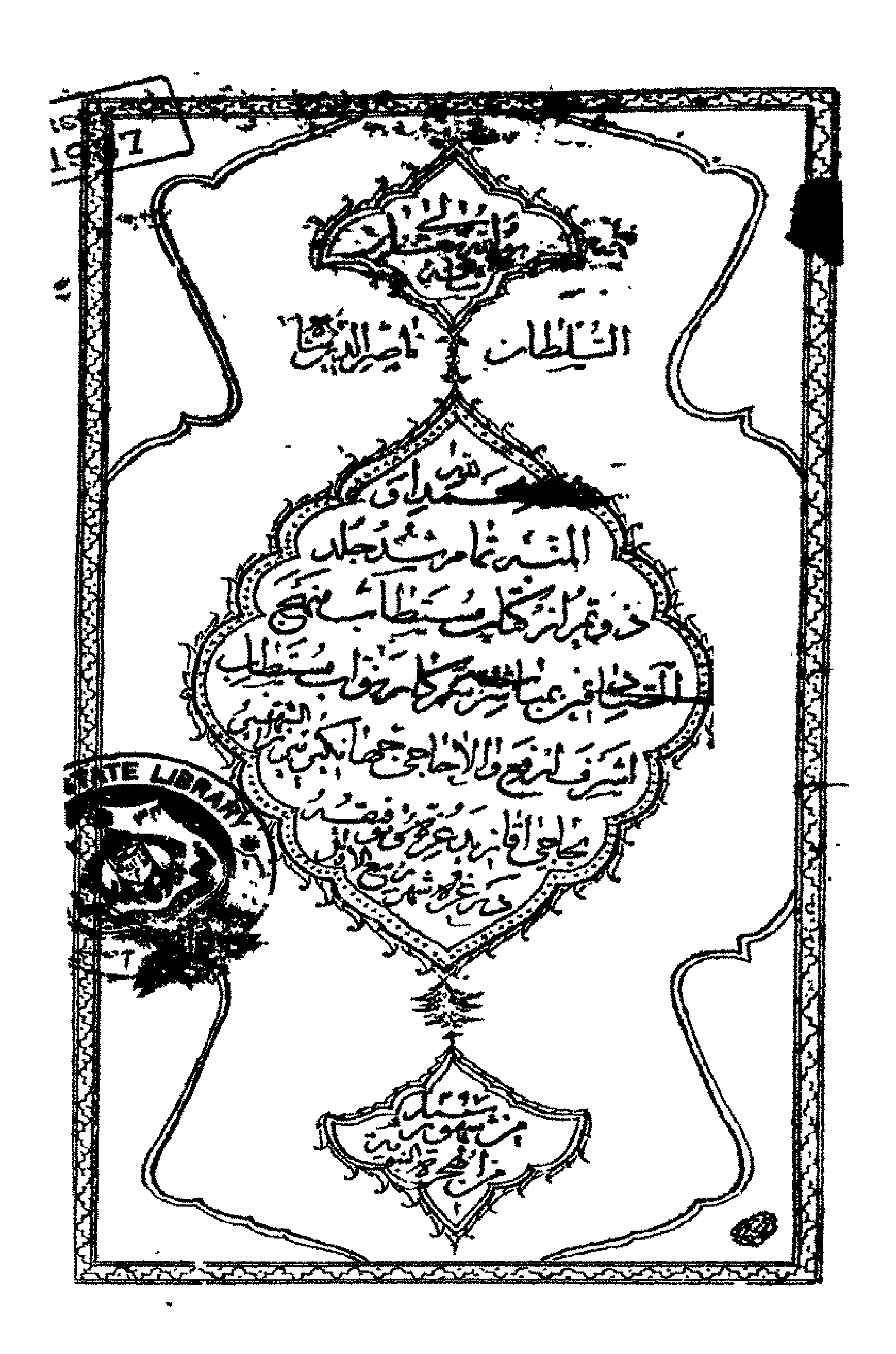
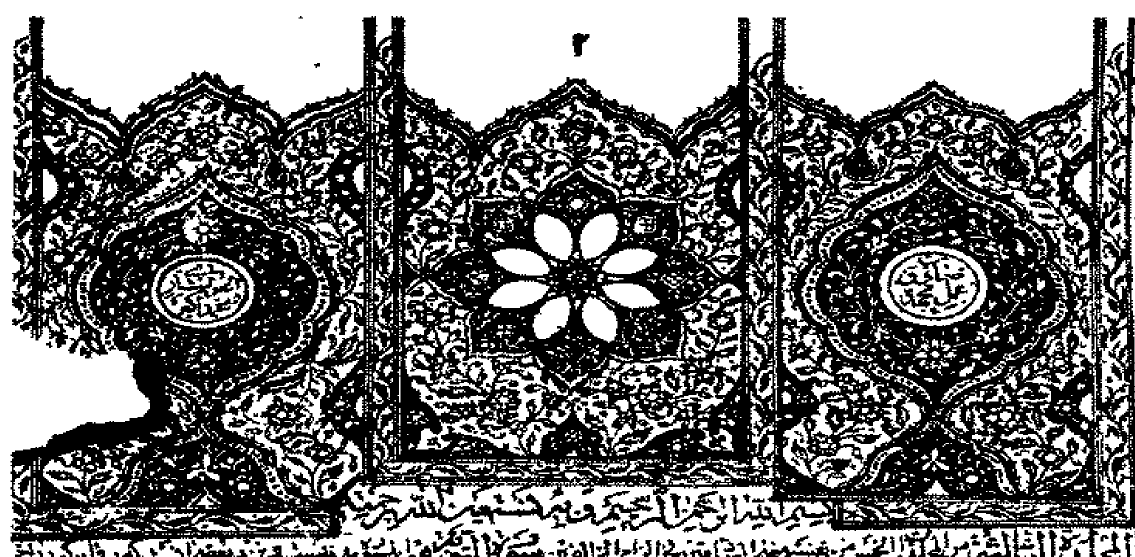
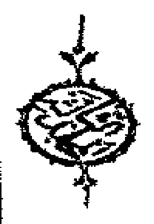

السلطان ناصر الدین شاه
المنة ثم المنة که جلد

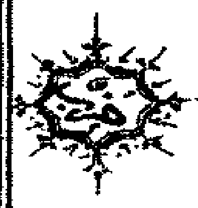

بسم الله الرحمن الرحيم و به نستعين

المجلد الثالث من ... سورة التوبة ...

[illegible]

و رسول بیزارند از عهدی که شما با مشرکان بسته اید [illegible] و رسول [illegible]

[illegible]

[illegible] فَسِيحُوا [illegible] فِي الْأَرْضِ [illegible]

[illegible] أَرْبَعَةَ أَشْهُرٍ [illegible]

[illegible]

[illegible] وَاعْلَمُوا [illegible] أَنَّكُمْ غَيْرُ مُعْجِزِي اللَّهِ [illegible]

وَأَنَّ اللَّهَ مُخْزِي الْكَافِرِينَ [illegible]

[illegible]

وَأَذَانٌ مِنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ [illegible] إِلَى النَّاسِ [illegible]

[illegible] يَوْمَ الْحَجِّ الْأَكْبَرِ [illegible]

[illegible]

[illegible] أَنَّ اللَّهَ بَرِيءٌ مِنَ الْمُشْرِكِينَ [illegible] وَرَسُولُهُ [illegible]

[illegible] فَإِنْ تُبْتُمْ [illegible] فَهُوَ [illegible]

خَيْرٌ لَكُمْ [illegible] وَإِنْ تَوَلَّيْتُمْ [illegible] فَاعْلَمُوا أَنَّكُمْ [illegible] غَيْرُ مُعْجِزِي

اللَّهِ [illegible] وَبَشِّرِ الَّذِينَ كَفَرُوا [illegible]

[illegible] بِعَذَابٍ

أَلِيمٍ [illegible] إِلَّا الَّذِينَ

عَاهَدْتُمْ [illegible] مِنَ الْمُشْرِكِينَ [illegible] ثُمَّ لَمْ يَنْقُصُوكُمْ شَيْئًا [illegible]

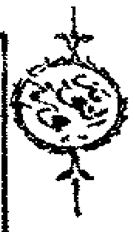
[illegible] وَلَمْ يُظَاهِرُوا [illegible] عَلَيْكُمْ [illegible] أَحَدًا [illegible] فَأَتِمُّوا إِلَيْهِمْ [illegible]

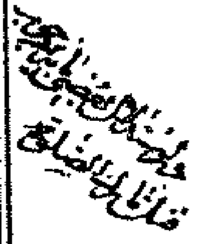
عَهْدَهُمْ [illegible] إِلَى مُدَّتِهِمْ [illegible] إِنَّ اللَّهَ [illegible] يُحِبُّ

الْمُتَّقِينَ [illegible]

[illegible] فَإِذَا انْسَلَخَ [illegible]

[illegible]

[illegible] **فاقتلوا المشركين** [illegible] **حيث وجدتموهم** [illegible] **واحصروهم** [illegible] **واقعدوا لهم** [illegible] **كل مرصد** [illegible] **فان تابوا** [illegible] **واقاموا الصلوة** [illegible] **واتوا الزكوة** [illegible] **فخلوا سبيلهم** [illegible] **ان الله** [illegible] **غفور رحيم** [illegible]

[illegible] **وان احد من المشركين** [illegible] **استجارك** [illegible] **فاجره** [illegible] **حتى يسمع كلام الله** [illegible] **ثم ابلغه مامنه** [illegible] **ذلك بانهم قوم لا يعلمون** [illegible]

[illegible] **كيف يكون للمشركين عهد** [illegible] **عند الله وعند رسوله** [illegible] **الا الذين عاهدتم** [illegible] **عند المسجد الحرام** [illegible] **فما استقاموا لكم فاستقيموا لهم** [illegible] **ان الله يحب المتقين** [illegible]

حتی تعالی فرمود وان احد من المشرکین استجارک فاجره حتی یسمع کلام الله ثم ابلغه مأمنه [illegible] که عهد ایشان را تا [illegible] رسانند

[illegible] از بیان عهد مشرکان در باب عهد [illegible] بر سبیل انکار استبعاد [illegible] مشرکان بر عهد [illegible] استفهام کرد و گفت **کیف** [illegible]

[illegible] که عهد [illegible] مشرکان بر عهد [illegible] باشند **وان یظهروا علیکم** [illegible] اگر ایشان ظفر یابند بر شما **لا**

یرقبوا فیکم [illegible] **الّا** [illegible] **ولا ذمة** [illegible] عهد [illegible]

[illegible] ایمان [illegible] عرب [illegible]

[illegible] از آن [illegible] برای قرابت [illegible] که عهد [illegible] باشد [illegible]

[illegible] النبی [illegible]

[illegible] **یرضونکم** [illegible] **بافواههم** [illegible]

[illegible] ایمان [illegible] ایشان [illegible]

[illegible] ایمان و طاعت [illegible]

[illegible] ایشان [illegible]

[illegible] **وتأبی قلوبهم** [illegible] **واکثرهم فاسقون**

[illegible]

[illegible] **اشتروا بآیات الله** [illegible] **ثمنا قلیلا** [illegible]

[illegible]

[illegible] **فصدوا** [illegible] **عن سبیله** [illegible]

[illegible] **انهم** [illegible]

ساء ما کانوا یعملون بد است آنچه میکنند [illegible] که عهد پیغمبر را بشکستند [illegible]

[illegible] **لا یرقبون** [illegible] مشرکان [illegible] **فی مؤمن**

[illegible] **الّا** [illegible] **ولا ذمة** [illegible]

[illegible] **واولئک** [illegible] **هم المعتدون** [illegible] **فان**

تابوا [illegible] **واقاموا** [illegible] **وآتوا الزکوة** [illegible] **فاخوانکم** [illegible] **فی الدین**

[illegible] اسلام [illegible] **ونفصّل الآیات** [illegible] **لقوم یعلمون** [illegible]

[illegible] **وان نکثوا**

[illegible] **ایمانهم** [illegible] **من بعد عهدهم** [illegible] **وطعنوا** [illegible] **فی دینکم** [illegible]

[illegible] احکام اسلام **فقاتلوا ائمة الکفر** [illegible]

[illegible] **انهم لا ایمان لهم** [illegible]

[illegible]

[illegible] **لعلهم ینتهون** [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] **الا تقاتلون** [illegible] **قوما**

نکثوا [illegible] **ایمانهم** [illegible]

[illegible]

[illegible] **وهموا** [illegible] **باخراج الرسول** [illegible]

[illegible]

[illegible] **وهم بدءوکم** [illegible] **اول مرة** [illegible]

[illegible]

[illegible] **اتخشونهم** [illegible]

[illegible] **فالله احق** [illegible]

[illegible] قاتلوهم [illegible] يعذبهم
الله [illegible] بايديكم [illegible] ويخزهم [illegible]
وينصركم عليهم [illegible] ويشف صدور قوم مؤمنين [illegible]
[illegible]
[illegible] غيظ قلوبهم [illegible]
[illegible] ويتوب الله [illegible]
[illegible] على من يشاء [illegible] والله عليم [illegible]
[illegible] حكيم [illegible] ام حسبتم [illegible]
[illegible] ان تتركوا [illegible] ولما يعلم الله [illegible]
[illegible] الذين جاهدوا منكم [illegible]
[illegible] ولم يتخذوا [illegible]
[illegible] من دون الله [illegible] ولا رسوله [illegible]
ولا المؤمنين [illegible] وليجة [illegible]
[illegible]
[illegible] والله خبير [illegible] بما تعملون [illegible]
[illegible]
[illegible] ما كان للمشركين [illegible] ان يعمروا [illegible]
[illegible] مساجد الله [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] شاهدين [illegible]
[illegible] على انفسهم [illegible] بالكفر [illegible]
[illegible] اولئك [illegible] حبطت
[illegible] اعمالهم [illegible] وفي النار [illegible] هم
خالدون [illegible] انما يعمر [illegible] مساجد الله [illegible] من آمن بالله [illegible]
[illegible] واليوم الآخر [illegible] واقام
الصلوة [illegible] وآتى الزكوة [illegible] ولم يخش [illegible] الا الله [illegible]
[illegible]

[illegible]

يا ايها الذين آمنوا لا تتخذوا آباءكم واخوانكم اولياء [illegible] ان استحبوا الكفر على الايمان [illegible]

ومن يتولهم منكم فاولئك هم الظالمون [illegible]

قل ان كان [illegible] آباؤكم وابناؤكم واخوانكم وازواجكم وعشيرتكم [illegible] واموال اقترفتموها [illegible] وتجارة تخشون كسادها [illegible] ومساكن ترضونها [illegible] احب اليكم من الله ورسوله [illegible] وجهاد في سبيله [illegible] فتربصوا [illegible] حتى يأتي الله بامره [illegible] والله لا يهدي القوم الفاسقين

[illegible]

رسالت

[illegible]

دعوی

[illegible] لقد نصركم الله [illegible] في مواطن كثيرة [illegible] ويوم حنين [illegible]

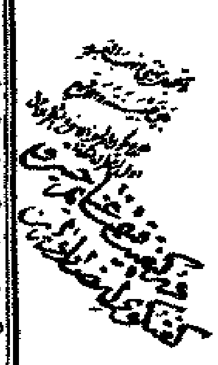
إذ أعجبتكم كثرتكم فلم تغن عنكم شيئا وضاقت عليكم الأرض بما رحبت ثم وليتم مدبرين

ثم أنزل الله سكينته على رسوله وعلى المؤمنين

وأنزل جنودا لم تروها

وعذب الذين كفروا وذلك جزاء الكافرين

[illegible] **وَاللّٰهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ** [illegible]

[illegible] **يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّمَا الْمُشْرِكُونَ نَجَسٌ** [illegible]

[illegible] **فَلَا يَقْرَبُوا الْمَسْجِدَ الْحَرَامَ** [illegible]

بعد عامهم هذا

[illegible] **بَعْدَ عَامِهِمْ هَذَا** [illegible]

[illegible] **وَإِنْ خِفْتُمْ عَيْلَةً** [illegible]

[illegible] **فَسَوْفَ يُغْنِيكُمُ اللّٰهُ مِنْ فَضْلِهِ إِنْ شَاءَ** [illegible]

[illegible] **إِنَّ اللّٰهَ عَلِيمٌ حَكِيمٌ** [illegible]

[illegible] **قَاتِلُوا الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِاللّٰهِ وَلَا بِالْيَوْمِ الْآخِرِ** [illegible]

[illegible] **وَلَا يُحَرِّمُونَ مَا حَرَّمَ اللّٰهُ وَرَسُولُهُ** [illegible]

[illegible] **وَلَا يَدِينُونَ دِينَ الْحَقِّ مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ** [illegible]

[illegible] **حَتَّى يُعْطُوا الْجِزْيَةَ عَنْ يَدٍ وَهُمْ صَاغِرُونَ** [illegible]

[illegible]

قاتلوا الذين لا يؤمنون بالله

[illegible]

[illegible]

[illegible]

قولهم بافواههم [illegible] يضاهئون [illegible] قول الذين كفروا من قبل [illegible] قاتلهم الله انى يؤفكون [illegible]

اتخذوا احبارهم ورهبانهم اربابا من دون الله [illegible] والمسيح ابن مريم [illegible] وما امروا الا ليعبدوا الها واحدا لا اله الا هو سبحانه عما يشركون [illegible]

يريدون ان يطفئوا نور الله بافواههم [illegible] ويأبى الله الا ان يتم نوره [illegible] ولو كره الكافرون [illegible]

هو الذي ارسل رسوله بالهدى ودين الحق ليظهره على الدين كله [illegible] ولو كره المشركون [illegible]

و آنکه گفتند [illegible]

و مکر ایشان [illegible]

ایشان [illegible] الرهبان [illegible]

[illegible] يا ايها الذين آمنوا [illegible]

ان كثيرا من الاحبار والرهبان [illegible] ليأكلون اموال الناس [illegible]

بالباطل [illegible] ويصدون عن سبيل الله [illegible]

[illegible] والذين [illegible]

[illegible] يكنزون الذهب والفضة [illegible] ولا ينفقونها [illegible]

في سبيل الله [illegible]

[illegible] فبشرهم بعذاب اليم [illegible]

[illegible] يوم يحمى عليها [illegible]

[illegible] عليها في نار جهنم [illegible]

[illegible]

والذين يكنزون الذهب والفضة ولا ينفقونها في سبيل الله [illegible] فتكوى بها [illegible]

جباههم [illegible] وجنوبهم [illegible] وظهورهم [illegible]

[illegible] هذا ما كنزتم [illegible]

[illegible] لانفسكم [illegible] فذوقوا ما كنتم تكنزون

[illegible]

[illegible]

اِنَّ عِدَّةَ الشُّهُوْرِ عِنْدَ اللّٰهِ اثْنَا عَشَرَ شَهْرًا فِیْ كِتٰبِ اللّٰهِ [illegible] یَوْمَ خَلَقَ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضَ [illegible] مِنْهَا اَرْبَعَةٌ حُرُمٌ [illegible]

[illegible]

ذٰلِكَ الدِّیْنُ الْقَیِّمُ [illegible]

در سنت ... دین یعنی حساب ... در کلام عرب چنانست چنانکه رسول ... فرموده که الکیس من دان نفسه وعمل لما بعد الموت ... [illegible]

[illegible]

فلا تظلموا فیهن انفسکم [illegible]

[illegible]

وقاتلوا المشرکین کافة [illegible] کما یقاتلونکم کافة [illegible]

[illegible]

واعلموا ان الله مع المتقین [illegible]

[illegible]

انما النسیء زیادة فی الکفر [illegible]

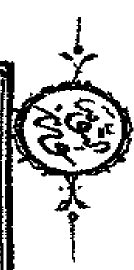
یضل به الذین کفروا [illegible] یحلونه عاما ویحرمونه عاما لیواطئوا عدة ما حرم الله فیحلوا ما حرم الله [illegible]

زین لهم سوء اعمالهم [illegible]

والله لا یهدی القوم الکافرین [illegible]

[illegible]

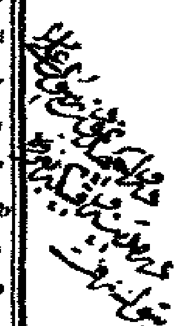
[illegible] يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا [illegible] مَا لَكُمْ [illegible] إِذَا قِيلَ لَكُمُ [illegible]
[illegible] انْفِرُوا [illegible] فِي سَبِيلِ اللَّهِ [illegible] إِلَى الْأَرْضِ [illegible]
[illegible] أَرَضِيتُمْ [illegible] بِالْحَيَاةِ الدُّنْيَا [illegible]
[illegible] مِنَ الْآخِرَةِ [illegible] فَمَا مَتَاعُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا [illegible]
فِي الْآخِرَةِ [illegible] إِلَّا قَلِيلٌ [illegible]
[illegible] إِلَّا تَنْفِرُوا [illegible]
[illegible] عَذَابًا أَلِيمًا [illegible]
[illegible] وَيَسْتَبْدِلْ قَوْمًا غَيْرَكُمْ [illegible] وَلَا
تَضُرُّوهُ شَيْئًا [illegible]
[illegible] وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ [illegible]
[illegible] إِلَّا تَنْصُرُوهُ [illegible]
[illegible] فَقَدْ نَصَرَهُ اللَّهُ [illegible] إِذْ أَخْرَجَهُ الَّذِينَ كَفَرُوا
[illegible] ثَانِيَ
اثْنَيْنِ [illegible] إِذْ هُمَا [illegible]
[illegible] فِي الْغَارِ [illegible]
[illegible] إِذْ يَقُولُ [illegible] لِصَاحِبِهِ [illegible] لَا تَحْزَنْ [illegible] إِنَّ اللَّهَ مَعَنَا [illegible]
[illegible] فَأَنْزَلَ اللَّهُ [illegible]
سَكِينَتَهُ [illegible] عَلَيْهِ [illegible] وَأَيَّدَهُ [illegible] بِجُنُودٍ
[illegible] لَمْ تَرَوْهَا [illegible]

[illegible] وَجَعَلَ كَلِمَةَ الَّذِينَ كَفَرُوا السُّفْلَىٰ [illegible] وَكَلِمَةُ اللَّهِ [illegible] هِيَ الْعُلْيَا [illegible] وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ [illegible]

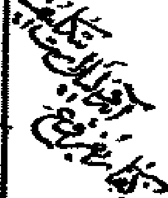
[illegible] انْفِرُوا خِفَافًا وَثِقَالًا [illegible] وَجَاهِدُوا بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ [illegible] ذَٰلِكُمْ خَيْرٌ لَكُمْ [illegible] إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ [illegible]

[illegible] لَوْ كَانَ عَرَضًا قَرِيبًا وَسَفَرًا قَاصِدًا لَاتَّبَعُوكَ [illegible] وَلَٰكِنْ بَعُدَتْ عَلَيْهِمُ الشُّقَّةُ [illegible] وَسَيَحْلِفُونَ بِاللَّهِ [illegible] لَوِ اسْتَطَعْنَا [illegible] لَخَرَجْنَا مَعَكُمْ [illegible] يُهْلِكُونَ أَنْفُسَهُمْ [illegible] وَاللَّهُ يَعْلَمُ [illegible]

[illegible]

إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُعَذِّبَهُمْ بِهَا فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا

وَتَزْهَقَ أَنْفُسُهُمْ وَهُمْ كَافِرُونَ

وَيَحْلِفُونَ بِاللَّهِ إِنَّهُمْ لَمِنْكُمْ وَمَا هُمْ مِنْكُمْ

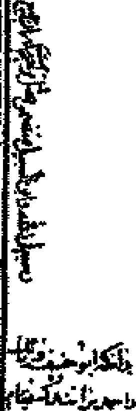
لَوْ يَجِدُونَ مَلْجَأً أَوْ مَغَارَاتٍ أَوْ مُدَّخَلًا لَوَلَّوْا إِلَيْهِ وَهُمْ يَجْمَحُونَ

وَمِنْهُمْ مَنْ يَلْمِزُكَ فِي الصَّدَقَاتِ

فَإِنْ أُعْطُوا مِنْهَا رَضُوا وَإِنْ لَمْ يُعْطَوْا مِنْهَا إِذَا هُمْ يَسْخَطُونَ

وَلَوْ أَنَّهُمْ رَضُوا مَا آتَاهُمُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَقَالُوا حَسْبُنَا اللَّهُ سَيُؤْتِينَا اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ وَرَسُولُهُ إِنَّا إِلَى اللَّهِ رَاغِبُونَ

إِنَّمَا الصَّدَقَاتُ لِلْفُقَرَاءِ وَالْمَسَاكِينِ

[illegible]

... وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ...

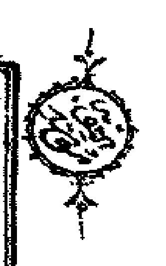
[illegible]

... وَمِنْهُمُ الَّذِينَ يُؤْذُونَ النَّبِيَّ وَيَقُولُونَ هُوَ أُذُنٌ ... قُلْ أُذُنُ خَيْرٍ لَكُمْ ... يُؤْمِنُ بِاللَّهِ ... وَيُؤْمِنُ لِلْمُؤْمِنِينَ ... وَرَحْمَةٌ لِلَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ ... وَالَّذِينَ يُؤْذُونَ رَسُولَ اللَّهِ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ...

[illegible]

... يَحْلِفُونَ بِاللَّهِ لَكُمْ لِيُرْضُوكُمْ ... وَاللَّهُ وَرَسُولُهُ أَحَقُّ أَنْ يُرْضُوهُ ... أَحَقُّ أَنْ يُرْضُوهُ ... أَلَمْ يَعْلَمُوا أَنَّهُ مَنْ يُحَادِدِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ ...

[illegible]

فأن له نار جهنم خالدا فيها

ذلك الخزي العظيم

يحذر المنافقون أن تنزل عليهم سورة تنبئهم بما في قلوبهم

قل استهزءوا إن الله مخرج ما تحذرون

ولئن سألتهم ليقولن إنما كنا نخوض ونلعب

قل أبالله وآياته ورسوله كنتم تستهزءون

لا تعتذروا قد كفرتم بعد إيمانكم

إن نعف عن طائفة منكم نعذب طائفة

[illegible] **ٱلْمُنَٰفِقُونَ** [illegible] **وَٱلْمُنَٰفِقَٰتُ** [illegible] **بَعْضُهُم مِّنۢ بَعْضٍ** [illegible]

[illegible] **يَأْمُرُونَ بِٱلْمُنكَرِ** [illegible] **وَيَنْهَوْنَ عَنِ ٱلْمَعْرُوفِ** [illegible] **وَيَقْبِضُونَ** [illegible] **أَيْدِيَهُمْ** [illegible]

[illegible] **نَسُوا۟ ٱللَّهَ** [illegible] **فَنَسِيَهُمْ** [illegible] **إِنَّ ٱلْمُنَٰفِقِينَ** [illegible] **هُمُ ٱلْفَٰسِقُونَ** [illegible]

[illegible] **وَعَدَ ٱللَّهُ ٱلْمُنَٰفِقِينَ** [illegible] **وَٱلْمُنَٰفِقَٰتِ** [illegible] **وَٱلْكُفَّارَ** [illegible] **نَارَ جَهَنَّمَ** [illegible] **خَٰلِدِينَ فِيهَا** [illegible] **هِىَ حَسْبُهُمْ** [illegible] **وَلَعَنَهُمُ ٱللَّهُ** [illegible] **وَلَهُمْ عَذَابٌ مُّقِيمٌ** [illegible]

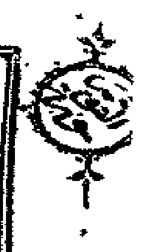
[illegible] **كَٱلَّذِينَ مِن قَبْلِكُمْ** [illegible] **كَانُوٓا۟ أَشَدَّ مِنكُمْ** [illegible] **قُوَّةً** [illegible] **وَأَكْثَرَ** [illegible] **أَمْوَٰلًا وَأَوْلَٰدًا** [illegible] **فَٱسْتَمْتَعُوا۟** [illegible] **بِخَلَٰقِهِمْ** [illegible] **فَٱسْتَمْتَعْتُم بِخَلَٰقِكُمْ** [illegible] **كَمَا ٱسْتَمْتَعَ ٱلَّذِينَ** [illegible] **مِن قَبْلِكُم** [illegible] **بِخَلَٰقِهِمْ** [illegible]

[illegible] **وَخُضْتُمْ** [illegible] **كَٱلَّذِى** [illegible] **خَاضُوٓا۟** [illegible] **أُو۟لَٰٓئِكَ** [illegible] **حَبِطَتْ** [illegible] **أَعْمَٰلُهُمْ** [illegible] **فِى ٱلدُّنْيَا** [illegible] **وَٱلْءَاخِرَةِ** [illegible] **وَأُو۟لَٰٓئِكَ** [illegible] **هُمُ ٱلْخَٰسِرُونَ** [illegible]

[illegible] **أَلَمْ يَأْتِهِمْ** [illegible] **نَبَأُ ٱلَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ** [illegible] **قَوْمِ نُوحٍ** [illegible] **وَعَادٍ** [illegible] **وَثَمُودَ** [illegible] **وَقَوْمِ إِبْرَٰهِيمَ** [illegible] **وَأَصْحَٰبِ مَدْيَنَ** [illegible] **وَٱلْمُؤْتَفِكَٰتِ** [illegible] **أَتَتْهُمْ رُسُلُهُم بِٱلْبَيِّنَٰتِ** [illegible] **فَمَا كَانَ ٱللَّهُ** [illegible] **لِيَظْلِمَهُمْ** [illegible] **وَلَٰكِن كَانُوٓا۟** [illegible] **أَنفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ** [illegible]

[illegible] **وَٱلْمُؤْمِنُونَ وَٱلْمُؤْمِنَٰتُ** [illegible] **بَعْضُهُمْ** [illegible] **أَوْلِيَآءُ بَعْضٍ** [illegible] **يَأْمُرُونَ بِٱلْمَعْرُوفِ** [illegible] **وَيَنْهَوْنَ عَنِ ٱلْمُنكَرِ** [illegible] **وَيُقِيمُونَ ٱلصَّلَوٰةَ** [illegible] **وَيُؤْتُونَ ٱلزَّكَوٰةَ** [illegible] **وَيُطِيعُونَ ٱللَّهَ** [illegible] **وَرَسُولَهُۥٓ** [illegible] **أُو۟لَٰٓئِكَ** [illegible]

[illegible] **سَيَرْحَمُهُمُ ٱللَّهُ** [illegible] **إِنَّ ٱللَّهَ عَزِيزٌ** [illegible] **حَكِيمٌ** [illegible] **وَعَدَ ٱللَّهُ ٱلْمُؤْمِنِينَ وَٱلْمُؤْمِنَٰتِ** [illegible]

أَنْ أَغْنَاهُمُ اللهُ وَرَسُولُهُ مِنْ فَضْلِهِ [illegible]

[illegible]

فَإِنْ يَتُوبُوا [illegible] يَكُ خَيْرًا لَهُمْ [illegible] وَإِنْ يَتَوَلَّوْا [illegible] يُعَذِّبْهُمُ اللهُ عَذَابًا أَلِيمًا فِي الدُّنْيَا [illegible] وَالْآخِرَةِ [illegible] وَمَا لَهُمْ فِي الْأَرْضِ مِنْ وَلِيٍّ [illegible] وَلَا نَصِيرٍ [illegible]

[illegible]

وَمِنْهُمْ مَنْ عَاهَدَ اللهَ لَئِنْ آتَانَا مِنْ فَضْلِهِ [illegible] لَنَصَّدَّقَنَّ [illegible] وَلَنَكُونَنَّ مِنَ الصَّالِحِينَ [illegible]

فَلَمَّا آتَاهُمْ مِنْ فَضْلِهِ [illegible] بَخِلُوا بِهِ [illegible] وَتَوَلَّوْا [illegible] وَهُمْ مُعْرِضُونَ [illegible]

فَأَعْقَبَهُمْ [illegible] نِفَاقًا فِي قُلُوبِهِمْ [illegible] إِلَى يَوْمِ يَلْقَوْنَهُ [illegible] بِمَا أَخْلَفُوا اللهَ [illegible] مَا وَعَدُوهُ [illegible] وَبِمَا كَانُوا يَكْذِبُونَ [illegible]

[illegible]

أَلَمْ يَعْلَمُوا [illegible] أَنَّ اللهَ يَعْلَمُ سِرَّهُمْ [illegible]

[illegible] وَأَنَّ اللَّهَ [illegible] عَلَّامُ الْغُيُوبِ [illegible]

[illegible]

[illegible] الْمُطَّوِّعِينَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ فِي الصَّدَقَاتِ [illegible]

[illegible] وَالَّذِينَ لَا يَجِدُونَ إِلَّا جُهْدَهُمْ [illegible]

[illegible] سَخِرَ اللَّهُ مِنْهُمْ [illegible] عَذَابٌ أَلِيمٌ [illegible]

[illegible] اسْتَغْفِرْ لَهُمْ أَوْ لَا تَسْتَغْفِرْ لَهُمْ [illegible]

افاده ... باشند کما نص علیه بقوله إِنْ تَسْتَغْفِرْ لَهُمْ اگر آمرزش طلبی برای ایشان سَبْعِينَ مَرَّةً هفتاد بار فَلَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ لَهُمْ پس نیامرزد خدای ایشان را ... [illegible]

... سَوَاءٌ عَلَيْهِمْ أَسْتَغْفَرْتَ لَهُمْ أَمْ لَمْ تَسْتَغْفِرْ لَهُمْ لَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ لَهُمْ ... [illegible]

[illegible]

... ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ كَفَرُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ ... وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ ... [illegible]

[illegible]

... فَرِحَ الْمُخَلَّفُونَ ... بِمَقْعَدِهِمْ خِلَافَ رَسُولِ اللَّهِ ... [illegible]

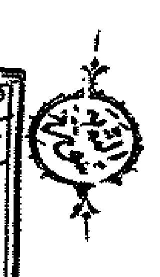
... وَكَرِهُوا أَنْ يُجَاهِدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ... وَقَالُوا ... لَا تَنْفِرُوا ... فِي الْحَرِّ ... قُلْ نَارُ جَهَنَّمَ أَشَدُّ حَرًّا ... لَوْ كَانُوا يَفْقَهُونَ ... [illegible]

... فَلْيَضْحَكُوا قَلِيلًا ... وَلْيَبْكُوا كَثِيرًا ... [illegible]

... جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ... [illegible]

... فَإِنْ رَجَعَكَ اللَّهُ إِلَىٰ طَائِفَةٍ مِنْهُمْ ... فَاسْتَأْذَنُوكَ لِلْخُرُوجِ ... فَقُلْ لَنْ تَخْرُجُوا مَعِيَ أَبَدًا ... وَلَنْ تُقَاتِلُوا مَعِيَ عَدُوًّا إِنَّكُمْ رَضِيتُمْ بِالْقُعُودِ أَوَّلَ مَرَّةٍ فَاقْعُدُوا مَعَ الْخَالِفِينَ ... [illegible]

[illegible]

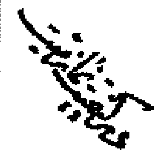
[illegible] ... وَلَا تُصَلِّ عَلَىٰ أَحَدٍ مِّنْهُم مَّاتَ أَبَدًا ... [illegible]

[illegible] ... بارسول الله ... [illegible] ... منافق ... [illegible]

[illegible] ... اسلام ... [illegible]

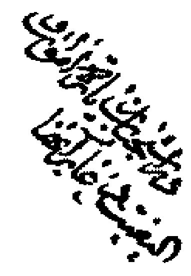
[illegible] ... وَلَا تَقُمْ عَلَىٰ قَبْرِهِ ... إِنَّهُمْ كَفَرُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَمَاتُوا وَهُمْ فَاسِقُونَ ... [illegible]

[illegible]

[illegible] ... عبد الله ... [illegible]

[illegible]

[illegible] ... وَلَا تُعْجِبْكَ أَمْوَالُهُمْ وَأَوْلَادُهُمْ ... إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ ... [illegible]

أَنْ يُعَذِّبَهُمْ بِهَا آنکه عذاب کند ایشانرا بدان فِي الدُّنْيَا در دنیا بآنکه رنج جمع مال و حفظ آن برایشان بوده در نگاه داشتن و بلای تلف آن و تَزْهَقَ

و بیرون رود بعنف جانهاء ایشان در حال سخت گیرند و تلف شدن آن أَنْفُسُهُمْ جانهای ایشان بجهت شمار وَهُمْ كَافِرُونَ و حال آنکه ایشان کافر

باشند بعضی بر آنند که ایشان بهم بودند که از اشیاء طاعت کنند که اعتبار اشبه الاشبها ان داده بی بناح میکنند بانواع برکات و نعمتهای تا نگاه آمد ترتیبا

بلیة مشقت و ناخوشی برخیزد میکنند تا بسبب آن رنج و ندامت شود پس جنبش نکند و حقیقت کیفیت آنها طاعت بناء اموال و اولاد در نفوس

مخلصان کرمت بخشی در غیرتها باشد که بعز اخلاص بوده و باشند که یقال لا یعجب مال اعدو لا یعجب حال عدو وَإِذَا أُنْزِلَتْ

و چون فرو فرستاده شود سُورَةٌ سوره از قرآن و مسلمان بود که بعد از سوره باشد و اطلاق سوره بر بعض جایز است و مراد بعضی از سوره است بجای سوره

سوره با اینست أَنْ آمِنُوا بِاللَّهِ بآنکه ایمان آرید بخدا وَجَاهِدُوا مَعَ رَسُولِهِ و جهاد کنید همراه پیغمبر او اسْتَأْذَنَكَ دستوری طلبند از تو دستوری

ایشان أُولُو الطَّوْلِ خداوندان مال و توانگران مِنْهُمْ از منافقان وَقَالُوا و گویند ذَرْنَا بگذار ما را و تخلف فرما نَكُنْ مَعَ الْقَاعِدِينَ

تا باشیم با نشستگان در خانها بعذر یا اولوا الاعذار از زنان و کودکان و مانند آن رَضُوا خوشنود و راضی گشتند بِأَنْ يَكُونُوا بآنکه باشند مَعَ

الْخَوَالِفِ با زنان بازپس مانده و جمع خالفه است و کویند کرخ الفه یعنی آنکه نیست بکه خیری در او و نباشد وَطُبِعَ و مهر نهاده شد عَلَى قُلُوبِهِمْ

بر دلهای ایشان از نفاق بعد از آنکه دلهای پیدا کرده بود از شرک یا از نفاق منعهم بخطا ایشان پیدا کنند و ایشان لعنت کنند و بر دلهای ایشان مهر نهاده کنند

و بنابر این آنکه ایشان جو ظلم و انده و بشر میکنند و جو ظهور آیات دالة بر حقیقت اسلام مرو لا ایمان میکنند بحفظ رغبتها و جو بین کو بیا که ختم و بدا

ایشان آنها بآیات و جو معنی طبع ختم بعد از سوره البقره گذشته فَهُمْ لَا يَفْقَهُونَ پس ایشان فهم میکنند لحظه اکر در جهاد است او مو سعادت و از اکر شقاوت

است لَٰكِنِ الرَّسُولُ لیکن پیغمبر وَالَّذِينَ آمَنُوا و آنانکه ایمان آورده‌اند مَعَهُ

با او جَاهَدُوا جهاد کردند بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ بمالها و نفسها خود وَأُولَٰئِكَ و ایشان لَهُمُ الْخَيْرَاتُ مر ایشانرا است نیکویها مردو گرفتن

نصرت و غنیمت در دنیا و بهشت ... بولة لهم جنات ... وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ

وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ایشانند رستگاران و پیروزی یابندگان أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ آماده ساخته خدای برای ایشان جَنَّاتٍ تَجْرِي

بوستانها که میرود مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ از زیر درختان آن جویها خَالِدِينَ فِيهَا جاوید باشند در آنجا ابد باشند که آن ابد ذَٰلِكَ

الْفَوْزُ الْعَظِيمُ آنست پیروزی و فیروزی تمام و بعد از آن بیان احوال اعراب کند در اعتذار برای تخلف بقوله وَجَاءَ الْمُعَذِّرُونَ

و آمدند تقصیر کنندگان که بتوک عذر کوینده کانند مِنَ الْأَعْرَابِ از بادیه نشینان شیعه عذرها بعلت ناتوانی کثرت عیال ناصلح عامل عامل کار عذر

کرده بود تا کردن با بعض اینها لِيُؤْذَنَ لَهُمْ تا دستوری داده شود ایشانرا بتخلف ...

تا بمانند ... الامرار ... ادغام ... یعقوب ... ذکر معذرت

عذرها ایشان ... و ابن عباس گفته که ایشان عذر ... صحیح داشتند بعلیه بقوله وَقَعَدَ الَّذِينَ و نشستند آنانکه

كَذَبُوا اللَّهَ دروغ گفتند باخدا وَرَسُولَهُ و با رسول او ... از اعراب که بیامدند و اعتذار کردند ...

بعضی ... سَيُصِيبُ الَّذِينَ كَفَرُوا زود باشد که برسد آنانرا که کافر

شدند مِنْهُمْ از اعراب عَذَابٌ أَلِيمٌ عذابی دردناک ... در آخرت ... بقوله لَيْسَ عَلَى

الضُّعَفَاءِ نیست بر ناتوانان ... وَلَا عَلَى الْمَرْضَىٰ و نه بر بیماران ... وَلَا عَلَى الَّذِينَ لَا يَجِدُونَ و نه بر آنانکه نیابند مَا يُنْفِقُونَ

چیزی که نفقه کنند ... حَرَجٌ گناهی ... إِذَا نَصَحُوا چون ... لِلَّهِ وَرَسُولِهِ ...

... مَا عَلَى الْمُحْسِنِينَ مِنْ سَبِيلٍ ...

... وَاللَّهُ غَفُورٌ

رَحِيمٌ ...

...

... وَلَا عَلَى الَّذِينَ ...

... إِذَا مَا أَتَوْكَ لِتَحْمِلَهُمْ ... قُلْتَ ...

... لَا أَجِدُ مَا أَحْمِلُكُمْ عَلَيْهِ ... تَوَلَّوْا ...

... وَأَعْيُنُهُمْ ... تَفِيضُ مِنَ الدَّمْعِ ...

... حَزَنًا ...

... أَلَّا يَجِدُوا مَا يُنْفِقُونَ ...

...

...

امره

[illegible marginal note]

ثعلبة ابن عنمه

[illegible] إِنَّمَا السَّبِيلُ [illegible] عَلَى الَّذِينَ [illegible] يَسْتَأْذِنُونَكَ [illegible] وَهُمْ أَغْنِيَاءُ [illegible] رَضُوا بِأَنْ يَكُونُوا [illegible] مَعَ الْخَوَالِفِ [illegible] وَطَبَعَ اللَّهُ عَلَى قُلُوبِهِمْ [illegible] فَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ [illegible] يَعْتَذِرُونَ [illegible] إِلَيْكُمْ [illegible] إِذَا رَجَعْتُمْ إِلَيْهِمْ [illegible] قُلْ [illegible] لَا تَعْتَذِرُوا [illegible] لَنْ نُؤْمِنَ لَكُمْ [illegible] قَدْ نَبَّأَنَا اللَّهُ [illegible] مِنْ أَخْبَارِكُمْ [illegible] وَسَيَرَى اللَّهُ عَمَلَكُمْ [illegible] وَرَسُولُهُ [illegible] ثُمَّ تُرَدُّونَ [illegible] إِلَى عَالِمِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ [illegible] فَيُنَبِّئُكُمْ [illegible] بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ [illegible] سَيَحْلِفُونَ بِاللَّهِ [illegible] لَكُمْ [illegible] إِذَا انْقَلَبْتُمْ [illegible] إِلَيْهِمْ [illegible] لِتُعْرِضُوا عَنْهُمْ [illegible] فَأَعْرِضُوا عَنْهُمْ [illegible] إِنَّهُمْ رِجْسٌ [illegible] وَمَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ [illegible] جَزَاءً [illegible] بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ [illegible] يَحْلِفُونَ [illegible] لَكُمْ [illegible] لِتَرْضَوْا عَنْهُمْ [illegible] فَإِنْ تَرْضَوْا [illegible] عَنْهُمْ [illegible] فَإِنَّ اللَّهَ [illegible] لَا يَرْضَى [illegible] عَنِ الْقَوْمِ الْفَاسِقِينَ [illegible] الْأَعْرَابُ [illegible] أَشَدُّ كُفْرًا وَنِفَاقًا [illegible] وَأَجْدَرُ [illegible] أَلَّا يَعْلَمُوا [illegible] حُدُودَ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ [illegible] عَلَى رَسُولِهِ [illegible] وَاللَّهُ عَلِيمٌ [illegible] حَكِيمٌ [illegible] وَمِنَ الْأَعْرَابِ [illegible] مَنْ يَتَّخِذُ [illegible] مَا يُنْفِقُ [illegible] مَغْرَمًا [illegible] وَيَتَرَبَّصُ [illegible] بِكُمُ الدَّوَائِرَ [illegible] عَلَيْهِمْ دَائِرَةُ السَّوْءِ [illegible] وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ [illegible] وَمِنَ الْأَعْرَابِ [illegible]

[illegible] بالله واليوم الآخر [illegible]

[illegible] ويتخذ ما ينفق قربات عند الله [illegible] وصلوات الرسول [illegible]

[illegible] ألا إنها قربة لهم [illegible] سيدخلهم الله في رحمته [illegible] إن الله غفور رحيم [illegible]

[illegible] والسابقون الأولون [illegible] من المهاجرين [illegible] والأنصار [illegible]

[illegible] والذين اتبعوهم [illegible] رضي الله عنهم [illegible] ورضوا عنه [illegible]

[illegible] وأعد لهم جنات تجري تحتها الأنهار [illegible] خالدين فيها أبدا ذلك الفوز العظيم [illegible]

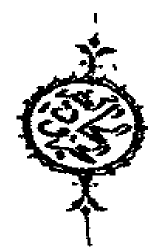
[illegible]

[illegible] ... السابقون الاولون ... [illegible]

[illegible] ... وممن حولكم من الاعراب منافقون ... [illegible]

[illegible] ... ومن اهل المدينة مردوا على النفاق لا تعلمهم نحن نعلمهم سنعذبهم مرتين ثم يردون الى عذاب عظيم ... [illegible]

[illegible] ... وآخرون اعترفوا بذنوبهم خلطوا عملا صالحا وآخر سيئا عسى الله ان يتوب عليهم ان الله غفور رحيم ... [illegible]

[illegible] ... حضرت رسول صلی الله علیه وآله ... [illegible]

... یا رسول الله ... [illegible]

... [illegible] خُذْ مِنْ أَمْوَالِهِمْ ... از مالهای ایشان ... صَدَقَةً زکوة ... [illegible]

... [illegible] تُطَهِّرُهُمْ ... [illegible]

وَتُزَكِّيهِمْ بِهَا ... [illegible] وَصَلِّ عَلَيْهِمْ ... [illegible]

... إِنَّ صَلَاتَكَ سَكَنٌ لَهُمْ ... [illegible]

... [illegible] وَاللَّهُ سَمِيعٌ ... عَلِيمٌ ... [illegible]

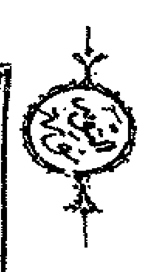
[illegible]

... [illegible] أَلَمْ يَعْلَمُوا ... [illegible] أَنَّ اللَّهَ هُوَ يَقْبَلُ التَّوْبَةَ ... عَنْ عِبَادِهِ ... وَيَأْخُذُ الصَّدَقَاتِ ... [illegible]

... وَأَنَّ اللَّهَ ... [illegible] هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ ... [illegible]

... [illegible] إِنَّ اللَّهَ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ ... [illegible]

... [illegible] وَقُلِ اعْمَلُوا ... [illegible]

[illegible] وسيرى الله عملكم [illegible]

[illegible] ورسوله [illegible] والمؤمنون [illegible]

[illegible]

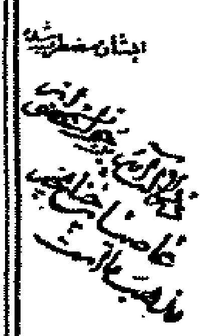
[illegible] وستردون [illegible] الى عالم الغيب والشهادة [illegible]

[illegible] فينبئكم بما كنتم تعملون [illegible]

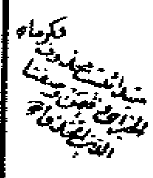
[illegible] وآخرون مرجون لامر الله [illegible]

[illegible] اما يعذبهم [illegible] واما يتوب عليهم [illegible]

[illegible] والله عليم [illegible]

[illegible]

[illegible] والذين اتخذوا مسجدا ضرارا [illegible] وكفرا [illegible] وتفريقا بين المؤمنين [illegible]

[illegible] وارصادا لمن حارب الله ورسوله [illegible]

[illegible] من قبل [illegible] وليحلفن [illegible]

[illegible] ان اردنا الا الحسنى [illegible] والله يشهد [illegible]

[illegible] لَا تَقُمْ فِيهِ أَبَدًا [illegible]

[illegible]

لَمَسْجِدٌ أُسِّسَ عَلَى التَّقْوَى مِنْ أَوَّلِ يَوْمٍ [illegible]

[illegible]

أَحَقُّ أَنْ تَقُومَ فِيهِ فِيهِ رِجَالٌ يُحِبُّونَ أَنْ يَتَطَهَّرُوا [illegible]

[illegible] وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُطَّهِّرِينَ [illegible]

أَفَمَنْ أَسَّسَ بُنْيَانَهُ عَلَى تَقْوَى مِنَ اللَّهِ وَرِضْوَانٍ خَيْرٌ أَمْ مَنْ أَسَّسَ بُنْيَانَهُ عَلَى شَفَا جُرُفٍ هَارٍ فَانْهَارَ بِهِ فِي نَارِ جَهَنَّمَ [illegible]

[illegible] وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ [illegible]

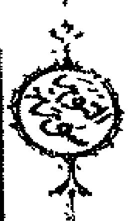
لَا يَزَالُ بُنْيَانُهُمُ الَّذِي بَنَوْا رِيبَةً فِي قُلُوبِهِمْ [illegible]

إِلَّا أَنْ تَقَطَّعَ قُلُوبُهُمْ [illegible] وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ [illegible]

[illegible] إِنَّ اللَّهَ اشْتَرَى مِنَ الْمُؤْمِنِينَ أَنْفُسَهُمْ وَأَمْوَالَهُمْ بِأَنَّ لَهُمُ الْجَنَّةَ [illegible]

[illegible]

مسجد ضرار

[illegible] إِلَّا عَنْ مَوْعِدَةٍ مگر از برای وعده [illegible] وَعَدَهَا إِيَّاهُ [illegible] سَأَسْتَغْفِرُ

[illegible]

[illegible]

[illegible] فَلَمَّا تَبَيَّنَ لَهُ پس چون [illegible] أَنَّهُ عَدُوٌّ لِلّٰهِ [illegible]

[illegible] تَبَرَّأَ مِنْهُ [illegible]

[illegible]

[illegible] إِنَّ إِبْرَاهِيمَ لَأَوَّاهٌ [illegible]

[illegible] حَلِيمٌ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] وَمَا كَانَ اللّٰهُ لِيُضِلَّ قَوْمًا [illegible] بَعْدَ إِذْ هَدَاهُمْ [illegible]

حَتّٰى يُبَيِّنَ لَهُمْ مَا يَتَّقُونَ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] إِنَّ اللّٰهَ بِكُلِّ شَيْءٍ [illegible]

[illegible] عَلِيمٌ [illegible]

[illegible]

[illegible] إِنَّ اللّٰهَ لَهُ مُلْكُ السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ [illegible]

[illegible] يُحْيِي وَيُمِيتُ [illegible]

[illegible]

[illegible] لَقَدْ تَابَ اللّٰهُ عَلَى النَّبِيِّ [illegible]

وَالْمُهَاجِرِينَ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] الَّذِينَ اتَّبَعُوهُ فِي سَاعَةِ الْعُسْرَةِ [illegible]

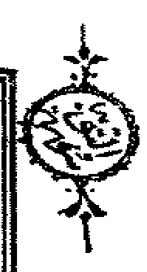
[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Margin notes: از ده — وا از قوم از جا [illegible] — پیدا — وتفسیر [illegible]

[illegible] ... مِنْ بَعْدِ مَا كَادَ يَزِيغُ قُلُوبُ فَرِيقٍ مِنْهُمْ ... ثُمَّ تَابَ عَلَيْهِمْ ... [illegible]

[illegible] ... وَعَلَى الثَّلَاثَةِ الَّذِينَ خُلِّفُوا ... [illegible]

كعب — [illegible] ... حَتَّى إِذَا ضَاقَتْ عَلَيْهِمُ الْأَرْضُ بِمَا رَحُبَتْ ... وَضَاقَتْ عَلَيْهِمْ أَنْفُسُهُمْ ... وَظَنُّوا أَنْ لَا مَلْجَأَ مِنَ اللَّهِ إِلَّا إِلَيْهِ ... ثُمَّ تَابَ عَلَيْهِمْ ... لِيَتُوبُوا ... إِنَّ اللَّهَ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ ... [illegible]

وكان مع [illegible] — [illegible]

[illegible] ... يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ ... وَكُونُوا مَعَ الصَّادِقِينَ ... [illegible]

[illegible]

وابو صالح

[illegible]

المقبل

[illegible] هذا الرجل [illegible]

[illegible] ما كان لاهل المدينة [illegible] وما كان لكم ان تؤذوا رسول الله [illegible]

[illegible] ومن حولهم من الاعراب ان يتخلفوا عن رسول الله [illegible] ولا يرغبوا بانفسهم عن نفسه [illegible]

[illegible] ما كان لاهل المدينة ومن حولهم من الاعراب ان يتخلفوا عن رسول الله ولا يرغبوا بانفسهم عن نفسه ذلك بانهم لا يصيبهم ظمأ ولا نصب ولا مخمصة في سبيل الله ولا يطؤن موطئا يغيظ الكفار [illegible]

ان الحكم كفارة

[illegible]

مگر که نوشته شد برای ایشان عمل صالح که بآن مستحق ثواب شوند [illegible] ابن عباس نقل است که [illegible]

[illegible] انّ الله لا یضیع اجر المحسنین [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ولا ینفقون

نفقة صغیرة [illegible]

[illegible] ولا کبیرة [illegible] ولا

یقطعون [illegible] وادیا [illegible] الا کتب لهم [illegible]

[illegible] لیجزیهم الله [illegible] احسن ما کانوا [illegible]

یعملون [illegible]

ایشان را

[illegible]

[illegible] ثواب عظیم [illegible]

[illegible]

ابوذر

[illegible] پیغمبر صلی الله علیه وآله [illegible]

[illegible]

[illegible] علیهم السلام [illegible] ابن عباس [illegible] رسول صلی الله علیه

[illegible]

[illegible] رسول صلی الله علیه وآله [illegible] رسول صلی الله علیه

وآله [illegible] وما کان المؤمنون [illegible] لینفروا [illegible]

کافة [illegible] فلولا نفر [illegible] من کل

فرقة [illegible] منهم [illegible] طائفة [illegible] لیتفقهوا

[illegible] فی الدین [illegible] صلی الله علیه وآله ولینذروا [illegible]

قوم ایشان

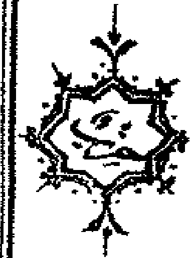
قومهم [illegible] اذا رجعوا الیهم [illegible]

[illegible]

[illegible] لعلهم یحذرون [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] یا ایها الذین آمنوا [illegible] قاتلوا الذین [illegible] یلونکم

[illegible] من الکفار [illegible]

[illegible] ولیجدوا [illegible]

[illegible] فیکم غلظة [illegible]

[illegible]

[illegible] صلی الله علیه وآله [illegible]

[illegible]

[illegible] واعلموا ان الله [illegible] مع المتقین [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] رسول صلی الله علیه وآله [illegible]

[illegible] تا [illegible] شکر [illegible] بسبب وجود [illegible] موجب [illegible] چون [illegible]

[illegible] توقف [illegible] ظاهر [illegible] بوده . [illegible] علیه السلام [illegible]

[illegible] وَإِذَا مَا أُنْزِلَتْ سُورَةٌ و چون فرستاده شود سوره [illegible] فَمِنْهُمْ

مَنْ يَقُولُ پس از منافقان کسی هست که گوید [illegible] مؤمنان که أَيُّكُمْ زَادَتْهُ كدام

[illegible] این سوره إِيمَانًا [illegible]

[illegible] فَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا پس اما آنانکه [illegible] فَزَادَتْهُمْ إِيمَانًا [illegible]

[illegible] ایمان [illegible] وَهُمْ يَسْتَبْشِرُونَ و ایشان شاد میشوند [illegible]

[illegible] وَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا و اما آنانکه فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ [illegible] نفاق [illegible]

فَزَادَتْهُمْ رِجْسًا إِلَى رِجْسِهِمْ [illegible]

[illegible] وَمَاتُوا [illegible] وَهُمْ

كَافِرُونَ [illegible] ایمان [illegible]

[illegible] علیه السلام [illegible] علیه السلام [illegible]

علیه السلام [illegible] الایمان [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] علیه السلام

[illegible]

[illegible] أَوَلَا يَرَوْنَ أَنَّهُمْ يُفْتَنُونَ [illegible]

[illegible]

[illegible] فِي كُلِّ عَامٍ مَرَّةً أَوْ مَرَّتَيْنِ

[illegible] ثُمَّ لَا يَتُوبُونَ [illegible] وَلَا هُمْ يَذَّكَّرُونَ [illegible]

[illegible] وَإِذَا مَا أُنْزِلَتْ سُورَةٌ [illegible] نَظَرَ بَعْضُهُمْ [illegible]

إِلَى بَعْضٍ [illegible]

[illegible] هَلْ يَرَاكُمْ مِنْ أَحَدٍ [illegible]

[illegible] ثُمَّ انْصَرَفُوا [illegible]

[illegible] صَرَفَ اللَّهُ [illegible] قُلُوبَهُمْ [illegible]

[illegible]

[illegible] بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ

لَا يَفْقَهُونَ [illegible]

[illegible]

[illegible] لَقَدْ جَاءَكُمْ [illegible] رَسُولٌ [illegible] مِنْ أَنْفُسِكُمْ

[illegible]

[illegible]

[illegible] علیه السلام [illegible]

[illegible] علیه السلام [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] عَزِيزٌ عَلَيْهِ [illegible] مَا عَنِتُّمْ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] لَقَدْ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مِنْ أَنْفُسِكُمْ عَزِيزٌ عَلَيْهِ مَا عَنِتُّمْ حَرِيصٌ عَلَيْكُمْ بِالْمُؤْمِنِينَ رَءُوفٌ رَحِيمٌ [illegible]

[illegible] إِنَّ اللَّهَ بِالنَّاسِ لَرَءُوفٌ رَحِيمٌ [illegible]

[illegible] بِالْمُؤْمِنِينَ [illegible] عَلَيْهِمُ الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ [illegible]

[illegible]

[illegible] فَإِنْ تَوَلَّوْا [illegible] فَقُلْ حَسْبِيَ اللَّهُ [illegible] لَا إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ [illegible] وَهُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ [illegible]

[illegible]

[illegible] یا رسول الله [illegible]

[illegible] والحمد لله [illegible]

و آخرا و صلی الله علی محمد و آله اجمعین الطیبین

الطاهرین المعصومین المکرمین الاخیار

و لعنة الله علی اعدائهم اجمعین

من الازل الی یوم الدین

روي عن علي امير المؤمنين عليه السلام عن النبي صلى الله عليه وآله قال من قرأ القرآن فاستظهره واحل حلاله وحرم حرامه ادخله الله الجنة وشفعه في عشرة من اهل بيته كلهم قد وجبت له النار وعنه عليه السلام خيركم من تعلم القرآن وعلمه

بسم الله الرحمن الرحيم وبه نستعين

سورة يونس عليه السلام مكيه است نزد اكثر مفسرين و از ابن عباس و قتاده مرويست كه سه آيه كه در مدينه نازل شده فان كنت في شك مما انزلنا اليك تا آخر سه آيه و نزد ابن مبارك الا آيه و منهم من يؤمن به الآيه كه در باره يهود مدينه نازل شده و صد و نه آيه است نزد جميع عدّاد شامي و اختلاف در سه آيه است مخلصين له الدين و شفاء لما في الصدور شامي است و من الشاكرين غير شامي و ابي بن كعب از پيغمبر روايت كرده كه هر كه اين سوره را قرائت كند بعدد هر كه تصديق يونس عليه السلام كرده و تكذيب او نموده و بعدد هر كه با فرعون غرق شده حسنه براى او نويسند و از ابي عبد الله عليه السلام مرويست كه هر كه تلاوت سوره يونس كند در هر دو يا سه ماه از جاهلان نباشد و روز قيامت از مقربان باركاه قرب بود و بدانكه چون حق سبحانه و تعالى ختم سوره برائة فرمود بذكر رسول صلى الله عليه وآله افتتاح اين سوره نيز بذكر او كرده و بآنچه بر او نازل شده از قرآن و فرمود بسم الله الرحمن الرحيم **الر** دانسته شد كه حروف مقطعه نزد بعضى اسامى سوره‌اند و نزد قتاده نامى است از نامهاى قرآن و علم الهدى رحمه الله فرموده كه حق تعالى نام نهنده سوره را [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] **تلك** اين سوره يا تمام قرآن **آيات الكتاب الحكيم** [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

كويند

کویند ملوح بلوح محفوظ است یعنی همه این سور مفتتح است از آیاتی است که در لوح محفوظ مثبت است و از ابن عباس مرویست که چون ناموس نبوت بمحمد
صلی الله علیه و آله تاکید یافت و حضرت پیغمبر دعوت بر مردم نمود و ابن رسالت اختصاص یافت صنادید قریش انکار کرده گفتند عجب است که خدای رسول
از کار انجمل از میان فرستد جز یتیم ابوطالب را اختیار کند حق تعالی رد انکار ایشان کرده فرمود اَکانَ لِلنّاسِ آیا هست مر مردمان
عَجَباً تعجبی و شگفتی اَنْ اَوْحَیْنا اِلیٰ رَجُلٍ مِنْهُمْ آنکه وحی کردیم نبوی مردی که از اقنای ایشانست نه از عظمای ایشان بنا بر آنکه
اوحینا اسم کان است و عجبا خبر او مقدم شده بجهت اهتمام بر آنکه تعجب صاحب کشاف گفته که اجود آنست که کان تامه باشد و ان اوحینا
بدل عجبا و اختیار للناس بجهت دلالت بر آنکه ایشان پیغمبر را العوبه کرده اند و بودند برای خود مطعون او را منصوب کردانیده بودند
برای محل تعجب خود و انکار و استهزا و مورد انکار نبوده منسوب ساختن و این معنی از جهت معنی میشود و تعجب ایشان در این از غرایب است و منشا
نظر ایشان بود در امور عاجله و جهل ایشان بحقیقت وحی و نبوت چه اعتقاد ایشان آن بود که مرتبت فضیلت و مرتبت شان مرد بکثرت
مال و جاه دنیوی است و آن حضرت را که از عظمای قوم نمیدانستند بجهت قلت مال بود و چون حکمت الهی مقتضی استحقار حطام دنیوی است
از این جهت اکثر پیغمبران که مبعوث شده اند متصف بصفت فقر بوده اند تا بر مردمان غالب گردد که مال دنیا را دخلی نیست در مرتبه نبوت کما قال
وَما اَمْوالُکُمْ وَلا اَوْلادُکُمْ بِالَّتی تُقَرِّبُکُمْ عِنْدَنا زُلْفیٰ و کفار را در غرایب جهالات این را نمی یافتند و اکثر تعجب میکردند و گویند تعجب ایشان
از این بود که رسول از جنس بشر مبعوث شود نه از ملائکه چنانکه در سوره انعام گذشت و برهم تقدیر میفرماید که وحی کردیم به
مردی که از اصل و نسب شما است مضمون وحی آن اَنْذِرِ النّاسَ آنست که بیم کن مردمان را از عقوبت الهی و ان مفسره است بجهت
آنکه در وحی معنی قول است و تواند بود که مخففه باشد و ضمیر شان محذوف و در محل نصب بود بنزع خافض یعنی تا بترسانند
ازان تخصیص شان میکند اهل ایمان چه کفار را سبب بشارت نیست پس میفرماید که وَبَشِّرِ الَّذینَ آمَنُوا و مژده ده آنان
را که گرویده اند اَنَّ لَهُمْ بانکه مر ایشانراست قَدَمَ صِدْقٍ پیش روی نیک عِنْدَ رَبِّهِمْ نزد پروردگار ایشان و آن سابقه
جلیله و منزلت رفیعه و نعیم جنات است که حق تعالی آن وعده داده است مر مومنانرا که بوسیله ایمان و طاعت بدان رسند
و تسمیه سابقه بدان بجهت آنست که سعی و سبق بدان متقدم است هم چنان که نعمت را ید میگویند بجهت آنکه بدست داده میشود و
اضافه آن به صدق بجهت تحقق آن است و تنبیه بر آنکه رسیدن بدان بصدق قول است و نیت و ابن عباس فرموده که قدم صدق سبقت
سعادت است در ذکر اول یعنی سابقه نیکی که لایق بمنزلت اهل ایمان و موید این است قوله تعالی اَلَّذینَ سَبَقَتْ لَهُمْ مِنَّا الْحُسْنیٰ و بعضی گفته
که قدم صدق مقام صدق است که دوام و ملازمت و زوال ندارد یا ایمان سابق یا اعمال صالحه و مساعی جمیله یا رضوان الله یا دعای ملائکه
که در بارهٔ ایشان سبقت کرده یا تقدیم حق تعالی این امت را در بعث چنانچه فرموده نحن الآخرون السابقون از حضرت میفهمد یا شفیع
صادق که حضرت پیغمبر است صلی الله علیه و آله و سلم و در عیون المعانی آورده که حضرت رسالت صلی الله علیه و آله ادخرهم صدق برسید
فرمود هی شفاعتی توسلون بها الی ربکم و مقرر است که کناه کاران شیعه و دوستان را هیچ وسیله برای آمرزش برابر شفاعت آن
حضرت نیست و قول اخیر منقولست از ابی سعید خدری و ماثور از ابی عبدالله علیه السلام قالَ الْکافِرُونَ گفتند کافران که چون دیدند
صدا آمدن پیغمبر ایشان و بودن خوارق عادات اِنَّ هٰذا بدرستیکه این مرد لَساحِرٌ مُبینٌ جادویست آشکارا و
این اعترافست بانکه ایشان مشاهده میکردند امور خارقه عاده را که عاجز کننده ایشان بود از معارضه اِنَّ رَبَّکُمُ اللّٰهُ
بدرستیکه پروردگار شما آنکسیست که لایق ربوبیت خداوندیست که بقدرت بی عجز و حکمت بی قصور خَلَقَ السَّمٰواتِ وَالْاَرْضَ
بیافرید آسمانها و زمینها را که اصول ممکنات اند و بر ترین اجسام این عالم فی سِتَّةِ اَیّامٍ در مقدار شش روز از ایام دنیا و آن
مدت آن را اختراع و ابداع کرد بانچه در بدایع و غرایب با آنکه قادر بود بیک طرفة العین آن را ساختن تا تعلیم بندگان باشد که
کارها تعجیل نکنند که التانی من الرحمن و العجلة من الشیطان و تنبیه باشد بر آنکه ابداع و ایجاب بعد باشد و غیر آن از وجوه حکمت و مصلحت و
این قبیل است خلق انسان حالا بعد حال و اخراج ثمار و ازهار و سایر نباتات شیئا بعد شیء ثُمَّ اسْتَویٰ پس مستولی شد عَلَی
الْعَرْشِ بر عرش یعنی بتدبیر امور هم چو استوای ملک بر سریر باستیلاء بر تدبیر مملکت جمیع مخلوقات در عرش که اعظم مخلوقات است داخل
میگردد و لهذا بندگان در حوایج و متمنیات خود بجانب آن رجوع میکنند و مرتبت تفصیل معنی استوا و ذکر هم و اختلاف مفسران در
سوره اعراف مذکور شد یُدَبِّرُ الْاَمْرَ تدبیر میکند و میسازد امر کاینات را بر مقتضای حکمت یا تقدیر میکند بر وفق آنچه
و صلاح میخواهد بعد بر نظر است و در آن امور تا عواقب واقع شود ما مِنْ شَفیعٍ نیست هیچ شفاعت کننده در قیامت
اِلّا مِنْ بَعْدِ اِذْنِهِ مگر بعد از دستوری و اذن خدای عزوجل و این تقریر عظمت و ست و عز جلال او و رد آن کسانی که
ایشان میگفتند که اصنام ایشان شفیع ایشان خواهد بود نزد خدا و اثبات شفاعت آن کس که ماذون شود از جانب او ذٰلِکُمُ اللّٰهُ
آنکه موصوفست باین صفات مقتضیه الوهیت و ربوبیت خدای بحقست رَبُّکُمْ که پروردگار شما است نه غیر او چه غیر او را در
صفتها شرکت نیست فَاعْبُدُوهُ پس او را بپرستید بیکانگی اَفَلا تَذَکَّرُونَ آیا پند نمیگیرید یا فکر نمیکنید که مستحق
اوانست نه معبودان باطله چون طریق تذکیر بعمت خلق را مصوب کرد بر طریق ترهیب و تخویف گفت که اِلَیْهِ بسوی جزا یا حکم او است مرجع

جمیعاً بازگشت شما بوقت وقوف و نشور مر جزا و پرسیدن را باشد برای آنکه مستعد آن شوید بکسب اعمال صالحه و اجتناب از افعال سیئه وعد
الله مصدر مؤکد لنفسه است زیرا که الیه مرجعکم وعده است از او سبحانه یعنی وعده کرده است شما را خدای وعده کردنی حقاً راست و درست
که در وی خلف نیست این مصدر دیگر است مؤکد لغیره که مدلول علیه وعداً است إنه یبدؤا الخلق بدرستی که حق تعالی بیافریند
اول خلق را ثم یعیده پس بعد از مرگ زنده کند ایشان را و مقصود از ابدا و اعاده ثواب و عقاب است چنانکه فرموده لیجزی الذین
آمنوا تا جزا دهد آنان را که بگرویدند و عملوا الصالحات و کردند عملهای پسندیده بالقسط بعدل خود یا مکافات
کند ایشان را بعدل ایشان یعنی برعایت عدل که در امور کرده باشند یا بایمان ایشان چه ایمان عدل قویم است و در برابر آن شرک
که ظلم عظیم و عذاب الیم است لقوله تعالی ان الشرک لظلم عظیم و این وجه اصح است بجهت مقابله آن بقوله والذین کفروا و آنان که کافر
شدند لهم شراب من حمیم مر ایشان راست آشامیدنی از آب گرم در غایت که چون بخورند احشا و امعای ایشان پاره پاره کند
وعذاب الیم و عقوبتی دردناک که تخفیف نیابد بما کانوا یکفرون بسبب آنکه بودند که بخدا و رسول او کافر
میشدند و بعضی گفته‌اند و بدانکه مقابله این آیت با آیت سابق مقتضی آنست که چنین باشد که لیجزی الذین کفروا بشراب من حمیم و
عذاب الیم بسبب کفرهم لکن تغییر نظم فرموده جهت مبالغه در استحقاق کفار عقاب را و تنبیه بر آنکه مقصود بالذات از ابدا و اعاده اثابت است و عقاب
بالعرض واقع میشود و اشعار بر آنکه حق تعالی متولی اثابت مؤمنان است و آنچه لایق است بلطف و کرم او و لهذا تعیین آن نفرموده و اما عقاب
کفره مانند داعی است که سوء اعتقاد و شوم اعمال ایشان ایشان را بآن کشیده باشد و حکم تعلیل قوله الیه مرجعکم جمیعاً است زیرا که چون
مقصود از ابدا و اعاده مجازات حق تعالی است مکلفان را بر اعمال ایشان پس مرجع جمیع بحق تعالی باید باشد و بعضی احتجاج بر اهل کفر
میفرماید که هو الذی او است خداوندی که بقدرت کامله جعل الشمس ضیاء و گردانید آفتاب را خداوند روشنی و بعضی ضیا را مصدر
است چون قیام و یا جمع ضوء است چون سیاط و سوط و بنا بر دو تقدیر مضاف است یعنی ذات ضیاء والقمر نوراً و ماه را خداوند نور
و تسمیه قمر بنور جهت مبالغه است و این اعم از ضوء است و گویند که آنچه بالذات است ضوء است و آنچه بالعرض است نور و حق تعالی با این نسبت
فرموده بر آنکه شمس نیر است بحسب ذات و قمر منور است بعرض مقابله شمس و اکتساب نور از آن چنانچه مقابله او با شمس نیر میشود چنانکه
در علم هیئت مبین شده وقدره منازل و تقدیر کرده برای سیر هر یک از شمس و قمر منازل مر ایشان را بر فلک تا بدانید سیر ایشان و اکثر برآنند
که ضمیر راجع بقمر است یعنی تقدیر کرد برای سیر قمر منزلها کقوله والقمر قدرناه منازل و منازل آن بیست و هشت است و جهت تسمیه ماه قمر
از دوش [illegible] و اسامی آن منازل اینست شرطین بطین ثریا دبران هقعه هنعه ذراع نثره طرف جبهه زبره صرفه عوا
سماک غفر زبانا اکلیل قلب شوله نعائم بلده ذابح سعد بلع سعد السعود سعد الاخبیه فرغ الدلو المقدم فرغ الدلو المؤخر بطن
الحوت و بروج دوازده است حمل و ثور تا آخر و این منازل ماه و آفتاب و زهره و مشتری و مریخ و زحل و عطارد است و حق تعالی بجای
این کواکب سبعه سیاره را در این بروج مختلف کرده است ماه در هر برجی دو روز و ثلثی از روز بود و منازل مذکوره را در بیست و هشت
روز قطع کند و آفتاب در هر برجی یکماه باشد و منازل مذکوره را در سالی قطع نماید و عطارد در هر برجی [illegible] روز بماند و زهره [illegible]
[illegible] روز و مریخ چهل و پنج روز و مشتری یک سال و زحل دو سال و نیم و این اختلاف بر وفق حکمت و مصلحت او سبحانه
و بنا بر قول اول ضمیر قدره راجع است بهر یک از شمس و قمر و تقدیر آنست که و قدر مسیر کل واحد منهما منازل او قدره ذا منازل و بنا بر تفسیر ثانی
که راجع است بقمر تخصیص او بذکر جهت سرعت سیر اوست و معاینه منازل او و ناظر احکام شرع بآن مثل اهله [illegible] فرموده بقوله لتعلموا
تا بدانید شما عدد السنین شمار سالها و چون سال مشتمل بر ماههاست ذکر ماه نکرد والحساب و تا بدانید شمار اوقات
از ماهها و روزها در معاملات خود ما خلق الله ذلک نیافرید خدای این چیزها را که مذکور شد الا بالحق مگر بحق یعنی الا ملتبساً
ملتبس بحق و حقیقت بحکمت بالغه نه بیازی و عبث و گویند با بمعنی لام است یعنی برای حق نه برای باطل یفصل الآیات روشن
کند و تفصیل میدهد نشانهای قدرت را [illegible] لقوم یعلمون برای گروهی که میدانند یعنی در آن اندیشه میکنند
و بجهت تامل آن نفع میگیرند [illegible] که شمس و قمر [illegible] از آیات الهی که اعظم دلائل است بر وحدانیت و علم و قدرت او سبحانه
حیثیت [illegible] ذات آنها و طلوع و غروب آنها [illegible] و قرب و بعد آنها و مقابله و کسوف و خسوف آنها و انتشار شعاع شمس در عالم و تاثیر آن
در حرارت و برودت و اخراج نبات و طبخ ثمار [illegible] و [illegible] اول و وسط و آخر ماه معلوم میشود و حساب شهور و ایام و سنین
بآن دانسته میشود [illegible] ان فی
اختلاف اللیل والنهار بدرستی که در آمد و شد شب و روز از پس یکدیگر یا در [illegible] ایشان بنور و ظلمت و یا درازی و کوتاهی هر یک
که گاهی شب کاهنده [illegible] و ما خلق الله و آنچه آفرید خدای فی السموات و
الارض در آسمانها و زمینها از انواع کائنات از آفتاب و ماه و کواکب سیاره و ثوابت و انواع ملائکه و عرش و کرسی و لوح و قلم و انواع حیوانات
و نباتات و عجائب از آدمیان و پریان و بهایم و وحوش و طیور و سباع و کوه و دریا و [illegible] و اصناف اشجار [illegible] لآیات
[illegible] و کمال علم او [illegible] لقوم یتقون مر گروهی را که [illegible]

منسوخ

[illegible] اِنَّ الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَاءَنَا [illegible]

[illegible] وَرَضُوا بِالْحَيٰوةِ الدُّنْيَا [illegible]

[illegible] وَاطْمَأَنُّوا بِهَا [illegible]

[illegible] وَالَّذِينَ هُمْ عَنْ آيَاتِنَا غَافِلُونَ [illegible]

[illegible] أُولٰئِكَ مَأْوَاهُمُ النَّارُ [illegible]

[illegible] بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ [illegible]

[illegible] إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ [illegible]

[illegible] يَهْدِيهِمْ رَبُّهُمْ بِإِيمَانِهِمْ [illegible]

[illegible] تَجْرِي مِنْ تَحْتِهِمُ الْأَنْهَارُ [illegible]

[illegible] فِي جَنَّاتِ النَّعِيمِ [illegible]

[illegible] دَعْوَاهُمْ فِيهَا [illegible]

[illegible] سُبْحَانَكَ اللّٰهُمَّ [illegible]

[illegible] وَتَحِيَّتُهُمْ فِيهَا سَلَامٌ [illegible]

[illegible] وَآخِرُ دَعْوَاهُمْ أَنِ الْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ [illegible]

واطمأنوا

وگویند

تجری

سلام

کمراهها خود نموده بودند است که [illegible] تکلم نکنند بلکه مراد است که ایشان را ذکر کنند [illegible] و در بعضی تفاسیر چنین گفته اند که جنتیان

از دو نوع طعام کنند [illegible] سبحانک اللهم [illegible] ایشان طعام و شراب [illegible] حاضر کنند [illegible] نهاده [illegible] باشد [illegible] انواع

طعام نهاده چون از آن طعام و شراب فارغ شوند [illegible] الحمد لله رب العالمین [illegible] نازل شده که کفار [illegible] عذاب [illegible] میکردند [illegible]

که **وَلَوْ يُعَجِّلُ اللّٰهُ لِلنَّاسِ** و اگر تعجیل کند خدای برای مردمان **الشَّرَّ** [illegible] **اسْتِعْجَالَهُمْ بِالْخَيْرِ** [illegible] ایشان [illegible] **لَقُضِيَ إِلَيْهِمْ**

[illegible] **أَجَلُهُمْ** [illegible] ایشان [illegible] بالخیر [illegible]

[illegible] ایشان [illegible] استعجال [illegible] فامطر علینا حجارة من السماء

[illegible] اللهم ان کان هذا هو الحق من عندک [illegible] کلام [illegible] ولو یعجل الله للناس الشر

[illegible] استعجالهم بالخیر [illegible] استعجال [illegible]

[illegible] اجابت [illegible] کنند [illegible] ایشان [illegible]

[illegible] **فَنَذَرُ**

الَّذِينَ [illegible] **لَا يَرْجُونَ** [illegible]

ایشان [illegible] **لِقَاءَنَا** [illegible] ثواب [illegible]

[illegible] **فِي طُغْيَانِهِمْ** [illegible] ایشان [illegible] **يَعْمَهُونَ**

[illegible] **وَإِذَا مَسَّ الْإِنْسَانَ الضُّرُّ** [illegible]

[illegible] **دَعَانَا**

[illegible] **لِجَنْبِهِ** [illegible] **أَوْ قَاعِدًا أَوْ**

قَائِمًا [illegible] **فَلَمَّا كَشَفْنَا** [illegible] **عَنْهُ ضُرَّهُ**

[illegible]

[illegible] **مَرَّ كَأَنْ لَمْ يَدْعُنَا إِلَىٰ ضُرٍّ مَسَّهُ** [illegible]

[illegible] **كَذَٰلِكَ** [illegible]

[illegible] **لِلْمُسْرِفِينَ** [illegible] **مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ** [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] **وَلَقَدْ أَهْلَكْنَا الْقُرُونَ** [illegible]

مِنْ قَبْلِكُمْ [illegible] **لَمَّا ظَلَمُوا** [illegible] **وَجَاءَتْهُمْ**

[illegible] **رُسُلُهُمْ** [illegible] **بِالْبَيِّنَاتِ** [illegible]

[illegible] **وَمَا كَانُوا لِيُؤْمِنُوا** [illegible] ایشان [illegible]

[illegible] ایشان [illegible]

[illegible] **كَذَٰلِكَ** [illegible]

[illegible] **نَجْزِي الْقَوْمَ الْمُجْرِمِينَ** [illegible]

[illegible] ایشان **ثُمَّ جَعَلْنَاكُمْ** [illegible]

[illegible] **خَلَائِفَ** [illegible] **فِي الْأَرْضِ** [illegible] ایشان [illegible]

[illegible] ایشان [illegible] **لِنَنْظُرَ** [illegible] **كَيْفَ تَعْمَلُونَ** [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] عبد الله

[illegible] ولید بن مغیره [illegible] عاص بن [illegible] ایشان [illegible] کفار قریش [illegible]

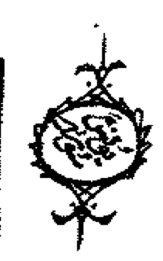
[illegible]

ایشان را

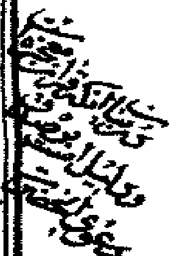
مجاز [illegible]

[illegible]

من بعدهم

وَإِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ و چون خوانده شود بر مشرکان مکه آيَاتُنَا آیتهای ما یعنی قرآن بَيِّنَاتٍ در حالتی که واضح المعنی است قَالَ الَّذِينَ گویند آنانکه لَا يَرْجُونَ
لِقَاءَنَا امید ندارند بمشاهده ثواب و عقاب ما در روز حساب ائْتِ بِقُرْآنٍ بیاور قرآنی غَيْرِ هَٰذَا بجز این یعنی کتابی که در او
ذکر بعث و حشر و ثواب و عقاب و مذمت الهه ما نباشد یعنی بجز ما از بعث و عیب خدایان ما مذکور در او نباشد أَوْ بَدِّلْهُ یا آنکه مبدل
کن قرآن را یعنی در موضع آیتی که مشتمل است بر امور مذکوره آیتی دیگر وضع کن که منطوی باشد بر بیان ثواب و مدح الهه ما و غرض ایشان
از این قول آن بود که ایشان را بر طریق خودشان بازگذارد و منع ایشان از آن نکند قُلْ بگو ای محمد در جواب ایشان مَا يَكُونُ لِي نمی‌سزد مرا
أَنْ أُبَدِّلَهُ آنکه مبدل کنم قرآن را مِنْ تِلْقَاءِ نَفْسِي از قبل نفس خود یعنی بخود نمی‌توانم که قرآن را تغییر کنم و از نزد خود بدل آن آورم
إِنْ أَتَّبِعُ متابعت نمی‌کنم إِلَّا مَا يُوحَىٰ إِلَيَّ مگر آنچه وحی کرده می‌شود بمن یعنی آنچه جبرئیل آورد وحی کرده می‌شود بمن پس من تابع وحی‌ام و نقصان این کلام
مد تبدیل است برای خود چه کرده را بری متبع است بغیر خود مستقل نیست بتصرف در آن بوجهی از وجوه و جواب است مر بعض را
بعض آیات را ایشان را بغیر تعرض است مر آنحضرت را از آنکه قرآن از کلام و اختراع او است و لهذا تبدیل او را ادعیه نمودند إِنِّي
أَخَافُ بدرستی که من میترسم إِنْ عَصَيْتُ رَبِّي اگر عاصی شوم بر پروردگار خود بتبدیل قرآن عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ عذاب روز بزرگ که
قیامت است و در این بیان است آنکه ایشان با این اقتراح مستوجب عذاب عظیم اند و این دلالت میکند بر آنکه نسخ قرآن نیست بعضی و این نیز
از قبل خود و نسخ حکم قرآن نکرده است نسبت بلکه مبدل آن از قبل او نیست اما آنچه است بطریق وحی و وَمَا يَنْطِقُ عَنِ الْهَوَىٰ إِنْ هُوَ إِلَّا وَحْيٌ
است و این چند آن تقریر میکند ایشان را بر صحت نبوت و تحقق حضرت رسالت صلی الله علیه و آله بقوله قُلْ بگو ای محمد لَوْ شَاءَ اللَّهُ اگر خواستی
که خدای مَا تَلَوْتُهُ عَلَيْكُمْ نخواندمی بر شما آنچه بمن منزل شده است وَلَا أَدْرَاكُمْ بِهِ و نه شما را دانا کردی خدا بقرآن پس از فضل و رحمت
او است که مرا امر کرد بخواندن و شما را اعلام کرد بآن بر زبان من مراد آنست که این امر بمشیت الهی است نه بمشیت من تا از پیش خود تغییر دهم
خود توانم کرد اینجا نشد از آن تقریر این معنی میکند بقوله فَقَدْ لَبِثْتُ فِيكُمْ پس بدرستی که درنگ کردم در میان شما عُمُرًا عمری دراز
که مقدار چهل سال بود مِنْ قَبْلِهِ پیش از نزول قرآن یعنی در آن مدت که مشغول بودم بتحصیل قرآن را نخواندم و نه شما را آنها بود بدین آیات
مانند قرآن معجزه است خارق عادت چه مرا در میان جماعت چهل سال در آنجا که نه کتب کرده ام و نه استاد بودم میان مشاهده عالی نکنند
شعر و خطبه نمانده و چند از آن کتابها بر ایشان نخواند که هیچ فصیح و بلیغ بمثل آن اتیان نتواند نمود و بر بر منثور و منظوم بعضی بلیغ
مانند مع شتمل بر قواعد اصول و فروع بود و مبین احکام و تفاصیل احکام و احادیث اخرویه باشد و آن چنین که هست مر آنرا معلم خواهد بود آن را بجز خدا
أَفَلَا تَعْقِلُونَ آیا پس در نمی‌یابید بعقل میکنید در کو چنین که چهل سال در میان شما بوده و چهار و شش و عالی همت نمودم
کلامی برشما خواندم که فصحای عرب از کمال بلاغت آن حیران شدند و بلغای و ادیبان الادب از کمال فصاحت آن انگشت تحیر در دندان و متعلقات
از احوال ماضیه و مستقبل خبر دهد هذا پس بیقین دانید که مثل این کلامی چنین از مردی چنان خارق عادت است و منزل از جانب حق تعالی
تا آنکه بعلم مؤید و آفاق مرا بتوفیق کامل عطا فرمود بقلم و کاغذ و ابجد اینها معجزه ای و دو نوحه اله بخط و قرطاس و علم ازل مشکل تمام خلق
کشف حل ملخص کلام آنست که چون شما با افترا میکنید بر خداوند و تغییر و تبدیل قرآن و شما افترا میگویید که قرآن را کلام من می‌دانید فَمَنْ أَظْلَمُ
پس کیست ستمکارتر مِمَّنِ افْتَرَىٰ از کسی که افترا کند و بربندد عَلَى اللَّهِ كَذِبًا بر خدا دروغ و چیزی که خدا نگفته باشد نسبت بدو دهد
و شان را شریک خدا داند و عبادت ایشان کند و گوید وَاللَّهُ أَمَرَنَا بِهَا اینها بر سبیل توبیخ و تقریع است أَوْ كَذَّبَ بِآيَاتِهِ یا تکذیب
کند آیتهای او را و آنکه کافر شود و نابگوید که او را صاحب شریک و ولد است إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الْمُجْرِمُونَ بدرستی که نجات نمی‌یابند و رستگار نشوند
مجرمان یعنی کافران که غرق بحر شرک و معصیت اند هر که ظلم و کذب بر خدا بندد هر آینه ظلم و اعظم ادبی خواهد بود که مدعی نبوت
بود و بکذب آنکه بر خدا آیات او کند هر آنرا ظالم گفته که مراد بعض از آنکه بر خدا افترا کند چه کفر بالله است هر که مدعی نبوت
باشد و اخبار از انواع کفار در آن داخل خواهد بود و نقل است که لا احد اظلم من الکافر مثل حال کفار و معبودان ایشان اخبار میفرماید وَيَعْبُدُونَ
و می‌پرستند مِنْ دُونِ اللَّهِ بجز از خدا مَا لَا يَضُرُّهُمْ آنچه را که ضرر نرساند بدیشان اگر ترک عبادت او کنند وَلَا يَنْفَعُهُمْ و سود نرساند
بدیشان اگر عبادت او کنند چه بر تقدیر و صرف عبادت بجانب معبودان ایشان جمادات اند و جماد بر ایصال نفع و ضر قادر نیست حال آنکه معبود
باید که قادر باشد بر ایقاع ثواب و عقاب متعلق باشد تا بندگان با امید جلب نفع و دفع ضرر او را پرستند وَيَقُولُونَ و میگویند عبدة اصنام
هَٰؤُلَاءِ این بتان شُفَعَاؤُنَا شفیعان ما اند عِنْدَ اللَّهِ نزد خدا یعنی در امور دنیا ما را شفاعت میکنند و از خدا درخواست میمایند تا
مهمات ما را کفایت کنند یا اگر فرضا بعث و حشر باشد چنانکه معتقد اهل اسلام است ما را از خدای در خواست کنند و از عذاب برهانند
این نوع طمع ایشان بود که در کرده‌اند که شفاعت نزد خدا برای کسی است که او را اعتقاد و صلاح است عبادت بجز او اقدام مینمودند که هیچ چیز برای عبادت
و قدرت بر نفع و ضرر نیست از مخلوق بیهمتا آن و نفع و دفع ضرر و بر اوست که ما او را عبادت توانیم کرد پس بتان را پرستش میکنیم که مخلوق‌اند و سیله
قرب ما باشند نه خدا و نه بخدای ایشان بود که عبادت غیر او مستلزم انتفاع است و اگر گویند که صنم چگونه نفع کند و مرد صفا
چه اگر نفع و ضرر میرساند بحال آنکه نفع و ضرر از او منتفی است و ما آن بجا رسیم که گوییم عبادت آنکه قادر بر اصل نفع نیست اگر چه قادر بر نفع و ضرر
باشد چیست پس بنا بر آنکه اصلا قادر بر نفع و ضرر نباشد با اولی ممنوع باشد که نه بر ابد که مخصوص ستاوند. از آن بر سبیل الزام رسول خود

خود

خبر دهند ایشان بشفاعت قُلْ بگو ای محمد أَتُنَبِّئُونَ اللَّهَ آیا خبر میکنید خدا را بِمَا لَا يَعْلَمُ با چیزی که نمیداند فِي السَّمَاوَاتِ در آسمانها وَلَا فِي
الْأَرْضِ و نه در زمین یعنی انتفای علم بجهت انتفای معلوم است یعنی شما میگوئید که خدا را شریک هست شفاعت کنندهٔ شما میکنید خدای تعالی
که عالم است بجمیع معلومات ... بر وجه قطع ... علم و تعلق باو کرده ... معلوم او نیست ... که علم او
محیط است ... معلوم او نیست ... شفاعت شریک ... نباشد ... سبحانه وتعالی عما یشرکون
... پاکست خدای تعالی و برتر ازانچه شریک وی میدانند

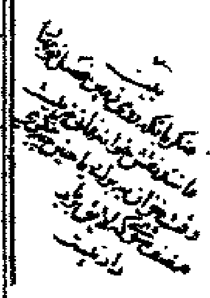
سُبْحَانَهُ وَتَعَالَىٰ عَمَّا يُشْرِكُونَ ... وَمَا كَانَ النَّاسُ و نبودند مردمان
إِلَّا أُمَّةً وَاحِدَةً مگر یک گروه ... بر فطرت اسلام ... کل مولود یولد علی الفطرة ...
و یا متفق بودند بر حق ... از آدم تا انکه قابیل هابیل را بکشت ... نوح فَاخْتَلَفُوا پس اختلاف کردند ...
... عباس ... آدم و نوح ... ایشان ...
... ابراهیم خلیل ... مختلف شدند ...
... وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِنْ رَبِّكَ ...
... لَقُضِيَ بَيْنَهُمْ ...
... فِيمَا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ...
... وَيَقُولُونَ لَوْلَا أُنْزِلَ عَلَيْهِ آيَةٌ مِنْ رَبِّهِ ...
الله علیه وآله ...
... فَقُلْ إِنَّمَا الْغَيْبُ لِلَّهِ ...
... فَانْتَظِرُوا ... إِنِّي مَعَكُمْ ...
مِنَ الْمُنْتَظِرِينَ ...
... وَإِذَا أَذَقْنَا النَّاسَ رَحْمَةً ...
... مِنْ بَعْدِ ضَرَّاءَ مَسَّتْهُمْ ... إِذَا لَهُمْ مَكْرٌ ...
فِي آيَاتِنَا ...
... قُلِ اللَّهُ ...
... أَسْرَعُ مَكْرًا ...
... إِنَّ رُسُلَنَا يَكْتُبُونَ مَا تَمْكُرُونَ ...
... هُوَ الَّذِي يُسَيِّرُكُمْ ...
... فِي الْبَرِّ ... وَالْبَحْرِ ... حَتَّىٰ إِذَا كُنْتُمْ فِي الْفُلْكِ وَجَرَيْنَ
بِهِمْ ... بِرِيحٍ طَيِّبَةٍ ...
...
... جَاءَتْهَا رِيحٌ عَاصِفٌ ... وَجَاءَهُمُ الْمَوْجُ مِنْ كُلِّ مَكَانٍ ...

یعنی از چپ و راست و پیش و پس کشتی موج در آید **وَظَنُّوا** و یقین کنند **أَنَّهُمْ أُحِيطَ بِهِمْ** آنکه فرو گرفته است بلاها مر ایشان را از همه
جوانب مانند احاطه دشمن و ایشان را [illegible] خلاصی بر ایشان مسدود شود **دَعَوُا اللَّهَ** بخوانند خدای را بکشف آن بلا از ایشان **مُخْلِصِينَ**
در حالتیکه پاک کننده گان باشند **لَهُ الدِّينَ** برای خدا دین را یعنی از خوف دین خود را خالص سازند و فطرت اصلی ظهور کند و عوارض نفسانی شیطانی
زایل گردد و گویند **لَئِنْ أَنْجَيْتَنَا** اگر برهانی ما را **مِنْ هَٰذِهِ** از این اهوال و بلایا **لَنَكُونَنَّ مِنَ الشَّاكِرِينَ** هر آینه باشیم از نعمت
دارنده گان مر نعمت ترا **فَلَمَّا أَنْجَاهُمْ** پس چون باز رهاند ایشان را از آنچه میترسیدند **إِذَا هُمْ** ناگاه ایشان **يَبْغُونَ فِي الْأَرْضِ**
ستم کنند در زمین و سر کشی نمایند بهمان کارها که [illegible] بودند از شرک و فساد و افساد **بِغَيْرِ الْحَقِّ** در حالتیکه آن نه حق باشد بلکه باطل باشند
این احتراز است از تخریب مسلمانان دیار کفره را و احراق زروع و قطع اشجار ایشان تا ایشان [illegible] افساد خواهیست مراد آنست که در زمین
بظلم و فساد و معاصی مشغول شوند [illegible] خدای را فراموش کنند کفار انبیا را و اوصیا و اولیا [illegible] و بر کفر و شرک اصرار نمایند **يَا أَيُّهَا**
النَّاسُ إِنَّمَا بَغْيُكُمْ ای مردمان جز این نیست که ستم شما **عَلَىٰ أَنْفُسِكُمْ** بر نفسهای خود است [illegible] و ابنای جنس خود [illegible]
مَتَاعَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا برخورداری زندگانی دنیاست یعنی تمتع و منفعت دو سه روزه تا پایدار است [illegible]
آن باقی ماند و گویند **عَلَىٰ أَنْفُسِكُمْ** خبر بغیکم است و متاع الحیوة الدنیا خبر دوم است [illegible] ستم بر نفسهای شما است [illegible]
واجب [illegible] برخورداری دنیاست [illegible]
شود او زندگانی دنیا برخوردید **ثُمَّ إِلَيْنَا** پس بسوی ماست **مَرْجِعُكُمْ** بازگشت شما در دنیا **فَنُنَبِّئُكُمْ** پس خبر میکنیم شما را **بِمَا كُنْتُمْ**
تَعْمَلُونَ بآنچه هستید که عمل میکنید [illegible] پاداش خواهیم داد و چون در ما تقدم ذکر [illegible]
[illegible] یقوله
إِنَّمَا مَثَلُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا جز این نیست که مثل زندگانی دنیوی [illegible] **كَمَاءٍ** مانند آبیست
که **أَنْزَلْنَاهُ** فرو فرستادیم آنرا **مِنَ السَّمَاءِ** از آسمان یا از ابر **فَاخْتَلَطَ بِهِ** پس آمیخته شد بآن **نَبَاتُ الْأَرْضِ** گیاه زمین [illegible]
مِمَّا يَأْكُلُ النَّاسُ از آنچه میخورند آدمیان چون حبوب [illegible] و بقول **وَالْأَنْعَامُ** و از آنچه میخورند چهارپایان چون گیاهها
[illegible] **حَتَّىٰ إِذَا أَخَذَتِ الْأَرْضُ** [illegible] **زُخْرُفَهَا** [illegible] و اشکال و الوان مختلفه

وَازَّيَّنَتْ

[illegible] **وَظَنَّ أَهْلُهَا** [illegible]
[illegible] **أَنَّهُمْ قَادِرُونَ عَلَيْهَا** [illegible] **أَتَاهَا** [illegible] **أَمْرُنَا** عذاب
[illegible] **لَيْلًا** در شب **أَوْ نَهَارًا** یا روز **فَجَعَلْنَاهَا** پس گردانیدیم [illegible] **حَصِيدًا** [illegible]
باشند یا از اصل برکنده **كَأَنْ لَمْ تَغْنَ** گوییا که هیچ نبوده [illegible] **بِالْأَمْسِ** [illegible] **كَذَٰلِكَ**
کرده این تمثیل تفصیل کردیم **نُفَصِّلُ الْآيَاتِ** [illegible] **لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ** برای گروهی
که تفکر کنند [illegible] این تشبیه [illegible] حال دنیا [illegible] زوال اموال
[illegible] تشبیه میکند [illegible] گیاه زمین که بعد از [illegible] خشک [illegible]
گیاه [illegible] و گفته اند که [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

شعر

[illegible]
[illegible]

کرمی

[illegible] مانع دخول جنانیست [illegible] دراین اند [illegible] که اموال دنیویه [illegible] مستلزم اخلاق [illegible]

[illegible] است [illegible] دنیا که مستبع حرص [illegible] که موقع [illegible] صاحب خود است [illegible]

[illegible] لا تأسوا على ما فاتکم ولا تفرحوا بما آتیکم [illegible]

[illegible] صلی الله علیه [illegible] فاتقوا الدنیا [illegible]

[illegible] موجب [illegible] مفارقت [illegible] علیهما السلام

[illegible]

[illegible] المال والبنون زینة الحیوة الدنیا [illegible]

[illegible] المال القالح للرجل الصالح [illegible]

[illegible]

[illegible] والله یدعوا الی دار السلام

[illegible]

[illegible] سلام [illegible] والملائکة یدخلون علیهم من کل باب سلام علیکم بما صبرتم [illegible]

[illegible] الا قیلا سلاما سلاما [illegible]

[illegible] دار السلام [illegible]

[illegible]

[illegible] ویهدی من یشاء الی صراط مستقیم [illegible]

[illegible] للذین احسنوا الحسنی وزیادة [illegible]

[illegible] ولا یرهق وجوههم قتر ولا ذلة [illegible]

[illegible] اولئک اصحاب الجنة هم فیها خالدون [illegible]

[illegible]

من تیره شده باشد از دود دوزخ و لا ذلة یعنی هیچ خواری نباشد که رویهای ایشان شود بر آن که حقیقت ایشان را از آتش دوزخ حرام کرده اند و از خوف
خدا است زیرا که ایشان در دنیا شب بیدار بودند و غبار بر روی ایشان نشسته و رسوائی ذکر نمودند و مطیع بودند پاداش ایشان در عقبی ذکر
کافران می کند یعنی عقوبت ایشان بیان میفرماید که **وَالَّذِينَ كَسَبُوا السَّيِّئَاتِ** و آنانکه کسب کردند بدیها از شرک و
نفاق و کفر و طغیان و عصیان **جَزَاءُ سَيِّئَةٍ** پاداش بدی **بِمِثْلِهَا** مانند آن بدی که کرده اند نه زیاده بر آن **وَتَرْهَقُهُمْ** و بپوشد ایشان را **ذِلَّةٌ** خواری
ایشان را از آن چه عذاب زیادت بر بدی است **مَا لَهُمْ مِنَ اللَّهِ** نباشد مر ایشان را از عذاب خدا **مِنْ عَاصِمٍ** هیچ نگاه دارنده یعنی هیچکس عذاب خدا
را از ایشان دفع نتواند کرد و در دنیا ایشان را از جانب خدا و از غیر او نگاه دارنده ای باشد و در قیامت هیچکس نباشد
كَأَنَّمَا أُغْشِيَتْ گوئیا پوشیده شده است **وُجُوهُهُمْ** رویهای ایشان **قِطَعًا مِنَ اللَّيْلِ** پاره هائی از شب **مُظْلِمًا** در حالتی که تاریک باشد
بود در وصف روی ایشان است بکثرت سیاهی که قوله تعالی **وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ تَرَى الَّذِينَ كَذَبُوا عَلَى اللَّهِ وُجُوهُهُمْ مُسْوَدَّةٌ** یعنی ایشان از غم و اندوه
روز قیامت چون شب تیره سیاه گردد **أُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ** آن گروه که کاسب سیئات اند یعنی مشرکان و منافقان یاران آتش دوزخ اند **هُمْ فِيهَا** ایشان در آتش **خَالِدُونَ**
جاوید باشند که هرگز از عذاب نجات نیابند ... کفار ... اجتماع نمایند با یکدیگر
کبیره ... **وَيَوْمَ نَحْشُرُهُمْ** و یاد کن روزی را
که حشر کنیم عابدان و معبودان **جَمِيعًا** همه ایشان را ... **ثُمَّ نَقُولُ لِلَّذِينَ**
أَشْرَكُوا پس گوئیم مر آنانکه شرک آورده اند **مَكَانَكُمْ** باستید بر جای خود **أَنْتُمْ وَشُرَكَاؤُكُمْ** شما و شریکان شما که بدیشان ...
بتان تا ببینید که چه با شما کنیم **فَزَيَّلْنَا بَيْنَهُمْ** پس جدا کنیم میان کفار و معبودان ایشان و قطع وصل که میان ایشان بوده است
در دنیا **وَقَالَ شُرَكَاؤُهُمْ** و گویند شریکان
ایشان یعنی بتان **مَا كُنْتُمْ إِيَّانَا تَعْبُدُونَ** که نبودید شما ما را پرستش میکردید بلکه شما هوای خود را پرستش میکردید
... شریک ... مراد ... شیاطین ...
... **فَكَفَى بِاللَّهِ**
شَهِيدًا پس کافی و پسندیده است خدا که گواه باشد **بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ** میان ما و شما **إِنْ كُنَّا** بدرستیکه ما بودیم
عَنْ عِبَادَتِكُمْ از پرستش شما **لَغَافِلِينَ** بیخبران ... ما ... و نه می شنیدیم و نه میدیدیم ...
پرستش ما میکردید **هُنَالِكَ** در آن مقام **تَبْلُو كُلُّ نَفْسٍ** بیازماید هر نفسی **مَا أَسْلَفَتْ** آنچه از پیش فرستاده از اعمال
... **وَرُدُّوا** و باز گردانیده شوند **إِلَى اللَّهِ** بسوی حکم خدا
مَوْلَاهُمُ الْحَقِّ که خداوند و متولی امر ایشان است بحقیقت **وَضَلَّ عَنْهُمْ** و گم گردد و ناپدید شود از ایشان **مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ** آنچه
... شفاعت بتان ... توحید ... **قُلْ**
مَنْ يَرْزُقُكُمْ بگو که کیست که شما را روزی میدهد **مِنَ السَّمَاءِ** از آسمان باران **وَالْأَرْضِ** و از زمین گیاه ... **أَمَّنْ يَمْلِكُ السَّمْعَ**
... یا کیست که مالک ... **وَالْأَبْصَارَ** و دیدها ...
... **وَمَنْ يُخْرِجُ الْحَيَّ** و کیست که بیرون آورد زنده را ... **مِنَ الْمَيِّتِ** از مرده
... **وَيُخْرِجُ الْمَيِّتَ** و بیرون آورد مرده را ... **مِنَ الْحَيِّ** از زنده ... **وَمَنْ يُدَبِّرُ الْأَمْرَ** و کیست که
تدبیر کند کارهای عالمیان را ...
فَسَيَقُولُونَ اللَّهُ پس زود باشد که گویند ... خدای تعالی است ...
... **فَقُلْ** پس بگو ای محمد ایشان را ... **أَفَلَا تَتَّقُونَ** آیا نمی ترسید ...
... **فَذَلِكُمُ اللَّهُ رَبُّكُمُ**
... **الْحَقُّ** ... **فَمَاذَا بَعْدَ**
الْحَقِّ ... **إِلَّا الضَّلَالُ** ... **فَأَنَّى تُصْرَفُونَ** ...
...
... **كَذَلِكَ** ... **حَقَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ**
... **عَلَى الَّذِينَ فَسَقُوا** ...

۱ كه ايشان لا يُؤْمِنُونَ ايمان نيارند اين بدل كلمه است يعنى حكم الهى تعلق گرفته كه ايشان ايمان نيارند و لاجرم بر استمرار كفر بوده باشند
بر كفر بميرند يا آنكه تعليل حقيقت كلمه باشد يعنى عذاب حق واجب شد بر اهل كفر و عصيان زيرا كه ايمان نمى آرند بعد از آن احتجاج و ذكر بيان
توحيد فرمود بر غايت و قدرت كامله خود ميكند بقوله قُلْ بگو اى محمد كه اى مشركان معاند براى كافران خاصه هَلْ مِنْ شُرَكَائِكُمْ آيا از شريكان
شما بتان هست كه شريك خدا گرفته ايد مَنْ يَبْدَؤُا الْخَلْقَ كسى هست كه آغاز بيافريند خلق را ثُمَّ يُعِيدُهُ پس باز زنده سازد بعد از مرگ
چون كفار بدا را اقرار و اعاده را منكر بودند و از روى لجاج و عناد ... ايشان را اقرار ميكردند حق تعالى از اين فرمود كه اى محمد اگر اين معاندان جواب
ندهند ... قُلِ اللّٰهُ بگو مر ايشان را كه خداى ...
... يَبْدَؤُا الْخَلْقَ ... ثُمَّ يُعِيدُهُ پس باز زنده كرداند ... فَأَنَّىٰ
تُؤْفَكُونَ پس از كجا بر گردانيده ميشويد ... قُلْ بگو مر ايشان را كه هَلْ مِنْ شُرَكَائِكُمْ آيا
از بتان شما كه شريك خدا ميدانيد مَنْ يَهْدِي كسى هست كه ... راه نمايد ...
... إِلَى الْحَقِّ ...
... قُلِ اللّٰهُ يَهْدِي لِلْحَقِّ بگو كه خداى ...
... أَفَمَنْ يَهْدِي
إِلَى الْحَقِّ ... أَحَقُّ أَنْ يُتَّبَعَ ... أَمَّنْ لَا يَهِدِّي ...
... إِلَّا أَنْ يُهْدَىٰ ...
...
... فَمَا لَكُمْ ... كَيْفَ تَحْكُمُونَ ...
...
...
...
...
... وَمَا يَتَّبِعُ أَكْثَرُهُمْ ...
إِلَّا ظَنًّا ...
... إِنَّ الظَّنَّ ... لَا يُغْنِي ...
مِنَ الْحَقِّ ... شَيْئًا ...
... إِنَّ اللّٰهَ عَلِيمٌ ... بِمَا يَفْعَلُونَ ...
...
...
... وَمَا كَانَ هٰذَا الْقُرْآنُ ... أَنْ يُفْتَرَىٰ ...
... مِنْ دُونِ اللّٰهِ ... وَلٰكِنْ ... تَصْدِيقَ الَّذِي ...
... بَيْنَ يَدَيْهِ ...
...
... وَتَفْصِيلَ الْكِتَابِ ...
... لَا رَيْبَ فِيهِ ...
... مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ ...
...
... أَمْ يَقُولُونَ ... افْتَرَاهُ ...
... قُلْ ... فَأْتُوا ...
... بِسُورَةٍ مِثْلِهِ ...
... وَادْعُوا ... مَنِ اسْتَطَعْتُمْ ...
... مِنْ دُونِ اللّٰهِ ... إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ

ضلال

بيان

اگر هستيد

... مستبعد است کو بیان کرده ... [illegible] ... بَلْ كَذَّبُوا بِمَا لَمْ يُحِيطُوا بِعِلْمِهِ ... تکذیب کردند ...

... [illegible] ... وَلَمَّا يَأْتِهِمْ تَأْوِيلُهُ ... [illegible] ...

... [illegible] ...

... كَذَٰلِكَ كَذَّبَ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ ... [illegible] ... فَانظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الظَّالِمِينَ ...

... [illegible] ... وَمِنْهُم مَّن يُؤْمِنُ بِهِ ... وَمِنْهُم مَّن لَّا يُؤْمِنُ بِهِ ... وَرَبُّكَ أَعْلَمُ بِالْمُفْسِدِينَ ... [illegible] ...

... وَإِن كَذَّبُوكَ فَقُل لِّي عَمَلِي وَلَكُمْ عَمَلُكُمْ ... أَنتُم بَرِيئُونَ مِمَّا أَعْمَلُ وَأَنَا بَرِيءٌ مِّمَّا تَعْمَلُونَ ... [illegible] ...

... وَمِنْهُم مَّن يَسْتَمِعُونَ إِلَيْكَ ... أَفَأَنتَ تُسْمِعُ الصُّمَّ وَلَوْ كَانُوا لَا يَعْقِلُونَ ... [illegible] ...

... وَمِنْهُم مَّن يَنظُرُ إِلَيْكَ ... أَفَأَنتَ تَهْدِي الْعُمْيَ وَلَوْ كَانُوا لَا يُبْصِرُونَ ... [illegible] ...

... إِنَّ اللَّهَ لَا يَظْلِمُ النَّاسَ شَيْئًا ... وَلَٰكِنَّ النَّاسَ أَنفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ... [illegible] ...

... وَيَوْمَ يَحْشُرُهُمْ كَأَن لَّمْ يَلْبَثُوا إِلَّا سَاعَةً مِّنَ النَّهَارِ ... يَتَعَارَفُونَ بَيْنَهُمْ ... [illegible] ...

... قَدْ خَسِرَ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِلِقَاءِ اللَّهِ ... [illegible] ...

خدا در روز حساب و منکر ثواب و عقاب شدند و ما کانوا مهتدین و نبودند راه یافتگان بایمان و وسیله مستلزم احراز عفو خود در
معاش حقیر بلکه بمحض فرط غفلت مغرور بحطام دنیا از تدبر در آیات و معجزات غافل شده خود را در مهالک عذاب ابدی انداختند در اول کنند
که جمله قد خسر الذین ... برای بیان شهادت ایشان است بر خسران ... شهادت خدا بر خسران ایشان و ظهور آن ... میتواند بود که حال باشد از ضمیر ...
بلا اراده قول یعنی و حین تقول ... که ... بیان کرده اند ... که ... بنود ند که ... شوند ... مؤمن ... بهشت ... وَإِمَّا
نُرِيَنَّكَ و اگر بنمائیم ترا ای محمد بَعْضَ الَّذِي نَعِدُهُمْ ... وعده داده ایم کفار را از عذاب مانند ... ایشان در روز بدر ...
... یا مثل ... و حکم عذاب ... أَوْ نَتَوَفَّيَنَّكَ یا متوفی سازیم ترا ... ایشان ... انتقام ... کشیم از ایشان
در ... فَإِلَيْنَا پس بسوی ماست مَرْجِعُهُمْ بازگشت ایشان ... عذاب ... و این جواب نتوفینک است ...
اما نرینک ... اما نرینک بعض الذی نعدهم فی الدنیا ... او نتوفینک ... فی الآخرة ثُمَّ اللَّهُ پس خدای ...
پس ... شَهِيدٌ عَلَىٰ مَا يَفْعَلُونَ گواه است ... ایشان میکنند ... ذکر شهادت کرده ...
عقاب ... شهادت ... کانه قال ثم الله معاقب علی ما یفعلون وَلِكُلِّ أُمَّةٍ
گروهی از امم ماضیه رَسُولٌ فرستاده ... ایشان ... فَإِذَا جَاءَ پس چون ... ایشان رَسُولُهُمْ رسول ایشان که مبعوث
شده بود بدیشان و تکذیب کردند قُضِيَ بَيْنَهُمْ حکم کرده شد میان رسول و مکذبان بِالْقِسْطِ ... رسول نجات یافت
و اهل تکذیب هلاک شدند وَهُمْ و ایشان ... رسول و مکذبان لَا يُظْلَمُونَ ستم ... نشوند ... رسول ... کنند ...
مکذبان زیاده ... دنیا
و چون رسول ایشان ... ایشان ... وَيَقُولُونَ ...
... عذاب ... وَيَقُولُونَ و میگویند کافران
... مَتَىٰ هَٰذَا الْوَعْدُ ... إِن كُنتُمْ صَادِقِينَ ...
در ... قُلْ لَّا أَمْلِكُ بگو ای محمد من مالک نیستم لِنَفْسِي برای
نفس خود ضَرًّا ... وَلَا نَفْعًا ...
... إِلَّا مَا شَاءَ اللَّهُ مگر آنچه خواهد خدا ...
...
منقطع ... لِكُلِّ أُمَّةٍ أَجَلٌ ...
معین ... ایشان إِذَا جَاءَ أَجَلُهُمْ چون بیاید ... فَلَا يَسْتَأْخِرُونَ ... سَاعَةً ...
وَلَا يَسْتَقْدِمُونَ ...
ساعت ...
... قُلْ بگو ای محمد ... أَرَأَيْتُمْ ...
... إِنْ أَتَاكُمْ ... عَذَابُهُ عذاب خدا ... بَيَاتًا ... أَوْ نَهَارًا ...
... مَّاذَا يَسْتَعْجِلُ ...
مِنْهُ ... الْمُجْرِمُونَ ...
انواع عذاب ... الْمُجْرِمُونَ ...
...
... أَثُمَّ إِذَا مَا وَقَعَ ... آمَنتُم بِهِ ...
... آلْآنَ ... وَقَدْ كُنتُم
... بِهِ تَسْتَعْجِلُونَ ...
... ثُمَّ قِيلَ ... لِلَّذِينَ ظَلَمُوا ...
... ذُوقُوا ... عَذَابَ الْخُلْدِ ...
... هَلْ تُجْزَوْنَ ...
... إِلَّا بِمَا كُنتُمْ ... تَكْسِبُونَ ...
...
...
... وَيَسْتَنْبِئُونَكَ ...

[illegible] وَيَسْتَنْبِئُونَكَ و خبر می پرسند ترا [illegible]
از روی تعنت و استهزا [illegible] أَحَقٌّ هُوَ آیا حق است [illegible]
[illegible] قُلْ إِي وَرَبِّي إِنَّهُ لَحَقٌّ بگو آری و به پروردگار من که آن حق است [illegible]
[illegible] وَمَا أَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ و نیستید شما عاجز کنندگان [illegible] از عذاب [illegible]
با عذاب موعود [illegible] وَلَوْ أَنَّ لِكُلِّ نَفْسٍ ظَلَمَتْ و اگر باشد مر هر نفسی را که ظلم کرده [illegible]
[illegible] مَا فِي الْأَرْضِ آنچه در زمین است از جمیع مال و متاع [illegible] لَافْتَدَتْ بِهِ
[illegible] وَأَسَرُّوا النَّدَامَةَ [illegible]
[illegible] از ایشان [illegible] عبد الله علیه السلام [illegible]
[illegible] پشیمان [illegible] عذاب [illegible]
[illegible] لَمَّا رَأَوُا الْعَذَابَ [illegible] وَقُضِيَ بَيْنَهُمْ
[illegible] بِالْقِسْطِ [illegible] وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ [illegible]
[illegible] انبیا [illegible]
[illegible] أَلَا إِنَّ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ [illegible]
[illegible] أَلَا إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ [illegible]
[illegible] وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ [illegible]
[illegible] هُوَ يُحْيِي وَيُمِيتُ [illegible]
[illegible] وَإِلَيْهِ
تُرْجَعُونَ [illegible]
[illegible] يَا أَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَتْكُمْ مَوْعِظَةٌ
مِنْ رَبِّكُمْ [illegible] وَشِفَاءٌ لِمَا فِي الصُّدُورِ [illegible]
وَهُدًى [illegible] وَرَحْمَةٌ لِلْمُؤْمِنِينَ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] قُلْ بِفَضْلِ اللَّهِ وَبِرَحْمَتِهِ [illegible]
[illegible] فضل [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] امام محمد بن علی الباقر [illegible]
[illegible] علی مرتضی علیه الصلاة والسلام [illegible] ابن عباس
[illegible]
[illegible] فَبِذَلِكَ فَلْيَفْرَحُوا [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] هُوَ خَيْرٌ مِمَّا يَجْمَعُونَ [illegible]
[illegible] قُلْ أَرَأَيْتُمْ

خبر دهید مرا **ما أنزل الله** که آنچه فرو فرستاده خدای **لکم** برای شما **من رزق** از روزی که در آسمان تعلق با سبابات کرده یا باران بوجود
آورده بمعنی چهارپایان که خوردن آن حلال است **فجعلتم** پس کردانیدید شما **منه** از آن بعضی **حراما وحلالا** [illegible]
بعضی از آن کفتید که حلال است و بعضی حکم کردید که حرام است چون بحیره و سائبه [illegible]
في بطون هذه الانعام خالصة لذكورنا ومحرم على ازواجنا **قل آلله اذن لكم** بکو آیا خدا دستوری داد شما را [illegible] **ام على**
الله تفترون یا بر خدا افترا میکنید [illegible] **وما ظن الذين** [illegible] **يفترون على الله الكذب**
بر خدا دروغ [illegible] **يوم القيمة** [illegible]
[illegible] **ان الله** [illegible] **لذو فضل**
[illegible] **على الناس** [illegible] **ولكن اكثرهم** [illegible] **لا يشكرون**
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] **وما**
تكون [illegible] **في شأن** [illegible] **وما تتلوا منه** [illegible] **من قرآن** [illegible]
[illegible]
[illegible] **ولا تعملون** [illegible]
[illegible] **من عمل** [illegible] **الا كنا عليكم** [illegible] **شهودا** [illegible]
[illegible] **اذ تفيضون** [illegible] **فيه** [illegible] **وما يعزب** [illegible] **عن ربك** [illegible]
[illegible] **من مثقال ذرة** [illegible] **في الارض** [illegible] **ولا في السماء** [illegible]
[illegible] **ولا اصغر** [illegible] **من ذلك** [illegible] **ولا اكبر** [illegible]
[illegible] **الا في كتاب مبين** [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] **الا ان اولياء الله** [illegible]
[illegible] **لا خوف** [illegible] **عليهم** [illegible] **ولا هم يحزنون** [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
الا ان اولياء الله لا خوف عليهم ولا هم يحزنون [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] **الذين آمنوا** [illegible]

فرموده که

مشب

ککرده

[illegible] وكانوا يتقون [illegible] لهم البشرى [illegible] فى الحيوة الدنيا [illegible]

[illegible]

الذين آمنوا وكانوا يتقون لهم البشرى فى الحيوة الدنيا وفى الآخرة لا تبديل لكلمات الله [illegible] ذلك هو الفوز العظيم [illegible]

[illegible] ولا يحزنك قولهم [illegible]

[illegible] ان العزة لله جميعا [illegible] هو السميع العليم [illegible]

[illegible] الا ان لله من فى السموات ومن فى الارض [illegible]

[illegible] وما يتبع الذين يدعون من دون الله شركاء [illegible]

[illegible] ان يتبعون الا الظن وان هم الا يخرصون [illegible]

[illegible] هو الذى جعل لكم الليل لتسكنوا فيه والنهار مبصرا [illegible] ان فى ذلك لآيات لقوم يسمعون [illegible]

[illegible] قالوا اتخذ الله ولدا [illegible] سبحانه هو الغنى [illegible]

[illegible] له ما فى السموات وما فى الارض [illegible] ان عندكم [illegible]

نزد شما ای مشرکان **مِنْ سُلْطَانٍ** هیچ حجتی و برهانی **بِهَٰذَا** باینکه خدای فرزند فرا گرد **أَتَقُولُونَ** آیا میگوئید **عَلَى اللَّهِ** بر خدا بدروغ و افترا
مَا لَا تَعْلَمُونَ آنچه نمیدانید استفهام برای توبیخ و تقریع است بر جهل نصارا و ایشان و در این دلیل است بر آنکه هر قولی که بدان دلیل نباشد
و عقلا ... قاطع و تقلید ... **قُلْ إِنَّ الَّذِينَ يَفْتَرُونَ** بگو ای محمد آنانکه افترا کنند و بر بندند **عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ**
بر خدا دروغ ... **لَا يُفْلِحُونَ** رستگاری نیابند ... **مَتَاعٌ فِي الدُّنْيَا**
... متاع ... در دنیا
... کفر ... ایشان ...
... **ثُمَّ إِلَيْنَا** ... **مَرْجِعُهُمْ** ... **ثُمَّ نُذِيقُهُمُ**
الْعَذَابَ الشَّدِيدَ ... **بِمَا كَانُوا** ...
يَكْفُرُونَ ... قصه قوم نوح ...
... **وَاتْلُ عَلَيْهِمْ** ... **نَبَأَ نُوحٍ** خبر نوح
... **إِذْ قَالَ** چون گفت نوح **لِقَوْمِهِ** ... **يَا قَوْمِ** ای گروه من **إِنْ كَانَ كَبُرَ**
عَلَيْكُمْ ... **مَقَامِي** ...
... حضرت نوح ...
... **وَتَذْكِيرِي** ... **بِآيَاتِ اللَّهِ** ...
... **فَعَلَى اللَّهِ تَوَكَّلْتُ** ...
... **فَأَجْمِعُوا** ... **أَمْرَكُمْ** ...
... **وَشُرَكَاءَكُمْ** ...
...
... **ثُمَّ لَا يَكُنْ أَمْرُكُمْ** ... **عَلَيْكُمْ غُمَّةً** ...
... **ثُمَّ اقْضُوا إِلَيَّ** ... **وَلَا تُنْظِرُونِ** ...
...
... حضرت نوح علی نبینا و علیه السلام ...
...
... **فَإِنْ** ...
تَوَلَّيْتُمْ ... **فَمَا سَأَلْتُكُمْ** ... **مِنْ أَجْرٍ** ...
... **إِنْ أَجْرِيَ** ... **إِلَّا**
عَلَى اللَّهِ ... **وَأُمِرْتُ** ... **أَنْ أَكُونَ مِنَ الْمُسْلِمِينَ** ...
... **فَكَذَّبُوهُ** ... قوم نوح ...
... **فَنَجَّيْنَاهُ** ...
... **وَمَنْ مَعَهُ** ... **فِي الْفُلْكِ** ...
وَجَعَلْنَاهُمْ ... **خَلَائِفَ** ... **وَأَغْرَقْنَا**
الَّذِينَ كَذَّبُوا ... **بِآيَاتِنَا** ... **فَانْظُرْ** ... **كَيْفَ**
كَانَ ... **عَاقِبَةُ الْمُنْذَرِينَ** ...
... **ثُمَّ بَعَثْنَا** ... **مِنْ بَعْدِهِ** ... **رُسُلًا** ... **إِلَىٰ قَوْمِهِمْ** ...
... **فَجَاءُوهُمْ** ...
... **بِالْبَيِّنَاتِ** ... **فَمَا كَانُوا لِيُؤْمِنُوا** ...
... **بِمَا كَذَّبُوا بِهِ** ... **مِنْ قَبْلُ** ...
...
... **كَذَٰلِكَ نَطْبَعُ** ...
... **عَلَىٰ قُلُوبِ الْمُعْتَدِينَ** ...

باشرکای خود
در هلاک کردن من مکنید ... و اشکار
دائم
ایشان بوده
و حجت
در تکذیب

دروغ داشتند پیغمبران را [illegible] پیشینیان ازرا فرستادن پیغمبران [illegible] کذلک نطبع علی قلوب المعتدین [illegible] مهر میکنیم بر دلهای [illegible]

[illegible] ایمان [illegible] پیغمبران [illegible] بر دلهای ایشان [illegible] خذلان زمان نوح [illegible]

ثُمَّ بَعَثْنَا مِنْ بَعْدِهِمْ پس برانگیختیم از بعد ایشان پیغمبران موسی و هرون [illegible] موسی بن عمران [illegible] برادر او هارون را اِلٰی فِرْعَوْنَ بسوی فرعون [illegible]

[illegible] زمان بود وَمَلَائِهِ و اشراف قوم او بِاٰيٰتِنَا بآیتهای ما یعنی معجزها [illegible] چون عصا و ید بیضا و غیر آن فَاسْتَكْبَرُوْا

پس گردنکشی کردند [illegible] متابعت موسی و هارون [illegible] وَكَانُوْا و بودند ایشان قَوْمًا مُّجْرِمِيْنَ گروهی گناهکاران [illegible]

انبیا و [illegible] فَلَمَّا جَآءَهُمُ الْحَقُّ پس آن هنگام که آمد بدیشان حق [illegible]

مِنْ عِنْدِنَا از نزدیک ما [illegible] چون موسی [illegible] ایشان [illegible] ایشان [illegible] شک و ریب بود قَالُوْٓا گفتند

از فرط عناد و تمرد [illegible] اِنَّ هٰذَا بدرستی که این [illegible] لَسِحْرٌ مُّبِيْنٌ [illegible]

[illegible] قَالَ مُوْسٰى گفت موسی [illegible] اَتَقُوْلُوْنَ آیا میگوئید لِلْحَقِّ [illegible]

[illegible] لَمَّا جَآءَكُمْ آن هنگام که بشما آمد [illegible] اَسِحْرٌ

هٰذَا مقول قول ایشان باشد [illegible] آیا [illegible] بعضی معجزه

[illegible] موسی [illegible] سحر [illegible] این سحر است [illegible] شما [illegible]

[illegible] وَلَا يُفْلِحُ السّٰحِرُوْنَ و فیروزی نیابند ساحران [illegible] کلام موسی [illegible]

[illegible] سحر [illegible] باطل [illegible] ساحران [illegible]

[illegible] هٰذَا [illegible] قبطیان [illegible] موسی [illegible]

گفت که شما [illegible] ساحران فلاح نیابند قَالُوْٓا گفتند اشراف قوم فرعون

موسی را اَجِئْتَنَا لِتَلْفِتَنَا آیا آمده بما تا بگردانی ما را عَمَّا وَجَدْنَا عَلَيْهِ از آنچه یافته‌ایم بر آن اٰبَآءَنَا پدران خود را [illegible] اصنام

[illegible] فرعون [illegible] پرستش [illegible]

وَتَكُوْنَ لَكُمَا و باشد مر شما را اَلْكِبْرِيَآءُ فِي الْاَرْضِ پادشاهی در زمین مصر [illegible]

[illegible] ایشان وَمَا نَحْنُ لَكُمَا و نیستیم ما مر شما را بِمُؤْمِنِيْنَ [illegible]

قبطیان [illegible] موسی [illegible] سلطنت [illegible] وَقَالَ فِرْعَوْنُ و گفت فرعون [illegible] ملازمان خود که ائْتُوْنِيْ بِكُلِّ سٰحِرٍ

بیاورید بمن هر ساحری عَلِيْمٍ که دانا باشد [illegible] موسی [illegible] سوره اعراف گذشت

[illegible] فَلَمَّا جَآءَ السَّحَرَةُ پس آن هنگام که آمدند ساحران [illegible] موسی قَالَ

لَهُمْ مُّوْسٰى گفت مر ایشان را موسی اَلْقُوْا مَآ اَنْتُمْ مُّلْقُوْنَ بیفکنید آنچه شما افکننده‌اید [illegible]

[illegible] فَلَمَّآ اَلْقَوْا پس چون بیفکندند [illegible] قَالَ

مُوْسٰى گفت موسی مر ایشان را مَا جِئْتُمْ بِهِ آنچه آورده‌اید شما اَلسِّحْرُ آن جادو است [illegible] فرعون [illegible]

اِنَّ اللّٰهَ سَيُبْطِلُهٗ بدرستی که خدا زود باشد که باطل کند [illegible] اِنَّ

اللّٰهَ بدرستی که خدا لَا يُصْلِحُ اصلاح نیاورد [illegible] عَمَلَ الْمُفْسِدِيْنَ کار تباه‌کاران [illegible]

[illegible] وَيُحِقُّ اللّٰهُ الْحَقَّ و ثابت کند خدا [illegible] بِكَلِمٰتِهٖ [illegible]

[illegible] وَلَوْ كَرِهَ الْمُجْرِمُوْنَ و اگر چه کراهت دارند کافران [illegible] ایشان [illegible]

دوستان [illegible] اهل [illegible]

[illegible] موسی [illegible] قبطیان [illegible]

[illegible] غالب شد [illegible] ایمان [illegible] قبطیان [illegible]

[illegible] ید بیضا و عصا [illegible] فَمَآ اٰمَنَ لِمُوْسٰٓى اِلَّا ذُرِّيَّةٌ مِّنْ قَوْمِهٖ پس ایمان نیاوردند بموسی [illegible]

ایشان [illegible] موسی [illegible] بنی اسرائیل [illegible] فرعون [illegible]

عَلٰى خَوْفٍ مِّنْ فِرْعَوْنَ با ترسی از فرعون وَمَلَا۟ئِهِمْ و از گروه خود [illegible] اَنْ يَّفْتِنَهُمْ آنکه [illegible]

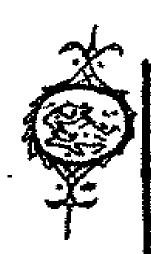
[illegible] ایشان [illegible] فرعون [illegible]

[illegible] ایمان [illegible] فرعون [illegible] ابن عباس [illegible] ایمان نیاوردند [illegible]

فرعون [illegible] ایشان [illegible]

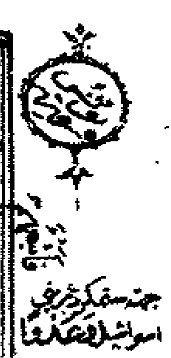
[illegible] ایشان [illegible] فرعون [illegible] ایمان نیاوردند [illegible] آل فرعون

[illegible] آل فرعون [illegible] فرعون [illegible] ایمان [illegible]

ازابن عباس مروی است که یعقوب با هفتاد و دو مرد بمصر آمد و نسل ایشان ششصد هزار شدند و مراد بذریه مومنان ایشان بودند وَاِنَّ فِرْعَوْنَ
لَعَالٍ و بدرستیکه فرعون طاغی و متکبر بود فِی الْاَرْضِ در زمین مصر و غالب و قاهر بر اهل آن وَاِنَّهُ و بدرستیکه او بود لَمِنَ الْمُسْرِفِيْنَ از
حد بیرون گذرندگان در کبر و سرکشی تا حدی که دعوی ربوبیت کرد و بنی اسرائیل را برنج کشید وَقَالَ مُوْسٰی و گفت موسی بر سبیل تقویت قلب ایشان
مر آن مومنان را وقتی که آثار خوف از ایشان مشاهده نمود یٰقَوْمِ ای گروه من اِنْ كُنْتُمْ اٰمَنْتُمْ اگر هستید شما که ایمان آورده اید و گرویده اید بِاللّٰهِ
بخدا چنانکه اظهار میکنید و دانسته اید که او صانع و واضع همه اشیاست فَعَلَيْهِ تَوَكَّلُوْا پس بر او توکل کنید و کار خود را با او گذارید
اِنْ كُنْتُمْ مُّسْلِمِيْنَ اگر هستید شما گردن نهادگان مر احکام قضا او را پس هر که بخدا توکل کند همه امور او را کفایت کند و در انوار گفته که این
از قبیل تعلیق حکم است بشرطین زیرا که معلق با یمان وجوب توکل است چه ایمان مقتضی آنست و مشروط باسلام آنچنان با اخلاط با عیش و بطر
ایشان که آن بمنزله تفویض بغیر خدا نه چنانچه گویند که حقیقت توکل اسقاط خوف و رجاست از ما سوای الله بلکه استغراق در بحر شهود مسبب الاسباب
از ملاحظه اسباب و گفته اند که متعلق را سبب حقیقی منقطع و بیضا از غیر او بیرون خود را قوت تاثیر و اثبات نکند بلکه منقاد باشد در تحت
حکم او چنانچه میت در دست غسال چون موسی ایشان را بتوکل امر فرمود فَقَالُوْا پس گفتند عَلَى اللّٰهِ بر خدا نه بر غیر او تَوَكَّلْنَا توکل کردیم و بلطف
و اخلاص ایشان چون توکل با اجابت مقرونست بزبان نیاز آغاز دعا کرده گفتند رَبَّنَا ای پروردگار ما لَا تَجْعَلْنَا فِتْنَةً مگردان ما را محل
فتنه لِّلْقَوْمِ الظّٰلِمِيْنَ برای گروه ستمکاران یعنی ایشان را بر ما مسلط مساز تا بسبب ایشان مفتون و معذب شویم وَنَجِّنَا
و خلاص ده ما را بِرَحْمَتِكَ بمهربانی و بخشش خود مِنَ الْقَوْمِ الْكٰفِرِيْنَ از کید و حسد گروه ناگرویدگان و استیلاء ایشان بر ما
با فرعونیان و ایشان ... ایشان ما را و تقدیم توکل بر دعا تنبیه است بر آنکه داعی را سزاوار است که اول توکل کند تا دعای او
مستجاب شود و آورده اند که چون قوم موسی ایمان آوردند ... ایشان را بتعذیب ...
... فرعون ... مساجد ... ایشان را از ادای نماز منع کرد ...
تم موسی را امر کرد تا ... ایشان مطلع نگردند چنانکه میگوید وَاَوْحَيْنَا و وحی کردیم ما اِلٰى
مُوْسٰى وَاَخِيْهِ بموسی و برادر او اَنْ تَبَوَّاٰ اینکه فرا گیرید جای باز گشت لِقَوْمِكُمَا برای قوم خود بِمِصْرَ بُيُوْتًا در شهر مصر خانها که رجوع کنند
... ایشان ... امام ایشان موسی ... وَاجْعَلُوْا
و بگردانید ... بُيُوْتَكُمْ خانهای خود را قِبْلَةً ... نماز ...
کنند که ... وَاَقِيْمُوا الصَّلٰوةَ و بپای دارید نماز را ...
صلوة ... وَبَشِّرِ الْمُؤْمِنِيْنَ و بشارت ده مر مومنان را ...
ایشان مومن بود وَقَالَ مُوْسٰى و گفت موسی علیه السلام ... رَبَّنَا ای پروردگار ما اِنَّكَ
اٰتَيْتَ بدرستیکه دادی تو فِرْعَوْنَ وَمَلَاَهٗ فرعون را و گروه او را زِيْنَةً ...
جبیله وَاَمْوَالًا و مالها ... فِی الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا در زندگانی دنیا ... ابن عباس ...
...
... موسی علیه السلام ... رَبَّنَا ای پروردگار ما فرعون و قوم او را مالها
و زینت ... رَبَّنَا ای پروردگار ما ایشان را ... لِيُضِلُّوْا تا گمراه کنند ...
عَنْ سَبِيْلِكَ از راه عبادت تو ...
... ایشان ...
...
...
...
... رَبَّنَا اطْمِسْ ای پروردگار ما محو کن عَلٰۤى اَمْوَالِهِمْ بر مالهای ایشان ...
...
تمام اموال ایشان ... وَاشْدُدْ عَلٰى قُلُوْبِهِمْ ...
ایشان ... فَلَا يُؤْمِنُوْا پس ایمان نیاورند ...
... حَتّٰى يَرَوُا الْعَذَابَ الْاَلِيْمَ
تا آنکه ببینند عذاب دردناک ...
... قَالَ گفت خدا قَدْ اُجِيْبَتْ دَّعْوَتُكُمَا بدرستیکه اجابت کرده شد دعای شما ... فَاسْتَقِيْمَا ...

مطلوب

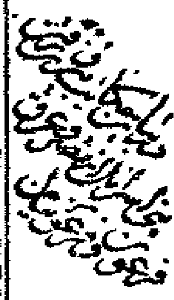

[illegible] **لَا تَتَّبِعَانِّ** [illegible] **سَبِيلَ الَّذِينَ** [illegible]
[illegible] **لَا يَعْلَمُونَ** [illegible]

[illegible]

[illegible] **وَجَاوَزْنَا بِبَنِي إِسْرَائِيلَ** [illegible]
[illegible] **الْبَحْرَ** [illegible] **فِرْعَوْنُ وَجُنُودُهُ** [illegible] **بَغْيًا وَعَدْوًا** [illegible]
[illegible] **حَتَّىٰ إِذَا أَدْرَكَهُ**
الْغَرَقُ [illegible] **قَالَ آمَنتُ** [illegible] **أَنَّهُ** [illegible]
[illegible] **لَا إِلَٰهَ إِلَّا الَّذِي** [illegible] **آمَنَتْ بِهِ بَنُو إِسْرَائِيلَ**
[illegible] **وَأَنَا مِنَ الْمُسْلِمِينَ** [illegible]
[illegible] **آلْآنَ** [illegible]
[illegible] **وَقَدْ عَصَيْتَ قَبْلُ** [illegible]
وَكُنتَ مِنَ الْمُفْسِدِينَ [illegible]

[illegible]

[illegible]

وما هو مشغول است حقیقتاً و تو کرده باشی تا که فرعون را ایجاد اثر نا مصرانیان سرچشمه پس در دریا او را از زمین بلند ساخت چنانکه ممکن شود ایشان را ببینند اینجا که نجیک فرموده اند که ننجیک علی نجوة من الارض ... لِتَكُونَ لِمَنْ خَلْفَكَ آيَةً یعنی که از پس تو باشند

آیة نشانه که شوم حال هر که دعوی خدائی کند ... فی غریب ... مصاف شوم آنکه بنده که خود را انسان ... و در آنجا ... نامند

مر خدا اتباع ... وَإِنَّ كَثِيرًا مِنَ النَّاسِ عَنْ آيَاتِنَا لَغَافِلُونَ ...

... فکر نمی کنند ... جبرئیل نزد پیغمبر ... آمده ...

... شد حضرت ... از جبرئیل ... بیرون آمد ...

... فرعون ... جواب ... کفت

امنت انه لا اله الا الذی آمنت به بنوا اسرائیل ... الآن وقد عصیت قبل وکنت من المفسدین ...

... تا که حقیقتاً ... کرده ...

... و رفع شد ...

... وَلَقَدْ بَوَّأْنَا بَنِي إِسْرَائِيلَ ... فرزندان یعقوب ...

... مُبَوَّأَ صِدْقٍ ... بیت المقدس ...

... فلسطین ... بیت المقدس ...

... وَرَزَقْنَاهُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ ...

... بنی اسرائیل ... فَمَا

اخْتَلَفُوا ... حَتَّى جَاءَهُمُ الْعِلْمُ ...

... محمد صلی الله علیه وآله ...

... معلوم ...

... إِنَّ رَبَّكَ يَقْضِي بَيْنَهُمْ

يَوْمَ الْقِيَامَةِ ... فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ...

... فَإِنْ كُنْتَ فِي شَكٍّ

مِمَّا أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ ... فَاسْأَلِ الَّذِينَ يَقْرَءُونَ

الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِكَ ...

... اسلام ...

... لا اشک ولا اسأل ...

... ولکن ...

... لَقَدْ جَاءَكَ الْحَقُّ

مِنْ رَبِّكَ فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُمْتَرِينَ ...

...

... وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِ اللَّهِ

فَتَكُونَ مِنَ الْخَاسِرِينَ ...

... إِنَّ الَّذِينَ حَقَّتْ عَلَيْهِمْ كَلِمَتُ رَبِّكَ ...

... لوح محفوظ ...

لَا يُؤْمِنُونَ ...

وَلَوْ جَاءَتْهُمْ كُلُّ آيَةٍ حَتَّى يَرَوُا الْعَذَابَ الْأَلِيمَ ...

...

مسئله — فصل ... ولولا ... — نشر

[illegible] عذاب ... **فلولا کانت قریة** چرا نبود هیچ اهل دهی از دیها [illegible]
آمنت ایمان آورند قبل از معاینه عذاب **فنفعها** پس سود دهد ... **ایمانها** ایمان ایشان [illegible]
الا قوم یونس لیکن قوم یونس **لما آمنوا** ... **کشفنا عنهم** برداشتیم
از ایشان **عذاب الخزی** ... **فی الحیوة الدنیا** ... **ومتعناهم** ...
الی حین [illegible]

[illegible]

دوم ماه [illegible] شب [illegible] بودند [illegible] چهل روز [illegible] مجبوس شد [illegible]

در سوره [illegible] بود [illegible] بیرون آمد [illegible]

[illegible] و گفت [illegible]

[illegible] قوم یونس [illegible]

[illegible] یونس [illegible]

[illegible] یونس [illegible]

[illegible] شعبان [illegible] رمضان

[illegible] رمضان [illegible]

[illegible] پادشاه [illegible]

[illegible] پادشاه [illegible]

[illegible] شعبان [illegible]

[illegible] رمضان [illegible] پادشاه [illegible]

[illegible] پادشاه [illegible]

[illegible] قوم یونس [illegible]

[illegible] **وَلَوْ شَاءَ رَبُّكَ** [illegible] **لَآمَنَ** [illegible]

[illegible] **مَنْ فِي الْأَرْضِ كُلُّهُمْ جَمِيعًا** [illegible] **أَفَأَنْتَ تُكْرِهُ النَّاسَ** [illegible] **حَتَّى يَكُونُوا مُؤْمِنِينَ**

[illegible]

[illegible] ایمان [illegible]

[illegible] **وَمَا كَانَ لِنَفْسٍ** [illegible]

[illegible] **أَنْ تُؤْمِنَ** [illegible] **إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ** [illegible]

[illegible]

[illegible] **وَيَجْعَلُ الرِّجْسَ** [illegible]

[illegible] **عَلَى الَّذِينَ لَا يَعْقِلُونَ** [illegible]

[illegible]

[illegible] **قُلِ انْظُرُوا** [illegible]

[illegible] **مَاذَا فِي السَّمَاوَاتِ** [illegible] **وَالْأَرْضِ** [illegible]

[illegible] **وَمَا تُغْنِي الْآيَاتُ** [illegible] **وَالنُّذُرُ** [illegible]

عَنْ قَوْمٍ لَا يُؤْمِنُونَ [illegible]

[illegible] **فَهَلْ يَنْتَظِرُونَ** [illegible] **إِلَّا مِثْلَ أَيَّامِ الَّذِينَ**

[illegible] **خَلَوْا مِنْ قَبْلِهِمْ** [illegible]

[illegible] **قُلْ فَانْتَظِرُوا** [illegible] **إِنِّي مَعَكُمْ**

[illegible] **مِنَ الْمُنْتَظِرِينَ** [illegible] **ثُمَّ نُنَجِّي رُسُلَنَا** [illegible]

[illegible] **وَالَّذِينَ آمَنُوا** [illegible]

[illegible] **كَذَلِكَ**

[illegible] **حَقًّا عَلَيْنَا** [illegible] **نُنْجِ الْمُؤْمِنِينَ** [illegible]

[illegible]

[illegible] **قُلْ يَا أَيُّهَا النَّاسُ** [illegible] **إِنْ كُنْتُمْ فِي شَكٍّ** [illegible]

[illegible] **مِنْ دِينِي** [illegible] **فَلَا أَعْبُدُ الَّذِينَ** [illegible] **تَعْبُدُونَ** [illegible] **مِنْ دُونِ اللَّهِ**

[illegible] **وَلَكِنْ أَعْبُدُ اللَّهَ الَّذِي يَتَوَفَّاكُمْ** [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

... وَأُمِرْتُ أَنْ أَكُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ... [illegible]

... وَأَنْ أَقِمْ وَجْهَكَ لِلدِّينِ ... [illegible]

... [illegible] ...

... [illegible] ...

... [illegible] ... حَنِيفًا ... [illegible]

... وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ... [illegible]

... وَلَا تَدْعُ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنْفَعُكَ وَلَا يَضُرُّكَ ... [illegible]

... فَإِنْ فَعَلْتَ فَإِنَّكَ إِذًا مِنَ الظَّالِمِينَ ... [illegible]

... [illegible] ...

... [illegible] ...

... وَإِنْ يَمْسَسْكَ اللَّهُ بِضُرٍّ فَلَا كَاشِفَ لَهُ إِلَّا هُوَ وَإِنْ يُرِدْكَ بِخَيْرٍ فَلَا رَادَّ لِفَضْلِهِ ... [illegible]

... يُصِيبُ بِهِ مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَهُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ... [illegible]

... [illegible] ...

... قُلْ يَا أَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَكُمُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكُمْ فَمَنِ اهْتَدَىٰ فَإِنَّمَا يَهْتَدِي لِنَفْسِهِ وَمَنْ ضَلَّ فَإِنَّمَا يَضِلُّ عَلَيْهَا وَمَا أَنَا عَلَيْكُمْ بِوَكِيلٍ ... [illegible]

... وَاتَّبِعْ مَا يُوحَىٰ إِلَيْكَ وَاصْبِرْ حَتَّىٰ يَحْكُمَ اللَّهُ وَهُوَ خَيْرُ الْحَاكِمِينَ ... [illegible]

... سُورَةُ هُودٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ ... [illegible]

... [illegible] ...

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ ... سُورَةُ هُودٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ مَكِّيَّةٌ ... [illegible]

... [illegible] ...

كتاب خبر مبتدا محذوف است يعنى اين كتابيست صفت وى اينكه أُحْكِمَتْ آيَاتُهُ استوار كرده شده است آياتش و دلايل [illegible]

از اختلال در نظم و معنى [illegible]

[illegible] ثُمَّ فُصِّلَتْ [illegible]

[illegible] مِنْ لَدُنْ حَكِيمٍ خَبِيرٍ [illegible]

[illegible] أَلَّا تَعْبُدُوا [illegible] إِلَّا اللَّهَ [illegible]

[illegible] إِنَّنِي لَكُمْ مِنْهُ نَذِيرٌ [illegible] وَبَشِيرٌ [illegible] وَأَنِ اسْتَغْفِرُوا [illegible]

[illegible] ثُمَّ تُوبُوا إِلَيْهِ [illegible]

[illegible] يُمَتِّعْكُمْ [illegible] مَتَاعًا حَسَنًا [illegible]

[illegible] إِلَى أَجَلٍ مُسَمًّى [illegible]

[illegible] وَيُؤْتِ كُلَّ ذِي فَضْلٍ فَضْلَهُ [illegible]

[illegible] وَإِنْ تَوَلَّوْا [illegible] فَإِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ كَبِيرٍ [illegible]

[illegible] إِلَى اللَّهِ مَرْجِعُكُمْ [illegible] وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ [illegible]

[illegible] أَلَا إِنَّهُمْ يَثْنُونَ [illegible] صُدُورَهُمْ [illegible]

[illegible] لِيَسْتَخْفُوا مِنْهُ [illegible]

[illegible] أَلَا حِينَ يَسْتَغْشُونَ ثِيَابَهُمْ [illegible]

[illegible] يَعْلَمُ مَا يُسِرُّونَ [illegible] وَمَا يُعْلِنُونَ [illegible]

[illegible] إِنَّهُ عَلِيمٌ [illegible] بِذَاتِ الصُّدُورِ [illegible] الجزء الثاني عشر من الاثني عشر

[illegible] وَمَا مِنْ دَابَّةٍ [illegible]

[illegible] عَلَى اللَّهِ رِزْقُهَا [illegible]

[illegible] وَيَعْلَمُ [illegible] مُسْتَقَرَّهَا وَمُسْتَوْدَعَهَا [illegible]

در کشاف آورده که مستقر مسکن [illegible] موضع [illegible] و مستودع موضع [illegible] است [illegible]

کل همه که یاد کرده شد از دواب و ارزاق و مستقر و مستودع ایشان مذکور و مسطور است فی کتاب مبین [illegible]

محفوظ و مفصل است [illegible]

[illegible] وهو الذي خلق السموات والارض [illegible] في ستة ايام

روز ایام دنیا که اول آن یکشنبه و آخر آن جمعه بوده با آنکه قادر بود [illegible]

[illegible]

طلوع شمس [illegible] و جمیع سموات [illegible] وكان

[illegible] عرشه على الماء و عرش [illegible]

[illegible]

[illegible] عرش [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ليبلوكم [illegible] ايكم [illegible] احسن عملا [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] احسن عملا [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ولئن قلت [illegible] انكم مبعوثون

[illegible] من بعد الموت [illegible] ليقولن

الذين كفروا [illegible] ان هذا [illegible] الا سحر مبين

[illegible]

[illegible] ولئن اخرنا عنهم العذاب [illegible] الى

امة معدودة [illegible] ليقولن [illegible] ما يحبسه [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] الا يوم يأتيهم [illegible] ليس مصروفا

[illegible] عنهم [illegible]

[illegible] انا كفيناك المستهزئين [illegible]

[illegible] وحاق بهم [illegible]

[illegible] ما كانوا به [illegible] يستهزئون

[illegible] ولئن اذقنا الانسان

[illegible] منا رحمة [illegible] ثم نزعناها منه [illegible] انه ليئوس [illegible]

[illegible]

تمجید

عرش

... وکفران چون نعمت ... پیوسته نا امید شناس است و این هر دو صفت را از دست بنده ... وَلَئِنْ أَذَقْنَاهُ نَعْمَاءَ و اگر بچشانیم

او را بعد ضَرَّاءَ مَسَّتْهُ ... لَيَقُولَنَّ هر آینه گوید ذَهَبَ السَّيِّئَاتُ

عَنِّي ... إِنَّهُ لَفَرِحٌ هر آینه وی شادمان ... فَخُورٌ

... شکر ... و شکر نعمت ...

... إِلَّا الَّذِينَ صَبَرُوا مگر آنان که شکیبائی نمودند ...

... أُولَئِكَ ... لَهُمْ مَغْفِرَةٌ مر ایشان راست آمرزش ... وَأَجْرٌ كَبِيرٌ ...

... وَكَانَ ...

... ایشان ... اِقتَرَحُوا ... [illegible]

... کلام ... ایشان ... [illegible]

... حضرت رسول ... [illegible]

... فَلَعَلَّكَ تَارِكٌ ... بَعْضَ مَا يُوحَى إِلَيْكَ ...

... ایشان ... [illegible]

... وَضَائِقٌ بِهِ صَدْرُكَ ... [illegible]

... أَنْ يَقُولُوا لَوْلَا أُنْزِلَ عَلَيْهِ كَنْزٌ ...

... أَوْ جَاءَ مَعَهُ مَلَكٌ ... [illegible]

... إِنَّمَا أَنْتَ نَذِيرٌ ... [illegible]

... وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ ...

... أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَاهُ ...

... قُلْ فَأْتُوا بِعَشْرِ ...

سُوَرٍ مِثْلِهِ ... مُفْتَرَيَاتٍ ... [illegible]

... [illegible]

... وَادْعُوا مَنِ اسْتَطَعْتُمْ ... مِنْ دُونِ اللَّهِ ... إِنْ

كُنْتُمْ صَادِقِينَ ... [illegible]

... فَإِلَّمْ يَسْتَجِيبُوا لَكُمْ ... [illegible]

... [illegible]

... فَاعْلَمُوا ... أَنَّمَا أُنْزِلَ ...

... بِعِلْمِ اللَّهِ ... [illegible]

... وَأَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ ... [illegible]

فَهَلْ أَنْتُمْ ... مُسْلِمُونَ ... اسلام ... [illegible]

... [illegible]

... [illegible]

... [illegible]

... [illegible]

... ایشان ... [illegible]

... [illegible]

... [illegible]

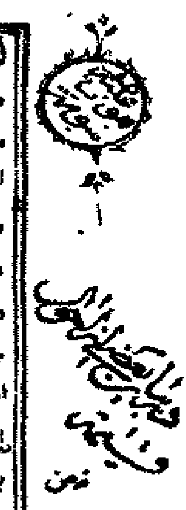
مَنْ كَانَ يُرِيدُ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا ... وَزِينَتَهَا ... [illegible]

... [illegible]

... نُوَفِّ إِلَيْهِمْ ... أَعْمَالَهُمْ فِيهَا ... [illegible]

... وَهُمْ فِيهَا ... لَا يُبْخَسُونَ ... أُولَئِكَ الَّذِينَ ...

Margin: بدان نعمة — در نعمتها ... — کریمه صبروا وعملوا الصالحات ... — اداء واجبات — ایشان — فیزاء — مشتبهة — نسیر

لیس لهم نباشد ایشانرا فی الآخرة در آخرت الا النار مگر آتش [illegible]

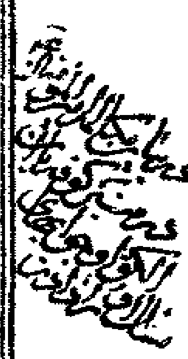
[illegible] وحبط و تباه گشت ما صنعوا آنچه کرده اند [illegible]

[illegible] وباطل و ناچیز است [illegible] ما کانوا یعملون

[illegible]

[illegible] افمن کان [illegible] علی بینة من ربه [illegible] ویتلوه [illegible] شاهد منه [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] وجعلنا اللیل والنهار آیتین [illegible] وجعلنا آیة النهار [illegible]

... [illegible] ... گفت ... ایشان ... [illegible]

... [illegible] ... الأوّل والآخر ... [illegible]

... لقمان حکیم است ... [illegible]

... [illegible] ... منافقان ... مشکلات ... [illegible]

... الإسلام ... [illegible]

... قال الله تعالی ولا تزکوا انفسکم ... [illegible]

... [illegible] ...

... [illegible] ...

... قرآن ... [illegible]

أفمن کان علی بیّنة من ربّه ویتلوه شاهد منه ... [illegible] ... رسول ... [illegible]

... [illegible] ... اهل سنت ... [illegible]

... علی بن ابی طالب ... من کان علی بیّنة من ربّه رسول خدا ... [illegible]

شاهد منه علی بن ابی طالب ... حافظ ابو نعیم اصفهانی در حلیة الاولیا روایت کرده ... [illegible]

... ویتلوه شاهد منه علی بن ابی طالب ... انس بن مالک ... افمن کان علی بیّنة ...

... ویتلوه شاهد منه علی بن ابی طالب ... رسول الله ... علی بن موسی الرضا علیهما

السلام روایت ... الشاهد منه علی بن ابی طالب ... جابر بن عبد الله انصاری روایت کرده

... حدیث مشهور ... اهل مکه ... [illegible]

... [illegible] ... شاهد ... [illegible]

... [illegible] ...

... [illegible] ...

... امام ... [illegible]

... سبیل الله والسلام علی من اتّبع الهدی ... شاهد ... [illegible]

ومن قبله ... کتاب موسی ... قرآن ... [illegible]

... إماما ورحمة ... [illegible]

... کان علی بیّنة ... یؤمنون به ... صلّی الله علیه وآله ومن یکفر به

من الأحزاب ... [illegible]

... فالنار موعده ... [illegible]

... [illegible] ...

... [illegible] ...

... فلا تک فی مریة منه ... [illegible]

... إنّه الحقّ ... من ربّک ... ولکنّ أکثر النّاس ...

لا یؤمنون ... ومن أظلم ... [illegible]

افترى ... علی الله کذبا ... أولئک ... [illegible]

یعرضون ... علی ربّهم ... [illegible]

ویقول الأشهاد ... [illegible]

... هؤلاء الّذین کذبوا علی ربّهم ... [illegible]

... ألا لعنة الله ... [illegible]

... الظّالمین ... الّذین ...

یصدّون ... عن سبیل الله ... [illegible]

... ویبغونها عوجا ... [illegible]

... وهم بالآخرة هم کافرون ... [illegible]

[illegible] ... کافران [illegible] معجزین [illegible] کان من خلاف [illegible] فی الارض [illegible]
[illegible] وما کان لهم [illegible] من دون الله من اولیاء [illegible] از خدا [illegible] که عقوبت [illegible] ایشان [illegible]
[illegible] ایشان [illegible] عقوبت [illegible] باشد یضاعف لهم العذاب [illegible]
[illegible] ما کانوا [illegible] یستطیعون السمع
[illegible] وما کانوا یبصرون [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] اولئک الذین [illegible]
[illegible] خسروا انفسهم [illegible] وضل عنهم ما کانوا
یفترون [illegible]
[illegible] لا جرم [illegible] فی الآخرة هم الاخسرون [illegible]
[illegible]
[illegible] ان الذین آمنوا وعملوا الصالحات [illegible]
[illegible] واخبتوا الی ربهم [illegible]
[illegible] اولئک اصحاب الجنة [illegible]
[illegible] هم فیها خالدون [illegible] مثل الفریقین [illegible] کالاعمی والاصم [illegible]
[illegible] والبصیر والسمیع [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] هل یستویان
[illegible] مثلا [illegible] افلا تذکرون [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ولقد ارسلنا [illegible]
[illegible] نوحا الی قومه [illegible] انی لکم نذیر مبین [illegible]
[illegible] ان لا تعبدوا الا الله [illegible]
[illegible]
[illegible] انی اخاف
علیکم عذاب یوم الیم [illegible]
[illegible] فقال الملأ الذین کفروا [illegible]
من قومه [illegible] ما نراک الا بشرا مثلنا [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] وما نراک اتبعک [illegible] الا الذین [illegible]
هم اراذلنا [illegible] بادی الرای [illegible]
[illegible]
[illegible]

وباطل

قصه نوح علیه السلام

با ایشان زعم کیشان بود بآنکه انها فی بادی الرأی بی تعمق نظر بنوح گرویدند و با ایشان فقر و مسکنت ایشان چون دانستند که نعمت و ثروت ایشانی و بعقل و تمیز مخلصان و مؤمنان
او باز داشته‌اند خود را مصروف نداشتند بطاعت و عبودیت کسی مانند ما تا با ایشان از روی بصیرت بی تفکر و تأمل گرویدند همچو قوم نوح از روی ضلالت و جهالت
بکثرت اموال و جاه تکبر می‌نمایند چنانکه زعم اهل دنیا است آنچه گفتند که **وَمَا نَرَىٰ لَكُمْ** و نمی‌بینیم شما را یعنی نوح را و پیروان او را **عَلَيْنَا مِنْ**
فَضْلٍ زیادتی از ما که از کثرت مال و جاه و منزلت در دنیا بشرف نسبت آن ما نیست بشما تا بدان مستحق نبوت و اختصاص بآن شوید **بَلْ**
نَظُنُّكُمْ بلکه گمان می‌بریم شما را **كَاذِبِينَ** دروغ گویان یعنی نوح را در دعوی نبوت و پیروان او را در دعوی علم بصدق او این کلام از باب تغلیب مخاطب است
بر غایب **قَالَ** گفت نوح **يَا قَوْمِ أَرَأَيْتُمْ** ای قوم من خبر دهید **إِنْ كُنْتُ عَلَىٰ بَيِّنَةٍ** اگر من باشم بر حجتی واضح و برهانی روشن و آشکارا **مِنْ رَبِّي**
از پروردگار من که شاهد صحت دعوی من است **وَآتَانِي رَحْمَةً مِنْ عِنْدِهِ** و بخشیده باشد مرا رحمتی از نزد خود که نبوت است یا بینه و حجت از تعمیه
فَعُمِّيَتْ عَلَيْكُمْ پس پوشیده ماند بر شما و خفی شد یعنی تشبیه کرده‌اند خوانده شده یعنی پوشیده گردانید شد آن حجت بر شما بجهت قلت تدبر شما در آن نوعی
عمی به بینه نسبت کرده شده **فَعُمِّيَتْ** بتشدید خوانده است یعنی آنکه نعمت موجبه خفای بینه است و با تعدیه کلام لیکن نبینند تعمیه بینه است
اقتضا اسناد فعل بالجمع بعد از بینه مورد بعث است این کلام جواب است از قول ایشان که ما نظنکم کاذبین یعنی ما بگمان شما چنان است که من کاذبم
چگونه باشد که من کاذب باشم و مرا بر صدق بینه قاهره است از جانب خدا و دلیل صدق من آن است و شما تعمق نمی‌کنید در آن **مَا نَرَاكَ إِلَّا بَشَرًا مِثْلَنَا** یعنی اگر من مثل شما
بشرم لیکن تخصیص یافته‌ام بنبوت من که تصدیق من خواهید نمود و در آنکه لا تبشر آنکه وضوح رسالت من بنبوت معجزه است و وصف بشریت
دلالت نمی‌کند بر بطلان آن **وَمَا نَرَاكَ اتَّبَعَكَ إِلَّا الَّذِينَ هُمْ أَرَاذِلُنَا** یعنی آنکه ایشان بحسب حقیقت شما اراذل نیستند بلکه ایشان مؤمنان بصدق نبوت من بعد از تدبر
و اما جواب از **وَمَا نَرَىٰ لَكُمْ عَلَيْنَا مِنْ فَضْلٍ** و خلاصه آنکه بر ما فضل است در فضایل معنوی که آن متابعت حق است و با جهت تمام از جمیع
ملا کوه جمع فتوت آن در جمیع احوال بعد کونه پیغامبر خدا بآنکه نوح فرمود که اگر حقیقت اعطای حجت و معجزه از نزد خود داده باشد پس هدایت
بتوفیق مجرد عدم تدبر شما در آن پوشیده ماند **أَنُلْزِمُكُمُوهَا** آیا ما ملزم کنیم شما را بدان بجبر و اکراه و واجب سازیم شما را بر آن و این استفهام
انکاری است و نفی می‌کند الزام و اکراه یعنی شما را ملزم نسازیم بآن **وَأَنْتُمْ لَهَا كَارِهُونَ** حال آنکه شما از آن مکره و کاره و ناخواهنده باشید چه اکراه در ایمان
منافی تکلیف است پس بر من نیست جز تبلیغ و اظهار حجت و بیان آن مصرح نمی‌خواهد از شما مالی و جز آنکه از آن استیفا ایشان می‌کند در تصدیق من
تصدیق نمائید **وَيَا قَوْمِ** و ای قوم من **لَا أَسْأَلُكُمْ** نمی‌خواهم از شما **عَلَيْهِ** بر تبلیغ رسالت که از خود کرده‌ام معلق از آن
سوق کلام ما سبق یعنی بر رسالت از شما طلب نمی‌کنم **مَالًا** مالی تا که مزد کار من باشد تا بر شما گران و دشوار آید اگر اما که خواهید پاره را
تا اینکه نیاشید **إِنْ أَجْرِيَ** نیست مزد من **إِلَّا عَلَى اللَّهِ** مگر بر خدا که ثواب داده از اشراف قوم منکر شدند ای نوح اراذل و ادانی را از آن
خود دور کن تا ما با تو مجالست کنیم پس فرمود که من با این گروه اراذل تو مجالست و همنشینی چنانکه کفار زمان خاتم الانبیا صلی الله علیه و آله و سلم
میگفتند و آیه ولا تطرد الذین ناطق بدان است و نوح در جواب ایشان فرمود **وَمَا أَنَا بِطَارِدِ الَّذِينَ آمَنُوا** و نیستم من طاردی آنانکه ایمان آوردند
و تصدیق **إِنَّهُمْ** بدرستی که ایشان **مُلَاقُو رَبِّهِمْ** ملاقی کنندگان پروردگارند ایشان جزای ایشان را میدهد و بر من نیست که ایشان را طرد نمایم
پس چگونه ایشان را از خود دور کنم چه مستحق طرد نیستند و بنا بر آنکه ایشان را از خود دور کنم خصومت کنند با من
وَلَٰكِنِّي أَرَاكُمْ و لیکن من می‌بینم شما را **قَوْمًا تَجْهَلُونَ** گروهی که نمی‌دانید که اینها بهتر از شمااند و بر ایشان طعنه میکنید
علم ندارید به لقاء پروردگار و جزا و انکه بجهت فرط جهالت و سفاهت شما بر اهل طاعت مینگرید و ایشان را از دل مینگرید و ایشان را میرانید
تفاخر و تکبر بر ایشان **وَيَا قَوْمِ** و ای قوم من **مَنْ يَنْصُرُنِي** کیست که مرا یاری دهد و منع کند **مِنَ اللَّهِ** از عذاب و انتقام خدا **إِنْ طَرَدْتُهُمْ**
اگر برانم ایشان را که این مشاهده و در حمایت خدا‌اند **أَفَلَا تَذَكَّرُونَ** آیا در نمی‌یابید و اندیشه نمی‌کنید تا بدانید که التماس طرد ایشان نا صواب است
کفتند نوح این مرتبه و حال که ایشان را بر ما توفیق داده است با علم خالق نوح پس فرمود **وَلَا أَقُولُ لَكُمْ** و نمی‌گویم شما را که
عِنْدِي خَزَائِنُ اللَّهِ نزد من است خزاین خدا که **وَلَا أَعْلَمُ الْغَيْبَ** عطف است بر **عِنْدِي خَزَائِنُ اللَّهِ** و تکرار لا برای مبالغه است و نمی‌گویم که میدانم
غیب را و مینمایند که عطف باشد بر **لَا أَقُولُ** یعنی من دعوی علم غیب نمی‌کنم از بواطن ایشان خبر دهم بلکه نظر من بر ظاهر ایشان است که قابل پیشوایی وحدانیت خدا
و مؤمن شده‌اند حکم بایمان ایشان میکنم و گویند تعریض است که نوح گفت من نمی‌گویم که خزاین از آن و اموال خدا بعد از آنکه شما حاجت دارید بفضل من
و انکار آن کنید نمی‌گویم که عالم بغیبم تا بر جهت آن بسبب آن بحث کنید **وَلَا أَقُولُ** و نمی‌گویم شما را **إِنِّي مَلَكٌ** بدرستی که من فرشته‌ام تا شما
گویید که **مَا أَنْتَ إِلَّا بَشَرٌ مِثْلُنَا** **وَلَا أَقُولُ** و نمی‌گویم **لِلَّذِينَ تَزْدَرِي** مر آنها را که حقیر میدارید ایشان را و منکر را **أَعْيُنُكُمْ** چشمهای
شما بجهت فقر ایشان و از آن می‌گویید **لَنْ يُؤْتِيَهُمُ اللَّهُ** که نخواهد داد خدا ایشان را **خَيْرًا** احسان و خیر که ایشان آماده کرده بر ذات شما
در دنیا **اللَّهُ أَعْلَمُ** خدا داناتر است **بِمَا فِي أَنْفُسِهِمْ** با آنچه در نفسهای ایشان است از تصدیق و اخلاص و حاکم است بحکم اسلام ایشان حکم در ظاهر **إِنِّي إِذًا**
بدرستی که من آنگاه باشم **لَمِنَ الظَّالِمِينَ** هر آینه از ستمکاران اگر بر خود چنانچه حکم ظاهر است نکنم از روی امتثال امر ما خوذ از تدری و غایب
متعلق بدان شده و اصل ادعیه ایشان دان ای عین جهت مبالغه است و تنبیه آنکه اشرار قوم نوح ایشان را بادی الرای بود بعد از ذمت ایشان
متعلق دانسته حال ضلال ما را بودند و نسبت به اطلاع آنها **قَالُوا** گفتند قوم نوح که **يَا نُوحُ قَدْ جَادَلْتَنَا** ای نوح با ما مجادله و مخاصمه
کردی **فَأَكْثَرْتَ جِدَالَنَا** پس بسیار کردی جدال ما را و از حد در گذشتی و در این باب از اندازه بیرون رفتی و سخن را کوتاه نکردی **فَأْتِنَا**

بما تعدنا ... **إن كنت من الصادقين** [illegible]

[illegible] **قال إنما يأتيكم به الله إن شاء** [illegible] **وما أنتم بمعجزين** [illegible]

[illegible] **ولا ينفعكم نصحي** [illegible]

إن أردت أن أنصح لكم [illegible] **إن كان الله يريد أن يغويكم** [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] **أم يقولون افتراه** [illegible]

[illegible] **قل إن افتريته فعلي إجرامي** [illegible] **وأنا بريء مما تجرمون**

[illegible] **وأوحي إلى نوح أنه لن يؤمن من قومك إلا من قد آمن** [illegible]

فلا تبتئس بما كانوا يفعلون [illegible]

[illegible] **واصنع الفلك بأعيننا** [illegible]

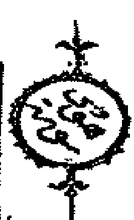
[illegible] **ووحينا** [illegible] **ولا تخاطبني في الذين ظلموا إنهم مغرقون** [illegible]

[illegible]

[illegible] **ويصنع الفلك** [illegible] **وكلما مر عليه ملأ من قومه سخروا منه** [illegible]

[illegible]

سیاه کشتی فرمود بعد از آنکه نوح ایمان ایشان نومید کرد و درخت ساج کاشت و درخت بنشاند نوح و چون بزرگ شد کشتی ساخت
خدا او را امر فرمود که کشتی بسازد و مرد قوم او بر او میگذشتند و سخریه میکردند نوح ایشانرا میگفت تا از سبب استهزا و تمسخر
ایشان بر خود بر ایشان چنانکه در دیوانه است که بزمین خشک کشتی میسازد قَالَ نوح گفت إِنْ تَسْخَرُوا
مِنَّا اگر سخریه میکنید با ما فَإِنَّا نَسْخَرُ مِنْكُمْ پس بدرستیکه ما سخریه خواهیم کرد بر شما در وقت غرق شما و در عقبی بر شما
كَمَا تَسْخَرُونَ همچنانکه شما سخریه میکنید بر ما فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ پس زود باشد که بدانید مَنْ يَأْتِيهِ کسی که بیاید او را
عَذَابٌ يُخْزِيهِ عذابی که رسوا کند او را در دنیا وَيَحِلُّ عَلَيْهِ و فرود آید بر او عَذَابٌ مُقِيمٌ عذابی پاینده
[illegible] از ابن عباس نقل است که نوح کشتی را در مدت دو سال از چوب ساج بساخت که طول آن سیصد ذرع بود و گفته‌اند
عرض آن پنجاه ذرع و ارتفاع آن سی ذرع و سه طبقه بساخت [illegible]
[illegible] طبقه اعلی از برای آدمیان بود با اهل ایمان [illegible]
[illegible] و در طبقه وسطی دواب و انعام و در طبقه سفلی وحوش بود [illegible]
[illegible] و در این طبقه [illegible]
[illegible] از حسن نقل کرده که طول آن هزار و دویست ذرع بود و عرض آن ششصد [illegible] گز
[illegible] نوح مرده باشد [illegible] کیفیت کشتی نوح از او معلوم کنند [illegible]
[illegible] گفتند الله و رسوله اعلم فرمود حام بن نوح بعد از آن عصا بر آن پشته زد [illegible]
[illegible]
[illegible] کیفیت کشتی نوح ما را خبر ده گفت طول آن هزار و دویست گز بود و عرض آن
ششصد گز [illegible] حضرت نوح [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
مَلَکاه نوح [illegible] كَمَا كُنْتَ فِي الْحَالِ
[illegible] حَتَّى إِذَا جَاءَ أَمْرُنَا تا وقتی که آمد امر ما [illegible]
[illegible] وَفَارَ التَّنُّورُ و بجوشید آب از تنور [illegible]
[illegible] تنور در مسجد کوفه است [illegible]
[illegible] از زمین [illegible] طوفان [illegible]
[illegible]
[illegible] از ائمه علیهم السلام [illegible]
[illegible] کشتی [illegible]
[illegible] از ابی عبد الله علیه السلام نقل کرده که تنور در خانه [illegible]
[illegible] مسجد کوفه [illegible] رسول الله [illegible] مصلای انبیاء [illegible]
صلی الله علیه و آله [illegible] مسجد [illegible] الانبیا [illegible] صلی الله علیه و آله [illegible]
[illegible] از ابی جعفر روایت کرده که مسجد کوفه [illegible] الصلوة [illegible]
[illegible] التنور [illegible] السفینة [illegible] مسجد کوفه [illegible]
[illegible] کشتی نوح [illegible]
قُلْنَا احْمِلْ فِيهَا گفتیم نوح را که بردار در آن کشتی مِنْ كُلٍّ زَوْجَيْنِ از هر جنسی دو زوج نر و ماده اثْنَيْنِ دو تا [illegible]
[illegible] هر نوع حیوان [illegible]
وَأَهْلَكَ و اهل خود را [illegible] إِلَّا مَنْ سَبَقَ مگر آنکه
[illegible] عَلَيْهِ الْقَوْلُ [illegible]
[illegible] نوح [illegible] وَمَنْ آمَنَ [illegible] وَمَا آمَنَ [illegible] ایمان نیاورده بودند

و موافقت کرده معه با نوح الا قلیل مگر اندکی [illegible]

[illegible]

[illegible] بالای کشتی [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

مجریها

[illegible] و قال [illegible] ارکبوا فیها [illegible]

[illegible] بسم الله مجریها و مرسیها [illegible]

[illegible] ان ربی لغفور رحیم [illegible]

[illegible]

[illegible] و هی تجری بهم فی موج کالجبال [illegible]

مانند

[illegible]

[illegible]

معزل

[illegible]

[illegible] و نادی نوح ابنه [illegible] و کان فی معزل [illegible]

[illegible] یا بنی ارکب معنا [illegible]

[illegible] و لا تکن مع الکافرین [illegible]

[illegible]

[illegible] قال سآوی الی جبل یعصمنی من الماء [illegible]

[illegible] قال لا عاصم الیوم من امر الله الا من

رحم [illegible]

[illegible]

[illegible] و حال بینهما الموج [illegible]

[illegible] فکان من المغرقین [illegible]

[illegible]

کفته

[illegible] و قیل یا ارض ابلعی ماءک و یا سماء اقلعی [illegible]

[illegible]

استفهام

[illegible]

[illegible] و غیض الماء و قضی الامر [illegible] و استوت

و قرار گرفت کشتی عَلَى الْجُودِيِّ بر کوه جودی که از موصل یا شام است روز عاشورا دهم محرم و در ... نوح ... [illegible]

... روایت ... [illegible] ... طوفان ... شد تا آب با ایشان ... [illegible]

جودی ... [illegible] ... طوفان ... نوح ... [illegible]

... [illegible] ... اهل البیت علیهم السلام ... [illegible] ... وَقِيلَ

... شد بُعْدًا ... لِلْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ... [illegible] ... بعد ... [illegible]

... [illegible] ... بعد از آن ... [illegible] ... نوح ... [illegible]

... نوح ... [illegible] ... کشاف ... [illegible]

... [illegible] ... مواقع آن

... [illegible] ... و ایجاز بدون اخلال

... [illegible] ... نوح ... [illegible]

... [illegible] ... و انواع اطعمه

... [illegible] ... شروع کنند ... [illegible]

... [illegible] ... هذا کلام لا یشبهه شیء کلام المخلوقین ... [illegible]

... [illegible] ... طوفان ... وَنَادَى نُوحٌ ... رَبَّهُ ... [illegible]

... [illegible] ... فَقَالَ رَبِّ ... إِنَّ ابْنِي ... [illegible]

مِنْ أَهْلِي ... [illegible] ... وَإِنَّ وَعْدَكَ الْحَقُّ ... [illegible] ... وَأَنْتَ

أَحْكَمُ الْحَاكِمِينَ ... [illegible] ... نوح از

... [illegible] ... فَي الَّذِينَ ظَلَمُوا ... [illegible] ... قَالَ ... [illegible]

نُوحُ إِنَّهُ ... لَيْسَ مِنْ أَهْلِكَ ... إِنَّهُ عَمَلٌ ... [illegible]

غَيْرُ صَالِحٍ ... [illegible]

... [illegible] ... نوح ... [illegible]

... [illegible] ... من سبق علیه القول ... [illegible]

... [illegible] ... سعید بن جبیر ... [illegible]

... [illegible] ... اهل البیت ... [illegible]

... [illegible] ... حضرت رضا علیه السلام نقل کرده ... ابو عبد الله ... ان الله تعالى قال لنوح ... انه لیس من اهلک لانه کان مخالفا

... [illegible] ... انه لیس من اهلک ... [illegible]

... [illegible] ... نوح ... [illegible]

... [illegible] ... نوح ... [illegible]

... [illegible]

... [illegible] ... نوح ... [illegible]

... [illegible] ... نوح ... [illegible]

... [illegible]

... [illegible]

... [illegible] ... اهل نوح ... [illegible]

... فَلَا تَسْأَلْنِ مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ ... [illegible]

... [illegible]

... [illegible] ... إِنِّي أَعِظُكَ

... [illegible] ... أَنْ تَكُونَ مِنَ الْجَاهِلِينَ ... قَالَ رَبِّ ... إِنِّي أَعُوذُ بِكَ ... [illegible]

... [illegible] ... أَنْ أَسْأَلَكَ ... مَا لَيْسَ لِي بِهِ عِلْمٌ ... [illegible]

... [illegible] ... وَإِلَّا تَغْفِرْ لِي وَتَرْحَمْنِي أَكُنْ مِنَ الْخَاسِرِينَ ...

... [illegible] ... نوح ... [illegible]

صعداء

وحسن تقابل و ابتلاء الفاظ هم

من الکلام فلا یشبهه

انا اهل اوه

بنوه

افساد

کفتیم

قِيلَ يَا نُوحُ اهْبِطْ بِسَلَامٍ مِّنَّا وَبَرَكَاتٍ عَلَيْكَ وَعَلَىٰ أُمَمٍ مِّمَّن مَّعَكَ وَأُمَمٌ سَنُمَتِّعُهُمْ ثُمَّ يَمَسُّهُم مِّنَّا عَذَابٌ أَلِيمٌ

تِلْكَ مِنْ أَنبَاءِ الْغَيْبِ نُوحِيهَا إِلَيْكَ مَا كُنتَ تَعْلَمُهَا أَنتَ وَلَا قَوْمُكَ مِن قَبْلِ هَٰذَا فَاصْبِرْ إِنَّ الْعَاقِبَةَ لِلْمُتَّقِينَ

قصهٔ هود علیه السلام

وَإِلَىٰ عَادٍ أَخَاهُمْ هُودًا قَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُم مِّنْ إِلَٰهٍ غَيْرُهُ إِنْ أَنتُمْ إِلَّا مُفْتَرُونَ

يَا قَوْمِ لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَى الَّذِي فَطَرَنِي أَفَلَا تَعْقِلُونَ

وَيَا قَوْمِ اسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ ثُمَّ تُوبُوا إِلَيْهِ يُرْسِلِ السَّمَاءَ عَلَيْكُم مِّدْرَارًا وَيَزِدْكُمْ قُوَّةً إِلَىٰ قُوَّتِكُمْ وَلَا تَتَوَلَّوْا مُجْرِمِينَ

قَالُوا يَا هُودُ مَا جِئْتَنَا بِبَيِّنَةٍ وَمَا نَحْنُ بِتَارِكِي آلِهَتِنَا عَن قَوْلِكَ وَمَا نَحْنُ لَكَ بِمُؤْمِنِينَ

إِن نَّقُولُ إِلَّا اعْتَرَاكَ بَعْضُ آلِهَتِنَا بِسُوءٍ

[illegible] گويند مراد [illegible] ميدهى ايشان را [illegible] گفتند [illegible]

[illegible] استثنا مفرغ است قال هود اني بريء [illegible] اني اشهد الله گواه

ميگيرم خدا را واشهدوا و گواه باشيد اني بريء بيزارم مما تشركون از آنچه شما انباز ميگيريد من دونه بجز

خدا [illegible] فكيدوني جميعا پس کيد کنيد در من همه شما [illegible]

[illegible] ثم لا تنظرون [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] اني توكلت بدرستى که

توکل کردم على الله ربي وربكم [illegible] ما من دابة هيچ جنبنده

نيست الا هو آخذ مگر که خدا گيرنده است بناصيتها موى پيشانى او [illegible]

[illegible] ان ربي على صراط مستقيم [illegible]

[illegible] صراط مستقيم [illegible]

[illegible]

[illegible] فان تولوا پس اگر بگرديد و اعراض کنيد [illegible]

[illegible] فقد ابلغتكم [illegible] ما ارسلت به [illegible] اليكم [illegible]

[illegible] ويستخلف ربي [illegible]

[illegible] ولا تضرونه شيئا [illegible] ان ربي [illegible]

على كل شيء حفيظ [illegible]

[illegible] ولما جاء امرنا [illegible]

[illegible] نجينا هودا والذين آمنوا معه [illegible]

[illegible] برحمة منا [illegible]

[illegible] ونجيناهم من عذاب غليظ [illegible]

[illegible]

[illegible] وتلك عاد [illegible] اشارة

[illegible] جحدوا [illegible]

بآيات ربهم [illegible] وعصوا رسله [illegible]

[illegible] واتبعوا [illegible] امر كل

جبار عنيد [illegible]

[illegible] واتبعوا [illegible] في هذه الدنيا [illegible]

[illegible] ويوم القيامة [illegible] الا ان عادا

كفروا ربهم [illegible] الا بعدا [illegible]

لعاد [illegible]

[illegible] قوم هود [illegible]

[illegible] والى ثمود

[illegible] اخاهم صالحا [illegible] يا قوم اعبدوا الله [illegible]

[illegible] يا قوم اعبدوا الله [illegible] ما لكم من اله غيره

[illegible] هو انشاكم من الارض [illegible]

[illegible] واستعمركم [illegible]

[illegible]

[illegible] فَاسْتَغْفِرُوهُ [illegible] ثُمَّ تُوبُوا إِلَيْهِ [illegible]

[illegible] قَرِيبٌ [illegible] مُجِيبٌ [illegible] قَالُوا يَا صَالِحُ قَدْ [illegible]

كُنْتَ فِينَا [illegible] مَرْجُوًّا [illegible]

قَبْلَ هَذَا [illegible]

[illegible]

[illegible] أَنْ نَعْبُدَ [illegible] مَا يَعْبُدُ آبَاؤُنَا [illegible] وَإِنَّنَا لَفِي شَكٍّ [illegible]

[illegible] مِمَّا تَدْعُونَا إِلَيْهِ [illegible] مُرِيبٍ [illegible]

[illegible]

[illegible] يَا قَوْمِ أَرَأَيْتُمْ [illegible] إِنْ كُنْتُ عَلَى بَيِّنَةٍ [illegible]

[illegible] وَآتَانِي [illegible] رَحْمَةً [illegible]

[illegible] مِنَ اللَّهِ [illegible] إِنْ عَصَيْتُهُ [illegible] فَمَا تَزِيدُونَنِي

[illegible] غَيْرَ تَخْسِيرٍ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] يَا قَوْمِ [illegible] هَذِهِ نَاقَةُ اللَّهِ [illegible] لَكُمْ آيَةً [illegible]

[illegible] فَذَرُوهَا [illegible] تَأْكُلْ [illegible]

[illegible] وَلَا تَمَسُّوهَا بِسُوءٍ [illegible] فَيَأْخُذَكُمْ

[illegible] عَذَابٌ قَرِيبٌ [illegible]

[illegible]

[illegible] فَعَقَرُوهَا [illegible]

[illegible] فَقَالَ تَمَتَّعُوا [illegible] فِي دَارِكُمْ [illegible] ثَلَاثَةَ

أَيَّامٍ [illegible] ذَلِكَ وَعْدٌ [illegible] غَيْرُ مَكْذُوبٍ [illegible]

[illegible]

[illegible] فَلَمَّا جَاءَ [illegible] أَمْرُنَا [illegible] نَجَّيْنَا صَالِحًا [illegible]

وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ [illegible] بِرَحْمَةٍ مِنَّا [illegible]

[illegible] وَمِنْ خِزْيِ يَوْمِئِذٍ [illegible] إِنَّ رَبَّكَ [illegible]

هُوَ الْقَوِيُّ الْعَزِيزُ [illegible] وَأَخَذَ الَّذِينَ ظَلَمُوا الصَّيْحَةُ

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] فَأَصْبَحُوا

[illegible] فِي دِيَارِهِمْ جَاثِمِينَ [illegible] كَأَنْ لَمْ يَغْنَوْا [illegible]

[illegible]

[illegible] أَلَا إِنَّ ثَمُودَ كَفَرُوا رَبَّهُمْ [illegible] أَلَا

بُعْدًا [illegible] لِثَمُودَ [illegible] وَلَقَدْ جَاءَتْ [illegible]

رُسُلُنَا [illegible]

[illegible]

[illegible]

این نوا اند بود که بگویند چنین پسری با شد و در مبالغی کنند که جبرئیل هلاک قوم لوط آمده و اسرافیل به بشارت و میکائیل به [illegible]

[illegible] قَالُوا سَلَامًا [illegible] سلام علیکم [illegible] قَالَ سَلَامٌ گفت ابراهیم که جواب [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] فَمَا لَبِثَ [illegible] أَنْ جَاءَ بِعِجْلٍ حَنِيذٍ [illegible]

[illegible] فَلَمَّا رَأَى أَيْدِيَهُمْ [illegible]

[illegible] لَا تَصِلُ إِلَيْهِ نَكِرَهُمْ [illegible] وَأَوْجَسَ

مِنْهُمْ خِيفَةً [illegible]

[illegible] قَالُوا لَا تَخَفْ إِنَّا أُرْسِلْنَا [illegible]

إِلَىٰ قَوْمِ لُوطٍ [illegible]

[illegible] وَامْرَأَتُهُ قَائِمَةٌ [illegible]

[illegible] فَضَحِكَتْ [illegible]

[illegible]

[illegible] فَبَشَّرْنَاهَا بِإِسْحَاقَ وَمِنْ وَرَاءِ إِسْحَاقَ يَعْقُوبَ [illegible]

[illegible]

[illegible] قَالَتْ يَا وَيْلَتَىٰ أَأَلِدُ وَأَنَا عَجُوزٌ [illegible]

[illegible] وَهَٰذَا بَعْلِي شَيْخًا [illegible]

إِنَّ هَٰذَا لَشَيْءٌ عَجِيبٌ [illegible] قَالُوا [illegible]

[illegible] أَتَعْجَبِينَ مِنْ أَمْرِ اللَّهِ [illegible]

رَحْمَتُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ عَلَيْكُمْ أَهْلَ الْبَيْتِ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] إِنَّهُ حَمِيدٌ مَجِيدٌ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] فَلَمَّا ذَهَبَ عَنْ إِبْرَاهِيمَ الرَّوْعُ [illegible]

وَجَاءَتْهُ الْبُشْرَىٰ [illegible] يُجَادِلُنَا فِي قَوْمِ لُوطٍ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] إِنَّ إِبْرَاهِيمَ لَحَلِيمٌ أَوَّاهٌ مُنِيبٌ [illegible]

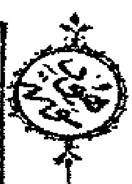
[illegible] يَا إِبْرَاهِيمُ أَعْرِضْ عَنْ هَٰذَا [illegible]

[illegible]

[illegible]

فائده

فائده

شاید ... ملائکه گفتند که یا ابراهیم اعرض عن هذا ای ابراهیم روی بگردان ... از این جدال ... و بذکر خدا ... مشغول باش انه
قد جاء امر ربک ... فرمان از پروردگار تو ... ایشان ... و او اعلم است بحال ایشان ... وانهم آتیهم
... ایشان عذاب غیر مردود عذابی که ... چون ملائکه ابراهیم را وداع کردند ...
... شهرستان بود ... این شهرها ...
[illegible]
لوطا
... ولما جاءت رسلنا لوطا ... سیء بهم ...
ایشان ... وضاق بهم ذرعا ...
[illegible] ... ایشان ...
... وقال هذا یوم
عصیب ...
... ایشان ...
[illegible]
[illegible]
[illegible]
ایشان ... وجاءه قومه یهرعون الیه ...
... ومن قبل کانوا یعملون السیئات ...
[illegible]
... قال یا قوم ای گروه من هؤلاء بناتی
... هن اطهر لکم ایشان ...
... حضرت رسالت ...
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
... فاتقوا الله ... ولا تخزون
... فی ضیفی ...
ألیس منکم رجل رشید ... قالوا ...
لقد علمت ... ما لنا فی بناتک ... من حق ... وانک
لتعلم ... ما نرید ... قال لو ان لی بکم قوة ...
[illegible]
... او آوی الی رکن شدید ...
... الله ...
[illegible]
... قالوا یا لوط
... انا رسل ربک ... لن یصلوا الیک
[illegible]
[illegible]
... فاسر باهلک بقطع من اللیل ...
ابن عباس ... ولا یلتفت منکم احد ... الا امرأتک ...
[illegible]

قلیل ما کنند کما فعلوه الا قلیل منصوب بر نظر باصل استثنا باشد واگرچه افصح رفع است بر بدلیت چنانکه قرائت ابن عامر و ابو عمرو است و معنی آنها
ایضا نیست پس کفار در روایتی آمده که چون لوط با اهل خود از شهر بیرون آمد ایشان را گفت که باید هیچکس از شما باز پس ننگرد تا عذاب نازل شود چون
بامداد صدای عظیم و آواز هیبت شنیدند هیچکس از پس ننگریست مگر زن لوط که باز پس نگریست گفت وا قوماه دید ایشان تاسف خورد فی الحال سنگی
بر سرش فرود آمد هلاک شد و بعضی گویند لوط زن خود را از شهر بیرون نبرد چنانچه در روایتی واقع شده که حق تعالی او را امر کرده که زن خود را با قوم خود بگذارد
کما ذکر که میل او با ایشان است لوط بضمیمه این آن را با خود بیرون نبرد تا بر این **لَا يَلْتَفِتْ** بمعنی لا يتخلف است چنانکه از ابن عباس رضی الله عنه منقول است و اهل
بیان التفات مستلزم امر بالتفات زن لوط نمیشود بلکه مراد عدم تعلق و میل التفات است او بگذار از آن بر طریق استیناف بیان علت استثنی میکند **إِنَّهُ مُصِيبُهَا** بدرستی
که رسنده است بدان زن **مَا أَصَابَهُمْ** آنچه رسید بدیشان یعنی هر چه باقی کفار را هلاک خواهد شد لوط از غایت دلتنگی فرمود که خواهد
بود هلاک ایشان جبرئیل گفت **إِنَّ مَوْعِدَهُمُ الصُّبْحُ** بدرستی که هنگام عذاب ایشان صبح است لوط استبطا کرده فرمود که هنوز تا صبح بسیار
وقت است جبرئیل گفت چه تعجیل است **أَلَيْسَ الصُّبْحُ بِقَرِيبٍ** آیا نیست صبح نزدیک یعنی نزدیک است **فَلَمَّا جَاءَ أَمْرُنَا** پس چون آمد امر ما بعذاب ایشان
آمد فرمان ما به ایشان جبرئیل فرمود که پر خود را در زیر شهرهای ایشان در آورده برداشت تا بجائی که اهل آسمان بانگ خروس و آواز
ایشان شنودند پس حکم کرد بر ایشان **جَعَلْنَا عَالِيَهَا سَافِلَهَا** کردانیدیم زیر آن شهرها را زبر آن یعنی نگون ساختیم و آواز
کفار که جعلنا بجای امر است چون جعل واقع است بمعنی ملائکه است و نسبت بما است تعظیم امر را **وَأَمْطَرْنَا**
عَلَيْهَا ببارانیدیم بر آن شهرها بعد از سر نگون شدن **حِجَارَةً مِنْ سِجِّيلٍ** سنگی از گل متحجر سجیل معرب سنگ گل است و آن گلی است که پخته شده چون
آجر یا سجیل کوه دیوانست یا نام آسمان دنیا است یا ملیست معلق در هوا میان آسمان و زمین که از آن حجاره نازل شد یا سجین است که نام جهنم است
یعنی سنگی باران که ایشان را از اسباب بود یا از جهنم سنگها آمد **مَنْضُودٍ** نهاده شده بر یکدیگر در دانستن یعنی پی در پی چون قطرات باران باعتبار
از قصد اعتدای واصل قوی **مُسَوَّمَةً** نشانها کرده شده بود هر خطوط سیاه و سفید یا سیاه و سرخ در نظر اهل نیز گویند بعضی از آن سنگها
نقطهای سیاه بر سنگهای سفید یا نام هر کسی که او با آن هلاک شد بر آن نوشته بود یا علامتی که دلالت کند بر آن که عذاب **عِنْدَ رَبِّكَ** نزد پروردگار تو
یعنی در علم او و از خزاین او بود و نفس او همگی آورده است که سنگ بر ایشان بشکل آتش بود و در موقع آن با سوختن و نوع دانستند که سنگ به جائی باشد از آن قوم که
در آن وقت بوده پس هر کس را از ایشان که در آن شهر بود سنگی بر سر او آمد و هلاک شد مقاتل بن سلیمان گفته که شخصی از آن قوم در حرم
بود عذاب از قوم لوط که تو ماند گفت یکی از ایشان که بحرم در آمد با جهل سنگ در آسمان که نام نداشت ایستاده بود تا وی از حرم بیرون رفت
بر سر وی آمد هلاک شد **وَمَا هِيَ مِنَ الظَّالِمِينَ بِبَعِيدٍ** نیست آن سنگ عذاب از ستمکاران دور نهایت در آن روز ایشان سنگ
با ذا ملک روایت کرده از قوم که فرمود جبرئیل پرسید که مراد از این ظالمان چه کسانند گفت ظالمان امت تو اند هیچ ظالمی نیست از
امت تو الا که او در معرض سنگیست از سنگها که فرود آید گفته اند که ضمیر ها راجع بقریه است که بغیر مذکور یعنی دیار قوم لوط از ستمکاران مکه دور نیست
در راه شام که مکیان بدان میکذرند و در پس مینگرند بطریق اعتبار بدان نگرند تا عذاب و عقوبت نهان شده خالی بوده باشد احتمال اصلاح تو باد ابو سعید
خدری رضی الله عنه روایت کند که آن حضرت فرمود سیأتی زمان یستحل فیه اهل امتی اللواطة میکنند این قوم لوط را سوی پیشتر پیوند و نیز چهل کس از اهل ایشان مزاحمت برساند و مرتکب این کار شوند
تا که چون کار مرتکب شوند بلا هر متکبر نیز ارو بر کسی گفت که از آن ترسیدم که رنج ایشان بکار نیز ایشان مواخذه شد آنحضرت فرمود چنانچه بر ایشان
بر باران مشغول بودند فنا بر پنجاه مشغول بودند بعد از آن قصه شعیب را بقصص سابقه عطف کرده فرمود که **وَإِلَىٰ مَدْيَنَ** و فرستادیم بدیار اولاد مدین بن
ابراهیم علیه السلام **أَخَاهُمْ شُعَيْبًا** برادر نسبی ایشان را شعیب بن میکیل بن یشجر بن مدین بن ابراهیم **قَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ** گفت ای قوم من بپرستید
خدای را یکتا **مَا لَكُمْ مِنْ إِلَٰهٍ غَيْرُهُ** نیست شما را هیچ خدای بجز او **وَلَا تَنْقُصُوا الْمِكْيَالَ** و کم مکنید پیمانه را در پیمودن **وَالْمِيزَانَ**
و ترازو را در سنجیدن و از آن جمله ایشان را امر کرد بتوحید که ملاک امر است و بعد از آن نهی ایشان کرد از آنچه عادت کرده بودند از بخس که منافی
عدل است **إِنِّي أَرَاكُمْ بِخَيْرٍ** بدرستی که میبینم شما را با توانگری و سعت نعمت یعنی در مال و نعمت
عیش کرد ترک بخس باشد شما را غنیه است بلکه منعم و توانگر باید سبق کردن که از مال خود بهره مند سازد و از انکار حقوق ایشان
باز کردید **وَإِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ** و بدرستی که من میترسم بر شما با این خیانت که میکنید در مال دیگری که **عَذَابَ يَوْمٍ مُحِيطٍ** عذاب روزی که احاطه کند شما را
که هیچکس از شما از آن نرهد توصیف یوم بإحاطه که صفت عذابست بجهت توسع است و یعنی روزی که شما را فرو گیرد که هیچکس از آن رهائی
نیابد و عذاب او مشتمل باشد چون نهی کرد از نقص کیل و وزن امر کرد بایفای آن که ضد اوست بجهت مبالغه در آن فرمود که **وَيَا قَوْمِ أَوْفُوا**
الْمِكْيَالَ تمام پیمانه کیل را بر سانید **وَالْمِيزَانَ** و تمام سنجید وزن را **بِالْقِسْطِ** بعدل و سویت یعنی نه زیاده و نه نقصان چنانکه زیاد
از آنچه مستحق است بدهید و آن قوم از هر نوع خیانت در کیل و عدلت هر چه میخریدند از قیمت آن چیزی باز میگرفتند و اطراف درم و دینار را نیز میبریدند
فرمود که **وَلَا تَبْخَسُوا النَّاسَ** و کم مکنید مردمان را **أَشْيَاءَهُمْ** چیزهای ایشان یعنی بهای هر چیزی باز گیرید از درم و دینار میبرید و در آن کنید
که این همه از بخس است چه بخس عام است در هر چیزی که بر مقدار باشد یا غیر آن و کذا قوله **وَلَا تَعْثَوْا فِي الْأَرْضِ** در غایت تباهی مجوئید در زمین
در حالتی که تباه کاران باشید عثو اعم است از نقص حقوق و غیر آن از انواع فساد و گویند از بخس مکیل است و آن خاصه عثو است انما ملا تعثوا
و قطع طریق و غارت و قید حال اخراج مخرجه که مفسدان از اصلاح مانند قتل خضر علیه السلام غرض عثو اعم از آنست که متضمن فساد باشد یا اصلاح کند

[illegible] وَلَا تَعْثَوْا فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ [illegible] بَقِيَّتُ اللَّهِ [illegible] خَيْرٌ لَكُمْ [illegible]

[illegible] إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ [illegible]

[illegible] وَمَا أَنَا عَلَيْكُمْ [illegible] بِحَفِيظٍ [illegible]

[illegible]

[illegible] قَالُوا يَا شُعَيْبُ [illegible]

[illegible] أَصَلَاتُكَ تَأْمُرُكَ [illegible] أَنْ نَتْرُكَ [illegible] مَا يَعْبُدُ [illegible]

آبَاؤُنَا [illegible] أَوْ أَنْ نَفْعَلَ [illegible]

[illegible] فِي أَمْوَالِنَا مَا نَشَاءُ [illegible] إِنَّكَ

لَأَنْتَ الْحَلِيمُ [illegible] الرَّشِيدُ [illegible]

[illegible]

[illegible] قَالَ يَا قَوْمِ [illegible] أَرَأَيْتُمْ إِنْ كُنْتُ عَلَى بَيِّنَةٍ [illegible] مِنْ رَبِّي

[illegible] وَرَزَقَنِي [illegible] رِزْقًا حَسَنًا [illegible]

[illegible]

[illegible] وَمَا أُرِيدُ [illegible]

أَنْ أُخَالِفَكُمْ إِلَى مَا أَنْهَاكُمْ عَنْهُ [illegible]

إِنْ أُرِيدُ إِلَّا الْإِصْلَاحَ [illegible] مَا اسْتَطَعْتُ [illegible]

[illegible]

[illegible] وَمَا تَوْفِيقِي [illegible]

[illegible] إِلَّا بِاللَّهِ [illegible] عَلَيْهِ

تَوَكَّلْتُ [illegible] وَإِلَيْهِ أُنِيبُ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] وَيَا قَوْمِ لَا يَجْرِمَنَّكُمْ [illegible]

[illegible] شِقَاقِي [illegible] أَنْ يُصِيبَكُمْ مِثْلُ مَا أَصَابَ

[illegible] قَوْمَ نُوحٍ [illegible] أَوْ قَوْمَ هُودٍ [illegible] أَوْ قَوْمَ صَالِحٍ [illegible] وَمَا قَوْمُ لُوطٍ

[illegible] مِنْكُمْ بِبَعِيدٍ [illegible]

[illegible]

[illegible] وَاسْتَغْفِرُوا

رَبَّكُمْ [illegible] ثُمَّ تُوبُوا إِلَيْهِ [illegible]

[illegible]

[illegible] إِنَّ رَبِّي [illegible] رَحِيمٌ [illegible]

[illegible] وَدُودٌ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] قَالُوا يَا شُعَيْبُ

مَا نَفْقَهُ [illegible] كَثِيرًا مِمَّا تَقُولُ [illegible]

[illegible]

[illegible] وَإِنَّا لَنَرَاكَ فِينَا [illegible] ضَعِيفًا [illegible]

[illegible] ضعیف [illegible] ضعیف [illegible] ذوق سلیم

[illegible] وَلَوْلَا رَهْطُكَ و اگر نه قوم تو بودندی [illegible] لَرَجَمْنَاكَ [illegible]

[illegible] ایشان [illegible] شوکت [illegible] رهط [illegible] وَمَا

أَنْتَ عَلَيْنَا بِعَزِيزٍ [illegible] کلام [illegible]

[illegible]

[illegible] قَالَ [illegible] شعیب در جواب ایشان که یَا قَوْمِ أَرَهْطِي أَعَزُّ

عَلَيْكُمْ مِنَ اللَّهِ [illegible] وَاتَّخَذْتُمُوهُ [illegible] وَرَاءَكُمْ ظِهْرِيًّا [illegible]

[illegible]

[illegible] إِنَّ رَبِّي [illegible]

[illegible] بِمَا تَعْمَلُونَ [illegible] مُحِيطٌ [illegible]

[illegible] وَيَا قَوْمِ اعْمَلُوا [illegible] عَلَىٰ مَكَانَتِكُمْ [illegible] إِنِّي عَامِلٌ [illegible]

[illegible] سَوْفَ تَعْلَمُونَ [illegible] مَنْ يَأْتِيهِ [illegible] عَذَابٌ يُخْزِيهِ [illegible]

[illegible]

[illegible] وَمَنْ هُوَ كَاذِبٌ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] إِنِّي مَعَكُمْ رَقِيبٌ [illegible]

[illegible] وَلَمَّا جَاءَ أَمْرُنَا [illegible]

[illegible] نَجَّيْنَا شُعَيْبًا وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] وَأَخَذَتِ الَّذِينَ ظَلَمُوا [illegible] الصَّيْحَةُ [illegible]

فَأَصْبَحُوا فِي دِيَارِهِمْ [illegible] جَاثِمِينَ [illegible] كَأَنْ

لَمْ يَغْنَوْا فِيهَا [illegible] أَلَا بُعْدًا لِمَدْيَنَ [illegible] كَمَا بَعِدَتْ

ثَمُودُ [illegible]

[illegible] ابن عباس [illegible]

[illegible] وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مُوسَىٰ [illegible] بِآيَاتِنَا [illegible]

[illegible] وَسُلْطَانٍ مُبِينٍ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] إِلَىٰ فِرْعَوْنَ

وَمَلَئِهِ [illegible] فَاتَّبَعُوا [illegible] أَمْرَ فِرْعَوْنَ [illegible]

[illegible]

[illegible] وَمَا أَمْرُ فِرْعَوْنَ بِرَشِيدٍ [illegible]

[illegible] يَقْدُمُ قَوْمَهُ [illegible] يَوْمَ الْقِيَامَةِ [illegible]

النَّارَ [illegible] وَبِئْسَ الْوِرْدُ

الْمَوْرُودُ [illegible]

[illegible]

[illegible] وَأُتْبِعُوا فِي هَٰذِهِ لَعْنَةً [illegible]

ابراهیم

و عشیرته

مذکور شد

شعیب و صالح و اقوام

فرعون

از زمخشری

... و يوم القيمة يردون ... بأس الرفد المرفود [illegible]

... بغطا ... [illegible] ... لعنة ... [illegible]

... قتاده ... لعنة الدنيا و لعنة الآخرة ... ابن عباس ... كما الرفد المرفود [illegible]

... ذلك من انباء القرى ... نقصه عليك ... منها قائم و حصيد [illegible]

... [illegible] ... و حصيد ... [illegible]

... [illegible] ...

... و ما ظلمناهم ... و لكن ظلموا انفسهم [illegible]

... فما اغنت عنهم ... [illegible]

... [illegible] ... من دون الله من شيء ... [illegible]

... لما جاء امر ربك و ما زادوهم غير تتبيب ... و كذلك اخذ ربك ... [illegible]

... اذا اخذ القرى و هي ظالمة ... [illegible]

... [illegible] ...

... ان اخذه اليم شديد ... [illegible]

... [illegible] ...

... ان في ذلك لآية لمن خاف عذاب الآخرة ... [illegible]

... [illegible] ...

... [illegible] ...

... ذلك يوم مجموع له الناس ... [illegible]

... [illegible] ...

... [illegible] ...

... و ذلك يوم مشهود ... [illegible]

و ما نؤخره الا لاجل معدود ... [illegible]

... يوم يأت لا تكلم نفس الا باذنه ... [illegible]

... [illegible] ...

... [illegible] ...

... [illegible] ...

... فمنهم شقي و سعيد ... [illegible]

... [illegible] ...

... [illegible] ...

... فاما الذين شقوا ففي النار لهم فيها زفير و شهيق ... [illegible]

... [illegible] ...

... [illegible] ...

[illegible] تشبیه [illegible] باشد [illegible]

[illegible] خالدین فیها [illegible] ما دامت السموات والارض مادام که [illegible]

[illegible] اختلاف اللیل والنهار [illegible]

[illegible]

[illegible] الا ما شاء ربک [illegible]

[illegible]

[illegible] واما الذین سعدوا ففی الجنة خالدین فیها ما دامت السموات والارض [illegible]

[illegible] الا ما شاء ربک [illegible]

[illegible]

[illegible] عطاء غیر مجذوذ [illegible]

[illegible]

ضلالت ... پس در شک مباش ... که این جماعت میکنند ... چنانکه پدران ایشان ... [illegible]

ایشان ... میکنند ... ایشان ... مِمَّا يَعْبُدُ هٰؤُلَاءِ ... است و معنی آن ... [illegible]

... ایشان مَا يَعْبُدُونَ إِلَّا كَمَا يَعْبُدُ آبَاؤُهُم مِّن قَبْلُ ... ایشان پیش ازین ... [illegible]

... [illegible] ... است ... [illegible]

... وَإِنَّا لَمُوَفُّوهُمْ ... نَصِيبَهُمْ ... ایشان را از عذاب ... [illegible]

غَيْرَ مَنقُوصٍ ... نصیب ... ایشان ... [illegible]

کفران نموده ... غیر منقوص ... [illegible]

... [illegible] ... وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ ...

... فَاخْتُلِفَ فِيهِ پس اختلاف کرده شد ... قوم او ... بعضی بدان ایمان آوردند و بعضی کافر شدند ... [illegible]

... وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ ... مِن رَّبِّكَ ... [illegible]

عذاب ... لَقُضِيَ بَيْنَهُمْ ... [illegible] ... استیصال

... وَإِنَّهُمْ لَفِي شَكٍّ مِّنْهُ مُرِيبٍ ... [illegible]

... [illegible] ... قوم ... [illegible]

وَإِنَّ كُلًّا ... لَّمَّا لَيُوَفِّيَنَّهُمْ ... ایشان را تمام ... رَبُّكَ ...

أَعْمَالَهُمْ ... [illegible] ... و حفص ... [illegible]

... [illegible]

... [illegible] ... والله لیوفینهم ... [illegible]

... [illegible] ... إِنَّهُ بِمَا يَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ... [illegible]

... [illegible]

... [illegible] ... استقامت ... [illegible]

... فَاسْتَقِمْ ... كَمَا أُمِرْتَ ... وَمَن تَابَ مَعَكَ ... [illegible]

... وَلَا تَطْغَوْا ... [illegible]

... إِنَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ... [illegible]

... مستقیم ... [illegible]

... [illegible] ... مستقیم ... [illegible]

... [illegible]

... استقامت ... [illegible]

... استقامت ... [illegible]

... [illegible]

... ابن عباس ... [illegible] ... رسول الله

... [illegible] ... شیبتنی ... [illegible]

سورة هود ... [illegible] ... سورهٔ هود ... [illegible] ... فاستقم کما امرت

... [illegible] ... ابو مسلم ... [illegible]

... [illegible] ... وَلَا تَرْكَنُوا

... إِلَى الَّذِينَ ظَلَمُوا ... ایشان ... [illegible]

... ایشان ... [illegible]

ایشان ... [illegible] ... البقاء ... [illegible]

... [illegible] ... ایشان ... [illegible]

... [illegible] ... ایشان ... [illegible]

فَتَمَسَّكُمُ النَّارُ ... [illegible]

... [illegible] ... بالله ... [illegible]

[illegible] ... مگر کسی را کتبی که [illegible] ... مِنْ دُونِ اللهِ مِنْ أَوْلِيَاءَ ... [illegible] ... ثُمَّ لَا تُنْصَرُونَ ... [illegible]

[illegible] ... وَلَا تَرْكَنُوا إِلَى الَّذِينَ ظَلَمُوا فَتَمَسَّكُمُ النَّارُ ... [illegible]

[illegible] ... وَأَقِمِ الصَّلَاةَ طَرَفَيِ النَّهَارِ وَزُلَفًا مِنَ اللَّيْلِ ... [illegible]

[illegible] ... إِنَّ الْحَسَنَاتِ يُذْهِبْنَ السَّيِّئَاتِ ... [illegible]

[illegible] ... ذَٰلِكَ ذِكْرَىٰ لِلذَّاكِرِينَ ... [illegible]

[illegible]

إِنَّ الْحَسَنَاتِ يُذْهِبْنَ السَّيِّئَاتِ ذَٰلِكَ ذِكْرَىٰ لِلذَّاكِرِينَ

[illegible]

وَاصْبِرْ فَإِنَّ اللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ

[illegible]

فَلَوْلَا كَانَ مِنَ الْقُرُونِ مِن قَبْلِكُمْ أُولُو بَقِيَّةٍ

[illegible]

کذا ابقی ابن بقیه

يَنْهَوْنَ

[illegible]

إِلَّا قَلِيلًا مِّمَّنْ أَنجَيْنَا مِنْهُمْ

[illegible]

مناسبت

وَاتَّبَعَ الَّذِينَ ظَلَمُوا مَا أُتْرِفُوا فِيهِ وَكَانُوا مُجْرِمِينَ

[illegible]

روابط

وَمَا كَانَ رَبُّكَ لِيُهْلِكَ الْقُرَىٰ بِظُلْمٍ وَأَهْلُهَا مُصْلِحُونَ

[illegible]

وَلَوْ شَاءَ رَبُّكَ لَجَعَلَ النَّاسَ أُمَّةً وَاحِدَةً

[illegible]

وَلَا يَزَالُونَ مُخْتَلِفِينَ إِلَّا مَن رَّحِمَ رَبُّكَ

[illegible]

اختیار

[illegible]

وَلِذَٰلِكَ خَلَقَهُمْ

[illegible]

وَتَمَّتْ كَلِمَةُ رَبِّكَ

باملکه

لَأَمْلَأَنَّ جَهَنَّمَ مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ

[illegible]

وَكُلًّا نَّقُصُّ عَلَيْكَ مِنْ أَنبَاءِ الرُّسُلِ مَا نُثَبِّتُ بِهِ فُؤَادَكَ

[illegible]

وَجَاءَكَ فِي هَٰذِهِ الْحَقُّ

[illegible]

وَمَوْعِظَةٌ

[illegible]

ذکری و یاد دهنده للمؤمنین مر گرویدگان را این اشارت است به آنچه در قصص انبیا و قل و بگو ای محمد للذین لا یؤمنون ... ایمان نمی
آورند اعملوا علی مکانتکم عمل کنید بر حالت خود ... انا عاملون ... بدرستی که ما نیز عمل کنند گانیم ... و انتظروا
و چشم دارید ... انا منتظرون ... بدرستی که ما نیز منتظریم ... و لله غیب
السموات و الارض ... علیهم السلام ... [illegible]
... و الیه یرجع الامر کله ... [illegible]
... فاعبده ... و توکل علیه ... [illegible]
... و ما ربک بغافل عما تعملون ... [illegible]
... سوره الانعام ... و الحمد لله اولا و آخرا سورة یوسف علیه السلام
مکیه ... از ابن عباس ... لقد کان فی یوسف و اخوته آیات للسائلین ... [illegible]
... [illegible]
... [illegible]
... [illegible]
... [illegible]
... [illegible]
... [illegible]

بسم الله الرحمن الرحیم الر ...

... [illegible] ... الرحمن الرحیم ... [illegible]
... [illegible]
تلک آیات الکتاب المبین ... [illegible]
... انا انزلناه ... [illegible]
قرآنا عربیا لعلکم تعقلون ... [illegible]
... [illegible]
... [illegible]
... [illegible]
... [illegible]
... نحن نقص علیک احسن القصص ... [illegible]
... [illegible]
... [illegible]
هذا القرآن ... و ان کنت من قبله لمن الغافلین ... [illegible]
... [illegible]
... [illegible]
... [illegible]
... احسن القصص ... [illegible]
... [illegible]
... [illegible]
... [illegible]
... [illegible]
... [illegible]
... [illegible]

اسماء آن ستاره نمایند الحمد یعقوب یوسف را از خواب [illegible] نقل کرد [illegible] که امر [illegible] بر جمیع برادران یازده کانند که ستارگان شاده [illegible]
و [illegible] خاله [illegible] اشان [illegible] ایشان [illegible] که برادران این واقعه بشنوند و ایشان [illegible]
تمام دارند [illegible] بگویند [illegible] **قَالَ يَا بُنَيَّ** گفت ای پسرک من [illegible]
دوازده ساله بود **لَا تَقْصُصْ رُؤْيَاكَ** مکن [illegible] **عَلَىٰ إِخْوَتِكَ** بر برادران خویش **فَيَكِيدُوا لَكَ** که حیله کنند
[illegible] **كَيْدًا** حیله کردنی [illegible] **إِنَّ الشَّيْطَانَ** [illegible] **لِلْإِنسَانِ عَدُوٌّ مُّبِينٌ**
دشمنی [illegible] برادران یوسف [illegible]
[illegible] در معنی الا آنست که [illegible] در نوم ببیند [illegible] متخیله [illegible]
و حضور [illegible] ملکوت [illegible] ملکوت [illegible]
حاصل [illegible] متخیله [illegible] مناسب [illegible] مشترک کرده [illegible] شدید المناسبة [illegible]
[illegible] محتاج [illegible] تعبیر [illegible]
[illegible] **وَكَذَٰلِكَ** [illegible] خدا [illegible]
[illegible] **يَجْتَبِيكَ رَبُّكَ** [illegible] برگزیند [illegible] پادشاهی [illegible]
عظام **وَيُعَلِّمُكَ** [illegible] **مِن تَأْوِيلِ الْأَحَادِيثِ** [illegible]
خوابها [illegible] احادیث [illegible]
صادق [illegible] احادیث [illegible] مشکلات [illegible]
[illegible] **وَيُتِمُّ نِعْمَتَهُ** [illegible]
کرده [illegible] **عَلَيْكَ وَعَلَىٰ آلِ يَعْقُوبَ** [illegible] یعقوب [illegible]
[illegible] برادران [illegible] ایشان [illegible] اسلام [illegible]
[illegible] ابو جعفر [illegible] کتاب النبوة [illegible]
[illegible] ابو جعفر [illegible] اولاد یعقوب [illegible]
[illegible] **كَمَا أَتَمَّهَا عَلَىٰ أَبَوَيْكَ مِن قَبْلُ** [illegible]
[illegible] **إِبْرَاهِيمَ وَإِسْحَاقَ** [illegible] اسحق [illegible] یعقوب [illegible]
از صلب [illegible] **إِنَّ رَبَّكَ عَلِيمٌ** [illegible] **حَكِيمٌ** [illegible]
[illegible] **لَّقَدْ كَانَ فِي يُوسُفَ** [illegible]
یوسف علیه السلام **وَإِخْوَتِهِ** [illegible] **آيَاتٌ لِّلسَّائِلِينَ** [illegible]
یوسف [illegible] بنیامین [illegible]
ایشان [illegible] یعقوب [illegible] یوسف [illegible] بنیامین [illegible]
[illegible] یوسف علیه السلام [illegible]
[illegible] حسن یوسف [illegible]
[illegible] یوسف [illegible]
[illegible] یوسف [illegible]
پیغمبر [illegible] آدم علیه السلام [illegible] یوسف [illegible]
[illegible]
[illegible] فرزندان [illegible]
[illegible] یوسف [illegible] چشم [illegible]
[illegible] یوسف [illegible]
[illegible] آدم علیه السلام [illegible] یوسف [illegible]
[illegible] یوسف [illegible] چشم [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

کرده‌اند حکما نمی‌نماید که من حسن یوسف را از نو دکر بیه افزایم حسن تو را از نور عرش آفریده اند که چون یوسف علیه السلام خواب خود را کفت [illegible]
کرد یعقوب یوسف را بکتمان آن وصیت فرمود و با جتبا و تمام نعمت و مرتبه او بعضی از برادران او شنوده بازگشتند که ایشان نیز از آمدند صورة [illegible]
بار نمود تدبیر ایشان حسد در حرکت آمد بنابر رهم شم و مشغول شدند کما قال جل ذکره اِذْ قَالُوا یاد کن آنرا که گفتند برادران یوسف با یکدیگر لَیُوسُفُ
وَاَخُوهُ هر آینه یوسف برادر او بنیامین اَحَبُّ اِلٰی اَبِیْنَا دوست‌تر بسوی پدر ما مِنَّا از ما تخصیص بنیامین بدان که بجهت اختصاص او است با خوه از
طرفین وَنَحْنُ عُصْبَةٌ و حال آنکه ما جماعتی قوی‌ایم [illegible] کار دنیا و برمایشان خوش‌تر [illegible] پدر ما را در دستی شویم چون خاطر ضعیف [illegible]
پیر مرد خود را [illegible] اِنَّ اَبَانَا بدرستی که پدر ما لَفِیْ ضَلَالٍ مُّبِیْنٍ در دوری آشکار است [illegible]
خطا واقع شده بجهت تفضیل منسوب [illegible] تسمیه را خوانا نسبت بجهت آنست که امور متعلق بایشان باکین [illegible]
کنند که پیاده [illegible] فیضان او نیز [illegible] دیگر کفت از ایشان کنند بیرون [illegible]
اُقْتُلُوْا یُوْسُفَ بکشید یوسف را و گویند گوینده این سخن [illegible] با شمعون بود یا یهودا که بزرگتر ایشان بود [illegible]
که شیطان ملعون [illegible] کفتند [illegible] کفته‌اند تدبیر او چنیست که گفت بکشید او را اَوِ اطْرَحُوْهُ
یا بیفکنید او را اَرْضًا زمینی دور [illegible] یا موضعی که از آنجا [illegible] باشد [illegible] جون سایر
[illegible] یَخْلُ لَکُمْ تا خالی ماند برای شما وَجْهُ اَبِیْکُمْ روی پدر شما [illegible] بسوی شما از روی [illegible]
[illegible] کند غیر شما [illegible] وَتَکُوْنُوْا و باشید شما [illegible] مِنْ بَعْدِهٖ پس از یوسف [illegible] قَوْمًا صَالِحِیْنَ
گروهی شایسته [illegible] دنیا [illegible]
[illegible] تا از یوسف انتقام [illegible] شیطان است [illegible]
[illegible]
[illegible] ایشان [illegible]
[illegible] قَالَ قَآئِلٌ مِّنْهُمْ [illegible] لَا تَقْتُلُوْا یُوْسُفَ مکشید یوسف را [illegible] وَاَلْقُوْهُ [illegible]
[illegible] فِیْ غَیٰبَتِ الْجُبِّ در قعر چاه [illegible] یَلْتَقِطْهُ [illegible]
بَعْضُ السَّیَّارَةِ [illegible]
[illegible] اِنْ کُنْتُمْ فٰعِلِیْنَ اگر هستید شما کنندگان [illegible] قتاده [illegible]
چاه [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] یوسف [illegible]
[illegible] یوسف [illegible]
[illegible]
[illegible] یعقوب [illegible]
[illegible] یوسف [illegible]
[illegible] یوسف علیه السلام [illegible]
[illegible] یوسف [illegible]
[illegible]
[illegible] یوسف [illegible]
[illegible] یعقوب علیه السلام [illegible] برادران یوسف یٰاَبَانَا ای پدر ما
مَا لَکَ لَا تَأْمَنَّا چیست ترا که امین نمیداری ما را عَلٰی یُوْسُفَ بر یوسف [illegible] وَاِنَّا لَهٗ [illegible] لَنٰصِحُوْنَ
[illegible] اَرْسِلْهُ مَعَنَا [illegible] غَدًا [illegible] یَرْتَعْ [illegible]
وَیَلْعَبْ [illegible] وَاِنَّا لَهٗ
لَحٰفِظُوْنَ [illegible] قَالَ یعقوب اِنِّیْ لَیَحْزُنُنِیْٓ [illegible] اَنْ تَذْهَبُوْا بِهٖ [illegible]
[illegible] وَاَخَافُ [illegible] اَنْ یَّاْکُلَهُ الذِّئْبُ [illegible]
[illegible] وَاَنْتُمْ [illegible] غٰفِلُوْنَ [illegible]

ارداسم [illegible]

وتکونوا

کفت کوینده ازایشان یهودا [illegible]

[illegible]

نعمت [illegible]

قالوا [illegible]

[illegible]

[illegible] ... استشفاع ... [illegible] ... حفظ ... [illegible]

[illegible] ... یعقوب ... یوسف ... [illegible]

[illegible] ... یوسف ... [illegible]

[illegible] ... اکله الذئب ... الذئب یاکل الانسان ... [illegible]

[illegible] ... قالوا ... فرزندان یعقوب لئن اکله الذئب ... [illegible]

ونحن عصبة ... انا اذا لخاسرون ... [illegible]

[illegible] ... یوسف ... [illegible]

[illegible]

در چاه بود که رسن بریده گشت گفت دریغ که دیدار پدر تا دیدم رشته امید از زندگی من منقطع شد در چاه فتاد [illegible]

[illegible]

[illegible] ... قَالُوا يَا أَبَانَا ... [illegible]

إِنَّا ذَهَبْنَا نَسْتَبِقُ ... [illegible] ... یوسف ... [illegible]

وَلَوْ كُنَّا صَادِقِينَ ... [illegible]

وَجَاءُوا عَلَى قَمِيصِهِ ... یوسف ... بِدَمٍ كَذِبٍ ... [illegible]

[illegible]

قَالَ بَلْ سَوَّلَتْ لَكُمْ أَنْفُسُكُمْ ... [illegible]

أَمْرًا ... فَصَبْرٌ جَمِيلٌ ... [illegible]

وَاللَّهُ الْمُسْتَعَانُ عَلَىٰ مَا تَصِفُونَ ... [illegible]

[illegible]

یوسف را تنها عند متاعنا نزد رخت ... فاکله الذئب ... وما انت بمؤمن ... [illegible]

پاره ۱۲

[illegible]

لا اله الا انت بديع السموات والارض ذو الجلال والاكرام ان تصلي على محمد وآل محمد وان تجعل لي من امري فرجا ومخرجا وان ترزقني من حيث احتسب ومن
حيث لا احتسب [illegible] از حضيض چاه باوج [illegible] رسانيد و در كتاب النبوة ابن حسن بن محبوب روايت كرده كه حسن بن عماره گفت
[illegible]
[illegible] اللهم اني اسئلك بان لك الحمد لا اله الا
انت [illegible]
[illegible] وَجَاءَتْ سَيَّارَةٌ [illegible]
[illegible] فَأَرْسَلُوا وَارِدَهُمْ [illegible]
[illegible] فَأَدْلَىٰ دَلْوَهُ [illegible]
[illegible] قَالَ يَا بُشْرَىٰ [illegible]
[illegible] هَٰذَا غُلَامٌ [illegible]
[illegible] وَأَسَرُّوهُ بِضَاعَةً [illegible]
[illegible] وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِمَا يَعْمَلُونَ [illegible]
[illegible] وَشَرَوْهُ بِثَمَنٍ بَخْسٍ دَرَاهِمَ مَعْدُودَةٍ [illegible]
[illegible] وَكَانُوا فِيهِ مِنَ الزَّاهِدِينَ [illegible]
[illegible]

[illegible]

وَقَالَ الَّذِي اشْتَرَاهُ مِن مِّصْرَ لِامْرَأَتِهِ أَكْرِمِي مَثْوَاهُ عَسَىٰ أَن يَنفَعَنَا

[illegible]

وَكَذَٰلِكَ مَكَّنَّا لِيُوسُفَ فِي الْأَرْضِ وَلِنُعَلِّمَهُ مِن تَأْوِيلِ الْأَحَادِيثِ

[illegible]

وَاللَّهُ غَالِبٌ

و خدای غالبست علی امره که کار خود میکند هیچکس چیزی را از امر او رد نتواند کرد و دشمنان او منع نتوانند نمود و یا غالبست بر یوسف که برادران او را [illegible]
بوده مشیت خدا بر خلاف آن واقع نشد مگر آنچه خدا خواست وَلٰكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ و لیکن بیشتر مردمان لَا يَعْلَمُونَ نمی دانند که زمام امور بقبضهٔ قدرت
و مشیت اوست یا اکثر ایشان علم ندارند بلطایف صنع خدا و لطف و نهان او وَلَمَّا بَلَغَ و چون رسید یوسف به أَشُدَّهُ بنهایت اشتداد
جسمانی [illegible] بیست سالگی است
[illegible] آتَيْنَاهُ دادیم او را حُكْمًا نبوة یا حکمت [illegible] حکم کردن میان مردمان
وَعِلْمًا و دانشی که آن تأویل احادیث [illegible] علوم دینیه [illegible]
کردند ایشان [illegible] یوسف [illegible] وَكَذٰلِكَ و مانند این نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ پاداش میدهیم نیکوکاران را
[illegible]
[illegible] ابن عباس [illegible]
[illegible] بوسف [illegible] سی ساله [illegible]
[illegible]
[illegible] عشق زلیخا [illegible]
[illegible] وَرَاوَدَتْهُ و مطالبه کرد یوسف را الَّتِي هُوَ فِي بَيْتِهَا آن زنی که یوسف در خانهٔ او بود
خانه او بود یعنی زلیخا عَنْ نَفْسِهِ از نفس او [illegible]
[illegible] ابن عباس [illegible] یوسف [illegible]
[illegible] گفت ای یوسف [illegible]
گفت ای یوسف حسن روی [illegible] گفت ای یوسف عشق تو آتش [illegible]
[illegible]
[illegible] یوسف گفت [illegible]
[illegible]
[illegible] گفت خدای من [illegible]
[illegible]
[illegible] ای یوسف [illegible]
[illegible] یوسف [illegible]
[illegible]
[illegible] یوسف [illegible]
از یوسف [illegible] خانه [illegible] زلیخا [illegible]
و در خانه [illegible] وَغَلَّقَتِ الْأَبْوَابَ و ببست درها [illegible]
زلیخا [illegible] وَقَالَتْ هَيْتَ لَكَ و گفت [illegible]
لام [illegible] یوسف [illegible] قَالَ مَعَاذَ اللّٰهِ گفت پناه میبرم بخدا [illegible] إِنَّهُ رَبِّي [illegible]
أَحْسَنَ مَثْوَايَ [illegible]
[illegible]
[illegible] إِنَّهُ [illegible] لَا يُفْلِحُ الظَّالِمُونَ [illegible]
[illegible] وَلَقَدْ هَمَّتْ بِهِ [illegible] زلیخا [illegible] یوسف وَهَمَّ بِهَا [illegible] یوسف
[illegible] لَوْلَا أَنْ رَأَىٰ [illegible] یوسف بُرْهَانَ رَبِّهِ [illegible]
[illegible] یوسف [illegible] خدای [illegible] یوسف [illegible]
[illegible] شیطان [illegible] زلیخا [illegible]
[illegible] یوسف [illegible]
[illegible] یوسف [illegible] زلیخا [illegible]
[illegible] یوسف [illegible] جبرئیل [illegible]
[illegible] یعقوب [illegible]

کرفته بود لکن [illegible] چنانکه [illegible] کویند که [illegible] شهوت [illegible] نفس این شهوت بود

پاینده فرزند شده [illegible] چنانکه یعقوب [illegible] بدلایل عقلیه و نقلیه و براهین یقینیه ثابت شده که انبیا مطهر و معصوم‌اند از جمیع صغایر

و کبایر و مبرّا از قصد مأثم و معاصی‌اند پس اقوال مذکوره مخالف عقل و نقل [illegible] و قول الحاد نعوذ بالله من هفوات اللسان و سوء عقاید

الجنان و میتواند بود که مراد به همّت میل طبع و منازعه شهوت باشد نه قصد اختیاری که در تحت تکلیف است [illegible] موجب مدح است

و ثواب و اجر جزیل از ملک جلیل و مثل ذلک [illegible] و بنابراین همّت بمعنی خطور الشیء بالبال باشد و اکر چه عزم [illegible] نباشد چنانکه

در جای دیکر فرموده اذ همّت طائفتان منکم ان تفشلا والله ولیهما [illegible] اکر این همّت عزم بودی بر معصیت حق تعالی ولی ایشان نبودی دیکر آنکه

او سبحانه [illegible] عازم معصیت باشد [illegible] این عزم کرده‌اند [illegible] ایشان [illegible]

[illegible] الی قوله و بئس المصیر [illegible] سؤال کرد [illegible] علیه الرجال من شهوة النساء [illegible]

اطلاق همّ بر یوسف بمعنی قصد و عزم [illegible] میل طبع [illegible] چنانکه کذشت [illegible] زلیخا بمعنی

است بخلاف یوسف اکر کویند لولا ان رای برهان ربه [illegible] یوسف قصد زلیخا کرده باشد [illegible] اکر مراد از همّت معنی مذکور

[illegible] مراد آنست که عزم یوسف بر منع طبع خود و کراهت [illegible]

[illegible] برهان خدا بود [illegible] عصمت الهی بود [illegible] لطف [illegible] یوسف [illegible] زلیخا [illegible]

[illegible] یوسف [illegible] زلیخا [illegible] برهان [illegible]

[illegible] لطف حضرت ربانی [illegible] عزم یوسف [illegible] طبع [illegible]

خارج است [illegible] زلیخا [illegible] انه لا یفلح الظالمون و قوله ذلک لیعلم انی لم اخنه بالغیب و قوله تعالی حاش لله

ما علمنا علیه من سوء و قوله تعالی کذلک [illegible] برهان [illegible] عصمت [illegible] لنصرف عنه

السوء [illegible] عزیز و الفحشاء [illegible] انه من عبادنا المخلصین [illegible]

[illegible] باطن و ظاهر [illegible] عزم [illegible]

[illegible] برهان مذکور [illegible]

[illegible] محمد بن کعب [illegible] انبیا و اخلاق [illegible]

[illegible] فواحش [illegible] قبایح [illegible]

[illegible] زلیخا [illegible] یوسف [illegible]

[illegible] الواحد القهار [illegible]

[illegible] علی بن الحسین زین العابدین علیهما السلام [illegible] لطف حق [illegible]

امتناع [illegible] عصمت [illegible] قبایح و امتناع [illegible] مقابح [illegible]

[illegible] برهان [illegible]

[illegible]

[illegible] علیهم [illegible]

[illegible] یوسف [illegible] لا تقربوا الزنی انه کان فاحشة و مقتا و ساء سبیلا [illegible]

[illegible] جبرئیل [illegible]

[illegible] انبیا [illegible] تکلیف [illegible] مدح و ذم [illegible]

[illegible] ثواب [illegible] باتفاق امت [illegible]

زلیخا [illegible] یوسف [illegible] زلیخا [illegible]

[illegible]

[illegible] زلیخا [illegible] و استبقا الباب [illegible] استبقا [illegible]

[illegible] یوسف [illegible] زلیخا [illegible] خروج [illegible]

[illegible] و غلقت الابواب [illegible]

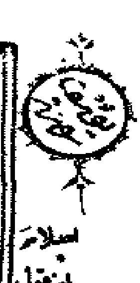
[illegible] زلیخا [illegible]

[illegible] و قدّت [illegible] قمیصه [illegible] یوسف [illegible] من دبر [illegible]

[illegible] زلیخا [illegible] یوسف [illegible] و الفیا سیدها [illegible] لدی الباب

[illegible] یوسف [illegible] زلیخا [illegible]

زلیخا پیش دستی کرده و دلیرانه سخن در پیوست و قالت گفت بعزیز که ما جزاء من اراد چیست جزای کسیکه خواهد باهلک سوءا باهل تو بدی مراد
از این سخن آن بود که برای تهمت کند از گناه و چنان فرا نماید که گناه از یوسف است و میتواند بود که ما نافیه باشد یعنی نیست مکافات کسیکه قصد
حرم تو کند الا ان یسجن مگر آنکه بزندان کرده شود یعنی پاداش او زندان است او عذاب الیم یا عذاب دردناک یعنی ادب کردن و زدن تازیانه
[illegible] انتقام کشیدن از یوسف از منع مراودت و برائت ساحت خود بر زبان راند چون این سخن [illegible]
گفت یوسف با عزیز که هی راودتنی زلیخا خواست مرا عن نفسی از نفس من و من از او امتناع کردم و گریختم عزیز گفت [illegible]
این واقعه جز دو تن نبوده یوسف گفت در این خانه کودکی است چهار ماهه در گهواره [illegible] زلیخا [illegible] عزیز گفت کودک چهار ماهه چه داند و چگونه سخن گوید
یوسف گفت [illegible] عزیز از آن کودک پرسید [illegible] یوسف گفت [illegible]
الله و شهد شاهد من اهلها گواهی از کسان زلیخا و گویند گواه پسر عم زلیخا بود [illegible] گفت ان کان قمیصه اگر هست پیراهن یوسف
قد من قبل [illegible] فصدقت [illegible] و هو من الکاذبین و یوسف [illegible]
یوسف [illegible] و ان کان قمیصه و اگر هست پیراهن یوسف قد من دبر [illegible] فکذبت پس زلیخا [illegible] و هو
من الصادقین و یوسف [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] فلما رای پس چون دید [illegible] قمیصه [illegible] قد من دبر [illegible]
[illegible] قال انه گفت [illegible] من کیدکن [illegible]
[illegible] ان کیدکن عظیم [illegible]
[illegible]
[illegible] ان کید الشیطان کان ضعیفا [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] یوسف اعرض عن هذا ای یوسف اعراض کن [illegible] و استغفری لذنبک [illegible]
[illegible] انک کنت من الخاطئین [illegible]
[illegible]
[illegible] و قال نسوة [illegible] فی المدینة [illegible]
[illegible] امرات العزیز [illegible] تراود فتیها عن نفسه [illegible]
[illegible] قد شغفها حبا [illegible]
[illegible] انا لنریها فی ضلال مبین [illegible]
[illegible] فلما سمعت [illegible] بمکرهن [illegible]
[illegible]
[illegible] ارسلت الیهن [illegible]
[illegible] و اعتدت لهن
[illegible] متکا [illegible]
[illegible]
[illegible] و آتت کل واحدة منهن [illegible] سکینا [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

زنان او را دیدند اکبرنه بزرگ یافتند او را و در جمال یعنی حسن او در چشم ایشان کار کرد بیکبار همه شیفته و بیدل او گشتند از خود بی خبر گشتند وقطعن
ایدیهن و ببریدند دستهای خود را یعنی ندانستند که گوشت با ترنج میبریدند چون چشم ایشان بر جمال یوسف افتاد بیخود شده کارد بر دستها خود نهاده
میبریدند و گمان ایشان بود که گوشت با ترنج میبرند اصلا الم آن احساس نکردند و در حدیث که زلیخا هر یکی را ترنجی و کاردی بداده و گفت چون شما کار کنید
شما مرطب یاد و از این ترنج ببرید و بوی دهید چون یوسف بمجلس ایشان گذر کرد ایشان مبهوت او شده مدهوش شدند دستهای خود را بجای ترنج بریدند
از غایت حیرت و دهشت و گفته اند که اکبرنه بمعنی حضن است ماخوذ از اکبرت المرأة اذا حاضت لانها تدخل الکبر بالحیض یعنی از شدت شوق و فرط شهوت
حایض گشتند و از ابن عباس روایت است و در بعض منقولست که از آن چهل زن نه زن بمردند و بعضی از ایشان دست خود را جدا کردند چون آمدند دستها
بریده دیدند وقلن و گفتند از روی تعجب حاش لله پاکست خدای از صفت عجز در آفریدن چنین مخلوق اصل آن حاشا لله است و حذف الف بجهت تخفیف
را بجهت آنکه معنی تنزیه است نه باب استثنا و در موضع تنزیه مستعمل شده و لام برای بیانست چون سقیا لک ما هذا بشرا نیست این غلام از جنس
آدمی زیرا که چنین جمال معهود بشر نمی باشد که این جمال نه از جنس آدمیانست ان هذا نیست این الا ملک کریم مگر فرشته گرامی زیرا همچنانچه
بدین خوبی و کمال جز در غایت و عصمت در این مرتبه از خواص ملکیت است ثعلبی باسناد خود از جابر رضی الله عنه نقل میکند که حضرت رسالت پناه صلی الله
علیه و آله وسلم فرمود که جبرئیل فرود آمد بمن و گفت یا محمد خدا ترا سلام میرساند و میگوید ای حبیب من حسن روی ترا از نور عرش مقرر کردم و حسن یوسف را از
کرسی کسوت دادم و ما خلقت خلقا احسن منکما و در شعر جمال یوسف جمال یوسف و در شعر جمال یوسف دستها بریده شد و در طلوع کمال محمد
قالت فذلکن الذی لمتننی فیه دستها قطع باشند و در این مقام ... از حسن روی یوسف بریدن دستها سهل است و در پای او سرها بریده بینی در حقایق سلمی مذکور است که
که خوبی در این مرتبه محبت را سرزنش میکند که مخلوق را بدین مرتبه میرسد که است الم قطع عضو خود نمی کنند شما در شهود حق حالی باید از همه
بلا و محنتها از خود باز نمی شناسند چون زلیخا حیرت زنان و شیفتگی ایشان مشاهده کرد قالت گفت با ایشان فذلکن الذی پس این بنده کنعانی آنست که
شما ملامت کردید مرا در فریفتگی او و اکنون دانستید که حق بطرف من بوده ولقد راودته و بتحقیق که من خواهش کردم او را از
نفس او و خواستم که آرزوی من بدهد فاستعصم پس خود را نگاه داشت و سر من فرو نیاورد و لئن لم یفعل و اگر چنانچه نکند ما
آمره آنچه فرمایم او را از انجام مراد من لیسجنن هر آینه به زندان کرده شود ولیکونا من الصاغرین و باشد از خوار شدگان یعنی بخطر
در زندان یوسف این سخن بشنید و توبیخ و خوار شدگان چون اختلاف در زنان یوسف این سخن بشنید و در آن مجلس بود آن زنان در عقب او بیرون
رفتند و گفتند ای یوسف امروز سخن زلیخا بشنو و رعایت خاطر او کرده و یوسف ز ملامت ایشان برنجید قال رب گفت ای پروردگار من
السجن احب الی زندان دوست تر است بمن مما یدعوننی الیه از آنچه میخوانند مرا بدان یعنی از مطاوعت میل ایشان عجب دعای
بود کار ایشان مر زندان را برگزیداز ایشان والا تصرف عنی و اگر نگردانی از من کیدهن مکر و فریب ایشان را سوی گناه پناه عصمت خود
اصب الیهن میل کنم بسوی ایشان یعنی اجابت ایشان کنم بطبع و مقتضای شهوت خود و اکن من الجاهلین و باشم از نادانان با ارتکاب قبیح
فاستجاب له پس اجابت کرد پروردگار او دعای او فصرف عنه پس بگردانید از او کیدهن مکر ایشان را انه هو السمیع
بدرستیکه او شنواست دعای تضرع کنندگان را العلیم دانا بحال ایشان و گفته اند که سید این دعا بود که زنان در وی میکشیدند
که صلاح او در آنست که چندی در زندان باشد تا شاید که بسبب آن حیله ایشان از سر او دور گردد و دعای وی را استجابت شد
خط تدبیر ایشان نوشتند ... پس یوسف را بخیانت تمام کنند زلیخا با این سخن طلب او کرده بزندان به او گفت ای غلام
صبر کن تا امر کشتن و قطع کار از خدمت و ... صلاح آنست که او را مقید و بند و زنجیر کرده در زندان نگه دارم تا کار بر او دلگیر
گناه کار است و زنان بدان تدبیر متفق شدند بعد از آن عزیز از این سخن متقبل افتاد و حکم کرد که در بند کنند بدانکه قال تعالی ثم بدا لهم پس ظاهر شد مر ایشان را یعنی عزیز و اهل
من بعد ما رأوا الآیات پس از آنکه دیدند نشانها را که دلالت بر برأت یوسف میکرد چون شهادت صبی و چاک پیراهن و قطع دستها
از ایشان دنبال ... ظاهر است که مفعول بدا لیسجننه حتی حین هر آینه بزندان کنند او را تا هنگامی که ایشان خواهند زیرا که از برای صلاح زندان کنند
اورا حتی حین تا مدتی که مقرر باشد پس زلیخا برای بند یوسف فرمود و گفت بند گران آن را ... سلسله ... تا بر هر چه پای او
محکم ... چند روزی در زندان بدارد ... یوسف نشاند ... این خوب ... بند گران ... تو نیز
زندان نداده زلیخا ... گفت که ... بر جهت ... و زنجیر ... پای یوسف بدامن زلیخا بعزم کرد
این سلسله بر شتر بنشانند و در بازار مصر بگردانند که هر که دروغ بر ... خیانت کند سزای او این است خود جامه ... پوشید
یوسف را بر شتر نشاند و گفت پس یوسف ... سوار کردند و ... بندگان ... یوسف بنالید که الهی
... زندان ... چاه ... حبس
... سلسله ... زلیخا ... اندیشه ... تبدیل
نکنی ... زندان ... بیچارگی ... گفت
... ای یوسف ... زلیخا ... کند ... ای یوسف
... دل ... زندان ... خود ... زندان

[illegible] یوسف [illegible] زنان مصر [illegible] زلیخا [illegible] شد هٰذا غلام من کنعان [illegible] یوسف [illegible]

[illegible] وَدَخَلَ مَعَهُ السِّجْنَ فَتَیَانِ [illegible] زندان [illegible]

[illegible] یوسف [illegible] زندان [illegible] خواب [illegible]

[illegible] قَالَ أَحَدُهُمَا إِنِّی أَرَانِی [illegible] وَقَالَ الْآخَرُ [illegible] أَحْمِلُ فَوْقَ رَأْسِی خُبْزًا تَأْکُلُ الطَّیْرُ مِنْهُ [illegible] نَبِّئْنَا بِتَأْوِیلِهِ [illegible] إِنَّا نَرَاکَ [illegible] مِنَ الْمُحْسِنِینَ

[illegible] یوسف [illegible] تعبیر خواب ایشان [illegible] اسلام [illegible]

[illegible] قَالَ لَا یَأْتِیکُمَا طَعَامٌ تُرْزَقَانِهِ [illegible] إِلَّا نَبَّأْتُکُمَا بِتَأْوِیلِهِ [illegible] قَبْلَ أَنْ یَأْتِیَکُمَا [illegible] مِمَّا عَلَّمَنِی [illegible] إِنِّی تَرَکْتُ [illegible] مِلَّةَ قَوْمٍ لَا یُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ [illegible] وَهُمْ بِالْآخِرَةِ [illegible] کَافِرُونَ [illegible] وَاتَّبَعْتُ [illegible] مِلَّةَ آبَائِی [illegible] إِبْرَاهِیمَ وَإِسْحَاقَ وَیَعْقُوبَ [illegible] مَا کَانَ لَنَا [illegible] أَنْ نُشْرِکَ بِاللَّهِ مِنْ شَیْءٍ [illegible] ذَلِکَ مِنْ فَضْلِ اللَّهِ عَلَیْنَا [illegible] وَعَلَى النَّاسِ [illegible] وَلَکِنَّ أَکْثَرَ النَّاسِ [illegible] لَا یَشْکُرُونَ [illegible]

کجون یوسف [illegible]

[illegible]

یوسف [illegible]

آرانی [illegible]

بالاصل [illegible]

پس [illegible]

برهان و سایر مردمان [illegible] عقلیه [illegible] آیات واضح‌تر لیکن بیشتر مردمان نظر بدان نمی‌کنند [illegible]

[illegible] ایشان را باسلام دعوت کرده فرمود که یا صاحبی

السجن ای دو یار زندان [illegible] أأرباب متفرقون [illegible]

[illegible] خیر أم الله الواحد القهار [illegible]

[illegible] ما تعبدون من دونه [illegible]

[illegible] إلا أسماء [illegible]

سمیتموها [illegible] أنتم وآباؤکم [illegible]

[illegible] ما أنزل الله بها من سلطان [illegible]

[illegible]

[illegible] ألا تعبدوا إلا إیاه [illegible]

[illegible] ذلک الدین القیم [illegible]

[illegible] ولکن أکثر الناس [illegible] لا یعلمون [illegible]

[illegible] یا صاحبی السجن

ای یاران زندان أما أحدکما [illegible] فیسقی ربه [illegible] خمرا شراب

[illegible] وأما الآخر [illegible] فیصلب [illegible] فتأکل الطیر

[illegible] من رأسه [illegible]

[illegible] قضی الأمر الذی فیه تستفتیان [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] وقال للذی [illegible]

ظن أنه ناج منهما [illegible]

[illegible] اذکرنی عند ربک [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] فلبث فی السجن بضع سنین [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] فأنساه الشیطان [illegible]

کرایند پس فانساه الشیطان ذکر ربه یاد کردن یوسف از نزد تربیت کننده خود که پادشاه بود [illegible] ذکر [illegible] و نظر بران ذکر [illegible]

عباس [illegible] شیطان فراموش کرد [illegible] یوسف ذکر خدا را [illegible] فلبث فی السجن پس درنگ کرد یوسف در زندان

بضع سنین چند سال بضع [illegible] یوسف [illegible] مشهور آنست که از اول تا [illegible]

[illegible]

[illegible] السلام علیک [illegible]

[illegible] ای الملک [illegible] و قال الملک انی اری

[illegible] سبع بقرات سمان [illegible] سبع عجاف [illegible] و سبع سنبلات خضر [illegible]

[illegible] یا بسات خشک شده [illegible] خوشها سبز [illegible] و دیگر خشک [illegible] يَا أَيُّهَا الْمَلَأُ أَفْتُونِي فِي رُؤْيَايَ إِنْ كُنْتُمْ لِلرُّؤْيَا تَعْبُرُونَ [illegible]

[illegible] قَالُوا أَضْغَاثُ أَحْلَامٍ [illegible] وَمَا نَحْنُ بِتَأْوِيلِ الْأَحْلَامِ بِعَالِمِينَ [illegible]

[illegible] وَقَالَ الَّذِي نَجَا مِنْهُمَا وَادَّكَرَ بَعْدَ أُمَّةٍ [illegible] أَنَا أُنَبِّئُكُمْ بِتَأْوِيلِهِ فَأَرْسِلُونِ [illegible] يُوسُفُ أَيُّهَا الصِّدِّيقُ أَفْتِنَا فِي سَبْعِ بَقَرَاتٍ سِمَانٍ يَأْكُلُهُنَّ سَبْعٌ عِجَافٌ وَسَبْعِ سُنْبُلَاتٍ خُضْرٍ وَأُخَرَ يَابِسَاتٍ لَعَلِّي أَرْجِعُ إِلَى النَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَعْلَمُونَ [illegible]

[illegible] قَالَ تَزْرَعُونَ سَبْعَ سِنِينَ دَأَبًا فَمَا حَصَدْتُمْ فَذَرُوهُ فِي سُنْبُلِهِ إِلَّا قَلِيلًا مِمَّا تَأْكُلُونَ [illegible] ثُمَّ يَأْتِي مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ سَبْعٌ شِدَادٌ يَأْكُلْنَ مَا قَدَّمْتُمْ لَهُنَّ إِلَّا قَلِيلًا مِمَّا تُحْصِنُونَ [illegible] ثُمَّ يَأْتِي مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ عَامٌ فِيهِ يُغَاثُ النَّاسُ وَفِيهِ يَعْصِرُونَ [illegible]

[illegible] وَقَالَ الْمَلِكُ ائْتُونِي بِهِ [illegible] فَلَمَّا جَاءَهُ الرَّسُولُ [illegible] قَالَ ارْجِعْ إِلَى رَبِّكَ فَاسْأَلْهُ مَا بَالُ النِّسْوَةِ اللَّاتِي قَطَّعْنَ أَيْدِيَهُنَّ إِنَّ رَبِّي بِكَيْدِهِنَّ عَلِيمٌ [illegible]

[illegible] قَالَ مَا خَطْبُكُنَّ إِذْ رَاوَدْتُنَّ يُوسُفَ عَنْ نَفْسِهِ [illegible]

عن نفسه از نفس وی یعنی کام دل خود ازوی میجستم ... که سزاوار باشد که ... از ایشان مخاطب ... کلمه ... بجواب ...

ازانکه ... مردی پاکیزه ... مانند یوسف ... مثل یوسف ما علمنا علیه

من سوء بر یوسف ... قال قالت امرأة العزیز

... الآن حصحص الحق اکنون ثابت و مستقر ... انا راودته عن نفسه من ...

... وانه لمن الصادقین ... از راستگویانست ...

... جبرئیل ... یوسف ... اللهم اجعل لی فرجا ومخرجا وارزقنی من حیث احتسب ومن حیث لا احتسب ...

... روایت ... در حبس ... یوسف ...

... ان کانت ... ذنوبی ... عندک ... آبائی الصالحین ابراهیم واسحق ویعقوب ...

... یا رسول الله ... اللهم ان کانت ذنوبی قد اخلقت وجهی عندک ...

... محمد وعلی وفاطمة والحسن والحسین والائمة علیهم السلام ... یوسف ...

... یعقوب ... ملک ...

ذلک لیعلم ... انی لم اخنه بالغیب ...

... وان الله لا یهدی کید الخائنین ...

... وما ابرئ نفسی ...

... ان النفس لامارة بالسوء ... بشهوات ...

... الا ما رحم ربی ... لطف ... عصمت ...

... ان ربی غفور رحیم ...

... یوسف ...

... وقال الملک ائتونی به استخلصه لنفسی ...

... زندان ...

... یوسف ... اللهم ... علیهم ...

... زندان ...

... الاعداء ...

... ملک ... دنیا ...

... اللهم انی اسئلک ... واعوذ بک من شر ...

... فلما کلمه ...

... ملک ... زبان ...

... یوسف ... ملک ...

... یوسف ... خواب ...

... خواب ... یوسف ...

... ملک ...

... گاو ...

... خوشه ...

... سبز ...

... خواب ...

... یوسف ...

[illegible] یوسف علیه السلام فرمود که ای ملک
[illegible]
[illegible] یوسف [illegible] قال [illegible]
[illegible]
[illegible] وَكَذَٰلِكَ مَكَّنَّا [illegible] عَلَىٰ خَزَائِنِ الْأَرْضِ [illegible]
[illegible] قَالَ اجْعَلْنِي [illegible] یوسف [illegible] إِنِّي حَفِيظٌ عَلِيمٌ [illegible]
[illegible]
[illegible] یوسف [illegible] عبد الله بن عباس [illegible] صلی الله علیه [illegible]
[illegible]
[illegible] یوسف [illegible] ابراهیم خلیل الله [illegible] یوسف [illegible]
[illegible] یوسف [illegible]
[illegible] سُبْحَانَ مَنْ جَعَلَ الْمُلُوكَ بِالْمَعْصِيَةِ عَبِيدًا وَالْعَبِيدَ بِالطَّاعَةِ مُلُوكًا [illegible]
[illegible]
[illegible] وَكَذَٰلِكَ مَكَّنَّا لِيُوسُفَ فِي الْأَرْضِ [illegible]
[illegible] حَيْثُ يَشَاءُ نُصِيبُ بِرَحْمَتِنَا مَنْ نَشَاءُ [illegible]
[illegible] وَلَا نُضِيعُ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ [illegible]
وَلَأَجْرُ الْآخِرَةِ خَيْرٌ لِلَّذِينَ آمَنُوا وَكَانُوا يَتَّقُونَ [illegible]
[illegible]
[illegible] یوسف [illegible]
[illegible]
[illegible] یوسف [illegible]
[illegible]

مشاهد

مشاهده کرد کفتند ما اشهد ان لا اله الا الله وحده لا شریك له وانك رسوله حکمت دراین بود که مصریان یوسف را بوقت خرید و فروخت [illegible]
بندگی دیده بودند [illegible] کیل [illegible] یوسف [illegible] العلم [illegible]
تا کر [illegible] یوسف [illegible] مجلس [illegible]
[illegible] کفتند [illegible]
[illegible] نشهد [illegible] اکر [illegible]
کرسنکی [illegible] یوسف [illegible] فرزند [illegible]
[illegible] وجاء اخوة یوسف
[illegible] برادران یوسف [illegible] یوسف فدخلوا علیه پس در آمدند بر وی [illegible] فعرفهم پس
بشناخت یوسف ایشان را [illegible] وهم له منکرون وایشان او را نا شناسندکان بودند [illegible] بطول عهد [illegible]
[illegible] پادشاهی [illegible]
[illegible] یوسف [illegible]
[illegible] یوسف [illegible] ایشان [illegible]
[illegible] یوسف [illegible] جاسوس [illegible]
[illegible] یعقوب [illegible]
[illegible]
یوسف [illegible] برادران [illegible] یوسف کفت [illegible]
[illegible] یوسف کفت [illegible]
[illegible] یوسف [illegible] ولما جهزهم بجهازهم وچون آماده کرد ایشان را
یوسف [illegible]
[illegible] یوسف [illegible]
[illegible] قال ائتونی بأخ لکم من ابیکم [illegible]
[illegible] الا ترون انی اوفی الکیل [illegible] وانا خیر المنزلین [illegible]
[illegible] فان لم تأتونی به فلا کیل لکم
عندی [illegible] ولا تقربون [illegible]
[illegible] قالوا کفتند سنراود عنه اباه [illegible]
[illegible] وانا لفاعلون [illegible] وقال وکفت یوسف لفتیانه
غلامان خود را [illegible] اجعلوا بضاعتهم [illegible]
[illegible] یوسف [illegible] فی رحالهم [illegible]
[illegible] لعلهم یعرفونها شاید ایشان
[illegible] اذا انقلبوا چون باز کردند [illegible] لعلهم یرجعوا [illegible]
الی ابیهم [illegible] مصر [illegible]
[illegible] یعقوب [illegible] قالوا یا ابانا کفتند ای پدر ما منع منا الکیل
منع کرده شد از ما [illegible] فارسل
معنا پس بفرست با ما اخانا برادر ما را نکتل [illegible] وانا له لحافظون [illegible]
[illegible] یعقوب [illegible] مصر [illegible]
[illegible]
[illegible] قال کفت یعقوب [illegible] هل آمنکم علیه [illegible] الا کما امنتکم
[illegible] علی اخیه [illegible] من قبل [illegible]
برادر [illegible] فالله خیر حافظا [illegible]
[illegible] وهو ارحم الراحمین [illegible] بخشاینده [illegible]
[illegible]

ایشان را

انکار کرده

[illegible]

کفت را

[illegible]

الی اهلهم بسوی کسان خود وبان کشایند لعلهم یرجعون شاید که باز کردند

کما

بخشاینده

بخشایش وَلَمَّا فَتَحُوا و آن هنگام که بگشادند مَتَاعَهُمْ بارهای خود را وَجَدُوا بِضَاعَتَهُمْ یافتند بضاعت خود را که بدل طعام ملک کرده بودند
بازگشته بضاعت خود را که بدل طعام ملک کرده بودند در بارهای خویش و بحکم یوسف رُدَّتْ إِلَيْهِمْ باز گردانیده بودند بایشان قَالُوا يَا أَبَانَا گفتند
ای پدر ما مَا نَبْغِي چه چیز طلب کنیم بیش از احسان و کرم ملک زیاده از این که هَذِهِ بِضَاعَتُنَا این بضاعت ماست که قیمت این طعام بود رُدَّتْ إِلَيْنَا
باز گردانیده شده است بما یعنی از پادشاه طلب احسانی بیش از این نکنیم که بضاعت ما را باز داده و گویند ما نبغی یعنی ما دروغ نمی گوییم
که مرحمت او را دیدیم و بضاعت ما را رد کرده پس بهتر از اکرام و احسان او امید داریم و باز گردیم و نمیر اهلنا و طعام آریم کسان خود را و
نَحْفَظُ أَخَانَا و نگاه داریم برادر خود را از مضرت و نَزْدَادُ و زیاده بستانیم کَيْلَ بَعِيرٍ پیمانه شتری یعنی بسبب برادر زیاده بستانیم و بنیامین را بهر
ذَلِكَ کَيْلٌ يَسِيرٌ پیمانه اندکست ملک را... قَالَ گفت یعقوب لَنْ أُرْسِلَهُ مَعَكُمْ بنیامین را با شما
حَتَّى تُؤْتُونِ تا بدهید مرا مَوْثِقًا مِنَ اللَّهِ پیمانی مؤکد بخدا که بنام خدا سوگند خورید بحق محمد خاتم النبیین سید
المرسلین لَتَأْتُنَّنِي بِهِ که هر آینه بیارید او را بمن إِلَّا أَنْ يُحَاطَ بِكُمْ مگر آنکه احاطه کرده شود بشما یعنی طاقت نداشته باشید که
که هلاک شوید یا آنکه همه ... فَلَمَّا آتَوْهُ پس چون دادند پدر را مَوْثِقَهُمْ پیمان خود را قَالَ اللَّهُ عَلَى مَا نَقُولُ
وَكِيلٌ خدا بر آنچه می گوییم نگهبان است ... پس چون خواستند که بروند یعقوب ایشان را وصیت کرد و قَالَ گفت
از روی شفقت ای فرزندان يَا بَنِيَّ لَا تَدْخُلُوا مِنْ بَابٍ وَاحِدٍ در نیایید در شهر مصر از یک دروازه
تا ناگاه چشم بد بشما نرسد ... با این جمال و هیبت و شوکت ... وَادْخُلُوا مِنْ أَبْوَابٍ مُتَفَرِّقَةٍ و در آیید از درهای پراکنده ...
... چشم زخم حق است ... که حضرت رسالت صلی الله علیه و آله ... أَعُوذُ بِكَلِمَاتِ اللَّهِ التَّامَّةِ مِنْ كُلِّ عَيْنٍ لَامَّةٍ
... بکلمات الله التامة من کل عین ...
... که یعقوب ... وَمَا أُغْنِي عَنْكُمْ و دفع نمی کنم از شما
... مِنَ اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ ... إِنِ الْحُكْمُ نیست حکم إِلَّا لِلَّهِ
مگر خدای را ... عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ بر او توکل کردم ...
وَعَلَيْهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُتَوَكِّلُونَ و بر او باید که توکل کنند توکل کنندگان ...
و من یتوکل علی الله فهو حسبه ...
... وَلَمَّا دَخَلُوا و آن هنگام که در آمدند ... مِنْ حَيْثُ أَمَرَهُمْ از آنجا که فرموده بود ایشان را أَبُوهُمْ پدر ایشان یعنی
از ابواب متفرقه مَا كَانَ يُغْنِي نبود که دفع کند عَنْهُمْ از ایشان رای یعقوب مِنَ اللَّهِ از حکم خدا ... مِنْ شَيْءٍ
چیزی ... إِلَّا حَاجَةً لیکن حاجتی بود فِي نَفْسِ يَعْقُوبَ
در نفس یعقوب ... قَضَاهَا
... وَإِنَّهُ لَذُو عِلْمٍ ... لِمَا عَلَّمْنَاهُ ...
... وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ...
... ابن عباس ...
...
...
...
...
...
... وَمَا جَعَلْنَا عِدَّتَهُمْ إِلَّا فِتْنَةً لِلَّذِينَ كَفَرُوا ...
...
...
...
... وَلَمَّا دَخَلُوا و آن هنگام که در آمدند
عَلَى يُوسُفَ بر یوسف ...

که برادر خود را بیاورید او را از پدر خود درخواستیم پیمان و پیمان او را که نگهبانی کنیم و حافظ او باشیم در عهد خود وفا کردیم یوسف فرمود که نیکو کردید پس پدر شما بر ما بیامین کرد و گفت چه نام داری گفت بنیامین یوسف گفت بنیامین بمعنی چیست گفت سیاه است چون متولد شدم مادرم فوت شد

شدم فوت شد از جهت این اسم نام کرد گفت مادر تو که بود گفت راحیل بنت لابان پس گفت همه بنشینید ایشان در طعام شیر بنشستند حکم شد که شش خوان

آراسته پیش ایشان نهند پس یوسف گفت هر دو برادر که از یک پدر و مادرند بر یک خوان طعام خورید هر دو کس بر یک خوان نشستند بنیامین تنها ماند

بگریست و گفت اگر برادرم یوسف بودی مرا با خود بنشاندی ... یوسف ... که ای گفتار تو را چه شد که بیهوش شدی

گفت ایشان حکم فرمودند که هر کس با برادر اعیانی خود بر یک خوان بنشیند مرا برادری مادری بود که یوسف نام داشت ... با خود ... اگر او بودی با من

بر این خوان نشستی و من تنها نماندمی از شوق ایشان ... شدم سبب بیهوشی من این بود یوسف گفت ... بر خوان نشینم پس بفرمود

تا خوان برابر ... اوی الیه ... با خود ... یوسف نقاب ...

طعام دراز کرد چون بنیامین نظر بر دست یوسف افتاد ... گفت ای ملک ...

یوسف ... قال انی انا اخوک ... یوسف فلا تبتئس

مباش بما کانوا یعملون ... بنیامین ...

[illegible]

... فلما جهزهم بجهازهم ...

... جعل السقایة فی رحل اخیه ...

... ثم اذن مؤذن ایتها العیر انکم لسارقون ...

... قالوا و اقبلوا علیهم ...

... ماذا تفقدون ... قالوا نفقد صواع الملک ...

... و لمن جاء به حمل بعیر و انا به زعیم ... قالوا تالله

... لقد علمتم ما جئنا لنفسد فی الارض ...

... و ما کنا سارقین ...

قالوا ... فما جزاؤه ان کنتم کاذبین ...

... قالوا جزاؤه من وجد فی رحله ...

... فهو جزاؤه ...

... کذلک نجزی الظالمین ...

... فبدأ باوعیتهم قبل وعاء اخیه ...

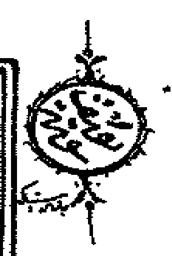
... ثم استخرجها

من وعاء اخیه ... کذلک کدنا لیوسف ...

ایشان را دیدم [illegible] برادران یوسف از حیا سر در پیش نهادند و زبان طعن بر بنیامین کشادند [illegible]
[illegible] كَذٰلِكَ كِدْنَا لِيُوسُفَ مَا كَانَ لِيَأْخُذَ أَخَاهُ [illegible]
فِي دِينِ الْمَلِكِ [illegible]
إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] نَرْفَعُ دَرَجَاتٍ مَنْ نَشَاءُ [illegible]
[illegible] وَفَوْقَ كُلِّ ذِي عِلْمٍ عَلِيمٌ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] قَالُوا إِنْ يَسْرِقْ
فَقَدْ سَرَقَ أَخٌ لَهُ مِنْ قَبْلُ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] فَأَسَرَّهَا يُوسُفُ فِي نَفْسِهِ وَلَمْ يُبْدِهَا لَهُمْ [illegible]
قَالَ أَنْتُمْ شَرٌّ مَكَانًا [illegible]
[illegible] وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا تَصِفُونَ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] يَا أَيُّهَا الْعَزِيزُ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

کرده

[illegible] قَالُوا يَا أَيُّهَا الْعَزِيزُ [illegible] إِنَّ لَهُ أَبًا [illegible]
شَيْخًا كَبِيرًا [illegible] فَخُذْ أَحَدَنَا [illegible] مَكَانَهُ [illegible]
[illegible] إِنَّا نَرَاكَ مِنَ الْمُحْسِنِينَ [illegible]
[illegible] قَالَ مَعَاذَ اللَّهِ [illegible] أَنْ نَأْخُذَ [illegible] إِلَّا مَنْ وَجَدْنَا مَتَاعَنَا
عِنْدَهُ [illegible] إِنَّا إِذًا لَظَالِمُونَ [illegible]
فَلَمَّا اسْتَيْأَسُوا مِنْهُ [illegible] خَلَصُوا نَجِيًّا [illegible]
[illegible] قَالَ كَبِيرُهُمْ [illegible] أَلَمْ تَعْلَمُوا أَنَّ أَبَاكُمْ قَدْ أَخَذَ عَلَيْكُمْ
مَوْثِقًا مِنَ اللَّهِ [illegible] وَمِنْ قَبْلُ مَا فَرَّطْتُمْ فِي يُوسُفَ [illegible]
فَلَنْ أَبْرَحَ الْأَرْضَ حَتَّى يَأْذَنَ لِي أَبِي [illegible]
أَوْ يَحْكُمَ اللَّهُ لِي [illegible] وَهُوَ خَيْرُ الْحَاكِمِينَ [illegible]
ارْجِعُوا إِلَى أَبِيكُمْ فَقُولُوا يَا أَبَانَا إِنَّ ابْنَكَ سَرَقَ [illegible]
وَمَا شَهِدْنَا إِلَّا بِمَا عَلِمْنَا [illegible] وَمَا كُنَّا لِلْغَيْبِ حَافِظِينَ [illegible]
[illegible] وَاسْأَلِ الْقَرْيَةَ الَّتِي كُنَّا فِيهَا [illegible]
وَالْعِيرَ الَّتِي أَقْبَلْنَا فِيهَا [illegible] وَإِنَّا لَصَادِقُونَ [illegible]
[illegible] قَالَ بَلْ سَوَّلَتْ لَكُمْ أَنْفُسُكُمْ أَمْرًا فَصَبْرٌ جَمِيلٌ [illegible]
[illegible] عَسَى اللَّهُ أَنْ يَأْتِيَنِي بِهِمْ جَمِيعًا [illegible]
إِنَّهُ هُوَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ [illegible]
وَتَوَلَّى عَنْهُمْ وَقَالَ يَا أَسَفَى عَلَى يُوسُفَ [illegible]
[illegible]
وَابْيَضَّتْ عَيْنَاهُ مِنَ الْحُزْنِ [illegible]
فَهُوَ كَظِيمٌ [illegible]
[illegible]

فرزندان فرزند با اسف شنیدند [illegible] تَاللّٰهِ تَفْتَؤُا [illegible] تَذْكُرُ يُوسُفَ [illegible]

يوسف [illegible] حَتّٰى تَكُونَ حَرَضًا [illegible] أَوْ تَكُونَ مِنَ الْهٰالِكِينَ [illegible]

[illegible] قَالَ [illegible]

[illegible] قَالَ [illegible] إِنَّمَا أَشْكُوا بَثِّي وَحُزْنِي [illegible] إِلَى

اللّٰه [illegible]

[illegible] يعقوب گفت إِنَّمَا أَشْكُوا

بَثِّي وَحُزْنِي إِلَى اللّٰهِ [illegible] يوسف [illegible]

[illegible] يعقوب گفت وَأَعْلَمُ مِنَ اللّٰهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ [illegible] يوسف

[illegible]

[illegible] يعقوب [illegible] إِنَّمَا أَشْكُوا [illegible]

[illegible] يوسف [illegible]

[illegible] أَشْكُوا بَثِّي وَحُزْنِي إِلَى اللّٰهِ [illegible]

[illegible] يوسف [illegible] گفت [illegible]

[illegible] يوسف [illegible] إِلَى اللّٰهِ [illegible]

[illegible] يوسف [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] يوسف [illegible]

[illegible] يوسف [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] يوسف [illegible]

[illegible]

[illegible] يعقوب [illegible] يوسف [illegible]

[illegible] يَا بَنِيَّ اذْهَبُوا فَتَحَسَّسُوا مِنْ يُوسُفَ وَأَخِيهِ [illegible]

وَلَا تَيْأَسُوا مِنْ رَوْحِ اللّٰهِ [illegible] إِنَّهُ لَا يَيْأَسُ [illegible]

[illegible] إِلَّا الْقَوْمُ الْكَافِرُونَ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] فَلَمَّا دَخَلُوا [illegible]

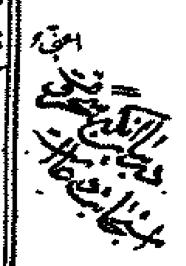
خدا [illegible]

گفت [illegible] في الإحياء [illegible]

برادران یوسف علیه السلام بجی قَالُوا یٰٓاَیُّهَا الْعَزِیْزُ گفتند ای عزیز مَسَّنَا رسید ما را وَاَهْلَنَا الضُّرُّ و کسان ما را سختی و بینوائی و گرسنگی
وَجِئْنَا بِبِضَاعَةٍ مُّزْجٰىةٍ و آورده‌ایم بضاعتی اندک و ناروا و فی المعالم این مشتق از ازجاء است بمعنی سوق و دفع و منه قوله تعالی یزجی سحابا یعنی چیزی که از غایت
ردائت و قلة بهر کسی که دهند از او نخوهند و دفع کنند ابن عباس گفته که درمها مغشوش بود و گفته اند از دست گیرد و حسن گفته است بوده ...
و شیا[illegible] باشد از روغن و پشم و موی و نزد کلبی و بعضی بر صنوبر و حبة الخضرا بود و ضحاک بر آنست که سویق المقل بوده و بهر تقدیر گفتند اما ایشنـ
نظر باین مکن فَاَوْفِ لَنَا الْکَیْلَ پس تمام کن برای ما کیل طعام را وَتَصَدَّقْ عَلَیْنَا و صدقه کن بر ما زیاده از بهای متاع ابن جریج و ضحاک گفته اند
که تصدق کن برما باین برادر اِنَّ اللّٰهَ بدرستیکه خدا یَجْزِی الْمُتَصَدِّقِیْنَ پاداش میدهد صدقه کنندگان را که از روی فضل تصدق مینمایند نگاه نامه
یعقوب علیه السلام را برکوشه تخت نهاد و یوسف چون نامه پدر را بخواند گریه بروی غلبه کرد و بر چشم نهاده و مضمون آن[illegible] داده و ضبط خود نتوانست کرد
روی ببرادران کرده قَالَ گفت ای برادران من هَلْ عَلِمْتُمْ آیا دیدید مَّا فَعَلْتُمْ که چه کردید بِیُوْسُفَ وَاَخِیْهِ با یوسف و برادر او
اِذْ اَنْتُمْ جٰهِلُوْنَ وقتی که شما نادان بودید یعنی نورسیده و شوخ و یا جاهل بودید بعاقبت کار ... و موافقت هوای نفس این سخن با ایشان
... از روی تحریص بر توبه ایشان و شفقت بر ایشان گفت نه بر وجه معاتبه و سرزنش و جمل ایشان با یوسف در ذکر بلیه
او آنست که ... در چاه ... با بنیامین آن بود که ... خوار و ذلیل ... اعتبار ... اشتند پس یوسف ... این قول نقاب
بر افکند و تاج از سر برداشت ایشان را که نظر بر شکل و شمایل او افتاد قَالُوْٓا گفتند ءَاِنَّکَ لَاَنْتَ یُوْسُفُ استفهام برای تقریر است و در کلمه ان و لام
... که از وی ... ابن عباس ... یوسف ... تبسم فرمود ایشان دندانهای او ... مانند
مروارید منظوم ... ایشان ... بشناختند که او یوسف است ... که یوسف ...
داشت ... چون تاج از سر برداشت ایشان آن علامت ... قَالَ اَنَا یُوْسُفُ گفت منم یوسف وَهٰذَآ اَخِیْ و این
برادر منست بنیامین قَدْ مَنَّ اللّٰهُ عَلَیْنَا بتحقیق که منت نهاد خدا بر ما ... اِنَّهٗ مَنْ یَّتَّقِ بدرستیکه هر که بپرهیزد از گناه وَیَصْبِرْ
و صبر کند ... فَاِنَّ اللّٰهَ پس بتحقیق خدا لَا یُضِیْعُ ضایع نکند اَجْرَ الْمُحْسِنِیْنَ مزد نیکوکاران را ... موضع مظهر
موضع مضمر ... که ... تقوی و صبر ... یوسف را ... بشناختند ... خواستند که ...
ببوسند ... قَالُوْا تَاللّٰهِ گفتند بخدای سوگند لَقَدْ اٰثَرَکَ اللّٰهُ ... عَلَیْنَا بر ما
... وَاِنْ کُنَّا لَخٰطِئِیْنَ و بدرستیکه ما هستیم گناه کاران ... قَالَ گفت یوسف
بجواب ایشان لَا تَثْرِیْبَ ... عَلَیْکُمُ الْیَوْمَ ... یَغْفِرُ اللّٰهُ لَکُمْ ...
شما را ... [illegible]
... [illegible]
... وَهُوَ اَرْحَمُ الرّٰحِمِیْنَ ... ابن عباس ... فتح مکه رسول خدا صلی الله علیه و سلم ...
بدست گرفت ... اهل مکه ... الحمد لله ...
مکه ...
و پسر کرد ...
... یوسف ...
... اِذْهَبُوْا بِقَمِیْصِیْ هٰذَا ببرید این پیراهن مرا ... پیراهن خلیل بود ...
... یوسف ...
... فَاَلْقُوْهُ عَلٰی وَجْهِ اَبِیْ ... یَاْتِ بَصِیْرًا ...
... وَاْتُوْنِیْ ... بِاَهْلِکُمْ اَجْمَعِیْنَ ...
... یوسف ... پیراهن ...
علیه السلام ... پیراهن ...
...
نهاده ...
... وَلَمَّا فَصَلَتِ الْعِیْرُ ...
... پیراهن یوسف ...
هشام ... قَالَ اَبُوْهُمْ ... اِنِّیْ لَاَجِدُ رِیْحَ
یُوْسُفَ لَوْلَآ اَنْ تُفَنِّدُوْنِ ...
...

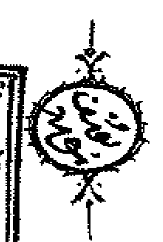
ای لصدقتم [illegible] خود [illegible] چه میگویم قالوا تالله انک کفتند بخدا سوگند که
تو هنوز لفی ضلالک القدیم در [illegible] از بسیاری ذکر او و توقع ملاقات او بعد از چهل سال
با مشتاق [illegible] فلما ان جاء البشیر پس آن هنگام که آمد مژده دهنده [illegible] آغاز کرده بکنعان رسید [illegible]
القیه بیفکند پیراهن یوسف را علی وجهه بر روی پدر خود [illegible] ابن عباس [illegible] یوسف [illegible]
یعقوب [illegible] فارتد بصیرا پس گشت بینا [illegible] قال
ای فرزندان الم اقل لکم آیا نمی گفتم شما را انی اعلم من الله ما لا تعلمون [illegible]
یوسف [illegible] مصر [illegible]
و در دست و پای پدر افتادند یا ابانا ای پدر ما استغفر لنا ذنوبنا [illegible] انا کنا [illegible]
خاطئین [illegible] قال گفت یعقوب که سوف استغفر
لکم ربی انه هو الغفور الرحیم [illegible]
[illegible] ابن عباس [illegible] استغفار [illegible]
استغفار [illegible] بیست سال [illegible] استغفار
[illegible] استغفار [illegible]
[illegible] یا ابانا [illegible] المؤمنین
[illegible] المؤمنین [illegible] استجب [illegible] علما [illegible]
کفتند [illegible] یعقوب علیه السلام [illegible] یوسف [illegible]
[illegible]
[illegible] اللهم [illegible]
[illegible] استغفر [illegible] یعقوب [illegible] اولاد [illegible]
[illegible] یوسف [illegible] جمیع اهل البیت
[illegible] کنعان [illegible] استقبال [illegible] یوسف
[illegible] مصر [illegible] استقبال [illegible]
[illegible] جبرئیل [illegible]
[illegible] یعقوب [illegible] یوسف [illegible] مصر [illegible]
یوسف [illegible] یعقوب [illegible] یوسف خواست که سلام کند جبرئیل گفت [illegible] یوسف [illegible]
که سلام کند یعقوب [illegible] گفت السلام علیک [illegible] سلام [illegible]
[illegible] یعقوب [illegible] مصر
یوسف [illegible] استقبال [illegible] پیاده شد
چون سلام کرد [illegible] جبرئیل [illegible] یوسف [illegible]
[illegible] جبرئیل گفت [illegible]
[illegible] یوسف [illegible] یعقوب [illegible] یوسف [illegible]
[illegible] یعقوب [illegible] یوسف [illegible]
[illegible] پادشاه مصر [illegible] یعقوب [illegible]
کردن یوسف [illegible]
[illegible] یوسف [illegible]
[illegible] یوسف [illegible]
[illegible] یوسف [illegible] زلیخا [illegible]
[illegible] زلیخا [illegible]
[illegible] یوسف [illegible]
[illegible] پادشاه [illegible] جبرئیل [illegible]
[illegible]

قالوا
کفتند

یوسف

سازند و از حضرت [illegible] خاص یوسف [illegible] بخانه ایشان [illegible] سید چشم [illegible] و چون [illegible] یوسف [illegible] رسیدند و [illegible]
آمده جمعی مشایخ که یوشع بن نون بود [illegible] و افرائیم [illegible] دختر یوسف [illegible] نزدیک مصر [illegible] که مصر [illegible]
انجا بنا کرده بود در انجا فرود آمد فَلَمَّا دَخَلُوا پس چون [illegible] عَلَىٰ يُوسُفَ بر یوسف [illegible] آوَىٰ إِلَيْهِ جا داد بسوی خود أَبَوَيْهِ پدر و خاله [illegible]
که در حجر تربیت او بجای مادر بوده [illegible] و بعضی گفته‌اند [illegible] و یوسف [illegible] وَقَالَ ادْخُلُوا
مِصْرَ و گفت در آیید بمصر إِنْ شَاءَ اللَّهُ اگر خواهد خدا آمِنِينَ [illegible] و مشقت [illegible]
[illegible] شما [illegible] ابن عباس [illegible]
[illegible] در موضع [illegible] مصر [illegible] ایشان [illegible]
[illegible] وَرَفَعَ أَبَوَيْهِ و بر داشت [illegible] عَلَى الْعَرْشِ [illegible] وَخَرُّوا لَهُ [illegible]
[illegible] یوسف سُجَّدًا [illegible] سجده کنند [illegible] از حسن [illegible] یوسف [illegible]
[illegible] جمله [illegible] اهل مصر [illegible]
[illegible] یوسف [illegible] یعقوب گفت ای یوسف [illegible]
[illegible] جبرئیل [illegible]
[illegible] یوسف [illegible] جبرئیل [illegible] اسلام [illegible]
[illegible] سجده [illegible] یوسف [illegible]
سجده [illegible] علی بن ابراهیم [illegible] امام محمد [illegible]
[illegible] رسول الله [illegible] یعقوب [illegible] سجده یوسف [illegible]
یعقوب و اولاد او برای یوسف [illegible] طاعت خدا بود [illegible]
شکر گذاری خدا [illegible] یوسف یعقوب [illegible] سجده [illegible] ایشان [illegible]
[illegible] وَقَالَ يَا أَبَتِ گفت ای پدر من هَٰذَا این سجده [illegible] تَأْوِيلُ رُؤْيَايَ [illegible] مِنْ قَبْلُ
[illegible] قَدْ جَعَلَهَا رَبِّي [illegible] حَقًّا [illegible] وَقَدْ أَحْسَنَ بِي
[illegible] یعقوب [illegible] یوسف [illegible] یعقوب گفت [illegible]
[illegible] یوسف [illegible]
[illegible] یوسف [illegible]
[illegible] یعقوب [illegible] ابراهیم و اسمعیل و اسحق [illegible]
[illegible] ابراهیم و اسمعیل و اسحق [illegible] یعقوب [illegible]
[illegible] یوسف [illegible] وَقَدْ أَحْسَنَ بِي [illegible] إِذْ أَخْرَجَنِي
[illegible] مِنَ السِّجْنِ [illegible] وَجَاءَ بِكُمْ [illegible] مِنَ الْبَدْوِ [illegible]
فلسطین [illegible] شام [illegible] یوسف [illegible]
[illegible] مِنْ بَعْدِ أَنْ نَزَغَ الشَّيْطَانُ [illegible] بَيْنِي وَبَيْنَ إِخْوَتِي
[illegible] إِنَّ رَبِّي لَطِيفٌ [illegible] لِمَا يَشَاءُ [illegible]
[illegible] إِنَّهُ هُوَ الْعَلِيمُ [illegible] الْحَكِيمُ [illegible]
که یوسف [illegible] یعقوب [illegible] پادشاهی [illegible]
گفت ای یوسف [illegible] جبرئیل [illegible]
[illegible] یعقوب [illegible] جبرئیل [illegible]
[illegible] یوسف [illegible] الذئب [illegible]
[illegible] ابو حمزه ثمالی [illegible] علیهم السلام روایت کرده [illegible]
[illegible] یوسف [illegible]
[illegible] یوسف [illegible] شام [illegible] بیت المقدس [illegible] یعقوب [illegible]
[illegible] علیه السلام [illegible]
که یوسف [illegible] سال [illegible]
سال [illegible] یعقوب [illegible] یوسف [illegible]

[illegible] ... رَبِّ قَدْ آتَيْتَنِي مِنَ الْمُلْكِ ... وَعَلَّمْتَنِي مِن تَأْوِيلِ الْأَحَادِيثِ ... احکام حلال و حرام و شرایع اسلام ... فَاطِرَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ ... أَنتَ وَلِيِّي فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ ... تَوَفَّنِي مُسْلِمًا وَأَلْحِقْنِي بِالصَّالِحِينَ [illegible]

انتقال ۷ — [illegible]

ذَٰلِكَ مِنْ أَنبَاءِ الْغَيْبِ نُوحِيهِ إِلَيْكَ ... وَمَا كُنتَ لَدَيْهِمْ إِذْ أَجْمَعُوا أَمْرَهُمْ وَهُمْ يَمْكُرُونَ [illegible]

وَمَا أَكْثَرُ النَّاسِ وَلَوْ حَرَصْتَ بِمُؤْمِنِينَ [illegible]

وَمَا تَسْأَلُهُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ ... إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِّلْعَالَمِينَ [illegible]

دانشان ۷ — وَكَأَيِّن مِّنْ آيَةٍ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ يَمُرُّونَ عَلَيْهَا وَهُمْ عَنْهَا مُعْرِضُونَ [illegible]

وَمَا يُؤْمِنُ أَكْثَرُهُم بِاللَّهِ إِلَّا وَهُم مُّشْرِكُونَ [illegible] ... لبیک لا شریک لک إلا شریکاً هو لک تملکه وما ملک [illegible]

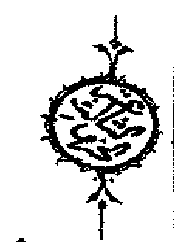
دغیان ۷ — [illegible]

أَفَأَمِنُوا أَن تَأْتِيَهُمْ غَاشِيَةٌ مِّنْ عَذَابِ اللَّهِ أَوْ تَأْتِيَهُمُ السَّاعَةُ بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ [illegible]

قُلْ هَٰذِهِ سَبِيلِي أَدْعُو إِلَى اللَّهِ عَلَىٰ بَصِيرَةٍ أَنَا وَمَنِ اتَّبَعَنِي [illegible]

اصلاح — [illegible] وَسُبْحَانَ اللَّهِ وَمَا أَنَا مِنَ الْمُشْرِكِينَ [illegible]

حین — [illegible]

حدیث حضرت نبوی که ان العلماء امناء الرسل علی عباده و نیز لا تنسب ایکه اعتقاد در جمیع اوقات داعی بند کان بود در اینکه واجبست داعی را بصیرت و دلایل تا اهتدا یابند بر منقضی آن نه که تقلید باطل و سبحان الله و منزه است الله که قرآن که گفتند خدا را شریکان هست و من نیز از مشرکان نیستم نه او میرا سازنده در رسالت فرستادیم از خود که کسانی اینکه گفتند ما را که چرا ملکی فرستاده نشد و ما ارسلنا من قبلک و نفرستادیم من قبلک پیش از تو بر سالت الا رجالا مگر مردانی که نوحی الیهم وحی میکردیم بایشان فرستاده شده اند بایشان حفص نوحی بنون میخوانده یعنی وحی کردیم بایشان من اهل القری از اهل شهرها زیرا که اهل بادیه و قری علم و عقل ندارند اهل بدو مع ذلک قساوة و ظلم غالب طبع اهل بادیه نباشد و حسن یا اینکه آیا افلم یسیروا آیا سیر نمیکنند کافران فی الارض در زمین شام و یمن و دیار عاد و ثمود فیکنند و نمی بینند که در آنجا بکنند فینظروا پس ببینند بنظر عبرت کیف کان که چگونه بود عاقبة الذین عاقبت آنانکه من قبلهم پیش از ایشان بودند از مکذبان و منکران تا ایشان پند گیرند از تکذیب پیغمبر و قرآن حذر کنند یا از کیفیت مشغول شدن بدنیا و متاع آن که در آن و ظفرا از آن منقطع شدند و آن بگذاشتند و لدار الاخرة و هر آینه سرای آخرت یعنی بهشت و نعمت آن خیر بهتر است از لذات فانیه دنیا للذین اتقوا مر آنانرا که پرهیز کنند از شرک و نافرمانی پس اینجا اینان بکوی افلا تعقلون آیا تعقل نمی کنید و نمی اندیشید تا بدانید که این بهتر است آخرة صفت موصوف محذوف و قیل صلوة الاولی و لدار الحال الآخرة او الساعة الاخرة او الحیوة الاخری پس تسلیه حضرت رسالت صلی الله علیه و آله و سلم احوال مکذبان سابقه میکند بقوله حتی اذا استیأس الرسل این غایت محذوفست و کلام سابق دلالت بر آن میکند یعنی که معاندان زمان تو تمادی ایام و دولت بر ضعیفان مشغول شوند کما امم ماضیه و امهلت داده ایم تا آنگاه که نومید شدند فرستادگان ما از ایمان ایشان و ظنوا و دانستند رسولان انهم بآنکه ایشان قد کذبوا بسبب آنکه مکذب شدند به چیزی که از وعده ایشان ایشان را در وعده کفتند یا کافران گمان بردند که رسولان با ایشان دروغ میگویند در وعده و عید جاءهم نصرنا آمد به پیغمبران یاری ما یعنی عذاب قوم فرستاده فنجی پس رهانیده شد من نشاء هر کرا خواستیم یعنی پیغمبر و مؤمنان و لا یرد و بازگردانیده نشود بأسنا عذاب ما عن القوم المجرمین از گروه کافران و فیه کند بدیشان فرو فرستاد لقد کان بدرستیکه هست فی قصصهم در قصص انبیاء و امم ایشان یا در قصه یوسف و برادران او عبرة اعتباری و پندی لاولی الالباب مر خداوندان عقول خالصه را که از مثل ایشان اجتناب کنند بر ایشان قضایا پیش آید اعتبار در این تدبیر کرده در سلف از امام جعفر صادق علیه السلام نقل کرده که مراد از الباب اسرار است بس اعتبار کرد نتوان از قصصها از ارباب سر باشد حقایق کلام در اینجا غایبند که ایشان را چه باید ما کان نیست این قرآن حدیثا یفتری سخنی که بافته شده باشد و لکن ولیکن هست تصدیق الذی مصدق چیزی که بوده بین یدیه پیش از وی از کتب الهی و تفصیل کل شیء و بیان کننده هر چیزی که محتاج الیه باشد در دین و دنیا هیچ چیزی نیست که مستند بقرآن بی واسطه یا بواسطه و هدی و راه نماینده از طریق و رحمة و بخشایش لقوم یؤمنون گروهی را که بگرویده اند بتوحید خدا و نبوت خاتم الانبیاء صلی الله علیه و آله و سلم

سورة الرعد مکیست بقول ابن عباس و عطا و پیش کلبی و مقاتل آیه آخرین مدنیست در حق عبدالله بن سلام نازل شده و حسن و عکرمه و قتاده گفته اند که این سوره مدنیست مگر اینکه دو آیت ولو ان قرانا سیرت به الجبال و اینکه گفته اند که این هر دو بمکه نازل شده و عدد آیات او چهل و هفت است نزد شامی چهل و هفت بعدی بصری چهل و چهار حجازی چهل و سه بعد کوفی و اختلاف در پنج آیت لفی خلق جدید الظلمات و النور از غیر کوفی الاعمی و البصیر سوء الحساب شامی من کل باب عراقی و شامی ابی بن کعب از پیغمبر روایت کرده است که هر که سوره رعد بخواند حق تعالی بعدد هر ابری که گذشته و هر که شده و خواهد شد تا روز قیامت ثواب حسنه بنویسد و روز قیامت از جمله موفیان باشد بعهد الله و ابو عبدالله فرمود که هر که سوره الرعد بسیار خواند حق تعالی او را بجنت بهشت برد و شفاعت دهد او را در جمیع اهل البیت و برادران دینی او که ایشان را شناسد بدانکه چون حق تعالی ختم سوره یوسف کرد بذکر قصص انبیاء علیهم السلام افتتاح این سوره کرد بانکه جمیع آن از آیات کتاب الهیست و از نزد او منزل از خود سوره

سورة الرعد سبع و اربعون آیة مکیة بسم الله الرحمن الرحیم

المر آورده بعضی علما تفسیر حروف مقطعه بعضی اشارت بکلمات الله که دلالت بر صفات الهی میکنند چنانکه گفته اند المر الف الا اوست و لام لطف اوست و میم ملک او و راء رزق اوست و او است بکمال اوست و قول بعضی اینست که هر یک از این حروف دلالت بر اسما الهی دارد و بعضی بر افعال و اینها را معنی که ما نمیدانیم اما اللہ اعلم و ابن عباس گفته یعنی انا الله اعلم و اری یعنی منم خدای که می دانم و می بینم احوال خلقان را و می بینم افعال و اقوال بندگان تلک آیات الکتاب این آیتهای قرآن است آیات سوره که والذی انزل الیک و آنچه فرستاده شده بتو من ربک از پروردگار تو الحق راست و درست مجید و اصل است و مسطور است در کتاب یعنی آیات از آنها خبر دیگر که فرو فرستاده شده است و قول بعضی آنست که این عطف الکتاب است بر صفت عطف عام بر خاص بر تقدیر اینکه مراد از کتاب سوره باشد الحق خبر مبتدا محذوف مرکب است دو دست و دانسته شد که حق تعالی ندیو که الذی مرفوع المحل باشد یا بتدا و خبر و قوله الحق خبر آن یعنی آنچه نازل کرده حق است بس بدانکه مجمل است باین جمله و شرح آن جمله است لتستند خصما منزل حقیقی بنی این نیست ولکن اکثر الناس و لیکن بیشتر مردمان از اهل مکه لا یؤمنون نمی گروند بدان و بجهت عدم تفکر در معانی آن الله خدا او الذی رفع السموات آنکه برافراشت آسمانها را بغیر عمد بی ستونها ترونها که می بینید شما آنها را بدون عمد یا جمع عماد است چون اهاب و اهب و جمع عمید چون ادیم و ادم و میتواند بود که جمله مستانفه باشد ای استشهاد برؤیتها ایشان آسمانها را یعنی شاهد بینید آسمانها را بی ستون و بنا بر این احتمال است که اسماء ستون بنا باشد اشاره نشود و کو بینند که او متونه و بنا کاملا او سبب آنکه اسناد بآن مرفوع است و در آنها

حواشی

یعنی در وسط الارض ... نقل کرده که فرمود مکه عقلا و معاملات الهی ... که از اهل بادیه ...

نصر و فتح

و در ...

آیات الکتاب

که جمع

الستون

السلوک آورده که پاره‌ای ترتیب ها است و غایت سطوح مرتفعه سموات و اینکه که اوراک بتواند کرد [illegible] و چشم که مشاهده تواند نمود بلند

پرداشت یعنی ستونها ست اما معنوی است [illegible] و لیکن غیر مرئیست آن عمدا لا او بیخارا است که بالملک فی ملک السموات و ادوار گفته که بدایت لیلا ست

بر وجود صانع حکیم زیرا که ارتفاع سموات با اجسام ایشان [illegible] تخصیص است که جسم چنانچه است [illegible]

باشد به صحیح دون اراده او [illegible] منهاج است [illegible] ثُمَّ اسْتَوَىٰ عَلَى الْعَرْشِ

چون قصد کرد بامر آفرینش عرش [illegible] تدبیر [illegible] و تفصیل امر تسویه

مذکور شد وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ و رام کرد آفتاب و ماه را جهت منافع [illegible] کُلٌّ یَجْرِی

از انها یَجْرِی میرود و سیر کند میکند لِأَجَلٍ مُّسَمًّى تا وقت تمام [illegible]

یکسان [illegible]

یُدَبِّرُ الْأَمْرَ تدبیر کار ملکوت خود [illegible] یُفَصِّلُ الْآیَاتِ بیان میکند [illegible]

[illegible] لَعَلَّکُم شاید که شما بِلِقَاءِ رَبِّکُمْ [illegible] تُوقِنُونَ

[illegible]

[illegible]

[illegible] وَهُوَ الَّذِی مَدَّ الْأَرْضَ [illegible]

[illegible] وَجَعَلَ

[illegible]

فِیهَا [illegible] رَوَاسِیَ کوهها [illegible] وَأَنْهَارًا [illegible]

[illegible]

[illegible] وَمِن کُلِّ الثَّمَرَاتِ [illegible] جَعَلَ فِیهَا [illegible]

[illegible] زَوْجَیْنِ اثْنَیْنِ [illegible] یُغْشِی اللَّیْلَ النَّهَارَ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] إِنَّ فِی ذَٰلِکَ [illegible] لَآیَاتٍ [illegible]

لِّقَوْمٍ یَتَفَکَّرُونَ [illegible] وَفِی الْأَرْضِ [illegible]

قِطَعٌ مُّتَجَاوِرَاتٌ [illegible]

[illegible]

[illegible] وَجَنَّاتٌ مِّنْ أَعْنَابٍ

[illegible] وَزَرْعٌ [illegible] وَنَخِیلٌ [illegible] صِنْوَانٌ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] یُسْقَىٰ بِمَاءٍ وَاحِدٍ [illegible] وَنُفَضِّلُ بَعْضَهَا [illegible]

[illegible] عَلَىٰ بَعْضٍ [illegible] فِی الْأُکُلِ [illegible]

[illegible]

إِنَّ فِی ذَٰلِکَ [illegible] لَآیَاتٍ [illegible] لِّقَوْمٍ یَعْقِلُونَ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

بحسن ارزاق و الطاف کرد و کتاب و بعضی از ایشان ایمان میکنند بجهت رخاوت و بعضی برغبت بولی کنند بواسطه رشاد [illegible]

چون ذکر ادله فرموده بر قدرت کامله خود بر انشا و اعاده و عقلا تعجب میکنند از تکذیب ایشا بعث نشو بقوله وَإِنْ تَعْجَبْ و اگر عجب مینمائی

ای محمد از انکار کافران بعث نشو و اعادت بعد از آن ایشان نزد دلائل محمد و نبوت فَعَجَبٌ قَوْلُهُمْ پس حقیق و سزاوار است که تعجب کرده شود قول

ایشان [illegible] چه هر که قادر باشد بر انشا بر اعاده بطریق اولی قادر باشد [illegible] ایات معدوده [illegible]

الله بر امکان اعاده از حیثیت آنکه دلالت دارد بر کمال علم و قدرت او سبحانه و مواد قابل انواع [illegible] که تعجب کنی از سخنان ایشان که

[illegible] بر سبیل انکار که أَإِذَا كُنَّا تُرَابًا آیا وقتی که ما باشیم خاک یعنی بعد از مرگ که ما خاک شویم أَإِنَّا لَفِي خَلْقٍ جَدِيدٍ آیا باشیم ما در

[illegible] زنده کرده شده أُولَئِكَ الَّذِينَ [illegible] با وجود آنکه خدا را خالق آسمان و زمین میدانند بجهت عنا هیچ فکر نمی کنند که هر که [illegible]

بر اعاده قادر خواهد بود الَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ [illegible] ایشان [illegible] وَأُولَئِكَ الْأَغْلَالُ

فِي أَعْنَاقِهِمْ [illegible] است یعنی مقید اند با غلال [illegible] از آن خلاصی نیابند [illegible]

[illegible] ایشان [illegible] باشد در دوزخ وَأُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ ملازمان آتش دوزخ اند هُمْ فِيهَا

خَالِدُونَ جاوید باشند [illegible] ابو القاسم بلخی [illegible] جمیع [illegible] شخص را اعاده کند

و ابو هاشم [illegible] زنده [illegible] اعاده کرده شود [illegible] قول [illegible] قابل اعاده [illegible]

و ابو الحسن [illegible] اعاده [illegible] جایز است [illegible]

عذاب میکردند بر سبیل استهزا [illegible] وَيَسْتَعْجِلُونَكَ طلب تعجیل میکنند از تو بِالسَّيِّئَةِ [illegible]

مقرر کرده قَبْلَ الْحَسَنَةِ پیش از عافیت [illegible] را از ایمان [illegible]

[illegible] ایشان [illegible] وَقَدْ خَلَتْ [illegible] مِنْ قَبْلِهِمُ الْمَثُلَاتُ پیش از ایشان عقوبتها [illegible] ایشان [illegible]

چون خسف و مسخ و رجم [illegible] مثلات جمع مثله [illegible]

[illegible] وَإِنَّ رَبَّكَ

[illegible] لَذُو مَغْفِرَةٍ [illegible] لِلنَّاسِ [illegible] ایشان [illegible]

[illegible] عَلَى ظُلْمِهِمْ [illegible] ایشان [illegible]

[illegible] وَإِنَّ رَبَّكَ لَشَدِيدُ الْعِقَابِ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] وَيَقُولُ

الَّذِينَ كَفَرُوا [illegible] لَوْلَا أُنْزِلَ [illegible] عَلَيْهِ [illegible] آيَةٌ مِنْ رَبِّهِ [illegible]

[illegible] إِنَّمَا أَنْتَ مُنْذِرٌ [illegible]

[illegible] وَلِكُلِّ قَوْمٍ هَادٍ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ابن عباس [illegible]

[illegible] علی [illegible]

[illegible]

[illegible] ایشان [illegible]

[illegible] ابو القاسم [illegible]

[illegible] امیر المؤمنین [illegible]

والنعیم وجوب صیانا

و کان له

منه
وصدقت

وعلی ابی طالب الهادی
ورهنمای ایشان
در تفسیر خود ذکر کرده
انا سید الله الغالب

تمام کنند

نهاده گفت اِنَّمَا اَنْتَ مُنْذِرٌ و بعد از آن دست خود را بسینه امیر المؤمنین نهاد و گفت وَلِكُلِّ قَوْمٍ هَادٍ و بعد از آن فرمود که انت منارة الانام

و غاية الهدى و امير القرى [illegible] اشهد على ذلك انك كذلك [illegible] اَللّٰهُ يَعْلَمُ خدا میداند مَا تَحْمِلُ آنچه برمیدارد

كُلُّ اُنْثٰى هر زنی از فرزندان نر و ماده [illegible] وَمَا تَغِيضُ

الْاَرْحَامُ [illegible] وَمَا تَزْدَادُ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] وَكُلُّ شَيْءٍ عِنْدَهُ بِمِقْدَارٍ [illegible]

پس کقوله — [illegible] اِنَّا كُلَّ شَيْءٍ خَلَقْنٰهُ بِقَدَرٍ [illegible]

عٰلِمُ الْغَيْبِ [illegible] وَالشَّهَادَةِ [illegible] الْكَبِيْرُ [illegible] الْمُتَعَالِ [illegible]

[illegible] سَوَآءٌ مِّنْكُمْ [illegible] مَّنْ اَسَرَّ الْقَوْلَ [illegible]

[illegible] وَمَنْ جَهَرَ بِهٖ [illegible] وَمَنْ هُوَ مُسْتَخْفٍ [illegible] بِالَّيْلِ

[illegible] وَسَارِبٌ [illegible] بِالنَّهَارِ [illegible]

باعتبار — [illegible]

[illegible]

لَهٗ مُعَقِّبٰتٌ [illegible] مِّنْ بَيْنِ يَدَيْهِ [illegible]

وَمِنْ خَلْفِهٖ [illegible] يَحْفَظُوْنَهٗ [illegible] مِنْ اَمْرِ اللّٰهِ [illegible]

و کرام الکاتبین [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

واسته — [illegible]

[illegible]

ما يلفظ من قول — [illegible] الا لديه رقيب عتيد [illegible]

[illegible]

دیگر — [illegible]

دیگر در روز و جمعی در شب — [illegible]

[illegible]

[illegible]

علیهم السلام [illegible]

سعید بن جبیر [illegible] ابن عباس [illegible] له معقبات [illegible]

[illegible]

[illegible]

ابو الطفیل — [illegible]

[illegible] عامر بن طفیل [illegible]

حسن بصری — [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] مناظره و خصومت [illegible]

[illegible] کفتند [illegible] گفت اللهم

[illegible] خدای من [illegible]

[illegible] إِنَّ اللَّهَ لَا يُغَيِّرُ مَا بِقَوْمٍ [illegible] حَتَّىٰ يُغَيِّرُوا مَا بِأَنْفُسِهِمْ [illegible]

[illegible] یا رسول الله [illegible]

[illegible] إِنَّ اللَّهَ لَا يُغَيِّرُ مَا بِقَوْمٍ حَتَّىٰ يُغَيِّرُوا مَا بِأَنْفُسِهِمْ [illegible] ابن عباس [illegible]

[illegible] وَإِذَا أَرَادَ اللَّهُ [illegible]

[illegible] بِقَوْمٍ سُوءًا فَلَا مَرَدَّ لَهُ [illegible]

[illegible] وَمَا لَهُمْ [illegible] مِنْ دُونِهِ مِنْ وَالٍ [illegible]

[illegible]

هُوَ الَّذِي يُرِيكُمُ الْبَرْقَ [illegible] خَوْفًا وَطَمَعًا [illegible]

[illegible] وَيُنْشِئُ [illegible] السَّحَابَ الثِّقَالَ [illegible]

[illegible] وَيُسَبِّحُ الرَّعْدُ بِحَمْدِهِ [illegible] ابن عباس [illegible]

[illegible]

[illegible] عبد الله بن عباس [illegible]

[illegible]

[illegible] اللهم لا تقتلنا بغضبك ولا تهلكنا بعذابك وعافنا قبل ذلك [illegible] ابو هریره [illegible]

[illegible] وَالْمَلَائِكَةُ مِنْ خِيفَتِهِ [illegible]

[illegible] ابن عباس [illegible]

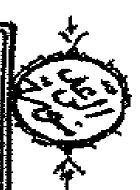
[illegible] وَيُرْسِلُ الصَّوَاعِقَ فَيُصِيبُ بِهَا مَنْ يَشَاءُ [illegible]

[illegible] امام محمد باقر [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ... **وَهُمْ يُجَادِلُونَ فِي اللَّهِ** ... [illegible]

... **وَهُوَ شَدِيدُ الْمِحَالِ** ... [illegible]

... [illegible] ...

لَهُ دَعْوَةُ الْحَقِّ ... كلمهٔ لا اله الا الله ... [illegible]

... [illegible] ...

وَالَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ لَا يَسْتَجِيبُونَ لَهُمْ بِشَيْءٍ إِلَّا كَبَاسِطِ كَفَّيْهِ إِلَى الْمَاءِ لِيَبْلُغَ فَاهُ وَمَا هُوَ بِبَالِغِهِ ... [illegible]

... **وَمَا دُعَاءُ الْكَافِرِينَ إِلَّا فِي ضَلَالٍ** ... [illegible]

... **وَلِلَّهِ يَسْجُدُ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ** ... **طَوْعًا وَكَرْهًا** ... [illegible]

... **وَظِلَالُهُمْ** ... **بِالْغُدُوِّ وَالْآصَالِ** ... [illegible]

... [illegible] ...

... **قُلْ مَنْ رَبُّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ** ... [illegible]

... **قُلِ اللَّهُ** ... [illegible] ...

... **قُلْ أَفَاتَّخَذْتُمْ مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ** ... [illegible]

... **لَا يَمْلِكُونَ** ... **لِأَنْفُسِهِمْ نَفْعًا وَلَا ضَرًّا** ... [illegible]

... [illegible] ...

قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الْأَعْمَى ... **وَالْبَصِيرُ** ... [illegible]

... **أَمْ هَلْ تَسْتَوِي الظُّلُمَاتُ** ... **وَالنُّورُ** ... **أَمْ جَعَلُوا لِلَّهِ** ... **شُرَكَاءَ**

[illegible marginal notes]

خلقوا ایشان آفریدند کبیار آفریدن کخلقه مانند آفریدن خدا فتشابه الخلق پس مشتبه شد آفریده علیهم بر ایشان و ندانستند که آفریده
خدا کدام است و آفریده کدام حاصل معنی آنست که ایشان شریکانی نگرفتند که خدا کمثل او آفریده باشد تا متشابه آفریده کار هر یک مشتبه شود و بجهد
این گروه ایشان بر من آفرینند چنانکه ... بلکه ایشان ... شریکانی کرده اند که نیست ایشانرا قدرت بر آفریدن ... قل
الله بگوی ای محمد که خدا خالق کل شیء آفریننده همه چیزهاست از آسمان و زمین ... خلق ... عرض و شر ...
... باشند ... خلق ... و هو الواحد و اوست یگانه ... القهار غالب بر همه چیزها ... هو الله خالق
... مخلوق حقیقی است ... خالق همه اشیا است ...
... خالق همه چیزها ... باشد ... که خدا خالق ...
... باشد ... اکثر اصحاب ما لفظ خلق
بر غیر حق ... بتخلیق کخلق الله ... خلق ... اختراع و ابداع است ...
... خلق ... خلق چیزی ... مانند خلق ...
... خلق خدا اختراع و ابداع است ... و بعضی ... این محل ... تخییل
... مثل ... حق و باطل ... انزل من السماء فرو فرستاد از آسمان ماء آبی را اکر
فسالت اودیة پس روان شد در رودخانه‌ها ... بقدرها باندازه خود ... بزرگی و تنگی و فراخی ...
... خدا ... سیل ... بر ...
... فاحتمل السیل پس برداشت آب روان زبدا رابیا
کف بلند ... ومما یوقدون ... بر آن ...
... علیه فی النار در آتش ... ابتغاء حلیة از برای طلب
پیرایه او متاع یا برای ... زبد ... مما یوقدون ... آتش ...
... مثله مثل آن کف ... کذلک همچنانکه ذکر کرده شد یضرب الله مثل میزند خدا الحق والباطل
... تشبیه کرده ... خلق ... آسمان ... رودخانه‌ها ...
... باطل ...
... فاما الزبد پس اما کف فیذهب جفاء ... پس برود ...
و اما ما ینفع الناس و اما آنچه سود رساند ... فیمکث فی الارض پس بماند در زمین
... باطل ... مانند کف ... باشد ...
... ماند ... سود رساند کذلک همچنین که ذکر کرده شد
یضرب الله الامثال میزند خدا مثلها ...
...
...
... منتفع ...
... للذین استجابوا لربهم
... الحسنی ... والذین لم یستجیبوا له
... لو ان لهم ما فی الارض جمیعا ... ومثله معه ...
... لافتدوا به ...
... اولئک لهم سوء الحساب
... ایشان ...
... حساب ...
... عذاب ...
... و ماواهم جهنم ... و بئس المهاد ...
... افمن یعلم انما انزل الیک من ربک الحق
... کمن هو اعمی ...
... انما یتذکر اولوا الالباب

عقلها [illegible] از مشاهده الذین یوفون آنانکه وفا میکنند بعهد الله به پیمان خدا که در روز میثاق بسته اند ولا ینقضون المیثاق و نمی
شکنند آن پیمان را بعد از [illegible] نقض [illegible] نمیکنند که [illegible] ایشان [illegible] که خدا ایشان را در کتب خود [illegible]
فرا گرفته [illegible] والذین یصلون ما امر الله به ان یوصل [illegible] آنانکه می پیوندند آنچه امر کرده است خدا [illegible]
از صله رحم [illegible] ایمان بجمیع انبیا و کتب [illegible] جمیع حقوق الله و حقوق الناس ویخشون ربهم و میترسند از عذاب
[illegible] ویخافون و خوف دارند سوء الحساب از سختی حساب [illegible] محاسبه نفس خود میکنند [illegible]
[illegible] روایت کرده [illegible] خدا [illegible] بهشت [illegible] صله رحم [illegible]
[illegible] کتب الاخبار [illegible] روایت کرده [illegible] آدم [illegible]
[illegible] روایت کرده [illegible] الذین یصلون [illegible]
[illegible] صله رحم [illegible] امر الله به ان یوصل [illegible]
[illegible] حسن بن علی بن الحسین [illegible] الافطس [illegible]
[illegible] الذین یصلون ما امر الله
ان یوصل [illegible] موسی بن جعفر الکاظم [illegible] روایت کرده [illegible]
[illegible] روایت کرده [illegible] الحسن الرضا [illegible] رسول الله [illegible]
[illegible] الذین صبروا [illegible] ابتغاء وجه ربهم [illegible]
[illegible] واقاموا الصلوة [illegible] وانفقوا [illegible] مما رزقناهم [illegible]
[illegible] سرا [illegible] وعلانیة [illegible] ویدرؤن و دفع
کردند بالحسنة السیئة [illegible]
[illegible] اتبع السیئة الحسنة تمحها [illegible]
[illegible] اولئک [illegible]
[illegible] لهم عقبی الدار [illegible] جنات عدن
[illegible] یدخلونها [illegible] ومن صلح عطف است بر ضمیر
مرفوع [illegible] بهشت [illegible]
[illegible] من آبائهم [illegible] ایشان وازواجهم [illegible] وذریاتهم [illegible] فرزندان ایشان [illegible]
[illegible] در بهشت [illegible]
[illegible] والملائکة یدخلون علیهم [illegible] فرشتگان [illegible] من کل باب [illegible]
[illegible] سلام علیکم [illegible]
[illegible] بما صبرتم [illegible] بما صبرتم [illegible] سلام [illegible]
[illegible] صبر [illegible] در دنیا [illegible]
چنانچه [illegible] رسول الله صلی الله علیه و آله [illegible] فنعم عقبی الدار
پس نیکوست [illegible]
[illegible] اهل [illegible]
[illegible] بعهد الله [illegible] الذین ینقضون
[illegible] عهد الله [illegible] من بعد میثاقه [illegible] ویقطعون [illegible] ما امر الله به
[illegible] ان یوصل [illegible] و حقوق الله و حقوق الناس ویفسدون
فی الارض [illegible] اولئک لهم اللعنة [illegible]
ولهم [illegible] سوء الدار [illegible] یقطعون ما امر الله
[illegible] فی الارض [illegible] الله یبسط
الرزق [illegible] لمن یشاء [illegible] ویقدر [illegible]
وفرحوا [illegible] بالحیوة الدنیا [illegible] فی الآخرة [illegible] الا متاع [illegible]
[illegible] ویقول الذین کفروا [illegible] لولا انزل [illegible]
علیه [illegible] آیة من ربه [illegible] قل ان الله [illegible] یضل من یشاء [illegible]

[illegible] وَيَهْدِي إِلَيْهِ مَنْ أَنَابَ [illegible]

[illegible] الَّذِينَ آمَنُوا [illegible] وَتَطْمَئِنُّ قُلُوبُهُمْ [illegible] بِذِكْرِ اللَّهِ [illegible]

[illegible] أَلَا بِذِكْرِ اللَّهِ [illegible] تَطْمَئِنُّ الْقُلُوبُ [illegible]

[illegible] الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ [illegible] طُوبَىٰ لَهُمْ [illegible]

[illegible] وَحُسْنُ مَآبٍ [illegible]

[illegible]

[illegible] كَذَٰلِكَ أَرْسَلْنَاكَ [illegible] فِي أُمَّةٍ قَدْ خَلَتْ مِن قَبْلِهَا أُمَمٌ لِّتَتْلُوَ عَلَيْهِمُ [illegible] الَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ [illegible] وَهُمْ يَكْفُرُونَ [illegible] بِالرَّحْمَٰنِ [illegible]

[illegible] قُلْ هُوَ رَبِّي [illegible] لَا إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ [illegible] عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ [illegible] وَإِلَيْهِ مَتَابِ [illegible]

[illegible]

بر آمدند وَلَوْ أَنَّ قُرْآنًا و اگر بودی کتابی خواندنی سُيِّرَتْ بِهِ الْجِبَالُ که بر کنده و رانده شدی کوهها بخواندن وی در وقت خواندن وی کوهها از قرار خود

بودی أَوْ قُطِّعَتْ بِهِ الْأَرْضُ یا شکافته شدی زمین چون بر وی خواندندی أَوْ كُلِّمَ بِهِ الْمَوْتَىٰ یا سخن گفتندی مرده شده به برکت تلاوت

آن مردگان هر آینه این قرآن بودی که در غایت اعجاز است و در نهایت تذکیر و انذار [illegible] و زمین شکافته گشتی و مردگان [illegible]

کفار مکه ایمان نیاوردندی [illegible] سوال مذکور است [illegible] قرآنست [illegible] و بعضی جواب

مقدر است و موقوله و هم یکفرون بالرحمن و ما بینهما اعتراض است [illegible] و گویند معنی آنست که

اگر [illegible] کوهها از اماکن خود متزعزع شدندی [illegible] زمین شکافته [illegible] پاره پاره گشتی و مردگان [illegible] اجابت کردندی [illegible]

که در نهایت تذکیر و تخویف است کما قال لو انزلنا هذا القرآن علی جبل لرأیته خاشعا متصدعا من خشیة الله و قوله بَل لِّلَّهِ الْأَمْرُ جَمِيعًا اضراب است

[illegible] مقترحات ایشان [illegible] نباشد بلکه مر خدایراست همه کارها [illegible]

خواهد [illegible] ظاهر گرداند [illegible] ایمان [illegible] نمی کنند

قال الله تعالی أَفَلَمْ يَيْأَسِ الَّذِينَ آمَنُوا آیا نومید نشدند [illegible] ایمان [illegible] اکثر مفسران برآنند که افلم ییأس

بمعنی [illegible] است [illegible] امیر المؤمنین [illegible] و ابن عباس [illegible] بمعنی افلم یعلم [illegible]

بمعنی علم [illegible] أَن لَّوْ يَشَاءُ اللَّهُ آنکه اگر خواستی خدا لَهَدَى

النَّاسَ جَمِيعًا [illegible] لو یشاء الله متعلق است [illegible]

الذین آمنوا [illegible] ان لو یشاء الله لهدی الناس جمیعا [illegible] کفار مکه [illegible]

خدای [illegible]

[illegible] وَلَا يَزَالُ

الَّذِينَ كَفَرُوا [illegible] تُصِيبُهُم [illegible] بِمَا صَنَعُوا بسبب [illegible] قَارِعَةٌ [illegible]

[illegible] أَوْ تَحُلُّ [illegible] قَرِيبًا مِّن دَارِهِمْ [illegible] ایشان

[illegible]

ایشان [illegible]

[illegible] حَتَّىٰ يَأْتِيَ وَعْدُ اللَّهِ [illegible]

[illegible] إِنَّ اللَّهَ [illegible] لَا يُخْلِفُ الْمِيعَادَ [illegible]

مقترحان [illegible] وَلَقَدِ اسْتُهْزِئَ [illegible] بِرُسُلٍ [illegible] مِّن قَبْلِكَ [illegible]

پس مهلت دادم لِلَّذِينَ كَفَرُوا [illegible]

[illegible] ثُمَّ أَخَذْتُهُمْ پس بگرفتم ایشان را [illegible] فَكَيْفَ كَانَ

عِقَابِ پس چگونه بود عقوبت من [illegible] أَفَمَنْ هُوَ آیا کسی که او ایستاده

قَائِمٌ عَلَىٰ كُلِّ نَفْسٍ [illegible] بِمَا كَسَبَتْ [illegible]

[illegible] مقام است

پس [illegible] وَجَعَلُوا [illegible] لِلَّهِ [illegible] شُرَكَاءَ [illegible] قُلْ [illegible] سَمُّوهُمْ

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] أَمْ تُنَبِّئُونَهُ [illegible]

بِمَا لَا يَعْلَمُ [illegible] فِي الْأَرْضِ [illegible]

[illegible]

[illegible] أَم بِظَاهِرٍ مِّنَ الْقَوْلِ [illegible]

[illegible] بَلْ زُيِّنَ [illegible] لِلَّذِينَ كَفَرُوا [illegible]

[illegible] وَصُدُّوا [illegible]

ایشان [illegible] عَنِ السَّبِيلِ [illegible] وَمَن يُضْلِلِ اللَّهُ [illegible]

[illegible] فَمَا لَهُ [illegible] مِنْ هَادٍ لَّهُمْ [illegible] عَذَابٌ فِي الْحَيَاةِ [illegible]

[illegible] وَلَعَذَابُ الْآخِرَةِ [illegible] أَشَقُّ [illegible]

مردمان و ما لهم و نیست ایشانرا من الله از عذاب خدا من واق نگاه دارنده که نگاه دارد تا ممتنع شوند چه از وعید کفار و در وعده ابرار میفرماید
مثل الجنة التی صفت آن بهشتی که وعد المتقون وعده داده شده اند پرهیزکاران که در دو دنیا مشرک نبودند تجری میرود در پیش
من تحتها الانهار از زیر درختان یا از تحت منازل بهشتیان جویها اکلها میوه های بوستان دائم همیشه باشد هرگز منقطع نشود
بخلاف میوه های دنیا و یا نعیم آن تا انقطاع نیابد بوصف خوانت و ظلها و سایه او نیز همچنین منسوخ نگردد چنانکه سایه های دنیا نسخ می پذیرد باشد
بلکه همه دوام باشد قشیری گفته که اهل انس امروز در ظل عنایت اند و فردا در ظل حمایت و عارفان در نور حضور در ظل عنایت که ظل جلیل تلک این بهشت
موصوف است عقبی الذین اتقوا مآل طالبیست که آنانکه پرهیزکاری کردند و عقبی الکافرین و عاقبت کار کافران النار آتش دوزخ
است وجه ترتیب نظم این اطماع متقیانست و اقناط کافران و بعد از ذکر وعد و وعید احوال اهل کتاب میفرماید از حال متقیان و کافران در دار تکلیف صحابه
آنچه بود و هشتاد تن از نصاری که چهل نفر از نجران بودند و هشت نفر از یمن و سی و دو از حبشه و امثال ایشان و الذین آتیناهم الکتاب یفرحون شاد میشوند بما انزل الیک بآنچه
فرو فرستاده میشود از قرآن و من الاحزاب و از لشکرها که گروهی ضلالت اند مثل کعب بن اشرف و حیی بن اخطب که اند تبیع اتباع ایشان از یهود و سید و عاقب
و اتباع ایشان از نصاری من ینکر بعضه کسی که انکار میکنند بعضی از آنرا که مخالف شرایع ایشان است در سبب نزول آیت آورده اند
که حق تعالی در بدایت اسلام ذکر رحمن کمتر کرده بود چون عبدالله سلام ایمان آورد بجمعی از صحابه او گفتند یا رسول الله در تورات ذکر رحمن بسیار
بود و در قرآن اندک حق تعالی این آیت قل ادعوا الله او ادعوا الرحمن ایا ما تدعوا فله الاسماء الحسنی فرو فرستاد قریش گفتند محمد تا امروز ما را بالهی واحد میخواند
اکنون ما را بدو خدا دعوت میکند الله و رحمن و ما رحمن را نمیشناسیم مگر رحمن یمامه و او مسیلمه کذاب حق تعالی این آیت فرستاد که از احزاب کسی
هست که انکار میکنند بعضی را یعنی نام الله میشنوند و ذکر رحمن را کما قال وهم یکفرون بالرحمن قل ای محمد انما امرت بگو جز این نیست که من مامور
شده ام ان اعبد الله بآنکه پرستم خدا را بیگانگی و لا اشرک به و شریک نیارم بوی چنانکه آورده اند الیه ادعوا بسوی او میخوانم
و الیه مآب و بسوی اوست بازگشت من و کذلک انزلناه چنانکه فرستادیم کتب انبیای سابقه را بلغت ایشان انزلناه فرستادیم قرآن را
حکما کتابی محکم که نسخ و تغییر بوی راه نیابد یا حکم کننده میان حق و باطل عربیا مترجم بلغت عرب تا ایشانرا فهم و حفظ وی آسان باشد و لئن اتبعت
و اگر بسبیل فرض متابعت کنی اهواءهم آرزوهای مشرکان را که ترا بدین آبا دعوت میکنند یا اهل کتاب را که ترا برجوع بقبله خود میخوانند بعد
بعد ما جاءک پس از آنکه آمد بتو من العلم از دانش بتو بطلان کیش ایشان یا نسخ حکم صلوة بقبله ایشان ما لک نباشد مر ترا من الله
از عذاب خدا من ولی هیچ یاری که ترا شفیع شده باشد و لا واق و نه نگهدارنده که حفظ کند ترا و این برای اطماع امتست و تهییج مؤمنان بر متابعت اهل اسلام
آورده اند که عبدالله امیه و جمعی از مشرکان میخواستند سرزنش میکردند حضرت رسول را میگفتند هست پیغمبر هم بار نکاح میکند نیست و هموار بازنان
بازنان مشغول است اگر او پیغمبر بودی نبوت او را از اشتغال بهم زنان باز داشتی این آیت آمد که و لقد ارسلنا و هر آینه ما فرستادیم رسلا
من قبلک پیغمبران را پیش از تو و جعلنا لهم و دادیم ایشانرا ازواجا زنان و ذریة و فرزندان زیاده از زنان و فرزندان تو
مانند سلیمان که سیصد مهریه و هفتصد سریه داشت و داود صد زن در نکاح داشته بود پس این منافی نبوت نیست و ما کان و نباشد و نتواند
لرسول هیچ فرستاده را بنوعی در وسع او نباشد ان یاتی بآیة بآنکه بیاورد معجزه که از او اقتراح کنند الا باذن الله مگر باذن خدا
و اراده او این جواب مشرکانست که بتکلف طلب معجزه فرستاده را بنوعی در وسع او نباشد معجزات میکردند میفرماید که هیچ پیغمبری بخود معجزه نتواند آورد
که خدا خواهد و بقدرت خود پدید کند در وقتیکه صلاح داند لکل اجل مر هر مدتی را کتاب حکمیست نوشته شده بر بندگان بر وفق
مقتضی استصلاح در هر زمانی امری که مناسب آن باشد از فروع شریعت ملتها [illegible] کتابیست تقدیر یک خدا که مصلحت ایشان اطلاع
یمحوا الله محو میکند خدا ما یشاء آنچه میخواهد از شرایع منسوخه و یثبت و اثبات میکند آنچه میخواهد هر چه مقتضی حکمت اوست
و عنده و نزد اوست ام الکتاب اصل کتابها که لوح محفوظ است هیچ کائنی نباشد مگر که نوشته بود در آن جابر عبدالله از پیغمبر روایت کند
که دیوان حفظه [illegible] متعلق نباشد [illegible] از اقوال و افعال و احوال
[illegible]
[illegible] اثبات [illegible] احکام شرع [illegible]
[illegible] اثبات [illegible]
[illegible] ام الکتاب [illegible] اثبات [illegible]
[illegible] نظر [illegible]
[illegible] شبلی رحمه الله [illegible]
[illegible] کشف [illegible]
[illegible]
[illegible]

جز اینه و الذین آتیناهم الکتاب و الذین آتیناهم الکتاب یعنی مومنان اهل کتاب چون عبدالله سلام و غیر

هر آینه

مجمع

اعجب

[illegible]

[illegible]

لكل اجل كتاب

[illegible]

انا نأتي الارض ننقصها من اطرافها

[illegible]

والله يحكم لا معقب لحكمه وهو سريع الحساب

[illegible]

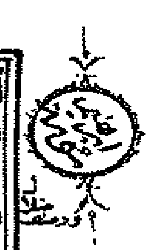
[illegible] العلم قبل ان يقبض [illegible] ... لا يقبض العلم انتزاعا ينتزعه من الناس ولكن يقبض العلم بقبض العلماء حتى اذا لم يبق عالما اتخذ الناس رؤساء جهالا فسئلوا فافتوا بغير علم فضلوا واضلوا [illegible] موت العالم ثلمة في الدين [illegible] موت العالم مصيبة لا تجبر وثلمة لا تسد [illegible]

[illegible] وَقَدْ مَكَرَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ [illegible] فَلِلَّهِ الْمَكْرُ جَمِيعًا [illegible] يَعْلَمُ مَا تَكْسِبُ كُلُّ نَفْسٍ [illegible] وَسَيَعْلَمُ الْكُفَّارُ [illegible] لِمَنْ عُقْبَى الدَّارِ [illegible]

[illegible] وَيَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا [illegible] لَسْتَ مُرْسَلًا [illegible] قُلْ كَفَىٰ بِاللَّهِ [illegible] شَهِيدًا [illegible] بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ [illegible] وَمَنْ عِنْدَهُ عِلْمُ الْكِتَابِ [illegible]

[illegible]

سُورَةُ إِبْرَاهِيمَ مكية [illegible] خمس وخمسون آية [illegible] بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ الر [illegible] كِتَابٌ أَنْزَلْنَاهُ إِلَيْكَ لِتُخْرِجَ النَّاسَ [illegible] مِنَ الظُّلُمَاتِ [illegible] إِلَى النُّورِ [illegible] بِإِذْنِ رَبِّهِمْ [illegible] إِلَىٰ صِرَاطِ الْعَزِيزِ الْحَمِيدِ [illegible] اللَّهِ الَّذِي [illegible] لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ [illegible] وَوَيْلٌ لِلْكَافِرِينَ [illegible] مِنْ عَذَابٍ شَدِيدٍ [illegible] الَّذِينَ يَسْتَحِبُّونَ [illegible]

الدنیا دوست میدارند و بر میگزینند و ترجیح میدهند دنیا را علی الآخرة بر سرای آخرت ویصدون و باز میدارند مردمان را عن سبیل الله
از راه خدا یعنی منع میکنند از ایمان به پیغمبر و قرآن ویبغونها و میطلبند برای راه خدا عوجا کجی یعنی تحریف میکنند و تغییر میدهند و میگویند که از
راه حق است یعنی منزل مقصود غیر رسید کلام در تقدیر یبغون لها است پس حذف شد لام و ایصال فعل بضمیر شد اولئک آن گروه که این صفتها دارند
فی ضلال بعید در گمراهی اند دور از حق یعنی بعید صفت ضلال است و آن مجاز است در اسناد چه در حقیقت دوری صفت گمراهان است
میکنند چه خدا ایشان که همه کتب منزله بلغت عجمی فرود آمده و کلام که بجهت تو میناید عربیست یا ما مذکور و ما ارسلنا من رسول و نفرستادیم ما هیچ
رسول و هیچ پیغمبری را الا بلسان قومه مگر بزبان قوم او یعنی که قوم او را از ایشان بوده و در میان ایشان متولد شده و بر ایشان مبعوث گشته
چه هر پیغمبری از اولین بسوی ایشان خود باید کرد و لهذا حضرت رسالت پناه اول مامور شد بانکه کسان و عشیرت الاقربین پس بعد از آن بقوم مبعوث
شده لیبین لهم تا بیان کند بر ایشان اوامر و نواهی الهی را و ایشان فهم کنند و مطلب نکو نیابد که سخن این پیغمبر را در عجم یابیم و کفته اند ضمیر قومه
راجع بحضرت رسالت است چه جمیع کتب بلغت عربی منزل شده و جبرئیل آنرا با پیغمبر هر قومی ترجمه کرده بلغت منزل علیهم و در لباب گفته که نفرستادیم
هیچ پیغمبری مگر بزبان قومی که در میان ایشان مبعوث شود و تو را فرستادیم بزبان قوم تو بهر فرستادن و دعوت کنی و به پیغمبر تو را که مبعوث کشتی بر خلق
کما قال وما ارسلناک الا کافة للناس با همه قوم و کتب منزله بالسنه ایشان فرود آمد که حمله نبود که احتلاف السنه مودی با اختلاف کلمه است و مناقض نقل
اجتهاد و ضم السفاط منشا لغتی که بزبان ایشان است و ما در علوم متشعب آن چه در نزول آیات لغت بعض فضل است تعیین حکمت فیضل الله
پس خدا گمراه کند من یشاء هر کرا خواهد بجهة توفیق و هدایت هدی او داده باشد با اراده و فضلاله حکم بضلالت است و چه زبان از توفیق
و منع از طریق بهشت و ضلالت و مراد بهدایت حکمت بیان و تسمیه او به بهشت بودن و ثواب دادن چنانکه مکر پسندید که یا فتح و هو العزیز و اوست
غالب در حکم خود الحکیم درست کار و صواب کردار در همه افعال بعد از آن بیان ارسال موسی میفرماید ولقد ارسلنا موسی و بتحقیق که ما
فرستادیم موسی را بآیاتنا با دلایل قدرت و معجزات روشن چون عصا و ید بیضا و امثال آن ان اخرج بیان ارسال است که در معنی قول است
یعنی موسی بیرون آر قومک گروه خود را که بنی اسرائیل اند من الظلمات از تاریکیها جهالت و شبهه الی النور بروشنائی علم و یقین یا از
قوم قبط که بیشتر ما بیرون از تاریکی کفر بسوی روشنائی ایمان وذکرهم و پند ده ایشان را بایام الله بروز نقمتها که بامم سابقه
ان واقع شده و در عرب وقایع و بلاها را ایام خوانند یا ایام نعمتها که بنی اسرائیل بدان گرفتار بودند بدست
فرعونیان و بیرون آمدن از آن و خلاصی یافتند یاد کرد خود را با ایشان ده تا شکر کنند این نعم نمایند و در سپاس داری بیفزایند و این قول
از ابن عباس و ابی بن کعب و حسن و مجاهد و قتاده و مروی از ابی عبدالله علیه السلام ان فی ذلک بدرستی که در آن چه یاد کردیم لآیات هر آینه دلالتها
بر تفرد الهی لکل صبار مر همه صبر کنند را بر بلا شکور شکر گوینده بر نعما جمع میان این دو صفت بجهت آنست که مومن در حالت خالی
نیست یا بنعمتی که واجبست شکر آن و یا بمصیبتی که واجبست صبر بر آن و اذ قال موسی و یاد کن این را که گفت موسی لقومه مر گروه خود را که
بنی اسرائیل بودند یا قوم اذکروا ای گروه من یاد کنید نعمة الله نعمتهای خدا را که انعام فرموده علیکم بر شما اذ انجاکم در وقتی که برهانید
من آل فرعون از کسان فرعون یسومونکم میچشانیدند شما را سوء العذاب عذاب بد یعنی عذابها بر شما میرسانیدند و میکشتند و میکشانیدند
کردند که در خدمت ایشان مشغول بودند ویذبحون ابناءکم و میکشتند پسران شما را از بیم آنکه میخوان گفته بودند که در بنی اسرائیل پسری متولد شود
که ملک فرعون به سبب او تغییر پذیرد ویستحیون نساءکم و زنده میگذاشتند دختران شما را تا خدمتکاران ایشان کنند و فی ذلکم
و در آن محنت شما بلاء آزمایشی بود شما را من ربکم از آفریدگار شما یا در نجات شما از آن نعمتی بود عظیم بزرگ در اما متقاربه بعد از ذکر
نعم ایشان را بشکر که از علم فرموده کما قال الله تعالی و اذ تاذن ربکم و یاد کنید ای بنی اسرائیل آن که اعلام کرد و آگاه گردانید شما را ربکم پروردگار شما که
لئن شکرتم اگر شکر کنید بر نعمتها من که اسلام است غیر آن تو نیز ایمان و عمل صالح و اجتناب از معاصی لازیدنکم هر آینه افزون کنم بر شما نعمت را ولئن
کفرتم و اگر ناسپاسی کنید ان عذابی لشدید بدرستی که عذاب من سخت است بر ناسپاسان و شدة عذاب سلب نعمتها بود در دنیا و وقوع
عقوبت در عقبی و در بعض از اخبار آمده که اگر شکر کنید نعمت اسلام را زیاده کنم از ایمان و اگر سپاس داری کنید بر ایمان فرض کنم
یاحسان و اگر بر آن شکر گوئید زیاده گردانم از معرفت و اگر بر آن شاکر باشید بر سانم بمقام وصلت و اگر از شکر کنید شما را بر سانم بدرجه قرب که شکر
نعمت دارم بر خلوتگاه انس و غایه مرتبه و از این معلوم میشود که شکر بر کاه ترقی معراج حصول است و باید که چه در مقابله لازیدنکم لاعذبکم
علی الکفر نفرمود لیکن چون عادت اکرم الاکرمین چنانست که تصریح بوعید کند تعریض بوعید اکتفا نموده در مقام ان فرمود که ان عذابی لشدید
امده کما قال الشکر قید النعم و صید لها شکر قید نعمت است و صید نعم بیوساطت آن شکار کند و نگاه دارند که زوال شود وقتا امده و امید که شکر کننده زیاد شود
نامه را قید کنید و نگاه دارید از امیرالمومنین مرویست که اذا وصل الیکم اطراف النعم فلا تنفروا اقصاها بقلة الشکر چون اوایل نعمت بشما برسد اواخر
آنرا منهزم مگردانید بکم گذاشتن شکر وقال موسی و گفت موسی گروه خود را ان تکفروا انتم اگر کافر شوید یا ناسپاسی کنید شما ومن فی الارض
جمیعا و هر که هست در زمین همه از جن و انس فان الله لغنی پس بدرستی که خدای بی نیاز است از شما و شکر کردن شما حمید ستوده
و مستوجب ستایش در ذات خود اگر چه شما سپاس او نکنید چه در ذات مخلوقات پس او را که ملائکه و جمیع اشیا به تسبیح حمد او مشغولند پس بکفران شما ضرری بخدا
نمیرسد مکر بشما یعنی محروم مانید شما از مزید انعام و استحقاق شما مر عذاب را بشدت ابو ذر غفاری از حضرت نبوی نقل کرده که حق تعالی در بعضی از کتب

ومیکنند... سیاسان بر نعمت [margin notes partly illegible]

فرمود که یا عبادی لو ان اولکم وآخرکم وانسکم وجنکم اجتمعوا علی اتقی قلب رجل منکم ما زاد ذلک فی ملکی شیئا یا عبادی لو ان اولکم وآخرکم وانسکم وجنکم اجتمعوا علی
افجر قلب رجل منکم ما نقص ذلک من ملکی شیئا یا عبادی لو ان اولکم وآخرکم وانسکم وجنکم اجتمعوا فی صعید واحد فسألونی فاعطیت کل انسان منهم مسألته ما نقص ذلک من ملکی الا کما
ینقص المخیط اذا ادخل البحر فی الیم فلینظر الی مرجع هذا الذی بسبیل تنبیه فرمود که **الم یاتکم** آیا نیامد بشما ای امت این کلام موسی است یا ابتدای سخن است از حق
تعالی با اهل زمانه حضرت رسالت و تحذیر برای تقریر است **نبؤا الذین من قبلکم** ... **والذین من بعدهم** و آنانکه بعد از ایشان بودند **لا یعلمهم** نمیداند عدد
ایشان را از انبیای ایشان **الا الله** مگر خدای و تنبیهات و عده که انبیا امم را از عرب و عجم هلاک کرده و آثار ایشان منقطع ساخته که غیر خدا کسی نداند
پس علم بعدد ایشان جز خدا را نیست و این آیت دلالت دارد که آنچه نسابون تعدید میکنند ... از ابن عباس نقل میکنند که میان عدنان و ابراهیم علیه السلام سی قرن گذشته
و اهل آن قرون هیچکس خبر ندارد لاجرم حضرت رسالت صلی الله علیه وسلم چون نسبت خود را تا عدنان رسانیدی ... فرمودی کذب النسابون
جاءتهم رسلهم آوردند بدیشان رسولان پیغمبران ایشان **بالبینات** بحجتهای روشن که کتب الهی بود یا معجزات **فردوا ایدیهم**
فی افواههم پس بازگردانیدند دستهای خود را در دهنهای خود یعنی ایشان دستهای خود را بدندان گزیدند از خشم رسل کقوله عضوا علیکم الانامل
من الغیظ یا دست بر دهان نهادند تعجب آن یا استهزا همچنانکه کسی خنده بر وی غلبه میکند تا بجز اشارت باسکات رسل دستها خود را بر دهنها
... که گویا خود را بر ... رسل ... یعنی ... پیغمبران ... و حکم و شرایع بود ... میکردند
... ایشان ... چون تکذیب میکردند ... **قالوا انا کفرنا**
بما ارسلتم به باانچیز که شما فرستاده شده اید بان بزعم خود **وانا لفی شک مما تدعوننا**
الیه ... **مریب** ...
... **قالت رسلهم** گفتند رسولان ایشان ... **افی الله شک**
آیا در وجود خدا شکی هست ... انکار است ... شک ... اشارت کردند بانکار شک در وجود
... **فاطر السموات والارض** ... صفت است ... یعنی ... آفریننده آسمانها وزمینها
یدعوکم میخواند شما را بایمان **لیغفر لکم** تا بیامرزد شما را ... **من ذنوبکم** بعضی از گناهان شما
... در حقوق الله ... حقوق الناس ... اسلام ... خطاب ... کفر ... ایمان در خطاب ...
... مومنان مغفرت ... الا ایمانا
... طاعت ... معصیت ... ایمان ...
... شما **ویؤخرکم** و تا باز پس دارد شما را ... **الی اجل مسمی** ...
... **قالوا** گفتند ایشان در جواب رسولان **ان انتم** نیستید شما **الا بشر مثلنا** مگر آدمی مثل ما ...
... خدای خواستی که پیغمبری ...
... **تریدون** میخواهید **ان تصدونا** ... **عما کان** ...
... **فاتونا** پس بیارید ... **بسلطان مبین** ...
... معجزه ... **قالت لهم رسلهم** گفتند ایشان را رسولان ایشان
ان نحن نیستیم **الا بشر مثلکم** مگر آدمی مثل شما ... **ولکن الله** ولیکن خدا **یمن** منت مینهد
... **علی من یشاء** بر هر که میخواهد **من عباده** از بندگان خود **وما کان لنا** و نیست ما را ...
ان ناتیکم بسلطان ... معجزه ... **الا باذن الله** مگر بفرمان خدا ...
... **وعلی الله** ...
فلیتوکل المومنون باید که توکل کنند ...
... ایشان ... **وما لنا** و چیست ما را ... **ان لا نتوکل**
علی الله ... **وقد هدانا** ... **سبلنا** ...
... **ولنصبرن** ... **علی ما آذیتمونا** ...
... **وعلی الله** ... **فلیتوکل المتوکلون** ...
... روایت کرده که پیغمبر صلی الله علیه وسلم فرمود ...
... **وما لنا ان لا نتوکل** ... **وقال الذین**
کفروا ... **لرسلهم** ... **لنخرجنکم** ... **من ارضنا** ...
او لتعودن ... **فی ملتنا** ...

نبأ الذین من قبلکم خبر آنانکه پیش از شما بودند قوم نوح که قوم نوح و عاد و قبیله عاد و ثمود و قوم ثمود

بعضی

وعاده

اذ شکایة

رسولان را از بلاد خود یا عود بر رسولان بملت ایشان و عود اینجا بمعنی صیرورت است زیرا که رسل هرگز بر ملت ایشان نبوده اند میتواند بود که خطاب با رسول بوده باشد بهر که ایمان آورده پس تغلیب جماعت بر واحد کرده باشد چون ایشان در کفر خود مصر شدند و در مقام اخراج و اضرار پیغمبران شدند **فَأَوْحَىٰ إِلَيْهِمْ** پس وحی کرد بپیغمبران **رَبُّهُمْ** پروردگار ایشان و سوگند یاد فرموده که **لَنُهْلِكَنَّ الظَّالِمِينَ** هر آینه هلاک کنیم ستمکاران را یعنی کافران را که در کفر متوغل و مغالی شده اند **وَلَنُسْكِنَنَّكُمُ الْأَرْضَ** و ساکن گردانیم شما را در زمین ایشان **مِنْ بَعْدِهِمْ** از پس هلاک کردن ایشان این مقتبس قول بنو است که من آذی جاره اورثه الله داره یعنی هر که همسایه خود را برنجاند خدای تعالی دیار او را به که رنجانیده شده است میراث دهد **ذَٰلِكَ** آنچه گفته شد از اهلاک ظالمان و اسکان مؤمنان **لِمَنْ خَافَ مَقَامِي** برای هر که بترسد از ایستادن در موقف حکم من یعنی روز قیامت که موقف حکم من است یا از قیام من بر او بحفظ اعمال او **وَخَافَ وَعِيدِ** و بترسد از وعید من یعنی از آنکه در دنیا و آخرت عذاب بر کافران فرود آرم **وَاسْتَفْتَحُوا** و طلب فتح کردند پیغمبران یعنی نصرت خواستند از خدای بر هلاک دشمنان یا طلب حکم کردند یعنی گفتند ربنا افتح بیننا و بین قومنا بالحق و بعضی گفته اند کافران طلب حکم کردند یعنی گفتند اللهم ان کان هذا هو الحق الآیه **وَخَابَ** و نومید ماند و بی بهره گشت از خلاص **كُلُّ جَبَّارٍ عَنِيدٍ** هر گردنکش متکبر بر خدای عنید ستیزه کننده با حق و معرض از طاعت **مِنْ وَرَائِهِ جَهَنَّمُ** از پیش او دوزخ است یعنی بعد از انقطاع نفس او در حشر رجوع او بدان خواهد بود **وَيُسْقَىٰ** عطف است بر مقدر تقدیرش اینکه دیلقی فیها و یسقی یعنی در دوزخ افکنده شود و آشامانیده شود **مِنْ مَاءٍ صَدِيدٍ** از آبی که چرک و ریم است و از فرج زانیان بیرون آید **يَتَجَرَّعُهُ** بتکلف جرعه جرعه بخورد **وَلَا يَكَادُ يُسِيغُهُ** و نزدیک نباشد که بتواند که بگلو فرو برد از غایت تلخی و کراهت بلکه در گلوی او منغص شود و فرو شکسته همیشه و بعد از مکرر نادار باشد سوغ حرارت بطریق سهولت و نیکو نفس یعنی بسهولت مسلک در حلق او فرو برد و در روایت کرده که آن شربت باشد که چون نزدیک روی برد گوشت و پوست روی و سر او بپزد و بریزد و چون بخورد امعاء او پاره کرده از دبر او بیرون آید **وَيَأْتِيهِ الْمَوْتُ** و بیاید بدو الام و شدائد مرگ **مِنْ كُلِّ مَكَانٍ** از هر جانب از جوانب او یعنی خاطر کرده باشد بهمه اطراف و اسباب عذاب شدید و عقاب **وَمَا هُوَ بِمَيِّتٍ** و نباشد او مرده که از صدمات اهل دوزخ و آنچه از فرج زناة بیرون آید بیاساید و از این عذاب خلاص شود و در **وَمِنْ وَرَائِهِ** و از پس او **عَذَابٌ غَلِيظٌ** عذابی سخت

مَثَلُ الَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ ... **أَعْمَالُهُمْ كَرَمَادٍ اشْتَدَّتْ بِهِ الرِّيحُ فِي يَوْمٍ عَاصِفٍ** ... **لَا يَقْدِرُونَ مِمَّا كَسَبُوا عَلَىٰ شَيْءٍ** ... **ذَٰلِكَ هُوَ الضَّلَالُ الْبَعِيدُ** ... **أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ** ... **إِنْ يَشَأْ يُذْهِبْكُمْ وَيَأْتِ بِخَلْقٍ جَدِيدٍ** ...

تو بجای شما که مثل شما باشند بدل کفر و نکنند بلکه همه مؤمن و مطیع باشند وَمَا ذَٰلِكَ و نیست این اعدام و ایجاد عَلَى اللَّهِ بِعَزِيزٍ بر خدا دشوار
چه او قادر بالذاتست قدرت او اختصاص ندارد بمقدوری دون مقدوری بلکه نسبت بجمیع ممکنات یکسانست وَبَرَزُوا و ظاهر شدند از گورها و صیغه
ماضی جهت تحقق وقوع است یعنی آنست که ظاهر شوند و بیرون آیند از قبور لِلَّهِ برای امر خدا و حساب او جَمِيعًا همه مردم کافران و مؤمنان
و ابن عباس فرموده که معنی آنست که همه پیشوایان با اتباع خود در عرصهٔ قیامت محشور شوند فَقَالَ الضُّعَفَاءُ پس گویند عاجزان از اهل تبع
اتباع و سفله لِلَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا مر آنان که تکبر کردند از رؤسا و اشراف قوم یعنی آنانکه پیروی ایمهٔ کفر کرده باشند پیشوایان خود را گویند إِنَّا
كُنَّا لَكُمْ تَبَعًا بدرستی که ما بودیم در دنیا مر شما را پیروان ... تبع جمع تابع است چون غیب جمع غائب
که مصدر ... شده جهت مبالغه فَهَلْ أَنتُم پس آیا هستید شما مُّغْنُونَ عَنَّا دفع کنندگان از ما مِنْ عَذَابِ اللَّهِ مِن شَيْءٍ از عذاب خدای چیزی
... ما را تابع شما بودیم ... از عذاب خدا چیزی دفع کنید قَالُوا گویند
... متکبران ... لَوْ هَدَانَا اللَّهُ اگر خدا ... لَهَدَيْنَاكُمْ ...

... خلاصی ... شفاعت ... گویند ... جزع کنیم ...
... خلاص ... سَوَاءٌ عَلَيْنَا أَجَزِعْنَا ... صبر کنیم ...
... أَمْ صَبَرْنَا ... مَا لَنَا مِن مَّحِيصٍ ...
وَقَالَ الشَّيْطَانُ ... ابلیس لَمَّا قُضِيَ الْأَمْرُ ...
... بهشت ... ابلیس ...
... إِنَّ اللَّهَ وَعَدَكُمْ وَعْدَ الْحَقِّ ...
وَوَعَدتُّكُمْ ... فَأَخْلَفْتُكُمْ ...
وَمَا كَانَ لِيَ عَلَيْكُم مِّن سُلْطَانٍ ...
إِلَّا أَن دَعَوْتُكُمْ ... فَاسْتَجَبْتُمْ لِي ...
... فَلَا تَلُومُونِي ...
... وَلُومُوا أَنفُسَكُم ...
... مَّا أَنَا بِمُصْرِخِكُمْ ...
... وَمَا أَنتُم بِمُصْرِخِيَّ ...
... إِنِّي كَفَرْتُ ...
... بِمَا أَشْرَكْتُمُونِ مِن قَبْلُ ...
...
...
... إِنَّ الظَّالِمِينَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ...
... کلام ابلیس ...
... شفاعت ... عیسی علیه السلام ...
... خاتم النبیین ... شفاعت ...
... شفاعت ...
... ابلیس ...
... شفاعت ...
...
... وَأُدْخِلَ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ ...
... جَنَّاتٍ تَجْرِي مِن تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ ...
... خَالِدِينَ فِيهَا ...
... بِإِذْنِ رَبِّهِمْ تَحِيَّتُهُمْ فِيهَا ...

بیان ...

ما ... صبر ...

... ما جوانم

چون کافران ...

برایشان

بر ایشان با تحیت مر ایشانرا بر یکدیگر سلام م سلام باشد که دلالت بر سلامتی از جمیع آفات ... مثل میکند که با شما ...
در خطاب با محمد و اتباع ... پیغمبر **اَلَمْ تَرَ** ایا ندیدی ... تا کیفیت تفهیم شما **كَيْفَ ضَرَبَ اللّٰهُ مَثَلًا** چگونه
زد خدای مثلی ... **كَلِمَةً طَيِّبَةً** کلمه پاکیزه ... توحید یا ... سلام ... **كَشَجَرَةٍ طَيِّبَةٍ**
کلمه پاکیزه ... توحید ... اسلام ... مانند درخت ... نخل ... شجره ...
ضرب الله مثلا ...
ابو العالیه ...
... شجره طیبه ...
... هر درختی که میوه خوش و بوی خوش ...
مانند شجره طیبه است **اَصْلُهَا ثَابِتٌ** که بیخ آن ... ثابت ...
باشد **وَفَرْعُهَا** و شاخ آن ... **فِي السَّمَاءِ** ...
باشد ... **تُؤْتِي اُكُلَهَا** ... میوه خود را **كُلَّ حِينٍ**
در هر وقتی که خدا حکم کرده ...
... **بِاِذْنِ رَبِّهَا** بارادهٔ تکوین ... **وَيَضْرِبُ اللّٰهُ الْاَمْثَالَ** ومیزند خدای مثلها ...
لِلنَّاسِ برای مردمان **لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُوْنَ** شاید که ایشان ...
...
...
... الیه یصعد الکلم الطیب والعمل الصالح یرفعه ...
ایمان ...
... مثل الاسلام کشجرة ثابتة الایمان اصلها ...
والصلوات ... ابن عباس ...
... لا اله الا الله و اشهد ان محمدا عبده و رسوله ...
...
...
... اسلام ... ایمان ...
... مثل هذا الدین کمثل شجرة ثابتة الایمان اصلها ...
...
...
...
...
...
...
...
...
... **وَمَثَلُ كَلِمَةٍ خَبِيْثَةٍ** و مثل سخن ناپاک که کلمه کفر است
... **كَشَجَرَةٍ خَبِيْثَةٍ** مانند درخت ناپاک است ... حنظل ...
... **اجْتُثَّتْ مِنْ فَوْقِ الْاَرْضِ مَا لَهَا مِنْ قَرَارٍ** ...
...
...
... **يُثَبِّتُ اللّٰهُ** ثابت میکند خدا **الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا** آنان را که ایمان ...
... **بِالْقَوْلِ الثَّابِتِ** ... **فِي الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا** ...
در دنیا ...

السلام و گویند شاهد همه مؤمنان را در دنیا بتو نزدیک مرگ تا ختم حیات ایشان بر کلمه توحید باشد و فی الآخرة و ثابت دارد ایشان را در آن سوال
در قبر که منزل اول است منزل اول از منازل آخرت پس تا بجواب منکر و نکیر بر تو صواب باز دهد تا در موقف مشاهده اهوال قیامت تشویش ایشان
نشود و گویند مراد از دنیا قبر است و آخرت موقف ... که چون ... مؤمن ... در قبر ... کند ملک ... آیند
... گویند ... من ربک و من نبیک و ما دینک و من امامک ... جواب ... ذلک یثبت الله الذین
آمنوا بالقول الثابت ... بنده مؤمن ... در قبر ... دو فرشته ...
... در وی سلام کند ... سیاه ... منکر و نکیر ... اعتقاد ... ایشان
... جواب ... خدا و رسول ... امام ... منکر و نکیر ... چشم ...

[illegible]

ابواب رزق بر ایشان گشادیم ایشان از نعمت وجود حضرت رسالت مشرف ساختیم ایشان ناسپاسی کردند لاجرم هفت سال بقحط درماندند [illegible]

کشتند و بعضی از ایشان در حرب بدر مقتول و منکوب گشتند و از امیرالمؤمنین عمر منقولست که مراد از این قوم دو قبیله‌اند [illegible] قریش [illegible]

مغیره و بنی امیه که نعمت حق را [illegible] اما بنو مغیره در روز بدر بقتل رسیدند و بنو امیه از متاع دنیا متمتع شدند [illegible]

مروی است [illegible] والله نعمة الله التی انعم الله بها علی عباده وبنا یفوز من فاز [illegible] که نعمت خدا بر بندگان [illegible] رستگار میگردد

[illegible] وَأَحَلُّوا قَوْمَهُمْ [illegible] دَارَ

الْبَوَارِ [illegible] جَهَنَّمَ عطف بیان است [illegible] يَصْلَوْنَهَا [illegible] وَبِئْسَ الْقَرَارُ [illegible]

دوزخ وَجَعَلُوا لِلَّهِ [illegible] أَنْدَادًا [illegible] لِيُضِلُّوا [illegible]

مردمان را عَنْ سَبِيلِهِ [illegible] لام غرض [illegible]

[illegible] قُلْ تَمَتَّعُوا بگوای محمد [illegible]

[illegible] فَإِنَّ مَصِيرَكُمْ [illegible] إِلَى النَّارِ [illegible]

قُلْ [illegible] لِعِبَادِيَ الَّذِينَ [illegible]

ایشان [illegible] قل لعبادی الذین آمنوا اقیموا الصلوة وانفقوا [illegible]

[illegible] يُقِيمُوا الصَّلَاةَ [illegible] وَيُنْفِقُوا [illegible]

[illegible] مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ [illegible] سِرًّا [illegible]

وَعَلَانِيَةً [illegible]

[illegible]

مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ [illegible] يَوْمٌ لَا بَيْعٌ فِيهِ [illegible]

وَلَا خِلَالٌ [illegible]

[illegible]

[illegible]

اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ [illegible] السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ [illegible] وَأَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ [illegible] مَاءً [illegible]

[illegible] فَأَخْرَجَ بِهِ [illegible] مِنَ الثَّمَرَاتِ [illegible] رِزْقًا لَكُمْ [illegible]

[illegible] وَسَخَّرَ لَكُمُ الْفُلْكَ [illegible] لِتَجْرِيَ فِي الْبَحْرِ

[illegible] بِأَمْرِهِ [illegible] وَسَخَّرَ لَكُمُ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ [illegible]

دَائِبَيْنِ [illegible]

[illegible] وَسَخَّرَ لَكُمُ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ [illegible]

[illegible] وَآتَاكُمْ [illegible] مِنْ كُلِّ مَا سَأَلْتُمُوهُ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] وَإِنْ تَعُدُّوا [illegible] نِعْمَتَ اللَّهِ [illegible] لَا تُحْصُوهَا [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] إِنَّ الْإِنْسَانَ [illegible] لَظَلُومٌ [illegible] كَفَّارٌ [illegible]

[illegible]

[illegible]

وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ [illegible] رَبِّ اجْعَلْ [illegible] هَذَا الْبَلَدَ [illegible] آمِنًا [illegible]

[illegible]

[illegible]

وَسَخَّرَ لَكُمُ الْأَنْهَارَ [illegible]

واجعل

واجعل هذا البلد امنا اشتکه مراد از این شهر مکه است و از جمله بلاد امنه گردانید یعنی بآن انکه خوف را از آن زایل کرد و ابتدا امن کرده‌اند

قال مولد میمونا اجعل امنا و اجنبنی و دور کن مرا و بنی و فرزندان مرا ان نعبد الاصنام از انکه پرستیم بتان را یعنی الطاف کن که فرزندان

از عبادت اصنام اجتناب کنند بر عینیه کنند که فرزندان اسمعیل بجز بتها حضرت خلیل علیه صلوات الرحمن بت نپرستیدند بلکه ایشان از سنگی بوده

و از نام کرده کرامی کردید و گفتند که خانه کعبه از حجر است پس ما هر جا حجری نصب کنیم بمنزله خانه باشد پس حجری را بشاهد محراب خود میداشتند و

کاشفی بعد از نقل این خبر گفته که این قول غریب است خلاف تعجب و چه بیشتر قریش از نسل اسمعیل بوده اند و بت پرستی ایشان مشهور است

و مفسر جمیع ذکر کرده که چون دعای انبیاء مردود نمی‌شود لا محاله مستجاب میگردد پس بنابرین سؤال او مخصوص است بکسانی که علم الهی متعلق گرده

باشد که مؤمن باشند و ابراهیم پرستش نکنند و سؤال ابراهیم اذن داده باشد که دعا کند پس ایشان را دعا کرده باشد و مستجاب کشته بود و در تنزیه

الانبیاء آمده که واجب است که دعای انبیاء مستجاب نشود و حال آنکه ابراهیم ابتدا دعا کرد که واجنبنی و بنی ان نعبد

الاصنام و بسیاری از فرزندان وی عبده اصنام بودند و کرد رب اجعلنی مقیم الصلوة و من ذریتی بر سبیل ظاهر نه قول شما است جواب این است که مفسر

این دعا را حمل کرده اند بر خصوص فرزندان صلبی او ولیکن ایشان که در علم الله بوده باشد که ایمان آورند و پرستش اصنام نکنند تا دعا

بوده باشد و بیان کرده اند که عدول از ظاهر به مقتضی عقلی واجب است مخصوص به دلیل عقلی نیست چون اینجا حمل ابراهیم آیات را دعا کرد برکت کفر نشوند

پس دعا کردن در این باب پیغامبر را عیب باشد و نیز منع نیست که دعا او را مانند [illegible] باشد که سبیل الله حوالی لا محاله به سبیل انتفاء

او باشد تا از آنها الا عبدا و قوله رب اجعلنی مقیم الصلوة و من ذریتی نشاید که تخصیص مقتضی خصوص باشد و در دنیا

و در آخرت فاما صلوه میکرد و بوساطت آن معروف بود بعد از آن فرمود که رب ای پروردگار من انهن بدرستی که بتان اضللن کثیرا گمراه

کردند بسبب این بسبب آنکه فریفته شدند من الناس از مردمان آنکه استغاثه میکنم از اضلال ایشان و از تو سؤال عصمت میکنم از آن

اضلال با صنام یا غیرها سببیت کقوله و غرتهم الحیوة الدنیا فمن تبعنی پس هر که پیروی کند مرا در دین من فانه منی پس بدرستیکه او از منست

یعنی از اهل بیت من و من عصانی و هر که از من نافرمانی کند ما دون شرک فانک غفور پس بدرستیکه تو آمرزنده رحیم مهربانی باندکه

بیامرزی ایشان را و دعوت کرد ایشان بتوفیق ایمان و طاعت و بعد از آن ربنا ای پروردگار ما انی اسکنت بدرستیکه من ساکن کرده ام

من ذریتی بعضی از فرزندان خود را با اتفاق مراد اسمعیل که بعد از تولد او از هاجر و در زمین شام ساره خواتون را که زن خلیل الرحمن بود رشک

آمد ابراهیم را فرمود که دل من از ایشان منزجر گردد که هاجر را با پسر به موضعی بر که تا احوال ایشان [illegible] جبرئیل و حی آورد که هر جا میکوید

ایشان را ببر ابراهیم بر براق نشسته هاجر و اسمعیل را سوار کرده بر اندند تا از شام بزمین حرم آمدند و آن وادی مکه ایشان را آنجا بگذاشت و تفصیل

قصه در سوره البقره سمت تحریر پذیرفته القصه ابراهیم ایشان را در زمین حرم فرود آورد و دعا کرد که خدایا من ایشان را اینجا ساکن کردم بواد

غیر ذی زرع در وادی که خداوند زرع نیست یعنی صالح زراعت نیست عند بیتک المحرم نزدیک خانه تو که حرام کرده

شده است در وصیتی قتال در آن حرام است و هتک حرمت آن و تعرض جبابره در آن حرام است یا محترم بمعنی عظیم الحرمه و این موضع خانه

است که در زمان آدم بود و چه در وقت طوفان ابراهیم خانه نبوده و ضمن خانه را بنا کرده تعظیم است یا آنکه این زمین بعد از طوفان چون خانه بود

وضمیر بیتک یا ان است با آنکه بنای آن بانی بعد خلیل ابراهیم بوده باشد که در ساق علم الهی مقرر شده که آنجا خانه شود که محترم و مطاف مردمان شوند بکار ان تعبد

بیتک الذی یقضی ساحته علیک کو نیست او بآنکه سیدنا است که حمل آن بر این زمان خانه بوده و طیب تحیه آن نیز را ب کرده اند و در روایت صحیح آنست که

این خانه را وقت طوفان بآسمان برداشتند علیه السلام مروی است که در حین تلاوت این آیه فرموده که من بقیه تلک العشره و کانت دعوة ابراهیم ادا تا

پس تکرار کرده به جهت استشهاد آنکه اقامه صلوة مقصود بالذات از اسکان ایشان آنجا بوده که ربنا ای پروردگار ما ایشان را در این مسکن ساکن کردیم

لیقیموا الصلوة تا بپا دارند نماز را و پرستش تو بجای آرند فاجعل پس بگردان افئدة من الناس دلها بعضی از مردمان را که بکشش محبت تهوی

الیهم بشتابند بسوی ایشان از غایت شوق و ورود حقیقت است [illegible] استجابت فرمود بعد از رفتن خلیل و کاشف این آیه در وادی [illegible] زمانی چشمه

زمزم برکت جبرئیل ظاهر شد اسمعیل هم بدان آب پدید آمد چنانکه تفصیل آن در سوره بقره مسطور شده و قبیله جرهم آنجا اقامت کردند و در آن پرورش

مردم بدانجانب دل نهاده است بعضی برای طواف حج و بعضی برای تجارت و اکرحق گفتی افئده الناس بی لفظ من تمامی مردمان آنجا بپا میل نمودی از نصاری تا

مرحیث که سر تمام مر شوند و بعد طواف آن حجار نا بعد از رجعت متوجه ماشوند و تصرف و ولایت خود را بر ما عرض کنند و مقفان بر ابند که اکر من تبعیض

در من الناس نبودی فارس و روم و ترک و هند و یهود و نصاری در حرم از دحام کردی آنجا بپای ایشان شمعله تمام شد که دعا حضرت ابراهیم دعا کرد که

وارزقهم و روزی ده اهل این بلد خصوصا من الثمرات از انواع میوه‌ها لعلهم یشکرون شاید که ایشان سپاس داری کنند نعمتها

را این دعا نیز بجانب استجابت پیوسته با آنکه مکه وادی غیر ذی زرع است انواع ثمرات در آن پیدا میشود و در او اجناس موانه کنند که رابیعه و صیفیه و خریفیه

در یک روز در مکه توان یافت چون تکرار ارادند در دعا دلیل تضرع و تمنا است بکر آیه فرمود که ربنا ای پروردگار ما انک تعلم بدرستیکه تو میدانی

ما نخفی آنچه پنهان میکنیم و ما نعلن و آنچه آشکارا مینمائیم یعنی حاجات ما را مر ما است و انوال دعا را ما علم از ما است و منفعتها را

پس حاجت نیست ما را طلب مقاصد خود کردن از تو لکن اظهار میکنیم و از دعای تضرع مقاصد خود را بهر نوع عرض میکنیم بجهت اظهار عبودیت تو و [illegible]

نوبت [illegible] ابنیل التجر دست از نعم جلیل بعد از آن بجهت تاکید قول بدانکه فرمود که وما یخفی و پوشیده نیست علی الله من شیء بر خدای هیچ چیز

بر خصوص فرزندان صلبی [illegible] عدول از ظاهر [illegible] ابراهیم [illegible] کرد [illegible] الا عبادا [illegible] ایشان

ولیتمم

توح

نتوانا [illegible] زمین

فِي الْأَرْضِ در زمین وَلَا فِي السَّمَاءِ و نه در آسمان برای آنکه عالم است بعلم ذاتی و دشمن است علم [illegible] معلومات [illegible] من برای استغراق است

[illegible] ابن ابتداء کلام است [illegible] حکایت از ابراهیم بعد از آن از نقل کلام ابراهیم [illegible] الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي شکر و سپاس

[illegible] خدایرا که [illegible] خود وَهَبَ لِي بخشید مرا عَلَى الْكِبَرِ با پیری [illegible] امید فرزند [illegible] بخشید

[illegible] إِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ اسمعیل را در [illegible] سالگی [illegible] اسحق را در [illegible] سالگی [illegible] ابراهیم را فرزند [illegible]

[illegible] إِنَّ رَبِّي بدرستیکه پروردگار من لَسَمِيعُ الدُّعَاءِ شنونده [illegible] اجابت کننده دعا است [illegible] سمع الله لمن حمده [illegible]

[illegible] رَبِّ اجْعَلْنِي ای پروردگار من گردان مرا مُقِيمَ الصَّلَاةِ [illegible]

[illegible] وَمِنْ ذُرِّيَّتِي و از فرزندان من [illegible] ابن عباس [illegible]

[illegible] رَبَّنَا ای پروردگار ما [illegible] وَتَقَبَّلْ دُعَاءِ [illegible] رَبَّنَا اغْفِرْ لِي ای پروردگار ما بیامرز مرا

[illegible] وَلِوَالِدَيَّ و پدر و مادر مرا [illegible] ابراهیم کافر بودند [illegible]

[illegible]

[illegible] اسمعیل و اسحق [illegible]

[illegible] وَلِلْمُؤْمِنِينَ و سایر مؤمنان را يَوْمَ يَقُومُ

الْحِسَابُ [illegible]

[illegible] وَلَا تَحْسَبَنَّ اللَّهَ [illegible] غَافِلًا عَمَّا يَعْمَلُ الظَّالِمُونَ [illegible]

[illegible]

[illegible] إِنَّمَا يُؤَخِّرُهُمْ [illegible] لِيَوْمٍ

تَشْخَصُ فِيهِ [illegible] الْأَبْصَارُ [illegible] مُهْطِعِينَ [illegible]

[illegible] مُقْنِعِي رُءُوسِهِمْ [illegible]

لَا يَرْتَدُّ إِلَيْهِمْ [illegible] طَرْفُهُمْ [illegible]

وَأَفْئِدَتُهُمْ هَوَاءٌ [illegible]

[illegible]

[illegible] وَأَنْذِرِ النَّاسَ [illegible]

[illegible] يَوْمَ يَأْتِيهِمُ الْعَذَابُ [illegible] فَيَقُولُ الَّذِينَ

ظَلَمُوا [illegible] رَبَّنَا [illegible] أَخِّرْنَا [illegible]

إِلَىٰ أَجَلٍ قَرِيبٍ [illegible] نُجِبْ دَعْوَتَكَ [illegible]

[illegible] وَنَتَّبِعِ الرُّسُلَ [illegible]

[illegible] أَوَلَمْ تَكُونُوا [illegible]

[illegible] أَقْسَمْتُمْ مِنْ قَبْلُ [illegible] مَا لَكُمْ مِنْ زَوَالٍ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] وَسَكَنْتُمْ [illegible] فِي مَسَاكِنِ الَّذِينَ [illegible] ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ [illegible]

لَكُمْ [illegible] كَيْفَ فَعَلْنَا بِهِمْ [illegible]

[illegible] وَضَرَبْنَا لَكُمُ الْأَمْثَالَ [illegible]

[illegible] وَقَدْ مَكَرُوا مَكْرَهُمْ [illegible]

[illegible] وَعِنْدَ اللَّهِ [illegible] مَكْرُهُمْ [illegible]

(Margin notes, right side: باید [illegible] سالگی — الصلوة — وخواهد — [illegible] — انواره — واغراء — کان — در مساکنها — [illegible])

وَإِنْ كَانَ مَكْرُهُمْ و بدرستیکه بود مکر ایشان در شدت و عظمت ساخته و پرداخته لِتَزُولَ مِنْهُ تا زائل شود از آن مکر کوهها [illegible]

[illegible] احکام شرایع انبیا و معجزات [illegible] شرع حضرت رسالت [illegible] چیزی که در ثبات و رسوخ [illegible] احکام شرایع و [illegible] معجزات [illegible] و ما کان مکرهم [illegible]

[illegible]

[illegible] سوره انعام [illegible]

[illegible]

[illegible] فَلَا تَحْسَبَنَّ اللَّهَ پس مپندار [illegible] مُخْلِفَ وَعْدِهِ [illegible] رُسُلَهُ [illegible] لَنَنْصُرُ رُسُلَنَا [illegible] إِنَّ اللَّهَ لَا يُخْلِفُ الْمِيعَادَ [illegible] إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ [illegible] ذُو انْتِقَامٍ [illegible] يَوْمَ تُبَدَّلُ الْأَرْضُ غَيْرَ الْأَرْضِ [illegible] وَالسَّمَاوَاتُ [illegible]

[illegible] وَبَرَزُوا لِلَّهِ الْوَاحِدِ الْقَهَّارِ [illegible] وَتَرَى الْمُجْرِمِينَ يَوْمَئِذٍ مُقَرَّنِينَ فِي الْأَصْفَادِ [illegible] سَرَابِيلُهُمْ مِنْ قَطِرَانٍ [illegible]

[illegible] وَتَغْشَى وُجُوهَهُمُ النَّارُ [illegible]

ان وعلاده

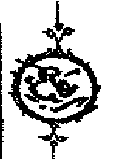
باما

تا بکرسند [illegible]

لحیل الیحیة

باحلة

قولہ فمن

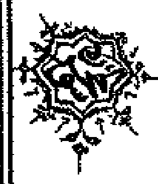
[illegible] لِيَجْزِيَ اللّٰهُ كُلَّ نَفْسٍ مَا كَسَبَتْ [illegible] إِنَّ اللّٰهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ [illegible]

[illegible] هٰذَا بَلَاغٌ لِلنَّاسِ [illegible] وَلِيُنْذَرُوا بِهِ [illegible] وَلِيَعْلَمُوا [illegible] أَنَّمَا هُوَ إِلٰهٌ وَاحِدٌ [illegible] وَلِيَذَّكَّرَ أُولُوا الْأَلْبَابِ [illegible]

[illegible] جعلنا الله من الفائزين بها [illegible]

[illegible] سُورَةُ الْحِجْرِ وَهِيَ مَكِّيَّةٌ تِسْعٌ وَتِسْعُونَ آيَةً بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ الر [illegible]

امیر المؤمنین و امام المتقین [illegible] تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ [illegible] وَقُرْآنٍ مُبِينٍ [illegible]

[illegible] رُبَمَا يَوَدُّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْ كَانُوا مُسْلِمِينَ [illegible]

[illegible] ذَرْهُمْ يَأْكُلُوا وَيَتَمَتَّعُوا وَيُلْهِهِمُ الْأَمَلُ [illegible] فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ [illegible]

[illegible] وَمَا أَهْلَكْنَا مِنْ قَرْيَةٍ إِلَّا وَلَهَا كِتَابٌ مَعْلُومٌ [illegible] مَا تَسْبِقُ مِنْ أُمَّةٍ أَجَلَهَا وَمَا يَسْتَأْخِرُونَ [illegible]

[illegible] وَقَالُوا يَا أَيُّهَا الَّذِي نُزِّلَ عَلَيْهِ الذِّكْرُ إِنَّكَ لَمَجْنُونٌ [illegible]

نبوة ونزول کتاب بر تو از مقول محانین است لَوْ مَا تَأْتِينَا چرا نمی‌آری بما مانند ترکیب الا که افادت [illegible] موضوع است [illegible] امتناع شی [illegible]

[illegible] تخصیص کقوله لولا انزل علیه ملک فیکون معه نذیرا [illegible] بِالْمَلَائِكَةِ فرشتگان را [illegible]

إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ اگر هستی از راستگویان [illegible] که پیغمبر فرشتگان [illegible]

[illegible] در جواب ایشان میگوید که مَا نُنَزِّلُ الْمَلَائِكَةَ [illegible]

[illegible] إِلَّا بِالْحَقِّ [illegible]

[illegible]

[illegible]

وَمَا كَانُوا إِذًا مُنْظَرِينَ [illegible]

[illegible]

[illegible] إِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا الذِّكْرَ [illegible]

[illegible] وَإِنَّا لَهُ لَحَافِظُونَ [illegible]

[illegible]

[illegible] وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا [illegible] مِنْ قَبْلِكَ فِي شِيَعِ الْأَوَّلِينَ [illegible]

[illegible] وَمَا يَأْتِيهِمْ مِنْ رَسُولٍ إِلَّا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ [illegible]

[illegible]

كَذَٰلِكَ [illegible] نَسْلُكُهُ فِي قُلُوبِ الْمُجْرِمِينَ [illegible] لَا يُؤْمِنُونَ بِهِ [illegible]

[illegible]

[illegible] وَقَدْ خَلَتْ سُنَّةُ الْأَوَّلِينَ [illegible]

[illegible]

[illegible] وَلَوْ فَتَحْنَا عَلَيْهِمْ بَابًا مِنَ السَّمَاءِ فَظَلُّوا فِيهِ يَعْرُجُونَ [illegible] لَقَالُوا

[illegible] إِنَّمَا سُكِّرَتْ أَبْصَارُنَا [illegible]

[illegible]

[illegible] بَلْ نَحْنُ قَوْمٌ مَسْحُورُونَ [illegible]

[illegible] وَلَقَدْ جَعَلْنَا فِي السَّمَاءِ بُرُوجًا [illegible]

[illegible] وَزَيَّنَّاهَا [illegible] لِلنَّاظِرِينَ [illegible] وَحَفِظْنَاهَا

[illegible] مِنْ كُلِّ شَيْطَانٍ رَجِيمٍ [illegible] إِلَّا مَنِ اسْتَرَقَ السَّمْعَ

[illegible]

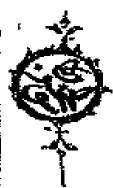

یا باشند لا ان از اوضاع کواکب و حرکات آن چیزی معلوم کند فَأَتْبَعَهُ پس از پی درآید او را و دریابد و در رسد و بسوزد او را شِهَابٌ مُبِینٌ ستاره روشن
و درخشان مرئینده کان و اکثر استثنا منقطع است یعنی لیکن هر دیوی که بآسمان شتابد منع ملائکه ابرا شهاب ثاقب او را میرسد و بسوزد او را شهاب آن
شعله نار است ساطع که از ستاره طالع شود و کواکب میکنند بحکم شرع که از ابن عباس منقولست که از زمان آدم علیه السلام تا وقت عیسی دیوان بر آسمان
میرفتند و از ملائکه اخبار نوع حقوق مطلع در سمع میکردند و شیاطین بودند و از کاهنان میگفتند چون روح الله متولد شد ایشان را از سه آسمان
منع کردند و چون ولادت با سعادت خاتم الانبیا علیه و آله الصلوات والتسلیمات روی داد از همه آسمانها ممنوع گشتند بعضی ازیشان شهب ثاقب بسوختند
ابواب کهانت بالکلیه مسدود گشت و چون هر دیوی بآسمان میرفت شهاب ثاقب او را هلاک میشد در این باب مضطر شدند و نزد ابلیس مجتمع شده
احوال باوی طرح کردند گفت در زمین حادثه واقع شده بروید و در اقطار عالم منتشر شده خبری بگیرید چون در زمین پراکنده شده تفحص
میکردند تا مکه معظمه رسیدند سید عالم را دیدند که قرآن میخواند دانستند که بجهت اینست ممنوع شده اند از صعود بآسمان و از حسن نقل است که شهب
ایشان را میکشد و هلاک میکند و از ابن عباس نقلست که ایشان را نمیسوزد بلکه عضوی از اعضای ایشان را فاسد میکند بعضی را مخبل میگرداند تا مثل
غول بیابان میشوند وَالْأَرْضَ مَدَدْنَاهَا و زمین را بکشیدیم بر روی آب از زیر خانه کعبه وَأَلْقَیْنَا و درافکندیم و پیدا کردیم فِیهَا رَوَاسِیَ
در زمین کوههای افراخته پا برجای وَأَنْبَتْنَا فِیهَا و رویانیدیم در زمین مِنْ كُلِّ شَيْءٍ مَوْزُونٍ از هر چیزی سنجیده بمیزان حکمت مقدر
بمقدار معین هر چه که مقتضای مشیت حادث شد یا موزون بمعنی مستحسن است و منه کلام موزون یعنی رویانیدیم از زمین چیزهای نیکو
بر منافع کلیه از اشجار و میوه ها و امثال آن و مراد هر چیزی که بوزن درآید مانند انواع حبوب و سایر اطعمه و غیر آن از موزونات ذکر
میکرد بجهت آنکه وزن امر کلیست شامل وزن طلا و نقره و امثال آن وَجَعَلْنَا لَكُمْ و گردانیدیم برای شما فِیهَا در زمین مَعَایِشَ
اسباب معیشت یعنی چیزهای قوام حیات باشد از مطاعم و ملابس و غیر آن شما مقرر کردیم وَمَنْ لَسْتُمْ و هم برای شما ساختیم آنرا که نیستید شما
لَهُ بِرَازِقِینَ مر او را روزی دهندگان یعنی بندگان و عیال و خدم و حیوانات و سایر اشیایی که گمان میبرید که روزی شما باشند نه روزی ما از انعام
و مراکب و ذکر من بجهت تغلیب عقلاء است و تنبیه بآنکه نسبت بکمال قدرت و شأن حکمت همه در رزق مسخر ما هستند علیهم تا
بوحدانیت و معرفت او را بپرستند و بعد از آن بیان میفرماید که وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ و نیست هیچ چیز از مکونات إِلَّا عِنْدَنَا
مگر نزدیک ما است بمعنی در تحت قدرت ما خَزَائِنُهُ گنجهای آن است ضرب المثل برای اقتدار چه تشبیه کرده مقدورات را بچیزهای خوبی با اشیای
عزیزه که در خزاین محفوظ است که احتیاج ایشان بکلفت و زحمت نیست و ممنوع است که ما قادریم بر ایجاد همه مکونات و تکوین جمیع مکونات که از جمله آن چیزیست که شما
بآن محتاجید از مطاعم و ملابس و امثال آن وَمَا نُنَزِّلُهُ و فرو نمیفرستیم آنرا از خزاین قدرت بعالم إِلَّا بِقَدَرٍ مَعْلُومٍ مگر باندازه دانسته شده
که برکرامت شما بآن باندازه بر تغلیب و از تعلق قدرت بحکمت و مقتضی است ایجاد میکنیم و این ما دانستیم که بحکم القدر را نست کامله و تخصیص
بعضی از آن در بعضی اوقات و بعضی صفات و حالات لاجرم است از آنکه مقتضی که حکم و تدبیر و علیم باشد و در تخصیص کند که بر بعضی آن بیش از آن است
که از آن نیازمندان بیشتر و چه از آن عزیز است نزد ما و تعزیز عزیز پسندیده مگر بقدر احتیاج بنابر آنکه اکثر ایشان که او بسطها بر استغناء فرموده نزد آن وا برای تعاریف
خود ایجاد با نزال خیر اکرام و انزال در صیغه عظمت متوجه است که همه چیز نزد حق تعالی است ایجاد آن نمیکند و اعطاء آن نمیفرماید مگر بحسب مصلحت حاجت
بعد از آن بیان کیفیت انزال میکند بقوله وَأَرْسَلْنَا الرِّیَاحَ و فرستادیم بادها را لَوَاقِحَ آبستن کنندگان بر بعضی بر آنکه که آنرا حامل بر مشرق گنندگان
درختهای با میوه چه لواقح لازم متعدی هر دو آمده فَأَنْزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ پس فرو فرستادیم از آسمان مَاءً آبی که باران است فَأَسْقَیْنَاكُمُوهُ
پس نوشانیدیم شما آنرا وَمَا أَنْتُمْ لَهُ بِخَازِنِینَ و نیستید مر آنرا خزانه کنندگان که آنرا در چاهها
و چشمه ها نگاه دارید یعنی ما ذخیره کنید برای وقت احتیاج بلکه ما حافظ آنیم و با توجه از انزال میکنیم و در زمین حفظ آن
میکنیم و بعد از آن نقل حال خلق و بیان قدرت خود بر احیا و ابقا و اماته حکیم و طبیعت آنرا مقتضی عود است پس از آن بعدد حکمت تا
امر از عنصر که نزد حکیم است و از آن بیان آن فرمود که شما نیستید که بر خداییتعالی دعوت ما از آن در دست شما نیست چه ما قادریم بر
خواندن حی از آن و گفت وَإِنَّا لَنَحْنُ و بدرستیکه ما نُحْیِي زنده میکنیم اجساد را بدمیدن ارواح و حیات در آن نگاه میداریم چندانکه مدت حیوة
مقرر است وَنُمِیتُ و میمیرانیم اجساد را با زایل حیات از آن بعد از آنکه مدت عمر ایشان بآخر آید نه ارواح را چه مجال و امکان نفوس ایشان میدانیم بسطوت
قهرمان جلال وَنَحْنُ الْوَارِثُونَ و ماییم وارثان یعنی باقی بعد از فنای خلایق چه میراث چیزیست که بعد از مردن کسی بدیگری رسد
و ما از حق تعالی موصوف است بصفت بقا وَلَقَدْ عَلِمْنَا الْمُسْتَقْدِمِینَ و هر آینه دانستیم پیش روندگان را مِنْكُمْ از شما در اسلام وَلَقَدْ
عَلِمْنَا الْمُسْتَأْخِرِینَ و بتحقیق میدانیم و اپس افتادگان را از آن و میدانیم پیشینیان و پسینیان را از شما که او میدانند هر کس مرده است
از زمان آدم تا این وقت و هر که خواهد مرد تا قیامت یا هر که متولد شده از گذشتگان و هر که خواهد زاد از آیندگان یا دانستیم آنچه رفت ماضی از
امت محمد تا این اکه مقدم است در صف جهاد یا در سبقت طاعت و آنکه مؤخر است از اینها این بیان کمال علم اوست بعد از احتجاج بر کمال قدرت
خود چه آنچه دانسته بر آن قادر بود بلکه بر علم او دو دانستن بر ... اند وجه گفته اند که زنی جمیله در عقب حضرت پیغمبر نماز میگذارد و در صف صف زنان بعضی از
اهل جماعت در صفهای پیش میشدند تا او را نبینند و بعضی در پس میماندند تا در وقت رکوع از زیر بغل خود تماشای او کنند حق تعالی فرمود که مقدمین خود
اهل صفوف را میدانیم و مستأخرین را نیز و شیده نیست قصد نیت هر دو را میدانیم و از اینجا است که رسول فرموده که خیر صفوف الرجال اولها و شرها آخرها

مقادیر و شکل معین که مختلف الاجزا است بحیث و امثال انواع نباتات و حیوانات مختلف در عجایب خاص

برانیجا اشیا و غیر گوید

اخرها و خیر صفوف النساء اخرها و شرها اولها و ربیع انس گفته سبب نزول این آیت آن بود که رسول صلعم مردمانرا تحریص کرده بر صف اول مردم مبادرت میکردند
و بنو عذره را سراها دور بود و چون بر سیدند تنگی صف اول ازدحام کردند و گفتند یا رسول الله سراهای خود را بفروشیم و در جوار مسجد سراها بخریم تا فضل
صف اول که از ما فوت نشود حقتعالی این آیت فرستاد و فرمود من عالم باحوال متقدمان شما و احوال آنانکه پیشتر از شما بمسجد آیند و آنکه از شما دورتر است
بسبب بعد این گامهای شما بیشتر است لیکن حقتعالی جزای شما بحسب نیت میدهد ایشان خوشدل شدند وَإِنَّ رَبَّكَ بدرستیکه پروردگار تو هُوَ
يَحْشُرُهُمْ او جمع کند متقدمین و متأخرین را برای جزای هر یك بدو فرستاد إِنَّهُ حَكِيمٌ بدرستیکه او با همه حکمت است و متقن در افعال خود که در ...
در است کار است عَلِيمٌ دانای جمیع احوال و اشکال در چون حقتعالی احیا و اماته و حشر ایشانرا ذکر کرد در عقب آن بیان نشأة اولی خود میفرماید که وَلَقَدْ
خَلَقْنَا الْإِنسَانَ و بدرستیکه ما آفریدیم انسان یعنی آدم را مِن صَلْصَالٍ از گل خشک که چون دست بر زنند آواز کند و آن گل باشد که
حَمَإٍ از گل متغیر سیاه شده مَّسْنُونٍ بوی گرفته ... بسیار بودن در آب چون گل که در ته حوض و جوی باشد ... گفته که حقتعالی
ادم را از خاك آفرید ... خاك را با آب ... تا گل سیاه گشت ... بصورت گرد ... مسنون یعنی مصور شد
و انگاه بگذاشت تا خشک شد و صلصال گشت وَالْجَانَّ خَلَقْنَاهُ جان که پدر پریانست و گویند که آن ابلیس است بیافریدیم او را مِن قَبْلُ پیش از آفریدن
انسان مِن نَّارِ السَّمُومِ از آتش ... که از غایت لطافت در مسام نفوذ میکند ... و ابن مسعود رضی الله عنه فرموده که سموم
جزئیست از هفتاد جزء از آتشی که جان از آن آفریده شد ... ممتنع نیست ... در اجرام بسیطه ... ممتنع نیست خلق ... در جواهر
مجرده ... مشاهده ... میکند ... و بیان ...
بنیه ... مقدمه ثانیه که امکان حشر ... وَإِذْ قَالَ و یاد کن آنرا که گفت رَبُّكَ لِلْمَلَائِكَةِ
پروردگار تو مر فرشتگان را ... إِنِّي خَالِقٌ بدرستیکه آفریننده ام بَشَرًا آدمی را مِّن صَلْصَالٍ از گل خشک که آواز میکند مِّنْ حَمَإٍ
مَّسْنُونٍ از گل ... فَإِذَا سَوَّيْتُهُ پس چون راست کنم صورت او را ... مستعد نفخ روح باشد وَنَفَخْتُ فِيهِ
و در دمم در وی مِن رُّوحِي از روحی که آفریده منست ... نفخ ... بعد ... و چون روح ... متعلق
... لطیفه ... بعد از آن ... نفخ نام نهاده
... فَقَعُوا لَهُ پس بیفتید برای او سَاجِدِينَ
سجده کنندگان سجده تعظیم ... چون ... آدم نفخ روح فرمود فَسَجَدَ الْمَلَائِكَةُ پس سجده کردند فرشتگان كُلُّهُمْ أَجْمَعُونَ همه ایشان بتمام
تاکید ... تاکید جمع مبالغه است در تعمیم ... تخصیص ... تاکید ... حاضر است ... که همه مجتمع شده
بیکبار سجده کردند ... إِلَّا إِبْلِيسَ مگر ابلیس که از روی
استکبار أَبَىٰ أَن يَكُونَ سر باز زد از آنکه باشد مَعَ السَّاجِدِينَ با سجده کنندگان قَالَ يَا إِبْلِيسُ گفت خدای تعالی ای ابلیس مَا لَكَ چیست ترا
... أَلَّا تَكُونَ ... که نباشی مَعَ السَّاجِدِينَ با سجده کنندگان گفت ابلیس لَمْ أَكُن لِّأَسْجُدَ نیستم من که سجده کنم
... لِبَشَرٍ خَلَقْتَهُ مر بشری را که آفریده ای مِن صَلْصَالٍ از گل خشک که آواز کند مِّنْ حَمَإٍ
مَّسْنُونٍ ... فرمان
... ابلیس ... سجده آدم ... قَالَ فَاخْرُجْ پس بیرون رو مِنْهَا از آسمانها یا از بهشت یا از زمره ملائکه
... ابلیس ... ملائکه ... سوره البقره ... فَإِنَّكَ رَجِيمٌ پس بدرستیکه تو رانده شده
... وَإِنَّ عَلَيْكَ اللَّعْنَةَ و بدرستیکه بر تست ... إِلَىٰ يَوْمِ الدِّينِ تا روز جزا ... روز قیامت
... لعنت کنند ... یوم الدین ... تکلیف
یوم الدین ... الی یوم الدین ...
... قَالَ رَبِّ گفت ابلیس ای پروردگار من فَأَنظِرْنِي پس مهلت ده مرا إِلَىٰ يَوْمِ يُبْعَثُونَ تا روزی که برانگیخته شوند ...
... غرض ابلیس ... مرگ نیست ... حقتعالی اجابت ... کرد
قَالَ گفت جواب او فَإِنَّكَ بدرستیکه تو مِنَ الْمُنظَرِينَ از مهلت داده شدگانی إِلَىٰ يَوْمِ الْوَقْتِ الْمَعْلُومِ تا روز وقت معلوم ...
... نفخه اولی ... نفخه ثانیه
... ابلیس چهل سال ... باشد ...
... یوم الدین و یوم بعث و یوم معلوم ...
... بانقطاع تکلیف ...
... معلوم ... ابلیس ... ایشان ...
... ابلیس ...
... شیطان ... اغوا و اضلال مردمان ... عقوبت ...

[illegible] شد [illegible]

قَالَ رَبِّ بِمَا أَغْوَيْتَنِي [illegible] لَأُزَيِّنَنَّ لَهُمْ [illegible] برای ایشان [illegible]

فِي الْأَرْضِ [illegible] در دنیا [illegible] کقوله اخلد الی الارض [illegible] ابلیس [illegible] سوگند [illegible]

[illegible] لَأُغْوِيَنَّهُمْ [illegible]

[illegible]

[illegible] بما اغویتنی [illegible]

[illegible] وَلَأُغْوِيَنَّهُمْ أَجْمَعِينَ [illegible] إِلَّا عِبَادَكَ مِنْهُمُ الْمُخْلَصِينَ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] قَالَ هَٰذَا صِرَاطٌ عَلَيَّ مُسْتَقِيمٌ [illegible]

[illegible]

[illegible]

إِنَّ عِبَادِي لَيْسَ لَكَ عَلَيْهِمْ سُلْطَانٌ [illegible]

[illegible] إِلَّا مَنِ اتَّبَعَكَ [illegible] مِنَ الْغَاوِينَ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] وَإِنَّ جَهَنَّمَ لَمَوْعِدُهُمْ أَجْمَعِينَ [illegible] لَهَا سَبْعَةُ

أَبْوَابٍ لِكُلِّ بَابٍ مِنْهُمْ جُزْءٌ مَقْسُومٌ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] إِنَّ الْمُنَافِقِينَ فِي الدَّرْكِ الْأَسْفَلِ مِنَ النَّارِ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

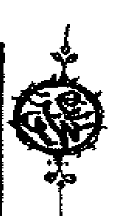
[illegible] وَإِنَّ جَهَنَّمَ لَمَوْعِدُهُمْ أَجْمَعِينَ لَهَا سَبْعَةُ أَبْوَابٍ لِكُلِّ بَابٍ مِنْهُمْ جُزْءٌ مَقْسُومٌ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

که هستند از فجار و دوزخ بر تو حرام کرده‌ام و در هاویه هشت توبکشاد چون خشتها ذکر دوزخ کرد وعید در عقب آن بیان بهشت و نعیم آن کرد و فرمود که إِنَّ الْمُتَّقِينَ بدرستیکه پرهیزکنندگان از شرک و کبایر که تابع و اتباع شیطان در کفر و خواهش نبودند و دوری جستند صلوات
خمس مکرر اند فِي جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ در بوستانها اند و چشمها یعنی در باغها و آنجا است که ازان چشمها روان باشد از آب و شیر و خمر و عسل که وصف
در دنیا ادْخُلُوهَا بِسَلَامٍ آمِنِينَ گفته شود بمتقیان که در آئید بدین بوستانها بسلامت آمنین مقرون بسلامت ایمن از آفتها
در دنیا امیدکه ایمن باشند از زوال و نزعنا و بیرون کنیم مَا فِي صُدُورِهِمْ مِنْ غِلٍّ آنچه در سینهای بهشتیان باشد از کینه و غل که در دنیا با هم داشته
باشند کنند... ازیشان نزع کند تا در بهشت برادران باشند إِخْوَانًا حال است از ضمیر در جنات یا فاعل ادخلوها یعنی
در بهشت در حالیکه برادران باشند یکدیگر را و باشند دوستان عَلَى سُرُرٍ متقابلين بر تختها نشسته روی بروی یکدیگر
معتقابلین بیکدیگر باشند ... که بهشتیان ... یکدیگر را ببینند لَا يَمَسُّهُمْ فِيهَا نَصَبٌ
فِيهَا در بهشت نَصَبٌ رنجی و مشقتی ... وَمَا هُمْ مِنْهَا بِمُخْرَجِينَ و نیستند ایشان از بهشت بیرون کرده شدگان
... باشند ... روایت کرده که وقتی حضرت نبوی از باب بنی شیبه به مسجد حرام در آمد جمعی از اصحاب
را دید که می‌خندیدند ... فرمود که شما را می‌بینم که می‌خندید ... چون بحجر رسید باز گشت و گفت جبرئیل آمد و پیغام آورد که چرا بندگان مرا از امید ... نَبِّئْ عِبَادِي خبرده بندگان مرا أَنِّي أَنَا الْغَفُورُ
بسیار آمرزنده ام کسی را که آمرزش طلبد الرَّحِيمُ بخشاینده ام ... وَأَنَّ عَذَابِي ... هُوَ الْعَذَابُ الْأَلِيمُ ... مستغفر
... عذاب ... محققان گفته‌اند ... مغفرت ... عقوبت ...
... ذکر مغفرت دلیلست ... کبیره اجتناب کنند ... ما سبق ...
و قوله وَنَبِّئْهُمْ عَنْ ضَيْفِ إِبْرَاهِيمَ که عطف شده بر قوله نبئ ... وعید ... چه قصه ابراهیم
و قوم لوط ... بندگان ... ابراهیم ... فرشتگان ... بشارت ابراهیم
... قوم لوط ... إِذْ دَخَلُوا عَلَيْهِ چون در آمدند بر وی فَقَالُوا سَلَامًا پس گفتند سلام میکنیم بر تو سلام کردنی
قَالَ إِنَّا مِنْكُمْ وَجِلُونَ ما از شما ترسانیم ... وقتی ... بی اذن آمده بودند ... طعام ...
... شنیدند قَالُوا لَا تَوْجَلْ گفتند مترس إِنَّا نُبَشِّرُكَ بدرستیکه ما ترا مژده میدهیم بِغُلَامٍ به پسری عَلِيمٍ دانا
... بلوغ ... قَالَ أَبَشَّرْتُمُونِي گفت ابراهیم بر سبیل تعجب ایشان را آیا مژده
عَلَى أَنْ مَسَّنِيَ الْكِبَرُ ... پیری ... فَبِمَ تُبَشِّرُونَ پس بچه چیز مژده می‌دهید ... قَالُوا بَشَّرْنَاكَ
بِالْحَقِّ ... فَلَا تَكُنْ مِنَ الْقَانِطِينَ پس مباش از نا امیدان ... امید ... مژده
... قَالَ ... وَمَنْ يَقْنَطُ
مِنْ رَحْمَةِ رَبِّهِ ... إِلَّا الضَّالُّونَ مگر گمراهان ...
... ابراهیم ... بشارت فرزند ...
... بشارت ... قَالَ فَمَا خَطْبُكُمْ گفت پس چیست کار شما
... أَيُّهَا الْمُرْسَلُونَ ای فرستادگان ... قَالُوا إِنَّا أُرْسِلْنَا گفتند بدرستیکه ما فرستاده شده‌ایم
إِلَى قَوْمٍ مُجْرِمِينَ بگروهی گناهکاران یعنی قوم لوط إِلَّا آلَ لُوطٍ یعنی خاندان او استثناء منقطع ... قوم ...
و اگر استثنا از ضمیر مجرمین باشد متصل خواهد بود ... إِنَّا أُرْسِلْنَا إِلَى قَوْمٍ أَجْرَمُوا كُلُّهُمْ إِلَّا آلَ لُوطٍ ...
... آل لوط ... إِنَّا لَمُنَجُّوهُمْ أَجْمَعِينَ ...
... إِلَّا امْرَأَتَهُ مگر زن او قَدَّرْنَا إِنَّهَا لَمِنَ الْغَابِرِينَ ...
... فَلَمَّا جَاءَ آلَ لُوطٍ الْمُرْسَلُونَ
قَالَ إِنَّكُمْ قَوْمٌ مُنْكَرُونَ ... قَالُوا بَلْ جِئْنَاكَ ...
... بِمَا كَانُوا فِيهِ يَمْتَرُونَ ...
... وَأَتَيْنَاكَ بِالْحَقِّ ... وَإِنَّا لَصَادِقُونَ ...
... فَأَسْرِ بِأَهْلِكَ بِقِطْعٍ مِنَ اللَّيْلِ ... وَاتَّبِعْ أَدْبَارَهُمْ ...
ایشان ... وَلَا يَلْتَفِتْ مِنْكُمْ
أَحَدٌ ... وَامْضُوا حَيْثُ تُؤْمَرُونَ ...
... وَقَضَيْنَا إِلَيْهِ ذَلِكَ الْأَمْرَ ... أَنَّ دَابِرَ هَؤُلَاءِ

مقطوع بریده و بر کنده شده است مصبحین در حالتی که صبح در آیند یعنی قوم لوط وقت صبح مستاصل خواهند شد که یکی از ایشان باقی نماند از جا

ان هولاء ... و بعد ذکر انجام و تفصیل ... [illegible] ... لوط ...

نیکو بر امید خبر قوم ... و جاء اهل المدینة ... اهل شهر سدوم به خانه لوط علیه السلام یستبشرون ... [illegible]

بدان مهمانان ... [illegible] ... قال ان هؤلاء ضیفی ... [illegible] ... فلا تفضحون پس رسوا

نکنید ... [illegible] ... واتقوا الله ... [illegible] ... ولا تخزون ... [illegible]

... [illegible] ... قالوا اولم ننهک ... [illegible] ... عن العالمین ... [illegible]

... [illegible] ... قال هؤلاء بناتی ... [illegible]

... [illegible] ... اسلام ان کنتم فاعلین ... [illegible] ... لعمرک ... [illegible]

انهم ... [illegible] ... لفی سکرتهم ... [illegible] ... یعمهون ... [illegible]

عباس نقل میکند که خدای تعالی ... [illegible]

... [illegible]

... [illegible] ... فاخذتهم الصیحة ... مشرقین ... [illegible]

... [illegible]

... [illegible] ... فجعلنا عالیها سافلها ... [illegible]

وامطرنا علیهم ... [illegible] ... حجارة من سجیل ... [illegible]

... [illegible] ... ان فی ذلک ... [illegible]

لآیات ... [illegible] ... للمتوسمین ... [illegible]

... [illegible]

... [illegible] ... وانها لبسبیل مقیم ... [illegible]

... [illegible] ... ان فی ذلک لآیة للمؤمنین ... [illegible]

... [illegible] ... وان کان اصحاب الایکة لظالمین ... [illegible]

... [illegible]

... [illegible] ... فانتقمنا منهم ... [illegible]

... [illegible] ... وانهما لبامام مبین ... [illegible]

... [illegible] ... ولقد کذب ... [illegible]

... [illegible] ... اصحاب الحجر ... المرسلین ... [illegible]

... [illegible] ... وآتیناهم ... [illegible]

آیاتنا ... [illegible]

... [illegible]

... [illegible] ... فکانوا عنها معرضین ... [illegible]

کرده بودند ... وکانوا ینحتون ... من الجبال بیوتا آمنین ... [illegible]

... [illegible]

فاخذتهم الصیحة مصبحین ... [illegible]

... [illegible] ... فما اغنی عنهم ... ما کانوا یکسبون ... [illegible]

... [illegible] ... وما خلقنا السموات والارض وما بینهما

... [illegible] ... الا بالحق ... [illegible]

... [illegible] ... وان الساعة ... لآتیة ... [illegible] ... فاصفح

الصفح الجمیل ... [illegible] ... ان ربک ... [illegible]

... [illegible] ... هو الخلاق ... [illegible] ... العلیم ... [illegible]

ایشان ... [illegible]

... [illegible]

[illegible] کنند خاطر مبارک حضرت پیغمبر [illegible] شکستگی و برهنگی اوقات [illegible]

[illegible] وَلَقَدْ آتَيْنَاكَ و بدرستیکه ما دادیم ترا سَبْعًا مِنَ الْمَثَانِي هفت آیت از مثانی که قرائت است و آن هفت [illegible]

فاتحه مراد هفت آیت فاتحه است و گفته‌اند مراد هفت سوره است از اول قرآن که سبع طوال گویند [illegible] سوره انفال است [illegible]

[illegible] امثال [illegible] احکام و قصص [illegible]

[illegible] من المثانی [illegible] ثنا [illegible] الفاظ

[illegible]

[illegible] الحمد لله رب العالمین [illegible]

[illegible] سبع المثانی و ام القرآن و فاتحة الکتاب [illegible]

[illegible]

[illegible] وَلَقَدْ آتَيْنَاكَ سَبْعًا مِنَ الْمَثَانِي وَالْقُرْآنَ الْعَظِيمَ [illegible]

[illegible] القرآن العظیم [illegible] سوره فاتحه [illegible]

[illegible] فاتحة الکتاب [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] امیر المؤمنین [illegible]

[illegible] فاتحة الکتاب [illegible] ابو عبد الله و ابو جعفر علیهما السلام [illegible]

[illegible] لَا تَمُدَّنَّ عَيْنَيْكَ [illegible]

[illegible] إِلَىٰ مَا مَتَّعْنَا بِهِ [illegible] أَزْوَاجًا مِنْهُمْ [illegible]

[illegible]

[illegible] وَلَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ [illegible]

[illegible]

[illegible] وَاخْفِضْ جَنَاحَكَ [illegible] لِلْمُؤْمِنِينَ [illegible] مؤمنان [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] وَقُلْ إِنِّي أَنَا النَّذِيرُ [illegible] الْمُبِينُ [illegible]

[illegible] كَمَا أَنْزَلْنَا [illegible]

عَلَى الْمُقْتَسِمِينَ [illegible] الَّذِينَ جَعَلُوا الْقُرْآنَ [illegible] عِضِينَ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

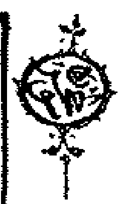
[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] باشند [illegible] سوال کنند [illegible] کرده باشند

[illegible] سوال کنند [illegible] حضرت رسالت [illegible]

[illegible] فَاصْدَعْ بِمَا تُؤْمَرُ [illegible] وَأَعْرِضْ عَنِ الْمُشْرِكِينَ [illegible]

[illegible]

[illegible] حلال است و فلان حرام است و فلان [illegible]

[illegible] قریش ولید بن مغیره مخزومی و عاص بن وائل سهمی [illegible]

المطلب که پیغمبر [illegible] چشمش کور کن [illegible] اسود بن عبد یغوث و حارث بن قیس

[illegible] در مسجد الحرام [illegible]

[illegible] جبرئیل علیه السلام [illegible] جبرئیل گفت یا رسول الله [illegible]

[illegible] ولید بن مغیره [illegible] عاص بن وائل [illegible] اسود بن عبد یغوث [illegible] اسود بن مطلب [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

إِنَّا كَفَيْنَاكَ الْمُسْتَهْزِئِينَ [illegible] الَّذِينَ يَجْعَلُونَ [illegible]

مَعَ اللَّهِ [illegible] إِلَٰهًا آخَرَ [illegible] فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ [illegible]

وَلَقَدْ نَعْلَمُ أَنَّكَ يَضِيقُ صَدْرُكَ [illegible] بِمَا يَقُولُونَ [illegible]

[illegible] فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ [illegible]

[illegible] وَكُنْ مِنَ السَّاجِدِينَ [illegible]

[illegible]

[illegible]

وَاعْبُدْ رَبَّكَ حَتَّىٰ يَأْتِيَكَ الْيَقِينُ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] سورة النحل [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ أَتَىٰ أَمْرُ اللَّهِ [illegible]

[illegible]

[illegible] فَلَا تَسْتَعْجِلُوهُ [illegible]

[illegible] سُبْحَانَهُ وَتَعَالَىٰ

عَمَّا يُشْرِكُونَ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] اقْتَرَبَ لِلنَّاسِ حِسَابُهُمْ وَهُمْ فِي غَفْلَةٍ

[illegible]

[illegible]

... فلا تستعجلوه و تعجیل مکنید در آن ... آن حضرت ... جواب نضر بن حارث ... گفت اللهم
ان کان هو الحق من عندک ... سبحانه ... [illegible]
... [illegible] ... سبحانه ... [illegible]
... [illegible] ... ينزل الملائكة ... [illegible]
... بالروح ... [illegible]
... [illegible] ... جبرئیل ... [illegible]
... من امره ... [illegible] ... علی من یشاء
من عباده ... [illegible] ... ان انذروا ... [illegible]
... [illegible] ... انه لا اله الا انا ... [illegible]
... [illegible] ... فاتقون
... [illegible]
... [illegible]
... [illegible]
... خلق السموات والارض بالحق ... [illegible]
... [illegible] ... تعالی عما یشرکون ... [illegible]
... [illegible] ... خلق الانسان ... [illegible]
... [illegible] ... من نطفة ... فاذا هو خصیم مبین ... [illegible]
... [illegible]
... [illegible]
... والانعام ... خلقها لکم ... [illegible] ... فیها دفء ... [illegible]
... [illegible] ... و منافع ... [illegible]
... [illegible] ... و منها تأکلون ... [illegible]
... [illegible]
و لکم فیها جمال ... [illegible] ... حین تریحون ... [illegible]
... [illegible] ... و حین تسرحون ... [illegible]
... [illegible]
... و تحمل اثقالکم الی بلد لم تکونوا ... بالغیه ... [illegible]
... الا بشق الانفس ... [illegible]
... [illegible] ... ان ربکم لرؤف رحیم ... [illegible]
... [illegible] ... والخیل والبغال والحمیر لترکبوها ... [illegible]
... و زینة ... [illegible]
... [illegible] ... لترکبوها ... [illegible]
... [illegible]
... [illegible]
... و یخلق ما لا ... [illegible]
تعلمون ... [illegible]
... [illegible]
... [illegible]
... [illegible]
... [illegible] ... و علی الله قصد السبیل ... [illegible]
... [illegible]
... [illegible]

طریق ... [illegible]

سبیل

[illegible] وَمِنْهَا جَائِرٌ [illegible]

[illegible] وَلَوْ شَاءَ لَهَدَاكُمْ أَجْمَعِينَ [illegible]

[illegible]

هُوَ الَّذِي أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً لَكُمْ مِنْهُ شَرَابٌ [illegible]

وَمِنْهُ شَجَرٌ فِيهِ تُسِيمُونَ [illegible]

[illegible] يُنْبِتُ لَكُمْ بِهِ الزَّرْعَ وَالزَّيْتُونَ وَالنَّخِيلَ وَالْأَعْنَابَ وَمِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ [illegible]

[illegible] إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ [illegible]

[illegible] وَسَخَّرَ لَكُمُ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ [illegible] وَالنُّجُومُ مُسَخَّرَاتٌ بِأَمْرِهِ [illegible]

[illegible] إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ [illegible]

[illegible] وَمَا ذَرَأَ لَكُمْ فِي الْأَرْضِ [illegible] مُخْتَلِفًا أَلْوَانُهُ إِنَّ فِي ذَلِكَ [illegible] لِقَوْمٍ يَذَّكَّرُونَ [illegible]

[illegible] وَهُوَ الَّذِي سَخَّرَ الْبَحْرَ [illegible] لِتَأْكُلُوا مِنْهُ لَحْمًا طَرِيًّا [illegible]

[illegible] وَتَسْتَخْرِجُوا [illegible] وَتَرَى الْفُلْكَ [illegible] وَلِتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ [illegible] وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ [illegible]

[illegible]

باحوال [illegible] مرکب در کشتی [illegible] اندر دریای [illegible] ساحل جنبید سید پس [illegible] میفرماید وَأَلْقَى فِي الْأَرْضِ و افکند در زمین
رَوَاسِيَ کوههای بلند ثابت أَنْ تَمِيدَ بِكُمْ جهت کراهت آنکه میل کند بشما زمین [illegible] و مضطرب [illegible] آنکه نهاد و این [illegible] آنست که
زمین [illegible] آنکه کوهها مخلوق گردند بالطبع کره [illegible] و مطلق بالاستدلال است [illegible] سبب تحریک
[illegible] کوهها مخلوق گشته [illegible] متفاوت شد [illegible] ثقلها مانند [illegible] شد [illegible] که [illegible]
[illegible] زمین [illegible] کفته اند [illegible] کوهها [illegible]
[illegible] مضطرب [illegible] و اضطراب [illegible]
[illegible] کوهها [illegible] و انهارا [illegible] زمین [illegible]
[illegible] وَسُبُلًا و پدید کرد در زمین راهها از مواضع [illegible]
[illegible] لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ تا شما [illegible] وَعَلَامَاتٍ و دیگر پدید کرد نشانهای [illegible]
[illegible] کوهها [illegible] وَبِالنَّجْمِ و بستاره [illegible] النجوم [illegible]
[illegible] هُمْ يَهْتَدُونَ ایشان [illegible] راه می یابند در خشکی و دریا [illegible]
[illegible]
[illegible] کلام [illegible] مولای [illegible]
[illegible] ایشان [illegible] ستاره [illegible]
[illegible] ابن عباس [illegible] رسول [illegible]
[illegible] علیه السلام [illegible] اهل بیت رسول خدا [illegible] رسول خدا
[illegible] أَفَمَنْ يَخْلُقُ آیا کسی که [illegible] كَمَنْ لَا يَخْلُقُ [illegible]
[illegible] مشرکان [illegible] اصنام [illegible] خالق [illegible]
[illegible] أَفَلَا تَذَكَّرُونَ آیا پند نمی گیرید [illegible]
[illegible] عقل [illegible] آنکه [illegible] کلام
[illegible] كَمَنْ لَا يَخْلُقُ [illegible] ایشان [illegible] خدا [illegible] جنس مخلوق [illegible]
[illegible] لا یخلق [illegible] ذوی العلم [illegible] باشد [illegible]
[illegible] اصنام [illegible] مشرکان [illegible] الاصنام [illegible]
[illegible] من یخلق [illegible] من لا یخلق [illegible] اولی العلم
[illegible] وَإِنْ تَعُدُّوا و اگر شمارید نِعْمَةَ اللَّهِ [illegible] لَا تُحْصُوهَا [illegible]
[illegible] شکر [illegible]
[illegible] إِنَّ اللَّهَ لَغَفُورٌ [illegible]
[illegible] رَحِيمٌ [illegible] شکر [illegible]
[illegible]
[illegible] وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تُسِرُّونَ [illegible] وَمَا تُعْلِنُونَ [illegible]
[illegible] وَالَّذِينَ يَدْعُونَ [illegible] مِنْ دُونِ اللَّهِ [illegible] لَا يَخْلُقُونَ شَيْئًا
[illegible] وَهُمْ يُخْلَقُونَ [illegible] ایشان [illegible] مخلوق [illegible] محتاج [illegible] ممکن باشد
[illegible] ایشان [illegible] من لا یخلق [illegible]
[illegible] مخلوق [illegible] محتاج [illegible] أَمْوَاتٌ غَيْرُ أَحْيَاءٍ
[illegible] ایشان [illegible]
[illegible] وَمَا يَشْعُرُونَ [illegible] أَيَّانَ يُبْعَثُونَ [illegible]
[illegible] ایشان [illegible]
[illegible] إِلَٰهُكُمْ إِلَٰهٌ وَاحِدٌ خدای [illegible] یگانه است [illegible]
[illegible] لَا يُؤْمِنُونَ [illegible] بِالْآخِرَةِ [illegible] قُلُوبُهُمْ مُنْكِرَةٌ دلهای ایشان ناشناسنده است
[illegible] وَهُمْ مُسْتَكْبِرُونَ و ایشان [illegible]
[illegible] ایشان [illegible] لَا جَرَمَ [illegible]

بان وحال کافران برعکس اینست چه کار دلهای ایشان با نجه شناختن حق ومکر بر آنها بسبب اتباع است ... مقتضی استکبار از اتباع
رسول شدند ... لا جرم هرآینه راست شد و درست شد که ان الله يعلم اکه خدای داند ما يسرون آنچه پنهان میدارند از مکر ...
... وما يعلنون ... ایشان خواهد داد ... جرم بمعنی کسب ...
فی ... الامر ... ان الله يعلم ما يسرون وما يعلنون انه بدرستیکه خدا لا يحب المستكبرين دوست ندارد ...
... از توحید خدا وتصدیق پیغمبر سرکشی کنند ودر حدیث ...
واذا قيل لهم ... ماذا انزل ربكم چه چیز فرستاده است پروردگار شما ...
... گفتند اساطير الاولين آن فرستاده شده ...
... اساطير الاولين ... ایشان ...
... کردند ليحملوا اوزارهم ... كاملة ... يوم القيمة ... ومن اوزار الذين ...
... يضلونهم ... بغير علم ...
... ایشان ...
... الی يوم القيمة من غير ان ينقص من اوزارهم شيء ...
... الا ساء ما يزرون ...
... قد مكر الذين من قبلهم ...
... فاتى الله بنيانهم ...
... من القواعد ...
... فخر عليهم السقف من فوقهم ...
...
...
...
...
... واتيهم العذاب من حيث لا يشعرون ...
...
...
... ثم يوم القيمة يخزيهم ...
...
... ويقول ... اين شركاءى ...
...
... الذين كنتم تشاقون فيهم ...
... قال الذين اوتوا العلم ...
... ان الخزى اليوم والسوء على الكافرين ...
... الذين تتوفيهم ...
الملئكة ... ظالمى انفسهم ...
... فالقوا السلم ...
... ما كنا نعمل من سوء بلى ...
ان الله عليم بما كنتم تعملون ... فادخلوا
ابواب جهنم ... خالدين فيها ... فلبئس مثوى المتكبرين

بمکه آمدند از اطراف و مکانها و منکر از مدعی و میعاد ذکر انزال مشرکان تا قول محمد منافی‌ ... پس بتقوی مراد گویند الذین اتقوا
ماذا انزل ربکم ... چه چیز فرستاد پروردگار شما قالوا خیرا گفتند فرستاده است نیکوئی قرآن را
که جامع جمیع خیرات ... للذین احسنوا ...
... گویند که جمیع خیرات ... اهل کفر که میگفتند که اساطیر الاولین است ...
... مؤمنان ... چون فرستادند ...
... للذین احسنوا ... لا اله الا الله محمد رسول الله فی هذه
الدنیا حسنة ... ولدار الآخرة خیر ... ولنعم دار
المتقین ... جنات عدن یدخلونها ... دار المتقین
... تجری من تحتها الانهار ... لهم فیها
... ما یشاؤن ...
... کسی ... گویند ... شهداء ... در بهشت ...
... کذلک یجزی الله المتقین ...
... الذین تتوفاهم الملائکة ... طیبین ...
...
... یقولون سلام علیکم ... سلام خدا بر شما باد ...
... ادخلوا الجنة ... در آئید در بهشت ...
... بما کنتم تعملون ...
... علیک یا ولی الله سلام ...
... هل ینظرون ...
... الا ان تأتیهم الملائکة ... او یأتی امر ربک
... کذلک فعل الذین من
قبلهم ... وما ظلمهم الله ولکن کانوا انفسهم یظلمون
ایشان ظلم ... فاصابهم ... سیئات ما عملوا
... وحاق بهم ... ما کانوا به یستهزؤن
...
وقال الذین اشرکوا ... لو شاء الله ... ما عبدنا من دونه ...
من شیء نحن ولا آباؤنا ولا حرمنا من دونه من شیء ...
...
...
... کذلک فعل الذین من قبلهم ...
... فهل علی الرسل الا البلاغ المبین ...
...
...
...
... ولقد بعثنا فی کل امة رسولا ...
... ان اعبدوا الله واجتنبوا الطاغوت ...
... فمنهم من هدی الله ... ومنهم من حقت علیه الضلالة ...
... فسیروا فی الارض فانظروا کیف کان
عاقبة المکذبین ...

بوسه جواب

باایشان

بنزول عذاب ایشان / و عذاب آخرت برایشان

ظلموا

بعث تکلیف ...

اعلام

و تکذیب پیغمبران کردند

طاغوت

و مستحق ... گمراه ...

کنند که ایشان کردند چنان هلاک شوی که ایشان شدند بعد از آن ذکر حرص آنحضرت بر هدایت ایشان کرده میفرمود که ان تحرص اگر حرص

بکوشی و حریص و ترغیب کنی علی هدیهم بر راه یافتن مشرکان فان الله پس بدرستیکه خدای لا یهدی من یضل راه ننماید کسی را که

بضلالت او حکم کرده و در ضلالت گذاشته نظر توفیق و لطف از ایشان باز گرفته باشد و از طریق هدایت و کفر با بحث ایشان

ایشان کرده و ما لهم من ناصرین و نیست ایشان را هیچ کس از یاری کنندگان که دفع عذاب کنند ابو العالیه نقل کرده که

مسلمانی را بر کافری قرضی بود ... گفت ... که بعد از موت زنده کرده شوند کافر گفت تو امید داری که بعد از مرگ

زنده شوی ... سوگند یاد کرد که هیچ کس بعد از موت زنده نشود ... و اقسموا

بالله عطف است بر قوله و قال الذین اشرکوا ... جهد ایمانهم

سوگندان خود ... سوگند که لا یبعث الله من یموت ... بر ایشان فرمود که بلی

... وعدا علیه وعده کرده است خدا وعده کردنی ... ایشان به ثواب و جزا

حقا ... و لکن اکثر الناس و لیکن بیشتر مردمان ... لا یعلمون نمی‌دانند که مبعوث خواهند شد ...

... لیبین لهم ... تا بیان کند ... و روشن سازد

برای ایشان الذی یختلفون فیه ... و لیعلم الذین کفروا تا بدانند آنانکه

کافر شدند انهم کانوا ... کاذبین ...

... فرزند آدم مرا ...

... که مرا ... شنام داد ...

... و اقسموا بالله جهد ایمانهم لا یبعث الله من یموت ... و اتخذ الله ولدا ...

... انما قولنا لشیء ... اذا اردناه ...

ان نقول له کن فیکون ...

...

...

...

... و الذین هاجروا فی الله من بعد ما

ظلموا ...

... لنبوئنهم فی الدنیا حسنة ... علیه الصلوة و السلام

... و لاجر الآخرة اکبر ...

... لو کانوا یعلمون ...

...

... الذین صبروا ...

... و علی ربهم یتوکلون ...

...

کنند ... و ما ارسلنا من قبلک الا رجالا ...

... نوحی الیهم ...

... فاسئلوا اهل

الذکر ...

...

... ان کنتم لا تعلمون ...

... بالبینات ... و الزبر ...

...

...

دلالت است بر وجوب رجوع جهال بعلما در مسائل مجهوله وَأَنْزَلْنَا و فرو فرستادیم إِلَيْكَ الذِّكْرَ قرآن که سبب تذکر و پند است جمل است بر متضمن
موعظه و تنبیه است لِتُبَيِّنَ لِلنَّاسِ تا بیان کنی مردمان را که بعضی موید آنکه برای مردمان مَا نُزِّلَ إِلَيْهِمْ آنچه فرو فرستاده شده است در قرآن بسوی ایشان از اوامر
و نواهی از هرچه بر ایشان مشتبه است تبیین آن بر تو است که نص باشد در معنی و ظاهر شود چیزی باشد که دلالت کننده بود چون دلیل عقلی وَلَعَلَّهُمْ
يَتَفَكَّرُونَ و بمهار ایشان تفکر کنند و تامل نمایند در حقایق و منتبه شوند بعضایق از آن و بدانند که حق تعالی از جمیع بند کان اراده تفکر کرده
تا ایشان را عبرت حاصل شود بخلاف اهل جبر که این قول را نپسندند بعد از آن در عقب بعد ابیات اهل شرک میفرماید أَفَأَمِنَ آیا ایمن شده اند
الَّذِينَ مَكَرُوا السَّيِّئَاتِ مکر کرده اند مکرهای بد یعنی برای اهلاک انبیا و مومنان حیلها انگیخته اند که پیوسته در پی پیغمبر مکر
کردند و بعضی برسانیدن آزار و ایذا بخصوص جملوازی مینمودند یعنی آیا ایمن کشته اند أَنْ يَخْسِفَ اللَّهُ بِهِمُ الْأَرْضَ از آنکه فرو برد خدا بایشان زمین را
در زمین چنانچه قارون را فرو برد أَوْ يَأْتِيَهُمُ الْعَذَابُ یا ایمن اند از آنکه بیاید بایشان عذاب مِنْ حَيْثُ لَا يَشْعُرُونَ از جائیکه ندانند و امید ندارند
چنانچه بقوم لوط آمد أَوْ يَأْخُذَهُمْ یا ایمن کشته اند از آنکه بگیرد خدا ایشان را فِي تَقَلُّبِهِمْ در حالت تردد و آمد و شد ایشان در متاجر و مکاسب
خود یعنی بدر آنکه در سفر باشند و معامله نمی کنند ایشان را بگیرد فَمَا هُمْ بِمُعْجِزِينَ پس نباشند ایشان عاجز کنند کان خدا را در فرار از
عذاب دنیا و منع او از نزول آن أَوْ يَأْخُذَهُمْ یا بگیرد ایشان را عَلَى تَخَوُّفٍ بر خوف و ترس چنانکه گروهی را هلاک کند و گروهی را اکنون
بعد از آن بهمان عذاب که رسیده باشند که ایشان نیز هلاک کرده و اکثر مفسران برآنند که تخوف بمعنی تنقص است ما خوذ از تخوفته اذا
تنقصته یعنی بگیرد ایشان را بر کم شدن از نفس و اموال ایشان بتدریج هم هلاک شوند و اموال ایشان در معرض تلف فَإِنَّ رَبَّكُمْ پس
بدرستیکه پروردگار شما لَرَءُوفٌ مهربانیست که بعقاب تعجیل نکند رَحِيمٌ بخشاینده مهربان که مهلت دهد ایشان را تا باشد که
کنند توبه و حق را از این یعنی آن بیاید که دلایل قدرت خود میفرماید بقوله أَوَلَمْ يَرَوْا آیا ندیدند این جماعت استفهام برای انکار است یعنی البته
نظر کردند إِلَى مَا خَلَقَ اللَّهُ بسوی آنچه آفریده است خدا مِنْ شَيْءٍ از چیزی یعنی مخلوقات که يَتَفَيَّأُ ظِلَالُهُ میگردد سایهای ایشان عَنِ الْيَمِينِ
وَالشَّمَائِلِ از راست و چپ یعنی از هر جانب سُجَّدًا لِلَّهِ در حالتیکه سایهها ایشان سجده کنندگانند مر خدا را وَهُمْ دَاخِرُونَ و حال آنکه
ایشان خوارانند یعنی خاضع و متواضع و مراد به سجود انقیاد است خواه آنکه بطبع باشد یا باختیار یقال سجدت النخلة اذا مالت لکثرة الحمل و سجد
البعیر اذا طأطأ راسه تا برکشیدن بر آن پس این معنی آنست که اگر کافران سجده نکنند باختیار سایهای ایشان را بالطبع سجده میکنند و منقاد
اند و در تفسیر است که آیا ندیدند که خدا بیافرید از اجرام چیزی که سایه دارد چون درخت و کوه و غیر آن که سایه آن در جانب یمین و شمال
خالق که مطیع و منقاد است خدای را و معنی تفیو ظلال از یمین و شمال آنست که چون آفتاب طلوع کند جمیع ظلال اشیا از جانب مغرب بسوی
شمال میل بجانب شمال میکند چنانکه آن آفتاب بر سمت راس ایشان میباشد الی حال الصادر ما العقدر و الاضلاع تفیؤ سمت بر قدر و متوسط آنچه
از آنکه هر اشیا مختلف اند و دلالت میکند که از نقدیر عجیب و صنع بدیع است که در همه آن خاص است و از جمله آنست که ظلال
ارتفاع شمس و انحدار آن و نیز اختلاف و مشارق آن متعلق است و از جانب بجانب منعطف میگردد که منقاد شده است برای آن و ایاقاع
با بحر و ملتو بابن ستاجد اجرام ساجد در تفسیر و صاحبش منقاد انست که حق تعالی در اشیا ابداع فرموده و جمع در و از جمع
جهت آنست که در معنی اضافت افراد است یا بجهت آنکه جمع داور و عقلا است که تولی عقل تامه بر این گونه مقابل است و اول ظاهر از مشرق
ابتدا میکند و طلوع میشود اما و بعد از آن بمغرب زمین و بعد از آن میکند و منتهی میشود بربع شرقی از ارض وَلِلَّهِ يَسْجُدُ و مر خدای را سجده
میکند مَا فِي السَّمَاوَاتِ آنچه در آسمانها است و آنچه در زمینست مِنْ دَابَّةٍ از جنبنده که این بیان هر دو است زیرا که دبیب حرکت جسمانیست خواه
در زمین خواه در آسمان و تعبیر از آن بما استعمال آنکه اقتضای ادخال در این باشد که نیز از آن بالطبع است و باختیار است که بالطبع است و اصحی آنست
است از آن معلومات و سموات وَالْمَلَائِكَةُ و فرشتگان نیز سجده میکنند و فرشتگان از قبیل عطف جبرئیل است بر آنکه بجهت تعظیم و اعطف
است بر جسمانیات با بیان احتیاج که آن کسی که میگوید ملائکه ارواح مجرده اند و مراد من دابة آنچه در آسمان و زمین است و ملائکه تکریر است یا آنچه
در مَا فِي السَّمَاوَاتِ است تعیین آن بجهت اجلال و تعظیم است و یا مراد بملائکه ارض است که حفظه و غیر ایشان اند و آنکه ما است و غیر دوی
العقول در دوی العقول بجهت تغلیب میکند وَهُمْ لَا يَسْتَكْبِرُونَ و فرشتگان سرکشی نمی کنند از عبادت و اصحاب تفسیر گفته اند که سجود مرتبه نوع اول
سجود عبادتست که وضع جبهه است بر زمین و دویم سجود انقیاد و خضوع است و سجود اشیا است که عقل است سجده
نزول این آیه سنت است نزد شیخ اعظم در فتوحات آورده که سجود عبادت را الاول میخواند و این مقام را سجود حق را سجده میکنند پس بنده باید که
در این آیه در صفت موسوی کنند خود را در مرتبه سالک اعظم يَخَافُونَ میترسند ملائکه رَبَّهُمْ از عذاب پروردگار خود که از آن جهت
ابد مِنْ فَوْقِهِمْ از بالای ایشان و فوقیت او را از جهت اعلای مقام و دلیل حق سبحانه سجده میکنند پس بنده باید که خدای و فوق
قاهر است با ایشان است بقهر و غلبه کقوله وَهُوَ الْقَاهِرُ فَوْقَ عِبَادِهِ و این جمله حالست از ضمیر لَا يَسْتَكْبِرُونَ با بیان است و تقریر آنکه هر که
خائف است و خدا استکبار نمیکند از عبادت وَيَفْعَلُونَ و میکنند بطوع و رغبت مَا يُؤْمَرُونَ آنچه فرموده شده اند از جنبش و ذکر و تدبیر
و در این دلیل است بر آنکه ملائکه مکلف اند و در میان خوف و رجا اند همچو سایر اهل تکلیف کلبی در تفسیر خود از رسول خدا نقل کرده است که مر خدای
ملائکة فی السماء السابعة سجودا منذ خلقهم الی یوم القیامة ترعد فرائصهم من مخافة الله لا تقطر من دموعهم قطرة الا صار ملکا فاذا کان یوم القیمة

وضوار و سهم بعضی از اما عبد ... حق ... [illegible] مشرکان ... که ایشان را فریب ...

کوشهای ... ایشان ... فریب ... [illegible]

... [illegible] ... خود ... [illegible]

حدا ... بقوله **وَقَالَ اللهُ** ... **لَا تَتَّخِذُوا إِلٰهَيْنِ اثْنَيْنِ** ... خدای ... ذکر اثنین برای تاکید است **إِنَّمَا هُوَ**

... خدا **إِلٰهٌ وَاحِدٌ** معبودیست یکتا ... [illegible]

من کل الوجوه ... [illegible]

... [illegible]

... [illegible]

... **فَإِيَّايَ فَارْهَبُونِ** پس بترسید از من ... الواحد ... فاياي فارهبون لا غير ... [illegible]

... [illegible] ... **وَلَهُ مَا فِي**

السَّمٰوَاتِ وَالْأَرْضِ ... **وَلَهُ الدِّينُ** ... **وَاصِبًا**

... [illegible]

... [illegible]

... **أَفَغَيْرَ اللهِ** ... **تَتَّقُونَ**

... **وَمَا بِكُمْ** ... **مِنْ نِعْمَةٍ فَمِنَ اللهِ** ... [illegible]

... [illegible]

... **ثُمَّ إِذَا مَسَّكُمُ الضُّرُّ** ... **فَإِلَيْهِ تَجْأَرُونَ**

... **ثُمَّ إِذَا كَشَفَ الضُّرَّ** ... [illegible]

عَنْكُمْ إِذَا فَرِيقٌ مِنْكُمْ بِرَبِّهِمْ يُشْرِكُونَ ... [illegible]

... [illegible]

... [illegible]

... [illegible] ... **لِيَكْفُرُوا**

... **بِمَا آتَيْنَاهُمْ** ... **فَتَمَتَّعُوا** ... [illegible]

... **فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ** ... [illegible]

... **وَيَجْعَلُونَ** ... **لِمَا لَا يَعْلَمُونَ** ... [illegible]

... [illegible] ... **نَصِيبًا مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ**

... کقوله وجعلوا لله مما ذرأ من الحرث والانعام نصيبا الی آخر الآیه ... [illegible]

... **تَاللهِ لَتُسْأَلُنَّ** ... [illegible]

عَمَّا كُنْتُمْ تَفْتَرُونَ ... [illegible]

... **وَيَجْعَلُونَ لِلّٰهِ الْبَنَاتِ** ... [illegible]

... **سُبْحَانَهُ** ... [illegible]

مَا يَشْتَهُونَ ... [illegible]

وَإِذَا بُشِّرَ أَحَدُهُمْ بِالْأُنْثَىٰ ... **ظَلَّ**

وَجْهُهُ مُسْوَدًّا ... **وَهُوَ كَظِيمٌ** ... [illegible]

يَتَوَارَىٰ ... **مِنَ الْقَوْمِ** ... **مِنْ سُوءِ مَا بُشِّرَ بِهِ** ... [illegible]

... **أَيُمْسِكُهُ عَلَىٰ هُونٍ** ... [illegible]

... **أَمْ يَدُسُّهُ** ... **فِي التُّرَابِ** ... [illegible]

... **أَلَا سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ** ... [illegible]

... [illegible]

... [illegible]

... **لِلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ** ... [illegible]

الوهیت نیز لازم ...

کافر

که حضرت ...

... [illegible]

مَثَلُ السَّوْءِ صفت بدیست که آن احتیاج ایشان است بپسران و خوف از دختران و زنده در گور کردن ایشان بجهت ترس فقر و خشیت [illegible]
از حضرت رسالت صلی الله علیه و آله مرویست که ان اکبر الکبائر ان تجعل لله ندا و هو خلقک ثم ان تقتل ولدک خشیة ان یاکل معک ثم ان تزنی بحلیلة جارک بزرگترین
کبیره آنست که خدای را انبازی قرار دهی و حال آنکه او ترا آفریده و دیگر آنکه فرزند خود را بکشی از ترس آنکه با تو طعام خورد و دیگر آنکه با زن همسایه زنا کنی
و نزدیک بهمین است وَلِلَّهِ الْمَثَلُ الْأَعْلَىٰ و مر خدای راست صفت برتر که آن وجوب ذاتی و غنای مطلق و جود شامل و تقدس از صفات [illegible]
که از صفات مخلوق است وَهُوَ الْعَزِيزُ و اوست غالب بر همه اشیا الْحَكِيمُ حکم کننده بر همه اشیا کارها [illegible] و منفرد است بر کمال حکمت
[illegible] فَلَا تَضْرِبُوا لِلَّهِ الْأَمْثَالَ [illegible] کار است خدای را [illegible] مثل الاعلی صفت
او بصفات کمال و نعوت جلال حاصل که مراد بمثل الاعلی [illegible] فلا تضربوا لله الامثال [illegible] وَلَوْ يُؤَاخِذُ
اللَّهُ النَّاسَ و اگر بگیرد خدای مردمان را [illegible] بِظُلْمِهِمْ [illegible] بکفر و معاصی ایشان [illegible] مَا تَرَكَ عَلَيْهَا نگذارد
بر روی زمین مِنْ دَابَّةٍ هیچ جنبنده [illegible] بشومی کفر و معصیت [illegible]
اهلاک [illegible] بسبب عصیان ظالم است [illegible] تخصیص [illegible]
ظالم است [illegible] تخصیص [illegible] مِنَ الْأَرْض
احدا ممن یستحق اللعن من الظالمین [illegible] عباس [illegible] عَلَيْهَا [illegible]
[illegible] نماند [illegible] إِنَّ شَرَّ الدَّوَابِّ عِنْدَ اللَّهِ الَّذِينَ كَفَرُوا [illegible]
[illegible] هلاک شوند [illegible]
[illegible] ظلم [illegible]
[illegible] عذاب [illegible]
[illegible] در بهشت [illegible] ایشان [illegible]
[illegible] وَلَٰكِنْ يُؤَخِّرُهُمْ و لیکن باز پس میدارد خدا ایشان را و مهلت میدهد
[illegible] إِلَىٰ أَجَلٍ مُسَمًّى تا وقتی نام برده شده [illegible] عذاب ایشان فَإِذَا جَاءَ أَجَلُهُمْ پس چون بیاید وقت مقدر
برای عقوبت [illegible] لَا يَسْتَأْخِرُونَ سَاعَةً باز پس نمانند ساعتی از آن وَلَا يَسْتَقْدِمُونَ و پیشی
نگیرند ساعتی [illegible] وَيَجْعَلُونَ لِلَّهِ حکم میکنند مر خدای را [illegible] مَا يَكْرَهُونَ آنچه کراهت میدارند
[illegible] وَتَصِفُ أَلْسِنَتُهُمُ الْكَذِبَ و وصف میکند زبانهای ایشان دروغ را
[illegible] أَنَّ لَهُمُ الْحُسْنَىٰ آنکه ایشان را بهشت [illegible] لی عنده للحسنی [illegible]
[illegible] ضد آن کرده [illegible] لَا جَرَمَ حقا که [illegible]
[illegible] أَنَّ لَهُمُ النَّارَ [illegible] وَأَنَّهُمْ مُفْرَطُونَ [illegible] شوند [illegible]
[illegible] ایشان [illegible]
[illegible]
[illegible] تَاللَّهِ لَقَدْ أَرْسَلْنَا [illegible] إِلَىٰ أُمَمٍ [illegible] مِنْ قَبْلِكَ [illegible] فَزَيَّنَ لَهُمُ
الشَّيْطَانُ [illegible] ایشان [illegible] أَعْمَالَهُمْ [illegible]
[illegible] فَهُوَ وَلِيُّهُمُ الْيَوْمَ [illegible]
[illegible] ایشان [illegible]
[illegible]
[illegible] وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ [illegible] وَمَا أَنْزَلْنَا عَلَيْكَ
الْكِتَابَ [illegible] إِلَّا لِتُبَيِّنَ [illegible] لَهُمُ [illegible] الَّذِي اخْتَلَفُوا فِيهِ [illegible]
[illegible] وَهُدًى وَرَحْمَةً [illegible]
[illegible] لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ [illegible]
[illegible] وَاللَّهُ أَنْزَلَ [illegible] مِنَ السَّمَاءِ مَاءً [illegible] فَأَحْيَا بِهِ الْأَرْضَ [illegible]
بَعْدَ مَوْتِهَا [illegible]
[illegible] إِنَّ فِي ذَٰلِكَ [illegible] لَآيَةً [illegible]
[illegible] لِقَوْمٍ يَسْمَعُونَ [illegible] توحید [illegible] حکمت [illegible]

بلندتر

عصاة

از ایشان

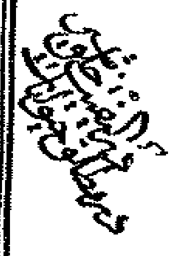
برای ایشان

[illegible] از آن رو [illegible] و ابن عباس [illegible]

وخدا [illegible]

میفرماید که وَإِنَّ لَكُمْ و بدرستیکه مر شما راست فِي الْأَنْعَامِ در چهارپایان لَعِبْرَةً دلالتی که از آن عبور کنید از جهل بعلم و تحیر بیقین و از ان
استدلال بر تحصیل حقیقت نُسْقِيكُمْ مینوشانیم شما را مِمَّا فِي بُطُونِهِ بعضی از آنچه در شکمهای ذوات الالبان است از جنس نعم مِنْ بَيْنِ فَرْثٍ
وَدَمٍ از میان سرگین و خون من بیانیه است متعلق به نسقیکم یعنی میسازیم شما را از میان فرث و دم لَبَنًا خَالِصًا شیری پاک از لوث دم و رائحه فرث
سَائِغًا لِلشَّارِبِينَ گوارنده مر خورندگان را که آسان فرو رود در حلق ایشان و توحید ضمیر در بطونه باعتبار لفظ است و تانیث آن در سوره المؤمنون
باعتبار معنی چه انعام اسم جمع است و لهذا سیبویه ... مفردات ذکر کرده ... قال ثوب اکیاس ...
... ضمیر راجع ببعض ... مما فی بطونه ... لبن ... بعضی از ...
متولد میشود ... لطیفه که در فرث و فرث شیر ... ابن عباس ... علقه ...
... فرث ... اسفل آن فرث و اوسط آن لبن و اعلای آن دم پس خون ... عروق ... شیر ... فرث ...
... ابن عباس ... اوسط او ماده لبن ... اعلی ماده دم ... لبن و دم در کرش ...
... حرارت ... کبد ... اخلاط
... غذای ...
... شیر ...
... سفید ... بعضی حیوانات ... شیر ... با صفا لطافت
از میان گوشت و خون ... پادشاهی ... از خون سرخ شیر سفید ... دست قدرت ... شکل
ترکیب ... در ... صنعت ... لبن ... سفید ... دم ... لطیف ...
معامله با بندگان باید که خالص باشد ... اخلاص ... نظر ... قبول ... عمل ...
... هوا ... غرض ... عمل خالص ... قوله وَمِنْ ثَمَرَاتِ النَّخِيلِ وَ
الْأَعْنَابِ متعلق است بفعل محذوف ای و نسقیکم من ثمرات النخیل و الاعناب ای من عصیرهما ... شما را ...
... تَتَّخِذُونَ مِنْهُ ... استیناف ... سَكَرًا ...
... سکر ... ضمیر باعتبار رجوع ...
... مصدر ... خمر ... سکر ... حلیت ... کرده ... بنده ... عمل
قبیح ... ابو عبیده ... سکر ... وَرِزْقًا حَسَنًا و روزی نیکو چون
... سرکه و ... سکر ... خمر ...
ابن عباس ... رسول خدا صلی الله علیه و آله ... سکر ...
... خمر ... حلال باشد
حسن ... إِنَّ فِي ذَٰلِكَ ... بدرستیکه در این میوه های خوش
و فواید آن لَآيَةً ... لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ مر گروهی را که تعقل کنند ... نظر ... و تدبر در بیان
... وَأَوْحَىٰ رَبُّكَ و الهام کرد ... إِلَى النَّحْلِ ... زنبور عسل ... أَنِ اتَّخِذِي ...
... مِنَ الْجِبَالِ بُيُوتًا ... وَمِنَ الشَّجَرِ ... درختان ...
... مِمَّا يَعْرِشُونَ ... خانه ...
...
... ضمیر ...
... ثُمَّ كُلِي مِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ ...
... فَاسْلُكِي سُبُلَ رَبِّكِ ...
... ذُلُلًا ...
... يَخْرُجُ مِنْ بُطُونِهَا ... شَرَابٌ مُخْتَلِفٌ أَلْوَانُهُ
شیری که ... سفید ... سرخ ...
... اختلاف الوان عسل ...
...

[illegible]

[illegible]

شَرَابٌ

[illegible] میکنند [illegible] اجزای [illegible]
[illegible] بیرون [illegible] عسل [illegible] فِیهِ شِفَاءٌ لِّلنَّاسِ [illegible] شفا است [illegible]
[illegible] باشد [illegible] عسل [illegible] شفا [illegible]
[illegible] اعتقاد [illegible] فی العسل [illegible] الامراض [illegible]
[illegible]
[illegible] شفا [illegible]
[illegible] کما قال [illegible] من القرآن ما هو شفاء ورحمة للمؤمنین [illegible]
منقول است که [illegible] الشفاء [illegible] من القرآن والعسل [illegible] شفا [illegible]
[illegible] تحقیق [illegible] معنوی [illegible]
[illegible] شفاء [illegible] صلوات الله علیهم [illegible] شفای [illegible]
[illegible] شفا [illegible] القرآن [illegible] عسل [illegible] شفا [illegible]
[illegible] شفاء [illegible] کتاب الله [illegible] کلام الله [illegible]
[illegible] شفاء [illegible]
[illegible] شفا [illegible] إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً [illegible] عسل [illegible]
[illegible] لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ [illegible] فکر کنند [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] امیرالمؤمنین [illegible]
[illegible] الاطیبان [illegible]
[illegible] خوشبو [illegible]
[illegible] شفاء للناس [illegible]
[illegible] عسل [illegible]
[illegible] وَاللَّهُ خَلَقَكُمْ [illegible] ثُمَّ يَتَوَفَّاكُمْ [illegible]
[illegible] وَمِنكُم مَّن يُرَدُّ [illegible] امیرالمؤمنین [illegible] لِكَيْ لَا يَعْلَمَ
[illegible] بَعْدَ عِلْمٍ شَيْئًا [illegible]
[illegible]
[illegible] إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ قَدِيرٌ [illegible]
[illegible]
[illegible]
وَاللَّهُ فَضَّلَ [illegible] بَعْضَكُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ [illegible] فِي الرِّزْقِ [illegible] مال دنیا [illegible]
باشد [illegible] فَمَا الَّذِينَ فُضِّلُوا [illegible]
[illegible] بِرَادِّي رِزْقِهِمْ [illegible] عَلَىٰ مَا مَلَكَتْ
أَيْمَانُهُمْ [illegible] فَهُمْ فِيهِ سَوَاءٌ [illegible]
[illegible] فِيهِ سَوَاءٌ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] هَل لَّكُم مِّن مَّا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُم مِّن شُرَكَاءَ فِي مَا رَزَقْنَاكُمْ فَأَنتُمْ فِيهِ سَوَاءٌ [illegible] ابن عباس [illegible]

تنوین [illegible]
[illegible]
عالم
کشفها [illegible]
بالحق
[illegible] ارذل العمر [illegible]
[illegible] الاشراب [illegible]
[illegible]

بهتر است که عیسی را شریک خدا میدانستند و میگفتند المسیح ابن الله و نزد بعضی دیگر مرویست که آنانکه حق تعالی در برابر ایشان تفضل فرموده
از اولاد و مال ... [illegible] ... خود ... و از ایشان ... حق تعالی ... [illegible] ... مالک الله
[illegible] ... بعد از آنکه ... [illegible] ... ابن عباس ... [illegible]
[illegible] ... حق تعالی ... [illegible] ... شد که منعم حقیقی اوست
افبنعمة الله یجحدون آیا پس بنعمت خدای ... انکار میکنند ... [illegible] ... والله جعل لكم و خدا گردانید برای شما من انفسكم ازواجا از جنس شما زنان
پس ... [illegible] ... وجعل لكم من ازواجكم
شما بنين پسران وحفدة و ... [illegible] ... ابن عباس
[illegible] ... ابی عبد الله علیه السلام ...
[illegible] ... سعید بن جبیر ... [illegible]
[illegible] ... ورزقكم و روزی داد شما را من الطيبات از پاکیزها یعنی اموال حلال ... [illegible]
[illegible] ... افبالباطل يؤمنون آیا بباطل ... میگروند
[illegible] ... مشرکان ... [illegible] ... شفاعت ایشان کنند حق تعالی ... [illegible]
که مشرکان ... باطل میگروند وبنعمت الله و بنعمت خدا هم يكفرون ایشان ... [illegible] ... باطل
[illegible] ... [illegible] ... شیطان است و ایشان ... [illegible]
که ... ایمان ... [illegible] ... ويعبدون من دون الله
میپرستند بغیر خدا ما لا يملك لهم آنچه مالک نیست ... رزقا روزی ... من السموات از آسمانها یعنی
باران والارض و از زمین یعنی نبات ... [illegible] ... شيئا چیزی
[illegible] ... ولا يستطيعون و اصلا ایشان را استطاعت نیست ... [illegible]
[illegible] ... [illegible]
[illegible] ... ما لا يملك ... [illegible]
[illegible] ... [illegible]
[illegible] ... [illegible]
[illegible] ... فلا تضربوا پس مزنید ... لله الامثال برای خدا امثال و اشباه ... [illegible]
و ایشان را ... [illegible] ... مثل ... [illegible]
[illegible] ... ان الله يعلم بدرستیکه خدا میداند ... [illegible] ... وانتم لا تعلمون
و شما نمیدانید ... [illegible]
[illegible] ... [illegible]
[illegible] ... [illegible] ... مثل ... [illegible]
میکنید ... ضرب الله مثلا زد خدا ... عبدا مملوكا
بنده ... لا يقدر على شيء ... ومن رزقناه و آنرا که روزی دادیم
[illegible] ... منا رزقا حسنا ... فهو پس او
ينفق منه نفقه میکند از آن ... سرا وجهرا نهان و آشکارا ... [illegible] ... هل يستوون
آیا برابرند ... [illegible] ... مال ... [illegible] ... مملوک عاجز ... [illegible]
[illegible] ... [illegible]
[illegible] ... [illegible]
[illegible] ... [illegible]
[illegible] ... [illegible]
[illegible] ... شیخ ابو الفتح ... [illegible]
[illegible] ... [illegible]
[illegible] ... [illegible]
موافق و کافر ... امیر المؤمنین ... [illegible]
[illegible] ... [illegible]

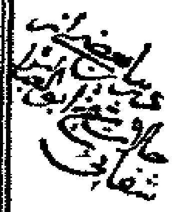
من انفسکم از جنس شما ازواجا زنان را که با ایشان ... [illegible] ... وجعل لکم و از برای شما

بنات

ابن

اینان

بندگان

من موصوف نباشند به مملوکی تا مطابق عبدا باشد و جمع ضمیر در یستوون برای آنست که مراد به عبد و من موصوف جنس است نه فرد یعنی نیستند مساوی یکدیگر هل یستوون الحمد
الحمد لله همه ستایش مر خدای راست که مولی تمام نعمتهاست نه غیر او که هیچکس مستحق پرستش نیست مگر او چه اوست که مستحق عبادت باشد و شکر بجا
مر خدای را که منعم است باید آورد و توحید او را شاید قرار داد بل اکثرهم بلکه بیشتر ایشان یعنی همه مشرکان لا یعلمون نمیدانند که بجز خدا انعام کننده نیست و از آن نیز
اضافه نعم به غیر او میکنند و بواسطه آن غیر او را و بتان را میپرستند پس مثلی دیگر بیان میکند که وضرب الله مثلا و بیان کرد خدا مثلی که رجلین
دو مرد که احدهما ابکم یکی از ایشان گنگ است که نمی فهمد و نمی فهماند و نمی شود به اشارت ... لا یقدر علی شیء توانایی ندارد بر
علی شیء بر فهم هیچ چیز از صنایع و تدابیر بجهت نقصان عقل وهو کل و او بار است و ثقیل و گرانست علی مولیه بر کسیکه متولی امر اوست
ولی او ... اینما یوجهه هر جا که متوجه سازد او را ... لا یات بخیر نیاید به چیزی نیکو یعنی
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
... ولله غیب السموات والارض ...
... وما امر الساعة الا کلمح البصر او هو اقرب ...
... ان الله علی کل شیء قدیر ...
... والله اخرجکم من بطون امهاتکم لا تعلمون شیئا وجعل لکم
السمع والابصار والافئدة لعلکم تشکرون ...
... الم یروا الی الطیر مسخرات فی جو السماء ما یمسکهن
الا الله ...
فی ذلک لآیات لقوم یؤمنون ...
... والله جعل لکم من بیوتکم سکنا ...
... وجعل لکم من جلود الانعام بیوتا تستخفونها
یوم ظعنکم ویوم اقامتکم ومن اصوافها واوبارها
واشعارها اثاثا ومتاعا الی حین ...
... والله جعل لکم
مما خلق ظلالا وجعل لکم من
الجبال اکنانا وجعل لکم ...
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

برای شما سرابیل پیراهنها یعنی پوشیدنیها چون قمیص و کتان و پشم و پنبه تقیکم الحر باز دارد از شما گرمی را و ذکر سرما نکرد اکتفا باحد النقیضین
یا تخصیص [illegible] و سرابیل و دیگر ساخت برای شما پیراهنها از آهن چون زره و جوشن تقیکم نگاه میدارد شما
از سلاح دشمنان یعنی تیغ و نیزه و تیر بأسکم در کارزار شما [illegible] کذلک [illegible]
[illegible] تا بواسطه پوشیدن زره و جوشن
از آلات حرب دشمن ایمن گردند کذلک یتم نعمته علیکم [illegible] تمام کرد الله نعمت خود را بر شما لعلکم
تسلمون تا باشد که شما اسلام آرید [illegible] که ابن عباس [illegible]
[illegible] فان تولوا [illegible] اسلام فانما علیک البلاغ المبین [illegible]
[illegible]
[illegible] یعرفون نعمت الله [illegible] مشرکان [illegible] ایشان [illegible]
[illegible] ثم ینکرونها [illegible]
[illegible]
[illegible] واکثرهم الکافرون و بیشتر ایشان [illegible]
[illegible]
یعرفون نعمت الله ثم ینکرونها [illegible]
[illegible] بل اکثرهم لا یعلمون ویوم نبعث [illegible] من کل
امة شهیدا [illegible] ثم لا یؤذن [illegible]
للذین کفروا [illegible]
[illegible]
[illegible] ولا هم یستعتبون [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] واذا رأی الذین ظلموا العذاب عذاب دوزخ [illegible]
[illegible] فلا یخفف عنهم [illegible] ولا هم ینظرون [illegible]
[illegible] واذا رأی الذین اشرکوا [illegible] شرکاءهم [illegible]
[illegible] قالوا ربنا [illegible]
[illegible] هؤلاء شرکاؤنا الذین کنا ندعوا [illegible] من دونک [illegible]
[illegible] فالقوا [illegible] القول [illegible]
[illegible] انکم لکاذبون [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] والقوا الی الله [illegible] یومئذ السلم [illegible]
[illegible] اسلام [illegible] وضل
عنهم [illegible] ما کانوا یفترون [illegible]
شفاعت [illegible] الذین کفروا [illegible] وصدوا
[illegible] عن سبیل الله [illegible] زدناهم عذابا فوق العذاب
[illegible] بما کانوا یفسدون [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

سورة النحل

از روی بهتان تها را کویند زیادتی عذاب بر ایشان بهر باشد و یوم نبعث و یاد کن ای محمد روزی را که بر انگیزانیم فی کل امة در هر امتی از گروهی

شهیدا علیهم گواهی بر ایشان دیگر از ایشان من انفسهم از نفسهای ایشان یعنی پیغمبری که از ایشان مبعوث بود بدیشان یا مومنان هر عصری که بر ایشان گواهی دهند

[illegible] وجئنا بک و بیاوریم ترا شهیدا علی هؤلاء گواه بر این گروه [illegible]

[illegible] ونزلنا علیک الکتاب [illegible]

[illegible] تبیانا لکل شیء [illegible]

[illegible] ان الله یأمر بالعدل [illegible]

[illegible] والاحسان [illegible]

[illegible] وایتاء ذی القربی [illegible]

[illegible] وینهی عن الفحشاء [illegible] والمنکر [illegible] والبغی [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] واوفوا بعهد الله [illegible] اذا عاهدتم [illegible]

تا نقض [illegible] ولا تنقضوا الایمان [illegible]

[illegible] بعد توکیدها وقد جعلتم الله علیکم کفیلا [illegible]

[illegible] ان الله یعلم ما تفعلون [illegible]

[illegible] ولا تنقضوا الایمان بعد توکیدها [illegible]

[illegible] ولا تکونوا کالتی نقضت غزلها من بعد قوة انکاثا [illegible]

[illegible] تتخذون ایمانکم دخلا بینکم [illegible]

[illegible] ان تکون امة هی اربی من امة [illegible]

[illegible] انما یبلوکم الله به [illegible]

[illegible] ولیبینن لکم یوم القیامة ما کنتم فیه تختلفون [illegible]

[illegible] ولو شاء الله لجعلکم امة واحدة [illegible]

[illegible] ولکن یضل من یشاء [illegible] ویهدی من یشاء [illegible]

[illegible] ولتسئلن عما کنتم تعملون [illegible]

سورة النحل

[illegible] ناسخ [illegible]

[illegible]

[illegible] قالوا [illegible] انما انت مفتر [illegible] بل

اکثرهم لا یعلمون [illegible]

[illegible] قل نزله روح القدس من ربک [illegible] بالحق [illegible]

[illegible]

مصالح — [illegible] لیثبت الذین آمنوا [illegible]

[illegible]

[illegible] وهدی وبشری [illegible]

[illegible] للمسلمین [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ولقد نعلم انهم یقولون انما یعلمه بشر [illegible]

[illegible] لسان الذی یلحدون الیه اعجمی [illegible]

[illegible] وهذا لسان عربی مبین [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ان الذین لا یؤمنون بآیات الله لا یهدیهم الله [illegible]

[illegible] ولهم عذاب الیم [illegible]

[illegible] انما یفتری الکذب الذین لا یؤمنون [illegible] بآیات الله [illegible]

[illegible] و اولئک هم الکاذبون [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] من کفر بالله [illegible]

[illegible]

[illegible] الا من اکره [illegible]

[illegible] وقلبه مطمئن بالایمان [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

چگونه — [illegible]

[illegible]

[illegible] ولکن من شرح بالکفر صدرا [illegible]

[illegible]

نفس خود کافر شوند و بدان اعتقاد کنند فعليهم غضب من الله پس بر ایشان است خشمی از خدا ولهم عذاب عظيم و مر ایشانراست عذابی بزرگ

[illegible] ذلك [illegible] بأنهم استحبوا بسبب آنست که ایشان دوست داشتند و برگزیدند الحيوة الدنيا [illegible]

دنیا را على الآخرة [illegible] القوم الكافرين [illegible]

[illegible] أولئك [illegible] الذين طبع الله [illegible] على قلوبهم [illegible] وسمعهم

و بر گوشهای ایشان [illegible] وأبصارهم [illegible]

[illegible]

[illegible] أولئك هم الغافلون [illegible]

[illegible]

أنهم حقا که ایشان [illegible] في الآخرة [illegible] هم الخاسرون [illegible] ثم إن ربك [illegible]

للذين هاجروا [illegible] من بعد ما فتنوا [illegible]

[illegible] ثم جاهدوا [illegible] وصبروا [illegible] إن ربك [illegible] من بعدها

[illegible] لغفور [illegible]

[illegible] يوم تأتي كل نفس تجادل عن نفسها [illegible]

[illegible]

[illegible] وتوفى كل نفس [illegible] ما عملت [illegible] وهم لا يظلمون [illegible]

[illegible]

وضرب الله مثلا [illegible]

[illegible] قرية كانت آمنة [illegible]

مطمئنة [illegible] يأتيها رزقها رغدا من كل مكان [illegible]

[illegible] بأنعم الله [illegible] فأذاقها الله [illegible] لباس الجوع والخوف

[illegible] بما كانوا يصنعون [illegible]

[illegible]

[illegible] ولقد جاءهم

[illegible] رسول منهم [illegible] فكذبوه [illegible] وهم ظالمون [illegible]

[illegible]

فكلوا [illegible] مما رزقكم الله [illegible]

[illegible] حلالا

طيبا [illegible]

[illegible] واشكروا

[illegible] نعمت الله [illegible] إن كنتم إياه تعبدون [illegible]

[illegible] إنما حرم عليكم الميتة [illegible] والدم [illegible] ولحم الخنزير [illegible]

[illegible] وما أهل [illegible] لغير الله [illegible]

فمن اضطر [illegible] غير باغ [illegible]

[illegible] ولا عاد [illegible]

بدرستی که خدا **غفور** آمرزنده است گناه مضطر را **رحیم** بخشاینده است... [illegible] تفصیل محرمات ... در سورة البقره

مذکور شده ... بیان محرمات ... **وَلَا تَقُولُوا لِمَا تَصِفُ أَلْسِنَتُكُمْ** ... [illegible]

میکنید ... [illegible] ... بیان ... **الْكَذِبَ** ... **هَٰذَا حَلَالٌ** ... [illegible]

... [illegible] **وَهَٰذَا حَرَامٌ** ... [illegible]

خدا حلال ... حرام ... **لِتَفْتَرُوا عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ** ... [illegible]

... **إِنَّ الَّذِينَ يَفْتَرُونَ** ... **عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ** ... **لَا يُفْلِحُونَ** ... [illegible]

از عذاب ... [illegible]

... [illegible]

... [illegible]

مَتَاعٌ قَلِيلٌ ... [illegible] ... **وَلَهُمْ** ... [illegible]

أَلِيمٌ ... [illegible] ... **وَعَلَى الَّذِينَ هَادُوا** ... [illegible] ... **حَرَّمْنَا** ...

مَا قَصَصْنَا عَلَيْكَ ... [illegible] ... **مِنْ قَبْلُ** ... [illegible]

... **وَمَا ظَلَمْنَاهُمْ** ... [illegible] ... **وَلَٰكِنْ كَانُوا** ... **أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ**

... [illegible]

... [illegible] ... **ثُمَّ إِنَّ رَبَّكَ**

... **لِلَّذِينَ عَمِلُوا السُّوءَ** ... **بِجَهَالَةٍ** ... [illegible]

... **ثُمَّ تَابُوا** ... **مِنْ بَعْدِ ذَٰلِكَ** ... **وَأَصْلَحُوا** ... **إِنَّ رَبَّكَ** ...

... **مِنْ بَعْدِهَا** ... **لَغَفُورٌ** ... **رَحِيمٌ** ... [illegible]

... [illegible]

... **كَانَ أُمَّةً** ... [illegible]

... [illegible]

... [illegible]

... [illegible]

... [illegible]

... [illegible]

... [illegible]

... [illegible]

... [illegible]

... [illegible] ... **وَلَمْ يَكُ مِنَ الْمُشْرِكِينَ** ... [illegible]

... [illegible]

... [illegible] ... **وَهَدَاهُ إِلَىٰ صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ** ... [illegible]

... **فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً** ... [illegible]

... [illegible]

... [illegible] ... خاتم الانبیاء ...

... [illegible] ... اللهم صل علی ... [illegible]

... **لَمِنَ الصَّالِحِينَ** ... [illegible] ... **ثُمَّ أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ** ... [illegible]

أَنِ اتَّبِعْ ... **مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا** ... [illegible]

... [illegible]

... [illegible]

... [illegible]

... [illegible]

... **وَمَا كَانَ** ... **مِنَ الْمُشْرِكِينَ** ... [illegible]

تحریم آن

... [illegible]

[illegible] موسی [illegible] بنی اسرائیل [illegible] جمعه [illegible] شنبه [illegible]

[illegible] ایشان [illegible] اختلاف [illegible]

[illegible] شنبه [illegible]

[illegible] چنانکه میگوید که إِنَّمَا جُعِلَ السَّبْتُ [illegible] عَلَى الَّذِينَ اخْتَلَفُوا فِيهِ [illegible] اختلاف کردند

[illegible]

[illegible] موسی [illegible]

[illegible] احترام شنبه [illegible]

[illegible]

[illegible] وَإِنَّ رَبَّكَ لَيَحْكُمُ بَيْنَهُمْ [illegible] يَوْمَ الْقِيَامَةِ

[illegible] فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ [illegible]

[illegible] حضرت رسالت صلی الله علیه و سلم نقل کرده [illegible]

[illegible] اختلاف کردند [illegible] قلنا الیوم ولليهود غدا

[illegible] نحن الآخرون السابقون يوم القيامة [illegible]

[illegible] روایت کرده [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ابراهیم خلیل [illegible] موسی کلیم الله [illegible]

[illegible] روح الله [illegible] حبیب الله [illegible] سلام [illegible] اسلام [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ادْعُ إِلَى سَبِيلِ رَبِّكَ [illegible] اسلام [illegible] بِالْحِكْمَةِ [illegible] وَالْمَوْعِظَةِ

الْحَسَنَةِ [illegible]

[illegible] وَجَادِلْهُمْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ [illegible]

[illegible] لا تكلم الانبيا [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] کلام [illegible]

[illegible] إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنْ ضَلَّ

[illegible] عَنْ سَبِيلِهِ [illegible] وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ [illegible]

[illegible]

[illegible] حنظله [illegible] ابو عامر [illegible] ابو سفیان [illegible]

[illegible] حنظله [illegible]

حمزة بن عبد المطلب [illegible]

[illegible] حمزه [illegible]

[illegible] حمزه [illegible] وَإِنْ عَاقَبْتُمْ [illegible]

[illegible] فَعَاقِبُوا [illegible] بِمِثْلِ مَا عُوقِبْتُمْ بِهِ [illegible]

[illegible] وَلَئِنْ صَبَرْتُمْ [illegible] لَهُوَ خَيْرٌ لِلصَّابِرِينَ

[illegible]

[illegible] وَاصْبِرْ وَمَا صَبْرُكَ إِلَّا بِاللَّهِ [illegible]

و نیست خدا و لَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ ... [illegible] ... وَلَا تَكُ فِي ضَيْقٍ و مباش در تنگی ... مِّمَّا يَمْكُرُونَ ... إِنَّ اللَّهَ ... مَعَ الَّذِينَ اتَّقَوا ... و الَّذِينَ هُم مُّحْسِنُونَ ... [illegible]

... نزد بعضی ... الْحَجُّ وَالْخَامِسَ عَشَرَ ... [illegible] ... ابن عباس ...

کرد و لا تقتلوا النفس و لا تقربوا الزنا و آیات ... الصلوة ... [illegible] ... ابن عباس ...

[illegible]

[illegible]

روایت کرده که هر که در هر شب جمعه سوره بنی اسرائیل بخواند ... [illegible]

سورة بني إسرائيل

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ سُبْحَانَ الَّذِي أَسْرَىٰ ... [illegible]

... بِعَبْدِهِ ... لَيْلًا ... مِّنَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ ... إِلَى الْمَسْجِدِ الْأَقْصَى ... الَّذِي بَارَكْنَا حَوْلَهُ ... لِنُرِيَهُ مِنْ آيَاتِنَا ... [illegible]

... إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ ... [illegible]

[illegible]

من آمد و گفت ای محمد توقف کن تا چیزی از تو بپرسم [illegible] دیگر [illegible] از دست راست آوازی شنیدم که ای محمد [illegible]

[illegible] قطع کردم [illegible] از دست چپ [illegible] همین نوا شنیدم [illegible]

جبرئیل را گفتم [illegible] جواب [illegible]

[illegible] گفتم [illegible]

[illegible]

جبرئیل گفت [illegible] قطع کردم [illegible] دیدم که چیزی میکشند [illegible]

[illegible] ایشان [illegible] گفت اینها [illegible]

[illegible]

[illegible] جبرئیل گفت اینها [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] گفتم ای جبرئیل [illegible]

[illegible]

[illegible] گفتم ای جبرئیل این چیست [illegible]

[illegible] بوی خوشی شنیدم [illegible] گفتم ای جبرئیل این چه بوی است [illegible] بهشت [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] آدم [illegible]

[illegible] جبرئیل [illegible]

[illegible] بیت المقدس [illegible] جبرئیل [illegible]

[illegible] مسجد [illegible]

[illegible] پیغمبران [illegible] مسجد اقصی [illegible]

[illegible] جبرئیل [illegible]

[illegible]

[illegible] ابراهیم علیه السلام گفت سپاس خداوندی را [illegible]

[illegible] داود [illegible]

[illegible] سلیمان گفت [illegible]

[illegible] عیسی گفت سپاس [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

هر پاره پاره [illegible]

آدم فرزند [illegible]

همه پیغمبران [illegible]

داود [illegible]

معلوم

[illegible] المقدس [illegible]

[illegible]

[illegible] لا اله الا الله الحی القیوم [illegible]

[illegible] علی بن ابی طالب [illegible] امیر المؤمنین [illegible] گفتم ای جبرئیل این کیست [illegible]

[illegible]

[illegible] لا اله الا الله [illegible] الله اکبر [illegible]

[illegible] گفتم ای جبرئیل این کیست [illegible]

[illegible]

کردم دانستم که سدرة المنتهی است نور [illegible] از انوار الهی بر وی تافته [illegible] که بوصف هیچ واصفی در نیاید و از هر [illegible] هزار شاخ [illegible] بود

[illegible] هزار شاخ [illegible] ذات شاخها [illegible] جبرئیل بایستاد و مرا گفت که پیش رو که مقام من از این بدتر نیست

که و ما منا الا له مقام معلوم [illegible] که از افراش [illegible] جبرئیل

[illegible]

[illegible] هیچ فرشته [illegible]

[illegible] رسول الله [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

التحیات لله والصلوات والطیبات [illegible] السلام علیک ایها النبی ورحمة الله وبرکاته [illegible] السلام علینا وعلی عباد الله الصالحین

[illegible]

[illegible]

[illegible]

آمن الرسول بما انزل الیه من ربه والمؤمنون کل آمن بالله وملائکته وکتبه ورسله لا نفرق بین احد من رسله

[illegible] سمعنا واطعنا غفرانک ربنا والیک المصیر [illegible]

[illegible] لا یکلف الله نفسا الا وسعها [illegible]

[illegible] ربنا لا تؤاخذنا ان نسینا او اخطأنا [illegible]

[illegible] ربنا ولا تحمل علینا اصرا کما حملته علی الذین من قبلنا [illegible]

[illegible] ربنا ولا تحملنا ما لا طاقة لنا به [illegible]

[illegible] واعف عنا واغفر لنا وارحمنا انت مولانا فانصرنا علی القوم الکافرین [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] جبرئیل [illegible]

[illegible]

[illegible] بهشت [illegible]

[illegible] کوشکهای [illegible]

[illegible] بهشت [illegible]

[illegible] گفتم ای جبرئیل این چه [illegible]

[illegible]

مثل هذا فلیعمل العاملون [illegible]

[illegible] ایشان [illegible]

[illegible] گفتم ای جبرئیل اینها کیستند گفت [illegible] اموال یتیمان [illegible] ظلم [illegible] قول خدا ان الذین یاکلون

اموال الیتامی ظلما [illegible] ایشان [illegible]

[illegible] ایشان [illegible]

الذین یاکلون الربا لا یقومون الا [illegible] گفتم اینها کیستند گفت [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] بهشت [illegible]

[illegible] بیت المقدس [illegible]

[illegible] بیت المقدس [illegible]

[illegible] بیت المقدس [illegible]

[illegible]

یا رسول الله حق تعالی با تو چه گفت فرمود با من خطاب کرد یا محمد انی جعلت علیا وصیک و وزیرک و خلیفتک من بعدک فاعلمه بها فانه یسمع کلامک فاعلمته
بین یدی ربی عز و جل فقال لی قد قبلت و اطعت یعنی حق تعالی با من گفت که ای محمد من علی را وصی تو کردم و وزیر و خلیفه تو ساختم از پس تو پس
او را اعلام کن که سخن ترا میشنود من نزد پروردگار خود این سخن را با علی گفتم و علی در خانه خود بود گفت قبول کردم چه سخن مرا میشنید پس عمر گفت
یا رسول الله من قبول امر الهی کردم و اطاعت فرمان پروردگار نمودم پس حق تعالی ملائکه را امر کرد که همه بر علی سلام کردند و علی جواب سلام ایشان
باز گفت و من همه فرشتگان را دیدم که یکدیگر را بشارت میدادند بولایت و خلافت علی و هیچ گروهی از فرشتگان نگذشتم مگر مرا تهنیت کردند
و گفتند یا محمد و الذی بعثک بالحق لقد دخل السرور علی جمیع الملائکة باستخلاف الله عز و جل لک ابن عمک یعنی یا محمد بحق آن خدا که ترا بحق بخلق
فرستاد که همه فرشتگان را سرور و خوشحالی تمام دست داد باینکه حق تعالی ابن عم ترا خلیفه تو کرد و دیدم حاملان عرش را دیدم که سرها بزیر انداخته
استاذنوا فی النظر الیه فاذن لهم از خدای تعالی اذن طلبیدند که نظر بروی علی کنند اکنون متوجه علی اند و روی او می بینند چون فرود آمدم
جلست اخبره بذلک و هو یخبرنی به فعلمت انی لم اطأ موطئا الا و قد کشف لعلی عنه یعنی چون از معراج باز گشتم شروع کردم که آنچه دیده بودم بشما خبر ده
با علی بگویم علی بر من سبقت کرده هر آنچه دیده و شنیده بودم باز گفت بمن دانستم که در هیچ جا قدم ننهادم و هیچ موضع نرفتم مگر که حق تعالی از برای علی کشف کرده بود
و او را اطلاع داده قال ابن عباس فقلت یا رسول الله اوصنی فقال علیک بمودة علی بن ابی طالب و الذی
ای پسر عباس که علی را دوست دار گفتم یا رسول الله مرا وصیتی کن فرمود علیک بمودة علی بن ابی طالب یعنی بر تو باد بدوستی علی بن ابی طالب و الذی
بعثنی بالحق نبیا ان الله لا یقبل من عبد حسنة حتی یسئله عن حب علی بن ابی طالب و هو تعالی اعلم فان جاءه بولایته قبل عمله علی ما کان فیه و ان لم
یات بولایته لم یسئله عن شیء و امر به الی النار یعنی بحق آن خدا که مرا بحق فرستاده که حق تعالی هیچ حسنه را از بنده خود قبول نکند تا آنکه اول از وی از دوستی علی بن ابی طالب
سؤال کند پس حال آنکه او عالم تر باشد باین پس اگر ایمان نماید بولایت و محبت علی بن ابی طالب و گوید که من محب و دوستدار علیم حق تعالی هر عمل که
او کرده قبول کند و الا بوی سؤال نکند بهیچ عمل او را امر کند باتش یا ابن عباس و الذی بعثنی بالحق نبیا ان النار لاشد غضبا علی مبغض علی بن ابی طالب منها علی من زعم ان لله
ولدا یعنی بحق خدای که مرا براستی بخلق فرستاد که آتش دوزخ غضبش بر دشمن علی از آنکس که دعوی کند که خدا را فرزندی هست بیشتر باشد ای ابن عباس
کر اگر همه ملائکه مقربین و انبیاء مرسلین جمع شوند بر دشمنی علی او انکار کنند که خدا بر امر وی بنکند حق تعالی همه ایشان را
باتش دوزخ عذاب کند گفتم یا رسول الله کسی باشد که علی را دشمن دارد فرمود بلی ای ابن عباس قومی باشند که گمان ایشان آن باشد که از امه
من باشند حال آنکه ایشان را نصیبی از اسلام نباشد یا ابن عباس ان علامة بغضهم له تفضیلهم من هو دونه علیه و نشانه دشمنی ایشان علی را آنست که غیر او را بر او تفضیل
دهند یا ابن عباس حق تعالی هیچ پیغمبر را گرامی تر از من بنیافرید و هیچ وصیی را گرامی تر از علی خلق نکرده یا ابن عباس خالف من خالف علیا و لا تکونن لهم ظهیرا و لا ولیا
ای پسر عباس اگر خواهی که حق تعالی را ملاقات کنی و او از تو خوشنود باشد پس براه علی سلوک نما که نشان دو علی کافر است بخدا او حق تعالی قضیه جمیع
احادیث اخبار مرجحه روایات ماثوره در دانه مواهب منهاج آنکه مشیئی و بسبب تادی طول کلام اینجا بهمین اختصار افتاده و بالله المعونة
و التوفیق بعد از ذکر معراج میفرماید که ما چنانکه محمد را بمعراج بردیم و آیات و معجزات بدو دادیم تا موجب هدایت خلقان باشد موسی علیه
السلام را نیز آیات بینه مکرم ساختیم **وَآتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ** و دادیم موسی را کتاب یعنی توریه **وَجَعَلْنَاهُ** و گردانیدیم کتاب موسی را **هُدًى**
لِبَنِي إِسْرَائِيلَ راه نماینده فرزندان یعقوب را و گفتیم **أَلَّا تَتَّخِذُوا مِنْ دُونِي وَكِيلًا** بجز از من وکیلی یعنی پروردگاری که همه امور خود بوی کذارید
ذُرِّيَّةَ مَنْ حَمَلْنَا ای فرزندان کسانی که بر داشتیم او را در کشتی **مَعَ نُوحٍ** با نوح همه مؤمن نوح بودند که نسبت ذکر مخصوص باشد
یا احد مفعولین لا تتخذوا باشد من دونی یعنی ذریه من حملنا باشد که مراد بدر من حملنا است که جمله ابراهیم است و ابراهیم جد بنی اسرائیل پس مراد از تعرض
که ابراهیم است بیعنی نجات از طوفان که پدر شما را از آن داشتیم یاد کنید و شکر کند او را که **إِنَّهُ** بدرستی که نوح **كَانَ عَبْدًا شَكُورًا**
بود بنده بسیار شکر کننده در همه حالات در اکل و شرب و لبس ثیاب و قعود و رکوب و مشی خدا را شکر گفتی بر نعمت پس شما نیز بایستی اقتدا با پدر
در شکر بجا آرید مؤیدتر آن است که کلمه شکر هم لا بد بکر و یا است بانکه نجات داد و کسانی را از طوفان ببرکت شکر کردن او بود و مروی است از ابو عبدالله
و ابو جعفر علیهما السلام که نوح در هر صبح و شام گفتی اللهم انی اشهدک انه ما اصبح و امسی بی من نعمة فی دین او دنیا فمنک وحدک لا شریک لک لک
الحمد و لک الشکر بها علی حتی ترضی و بعد الرضا یعنی این دعا بود سبب آنکه حق تعالی او را بعبد شکور مدح فرموده و در خبر دیگر آمده که چون طعام خوردی گفتی الحمد لله الذی
اطعمنی و لو شاء اجاعنی و چون شربتی آب خوردی گفتی الحمد لله الذی سقانی و لو شاء اظمانی و چون جامه پوشیدی گفتی الحمد لله الذی کسانی و لو شاء
اعرانی و چون کفش در پای کردی گفتی الحمد لله الذی حذانی و لو شاء احفانی و چون قضای حاجت کردی گفتی الحمد لله الذی اخرج عنی اذاه فی عافیته و لو
شاء حبسه و علی و چون حق تعالی امر کرد بنی اسرائیل را بتوحید و ترک اشراک در عقب آن بیان اخبار میکند که مراد ایشان نهایی شد از سوانح حالات خود آن
بلیات و فرمود **وَقَضَيْنَا إِلَى بَنِي إِسْرَائِيلَ** قضی بمعنی خلق آمده چنانچه فقضیهن سبع سموات و بمعنی فصل و حکم کقوله والله یقضی بالحق و بمعنی امر کرد **وَقَضَى رَبُّكَ أَلَّا تَعْبُدُوا**
إِلَّا إِيَّاهُ و بمعنی اخبار و اعلام هم چنانکه در این مقام چه معنی آنست که خبر دادیم و اعلام کردیم پروردگار او کفته اند که وحی کردیم و وحی مقتضی بجزم بمعنی
برجه قطع و جزم پیغام فرستادیم بایشان **فِي الْكِتَابِ** در توریه و بیان کردیم که **لَتُفْسِدُنَّ** هر آینه فساد کنید و تباهی از شما پدید آید **فِي الْأَرْضِ**
در زمین شام **مَرَّتَيْنِ** دو بار یعنی دو مرتبه از شما ظاهر شود در اول آن مخالفت احکام تورات بوده باشد بیان را عصیان پیغمبر که ارمیا است
بعد از موسی کشتن ایشان شعیا پیغمبر را و اعتبار دیگر قتل ذکریا و یحیی و مقصد اصلاح علیهم السلام غرض آنست حق تعالی با ایشان اخبار کرد که شما دو بار

محمد سر بگاه خود دید این را آخر
او در زمین مبکر شند
من جبرئیل آ اکشتم سبب
چیست که محمد تنها تو

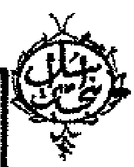
انکر مرا بحق

کذا روضا و رشد ناسه
قبول کنند و اگر حسب عاده
در ستان علی بوده باشد
از علی خوب آخر

ای پسر عباس مخالف کن با
هر که مخالفت علی کند و با
انکس دوست مکن و یاری
او منمای آخر

شده بود آخر

افساد

افسا خواهید کرد و لَتَعْلُنَّ و بلند خواهید شد عُلُوًّا كَبِيرًا بلند شدنی بزرگ یعنی بیبا سرکشی خواهید شد از طاعت من بکبر خواهید نمود

بر انبیاء کاین مراتب عظم و ستم فَإِذَا جَاءَ پس هنگامی که بیاید وَعْدُ أُولَاهُمَا وعده عقاب افساد اول از آن دو مرتبه بَعَثْنَا عَلَيْكُمْ

برانگیزیم و مسلط کنیم بر شما بر جهت طلب عِبَادًا لَنَا بندگانی که مارا هستند این اضافه خلق است نه اضافه مدح یعنی بندگانی که مخلوق ما اند چه

بخت النصر با لشکر خود ... عامل ... پادشاه بابل بود و گفته اند ... جالوت بوده ...

وارسلنا الشیاطین علی الکافرین تؤزهم ازا صفت آنها میکند که أُولِي بَأْسٍ شَدِيدٍ خداوند کارزار سخت ... گفتند

... که هیبت شدید ... ایشان چون ... فَجَاسُوا پس ... خِلَالَ الدِّيَارِ ... سرای شما برای

قتل و غارت ... شما را بکشند ... شما را ... کنند و ... را خراب کنند و جاسوا مشتق از جوس است یعنی

تخلل ... بعث در این مقام تخلیه و عدم منع است ... ایشان را از ... جبر و قسر منع نکنیم ... فی تکلیف ...

بلکه تخلیه ایشان کنیم ... شما ... وَكَانَ و هست ... وعده وَعْدًا مَفْعُولًا وعده کرده

شده ... ثُمَّ رَدَدْنَا پس باز گردانیم لَكُمُ الْكَرَّةَ برای شما دولت و غلبه را ... عَلَيْهِمْ بر ایشان ...

... ایشان را ... اسرائیل ... ایشان را ...

... مسلط ساخت ... دولت

بنی اسرائیل ... وَأَمْدَدْنَاكُمْ و مدد دهیم شما را بِأَمْوَالٍ ... وَبَنِينَ ... وَجَعَلْنَاكُمْ و سازیم شما را

أَكْثَرَ نَفِيرًا ... نفر جمع نفر ... شما را ... گردانیم ...

بود ... قوم و قبیله خود ...

إِنْ أَحْسَنْتُمْ نیکوئی کنید أَحْسَنْتُمْ لِأَنْفُسِكُمْ نیکوئی کرده باشید بر نفسهای خود ... وَإِنْ أَسَأْتُمْ و اگر بدی

کنید فَلَهَا پس ... امیر المؤمنین ... نقل کرده ...

نیکوئی ... فَإِذَا جَاءَ پس چون بیاید وَعْدُ الْآخِرَةِ وعده

عقاب ... بر ...

کرده ... لِيَسُوءُوا ... وُجُوهَكُمْ ...

...

... وَلِيَدْخُلُوا الْمَسْجِدَ ... بیت المقدس كَمَا دَخَلُوهُ چنانکه در آمدند در وی أَوَّلَ مَرَّةٍ اول بار ...

... بخت النصر ... لشکر ... وَلِيُتَبِّرُوا و تا هلاک

کنند ... مَا عَلَوْا ... تَتْبِيرًا ... عَسَىٰ رَبُّكُمْ شاید که ...

... وَإِنْ عُدْتُمْ ... عُدْنَا ...

... ایشان ...

... وَجَعَلْنَا جَهَنَّمَ ...

... لِلْكَافِرِينَ ... حَصِيرًا ...

...

... انبیا علیهم السلام ... سلطنت ...

...

... سلطان ... پادشاه ... بیت المقدس ...

...

لشکر ... بنی اسرائیل ... پادشاه روم ... سلطان ... لشکر

...

... اللهم اشغل الظالمین بالظالمین ...

...

اموال ... غنیمت ...

...

...

کاتب

کاتب سنجاریب بود و بعد از فوت او بخت‌نصر که پسر او بود به پادشاهی رسید و بود میان ایشان که تا بیامد با ایشان حرب کرده غالب شد و تسخیر بیت
المقدس نمود و بسوخت و هفتاد هزار از بنی اسرائیل را اسیر کرد و این عقوبت اول بود و بعد از آن کورش همدانی که زنی از بنی اسرائیل خواسته
بود از ایشان خبر یافته ایشان را برگردانید و شهر را بنا کرد و سایر محله‌ها را آباد ساخت و در سی سال بجای خود آورد تا بنی اسرائیل اشتغال نموده تا بحال اول باز آمدند پس
بنی اسرائیل خوشوقت شدند و اموال و اولاد ایشان روی زیادتی نهاد تا آنکه باز سوی مخالفت خدا نهادند و ایشان سر بر دیدند و بسیاری از پیغمبران را بقتل رسانیدند
و مقصد هلاک عیسی کردند عقوبت دویم رسید طیطوس رومی که نصرانی بود بر ایشان غلبه کرد و دیگر باره مسجد را خراب کرد و اللّه تعالی ایشان را اقامت
برداشت عقوبت ثانیه بود حذیفه یمانی از حضرت رسول روایت کرده که چون بنی اسرائیل تعدی و ظلم از حد درگذرانیدند و پیغمبران را بقتل رسانیدند
حق تعالی بخت‌نصر را بر ایشان مسلط ساخت که ملک پادشاهی او هفتصد سال بود و با لشکر بسیار متوجه ایشان شد از بابل بیامد و بر بیت المقدس
غلبه نمود و از مصر تا خراسان پس سه صد سال ایشان را خراب کرده بانکه هفتاد هزار مرد را بکشت و هفتاد هزار را اسیر کرد و اموال ایشان را غارت کرد و همه
ساکنان بیت المقدس و بنی اسرائیل را بر دار کشته صد هزار گوسفند از کرسی که ادوات زر و زیورها با ایشان به بابل برد و اسیران بنی اسرائیل صد
سال با ایشان بودند چون بخت‌نصر با لشکر بسیار بیرون رفت اسیران بنی اسرائیل بعضی صلحا و پیغمبرزادگان بودند حق تعالی بعضی از پیغمبران عصر خود که یکی از پادشاهان
ایشان را که پادشاه پارس را که کورش نام داشت و مرد مومن بود امر کرد که بنی اسرائیل را از دست بخت‌نصر نجات دهند و بیت المقدس را او کرد و بوضع خود
برد و عالم لشکر عظیم فرستاد متوجه بخت‌نصر شد و او کار او را کرده غالب شد بنی اسرائیل را از دست او نجات داد و ایشان به حال خود برگشتند و
خوشوقت شدند بنی اسرائیل طریقه ایشان پیش گرفتند و صد سال بر طریقه مستقیم بودند و بعد از آن دیگر به معصیت مشغول شدند حق تعالی پادشاهی از ایشان
مسلط کرد که پیشتر ظلم او از طایفه ایشان لشکر بسیار بود و بیت المقدس را خراب کرد و بنی اسرائیل غالب شد و بیت المقدس را بسوخت و بعضی از بنی اسرائیل را
بکشت و بعضی را اسیر کرد و در روایت حضرت امام محمد باقر آمده که بنی اسرائیل پیغمبران را کشتند و ایشان را از کنعان به حکم خود برانند
تا چون عذاب بر ایشان نازل شد و عالم هلاک شده باشد و اهل بابل که بخت‌نصر پادشاه ایشان بود و دیگر پادشاهی صد و سی سال بود و اولاد سلیمان
بر ایشان پادشاه شد و در روزگار او حق تعالی شعیا پیغمبری فرستاد و بنی اسرائیل را موعظه فرمود و ایشان را بامر الهی تبلیغ می‌نمود و پادشاه
از پادشاه آن وقت را که هنوز پیغمبری مبعوث شود که بر دیگران سوره او را کتب دیگر فرستند تا جمیع ادیان باطل گرداند
شکنند صیت و طرز اسلام الهی عالم را ساخت و صد بیضه فراخواند و نسخ دین ایشان کند و سنجاریب که ملک بابل بود با سه هزار مرد کرد و بیت المقدس را قرار گرفت
صدیقه پادشاهی را در دست خود داشت و نمود که بعضی والی شاه بود و ضعیف بخیف گشت چون بر قصه سنجاریب اطلاع یافت در ایشان شعیا را
آورد و گفت که ملک دیگر سنجاریب چه کار کرده که من پیغام خود در این باب به کس نمی‌دانم در این معنی بود که شعیا وحی رسید که پادشاه را بگوکه
وصیت کن و خلیفه خود را نصب کن که اهل بیت پادشاهی تو باشد پادشاه این شنید و گریه کرد و رو به دیوار کرد و تضرع و زاری کرد و به درگاه
خدا تضرع کرد الهی تو می‌دانی که صدیقه را بگوی که دعای تو را اجابت کردم و اجل تو را پانزده سال تاخیر ساختم و لشکر او را از سنجاریب
نجات دادم شعیا بیامد و صدیقه را این مژده داد و فی الحال تب در دست شد و شکر خدای بجا آورد و شعیا را گفت که از حق تعالی درخواه تا این
پادشاه ظالم چه کار کنیم حق تعالی وحی فرمود که ایشان را کفایت کنم فردا که بر سر لشکر او همه مرده باشند مگر سنجاریب با پنج کس که زنده بمانند چون
صبح شد پادشاه با لشکر خود سنجاریب را دید هیچکس از لشکر ایشان زنده نیست و بعضی نیاز ظاهر شد طلب کرد ایشان را با پنج کس در میان مردگان یافتند ایشان را
بگرفتند یکی از آن پنج کس بخت‌نصر بود ایشان را مقید کرد و بعد از آن خدا را سجده کرد و از پادشاه دیگر را التماس نمود که سر ایشان را
از گردن زنم حق تعالی وحی کرد که این پادشاه بسیار با این پادشاه در شهر خود گردانید و زنجیر بر گردن ایشان نهید که این جماعت کسانی است که بر خدا دلیری کنند ایشان را هفتاد روز دیگر
بگردانیدند و هر روز دو نان جوین به ایشان دادند و سنجاریب که ملک کشته شد از این اشعار سنجاریب را بکشت و پادشاهی این زنده کافر نمی
خواهیم پس قصد کرد که ایشان را بکشد حق تعالی به شعیا وحی کرد که بگو که ایشان را بگذار تا به بابل روند و مردم را از اخبار
کنند آنچه حق تعالی با ایشان کرده ملک ایشان را به بابل فرستاد ایشان به بابل رفتند و به عقلای قوم خود را از این خبر دادند ایشان گفتند ما
شما را گفتیم که با قوم بیت المقدس هیچکس را جنگ نتواند کرد با بنی اسرائیل بیاید پس سنجاریب زنده ماند تا زمانی که وفات یافت بخت‌نصر که پسر زاده او بود خلیفه خود کرد
و هفت سال بخت‌نصر بر جای او مقام کرد و آنگاه ملک بنی اسرائیل بود و وفات یافت و احوال بنی اسرائیل هرج و مرج شد و پادشاهی و عمل کردند
خود را بهانه می‌کردند و دست تعدی و ظلم دراز کردند و هر چند شعیا پیغمبر ایشان را پند داده نمی‌کرد و چون پیوسته شعیا نهی ایشان منکر می‌کرد ایشان
از او متنفر و متغیر و اضطراب می‌کردند ایشان متنفر شده قصد قتل او کردند شعیا از میان ایشان فرار کرده در درختی پنهان شد که آن درخت
شکافته شد شیطان جای او را به ایشان نمود که ایشان آن درخت را با اره بریدند و شعیا در میان درخت شهید شد و حق تعالی دیگر او را با ایشان مبعوث ساخت
و از اعمال ایشان خبر داد و دعوت کرد که ارمیا بود و بعضی گفته‌اند که حضرت خضر بود در این مدت که فرستاده شد ایشان سر کشیده قصد هلاک او کردند و او در میان ایشان مبعوث بود و موعظه و تبلیغ رسالت کرد
تا آنکه بخت‌نصر پس از مدتی از شام باز آمد و بخت‌نصر چون ولایت شام را گرفت و بنی اسرائیل را محاصره کرد و بیت المقدس را
خراب کرد و لشکر را گفت که هر یک سپر از خاک پر کرده بیت المقدس را به خاک انداختند تا آنکه از خاک پر شد و در روایت سعید بن جبیر آمده
که بخت‌نصر بود که در میان بنی اسرائیل که هفتاد هزار از ایشان را بکشت و از ایشان نیز حق تعالی اخبار داده که بیت المقدس خراب شد
بکر وقت تو به پند نداد با ایشان در کفت و کفت با خدا را ایمن از آنکه عقوبت بنی اسرائیل بدست بخت‌نصر و شمشیر او در شد او کفت آن مرد که

ونوشته بخت‌نصر بر بیت المقدس

دو وقعه

و بعد از هلاکت پادشاه ... شد بخت‌نصر را در عهد او بخت‌نصر بر ایشان سلطنت یافت چنانکه از ایشان بکشت که اسباب آن چون ایشان بکرد اسیر

بیچون دیگر در صفت احوال است در بابل او را بخت النصر میگویند و ابتدا امر او چنان بود که ... دانیال پیغمبر داشت خدمت ... بابل ...
نزد او آمدند ... از شهر ... ایشان نیکوئی میکرد ... در این شهر ... که ... و از ... طلب کردند
گفتند ... بخت النصر میگویند ... و خواست ... با مال ...
خانه بخت النصر شد و او ... پرسید که نام تو چیست گفت بخت النصر ... حال او ...
و ... بیت المقدس ... خواست ... بابل ... شهر ... گفت ... برای تو ...
... گفت ... مفارقت تو ... انعام کردی ... مکافات تو ...
عهد کنی که چون پادشاه شوی ... گفت ... ضعیف ...
باشد ... گفت ... القصه ... عهد ... مفارقت کرد ...
... پادشاه فارس ... شام ... با صد هزار سوار ... طرف شام فرستاد ... ملک ...
بخت نصر ... به شام رسید ... لشکر ... سواره و پیاده ...
... بخت النصر ... اهل شام میکشت و میگفت ...
بابل ... لشکری ... ایشان گفتند ...
... ایشان ...
... بازگشت ... لشکر ... اهل شام ... بازگشت ...
... لشکر ... بخت النصر ... لشکر ...
کردید ... لشکر شام ... ایشان ...
... در شهر شام ... احوال ایشان ... پادشاه ... شهر ...
... لشکر شام ...
که ... شام را فتح کند ...
که صواب آنست که ... کیفیات ... اهل شام ...
و ... بخت نصر ... لشکر ... ایشان ...
کرده ... شام ... ملک ... ایشان ...
... بشام متوجه شده بود ... لشکر ...
بازگردید ... لشکر ... پادشاه ... بخت نصر باز گشت ... پادشاه
عصر خود ساختند ... بنی اسرائیل ... بنی اسرائیل ...
بیت المقدس ... بخت نصر ... بابل ...
... بخت نصر ...
... طعام ...
... بنی اسرائیل ...
... جواب داد ... پادشاه شوی من ...
با شام و مصر ... حقیقت ...
... بخت نصر ...
... پادشاه بنی اسرائیل یحیی بن زکریا ...
...
... جواب داد ...
... پادشاه ... دختر ... پادشاه ...
... یحیی بن زکریا ... طشت ...
پادشاه گفت ...
در طشت ...
... خاک ... خون ...
... پادشاه ... بخت نصر ...

امیرالرضی

میر این لشکر گفت که اکنون این شهر مردی ... نیکو میشناسم وی را امیر لشکر کرد وی بیامد و بدر شهر فرود آمد و شهر را ... هر چند خواست که
این شهر را بگیرد میسر نشد خواست که باز گردد پیرزنی از دانایان لشکرگاه پیش بخت نصر آمد گفت که شنیده ام که قصد بازگشتن داری گفت آری گفت چاره
این امر نزد من است ... لشکریان ... گفت من تدبیری بیاموزم ترا که تا این شهر بر تو گشوده شود بشرط آنکه ...
کرد من بکشم گفت چنین باشد گفت بفرما لشکر را بچهار قسمت کن بچهار گوشه شهر فرود آیند و همه سر بسوی آسمان کنند و بگویند بار خدایا
بحق یحیی ... شهر را بر ما بگشای چون چنین کردند دیوار از چهار سوی شهر بیفتاد و بخت نصر با لشکر در شهر
آمد و آن زن بیامد بخت نصر را بسر خون یحیی برد گفت مردمانرا میکش و خون ایشانرا بر بالای این خون میریز تا ساکن شود وی چون هفتاد هزار کس را
بر سر آن خون بریخت ساکن نگشت تا آنکه زن گفت پادشاه را که ... قتل یحیی کرده بود بیاورید ... کشتند خون او بر سر خون یحیی ... ساکن
گشت بعد از آن پیرزن گفت که دست از خون بنی اسرائیل باز دار که حق تعالی راضی نشود ... خون پیغمبر وی ... کشندگان او ...
او سوگند ... باشد اینک راضی شده ... کشته شد اکنون ... خون یحیی ... کشته شده ... او را
شد آنگه ... و از بخت نصر ... بیت المقدس را خراب کرد و ...
و اشراف بنی اسرائیل را اسیر کرد بسوی بابل برد و دانیال در میان ایشان بود با قومی از فرزندان انبیا چون ... پادشاه بابل ... پادشاهی بخت
النصر ... دانیال ... عقل و دانش و علم ... مشاهده کرد وی را مقرب گردانید ... تا آنکه شبی بخت
النصر خوابی دید ... از زر بود و سینه او از سیم ... از آهن ... سنگی از
آسمان بیفتاد ... از مشرق تا مغرب ...
... دانیال ...
...
...
...

ایشان ...

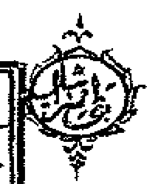
... بر ایشان ... إِنَّ هَٰذَا الْقُرْآنَ ... یَهْدِی لِلَّتِی ...
... شریعت اسلام ... بدرستی که این قرآن ... راه نماید بطریق اسلام که هِیَ
أَقْوَمُ ... وَیُبَشِّرُ الْمُؤْمِنِینَ ...
الَّذِینَ یَعْمَلُونَ الصَّالِحَاتِ ... أَنَّ لَهُمْ ... أَجْرًا کَبِیرًا ...
... وَأَنَّ الَّذِینَ لَا یُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ ... أَعْتَدْنَا لَهُمْ ...
عَذَابًا أَلِیمًا ... عذاب ...
وَیَدْعُ الْإِنْسَانُ ... بِالشَّرِّ ... دُعَاءَهُ بِالْخَیْرِ
دعا کردن ...
...
... وَکَانَ الْإِنْسَانُ عَجُولًا ...
...
...

همه مشرق و مغرب را فرو گرفت بعضی گفته اند که ... او ... آخر الزمان ... که ملک او ...

... ایشان

بعضی گفته اند ایمان آورده و ... گفته اند ... اماراتی خراب کرده ...

اللهم

اللهم عجل قبل غروب الشمس یا خدایا تعجیل فرما با فرزند من پیش از انکه آفتاب غروب رود و عبد الله فرموده که چون دعا کرد [illegible] او شتاب شنید و خواب
کرد نشیند نتوانست [illegible] و ذلک قوله تعالی وَكَانَ الْإِنْسَانُ عَجُولًا و بعد از ان در بیان قدرت با هر و حکمت بالغه خود میفرماید که وَجَعَلْنَا اللَّيْلَ
وَالنَّهَارَ و گردانیدیم شب و روز را آيَتَيْنِ دو علامت که دلالت میکنند بر [illegible] وجود صانع و [illegible] حکیم و مطلق [illegible] قدرته
فَمَحَوْنَا آيَةَ اللَّيْلِ پس محو کردیم نشانه را که شب است یعنی ظلمانی و تاریک ساختیم [illegible] وَجَعَلْنَا آيَةَ النَّهَارِ و ساختیم نشانه روز را
مُبْصِرَةً روشن که مردم چیزها توانند دید [illegible] شمس و قمر است که از نشانه روز و شب [illegible] جعلنا نیرین اللیل و النهار
آیتین [illegible] وَجَعَلْنَا اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ ذا آیتین [illegible] نقص نور دادن [illegible]
[illegible] آفتاب که شمس است [illegible] چیزی توان دید لِتَبْتَغُوا تا طلب کنید در معیشت فَضْلًا مِنْ رَبِّكُمْ
در معیشت [illegible] از ابن عباس منقولست که پیش از این نور ماه و نور آفتاب مشابه یکدیگر بودند [illegible] سبب [illegible]
[illegible] جبرئیل [illegible] نور ماه [illegible] آفتاب بحال خود بماند [illegible]
[illegible] وَلِتَعْلَمُوا [illegible] عَدَدَ السِّنِينَ
[illegible] وَالْحِسَابَ [illegible] وَكُلَّ شَيْءٍ و هر چیزی [illegible] فَصَّلْنَاهُ بیان کردیم
[illegible] تَفْصِيلًا بیان کردنی [illegible] امیر المؤمنین [illegible]
ماه [illegible] عبد الله [illegible] آفتاب [illegible] ماه [illegible] چنین بود
[illegible] معلوم نباشد [illegible] دعا [illegible] شب و روز خلق
[illegible] وَكُلَّ إِنْسَانٍ و هر آدمی خواه مؤمن و خواه کافر أَلْزَمْنَاهُ الزام
کردیم طَائِرَهُ عمل او فِي عُنُقِهِ در گردن او یعنی عمل هر بنده لازم اوست [illegible] چنانکه طوق
لازم گردنست مجاهد گفته [illegible] عمل [illegible] کافر [illegible] لازم او [illegible]
[illegible] سعادت و شقاوت
[illegible]
[illegible]
[illegible] وَنُخْرِجُ لَهُ و بیرون آریم برای او يَوْمَ الْقِيَامَةِ روز رستخیز كِتَابًا نوشته
صحیفه عمل او يَلْقَاهُ ببیند آنرا مَنْشُورًا باز کشاده [illegible]
او کشاده باشد [illegible] اعمال او [illegible]
اقْرَأْ كِتَابَكَ بخوان نامه اعمال نوشته خود را [illegible] بخوان كَفَىٰ بِنَفْسِكَ الْيَوْمَ
[illegible] عَلَيْكَ حَسِيبًا [illegible] وحسیبا
[illegible]
[illegible] کافر [illegible]
[illegible] عالم
[illegible]
[illegible]
[illegible] شده باشد
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] مَنِ اهْتَدَىٰ هر که راه یابد براه راست فَإِنَّمَا يَهْتَدِي لِنَفْسِهِ [illegible]
[illegible] وَمَنْ ضَلَّ و هر که گمراه شد فَإِنَّمَا يَضِلُّ عَلَيْهَا [illegible] خواهد
[illegible] وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ [illegible]
أُخْرَىٰ [illegible]
[illegible] وَمَا كُنَّا مُعَذِّبِينَ

ونیستیم ما عذاب کننده قومی بعذاب استیصال حَتّٰى نَبْعَثَ تا وقتیکه برانگیزیم و بفرستیم رَسُولًا فرستاده بایشان تا ایشان را براه راست
خواند و حجت بر ایشان لازم کند و این بجهت مظاهر نیست در عقل و اگر چه جایز است مواخذه ایشان بر آنچه متعلق بعقلست پس بنا بر این نجا
است در عقلیات و شرعیات و قول اکثر مفسران اصح آنست که مراد باین نفی عذابست که عذاب نکنیم هیچکس را بر آنچه متعلق بشرع است تا
در دنیا و نه در آخرت الا بعد از بعثت انبیا اما آنچه متعلق بعقل است چنانکه ایمان است بخدا جایز است عقاب بر آن و اگر چه بعثت رسول نباشد
وَإِذَا أَرَدْنَا و چون خواهیم أَنْ نُهْلِكَ قَرْيَةً که هلاک کنیم اهل شهری را بعد از قیام حجت بر ایشان و ارسال رسل بایشان
أَمَرْنَا بفرمائیم مُتْرَفِيهَا متنعمان و سرکشان آن شهر را بطاعات در فرمانبرداری بزبان رسولی که مبعوث شده باشد بر ایشان فَفَسَقُوا یعنی
خروج است از طاعت و عمود در عصیان پس دلالت کند بر طاعت [illegible] تخصیص متنعمان و روسا که [illegible] ایشان تابع
ایشانند [illegible] فَفَسَقُوا فِيهَا [illegible]
را مطاعت و فرمان [illegible] فَحَقَّ عَلَيْهَا الْقَوْلُ [illegible]
واجب شود عَلَيْهَا الْقَوْلُ [illegible] فَدَمَّرْنَاهَا تَدْمِيرًا [illegible]
[illegible]
ماضیه بقوله وَكَمْ أَهْلَكْنَا و بسیار هلاک کردیم مِنَ الْقُرُونِ از اهل قرنها مِنْ بَعْدِ نُوحٍ از پس نوح چون قوم عاد و ثمود و امثال ایشان
[illegible] عبد الله [illegible]
که رسول صلی الله علیه وسلم [illegible]
بزینت وَكَفَىٰ بِرَبِّكَ و بسنده است پروردگار تو بِذُنُوبِ عِبَادِهِ بگناهان بندگان خود خَبِيرًا آگاه [illegible] بَصِيرًا
بینا [illegible]
[illegible] مَنْ كَانَ هر که باشد [illegible]
[illegible] الْعَاجِلَةَ [illegible] عَجَّلْنَا لَهُ [illegible] فِيهَا [illegible]
دنیا [illegible] مَا نَشَاءُ [illegible] لِمَنْ نُرِيدُ [illegible] ثُمَّ جَعَلْنَا لَهُ جَهَنَّمَ [illegible]
[illegible] يَصْلَاهَا [illegible] مَذْمُومًا [illegible] مَدْحُورًا [illegible]
[illegible] وَمَنْ أَرَادَ [illegible]
الْآخِرَةَ [illegible] وَسَعَىٰ لَهَا سَعْيَهَا [illegible]
[illegible] وَهُوَ مُؤْمِنٌ [illegible]
مؤمن باشد [illegible] فَأُولَٰئِكَ [illegible]
كَانَ سَعْيُهُمْ [illegible] مَشْكُورًا [illegible] كُلًّا
نُمِدُّ [illegible] هَٰؤُلَاءِ وَهَٰؤُلَاءِ [illegible]
[illegible] مِنْ عَطَاءِ رَبِّكَ [illegible] وَمَا كَانَ عَطَاءُ رَبِّكَ [illegible]
[illegible] مَحْظُورًا [illegible] انْظُرْ [illegible]
[illegible] كَيْفَ فَضَّلْنَا بَعْضَهُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ [illegible]
[illegible]
[illegible] وَلَلْآخِرَةُ أَكْبَرُ دَرَجَاتٍ [illegible]
أَكْبَرُ تَفْضِيلًا [illegible]
[illegible] لَا تَجْعَلْ [illegible]
[illegible] مَعَ اللَّهِ [illegible] فَتَقْعُدَ [illegible] مَذْمُومًا [illegible]
[illegible] مَخْذُولًا [illegible]
[illegible] وَقَضَىٰ رَبُّكَ [illegible]
[illegible] أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ [illegible]
[illegible]
[illegible] وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا [illegible]
[illegible]
[illegible] إِمَّا يَبْلُغَنَّ عِنْدَكَ الْكِبَرَ [illegible]

کشاند بعیده کثیر

جعلنا

و یصلاها

طالبة

کثیر

بذکر بده

و مرتبة

عندك الكبر

عِنْدَكَ الْكِبَرَ نزد تو برسالی و کبر سن اَحَدُهُمَا یکی از پدر و مادر اَوْ كِلَاهُمَا یا هر دو یعنی چندان زیست کنند که پیر شوند و محتاج خدمت تو گردند
فَلَا تَقُلْ لَهُمَا اُفٍّ پس مگو مر ایشان را اف کلمه‌ای که از آن بوی تضجر آید یعنی کلمه‌ای که از چیزی نفرت کنند که آن کلمه دلالت بر کراهت و آلوده شدن باشد و اسم فعل است یعنی
اتضجر مبنی بر کسر است بجهت التقاء ساکنین و تنوین آن در قراءت حفص برای تنکیر است مخصوص بحالت کبر سن یا آنکه در جمیع اوقات منهی است بجهت
آنکه احتیاج والدین بتعهد و تفقد در این وقت بیشتر است و مراد کراهت موجب عقوق باشد بلی سخن وضعی بطریق اولی بدلیل مفهوم
موافقه چنانکه در اصول مقرر است خلاصه سخن آنست که این کلمه را بسبب ضجارت و ملالت دل با ایشان مگو و بیزار از ایشان بشد و مصاحبت
کراهت مشو وَلَا تَنْهَرْهُمَا و زجر مکن و بانگ بر ایشان مزن و سخن ایشان را بجواب درشت باز مده وَقُلْ لَهُمَا و بگو مر ایشان را قَوْلًا كَرِيمًا سخنی نیکو
از روی ادب وَقُلْ لَهُمَا و بگو مر ایشان را قَوْلًا كَرِيمًا سخنی نیکو از روی ادب و حرمت یعنی ایشان را بنام مخوان بلکه بگوئی که ای بابا و ای اماه و نزد سعید بن
مسیب آنست که با ایشان چنان سخن کن که بنده گناهکار عاجز با خواجه خشمناک درشت خوی سخن گوید وَاخْفِضْ لَهُمَا و فرو گیر برای ایشان
جَنَاحَ الذُّلِّ بال تواضع را یعنی تواضع و فروتنی کن با ایشان و جناح بال استعاره است چون خاتم بجهت جواد یعنی فرو دار برای پدر و مادر بال خود را که ذلیل
و فروتن باشد مر ایشان را یعنی جناح ایشان بوده در تربیت امر تو محتاج تو اند در خدمت و تقویت وَقُلْ رَبِّ ارْحَمْهُمَا و بگو ای پروردگار من رحمت کن
ایشان را کَمَا رَبَّيَانِي صَغِيرًا همچنانکه پرورش دادند مرا در خانه کوچک بودم یعنی بر ایشان رحمتی کن مانند رحمت ایشان با من در تربیت
و شفقت در ارشاد و حقیقت رحمت در دنیا و آخرت و الدین را شامل است کما که مومن گویند بار خدایا ایشان را از عقوبت نجات ده و به بهشت
رسان و اگر کافر باشند گوید ده ایشان را باسلام و ایمان و در حدیث صحیح حضرت نبوی صلی الله علیه و آله است که من رضی عنه والده فانا عنه راض و الجنة تحت
اقدام الامهات خوشنودی حضرت الهی در خوشنودی والدین است پس واجب و لازم است که سوابق حقوق ایشان را بجا آورده و عقوق ایشان نکند
کند و حدیث از علی بن موسی الرضا علیه السلام که آنحضرت فرمود که از پدر خود شنیدم که میفرمود از پدر خود عبدالله شنیدم که میفرمود تو علم الله
لفظا و حرف از عقوق اولی از این کلمه نیابد که خود تحاشی از آن کردی از کلمات عقوق پدر و مادر را امیکفت و در
دیگر از آن حضرت منقولست که ادنی العقوق اف که این نافرمانی پدر و مادر کلمه اف است و لو علم الله شیئا اهون منه لنهی عنه که حق تعالی
میدانست که چیزی کمتر از این هست از آن نهی میکرد در حدیث دیگر آمده که فلیعمل العاق ما شاء ان یعمل فلن یدخل الجنة که عاق والدین
هر عملی خواهد بکند که هرگز به بهشت نرسد و نیز از حضرت صادق علیه السلام مرویست که لا تملأ عینیک من النظر الیهما الا برحمة ورقة ولا ترفع صوتک فوق صوتهما
ولا یدیک فوق ایدیهما ولا تقدم قدامهما یعنی باید که پر نشود چشم تو از نظر کردن بپدر و مادر مگر بر جهت رحمت و رقت و باید که بلند نکنی آواز خود
بر بالای آواز ایشان و دستها خود را بر بالای دستهای ایشان و مقدم مشوی بر ایشان و در صحیح مسلم منقولست از حضرت رسالت صلی الله علیه و آله
که هر که دریابد پدر و مادر و یکی را در حال پیری و بایشان نیکویی نکند به بهشت نرود و ابو اسید انصاری روایت کرده که مردی از بنی سلمه نزد پیغمبر آمد
گفت یا رسول الله بعد از فوت ابوین هیچ حقی بر من باقیست فرمود آری قیام نمای بچهار چیز الصلوة علیهما والاستغفار لهما وانفاذ عهدهما واکرام
صدیقهما وصلة الرحم التی لا توصل الا بهما فان ذلک الذی بقی علیک من برهما بعد موتهما از حضرت رسول الله و از عایشه که پیغمبر روایت کرده
که حق تعالی با والدین عطا میکند که هر چه بکنی که از آن بیازرده و نافرمانی کرده و هر چه خواهی بکن که ترا بیامرزیم از عبدالله مسعود روایت کرده که
هر که مادر و پدر از او خوشنود باشد در بهشت بروی بگشایند گفتند یا رسول الله اگر چه مادر و پدر ظلم کرده باشند فرمود بلی اگر چه ظلم کرده باشند و تکرار
فرمود و در خبر است که مردی نزد آنحضرت آمد گفت یا رسول الله عمل کن که مرا بخدا نزدیک کند فرمود که مادر و پدر داری گفت
بلی فرمود با ایشان نیکویی کن که نیکویی در حق ایشان بخدا نزدیک است رَبُّكُمْ أَعْلَمُ پروردگار شما داناتر است بِمَا فِي
نُفُوسِكُمْ با آنچه در نفسهای شماست از بر والدین و عقوق ایشان این تهدید است مر عاق را إِنْ تَكُونُوا صَالِحِينَ اگر باشید شما
یعنی نیکوکاران بپدر و مادر فَإِنَّهُ كَانَ پس بدرستیکه خدا هست لِلْأَوَّابِينَ مر بازگردندگان را از عقوق و بازگشت کنندگان
بسوی او غَفُورًا آمرزنده از ذنب و تقصیر ایشان و بنقل از ائمه اطهار علیهم السلام روایت آمده که مراد از اوابین کسانی‌اند که میان
مغرب و عشا نماز کنند و هشام بن سالم از ابی عبدالله روایت کرده که صلوات اربع رکعات یقرء فی کل رکعة خمسین مرة قل هو الله احد هی
صلوة الاوابین و بعد از امر برعایت حقوق والدین امر میفرماید که وَآتِ ذَا الْقُرْبَىٰ حَقَّهُ و بده خداوند خویشی را حق او از نفقه و حسن معاشرت
و ذکر کرده‌اند که مراد از ذا القربی اقارب حضرت رسالتند چنانکه امام علی بن الحسین زین العابدین علیه السلام در حینی که عبیدالله زیاد او را نزد یزید پلید فرستاد
مردی از اهل شام پرسید که آن چه میخوانی گفت آری فرمود در سوره بنی اسرائیل خوانده وَآتِ ذَا الْقُرْبَىٰ حَقَّهُ گفت خوانده‌ام گفت پس شما اید اهل قربی که حق تعالی
امر کرده است بحق شما فرمود آری اهل قرابت مائیم و از صادقین علیهما السلام نیز مرویست که مراد از این ایتام ما اهل بیت رسولیم و در خبر است که چون
این آیه نازل شد حضرت رسول صلعم فدک را بفاطمه علیها السلام بخشید و در مدت حیات آنحضرت در تصرف او بود و بعد از آن صرف فرزندان خود کرد چون حضرت رسالت
بجوار حق پیوست از فاطمه انتزاع کردند و چون طلب فرمود گفتند تو از پدر میراث نمیرسد و گفتند که آن صدقه است و نیز سید ابو حمید مهدی بن نزار
الحسینی از حاکم ابو القاسم الحسکانی نقل میکند که در دید احادیث ابو محمد عبدالله بن احمد بن علی شیخ کرد که عمر بن حسین ما لک گفت مرا ... گفت
که حسن بن حسین را حدیث کرد از ابو معمر سعید و علی بن سعید که گفتند چون آیه وَآتِ ذَا الْقُرْبَىٰ نازل شد حضرت رسالت صلی الله علیه و آله فدک را به فاطمه
عطا فرمود و عبدالرحمن بن صالح روایت کرده که مامون خلیفه به عبدالله بن موسی نوشت و او را از قصه فدک پرسید عبیدالله بن موسی این حدیث را در جواب نامه

ما تقوم به دو نمط المعاش له و له را با اولاد فاطمه علیهم السلام رد کنید و **المساکین** بده درویش و **ابن السبیل** و راه گذر بر حق ایشان از زکوة و خمس
و دیگر المبرات آورده که مراد به ذی القربی در این آیه و امثال آن کقوله و لیتامی و ذی القربی خویشان قرابت رسولست صلعم و اعطای حقوق ایشان از خمس
و غیر آن شیخ طبرسی از منهال بن عمرو در تفسیر خود روایت کرده که امام زین العابدین علیه السلام از خمس پرسیدند فرمود هو لنا گفتم ان الله یقول والیتامی والمساکین قال یتامانا و مساکیننا
و عیاشی از صادق علیه السلام روایت کرده که نجدة بن الحروری نامه نوشت با ابن عباس و از او از مصرف خمس سؤال کرد در جواب نوشت که اما الخمس فانا
نزعم انه لنا و زعم قومنا انه لیس لنا فصبرنا و نیز از صادق علیه السلام مرویست که ان الله لما حرم علینا الصدقة انزل لنا الخمس فالصدقة علینا
حرام والخمس لنا فریضة والکرامة لنا حلال و از امام علیه السلام منقولست که ان الخمس عوننا علی دیننا و علی عیالنا و علی موالینا و نطلب به
کرده که چون کاظم علیه السلام نزد مهدی آمد دید که او رد مظالم میکند فرمود ما بال مظلمتنا لا ترد فقال و ما هی یا ابا الحسن فرمود که حق تعالی
در فدک بر پیغمبر صلعم فتح ساخت بی غارت خیل و رکاب نازل شد وآت ذا القربی حقه پیغمبر ندانست که ذی القربی کیست
پس با جبرئیل مراجعه فرمود جبرئیل از خدا سؤال کرد وحی آمد که ادفع فدک الی فاطمة پس رسول صلعم فاطمه را طلبید و فرمود ان الله امرنی ان ادفع الیک فدک
فاطمه علیها السلام قبول کرد و بعد از آنکه حضرت رسالت صلعم رحلت فرمود بعضی اصحاب غلبه نموده از فاطمه علیها السلام گرفتند [illegible]
[illegible] چون محاسبه کردند مبلغی کثیر شد گفت هذا کثیر فانظر فیه [illegible] در این امر اندیشه کنم و حق تعالی
بعد از بیان حقوق و اعطا نفقه از تبذیر منع فرموده که **وَلَا تُبَذِّرْ تَبْذِيرًا** [illegible]
[illegible] اگر کسی همه مال خود را در راه خدا صرف کند مبذر نباشد [illegible]
[illegible] باشد و اگر بجز آن جهت در باطل خرج کنند اسراف باشد [illegible]
[illegible] **إِنَّ الْمُبَذِّرِينَ** [illegible] **كَانُوا إِخْوَانَ**
الشَّيَاطِينِ هستند برادران دیوان یعنی امثال ایشان در شرارت [illegible] اتباع ایشان [illegible]
اند در اسراف و صرف آن در معاصی [illegible]
[illegible] **وَكَانَ الشَّيْطَانُ**
لِرَبِّهِ كَفُورًا [illegible]
[illegible] صحابه رضوان الله علیهم [illegible] از حضرت سید انبیا علیه الصلوة والسلام چیزی طلبیدند که حاضر نبودی [illegible]
[illegible] **وَإِمَّا تُعْرِضَنَّ عَنْهُمُ** و اگر اعراض کنی [illegible]
[illegible] **ابْتِغَاءَ رَحْمَةٍ مِنْ رَبِّكَ تَرْجُوهَا** [illegible] **فَقُلْ**
لَهُمْ قَوْلًا مَيْسُورًا [illegible]
[illegible] حضرت چیزی طلبیدند که حاضر نبودی [illegible]
[illegible] تمثیل میکند برای منع شحیح [illegible]
[illegible] **وَلَا تَجْعَلْ يَدَكَ مَغْلُولَةً إِلَىٰ عُنُقِكَ** [illegible]
[illegible] **وَلَا تَبْسُطْهَا** [illegible] **كُلَّ الْبَسْطِ** [illegible]
[illegible] **فَتَقْعُدَ مَلُومًا مَحْسُورًا** [illegible]
[illegible]
[illegible] حضرت مصطفی صلعم [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] **إِنَّ رَبَّكَ يَبْسُطُ الرِّزْقَ** [illegible]
[illegible] **وَيَقْدِرُ** [illegible]
[illegible] **إِنَّهُ كَانَ بِعِبَادِهِ خَبِيرًا بَصِيرًا** [illegible]
[illegible]
[illegible] **وَلَا تَقْتُلُوا أَوْلَادَكُمْ** [illegible] فرزندان خود را **خَشْيَةَ**

الجزء ۱۵

از اینها عضا كَانَ عَنْهُ مَسْئُولًا باشد و او مبتدا اشارهٔ مذکور باسم اشارتی که موضع استعمال آن در ذوی العقول جهت اجرای اعضا است

در مجرای عقلا بعضا از اعضای مذکوره خواهند پرسید که صاحب شما با شما چه معامله کرده یا از سمع سؤال کنند که چه شنیدی و

ساتر و غیر بینا پنهان و از چشم که چه دیدی از اشیای جایزه و از دل از عقاید حقیه باطله یا ضمیر راجع است به عضا جمیع صرفیا بعضه لا تقف ما

لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ که تیست مرا به علم یا بخبر از فی بینه متقابلی کان از فی خبر [illegible] محمد غزالی روایت کرده که ابو جعفر علیه السلام گفت حضرت

لما الترد و ایت فرمود که فردای قیامت بنده قدم از قدم بر ندارد تا آنکه از وی از چهار خصلت سؤال کنند عمل که بها آمنیتم و حب که بها البیستم و

[illegible] و ما لیس بکسبه و از صنعه و عن حبنا اهل البیت وَلَا تَمْشِ فِي الْأَرْضِ اینهمه خطاب رسول است و مراد امت اند چه آنحضرت مرکز [illegible]

ذمیمه متصف نبوده پس میفرماید که مرو در زمین مَرَحًا در حالتیکه خداوند متکبر باشی چون مرام در راه چنانکه متکبران خرام کنند و گویند

بر شادی فرح است اِنَّكَ بدرستیکه تو لَنْ تَخْرِقَ الْأَرْضَ نتوانی شکافت زمین را بپای در وقت کشیدن و سختی کام نهادن و زمین کون [illegible]

تَبْلُغَ الْجِبَالَ و نرسی بکوهها طُولًا از درازی و درازی قامت و تطاول و سرکشی انکه کشته جبال و ذلیل باشد فراخنا [illegible] پیچ نیز

بر آن مترتب نمیشود مراد آنست که چون تو مخلوقی ضعیف و بی‌صفتی نا در شیته که نمتو در زمین کند یکوش قدم خود را بر آن بسیار کشیده از کوه در گذرد

پس ایراد لایم [illegible] تواضع و تذلل نزد حق تعالی دارد كُلُّ ذٰلِكَ همه اینها که ذکر کرده و شمرده شد از ابتدای پنج خصال تا قوله لا تجعل مع الله

الها آخر تا اینجا که یازده است و چهارده نهی است و ابن عباس فرموده که اینها در لوح محفوظ مکتوب شده كَانَ سَيِّئُهُ که گفته شد و نهی شد

منهی عنه از آن عِنْدَ رَبِّكَ مَكْرُوهًا نزد پروردگار تو کراهت داشته شده یعنی خدا آنها کاره است و نا خوش دارد ابن دانشمند الآن تو

بخیره چه صرح چنانکه خود آنها که از منها و سیّئات است و هر گاه کاره آن باشد چگونه اراده آن کرده باشد چگونه اراده آن کرده باشد ذٰلِكَ

مُتَقَدِّمٌ مِمَّا أَوْحَىٰ إِلَيْكَ آن پیدا پیش کرده وحی کرده است بتو رَبُّكَ پروردگار تو مِنَ الْحِكْمَةِ از علمی که موجب معرفت حق است و تعلیم

بینها بر او را بحکمت شناخت حقیقت است و اهمال آن حرمان جیزی که عمل آن وَلَا تَجْعَلْ مَعَ اللَّهِ و قرار مگردان با خدای بزرگ إِلٰهًا آخَرَ خدای دیگر تکرار این حکم

تقبیل است باکرد توحید اصل احکام است و ابتدای احکام است و این آیه بدان مقدم است اینجا موجب آن فرمود از شرک اول که مبتدأ است و خبر این مترتب میشود ذکر کرم کرم

فَتُلْقَىٰ مَلُومًا مَدْحُورًا و آخر عقوبت که بر آن متفرع خواهد شد در عقبی این است که پس انداخته شوی فِي جَهَنَّمَ در دوزخ ملوم

در حالتیکه ملامت کرده شده باشی یعنی ملامت کنند اهل ایمان ترا و ملامت کنند مَدْحُورًا و در کرده شوی از رحمت خدا أَفَأَصْفَاكُمْ خطابست

بکسانیکه گفتند ملائکه دختران خدا اند و هر بنده است که آیا برگزیده شما پروردگار شما بِالْبَنِينَ بپسران که اشرف اولاد اند وَاتَّخَذَ

و فرا گرفت برای خود مِنَ الْمَلَائِكَةِ إِنَاثًا از فرشتگان دختران که اخس اولاد اند این چیزیست که عقول شما را از آن نیست حقارت شمار اینست

إِنَّكُمْ لَتَقُولُونَ بدرستیکه شما میگوئید قَوْلًا عَظِيمًا سخنی بزرگ که اضافه اولاد میکنید بخدای سبحانه که مخصوص هستند بعضی از اجسام و نفس

خود را تفضیل میدهید و بر خدای مکرم و اعلی نسبت میدهید وَلَقَدْ صَرَّفْنَا و بدرستیکه مکرر کردیم یعنی سان کردیم برای نفی فرزند

از خدا بوجوه نفیه فِي هٰذَا الْقُرْآنِ در چند جا از قرآن لِيَذَّكَّرُوا تا پند پذیر شوند و در یابند وَمَا يَزِيدُهُمْ و نمی افزاید ایشان را

این سخن إِلَّا نُفُورًا مگر رمیدگی و دوری از حق و دوری که دیدند از آن و قول کفار کرده در آنکه دیگر شریکان باشند و بیان وحدانیت خود میفرماید

بقوله قُلْ بگو ای محمد لَوْ كَانَ مَعَهُ آلِهَةٌ اگر بودی با خدای بحق خدایان دیگر كَمَا يَقُولُونَ چنانکه شما ای مشرکان میگوئید بخصوص

بغیبت میکنوانند یعنی چنانکه کافران میگویند إِذًا لَابْتَغَوْا آنگاه آن خدایان طلب کردندی که فرا گیرند إِلَىٰ ذِي الْعَرْشِ سَبِيلًا بسوی خداوند

یا مالک ملک راهی که بدفع او مشغول شدندی چنانکه ملوک میکنند یعنی با یکدیگر نه آنچه سبب تکوی میفرمایند که ایشان مخلوق نیز اشراک خدا بودند

با تسبیح کرده مشابه هستند تعجب از خود نموده که تکی سُبْحَانَهُ پاکست خدا وَتَعَالَىٰ و برتر است عَمَّا يَقُولُونَ از آنچه ایشان میگویند

عُلُوًّا كَبِيرًا برتر شدنی بزرگ یعنی متباعد است برتری در اعلی مراتب وجود است در اکمل و اجب الوجود است و لفظ از اعلام مراتب وجود است

که از خواص بخیر است که ممتنع البقا است و تعیین نقل میکنند که یکی از اولاد اصحاب ابی الاوس رضی الله عنه نقل کرده که بحضور رسالت پناه سوره بود

وی صدای تسبیح میگفت چنانکه قوم شنیدند و در روی تعجب کردند با رسول الله این چه خشک چگونه تسبیح میگوید با ایشان گفت تُسَبِّحُ لَهُ تسبیح میکنند

خدای را السَّمَاوَاتُ السَّبْعُ وَالْأَرْضُ هفت آسمان و زمین وَمَنْ فِيهِنَّ و هر که در آنهاست از ملائکه و جن و انس وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ و نیست هیچ چیز

عقلا و غیر آن إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ مگر که تسبیح میگوید خدا را تسبیح میگوید خدا را تسبیح مقرون بحمد او یعنی تنزیه میکنند او را از سمات نقص و صفات

میکنند بصفات کمال امام قشیری رحمه الله فرموده که تسبیح گوینده کان اند از اهل آسمانها و زمین بزبان قال و ما عدای ایشان بلسان حال و ایشان در ذوات ایشان

تنزیه میکنند خدا را از اتصاف بلوازم امکان و توابع حدوث تا شایسته است که دلالت میکنند با امکان و حدوث خود بر صانع قدیم و واجب الوجود وَلٰكِنْ

لَا تَفْقَهُونَ و لکن شما ای مشرکان در نمی یابید تَسْبِيحَهُمْ تسبیح ایشان را چه شما نظر صحیح بعقل شما تامل نمیکنید تا فهم تسبیح ایشان توانید کرد إِنَّهُ كَانَ

بدرستیکه هست خدا حَلِيمًا بردبار که بتعجیل عقوبت نمیکند بر شما با جهل و غفلت و عدم تدبر و تفکر در صنایع او غَفُورًا آمرزنده مر او را که تائب شود و معتقد

او گردد به صانع عالم و وحدانیت او و عذر خواهی باید ستود از ابو عثمان مغربی نقل میکنند که تمام مکونات باختلاف لغات تسبیح الهی میکنند اما از استماع

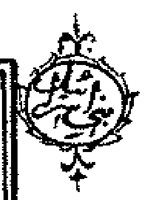
و فهم بکنه عکر غافل اند و با فکر گوش دل او گشاده بود و در تحیر از دیده که هر چند از ذرات موجودات و اثبات ملکوتی که برتسبیح حضرت حق

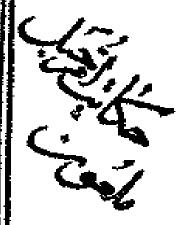
مطلق و ناطق اند و بیان زبان حال حصار در دست حضرت مصطفی صلی الله علیه و آله و سلم تسبیح کردند شهادت اعضا که انطقنا الله الذی انطق کل شی زبان خواهد بود

ارتفاع شأن وحدة

السبع سو

اشاره بذکر تسبیح

از ابن عباس منقولست که [illegible] با حیات [illegible] و قتاده [illegible] حیوانات و نباتات [illegible] حمد تسبیح [illegible]

تسبیح حق تعالی میکنند [illegible] تسبیح ایشان کیفیت و لا تفقهون تسبیحهم [illegible] و فی کل شیء له

آیة تدل علی انه واحد [illegible] درختان سبز [illegible] اورده اند که حضرت رسالت

در شب [illegible] خانه کعبه نشستی [illegible] قرآن [illegible] ابوسفیان و نضر بن حارث و ابوجهل و ام جمیل زن ابولهب

[illegible]

[illegible] وَإِذَا قَرَأْتَ الْقُرْآنَ [illegible] جَعَلْنَا بَيْنَكَ وَبَيْنَ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ

[illegible] حِجَابًا مَسْتُورًا [illegible]

[illegible]

[illegible] وَجَعَلْنَا [illegible]

[illegible] عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ [illegible] أَكِنَّةً [illegible]

[illegible] أَن يَفْقَهُوهُ [illegible] وَفِي آذَانِهِمْ وَقْرًا [illegible]

[illegible]

[illegible] وَإِذَا ذَكَرْتَ رَبَّكَ فِي الْقُرْآنِ وَحْدَهُ [illegible]

[illegible] نُفُورًا [illegible] نَحْنُ أَعْلَمُ بِمَا [illegible]

[illegible] يَسْتَمِعُونَ [illegible] إِلَيْكَ [illegible] وَإِذْ هُمْ نَجْوَىٰ [illegible]

[illegible] إِذْ يَقُولُ الظَّالِمُونَ [illegible] إِن تَتَّبِعُونَ إِلَّا رَجُلًا مَّسْحُورًا

[illegible] انظُرْ كَيْفَ ضَرَبُوا

لَكَ الْأَمْثَالَ [illegible] فَضَلُّوا [illegible]

[illegible] فَلَا يَسْتَطِيعُونَ سَبِيلًا [illegible]

[illegible]

[illegible] أَئِذَا كُنَّا [illegible]

[illegible] أَئِنَّا لَمَبْعُوثُونَ [illegible]

[illegible] كُونُوا [illegible] حِجَارَةً أَوْ حَدِيدًا [illegible] أَوْ خَلْقًا مِّمَّا يَكْبُرُ

[illegible] فِي صُدُورِكُمْ [illegible]

[illegible]

[illegible] ابن عباس و ابن جبیر [illegible]

[illegible]

[illegible] فَسَیَقُولُونَ مَنْ یُعِیدُنَا [illegible] چرا نمی‌گویی [illegible]

[illegible] قُلِ الَّذِی فَطَرَکُمْ [illegible] أَوَّلَ مَرَّةٍ [illegible]

[illegible] فَسَیُنْغِضُونَ [illegible] إِلَیْکَ رُءُوسَهُمْ [illegible]

[illegible] وَیَقُولُونَ مَتَیٰ هُوَ [illegible]

[illegible] قُلْ عَسَیٰ أَنْ یَکُونَ قَرِیبًا [illegible]

[illegible] یَوْمَ یَدْعُوکُمْ [illegible] فَتَسْتَجِیبُونَ

[illegible]

[illegible]

[illegible] بِحَمْدِهِ [illegible]

[illegible] سُبْحَانَکَ اللَّهُمَّ وَبِحَمْدِکَ [illegible]

[illegible] وَتَظُنُّونَ [illegible] إِنْ لَبِثْتُمْ [illegible] إِلَّا قَلِیلًا [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] وَقُلْ لِعِبَادِی یَقُولُوا [illegible]

[illegible] الَّتِی هِیَ أَحْسَنُ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] إِنَّ الشَّیْطَانَ یَنْزَغُ [illegible]

[illegible]

[illegible] إِنَّ الشَّیْطَانَ کَانَ لِلْإِنْسَانِ عَدُوًّا مُبِینًا [illegible]

[illegible] رَبُّکُمْ أَعْلَمُ بِکُمْ [illegible]

[illegible] إِنْ یَشَأْ یَرْحَمْکُمْ [illegible]

[illegible] أَوْ إِنْ یَشَأْ یُعَذِّبْکُمْ [illegible]

[illegible]

[illegible] وَمَا أَرْسَلْنَاکَ عَلَیْهِمْ وَکِیلًا [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] وَرَبُّکَ أَعْلَمُ بِمَنْ فِی السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ [illegible]

[illegible]

[illegible] وَلَقَدْ فَضَّلْنَا [illegible] بَعْضَ النَّبِیِّینَ [illegible]

[illegible] عَلَیٰ بَعْضٍ [illegible]

[illegible] وَآتَیْنَا دَاوُودَ زَبُورًا [illegible]

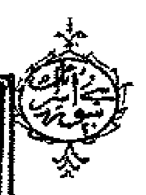
[illegible]

[illegible] وَلَقَدْ کَتَبْنَا فِی الزَّبُورِ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

و موعظه و نصیحت و بصورت حضرت رسالت پناه است [illegible] چون قریش به قحط و غلا مبتلا شدند حق تعالی [illegible] الزام ایشان

[illegible] **قُلِ ادْعُوا الَّذِينَ زَعَمْتُمْ** بگو ای محمد بخوانید آنها را [illegible]

مِنْ دُونِهِ بجز از خدا تا این بلا را از شما بگردانند **فَلَا يَمْلِكُونَ** پس ایشان نمی توانند **كَشْفَ الضُّرِّ** برداشتن سختی یعنی [illegible]

عَنْكُمْ از شما **وَلَا تَحْوِيلًا** و نمی توانند تغییر [illegible]

[illegible] **أُولَٰئِكَ** [illegible] **الَّذِينَ يَدْعُونَ** [illegible]

ایشان را [illegible] **يَبْتَغُونَ** میجویند **إِلَىٰ رَبِّهِمُ الْوَسِيلَةَ** [illegible]

[illegible] **أَيُّهُمْ أَقْرَبُ** [illegible]

توسل میکنند [illegible]

وَيَرْجُونَ رَحْمَتَهُ و امید میدارند [illegible] **وَيَخَافُونَ عَذَابَهُ** و میترسند از عذاب او **إِنَّ عَذَابَ رَبِّكَ** [illegible] **كَانَ مَحْذُورًا** [illegible]

عذاب

[illegible]

[illegible] **وَإِنْ مِنْ قَرْيَةٍ** [illegible] **إِلَّا نَحْنُ مُهْلِكُوهَا** [illegible] **قَبْلَ يَوْمِ**

الْقِيَامَةِ [illegible] **أَوْ مُعَذِّبُوهَا** [illegible] **عَذَابًا شَدِيدًا** [illegible]

[illegible] **كَانَ ذَٰلِكَ فِي الْكِتَابِ مَسْطُورًا** [illegible]

[illegible]

[illegible] **وَمَا مَنَعَنَا** [illegible] **أَنْ نُرْسِلَ بِالْآيَاتِ** [illegible] **إِلَّا أَنْ كَذَّبَ** [illegible]

بها [illegible] **الْأَوَّلُونَ** [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] **وَآتَيْنَا ثَمُودَ النَّاقَةَ** [illegible] **مُبْصِرَةً** [illegible]

[illegible]

[illegible] **وَمَا نُرْسِلُ بِالْآيَاتِ إِلَّا تَخْوِيفًا** [illegible]

[illegible] **وَإِذْ قُلْنَا لَكَ إِنَّ رَبَّكَ** [illegible]

عذاب [illegible] **أَحَاطَ بِالنَّاسِ** [illegible]

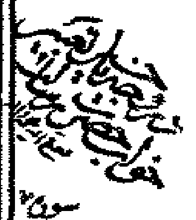
[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] **وَمَا جَعَلْنَا الرُّؤْيَا الَّتِي أَرَيْنَاكَ إِلَّا فِتْنَةً لِلنَّاسِ** [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

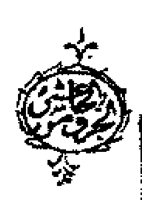
[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

از آنجا نیز به آخر شرح درختانی بکر کردی گفتم سبحان الله این چه چیز است گفتند از اینجا نیز بگذر من از آنجا گذشتم خانه دیدم مانند تنور
بالای آن تنگ و زیر آن فراخ پر از آتش در او نظر کردم جمعی دیدم از مردان و زنان که آتش از زیر ایشان بر میشد [illegible] ایشان بالا
من گفتم اینها کیستند گفتند از اینجا نیز بگذر من از آنجا بگذشتم بجوی رسیدم پر از خون مردی بدان شناوری میکرد و هرگاه که از جوی بیرون
آمدی بر کنار جوی شخصی بود سنگها نزد او نهاده یکی از آن سنگها در دهن او کردی و او باز بآن جوی رفتی گفتم این چیست ایشان گفتند
که او را [illegible] پس بر بستانی رسیدم بسیار خوش و خرم در انواع درختان و شکوفه و جویهای آب در درختان [illegible] پیری دیدم در زیر آن
نشسته بود و پیرامون او کودکان من گفتم این پیر کیست این کودکان کیستند گفتند بیشتر رو بجائی رسیدم مردی دیدم [illegible]
[illegible] گفتند از اینجا فرا تر رو پس بر بالا رفتیم رسیدم در شاخ [illegible] داشت [illegible] گفتند [illegible]
و ایشان نیز [illegible] از آنجا بشهرستانی رسیدم [illegible] در آن شهرستان در آمدم مردمانی دیدم که یکنیمه ایشان
[illegible] ایشان [illegible]
[illegible]
[illegible] و ایشان [illegible] در دهن [illegible]
[illegible] در زیر درخت نشسته [illegible] خلیل الله [illegible] کودکان [illegible] بر فطرت اسلام
[illegible] از ایشان [illegible]
[illegible] شهر [illegible] شهیدانست [illegible] گفتند [illegible]
[illegible] جبرئیل و این میکائیل گفتم بارک الله [illegible] گفتند [illegible]
[illegible]
[illegible] اهل اسلام مرتد شدند [illegible]
[illegible] امام محمد باقر و جعفر صادق صلوات الله علیهما [illegible]
[illegible] جبرئیل [illegible]
[illegible] منبر [illegible]
[illegible] ایشان [illegible]
[illegible] علی بن الحسین صلوات الله علیهما [illegible]
[illegible] ال فرعون [illegible] رسول الله [illegible] الحسین [illegible]
[illegible] ایشان [illegible]
[illegible] رسول خدا لعن میکند [illegible] علیه السلام [illegible]
[illegible]
که بعد از این واقع شد بنو امیه اند و هو قوله وَالشَّجَرَةَ الْمَلْعُونَةَ [illegible] درخت لعنت کرده [illegible]
فِي الْقُرْآنِ در قرآن [illegible] مشرکان ذکر درخت زقوم شنیدند که در دوزخ [illegible]
[illegible] ابو جهل [illegible] آتش دوزخ سنگ را میسوزد [illegible] درخت [illegible]
بود [illegible] الَّذِي جَعَلَ لَكُمْ مِنَ الشَّجَرِ الْأَخْضَرِ نَارًا [illegible] آتش [illegible] درخت [illegible]
[illegible] آتش [illegible]
[illegible] کافرانند [illegible]
[illegible] ابو جهل [illegible]
[illegible] ابو جهل [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ایشان [illegible]
[illegible] وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ اسْجُدُوا [illegible] آدم [illegible] فَسَجَدُوا [illegible]
[illegible] إِلَّا إِبْلِيسَ [illegible] قَالَ أَأَسْجُدُ [illegible]
لِمَنْ خَلَقْتَ طِينًا [illegible] قَالَ
ابلیس [illegible] أَرَأَيْتَكَ هَٰذَا [illegible] تفضیل آدم [illegible]

آیا دیدی و چه بیندیش هذا الذی کرمت علی این کسی را که بر من فضل دادی و او را بر من برتری دادی و در موضع استفهام است بمعنی اخبرنی و اعلمنی

خبر ده و اعلام کن مرا که اینکه اکرام کردی و فضل دادی او را بر من بچه حیثیت بود و حال آنکه او از خاک است که اخس عناصر است و من از آتش که اشرف است

لئن اخرتن الی یوم القیمة لاحتنکن ذریته هر آینه اگر مرا تاخیر کنی تا روز قیامت هر آینه استیلا یابم بر ذریه او

مستولی شوم باغواء و اضلال ذریه او و از بیخ برکنم ایشان را یعنی همه را بسبب معصیت الا قلیلا مگر اندکی که ایشان را اکرام کردی بسبب عصمت

قال اذهب برو فمن تبعک منهم پس هر که پیروی کند ترا از ایشان فان جهنم جزاؤکم پس بدرستیکه دوزخ جزای شماست

جزاء موفورا جزای تمام و کامل

واستفزز و برانگیزان و از جای ببر من استطعت منهم هر که را توانی از ایشان بصوتک بآواز خود یعنی بوسوسه و دعوت بسوی معصیت

واجلب علیهم و بانگ بر ایشان زن بخیلک و رجلک بسواران و پیادگان خود یعنی بلشکر سواره و پیاده خود

و شارکهم فی الاموال والاولاد و شریک شو با ایشان در اموال و اولاد یعنی اموالی که از حرام جمع کنند یا در معصیت صرف نمایند و اولادی که از زنا باشند یا ایشان را بر ادیان باطله تربیت کنند

وعدهم و وعده ده ایشان را بوعده های باطل چون شفاعت بتان و کرامت بر خدا و انکار بعث و حشر و حساب

وما یعدهم الشیطان الا غرورا و وعده نمیدهد شیطان ایشان را مگر فریبی

ان عبادی بدرستیکه بندگان خاص من لیس لک علیهم سلطان نیست ترا بر ایشان تسلطی و تسلطی بر اغوای ایشان

وکفی بربک وکیلا و بس است پروردگار تو نگهبان بندگان خود از اضلال تو

ربکم الذی یزجی لکم الفلک فی البحر پروردگار شما آنکس است که میراند برای شما کشتی را در دریا لتبتغوا من فضله تا طلب کنید از فضل او

انه کان بکم رحیما بدرستیکه او هست بشما مهربان

واذا مسکم الضر فی البحر و چون برسد شما را سختی در دریا ضل من تدعون الا ایاه گم شود از خاطرهای شما هر که را میخوانید مگر او را

فلما نجیکم الی البر اعرضتم پس چون نجات دهد شما را بسوی خشکی اعراض کنید

وکان الانسان کفورا و هست انسان ناسپاس

افامنتم آیا ایمن شدید ان یخسف بکم جانب البر از آنکه فرو برد بشما جانب خشکی را او یرسل علیکم حاصبا یا بفرستد بر شما بادی که سنگ ریزه افکند

ثم لا تجدوا لکم وکیلا پس نیابید برای خود وکیلی

ام امنتم ان یعیدکم فیه تارة اخری یا ایمن شدید از آنکه باز گرداند شما را در دریا باری دیگر فیرسل علیکم قاصفا من الریح پس بفرستد بر شما بادی شکننده

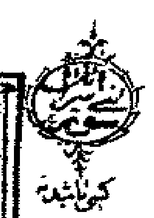
فیغرقکم بما کفرتم پس غرق کند شما را بسبب آنچه کفران کردید ثم لا تجدوا لکم علینا به تبیعا پس نیابید برای خود بر ما بآن خونخواهی

آتش: جزاؤکم جزاء موفورا
جزای تمام و کامل
جزاء موفورا
استفزز
واستفزز من استطعت
شارکهم
وعدهم
بحر
فاسئلوا
وحواصبا

الذی کرمنا

الله بی کرامت علی ده عقل برتر کرامت ... فرموده بقوله وَلَقَدْ كَرَّمْنَا بَنِي آدَمَ و هر آینه گرامی کردیم بنی آدم را فرزندان آدم را وَحَمَلْنَاهُمْ
و برداشتیم ایشان را یعنی سوار کردانیدیم ایشان را فِي الْبَرِّ در بیابان بر چهارپایان وَالْبَحْرِ و در دریا بکشتیها وَرَزَقْنَاهُمْ و روزی دادیم ایشان را مِنَ
الطَّيِّبَاتِ از انواع پاکیزه ... وَفَضَّلْنَاهُمْ و افزونی دادیم ایشان را عَلَى كَثِيرٍ مِمَّنْ خَلَقْنَا بر بسیاری از آنچه آفریده ایم تَفْضِيلًا
افزونی دادنی بعقل و استیفاء ... کرامت ... تکریم انسان ... فرموده که کرامت
انسان ... [illegible]
... [illegible]
... [illegible]
... [illegible] ... کرامت ایشان
... [illegible] ... کرامت ...
که ایشان ... کرامت ... نبوت و رسالت و ولایت و ... ایمان و اسلام و ارشاد و اکمال و اخلاق حسنه ...
... [illegible] ... کرامت ...
... حضرت خاتم الانبیا صلعم ... [illegible]
... [illegible]
... [illegible] ... تفضیل ... [illegible]
... [illegible] ... ملائکه ... تفضیل ... [illegible]
... رسل ملائکه ... رسل ملائکه ... اولیای ملائکه ... [illegible]
... عوام ملائکه ... عوام ملائکه ... مؤمنان ... بنی آدم ... [illegible]
... [illegible]
... [illegible]
... [illegible]
... اعتقاد ... انبیا و رسل ... [illegible]
... افضل از جمیع ملائکه ... آدم ... ملائکه ... افضل ... [illegible]
علوم ... انبیا و اولیا ... [illegible]
افضل من جبرئیل و میکائیل و اسرافیل ... مؤمن ... افضل از ملائکه ... [illegible]
... [illegible] ... اکرم علی الله ... [illegible]
... [illegible]
... وَفَضَّلْنَاهُمْ عَلَى كَثِيرٍ مِمَّنْ خَلَقْنَا تَفْضِيلًا
... ملائکه افضل از انبیا ... [illegible] ... ملائکه ... آدم
افضل ... ملائکه ... تفضیل ... ثواب ... [illegible]
... [illegible] ... والمعنى انا فضلناهم
من خلقنا ... [illegible] ... تفضیل ... ثواب ... من خلقنا ...
... [illegible] ... افضل ... ملائکه ... جمیع ... [illegible]
... تفضیل ... تکریم ... تفضیل ... [illegible]
... تکریم و تفضیل ... يَوْمَ نَدْعُو كُلَّ أُنَاسٍ بِإِمَامِهِمْ ... [illegible]
... خطاب کنند که یا اهل القرآن و یا اهل التوریة و یا اهل الانجیل ... [illegible]
... [illegible]
... [illegible]
منقول از حضرت امیر المؤمنین ... [illegible]
... [illegible] ... يوم القيامة ... [illegible]
الی رسول الله ... [illegible]
... [illegible]

ثواب
که این شما را بخدای که شما را بهشت برند و این سه بار بگفت ابو هریره از رسول الله روایت کرده که هر که در راه خدا نفقه کند بدو گویند
من الجنة ندا کنند که این عوض خیر است بآن مالکه خرج کردید پس از هر یکی از درهای بهشت دعوت کنند اهل نماز از در نماز
و اهل روزه از در روزه و اهل جهاد از در جهاد و اهل صدقه از در صدقه ابو بکر گفت یا رسول الله که را از همه درها او را ندا کنند
فرمود بلی امید میدارم که تو از ایشان باشی ابو العالیه روایت کرده که هر که را کردار شر باشد خوانند مقابل شان گفته اند که امام نامه
اعمال است پس هر که را بنامه عمل ایشان خوانند و گویند یا صاحب هذا الکتاب فمن اوتی پس کسی که داده شود کتابه بیمینه نوشته عمل وی
بدست راست فاولئک پس ایشان یقرؤن کتابهم خوانند کتاب خود را از غایت بهجت و سرور بعد از خواندن چه دانند که نامه علمهای نیکو است
ولا یظلمون و ستم کرده نشوند در مزد خود فتیلا مقدار فتیله که در میان دو اصبعین است یا رشته که در شکاف هسته خرماست یعنی
باندک چیزی نقصان نباشد در پاداش ایشان جمع اسم اشارت و ضمیر جهت آنست که من اوتی در معنی جمع است و تخصیص قرائت با ایشان
بجهت دانسته اند که هر که نامه اعمال بدست چپ دهند چون مطلع شود از قبایح خود نتوانند خواند و من کان و هر که باشد فی هذه
در دنیا اعمی نابینا بود بدیده دل از ثواب و نظر نکند در دلایل و براهین تا راه صواب مشاهده کند و هر که در دنیا
کران مقصود ولقد کرمنا بنی آدم ... من خلقنا تفضیلا نابینا باشد فهو فی الآخرة اعمی پس او در سرای آخرت نابینا بود
بدیده نجات ... واضل سبیلا و گمراهتر باشد از راه ... نابینا بود
... که اعمی بنا بر ... مشاهده نکند
... عنا فنا ... اینجا ...
... آدم کامل است چون ... سیما ... کرده ... خدای
... حضرت ... الاخرة ... ولا سجود ... حضرت ... ایشان
... عطیه روایت کرده که ابن عباس ... ثقیف ... نزد حضرت ... سال
و سلام ... ایشان ... آن ... ایشان
بو وفد ثقیف لیفتنونک ... عن الذی اوحینا الیک ... لتفتری ... تا افترا کنی
علینا غیره ... و اذا لاتخذوک ... خلیلا دوست
... ابن جبیر روایت کرده ... آنحضرت ...
بیان ... ایشان ...
... ابن ... گفتند ...
... ایشان ... حضرت ... سلام
ایشان ... کرده که حضرت جمیع اصنام از مسجد الحرام ...
کرم ... حضرت ... شد ...
... ولولا ان ثبتناک ... لقد کدت
ترکن ... الیهم ... شیئا قلیلا میل کردن ...
... ایشان ... میل ...
با جابت ... ابن عباس نقل کرده که ... معصوم ...
... اذا لاذقناک آنگاه ... ضعف الحیوة ...
... ضعف الممات ... عذاب ... عذاب ...
... عذابا ضعفا فی الحیوة الدنیا و عذابا ضعفا فی الممات ...
... گویند که ضعف ...
... ثم لا تجد لک ... علینا نصیرا
عذاب ... لا تکلنی الی نفسی طرفة عین
پیوسته ... نفسها ...
... قتاده روایت ... ایشان ...
... وان کادوا ... مکه ...
لیستفزونک من الارض ... لیخرجوک منها ... و اذا لا یلبثون ... خلافک الا
قلیلا ... ابن عباس ...

فامر آنحضرت در مدینه حسد بردند گفتند یا ابا القاسم انبیا زمین شام بوده و اگر تو پیغمبری میخواهی که از تو قبول کنیم باید که بشام روی تا آنجا
ساکن شوی حضرت عزم سفر شام مصمم فرمود و گویند چند منزل از مدینه جدا شد منتظر این بود که اصحاب او جمع شوند این آیه که بعد از فرود آمد که
از زمین قریب بود که تنگ کنند اگر چنین باشد پس تو چند اندکی ماند بنابر آنکه مدینه شوند حضرت عزم فرمود بالاخره بعد از مدینه برنمی‌گشت زمانی تمام باید بود
بقتل یا جلا مستحق شدند و این قول ضعیف بوده باشد الغاء حکم بعد از آن فرمود که ما سنت نهاده ایم سُنَّةَ مَنْ قَدْ أَرْسَلْنَا سنت خدا در برای انبیا
که فرستاده‌ایم قَبْلَكَ پیش از تو مِنْ رُسُلِنَا از فرستادگان و آن سنت هلاک امتان است بتکذیب پیغمبران و اخراج ایشان از دیار خود یا اضافه سنت
برسل آنکه مر سنت نهاده شده است که بر ای ایشان است وَلَا تَجِدُ لِسُنَّتِنَا و نیابی تو ای محمد مر سنت ما را
تَحْوِيلًا تغییر و تبدیلی حاصل سخن آنست که چون عادت الله بر این جاری شده که تا پیغمبر در میان امت باشد ایشان را عذاب نمی‌کند و چون با شد بیرون
میکنند کرو را بیرون کنند معذب شوند پس در ذکر وعده و وعید بالا فرمود صلوات امر میفرماید أَقِمِ الصَّلَاةَ بپای دار نماز را یعنی
تعدیل ارکان و تعظیم او با لِدُلُوكِ الشَّمْسِ در وقت زوال آفتاب میل آن بجانب مغرب از نصف النهار إِلَىٰ غَسَقِ اللَّيْلِ
تا بتاریکی شب که اول وقت نماز عشا است و اصل ترکیب دلوک برای انتقال است از جائی بجائی و از این جهت واقع است در موضع و امد و با
اینجا بمعنی ما لیده است بر آنکه ناظر بجهت دفع شعاع شمس از خود بچشم خود میمالد یا دست بچشم دلوک بمعنی غروب است مرجع حضرت خطاب
چنانکه بعد از آن خواهد شد و لام برای توقیت است و اینجا وقت ظهر است اول زوال تا اول نماز مغرب بعد از عشا است
وَقُرْآنَ الْفَجْرِ و بپای دار نماز صبح و تسمیه صلوة فجر بقرآن جهت و جوب قرائت در آنست و داد پس از قبیل تسمیه شیء باسم جزء او مانند تسمیه آن برکوع
إِنَّ قُرْآنَ الْفَجْرِ بدرستی که نماز بامداد كَانَ مَشْهُودًا هست حاضر شده یعنی ملائکه لیل و نهار در و حاضر میشوند چه اول وقت نزول ملائکه
روز است و صعود فرشتگان شب پس فرشتگان شب و نامه روز دیوان اعمال لیل پیش میکنند ملائکه روز انرا میبینند و در افتتاح
دیوان عمل نهار مینویسند و دیگر آورده که در این آیه چند حکمتست یکی آنکه هر کاه بر غروب کنند ظهر تا نماز عصر و دو وقت مشترک
ادا است و نیز بعض اخبار صحیح پیوسته که حضرت رسالت صلعم فرمود که جبرئیل نزد دلوک شمس نزد من آمد با من نماز ظهر گذارد و نیز بنابر
نماز ظهر و عصر و مغرب و عشا در این داخل باشد دوم در این دلالت بر امتداد وقت ظهر است تا غسق و امتداد عشا تا نصف شب
ز انکه لام برای توقیت است الی برای انتهای غایت و غسق بمعنی شدت ظلمت پس وقت ممتد باشد از زوال تا نصف شب با جماع نهایت وقت ظهر
غروب است پس اوقات صلوة اربع موسع باشد بانتو هر که از زوال تا غروب وقت ادا ظهرین باشد بر سبیل وجوب و از غروب تا نصف شب وقت ادا
عشائین بر جهت وجوب و ابو حنیفه در این مخالفت کرده و گفته وجوب مختص است با خر وقت زیرا که مکلف مخیر است میان ادا در اول و آخر
وجوب و جواب از این آنست که تخییر منافی وجوب نیست بلکه مختار وجوب موسع است و موسع تخییر ذو مستند است و باعلت بوقت
و بعد در جزئیات وقت با یقاع آن بر سبیل تخییر همچنانکه در واجب مخیر سیم در آیت دلالتست بر آنکه ظهر صلوة اولیست زیرا که ابتدا
سعد عین بود است و آن دو کست چهارم آنکه آخر وقت عشا نصف لیلست زیرا که غسق بمعنی شدت ظلمتست و این مرویست از صادقین علیهما
السلام پنجم قرآن آنست که صبح مشهود بیضیل حقیقت کلام بر جزء و بعضی از حقیقت گفته اند که این دلیلست بر رکنیت قرائت همچنانکه دلالت میکنند
دلیلست بر رکوع و سجود بر رکنیت این مروجست بلکه تسمیه بلفظ نیست و کنیه رکوع و سجود شرعیست مستفاد از دلیل اجماع و پنجم چشم
کلام از قرائت و رکوع و سجود دلالت بر رکنیت ندارد اما بر بعضی از ضعاف مرویست که من نقل از اجماع صحابه تضعیفات خواهد کرد چون علما
بجواز نماز در وقت زوال بودن آنحضرت از منزل بیرون آمد گفت تو هو احین دلکت الشمس یعنی این وقتست که آفتاب زایل شد و سید تنبیه
وسیله که حضرت رسالت صلعم فرمود که چون جبرئیل برای تعلیم نماز فرود آمد وقتی که میکرد نماز ظهر با من گزارد پس بر من بیست و میکرد چون سایه هر چیز
مثل چیز شد باز آمد و نماز دیگر گزارد پس چون وقت غروب شد نماز شام گزارد و چون شفق زایل شد نماز خفتن ادا کرد و چون روز دوم شد نماز صبح گذارد و گفت یا محمد این است نماز پیغمبرانی که پیش از تو بودند و در روز دیگر از نماز تا پیشکاه
از دلوک و وقت و ادا کرده من دانستم که وقت ظهر بعد از زوال پیش است تا غروب و نصف شب صبح تا طلوع آفتاب عیاشی باسناد خود از
عبید بن زراره نقل کرده از ابو عبدالله علیه السلام که آنحضرت در این آیه فرموده که ان الله افترض اربع صلوات اول وقتها من زوال الشمس الی انتصاف اللیل
منها صلوتان اول وقتهما من عند الزوال الی غروب الشمس و منها صلوتان اول وقتهما من غروب الشمس الی انتصاف اللیل و بعد از امر بوجوب
نماز پنجگانه بنماز شب ترغیب میفرماید که افضل نوافل است بر او میفرماید وَمِنَ اللَّيْلِ و بعضی از شب فَتَهَجَّدْ بِهِ پس بیدار شو بقرآن یعنی
بنماز شب نَافِلَةً لَكَ در حالتیکه فریضه زائد است برای تو بر صلوات مفروضه یا فضیلت است ترا چه مخصوص است وجوب آن بتو چه آن بر امت سنت
و واجب یعنی نماز شب بر تو فریضه کردانیدیم تا موجب رفع درجه تو باشد عَسَىٰ أَنْ يَبْعَثَكَ رَبُّكَ شاید که بیدار کند ترا پروردگار تو مَقَامًا
مَحْمُودًا در مقام پسندیده یعنی مقامی که ستوده باشد و ستایش همه کنند و عسی در این مقام بمعنی وجوبست یعنی البته حق تعالی
ترا بدان مقام محمود دارد و در آن مقام شفاعتست که حضرت رسالت صلعم در آن مقام خلایق اولین و آخرین ستایش کنند و او بر همه مشرف باشد چنانکه
جمیع بندگان در زیر لوا او باشند و حق تعالی او را بر دو دنیا منت بر ایشان نهاد و در لباب از عمر نقل میکند که حضرت رسالت صلعم فرمود
که زن زیور را یکی کرد را عنان او بر بشاند با خود بر عرش تا بر کمال قرب خود هدایت در نعت سید البشر حدیث است که یبعثنی الله فیقعدنی معه

بنی اسرائیل
سبع (سوره بنی اسرائیل)
بقره لهو لعب
وجوبه ظاهر
جاز تاخیر
دو مخ
وصلاح
وعشائین از غروب
صلوات خمسه

المرش و معنیه بمعنی عندیه است همچنانکه در آیه دیگر فرموده که ان الذین عند ربک پس مراد مکانت است و منزلت نه مکان و ثعلبی در تفسیر خود آورده که
حق تعالی بر عرش حجری نیست که مماس او شود یا مکان و منزل او گردد بلکه اکنون بر همان صفتست که پیش از آفرینش عرش بوده چه ازلا قایم بذات
خود است پس نشاندن حضرت مصطفی را بر عرش اضافت بر همین نسبت بذات خود کرده است و مقصود از اجلاس بر عرش تکریم و تعظیم و تخصیص آن حضرت است
المثانی آورده که مقام محمود مقامیست نزد عرش که حضرت بآنجا آید و کرامی کند حق تعالی او را و مقام محمود انجاست که لوای حمد بدست آنحضرت
دهند همه پیغمبران باشند خواه آدم و خواه غیر او الا که در تحت لوای وی باشند از انس روایتست که گوید صلی الله علیه و آله فرمود که چون روز قیامت
مؤمنان کنندگان محشور شوند با یکدیگر گویند که بیائید تا شفیعی برای خود پیدا کنیم تا ما را شفاعت کند پس نزد آدم آیند و گویند ای صفی الله و
ای مسجود ملائکه ما را شفیع باش گوید من هنوز از آن تعال ... منم و به پیرهن نیامده ام چگونه شفاعت کنم پس نزد نوح آیند گویند یا
شیخ الانبیا ما را شفاعت کن گوید مرا ... پیش ابراهیم آیند گویند یا خلیل الله ما را شفیع باش وی نیز از این امتناع کند و موسی و
عیسی نیز از آن عذر خواهند گویند که شخصی که شایسته مرتبه شفاعتست خاتم الانبیاست که سید اولین و آخرین است پس همه نزد من بیایند که
بر خیزم و از حق طلب شفاعت کنم چون دستوری یابم در سجده افتم و روی بر زمین نهم خطاب آید که سر بردار هر که را خواهی شفاعت کن من نیز
و خدا را حمد گویم و بعد از آن شفاعت کنم تا آنکه هر که گوینده لا اله الا الله باشد و در دل او ایمان باشد حق تعالی او را از دوزخ بیرون آورد
الله سلام گفته که مقام محمود عبارتست از آنکه کرسی را ... در پیش عرش بنهند خاتم الانبیا را بر آن نشانند و بعد از آن آنحضرت را امر میکنند
وَقُل رَّبِّ و بگو ای پروردگار من أَدْخِلْنِي مُدْخَلَ صِدْقٍ در آور مرا در آوردنی پسندیده در دار کرامت وَأَخْرِجْنِي و بیرون بر مرا از دنیا
و بیرون بردن مرا از آن در وقت بعث مُخْرَجَ صِدْقٍ بیرون بردنی در درجه ستوده و با مکرمت ... فرمود که در آور مرا بمدینه و بیرون بر مرا
از مکه سالما ... بمکه ... از آن بسوی حنین ... بنبوت و بیرون بر مرا از دنیا با امنیت و باز
بمکه رسان مرا با ظفر و غنیمت وَاجْعَل لِّي و بده مرا مِن لَّدُنكَ از نزد یک خود سُلْطَانًا نَّصِيرًا حجتی ... و قوتی ... غالب کننده و غالب
بر جمیع اهل خلاف ... قتاده گفته که مراد بسلطان سلطنت و پادشاهیست که ناصر اسلام باشد بر کفر ... اسلام ...
بنوی پس ... دعوت آنحضرت ... بقوله فان حزب الله هم الغالبون و قوله لیظهره علی الدین کله و بقوله لیستخلفنهم فی الارض وَقُلْ جَاءَ
الْحَقُّ و بگو آمد حق ... دین اسلام وَزَهَقَ الْبَاطِلُ و ناچیز شد باطل شرک ... شیطان ...
... إِنَّ الْبَاطِلَ ... كَانَ زَهُوقًا ...
... چون رسول ... مکه ... کعبه ... بت ...
... جاء الحق وزهق الباطل ...
... مشرکان ... خانه کعبه ...
... امیر المؤمنین ... وَنُنَزِّلُ ...
الْقُرْآنِ از قرآن مَا هُوَ شِفَاءٌ ...
... وَرَحْمَةٌ ... لِّلْمُؤْمِنِينَ
مر مؤمنان را ... حدیث ... القرآن هو الدواء ... فلا شفاه الله
... وَلَا يَزِيدُ الظَّالِمِينَ ...
... إِلَّا خَسَارًا ...
... وَإِذَا أَنْعَمْنَا عَلَى الْإِنسَانِ ... أَعْرَضَ ...
... وَنَأَىٰ بِجَانِبِهِ ...
...
... وَإِذَا مَسَّهُ الشَّرُّ ... كَانَ يَئُوسًا ...
...
... قُلْ كُلٌّ يَعْمَلُ عَلَىٰ شَاكِلَتِهِ ...
...
...
...
... أَعْلَمُ بِمَنْ هُوَ أَهْدَىٰ سَبِيلًا ...
...

کند

کنند چون با ایشان ملاقات کرده احوال باز گفتند یهود متحیر شدند گفتند ای محمد دیروز از تو سؤال کردیم و تو گفتی فردا جواب دهم [illegible] سخن آن

را پیدا کنی [illegible] احوال [illegible] اصحاب کهف و ذوالقرنین و روح [illegible] که در زمان پیشین گذشته [illegible]

و روح چیست که هر سه سؤال را جواب فرمود [illegible] بعد از آن کتاب خود [illegible] جواب دهد [illegible] در روح هیچ نگوید پیغمبر

چه ما در کتاب خود چنین یافته‌ایم ایشان بیک ره همه مجلس ساختند و از آنحضرت سؤال کردند حق تعالی در باب منقولات زمان ایشان فرمود

کلام حسبت ان اصحاب الکهف والرقیم کانوا من آیاتنا عجبا و در باب آنکه در مشرق و مغرب عالم سیر کرده این آیه که و یسئلونک عن ذی القرنین

قل سأتلوا علیکم منه ذکرا و در باب روح فرمود که و یسئلونک عن الروح و میپرسند ترا از کیفیت روح که انسان بدان زنده است قل

الروح من امر ربی بگو روح از امر پروردگار من است [illegible] بجهل است که مخصوص است بعلم خدا و غیر او را دانستن آن نیست و جمع

از مفسران [illegible] مشغول شده‌اند [illegible] در بیان آن [illegible] من امر ربی و صدق

الجواب ایشان [illegible] در سؤال [illegible] جواب از آن [illegible]

بیشتر [illegible] معلوم شد [illegible] سؤال ایشان از روح از

حیثیت آن بود که آن مخلوق [illegible] جواب داد که قل الروح من امر ربی ای من فعله و خلقه [illegible] سؤال ایشان باشد

[illegible] ایشان [illegible] ابن عباس [illegible]

[illegible] ملکی است از ملائکه [illegible]

تسبیح [illegible] از هر تسبیح او فرشته [illegible]

[illegible] مشرکان سؤال کردند

[illegible] چگونه این آیه [illegible] از انواع کلام [illegible]

[illegible] الیک [illegible] جواب [illegible]

[illegible] وما اوتیتم من العلم [illegible]

[illegible] الا قلیلا [illegible] بعلم خدا [illegible]

[illegible] مستفاد [illegible]

[illegible] علم حاصل [illegible]

[illegible]

ما حقیقت روح را [illegible] ومن یؤت الحکمة فقد اوتی خیرا کثیرا [illegible] وما اوتیتم

من العلم الا قلیلا [illegible] ولو ان ما فی الارض من شجرة اقلام [illegible]

[illegible] علم [illegible] معاش و معاد [illegible]

[illegible]

ولئن شئنا لنذهبن بالذی اوحینا الیک [illegible]

ثم لا تجد لک به علینا وکیلا [illegible]

[illegible] الا رحمة من ربک [illegible]

[illegible] استثناء منقطع است [illegible]

[illegible] ان فضله کان علیک کبیرا [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] عبد الله [illegible]

[illegible]

[illegible]

لئن اجتمعت الانس والجن [illegible] علی ان یأتوا بمثل هذا

القرآن [illegible]

در میان فصحا و بلغا معروف هستند این آیت در جواب نضر بن حارث فرو آمد که میگفت لو نشاء لقلنا مثل هذا اگر خواهیم مثل این بگوییم
خوشا [illegible] بعد از آنکه چون [illegible] مثل این نتوانستند گفت و لو کان بعضهم و اگر چه باشند بعضی از ایشان لبعض ظهیرا مر بعضی را [illegible]
[illegible] در شاید که عدم ذکر ملائکه جهت آن باشد که ایشان [illegible] قرآن [illegible] از اعجاز و نیز اگر ملائکه واسطه اند در اتیان قرآن لقد
صرفنا و بدرستی که مکرر کردانیدیم بوجوه مختلفه [illegible] للناس برای مردمان فی هذا القرآن در این قرآن من
کل مثل از هر نوعی بصنعتی [illegible] ترغیب و ترهیب قصص و اخبار و ذکر [illegible] مثلها نیکو و دیم برای
تنبیه مردمان فابی اکثر الناس پس [illegible] اسنتد الا کفورا مگر ناسپاسی اگر [illegible] حقیقت [illegible]
[illegible] نفی [illegible] مثل [illegible] الاذی [illegible] عبد الله عباد و [illegible] شیبه [illegible]
سفیان و نضر بن حارث و ابو جهل بن هشام و امثال ایشان [illegible] قریش [illegible] در پس خانه کعبه جمع شدند و گفتند محمد را احضار
[illegible] با او مباحثه کنیم [illegible] دعوی میکند پس شخصی را طلب [illegible] حضرت [illegible] طمع آنکه [illegible] ایشان را نرم [illegible]
با ایمان [illegible] حاضر شد و در میان ایشان نشست گفتند ای محمد ترا طلبیدیم تا [illegible] نزاع میان ما و تو برخیزد والله [illegible] در عرب کسی [illegible]
که با قوم خود [illegible] تو [illegible] دشنام میدهی [illegible] عیب میکنی و [illegible] محمد ایمان [illegible]
کرده دشنام میدهی [illegible] سنت [illegible] هیچ [illegible] که با ما نکردی اگر برای [illegible]
مال [illegible] کرده ایم که در عرب [illegible] و اگر [illegible] منصب [illegible] طبیب حاذق [illegible]
[illegible] بنوکند [illegible] که اینها [illegible] نیست [illegible] ما را فرستاده [illegible] زاده [illegible] بهشت [illegible]
[illegible] اگر [illegible] کنید در دنیا و [illegible] الحال [illegible] صبر کنم تا خدا میان من و شما حکم کند ایشان گفتند ای محمد
[illegible] و دعا کن تا خدا این کوهها از میان بردارد [illegible]
[illegible] چنانکه در [illegible] از جمله [illegible] صادق القول بوده تا
سوال [illegible] از ایشان [illegible] رسول [illegible] که ایمان [illegible] اگر [illegible]
فرستاده [illegible] بر ما [illegible] بپرسیم [illegible] و در پی [illegible] پیغمبر خدا
[illegible] تو [illegible] کنند [illegible] خدا در خواه [illegible] بوستانی [illegible] مثل
[illegible] در میان آن بوستان [illegible] از [illegible] در خواه [illegible] زمین [illegible]
خلاص [illegible] که [illegible] آسمان [illegible] رسول [illegible]
اگر خدای من خواهد [illegible] بیشتر از این [illegible] تا خدا را با فرشتگان [illegible]
[illegible] رسول الله [illegible] ملائکه [illegible]
از میان ایشان برخاست [illegible] عبد الله [illegible] آنحضرت بود [illegible] گفت ای محمد [illegible]
[illegible] آسمان [illegible] در [illegible] وانا
[illegible] مشاهده [illegible] و منصب [illegible]
ابو جهل گفت [illegible] محمد [illegible] و [illegible]
[illegible] آسمان [illegible] بیاید [illegible] لقد [illegible] بعد از [illegible]
رسول [illegible] و قالوا لن نؤمن لک [illegible] بعد از الزام [illegible] ایشان با عجاز قرآن
و انضمام [illegible] لن نؤمن لک تصدیق نکنیم ترا حتی تفجر لنا تا [illegible] لنا من الارض ینبوعا چشمه [illegible]
[illegible] او تکون لک یا باشد مر ترا جنة من نخیل و عنب بوستانی از درخت خرما و انگور [illegible]
الانهار [illegible] خلالها تفجیرا [illegible] او تسقط السماء یا بیفکنی آسمان را
[illegible] کما زعمت [illegible] علینا کسفا [illegible] او تاتی بالله
[illegible] و الملائکة [illegible] قبیلا [illegible] شاهد [illegible]
[illegible] در مقابله [illegible]
[illegible] که [illegible]
[illegible] او یکون لک بیت من زخرف [illegible] او ترقی فی السماء
[illegible] و لن نؤمن لرقیک [illegible] حتی تنزل علینا کتابا نقرؤه [illegible]
[illegible] قل [illegible] سبحان ربی [illegible]
[illegible] هل کنت الا بشرا رسولا [illegible]

علینا کسفا [illegible]

إلا بشرا رسولا مگر آدمی فرستاده شده همچو سایر رسولان و ایشان چون عقول جمیع ... اکرم ... گفتند ... تأتی بالله ... سلطان ... تفی
یعنی تعالی ... اتیان با ... ایشان ... تفصیلا ... سبق فی قوله
ولو نزلنا علیک کتابا فی قرطاس فلمسوه بأیدیهم و قوله ولو انزلنا ملکا و قوله ولو فتحنا علیهم بابا من السماء و ما منع الناس ... مگر
... أن یؤمنوا إذ جاءهم الهدى ... ایشان ... حق ... إلا أن قالوا مگر آنکه
گفتند ... أبعث الله بشرا رسولا ... آیا برانگیخت خدا آدمی را رسول ... مانع ... مگر انکار اینکه خدا
بشر را ... رسالت باشد ... ایشان ...
... قل لو کان ... بگو ... اگر بودی بجای آدمیان فی
الأرض ملائکة در زمین ... یمشون ... مطمئنین ... لنزلنا
علیهم ... من السماء ملکا رسولا ... ایشان ...
...
... قل کفى بالله ... بگو کافی است خدا ... شهیدا ... بینی و بینکم میان من و شما ...
... إنه کان بعباده ... خبیرا بصیرا ... ایشان ...
... و من یهد الله ... فهو المهتد ... و من یضلل ... فلن تجد لهم ...
... أولیاء من دونه ... و نحشرهم یوم القیامة على وجوههم ...
... عمیا و بکما و صما ...
... مأواهم جهنم ...
... کلما خبت ... زدناهم سعیرا ...
... ذلک جزاؤهم بأنهم کفروا بآیاتنا و قالوا أئذا کنا عظاما و رفاتا ...
... أئنا لمبعوثون خلقا جدیدا ...
... أولم یروا أن الله الذی خلق
السماوات و الأرض قادر على أن یخلق مثلهم ...
...
... و جعل لهم أجلا لا ریب فیه ...
... فأبى الظالمون إلا کفورا ...
... قل لو أنتم تملکون خزائن رحمة ربی ...
... إذا لأمسکتم خشیة الإنفاق ...
... و کان الإنسان قتورا ...
...

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَىٰ و بدرستیکه دادیم موسی را تِسْعَ آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ نه معجزه روشن و ظاهر اشکارا کران عصا بود و ید بیضا و سنین و طوفان و جراد و قمل و ضفادع و دم و نقص الثمرات و نزد بعضی بجای طوفان بوده و سنون و انفلاق بحر و انفجار آب از حجر و نتق طور بر سر بنی اسرائیل و طمس اموال قبطیان و از اله عقده از زبان موسی [illegible] و در روایت ابن عباس [illegible] عصا و ید بیضا و انفلاق بحر و طوفان و جراد و قمل و ضفادع و دم [illegible] طوفان و جراد و قمل و ضفادع و دم و عصا [illegible] نقص ثمرات و سنین [illegible] حسن نقص ثمرات و سنین است و بدل آن تلقف عصا ذکر کرده [illegible] احکام است [illegible] صفوان بن عسال روایت کرده که جهودی [illegible] گفت [illegible] [illegible] سئوال کرد [illegible] که شرک میارید [illegible] و زنا مکنید [illegible] سحر مکنید [illegible] احکام [illegible] و علیکم خاصة الیهود ان لا تعدوا فی السبت [illegible] حضرت [illegible] گفتند گواهی میدهیم که تو پیغمبر خدائی [illegible] احکام مذکوره [illegible] فاسئل بنی اسرائیل پس بپرس ای محمد از بنی اسرائیل [illegible] سئوال کن [illegible] مشرکان [illegible] سئوال کن [illegible] [illegible] یقین [illegible] [illegible] موسی [illegible] فقال له فرعون پس گفت فرعون موسی را انی لاظنک یا موسی مسحورا [illegible] قال لقد علمت [illegible] ما انزل هؤلاء [illegible] الا رب السموات والارض بصائر [illegible] و انی لاظنک یا فرعون مثبورا [illegible] فاراد ان یستفزهم من الارض [illegible] وقلنا من بعده لبنی اسرائیل اسکنوا الارض [illegible] فاذا جاء وعد الآخرة جئنا بکم لفیفا [illegible] وبالحق انزلناه وبالحق نزل [illegible] وما ارسلناک الا مبشرا ونذیرا [illegible] وقرآنا فرقناه [illegible]

تا کرد ... انبیاء را بشارت ... و برای آنکه ترسانند از ... [illegible]

... وَقُرْآنًا فَرَقْنَاهُ ... [illegible] ... لِتَقْرَأَهُ عَلَى النَّاسِ ... عَلَىٰ مُكْثٍ ...

... [illegible] ... وَنَزَّلْنَاهُ تَنْزِيلًا ... [illegible]

... قُلْ آمِنُوا بِهِ أَوْ لَا تُؤْمِنُوا ... [illegible]

... إِنَّ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ مِنْ قَبْلِهِ ... [illegible]

... إِذَا يُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ يَخِرُّونَ لِلْأَذْقَانِ سُجَّدًا ... [illegible]

... وَيَقُولُونَ سُبْحَانَ رَبِّنَا إِنْ كَانَ وَعْدُ رَبِّنَا لَمَفْعُولًا ... [illegible]

... إِنَّ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ ... [illegible] ... يَخِرُّونَ لِلْأَذْقَانِ ... [illegible]

... وَيَخِرُّونَ لِلْأَذْقَانِ يَبْكُونَ ... وَيَزِيدُهُمْ خُشُوعًا ... [illegible]

... قُلِ ادْعُوا اللَّهَ أَوِ ادْعُوا الرَّحْمَٰنَ ... أَيًّا مَا تَدْعُوا ... [illegible]

... فَلَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَىٰ ... [illegible]

... وَلَا تَجْهَرْ بِصَلَاتِكَ وَلَا تُخَافِتْ بِهَا ... وَابْتَغِ بَيْنَ ذَٰلِكَ سَبِيلًا ... [illegible]

... [illegible] ...

لتقرأه
ونزلناه
ويخرون
كفته‌اند
وابتغ
ولا تجهر
فرقناه

[illegible] اخفا [illegible] باشد از سماع [illegible] بجهر [illegible] عدم [illegible]

[illegible] اجماع [illegible]

[illegible] امام [illegible] صلوة [illegible]

[illegible] سنت است [illegible]

قُلِ الْحَمْدُ لِلّٰهِ بگوی همه ستایش و ثنا مر خدای راست الَّذِي لَمْ يَتَّخِذْ وَلَدًا آنکه فرا نگرفت فرزندی [illegible]

[illegible] وَلَمْ يَكُنْ لَهُ شَرِيكٌ فِي الْمُلْكِ [illegible] پادشاهی [illegible]

وَلَمْ يَكُنْ لَهُ وَلِيٌّ [illegible] مِنَ الذُّلِّ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] وَكَبِّرْهُ تَكْبِيرًا [illegible]

[illegible] الله اکبر [illegible]

[illegible]

[illegible] الحمد لله الذی [illegible] عبد المطلب [illegible]

[illegible] تکبیر [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] سورة الکهف [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] سورة الکهف [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] سورة الکهف [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ الْحَمْدُ لِلّٰهِ [illegible]

[illegible] الَّذِي أَنْزَلَ عَلَىٰ عَبْدِهِ الْكِتَابَ [illegible]

[illegible]

[illegible] وَلَمْ يَجْعَلْ لَهُ عِوَجًا [illegible] قَيِّمًا [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] لِيُنْذِرَ [illegible]

بر کافران بأسا شدیدا عذابی سخت که استیصال [illegible] ولکن [illegible] ان الذین کفروا [illegible] لا لا قرینة [illegible]

[illegible] من لدنه متعلق [illegible] من عنده یعنی عذابی [illegible] از نزدیک خدا [illegible]

[illegible] ویبشر المؤمنین وتا مژده دهد [illegible] الذین یعملون الصالحات [illegible] کارهای پسندیده

ان لهم اجرا حسنا مزدی نیکو [illegible] ماکثین فیه ابدا [illegible] که مقیم باشند [illegible]

[illegible] انتقال وانقطاع وینذر الذین قالوا اتخذ الله ولدا [illegible] از روی جهالت [illegible]

[illegible] متعلق بایشان [illegible] استعظام کفر ایشان

[illegible] ما لهم به من علم [illegible] میگویند [illegible]

[illegible] ولا لآبائهم [illegible] ایشان [illegible]

[illegible] کبرت کلمة [illegible] مقاله ایشان در کفر [illegible]

[illegible] تخرج من افواههم [illegible] ان یقولون الا کذبا [illegible]

[illegible] تکاد السموات یتفطرن منه وتنشق الارض وتخر الجبال هدا ان دعوا للرحمن ولدا [illegible]

[illegible] فلعلک باخع نفسک [illegible] علی آثارهم [illegible] ان لم یؤمنوا بهذا الحدیث اسفا [illegible]

[illegible] انا جعلنا ما علی الارض زینة لها [illegible] لنبلوهم ایهم احسن عملا [illegible]

[illegible] وانا لجاعلون ما علیها صعیدا جرزا [illegible]

[illegible] ام حسبت ان اصحاب الکهف والرقیم کانوا من آیاتنا عجبا [illegible]

[illegible]

[illegible] ایشان

[illegible] ای اوی الفتیة الی الکهف [illegible]

ایشان

ساخت ایشان مضطرب [illegible] و گفتند که هیچ کس [illegible] ما مطلع نیست مگر [illegible] اطلاع کسی [illegible]

[illegible] که [illegible] عمل صالح که کرده باشیم [illegible]

[illegible] از این [illegible] داشتم [illegible] کار میکرد [illegible]

[illegible] گفتم [illegible]

[illegible] و [illegible]

[illegible] گفتم [illegible]

[illegible] گفتم سبحان الله [illegible]

[illegible] گفتم [illegible] بار خدایا اگر [illegible] از برای رضای تو کردم [illegible]

[illegible] گشاده شد [illegible]

[illegible] گفتم [illegible]

[illegible] گفتم [illegible]

[illegible]

[illegible] بار خدایا اگر [illegible]

[illegible] ایشان [illegible]

[illegible] ایشان [illegible]

[illegible] ایشان [illegible]

[illegible] قصه اصحاب الکهف

[illegible]

[illegible] ایشان [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

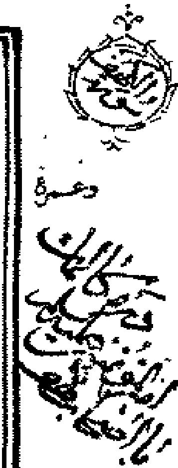
[illegible]

قصه اصحاب کهف

قصه اصحاب کهف

ایشان پرسید که شما طعامی با خود داشتید گفتند نداشتیم که کجا هستند که ایشان را دیده اند میگویند در غاری اند که در کوه ... است طغیانوس با لشکر ...

[illegible]

مرهمان نکند تا منع کنی [illegible] پادشاه [illegible] تا بر در غار ایشان مسجدی بنا کردند و مردم [illegible]

[illegible] ثابت شده [illegible] رسول الله [illegible] اصحاب کهف [illegible]

[illegible] ایشان [illegible] سلیمان بر بساط نشستند و باد [illegible] غار [illegible]

[illegible] ابوبکر [illegible] امیرالمؤمنین [illegible]

[illegible] اصحاب کهف [illegible] سلام [illegible] خدا [illegible]

[illegible] سلام [illegible] ابوبکر [illegible] امیرالمؤمنین [illegible] سلام کرد جواب نشنید [illegible] عمر [illegible] عثمان [illegible]

اصحاب سلام کردند جواب نشنیدند [illegible] امیرالمؤمنین سلام کرد جواب دادند و گفتند علیک السلام و رحمة الله و برکاته

[illegible] رسول خدا [illegible] حضرت [illegible] رسول خدا [illegible]

[illegible] علی محمد رسول الله الصلوة والسلام ما دامت السموات والارض [illegible] اسلام کردند [illegible]

خاتم النبیین [illegible] امیرالمؤمنین [illegible] بساط [illegible]

[illegible] امیرالمؤمنین [illegible] اصحاب کهف [illegible] امیرالمؤمنین [illegible]

[illegible] سلام [illegible] جواب [illegible] مبعوث [illegible]

[illegible] إِذْ أَوَى الْفِتْيَةُ [illegible] إِلَى الْكَهْفِ [illegible]

رَبَّنَا آتِنَا [illegible] مِنْ لَدُنْكَ رَحْمَةً [illegible] وَهَيِّئْ لَنَا مِنْ أَمْرِنَا رَشَدًا [illegible]

[illegible] صواب [illegible] فَضَرَبْنَا عَلَى آذَانِهِمْ [illegible]

[illegible] ایشان را فِي الْكَهْفِ سِنِينَ عَدَدًا [illegible]

[illegible] ثُمَّ بَعَثْنَاهُمْ [illegible]

[illegible]

[illegible] معلوم [illegible] أَيُّ الْحِزْبَيْنِ [illegible]

[illegible] اصحاب کهف [illegible] اختلاف [illegible]

[illegible]

أَحْصَى [illegible] لِمَا لَبِثُوا أَمَدًا [illegible]

[illegible] نَحْنُ نَقُصُّ عَلَيْكَ نَبَأَهُمْ بِالْحَقِّ [illegible] إِنَّهُمْ فِتْيَةٌ [illegible]

ایشان جوانان بودند [illegible] آمَنُوا بِرَبِّهِمْ [illegible] وَزِدْنَاهُمْ هُدًى [illegible]

[illegible] وَرَبَطْنَا عَلَى قُلُوبِهِمْ [illegible] ایشان [illegible]

[illegible] إِذْ قَامُوا [illegible]

[illegible] فَقَالُوا رَبُّنَا رَبُّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ [illegible] لَقَدْ قُلْنَا إِذًا شَطَطًا [illegible]

[illegible] هَؤُلَاءِ قَوْمُنَا اتَّخَذُوا [illegible]

[illegible] مِنْ دُونِهِ آلِهَةً [illegible] لَوْلَا يَأْتُونَ [illegible] عَلَيْهِمْ [illegible]

[illegible] بِسُلْطَانٍ بَيِّنٍ [illegible]

[illegible] تقلید [illegible] فَمَنْ أَظْلَمُ [illegible]

مِمَّنِ افْتَرَى [illegible] عَلَى اللَّهِ كَذِبًا [illegible]

[illegible] ایشان [illegible] وَإِذِ اعْتَزَلْتُمُوهُمْ [illegible]

[illegible] وَمَا يَعْبُدُونَ إِلَّا اللَّهَ [illegible]

[illegible] ایشان [illegible]

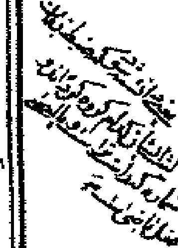
[illegible] فَأْوُوا إِلَى الْكَهْفِ [illegible]

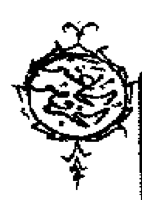
[illegible] يَنْشُرْ لَكُمْ رَبُّكُمْ [illegible]

[illegible] وَيُهَيِّئْ لَكُمْ [illegible] مِنْ أَمْرِكُمْ مِرْفَقًا [illegible]

[illegible] ایشان [illegible]

[illegible]

ترکیکهٔ خوابی خواب بر ایشان کماشت و ما آنجا بخفتند طغیانوس بعد از نود و سه ... احوال ایشان پرسید ... بدیشان ...
[illegible] ایشان ... هلاک شوند ... ایشان در طرف جنوبیه کوه بنا قلوس واقع شده ...
آفتاب طلوع و غروب ... میکرد ... هوا ... اعتدال ... بدون ... الوان و اجساد
ایشان متغیر شود ... ایشان ... و تری الشمس یعنی ... بینند آفتاب را اذا طلعت چون طلوع کند ...
میل کند ... ایشان ذات الیمین ... غار ... شمال ...
[illegible] ایشان ... تقرضهم ... ذات الشمال ...
... ایشان ... متعلق ...
... آیات ... مستقبل ...
واقع شده ... طلوع و غروب ... ذلک من آیات الله ...
... ایشان ... آفتاب ... ایشان ...
... ایشان ... من آیات الله ... من یهد الله فهو المهتد ...
... کشف ... آیات ... من یهد الله فهو المهتد ...
... ومن یضلل فلن تجد له ولیا مرشدا ...
... ایشان ... وتحسبهم ایقاظا ...
... ایشان ... وهم رقود ...
... ایشان ... عباس ...
... ایشان ... ذات الیمین و ذات الشمال ...
... ایشان ... باسط ذراعیه ...
... کلبهم ...
... ایشان ... لو اطلعت علیهم ...
... ایشان ... فرارا ...
... ایشان ... رعبا ...
... ایشان ... بعثناهم ...
... ایشان ... لیتساءلوا بینهم ...
... ایشان ... قال قائل منهم کم لبثتم ...
... خفته باشیم و گویند که چون ... بالیدند ... ایشان ...

... ایشان ...
... ایشان ...

أعلم

اَعْلَمُ بِمَا لَبِثْتُمْ دانا تر است بآنچه درنگ کرده اید چون این امر بر ایشان مشتبه شد طریقی که علم حاصل کنند نیافتند شروع در مهم خود کرده گفتند
یکدیگر که محتاج طعامیم فَابْعَثُوْٓا اَحَدَكُمْ پس بفرستید یکی را از میان خود بِوَرِقِكُمْ هٰذِهٖٓ بدین درم خود که همراه آورده اید اِلَى الْمَدِيْنَةِ بسوی
شهر افسوس و بقول بعضی طرسوس [illegible] دقیانوس بود که صورت آن نقش کرده بودند فَلْيَنْظُرْ
پس باید که آن فرستاده در نگرد که اَيُّهَآ کدام از اهل مدینه اَزْكٰى طَعَامًا پاکیزه تر از روی طعام یعنی بنگرد که طعام چه کس حلال تر است چه
مردان شهر کسانی بودند که ایمان خود مخفی میداشتند [illegible] مسلمانان [illegible] حلال و طیب باشد نه حرام
مانند ذبیحه مجوس چه اکثر اهل شهر مجوس بودند [illegible] طعام بیشتر [illegible] ازکی مشتق است از زکا
المال اذا زاد و قول اول از ابن عباس و معظم مفسران است فَلْيَأْتِكُمْ بِرِزْقٍ مِّنْهُ پس باید که آن فرستاده بیارد بشما خوردنی مِنْهُ از آن طعام وَلْ
يَتَلَطَّفْ و باید که فرستاده نرمی کند و مدارا نماید در خریدن و فروختن و منازعه نکند وَلَا يُشْعِرَنَّ بِكُمْ و خبردار نگرداند بشما اَحَدًا هیچ یک
از اهل این شهر را اِنَّهُمْ ضمیر راجع باهل است که مقدر داشته [illegible] یعنی اهالی این شهر که [illegible] دقیانوس اند اِنْ يَّظْهَرُوْا اگر مطلع شوند یا
غالب شوند عَلَيْكُمْ بر شما يَرْجُمُوْكُمْ سنگسار سازند شما را و بکشند اَوْ يُعِيْدُوْكُمْ یا باز گردانند شما را فِيْ مِلَّتِهِمْ در کیش خویش
گویند اهل کهف اول بر دین ایشان بودند وَلَنْ تُفْلِحُوْٓا اِذًا و رستگاری نیابید آنوقت که بدین ایشان در آئید اَبَدًا هرگز

[illegible]

كشتا گفته که رجماً بالغیب بعد از هر دو قول اول و دوم ذکر فرموده قل ربی اعلم بعدتهم ما یعلمهم الا قلیل دانسته‌اند بعدالت مردم قول اول و [illegible] قول ثالث
و عدم ایراد قول رابع دلیل بر بطلان اقوال طوائف است [illegible] اصل نیز باقی اند [illegible] و لعله [illegible] [illegible]
بر جمله صفتیه [illegible] باشد [illegible] [illegible] داخل شود بر جمله [illegible] باشد از [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] سیف مند
قوله تعالی و ما [illegible] [illegible] الا [illegible] [illegible] معلوم [illegible] [illegible] صفت است [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
مستقر چون قول ثالث [illegible] علم [illegible] واقع شده [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] واقع [illegible] [illegible] واقع نگشته از ابن
عباس نقل [illegible] [illegible] [illegible] منقول [illegible] اصحاب کهف هشت تن بودند [illegible] انیست [illegible] و مکشلینا و [illegible] ایشان
اصحاب [illegible] پادشاهان [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] اصحاب [illegible] بودند [illegible] [illegible] [illegible] کردا [illegible]
بود و [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] هشت [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] اهل [illegible] باید
کادر [illegible] علم [illegible] [illegible] اصحاب کهف [illegible] [illegible] [illegible] ابن عباس نقل است که [illegible] اصحاب کهف را با خود داشته باشد از خوف
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] باشد [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] اطفال [illegible]
[illegible] کنند [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] کنند [illegible] [illegible]
محفوظ ماند [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] پادشاه [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] همچنین [illegible]
[illegible] خلاصه [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] اصحاب کهف [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] اصحاب کهف چند کس اند [illegible]
تمار فیهم الا مراء ظاهراً [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] از اهل کتاب [illegible] [illegible] الا مراء ظاهراً [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ایشان [illegible] [illegible] و لا تستفت فیهم منهم احداً [illegible] [illegible] [illegible] ایشان [illegible] از اهل کتاب [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] غیب [illegible] [illegible] علم [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] آنحضرت [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
کتاب [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] آنحضرت [illegible] [illegible]
جواب [illegible] [illegible] [illegible] جبرئیل [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] خدا [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] آنحضرت [illegible] جبرئیل [illegible] آنحضرت
[illegible] [illegible] [illegible] این چند روز [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] جواب [illegible] یا رسول الله [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] و لا تقولن لشیء [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] قصد [illegible]
فاعل ذلک غداً [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] الا ان یشاء الله [illegible] خدای خواهد [illegible] [illegible] [illegible] خواهد خدای [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] مشیة الله [illegible]
شاء الله [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
ان فعل [illegible] [illegible] [illegible] و لا تقولن [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] الا ان یشاء الله [illegible] [illegible] [illegible] ان شاء
الله [illegible] [illegible] ان یشاء الله [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] متصل باشد [illegible] [illegible] [illegible] لازم [illegible] [illegible]
[illegible] عقود [illegible] [illegible] لازم [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
و امثال [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] مشیة [illegible] [illegible]
بگو بعد از ذکر ان شاء الله اذا نسیت [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] کلام [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] استثناء [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ان شاء الله [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ابن عباس [illegible] [illegible] علیهم السلام [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] استثنا [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] استثنا [illegible] [illegible] کلام [illegible] [illegible] [illegible] منفصل [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] باشد
[illegible] عقود [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ان شاء الله [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
مجلس [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ذکر استثنا [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] کلام [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] چون [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] بیان [illegible]
[illegible] مشیة بعد از عقود شرعیه [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] عقود [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

کن بعد از ذکر [illegible] کلام [illegible]
منقطع [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]

سهو و نسیان از انبیا روا نیست پس ظاهر خطاب آن حضرت است و مراد امت [illegible] و گویند معنی آنست که یاد کن پروردگار خود را هرگاه [illegible]

فراموش کرده باشی [illegible] وَقُلْ عَسَىٰ [illegible] و بگو شاید که أَن يَهْدِيَنِ [illegible]

پروردگار من لِأَقْرَبَ مِنْ هَٰذَا رَشَدًا [illegible]

[illegible] اصحاب [illegible] کهف [illegible]

[illegible] وَلَبِثُوا فِي كَهْفِهِمْ [illegible]

[illegible] ثَلَاثَ مِائَةٍ سِنِينَ [illegible] وَازْدَادُوا تِسْعًا [illegible]

[illegible]

[illegible] امیر المؤمنین [illegible] اصحاب کهف [illegible]

[illegible] قُلِ اللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا لَبِثُوا [illegible]

[illegible] قُلِ اللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا لَبِثُوا [illegible]

[illegible] لَهُ غَيْبُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ [illegible]

[illegible] أَبْصِرْ بِهِ وَأَسْمِعْ [illegible]

[illegible]

[illegible] وَلَا يُشْرِكُ فِي حُكْمِهِ أَحَدًا [illegible]

[illegible] وَاتْلُ مَا أُوحِيَ إِلَيْكَ مِن كِتَابِ رَبِّكَ [illegible] اصحاب کهف [illegible]

[illegible] لَا مُبَدِّلَ لِكَلِمَاتِهِ [illegible]

[illegible] وَلَن تَجِدَ مِن دُونِهِ مُلْتَحَدًا [illegible]

[illegible] رضی الله عنهم [illegible]

[illegible]

[illegible]

وشکیبائی کن مَعَ الَّذِينَ يَدْعُونَ رَبَّهُم بِالْغَدَاةِ وَالْعَشِيِّ [illegible]

بصلوة فجر و عصر [illegible] يُرِيدُونَ وَجْهَهُ [illegible]

[illegible]

[illegible] سلمان [illegible] ابوذر [illegible] مسلمانان [illegible]

احکام شرع [illegible] وَلَا تَعْدُ عَيْنَاكَ [illegible]

[illegible] عَنْهُمْ تُرِيدُ [illegible] زِينَةَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا

[illegible]

[illegible] وَلَا تُطِعْ [illegible]

مَنْ أَغْفَلْنَا قَلْبَهُ عَن ذِكْرِنَا [illegible]

[illegible]

[illegible] وَاتَّبَعَ هَوَاهُ [illegible]

[illegible]

[illegible] وَكَانَ أَمْرُهُ فُرُطًا [illegible]

[illegible] اهل اسلام [illegible]

[illegible] الحمد لله [illegible]

کسانی

کشانند که حق تعالی مرا امر کرده که چشم خود را از ایشان بر ندارم با ایشان باش و فرمان مبر کسی را که غافل ساختیم دل او را از صحبت فقرا منع میکنند وقل الحق من ربکم
و بگو ای محمد این قرآن حق است از پروردگار شما است و من بفرمان او عمل میکنم فمن شاء فلیؤمن پس هر که خواهد ایمان آرد و من شاء فلیکفر
و هر که خواهد کافر شود یعنی قرآن حق و صدقست نه خیالی که از پیش خود گفته باشم پس هر که خواهد ایمان آرد و هر که خواهد کفر ورزد
باید که بکفر و ایمان ایشان نظر مکنی و فرو مگذار ایشان را بوسیله الطاف و تحقیق وعده و وعید خداوند که از باب تخلیه است نه از ترغیب
قوله انا اعتدنا للظالمین نارا بدرستیکه ما آماده کردیم برای ستمکاران یعنی کافران آتشی احاط بهم سرادقها که احاطه کرده است بایشان دیوارهای
سراپرده آن آتش فرموده سرادق که صحیفه گرداگرد سراپرده کشیده باشد و در حدیث ابو سعید خدری آمده که سرادق آتش چهار دیوار است
که غلظ هر دیوار چهل ساله راه باشد و ابن عباس فرموده که مراد به سرادق دود آتش است که ایشان را فرا گیرد وان یستغیثوا
کنند و اگر فریاد خواهند بماء کالمهل یشوی الوجوه [illegible]
[illegible] بئس الشراب بد آشامیدنی است و ساءت مرتفقا و بد آرامگاهی است آتش [illegible]
[illegible] ان الذین آمنوا وعملوا الصالحات انا لا نضیع اجر من احسن عملا [illegible]
چون اهل بهشت [illegible] ایشان را از درخت [illegible] میوه [illegible] گوشت [illegible] ایشان [illegible]
چنانچه [illegible] ایشان [illegible] چند سال [illegible] ایشان را [illegible]
[illegible] اولئک لهم جنات عدن تجری من تحتهم الانهار [illegible]
مردان [illegible] ایشان راست جنات عدن بهشتهای اقامت [illegible]
[illegible] تجری من تحتهم الانهار [illegible] یحلون فیها من اساور من ذهب [illegible]
[illegible] ویلبسون ثیابا خضرا من سندس واستبرق [illegible]
[illegible] متکئین فیها علی الارائک نعم الثواب وحسنت مرتفقا [illegible]
[illegible]
[illegible] ثیاب خضر [illegible]
[illegible] ما تشتهی الانفس وتلذ الاعین [illegible]
علی الارائک [illegible] نعم الثواب نیکو پاداشیست بهشت و نیکو بوستان [illegible]
[illegible] واضرب لهم مثلا رجلین [illegible]
[illegible] دو مرد [illegible] مؤمن بود و دیگری [illegible] کافر [illegible]
[illegible] هزار دینار [illegible] ضیاع و عقار و متاع [illegible]
[illegible] هزار دینار [illegible]
دینار [illegible] هزار دینار [illegible]
هزار دینار [illegible] باغ [illegible] بهشت [illegible]
صدقه [illegible] بهشت [illegible] خدا [illegible]
[illegible] حال ایشان [illegible] جعلنا لاحدهما جنتین من اعناب [illegible] دو بوستان [illegible]
وحففناهما بنخل [illegible] وجعلنا بینهما زرعا [illegible]
[illegible] کلتا الجنتین آتت اکلها [illegible]
[illegible] ولم تظلم منه شیئا [illegible]
[illegible] وفجرنا خلالهما نهرا [illegible]
[illegible] وکان له ثمر [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] بوستان بهشت [illegible]
[illegible]
[illegible] فقال لصاحبه [illegible]
[illegible] انا اکثر منک مالا واعز نفرا

تا گویی بی ادبی کفر گو و کرد باجماع امت [illegible] ابن عباس [illegible] خدای

چون [illegible] یشوی الوجوه بیان [illegible]

بدرستیکه آنانکه گرویدند بخدای [illegible] وعملوا الصالحات [illegible] انا لا نضیع

[illegible] وحسنت

[illegible]

واکرد نفرا او عزیزتر بود از جمیع اولاد و خدم و حشم پس چون گرفت وَدَخَلَ جَنَّتَهُ و درآمد بباغ خود وَهُوَ ظَالِمٌ لِنَفْسِهِ و حال آنکه ستم کننده بود بر نفس
خود بجهت مفاخرت [illegible] آنچه [illegible] کجنت [illegible] بود [illegible] زدنیا [illegible] غیر از آن جنت [illegible] خواهد بود [illegible]
در جنتی که منتقیان [illegible] موعود [illegible] جنت [illegible] داخل [illegible] [illegible]
قَالَ مَا أَظُنُّ که گمان نمیبرم أَنْ تَبِيدَ هَٰذِهِ که نیست شود [illegible] أَبَدًا [illegible] [illegible]
غفلت و [illegible] وَمَا أَظُنُّ السَّاعَةَ قَائِمَةً و گمان نمیبرم [illegible] قیامت را قائمة آینده وَلَئِنْ رُدِدْتُ إِلَىٰ رَبِّي [illegible]
پروردگار خود چنانچه تو میگوئی [illegible] لَأَجِدَنَّ بجای کرد [illegible] خَيْرًا مِنْهَا [illegible] بوستان مُنْقَلَبًا جای بازگشتن یعنی تحقیقا
من مقتضی [illegible] بهشت [illegible] چنانچه [illegible] این باغ [illegible] اعتقاد [illegible] در دنیا [illegible]
[illegible] وَهُوَ يُحَاوِرُهُ [illegible] أَكَفَرْتَ
یا کافر شدی [illegible] بِالَّذِي خَلَقَكَ [illegible] مِنْ تُرَابٍ [illegible]
مادهٔ اصل [illegible] ثُمَّ مِنْ نُطْفَةٍ [illegible] ثُمَّ سَوَّاكَ [illegible] رَجُلًا مردی یعنی آدمی [illegible]
[illegible] لَٰكِنَّا [illegible]
[illegible] لَٰكِنَّا [illegible] هُوَ اللَّهُ
[illegible] وَلَا أُشْرِكُ [illegible] بِرَبِّي أَحَدًا [illegible] وَلَوْلَا
إِذْ دَخَلْتَ [illegible] جَنَّتَكَ [illegible] قُلْتَ مَا شَاءَ اللَّهُ [illegible] لَا قُوَّةَ
[illegible] إِلَّا بِاللَّهِ
[illegible]
[illegible] مَا شَاءَ اللَّهُ لَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ [illegible]
[illegible] حَسْبُنَا اللَّهُ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ [illegible] فَانْقَلَبُوا بِنِعْمَةٍ
مِنَ اللَّهِ وَفَضْلٍ لَمْ يَمْسَسْهُمْ سُوءٌ [illegible] لَا إِلَٰهَ إِلَّا أَنْتَ سُبْحَانَكَ إِنِّي كُنْتُ مِنَ الظَّالِمِينَ [illegible]
[illegible] وَكَذَٰلِكَ نُنْجِي الْمُؤْمِنِينَ [illegible]
[illegible] مَا شَاءَ اللَّهُ لَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ
[illegible] إِنْ تَرَنِ أَنَا أَقَلَّ
مِنْكَ مَالًا وَوَلَدًا [illegible]
خَيْرًا مِنْ جَنَّتِكَ [illegible] وَيُرْسِلَ عَلَيْهَا [illegible] حُسْبَانًا مِنَ السَّمَاءِ [illegible]
[illegible] فَتُصْبِحَ صَعِيدًا زَلَقًا [illegible]
أَوْ يُصْبِحَ مَاؤُهَا غَوْرًا [illegible] فَلَنْ تَسْتَطِيعَ لَهُ طَلَبًا [illegible]
[illegible] وَأُحِيطَ بِثَمَرِهِ [illegible]
[illegible]
[illegible] فَأَصْبَحَ يُقَلِّبُ كَفَّيْهِ [illegible]
[illegible] عَلَىٰ مَا أَنْفَقَ فِيهَا [illegible] وَهِيَ خَاوِيَةٌ [illegible] عَلَىٰ عُرُوشِهَا [illegible]
[illegible]
[illegible] وَيَقُولُ يَا لَيْتَنِي لَمْ أُشْرِكْ بِرَبِّي أَحَدًا [illegible]
[illegible]
[illegible] وَلَمْ تَكُنْ لَهُ فِئَةٌ يَنْصُرُونَهُ [illegible] مِنْ دُونِ اللَّهِ [illegible]
[illegible] وَمَا كَانَ مُنْتَصِرًا [illegible] هُنَالِكَ [illegible]
الْوَلَايَةُ لِلَّهِ [illegible] الْحَقِّ [illegible]
[illegible]
[illegible] هُوَ خَيْرٌ ثَوَابًا [illegible]
[illegible] وَخَيْرٌ عُقْبًا [illegible]
[illegible] وَاضْرِبْ لَهُمْ [illegible] مَثَلَ
الْحَيَاةِ الدُّنْيَا [illegible] كَمَاءٍ أَنْزَلْنَاهُ مِنَ السَّمَاءِ [illegible]

Margin notes: [illegible]

[illegible] فاختلط به نبات الارض [illegible]

[illegible] تذروه الرياح [illegible] وكان الله على كل شيء مقتدرا [illegible]

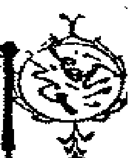
[illegible] المال والبنون زينة الحيوة الدنيا [illegible]

[illegible] والباقيات الصالحات خير عند ربك ثوابا وخير املا [illegible]

[illegible] سبحان الله والحمد لله ولا اله الا الله والله اكبر [illegible]

[illegible] ويوم نسير الجبال وترى الارض بارزة [illegible]

[illegible] وحشرناهم فلم نغادر منهم احدا [illegible] وعرضوا على ربك صفا [illegible]

کَمَا خَلَقْنَاکُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ چنانکه آفریده بودیم شما را اول بار که هیچ چیز نداشتید برهنه و بی خدم و حشم و مال لَقَدْ جِئْتُمُونَا آمدید بما برهنه و تنها

نداشتید برهنه و پیاده و در حدیث آمده که یحشر الناس یوم القیمة عراة حفاة غرلا و در حدیث دیگر آمده که پیغمبر شنید گفت یا رسول الله

زنان نیز برهنه باشند فرمود آری گفت واسوأتاه حضرت فرمود که روز قیامت هر کس از هول قیامت چنان مشغول باشد که بکدیگر نپردازد لکل امرئ

منهم یومئذ شأن یغنیه بَلْ زَعَمْتُمْ أَلَّنْ نَجْعَلَ لَکُمْ مَوْعِدًا بلکه پنداشتید که شما را هرگز برنینگیزیم و نپنداشتید که آن

لن نجعل لکم آنکه نسازیم برای شما موعدی وقتی برای انجاز وعده یا مکانی که موعود شما باشد وَوُضِعَ الْکِتَابُ و نهاده شود نوشتهای اعمال

در دستهای راست و چپ اهل حشر فَتَرَی الْمُجْرِمِینَ پس بینی گناهکاران را مُشْفِقِینَ ترسندگان مِمَّا فِیهِ از آنچه در آن نوشته باشد از کارهای بد

خلایق که ترسان باشند و اعراض کنند وَیَقُولُونَ و گویند یَا وَیْلَتَنَا ای وای بر ما مَالِ هَذَا الْکِتَابِ چه بوده است این نامه را لَا یُغَادِرُ

صَغِیرَةً وَلَا کَبِیرَةً إِلَّا أَحْصَاهَا نگذاشته است گناه خورد و بزرگ را مگر که شمرده است و ضبط کرده وَوَجَدُوا مَا عَمِلُوا حَاضِرًا

آنچه کرده اند حاضر در نوشته وَلَا یَظْلِمُ رَبُّکَ أَحَدًا و ستم نکند پروردگار تو بر یکی از بندگان [illegible]

حسنه [illegible] عذاب بیشتر [illegible] که اطفال [illegible] هر کس معصیت نکرده باشد [illegible]

کند [illegible] شیطان [illegible] فرمود [illegible]

دنیا [illegible] شیطان [illegible]

شیطان [illegible] وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلَائِکَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ و یاد کن چون گفتیم فرشتگان را که سجده کنید آدم را فَسَجَدُوا پس سجده

کردند همه إِلَّا إِبْلِیسَ مگر ابلیس کَانَ مِنَ الْجِنِّ بود از جن [illegible]

[illegible] کان من الجن [illegible] ملائکه [illegible] ابلیس [illegible]

فَفَسَقَ عَنْ أَمْرِ رَبِّهِ پس بیرون رفت از فرمان پروردگار خود [illegible]

سبب [illegible] ملائکه معصوم [illegible] در سوره البقره [illegible]

أَفَتَتَّخِذُونَهُ وَذُرِّیَّتَهُ أَوْلِیَاءَ مِنْ دُونِی آیا فرا میگیرید او را و فرزندان او را دوستان از غیر من

[illegible] وَهُمْ لَکُمْ عَدُوٌّ و حال آنکه ابلیس و ذریت او

شما را دشمنانند [illegible] بِئْسَ لِلظَّالِمِینَ بَدَلًا [illegible]

ابلیس و ذریت [illegible] ابلیس [illegible]

[illegible] ابلیس [illegible]

[illegible] فرزندان [illegible]

[illegible] شیطان [illegible]

[illegible]

[illegible] مَا أَشْهَدْتُهُمْ خَلْقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ حاضر نکردم ابلیس و ذریت او را وقت آفرینش آسمانها و زمین

[illegible] وَلَا خَلْقَ أَنْفُسِهِمْ و نه وقت آفرینش نفسهای ایشان [illegible]

[illegible]

[illegible] ابلیس و ذریت [illegible] سموات و ارض [illegible]

[illegible] وَمَا کُنْتُ مُتَّخِذَ الْمُضِلِّینَ عَضُدًا [illegible] ابلیس و ذریت [illegible]

[illegible] شیاطین [illegible]

[illegible] ایشان [illegible] مشرکان [illegible]

[illegible]

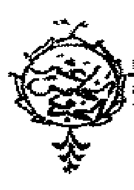
[illegible] وَیَوْمَ یَقُولُ نَادُوا [illegible]

[illegible] شُرَکَائِیَ الَّذِینَ زَعَمْتُمْ [illegible]

[illegible] ابلیس [illegible]

[illegible] فَلَمْ یَسْتَجِیبُوا لَهُمْ [illegible] وَجَعَلْنَا بَیْنَهُمْ مَوْبِقًا [illegible]

Margin notes: تعجبة — ففسق عن — وذریته — کوفته — تاکاه — استبعا

[illegible]

از انها خطوط کرد و دانایی خاص خود [illegible] کفت بار خدایا [illegible] فرمان [illegible] ستودی [illegible] خضر [illegible]

[illegible] موسی کفت خداوندا [illegible] مجمع البحرین [illegible]

[illegible] ماهی [illegible] سفر [illegible] دریا [illegible] ماهی [illegible]

[illegible] موسی کفت خداوندا [illegible]

[illegible] فراموش [illegible]

[illegible] علم [illegible] خضر [illegible]

[illegible] ساحل دریا [illegible] ماهی [illegible]

[illegible] موسی [illegible] یوشع بن نون بن افرائیم بن یوسف [illegible]

[illegible] لا ابرح [illegible] خضر [illegible]

[illegible] حتی ابلغ مجمع البحرین [illegible]

[illegible] موسی و خضر [illegible] علم ظاهر [illegible] علم باطن [illegible] او امضی حقبا [illegible]

[illegible] فلما بلغا مجمع بینهما [illegible]

[illegible] نسیا حوتهما [illegible] فاتخذ سبیله فی البحر سربا [illegible]

[illegible] ماهی [illegible] یوشع [illegible]

[illegible] فراموش [illegible]

[illegible] موسی و یوشع [illegible]

[illegible] فلما جاوزا قال لفتاه آتنا غداءنا [illegible]

[illegible] لقد لقینا من سفرنا هذا نصبا [illegible]

[illegible] موسی [illegible] یوشع [illegible] سفر [illegible]

[illegible] قال أرأیت إذ أوینا إلى الصخرة فإني نسيت الحوت [illegible] فراموش [illegible]

[illegible] وما أنسانيه إلا الشيطان أن أذكره [illegible]

[illegible] واتخذ سبيله في البحر عجبا [illegible]

[illegible] إلا الشيطان أن أذكره [illegible]

[illegible] موسی [illegible] یوشع [illegible]

[illegible] قال ذلك ما كنا نبغ [illegible]

[illegible] فارتدا على آثارهما قصصا [illegible]

[illegible] فوجدا عبدا من عبادنا آتيناه رحمة من عندنا وعلمناه من لدنا علما [illegible]

[illegible]

[illegible] خضر [illegible]

[illegible] علم [illegible]

[illegible] خضر [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] خضر [illegible]

[illegible]

موسی و رفتن او [illegible]

کذا [illegible]

مکتوب [illegible]

و مخالف قول جمهور است ... آنکه چون موسی به خضر رسید ... و سلام کرد خضر ... [illegible]

... کفت ... موسی ... خضر ... [illegible]

... سلام کرد ... گفت علیک السلام یا نبی بنی اسرائیل موسی گفت ... [illegible]

... موسی ... خضر ... سلام ... [illegible]

... خضر ... موسی ... [illegible]

... علم ... بنی اسرائیل ... [illegible]

... موسی ... خضر ... [illegible]

... اگر ... [illegible]

عَلِّمَنِ مِمَّا عُلِّمْتَ رُشْدًا ... قَالَ إِنَّكَ لَنْ تَسْتَطِيعَ مَعِيَ صَبْرًا ... [illegible]

... وَكَيْفَ تَصْبِرُ عَلَىٰ مَا لَمْ تُحِطْ بِهِ خُبْرًا ... [illegible]

... قَالَ سَتَجِدُنِي إِنْ شَاءَ اللَّهُ صَابِرًا وَلَا أَعْصِي لَكَ أَمْرًا ... [illegible]

... قَالَ فَإِنِ اتَّبَعْتَنِي فَلَا تَسْأَلْنِي عَنْ شَيْءٍ حَتَّىٰ أُحْدِثَ لَكَ مِنْهُ ذِكْرًا ... [illegible]

... فَانْطَلَقَا حَتَّىٰ إِذَا رَكِبَا فِي السَّفِينَةِ خَرَقَهَا ... [illegible]

... قَالَ أَخَرَقْتَهَا لِتُغْرِقَ أَهْلَهَا ... لَقَدْ جِئْتَ شَيْئًا إِمْرًا ... [illegible]

... قَالَ أَلَمْ أَقُلْ إِنَّكَ لَنْ تَسْتَطِيعَ مَعِيَ صَبْرًا ... [illegible]

... قَالَ لَا تُؤَاخِذْنِي بِمَا نَسِيتُ وَلَا تُرْهِقْنِي مِنْ أَمْرِي عُسْرًا ... [illegible]

... فَانْطَلَقَا حَتَّىٰ إِذَا لَقِيَا غُلَامًا فَقَتَلَهُ ... [illegible]

... قَالَ أَقَتَلْتَ نَفْسًا زَكِيَّةً بِغَيْرِ نَفْسٍ ... [illegible]

... لَقَدْ جِئْتَ شَيْئًا نُكْرًا ... [illegible]

... قَالَ أَلَمْ أَقُلْ لَكَ إِنَّكَ لَنْ تَسْتَطِيعَ مَعِيَ صَبْرًا ... [illegible]

... قَالَ إِنْ سَأَلْتُكَ عَنْ شَيْءٍ بَعْدَهَا ... [illegible]

من الجزء الثالث

تم

پس مصاحبت نکن با من قَدْ بَلَغْتَ بتحقیق رسیدی تو مِنْ لَدُنِّي از نزدیک من عُذْرًا عذری یعنی ترک مصاحبت تو بجهت من بوده باشد بجهت آنکه مخالفت کرده باشم مرا بسه بار... فَانْطَلَقَا پس برفتند... حَتَّى إِذَا أَتَيَا تا چون آمدند

أَهْلَ قَرْيَةٍ باهل دیهی... اسْتَطْعَمَا أَهْلَهَا طعام خواستند از اهل آن... فَأَبَوْا پس سر باز زدند اهل آن دیه از آن

أَنْ يُضَيِّفُوهُمَا از آنکه مهمانی کنند ایشان را... فَوَجَدَا فِيهَا پس یافتند در آن دیه جِدَارًا

يُرِيدُ أَنْ يَنْقَضَّ... فَأَقَامَهُ...

... قَالَ گفت موسی لَوْ شِئْتَ لَاتَّخَذْتَ عَلَيْهِ أَجْرًا...

... قَالَ گفت خضر هَذَا فِرَاقُ بَيْنِي وَبَيْنِكَ...

... سَأُنَبِّئُكَ زود باشد که آگاه سازم ترا

بِتَأْوِيلِ مَا لَمْ تَسْتَطِعْ عَلَيْهِ صَبْرًا... أَمَّا السَّفِينَةُ

اما آن کشتی فَكَانَتْ لِمَسَاكِينَ پس بود مر درویشان را... يَعْمَلُونَ

فِي الْبَحْرِ کار میکردند در دریا فَأَرَدْتُ پس خواستم... أَنْ أَعِيبَهَا آنکه عیبناک کنم آنرا... وَكَانَ وَرَاءَهُمْ

... مَلِكٌ پادشاهی... يَأْخُذُ كُلَّ سَفِينَةٍ...

... غَصْبًا...

... وَكَانَ وَرَاءَهُمْ مَلِكٌ...

... وَأَمَّا الْغُلَامُ... فَكَانَ أَبَوَاهُ... مُؤْمِنَيْنِ... فَخَشِينَا پس ترسیدیم

... أَنْ يُرْهِقَهُمَا... طُغْيَانًا

... وَكُفْرًا...

... فَأَرَدْنَا پس خواستیم أَنْ يُبْدِلَهُمَا رَبُّهُمَا... خَيْرًا مِنْهُ... زَكَاةً...

... وَأَقْرَبَ رُحْمًا...

...

...

... وَأَمَّا الْجِدَارُ... فَكَانَ لِغُلَامَيْنِ

يَتِيمَيْنِ... فِي الْمَدِينَةِ... وَكَانَ تَحْتَهُ

كَنْزٌ لَهُمَا... وَكَانَ أَبُوهُمَا صَالِحًا...

... فَأَرَادَ رَبُّكَ

... أَنْ يَبْلُغَا أَشُدَّهُمَا... وَيَسْتَخْرِجَا كَنْزَهُمَا...

... رَحْمَةً مِنْ رَبِّكَ...

...

... وَمَا فَعَلْتُهُ عَنْ أَمْرِي...

... و در روایت ابن عباس و سعید بن جبیر ...

كيف يحزن عجبت لمن أيقن بالقدر كيف ينصب عجبت لمن أيقن بالرزق كيف يتعب ...

كيف يغفل عجبت لمن ... الدنيا وتقلبها بأهلها كيف يطمئن إليها ...

...

لا اله الا الله محمد رسول الله صلعم و ابن عباس [illegible]

[illegible]

[illegible] ایشان [illegible] و ابن عباس [illegible] ذو القرنین [illegible]

[illegible] پادشاه [illegible] مشرق و مغرب [illegible]

[illegible] سلیمان [illegible]

[illegible] قل سأتلوا علیکم منه ذکرا [illegible]

[illegible] ذو القرنین [illegible] انا مکنا له فی الارض [illegible]

و آتیناه من کل شیء [illegible] سببا [illegible]

[illegible] فاتبع سببا [illegible]

[illegible] حتی اذا بلغ مغرب الشمس [illegible]

[illegible] وجدها تغرب فی عین حمئة [illegible]

[illegible] فی عین حمئة [illegible]

[illegible]

[illegible] ابن عباس [illegible]

[illegible] قد کان ذو القرنین جدی مسلما ملکا تدین له الملو[ک]

و تحشد بلغ المشارق والمغارب یبتغی اسباب امر من حکیم مرشد فرای مغیب الشمس عند غروبها فی عین ذی خلب وثأط حرمد [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ذو القرنین [illegible]

[illegible] و وجد عندها قوما [illegible]

[illegible]

گفتیم یا ذا القرنین ای ذو القرنین [illegible] واوحینا الی [illegible]

بودند و در خواب آنچه دیده باشند بر هر تقدیر پیغمبر باید که ما او را ابد آگه دهیم قلنا یا ذا القرنین یا اسکندر عذاب بکن این قوم را تا میکشی اگر ایمان نیاورند و اما ان تتخذ
فیهم حسنا یا نیکوئی از ارشاد و تعلیم شرایع و انواع مواسا و بتوبه اگر بگروند قال گفت اسکندر ذوالقرنین اما
من ظلم اما کسیکه ستم کند بر خود یعنی بکفر خود مصر باشد فسوف نعذبه پس زود باشد که عذاب کنیم یعنی من و هر که با منست بکشتن او و این عذاب
دنیاست ثم یرد پس باز گشته شود الی ربه بسوی خدای پروردگار خود در دنیا فیعذبه پس عذاب کند او را عذابا نکرا عذابی سخت
و منکر که مثل او معهود نباشد و اما من آمن و اما هر که بگرود و عمل صالحا و عمل کند کاری شایسته یعنی مقتضای ایمان فله پس مر او راست جزاء الحسنی پاداش
خصلت نیکو و فعل پسندیده و حضرت [illegible] میخوانند که نصب بر تمیز باشد [illegible] مقدم یعنی مراد [illegible]
و سنقول له و زود باشد که گوئیم مر او را من امرنا یسرا از فرمان خود [illegible] اسهل [illegible]
باو کنیم [illegible] مقدم [illegible] نکنیم [illegible] ایشان [illegible] ثم اتبع
بوی [illegible] ثم اتبع سببا پس پی برد راهی [illegible] سپاه [illegible] لشکر [illegible]
معسکر [illegible] قوم [illegible] مشرق [illegible]
حتی اذا بلغ تا چون برسید مطلع الشمس بجای برآمدن آفتاب یعنی موضعی که [illegible] وجدها تطلع یافت آفتاب را که طلوع میکرد
و شعاع او میافتاد علی قوم بر گروهی که ما لم نجعل لهم نگردانیده بودیم برای ایشان من دونها از درون آفتاب ستری
طلوع سترا پوششی از لباس و بنا که میان ایشان و آفتاب حایل باشد [illegible] زمین [illegible]
و هیچ بنای [illegible] ابو عبد الله [illegible] ایشان [illegible]
از [illegible] آفتاب [illegible] آفتاب [illegible]
[illegible] قوم [illegible] ایشان [illegible]
بوقت طلوع آفتاب [illegible] زمین [illegible] لشکری
[illegible] ایشان [illegible]
[illegible] لشکر [illegible] آفتاب [illegible]
[illegible] ایشان [illegible]
[illegible] ایشان [illegible]
[illegible] ایشان [illegible] آفتاب [illegible]
سلسله [illegible] ایشان [illegible] آفتاب [illegible]
[illegible] آفتاب [illegible]
[illegible] اسکندر [illegible] لشکر [illegible] ایشان [illegible]
[illegible] ذی القرنین [illegible]
[illegible] ایشان [illegible]
[illegible] ذو القرنین [illegible]
[illegible] ثم اتبع سببا [illegible]
حتی اذا بلغ تا چون رسید [illegible] بین السدین [illegible] یاجوج و ماجوج [illegible]
[illegible] وجد من دونهما یافت در پیش آن دو کوه قوما گروهی [illegible]
[illegible] لا یکادون یفقهون قولا [illegible] ذو القرنین [illegible] قالوا یا ذا القرنین گفتند [illegible]
[illegible] ذو القرنین [illegible] ان یاجوج و ماجوج بدرستیکه قوم یاجوج و ماجوج مفسدون فی الارض
تباه کنند [illegible] زمین [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] یاجوج [illegible]
[illegible] ایشان [illegible]
[illegible] ایشان [illegible]
[illegible] یاجوج و ماجوج [illegible] ایشان [illegible]
[illegible] ایشان [illegible]

اورده [illegible] اسکندر [illegible] سلسله [illegible] خداوند [illegible]

[illegible] الظلم [illegible] ایشان [illegible]

[illegible] ذو القرنین [illegible] اسکندر [illegible]

[illegible] شمال و غرب و شرق و جنوب [illegible]

[illegible] یأجوج و مأجوج [illegible]

[illegible] فَهَلْ نَجْعَلُ لَكَ خَرْجًا [illegible] عَلَىٰ أَنْ تَجْعَلَ [illegible]

[illegible] قَالَ مَا مَكَّنِّي [illegible]

[illegible] أَجْعَلْ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُمْ رَدْمًا [illegible]

[illegible] آتُونِي زُبَرَ الْحَدِيدِ [illegible]

[illegible] حَتَّىٰ إِذَا سَاوَىٰ بَيْنَ الصَّدَفَيْنِ قَالَ انْفُخُوا [illegible]

[illegible] حَتَّىٰ إِذَا جَعَلَهُ نَارًا [illegible] أُفْرِغْ عَلَيْهِ قِطْرًا [illegible]

[illegible] فَمَا اسْطَاعُوا أَنْ يَظْهَرُوهُ وَمَا اسْتَطَاعُوا لَهُ نَقْبًا [illegible]

[illegible] قَالَ هَٰذَا رَحْمَةٌ مِنْ رَبِّي [illegible] جَعَلَهُ دَكَّاءَ وَكَانَ وَعْدُ رَبِّي حَقًّا [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] خود [illegible] سؤال [illegible] بشارت [illegible] الفردوس [illegible]
[illegible] بهشت [illegible] فردوس [illegible] سلم [illegible] فاسألوا الله الفردوس [illegible]
[illegible] بهشت [illegible] درجات [illegible]
[illegible] بهشتها [illegible] فردوس [illegible]
[illegible] فردوس [illegible] خالدين فيها [illegible]
[illegible] لا يبغون عنها حولا [illegible] بهشتها [illegible] تحول [illegible] مکان دیگر [illegible]
[illegible] قل لو كان البحر مدادا لكلمات ربي [illegible]
[illegible] لنفد البحر [illegible] قبل أن تنفد كلمات ربي [illegible]
[illegible] ولو جئنا بمثله مددا [illegible]
[illegible] ومن يؤت الحكمة فقد أوتي خيرا كثيرا [illegible]
[illegible] وما أوتيتم من العلم إلا قليلا [illegible]
[illegible] قل إنما أنا بشر مثلكم [illegible]
[illegible] يوحى إلي أنما إلهكم إله واحد [illegible]
[illegible] فمن كان يرجو لقاء ربه [illegible] فليعمل عملا صالحا [illegible]
[illegible] ولا يشرك بعبادة ربه أحدا [illegible]
[illegible] لا يقبل الا الطيب [illegible]
[illegible] اتقوا الشرك الاصغر [illegible]
[illegible] الشرك أخفى في امتي من دبيب النمل على الصفا في الليلة الظلماء [illegible]
[illegible] اللهم اني اعوذ بك ان اشرك بك وانا اعلم واستغفرك لما لا اعلم [illegible]
[illegible] انا اغنى الشركاء عن الشرك [illegible]
[illegible] ولا يشرك بعبادة ربه أحدا [illegible]
[illegible] قل إنما أنا بشر مثلكم [illegible]
[illegible] البيت الحرام [illegible] البيت المقدس [illegible]
[illegible] تفسير منهج الصادقين في الزام المخالفين [illegible] والصلوة والسلام

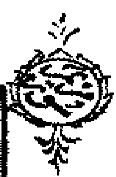
على خير خلقه محمد صلى الله عليه وآله خصوصا امام المتقين وقائد الغر المحجلين

امير المومنين ابي الحسن علي بن ابي طالب عليه افضل صلوة واكمل السلام

جواب [illegible]

اخوف [illegible]

[illegible] عمل [illegible] اشراك

بسم الله الرحمن الرحیم سورة مریم علیها السلام مکیّه است باجماع امّت و نود و هشت
آیه است نزد عراقی و شامی و مدنی الاوّل و نود و نه نزد مکّی و مدنی الاخیر و اختلاف در دو آیه است کهیعص کوفی الرحمن مدا عدّ کوفی فی الکتاب ابرهیم مکّی
و مدنی الاخیر ابیّ بن کعب از حضرت رسالت صلّی الله علیه و آله و سلّم روایت کرده که هر که سوره مریم بخواند حق تعالی او را حسنات دهد بعدد هر که تکذیب زکریّا و تصدیق یحیی
و هر که تکذیب مسیح نموده و مریم و عیسی و ابرهیم و اسمعیل و یعقوب و موسی و هرون و ادریس علی نبیّنا و علیهم السّلام نموده و هر که دعوی ولد کرده برای حق
تعالی و هر که منکر شده و از حضرت صادق علیه السلام منقولست که هر که بر قرائت این سوره مداومت نماید نمیرد تا آنکه بنگرد مرا او را بنشانه در دنیا در نفس و مال و عیال
تا به نهد اخرت از اصحاب عیسی بن مریم باشد و مقابل ملک سلیمان بن داود در بهشت بیابد و آنست که چون حق سبحانه ختم سوره الکهف بر کلمه
توحید فاتح سوره مریم را نیز افتتاح این سوره کرده بذکر انبیا که بر طریقه توحید بوده اند و دعوت بآن فرموده که بسم الله الرحمن الرحیم
کهیعص اختلاف علما در حروف مقطعه که در اوایل سور واقع است بر وجه عموم در سوره البقره سمت تحریر یافته و اینجا بر سبیل خصوص بقول چند اختصار
میرود و سعید عبد الله بن عباس فرموده که کهیعص نامی است از نامهای الهی و مؤید این آنکه امیر المؤمنین صلوات الله علیه در بعضی ادعیه فرموده اند
که یا کهیعص یا حمعسق اغفرلی و کلبی گفته که این ثنائیست که حق تعالی خود را فرموده و کسی را بر حقیقت معنی آن اطلاع نیست و عطا بن سائب
از سعید بن جبیر نقل کرده که ابن عبّاس فرموده که این حروف اشاره بصفات او سبحانه اند که بجهت تعیین ذکر فرموده پس کاف مفتاح اسم کافی و
کریم و کبیر است و ها اشاره باسم هادی و یا اسم حکیم و حلیم و رحیم و مجیب و حمید و عین اشارت بعلیم و عزیز و عظیم و عالی و صاد مبنی از صادق
و بروایت دیگر از کلبی مرویست که معنی کاف کافی خلقه و ها هادی عباده و یا ید الله فوق ایدیهم و عین عالم بتبریه و صاد صادق علی عهده و وعده با و ذکر با ایات
بیان ... [illegible] ... اشاره ... [illegible]
... ذکر رحمت ربک یاد کرد
بخشش پروردگار تست ... [illegible]
عبده زکریا ... [illegible]
... [illegible]
... [illegible]
المقدس ... اذ نادی ربه ... [illegible]
... [illegible]
ندآء خفیا ... [illegible]
... [illegible]
... [illegible]
... [illegible]
... قال رب ... [illegible]
و هن العظم منی ... [illegible]
... [illegible]
... [illegible]
و اشتعل الراس شیبا ... [illegible]
... [illegible]
... [illegible]
... و لم اکن بدعائک رب ... [illegible]
... شقیا ... [illegible]
... [illegible]
... [illegible]
... و انی خفت الموالی ... [illegible]
... من ورائی ... ابن عباس ... [illegible]
... [illegible]
... [illegible]
... و کانت امرأتی عاقرا

و بنت من تا از اینجا است و مرد که من ترسم و صرف قرابت ببین بخش مرا مِن لَدُنْکَ از نزدیک خود وَلِیّاً فرزندی که اولی باشد بترکهٔ من و ذلک
متولی امور دین من بعد من یا اولی که وکیل از اولیا و صدیق و دوستان تو باشد که مِن لَدُنکَ اشعار است بانکه امرا از نزد خود اختراع
کن یعنی من سبحانه را صلاحیت ولادت نیست یا ایما و اسنه کمالا ولدی که مرضی او سبحانه باشد مقبول درگاه او یعنی ولیی که پسندیده تو باشد
و مقبول بارگاه تو یَرِثُنِی استحقاق میراث من یرثنی میراث برد از من و یَرِثُ مِنْ آلِ یَعْقُوبَ و میراث برد از اولاد یعقوب بن ماثان برادر
عمران که پدر مریم بود و نزد کلبی ایشان از اخوال زکریا بودند و زکریا از اولاد هرون بن عمران مقاتل گفته که زکریا برادر عمران بود که پدر
مریم است کما در عیسی است از اولاد سلیمان بن داود و گویند یعقوب بن ماثان برادر زکریا بود و نزد بعضی مراد یعقوب بن اسحق بن ابرهیم
است زیرا که زکریا متزوج بود بخواهر مریم بنت عمران و نسب او متصل بود بیعقوب چنانکه گفته اند و از اولاد سلیمان بن داود بود و داود
از اولاد یهودا بن یعقوب و زکریا از نسل هرون و هرون از اولاد لاوی بن یعقوب علما در این وراثت اختلاف کرده اند از ابی صالح منقول است که
معنی آیه اینست که یرثنی مالی و یرث من آل یعقوب النبوة و حسن و مجاهد گفته اند که معنا یرث نبوتی و نبوة آل یعقوب و نزد جمعی دیگر مراد وراثت
مال است و جمیع اصحاب ما رضوان الله علیهم [illegible] با آنکه انبیا مال را میراث میگذارند نه آنکه منع میکرده اند زیرا که
باز ثم مذکور مال است نه علم و نبوت بجهت آنکه لفظ میراث را در لغت و شرع جز اطلاق نمیکنند مگر بر آنچه نقل کرده میشود از مورث بوارث
و در علم و احوال استعمال نمیکنند مگر بر طریق مجاز و توسع و از حقیقت بمجاز عدول کردن بی دلیل جایز نیست دیگر آنکه [illegible] از این فرموده و
اجْعَلْهُ رَبِّ رَضِیّاً یعنی بگردان فرزند مرا شایسته و پسندیده که از قول و عمل او راضی باشی و هیئت مطیع و منقاد فرمان تو باشد و مثل
این امر نمیگویند اگر این محمول بر نبوت باشد [illegible] و بعضی بود لغو و عبث باشد همچنانکه مستحسن نیست که کسی بگوید اللهم
ابعث الینا نبیا و اجعله عاقلا مرضیا فی اخلاقه زیرا که هر گاه معلوم باشد بمنصب نبوت پس البته متصف بر صفات خواهد بود با آنچه اعظم آنست مفهوم
قول مذکور است که زکریا علیه السلام تصریح فرموده که من می ترسم از بنی اعمام خود فرمود وَاِنّی خِفْتُ الْمَوالِیَ مِنْ وَرائی پس طلب وارث
از جهت خوف او بوده از بنی اعمام و این خوف معقول نیست مگر بمال نه به نبوت و علم زیرا که زکریا اعلم از آن بود که او سبحانه نبوت و علم را
بکسی دهد که از اهل آن نبود و اینهم معقول نیست که خوف او از جهت این بوده باشد که حق تعالی یکی از بنی اعمام او را که استحقاق نبوت نداشته باشد
پیغمبر گرداند پس مراد میراث مال باشد پس اینکه خلفا از پیغمبر نقل کرده اند که آنحضرت فرموده نحن معاشر الانبیاء لانورث ما ترکناه صدقة مخصص
ایشان باشد [illegible] سیدة النساء صلوات الله علیها با این حدیث موضوع مصنوع از باغ فدک منع کرده اند [illegible]
فرموده باید [illegible] و یرث من آل یعقوب [illegible] در میراث با آنکه زکریا طلب پسر کرده و گفت ولیا [illegible]
ولیّاً [illegible] طلبید برای آنکه محبت ولد ذکر در طباع مرکوز است و هر کس طالب آنست و لهذا [illegible] گفت و دیگر آنکه [illegible]
پس مراد از آن مطلق ولد صالح است خواه مذکر و خواه مؤنث حاصل کلام زکریا از جهت خوف آنکه مبادا میراث او منتقل به بنی اعمام وی شود
که از فساق بنی اسرائیل اند و ایشان آن را در فسق و فجور و انواع مطالب صرف نمایند و سبب تقویت و اعانت ایشان شود در مرتبه فسق و کثرت
معصیت از حق سبحانه طلب فرزند صالح کرد که اعمال و اخلاق او مرضی او سبحانه باشد و بعد از دعا [illegible] و متضرع [illegible]
ندا کرد [illegible] باجابت دعای او ندا کرد او را که یا زَکَرِیّا اِنّا نُبَشِّرُکَ ای زکریا [illegible] بشارت میدهیم تو را
بِغُلامٍ اسْمُهُ یَحْیی به پسری که نام او یحیی است و تسمیه وی بیحیی بجهت آنست که زنده شد بوی رحم عاقر [illegible] که در حکم میتت بود یا رحم مادر
کرد [illegible] باشد
پس این مثل یعمر و حبیش بود که از اسماء منع صرف اند و مانند [illegible] که از [illegible] بود و اظهر آنست که لفظ عبرانی است حاصل که
حق سبحانه بواسطه جبرئیل یا ملک دیگر یا بطریق خلق صوت در جسم او را ندا کرد که ای زکریا ما مژده میدهیم تو را به پسری که نام او یحیی باشد
لَمْ نَجْعَلْ لَهُ مِنْ قَبْلُ سَمِیّاً نگردانیده ایم او را از پیش از این زمان همنامی یعنی پیش از او این نام مسمی نبوده و این موجب
او است و [illegible] یعنی مثل و شبیه است یعنی پیش از او بصورت و هیئت او خلق نکرده بودیم و شبیه مثل است
هر یک از ایشان را متشاکل بسبب تشاکل و تماثل با اسم صاحب خود مسمی میشود پس از این جهت هر یک سمی صاحب خود باشند و [illegible]
و روایت است که بجهت آن مثلش نبود که نه معصیت کرده و نه قصد معصیت نموده و این بعد از اهل البیت صحیح نیست بجهت وجوب عصمت
همه انبیا به دلایل واضحه و براهین لایحه پس همه پیغمبران در این صفت مثل یک دیگر بوده باشند و گویند عدم مثلیت او بجهت آن بود
که حصور بود و اصلا مایل به زنان نبود یا از آن حیثیت که از زن عاقر در وجود آمده و هیچ فرزند از زن عقیم حاصل نشده مگر او
یا بجهت آنکه حق سبحانه متولی تسمیه وی شد و آن را با بوین وی باز نگذاشته یا باعتبار وفور علم و کثرت حکمت و فضیلت
از ابی عبد الله علیه السلام منقول است که کذلک الحسین علیه السلام لم یکن له من قبل سمیا و لم تبک السماء الا علیهما اربعین صباحا
یعنی همچنانکه یحیی را سمی نبود امام حسین علیه السلام را نیز مثل از او سمی نبود و آسمان گریه نکرد بر هیچ کس مگر بر یحیی و حسین علیهما
السلام که چهل صباح بر این هر دو گریه کرد و مگر بینند و برا گفتند که گریه آسمان بر چه طریق بود گفت وقتی که آفتاب طلوع میکرد
و غروب مینمود سرخ بود و قاتل یحیی ولد الزنا بود و قاتل حسین نیز ولد الزنا بود و سفیان بن عیینه از علی بن الحسین علیهما السلام

روایت کرده که ... [illegible] ... یحیی بن زکریا ... [illegible]

[illegible] ... زکریا ... [illegible]

[illegible] ... چون زکریا بشارت ... [illegible]

... قال رب ... انی یکون لی ... غلام ... وکانت امرأتی عاقرا ... وقد بلغت من الکبر عتیا ... [illegible]

[illegible] ... زکریا ... [illegible] ... قال کذلک ... [illegible]

... هو علی هین ... [illegible]

... وقد خلقتک من قبل ولم تک شیئا ... [illegible]

[illegible] ... قال رب اجعل لی ... [illegible]

آیة ... [illegible] ... قال ... آیتک ... الا تکلم الناس ... ثلث لیال سویا ... [illegible]

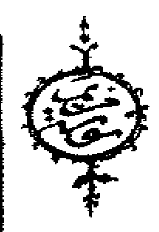
[illegible] ... فخرج ... علی قومه ... من المحراب ... [illegible]

[illegible] ... فاوحی الیهم ... [illegible] ... ان سبحوا ... بکرة ... وعشیا ... [illegible]

[illegible]

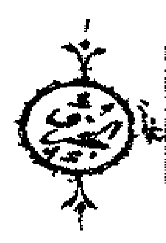

یا یَحْیی خُذِ الْکِتابَ ای یحیی فرا گیر کتاب توریة را و در این کلام اختصاری هست و تقدیر چنین است که وهبنا له یحیی و قلنا له یا
یحیی خذ الکتاب یعنی پس بخشیدیم زکریا را یحیی را و چون فهم و عقل دادیم و گفتیم او را ای یحیی بگیر توریة را بِقُوَّةٍ بقوتی که ترا دادیم یا بجد و اهتمام
بر عمل کردن بآن [illegible] و بعضی گویند معنی آنست که اخذ توریة کن بجهد تمام و بعزیمت صحیحه
با حکام آن قیام نمای وَآتَیْناهُ الْحُکْمَ و دادیم یحیی را حکمت که فهم توریة بود و تفقه در احکام دین صَبِیًّا در حالتیکه کودک بود سه
ساله و از ابن عباس مرویست که معنا آتیناه النبوة فی حال صباه و هو ابن ثلث سنین یعنی او را پیغمبری دادیم در حالتی که کودکی بود سه ساله
بود و قول اول از مجاهد [illegible] عیاشی باسناد خود از علی بن اسباط روایت کرده که او گفت من بمدینه آمدم و قصد مصر داشتم [illegible]
جعفر محمد بن علی الرضا صلوات الله علیه رفتم و در سن پنج ساله بود [illegible] و تفکر میکردم و تعجب مینمو
دم با خود میگفتم که چون بمصر روم [illegible] اصحاب خود تعریف کنم [illegible] ابن سن پنج ساله اعلام
ایشان نمایم حضرت بمن نگاه کرد و گفت ان الله احتج فی الامامة کما احتج فی النبوة [illegible] حق سبحانه احتجاج امامت میکند همان طریق که احتجاج
نبوت میکند بعد از آن این آیه را تلاوت کرد که فلما بلغ اشده واستوی آتیناه حکما و علما و آتیناه الحکم صبیا [illegible]
و یجوز ان یعطیه الصبی [illegible] حق تعالی [illegible] حکمت و ذکر نبوت [illegible]
و ذلک فضل الله یؤتیه من یشاء و از ابن عباس [illegible] من قرء القرآن قبل الاحتلام فقد اوتی الحکم صبیا هر که پیش از احتلام [illegible]
پس بتحقیق که در همین کودکی حکمت علم را باو داده اند [illegible] منقولست که یحیی در وقت سه سالگی [illegible]
دادند که ای یحیی [illegible] ما للعب خلقنا یعنی ما برای بازی آفریده نشده ایم [illegible]
[illegible] صلوات الله علیه [illegible]
انما الحیوة الدنیا لهو و لعب [illegible] حق سبحانه [illegible] یحیی حکمت فهم توریة [illegible] وَحَناناً و رحمتی و عطوفتی را
مِنْ لَدُنّا از نزد خود یا تحنن او [illegible] ایشان را بطاعت خدا خوانده از معصیت [illegible]
[illegible] یا رب حنانیک [illegible] منقولست از ابن
عباس و قتاده و حسن [illegible] از امام محمد باقر علیه السلام و مجاهد نیز [illegible]
[illegible] و اصل لغت [illegible] و منه حنین الناقة [illegible]
[illegible] همچنین است قوله وَزَکاةً و دادیم او را
و عمل پاکیزه یعنی لطف ما شامل حال او شد از زمان صغر تا زمان انقضاء اجل پاکیزه بود از جمیع خبائث و معایب [illegible]
[illegible] زکوة و طهارت [illegible]
طاعتی بر وجه خلوص [illegible] حسن ثنا و ستایش [illegible]
[illegible] از قول قتاده و ضحاک و ابن جریج است دوم از حسن و سیم از ابن عباس چهارم از کلبی پنجم از جبا[ئی]
و گویند مراد [illegible] وَکانَ تَقِیًّا و بود ترسنده پرهیزگار از جمیع منهیات و خاضع مطیع [illegible]
در جمیع حالات [illegible] وَبَرًّا بِوالِدَیْهِ و بود نیکوکار بپدر و مادر
خود و فرمانبردار [illegible] وَلَمْ یَکُنْ جَبّاراً و نبود سرکش [illegible] متکبر متطاول بر
[illegible] عَصِیًّا و نبود [illegible]
[illegible] یحیی علیه السلام [illegible]
[illegible] وَسَلامٌ عَلَیْهِ و سلام از ما بر یحیی است یَوْمَ وُلِدَ روزی که متولد شد
وَیَوْمَ یَمُوتُ و روزی که بمیرد وَیَوْمَ یُبْعَثُ و روزی که برانگیخته شود حَیًّا در حالتیکه زنده باشد [illegible]
[illegible]
[illegible] سلامتی [illegible] اغوای شیطان [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] احکام شرع [illegible]
[illegible]

بومیرند ندانکه صبر کرد و اصلا بر نیابد و نه ماشی کرد تند و نرفت تا بجوشید و بستحاب بر تبر بود و کرد و آن وقت که او را بکشتند بیم میرسید ندا کرد کسی از دو شو
کرد که چه میخواهی از خون ناحق ... خواهم که ... تا بیرون آید ... بار دیگر هم میپیوند
ازین هرگز نیست بلا در باید از هیچ ... و خونها ... تا جوشیده ... برو ... ندیدند و بسیار کردهم
در و پیرهن بقتل رسانید و سلطان بیان ندان کافران سنگین دل سر مبارک یحیی معصوم مظلوم در طشتی برید تند و خون کردند ان طشت
جمع شده بود و هر چند ریختند خون در آن چاه جوش میزد چنانکه گذشت قبل ازین و حق سبحانه بخت نصر بابلی را مسلط گردانید بر ایشان تا
هفتاد هزار کس از کرده بنی اسرائیل بکشت و بعد از آن خون یحیی از جوش فرو نشست سعید بن جبیر از ابن عباس روایت کرده که رسول خدا صلی
الله علیه و آله و سلم فرمود که بجهت قتل یحیی بن زکریا هفتاد هزار کس را کشتیم برای فرزند تو حسین دو بار هفتاد هزار کس را خواهم کشت و روایتی دیگر
برای خون یحیی ... هفتاد هزار و ... هفتاد هزار کس را بکشیم ... که محمد الحجة صلی الله علیه و آله ذریه ... امام
حسین علیه السلام را بقتل خواهد رسانید پس ... انتقام این خون با قیامت و خروج مهدی اللهم العن الذین ظلموا و قتلوا انبیائک و اولیائک
و صبحهم باشد عذابک و انهم حزبک و العن اشیاعهم و اتباعهم فی الدنیا و الاخرة عذابا کبیرا ثم ابدا و بعد از ذکر قصه یحیی زکریا
بیان قصه مریم و عیسی میکند تا امت خاتم انبیا صلوات الله علیه ... طاعت ... با ایشان کنند و دیگر تا اخبار ان معجز
حضرت باشد به پیغمبر باید که وَاذْكُرْ و یاد کن ای محمد فِي الْكِتَابِ در قرآن مَرْيَمَ قصه مریم بنت عمران بن ماثان را و او پیوسته
در مسجد قدس بعبادت مشغول بودی و بوقت عذر بخانه خاله خود رفتی و بعد از طهر بمسجد باز آمدی و وقتی بخانه خاله بود و بغسل محتاج
شد طلب موضعی کرد که از اهل خانه مستور باشد تا در آنجا غسل کند اِذِ انْتَبَذَتْ چون یکسو شد و رفت و معتزل و منفرد شد مِنْ اَهْلِهَا
از اهل خود یعنی از خاله و قوم خود مَكَانًا شَرْقِيًّا در جایی که جانب شرقی بود از بیت المقدس یا از سرای خاله ... بدل اشتیاق عبادت
اشتنائی چیزی یا بجهت روشنی باید ... قصه او ... واقع شده را و این مروی است ... قصه عجیب
باشد ای ذکر قصه مریم اذ انتبذت و درین دلالتست بر آنکه مقصود ذکر مریم ذکر این وقتست که درو این قصه عجیب است و پس معنی
آنست که یاد کن او وقتی را که مریم بکنار رفت از مردمان خود ... بنابر آنکه بجهت اعتکاف ... این روز ...
بود و هوا در شدت برودت و بجهت این طلب موضعی کرد ... آفتاب ... باشد تا در آنجا غسل حیض کند ... نقل کرده اند که مریم بجهت آنکه از اهل
خود دور شد تا در خلوت بخلوص نیت بعبادت حضرت رب مشغول شود و بسبب اختلاط مردمان ... واقع نشود و با کلیه
خاطر متوجه ... باشد ... وقت ... خواهر خویش ... زوجه زکریا بود ... و از اهل خود
بجانب ... ابن عباس و حسن بصری گفته اند که ترسایان ... روی
بشرق کنند ... طلب مکان شرقی کرد فَاتَّخَذَتْ پس فرا گرفت مِنْ دُونِهِمْ از پیش ایشان حِجَابًا پرده یعنی از پیش نظر اهل خویش پرده
بیاویخت ... در پیش کوه پنهان شد ... و بعد از آنکه غسل کرد و جامه بپوشید یا از نماز فارغ شد فَاَرْسَلْنَا
پس فرستادیم اِلَيْهَا بسوی او رُوحَنَا روح خود را یعنی جبرئیل را ... تشریف و تخصیص است ...
... زنده شد ... روح ... بجهت ... این نام ...
... جبرئیل باذن ملک جلیل نزد مریم آمد فَتَمَثَّلَ لَهَا پس متمثل شد
برای مریم بَشَرًا سَوِيًّا آدمی تمام الخلقه ... یعنی بصورت ... تمام خود را بمریم نمود ...
... روح عیسی است که بصورت انسانی ... مریم آمد ... موافق کلام ...
... نام او یوسف ... بیت المقدس بود جبرئیل بصورت وی خود را بمریم نمود ...
بصورت ... بر مریم آمد ... بصورت انسان ... بکلام او مستانس شود
و از و منتفر نگردد و اگر بصورت ملکیه ... از استماع کلام او قدرت ... متمثل او باین صورت ...
... مریم بود ... قَالَتْ گفت مریم اِنِّي
اَعُوذُ بدرستیکه من پناه میگیرم بِالرَّحْمٰنِ بخدای بسیار بخشش و مهربان ... مِنْكَ از شر تو ...
در اِنْ كُنْتَ تَقِيًّا اگر هستی تو پرهیزکار ...
... باشد ... کنت مومنا ...
... استعاذه اندیشه میکنی ...
امیر المؤمنین صلوات الله علیه فرمود ...
... نفی است و معنی اینکه نیستی تو پرهیزکار ...
... خود ...
... نام ... بود ...

فتنه او را استماع کرده بود و گمان برد که مکر او ست و از وی پناه برد پس حق سبحانه جبرئیل چون اضطراب وی را مشاهده کرد قَالَ گفت إِنَّمَا أَنَا
جز این نیست که من رَسُولُ رَبِّكِ فرستاده آفریدگار تو ام یعنی خداوندی که تو خود را بدو پناه میدهی نه مرا از وی باک است لِأَهَبَ لَكِ
تا ببخشم ترا یعنی تا سبب و واسطه شوم در آنکه او سبحانه ببخشد بتو غُلَامًا زَكِيًّا پسری پاکیزه از دنس شرک و معصیت و پیوسته بر کار دو نما
و نماینده در ترقی نماینده مراد فضائل خیر ابن عباس فرموده که مراد نبی است [illegible] قَالَتْ گفت مریم [illegible]
که أَنَّى يَكُونُ چگونه بود لِي غُلَامٌ مرا پسری وَلَمْ يَمْسَسْنِي بَشَرٌ و حال آنکه نسوده است مرا آدمی [illegible] از نکاح حلال
[illegible] شرع [illegible] بلکه مکنی [illegible]
[illegible] بطریق [illegible] مباشرت نکرده [illegible]
اینکه بعد از این گفته که وَلَمْ أَكُ بَغِيًّا و نبوده ام زناکار [illegible] کلان مشتق است از بغیة [illegible]
زنیکه طلب کننده زنا است و یا از بغی بمعنی تجاوز و تعدی یعنی زنیکه [illegible] بسبب عمل قبیح [illegible]
[illegible]
[illegible] بغی [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] قَالَ گفت جبرئیل كَذَٰلِكِ [illegible]
[illegible] قَالَ رَبُّكِ و گفت پروردگار تو هُوَ عَلَيَّ هَيِّنٌ [illegible]
عَلَيَّ هَيِّنٌ [illegible]
[illegible] وَلِنَجْعَلَهُ معطوف است بر تعلیل محذوف [illegible]
[illegible] آيَةً لِلنَّاسِ علامتی برای مردمان [illegible]
[illegible] خلق السموات والارض [illegible]
[illegible]
[illegible] وَرَحْمَةً مِنَّا [illegible]
[illegible] وَكَانَ [illegible] أَمْرًا مَقْضِيًّا کاری محکوم به [illegible]
[illegible] لوح محفوظ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] معجزات [illegible]
[illegible]
[illegible] معجزات [illegible]
[illegible]
[illegible] صلوات الله وسلامه علیهم [illegible]
[illegible] مریم و جبرئیل [illegible]
[illegible] فَحَمَلَتْهُ
پس بار گرفت بعیسی علیه السلام از ابن عباس منقول است که جبرئیل بیامد و انگشت بر پیراهن مریم [illegible] حامله
[illegible] ابن جریج روایت کرده [illegible] از امام محمد باقر صلوات
[illegible] جبرئیل [illegible] مریم [illegible] ساعت [illegible]
[illegible]
[illegible] مضطرب گشت مریم [illegible]
[illegible] مریم [illegible] یوسف نام [illegible]
[illegible] مریم [illegible] جبرئیل [illegible]
[illegible]

زد و گفت تعرضی با من مرسان که حامل او روح القدس است و بر تو دمید تا حامل عیسی گردی او بترسید و گفت فَحَمَلَتْهُ
پس مریم بکوشید مشرف شد بوی بان حمل بسبب بر خاستن القات و بار بر صاحب تعبیر اینکه تصور آن است ای هو فی بطنها یعنی بکاره رفت
درخانه ایکه مستصحب آن این هو فی بطنها یعنی بکاره رفت درخانه ایکه مستصحب او نحو بود یعنی آنکه شکم او بود و نظیر است قوله تعالی تنبت
بالدهن ای تنبت والدهن فیها و قوله فَانْتَبَذَتْ بِهِ مَكَانًا قَصِيًّا مفعول فیه است یعنی منزوی شد بجایی که دور بود از شهر ایلیا و گویند بکوهی
رفت در جایی که نزدیک از شهر ایلیا بود آن کوه که ساعیر گویند بیت لحم که بشش میل بود از ایلیا و اختلاف است که مدت حمل مریم چند بود
کلبی قتیبه بودند و اقع شد اختلاف است تا ابن عباس نه ماه و مدت حمل یکساعت بود و قول مذکوره از ابی جعفر صلوات الله علیه منقول این
قول است علماء را بر خلاف اینند که گفته اند مدت حمل نه ماه و ابن معجزات او بود که هشت ماه بود قوله
نشاه که زینه باشد مگر عیسی را از ابی عبدالله علیه السلام نقلست که مدت حمل او نه ساعت بود و در زادالمسیر است که بعضی
دیگر وضع او طریق عادت زنان بود که ایشان را مکی است مقاتل گفته که مریم در شش سالگی بود که حامله شد و بعد از حمل و حیض
دیده بود و بعضی گویند سیزده ساله بود و در خبر آمده که هیچ مولودی نزیست که در وقت ولادت که هشت ماهه باشد مگر عیسی که در وقت
وضع اصلا گریه نکرد و نیز گویند قول ابن عباس است که حق سبحانه حمل او انتبا و طلق بکلمه کن شد عبارت از آن هست
نفرموده بلکه ایراد به فاء تعقیب نموده که دلالت بر عدم تراخی فرموده که آنکه فرموده فَانْتَبَذَتْ بِهِ مَكَانًا قَصِيًّا فَأَجَاءَهَا الْمَخَاضُ پس
آمد او را در زادن إِلَىٰ جِذْعِ النَّخْلَةِ بسوی تنه درخت خرما که کشانید و در کرا جا منقول است از جا بعد از نقل یعنی الجا
مستعمل گشته و صفا گویند که جئتک المکان و اجاء نیه چنانکه میگویند بلغنیه نظیر اینست و چون مستعمل نیست
مگر در اعطا میگویند آتیت المکان و آتانیه فلان و مخاض یعنی تحرک و حرکت و ولادت که شکم بجهت خروج پس حقیقت معنی چنین است که
ملجا ساخت مریم را حرکت ولد در شکم وی بجهت برخاستن و حرکت وجع به سبب تا لغایتها که تن او از دنیا فی حرما تا پشت خود بدان باز نهاد
و در زیر آن پنهان شود و تعریف لفظ انخل از قبیل تعریف اسماء غالبه است مانند النجم و الصعق بدلیل اینکه در انصراف مریم بان توجه نموده
بود تنه درخت بود مالی مقدار مشهور و معروف نزد آنان بر حجی که هرگاه جذع نظر میکنند میدانند درخت بخوا طرح ایشان سید مرغوب از
جذع و نخل آنست دیگر چون الف و لام برای عهد باشد و یا آنکه تعریف جنس باشد یعنی جذع این نوع شجره که نخلست و از ابن عباس روایت که
مریم چون از شهر بیرون آمد بدرخت خشک شده دید که شاخهای او بریده بودند و سر خشک مانده و سال خورده و این در وقت
بود و سرما سخت پناه بان درخت برده و پشت بان باز داد آن درخت در حال سبز شد و برگ برآورد و خوشها رطب تازه بر او ظاهر شد این
معجزه بود دیگر آنکه بر درخت خشک سال خورده تازه گشت و ثمر آورد و رطب خوشه پدید آمد و از ابی عبدالله جعفر بن محمد الصادق
علیهما الصلوة والسلام روایتست که آنجا درخت نبود بلکه خدا تعالی از جای دیگر درختی با آنجا آورد و از آن تازه گردانید و رطب پدید آورد
و چون مریم بپای آن درخت آمد که رنج ولادت بر خود نمود اندیشه کرد که چگونه با قوم خود چگویم و چه عذر آورم و این سخن از من که
قبول کنند که این نفخ روح القدس است و از نعمت دلتنگی و خجالت از مردمان و شنیدن سخنان نالایق حکم عادت بشریت بجهت کرامت حکم
خداوندی تکلیف او قَالَتْ گفت مریم يَا لَيْتَنِي مِتُّ کاشکی من مرده بودی قَبْلَ هَٰذَا پیش از این حال وَكُنْتُ و بودمی نَسْيًا مَنْسِيًّا
چیزی حقیر که ناشناسد فراموش شده از خواطر که اصلا در دنیا مر شان مذکور و معروف نبودی و هیچکس نام من بر زبان نیاوردی
ناس تمنای آن طرح و نسی گفته اند تا اشیای بحقیر که النجاسم من شان آن یدنسی فی قوله نسیا یعنی عظیم مثل عکرمه و ضحاک و مجاهد
از او گفته اند تفسیر کرده اند یعنی مانند حیض که بر گوشه افتاده میبود که هیچکس آن را یاد نمی کند و از منسیا نه لاشی بر خواطر کسی
نکذشتی و لاکون احیا میتی القمیص تا شناسد و ندانند که درخت ام ایشانم و در کتاب الله ذکر تا بود امر و هنوز بکارت من زایل نشده و
شوهر نکرده از خجالت این حال چگونه شرم و چه جواب دهم و یا به هر نوع دفع تهمت از خود کنم و از زبان مردم از خود کوتاه کنم از صادق علیه السلام روایت
که تمنا کرد که قوم او را متهم نسازند از فراست بر حضرت علیها من التهمة این تمنای او بجهت آن بود که در دنیا قوم خود و دید صاحب تعرضه نمیبایستی
او که از یک الفضل چون جبرئیل این سخن از وی شنید دجیع و جزع او را مشاهده کرد فَنَادَاهَا پس آواز داد مریم را مِنْ تَحْتِهَا از زیر آن
او گویند جبرئیل مانند قابله در زیر پای او نشسته بود و توجه نمود تا عیسی را فرا گیرد چون خواست بیرون آید بیدا افتاد او از داد و بعضی تفاسیر
آمده که جبرئیل با پای مریم در زیر پشته با او ندا داد و پیش تر مرجع ضمیر تحتها غیر مذکور باشد ای من تحت الاکمه و بر روایت قتاده ضمیر را مرجع نخله
یعنی جبرئیل یا فرشته دیگر در زیر درخت خرما او را بخواند و بروایت مجاهد و حسن و وهب و سعید جبیر و ابن زید و ابن جریر منادی عیسی بود که
عیسی بود که در شکم مادر ندا کرد و بکر من تحتها بفتح میم تا میخواند یعنی او را که بیرون آمد مریم را کیکه در زیر پای او بود یعنی جبرئیل یا فرشته
دیگر یا عیسی أَلَّا تَحْزَنِي اندوه مخور و مکین مباش و تمنای مرگ مکن و غم مخور و در رنج مباش با من تکریم و تعظیم کرد حق تعالی او را فرموده
و با بینا چه لا الحرام کرد تا با نا خجسته و او از جنبش او بار شد و در او ایشان را ندیده بخود آمده قَدْ جَعَلَ رَبُّكِ بدرستیکه
گردانیده یعنی آفرید پروردگار تو تَحْتَكِ زیر تو سَرِيًّا جوی را که از آن نیاشامی و بدان طهارت کنی از ابن عباس
و مجاهد و سعید جبیر روایت کرده اند که سریان مریم نهری بود که از آن منقطع شده بود و خشک شده حق سبحانه بجهت مریم آب در آن جاری

وان مخاض نقل است که
حمل او یکساعت بود و
تسعه نه ماه یکساعت و
وضع در یکساعت که
نخلت و الماء [illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

و [illegible]

کرده‌اند و از رسول [illegible] معنی سری پرسیدند فرمود که جدول است و [illegible] گویند جبرئیل پای بر زمین زد آب شیرین [illegible]
ایشان [illegible] خوش [illegible] از امام محمد باقر و جعفر مرویست که عیسی پای بر زمین زد و چشمه آب بجوشید و [illegible] سری بمعنی سرور [illegible]
چون آن شخص [illegible] و حسن [illegible] کرده‌اند که سری مشتق از سراوت است بمعنی سیادت و رفعت شرافت [illegible] باشد
از حسن روایتست که [illegible] عیسی [illegible] شریف بود [illegible] آنکه [illegible]
در زیر تو [illegible] حق سبحانه و تعالی [illegible] خلق [illegible] چون [illegible] پس [illegible] باشد که حق سبحانه
در تحت تو [illegible] باشد [illegible] پسندیده و اخلاق [illegible] **وَهُزِّي إِلَيْكِ** و بجنبان
و میل ده بسوی خود **بِجِذْعِ النَّخْلَةِ** تنه خرمای خشک شده را [illegible] تاکید [illegible] بایدیکم الی التهلکة و قرا
[illegible] حضرت [illegible] جبرئیل [illegible] عیسی [illegible] خرما را [illegible] حرکت ده **تُسَاقِطْ** تا فرو ریزد و حفص تساقط
خوانده از باب تفاعل مشتق از مساقطه بمعنی اسقاط یعنی تا بیندازد آن درخت **عَلَيْكِ رُطَبًا جَنِيًّا** بر تو خرمای تر و تازه چیده
و بنا بر قرائت [illegible] تمیز [illegible] **فَكُلِي** پس بخور از رطب **وَاشْرَبِي** و بیاشام از آب **وَقَرِّي عَيْنًا** و روشن ساز چشم خود را
یعنی خاطر خود را خوش کن [illegible] خرمای [illegible] مشتق است از
قرار و استراحت یعنی [illegible] مکن [illegible] کما [illegible] خیر [illegible] لا [illegible] العسل [illegible] زنان زاینده [illegible]
خرمای تازه [illegible] عسل [illegible] شفای [illegible] حیث قال فیه شفاء
للناس [illegible] میمون [illegible] چون [illegible] خرمای [illegible] مرویست که [illegible]
در [illegible] و [illegible] سلیمان [illegible]
[illegible] چون [illegible] علیه مرویست [illegible]
الا [illegible] تمر [illegible] طعام [illegible]
در وقت نفاس [illegible] حضرت [illegible] و بعضی گویند [illegible] مریم [illegible]
یکی [illegible] ایشان [illegible] از اهل
[illegible] خارجست
و [illegible] و قرّی عینا یعنی خاطر خود را [illegible]
خوشحال ساز [illegible] و ضع حمل [illegible] مریم [illegible] الیک [illegible] خطاب کشت
[illegible] پیش از [illegible] بودم [illegible] بوده [illegible]
میوه [illegible] درخت [illegible] حکمت [illegible] پیش از [illegible] و [illegible]
جمیع الوجوه [illegible] تعالی [illegible] حکمت [illegible] درخت خرما [illegible]
و [illegible] حدیث [illegible]
و [illegible] شعر [illegible] مرویست که [illegible] مریم [illegible] خطاب [illegible]
خود را [illegible] خرما [illegible]
تر و تازه [illegible] روایت [illegible] از ابی عبدالله علیه السلام [illegible] مریم [illegible]
[illegible] حق سبحانه و تعالی [illegible] عیسی [illegible]
[illegible] چشمه [illegible] بهشت [illegible] مریم [illegible] روزه [illegible] **فَإِمَّا تَرَيِنَّ**
پس اگر ببینی **مِنَ الْبَشَرِ أَحَدًا** از آدمیان کسی [illegible] **فَقُولِي إِنِّي نَذَرْتُ**
بدرستیکه من نذر کرده‌ام **لِلرَّحْمَٰنِ صَوْمًا** برای خدا روزه [illegible] شریعت [illegible] طعام و کلام [illegible]
[illegible] منسوخ [illegible] **فَلَنْ أُكَلِّمَ الْيَوْمَ إِنْسِيًّا** [illegible] سخن [illegible]
[illegible] حق سبحانه [illegible] ابن عباس [illegible] صوم [illegible] الرحمن
[illegible] سخن [illegible] حق سبحانه با او امر
کرد [illegible] روزه [illegible] للرحمن صوما [illegible]
[illegible] سخن [illegible]
[illegible] مریم [illegible]
[illegible] فلن اکلم الیوم انسیا [illegible]
[illegible] مریم [illegible] عیسی علیه السلام [illegible]

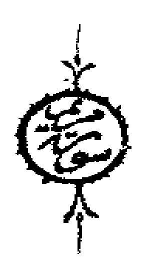
در وقتیکه از مریم [illegible] کما [illegible] خارق [illegible] از [illegible]

طاعن را قطع کند قسم بجهت کرامت خدا و لوسفها و مجاهد گویند چهت کلام با ایشان و معاهن دلالت بر آنکه سکوت از سفها واجبست و ترک جواب دادن کم سخن ایشان موجب اهانت و مقت عرض باشد لازم آورد اند که چون اهل بیت مریم از اوصحرا رفتند ندیدند متفحص و مشغول شدند از هر جا و از هر کس میجستند تا کسی نشان داد که او را در بیت لحم دیدم قوم او به انتظار نشستند مریم چون ایشان را دید عیسی را بر گرفته متوجه ایشان شد و هیبتیکه عیسی معدوده بامادر بعضی گویند مادر گفت ای مادر من بنده خدا و مسیح وی ام از قوم خود اندیشه مکن و در مکالمه ایشان واگذار فَأَتَتْ بِهِ پس آورد مریم عیسی را قَوْمَهَا بقوم خود تَحْمِلُهُ در حالتیکه بر داشته بود او را میکریم چشم انکه هر چند مادر و کودک را دیدند متنبه شدند که بگریستند چه او از خاندان نبوت و فتوت بود و آبا و اجداد او بورع و تقوی و صلاحیت معروف بودند و وی به سمت طهارت متصف و مشهور چون این حال از وی دیدند متعجب شدند قَالُوا يَا مَرْيَمُ گفتند ای مریم لَقَدْ جِئْتِ بدرستیکه آمدی شَيْئًا فَرِيًّا بچیزی عجیب بدیع کرده بودی ای اهل بیت تو مانند این نبوده و نیست و از مثل تو این صورت متصور نبود پس از تو این کار بسی عجیب و غریبست و از جمله فریت بمعنی مرتکب امر قبیح و منکرا است مشتق از افتری که بمعنی کذب است که متفق بود بمعنی و در دیگری زشت بدینها يَا أُخْتَ هَارُونَ ای خواهر هرون از کلبی منقولست که او برادر پدر مریم بود و بعض طریقت و زهد و صلاحیت مشهور و معروف و نزد سلک مراد هرون برادر موسی است نسبت دادن مریم را با وی بجهت آنست که از اولاد او بود همچنانکه میگویند یا اخا همدان و گویند وا از اعقاب وی بود و در طبقه از خوت وی میان او و هرون هزار سال بود و نزد سعید بن جبیر هرون مردی فاسق بود مشهور بزنا و فسق مریم را در فسق و عمل با وی تشبیه کردند که ای تو مثل او شبیه ترتیب فعل و ابن عباس و قتاده و کعب و ابن زید مغیرة بن شعبه از پیغمبر صلی الله علیه و آله نقل کرده که هرون مردی صالح بود در بنی اسرائیل که در صلاحیت و پرهیزکاری مشهور بود و هر که بصلاحیت شهرت میداشت و برا به هرون نسبت میدادند مرویست که چون او وفات کرد چهل هزار کس تشییع جنازه او کردند و همه هرون نام داشتند بجهت تیمن و تبرک بام او پس معنی آنست که ای مانند هرون در صلاح و تقوی مَا كَانَ أَبُوكِ نبود پدر تو امْرَأَ سَوْءٍ مرد بدی یعنی شخصی که عمل بد کرده باشد و بفعل بد اقدام نمود وَمَا كَانَتْ أُمُّكِ و نبود مادر تو و حنه بنت فاقود بَغِيًّا زانیه و معنی این کلام برای تقریر است و تنبیه بر آنکه فواحش از اولاد صالحین افحش است نقل از این کنند بروایت کلبی که در آن وقت که مریم از قوم بیرون رفت بود عیسی چهل روزه بود بدین حال اطلاع یافتند و بغضب بیامدند و اراده اذای او کردند و سنگ خواست که او را سنگسار کنند جبرئیل او را منع کرد مباد اگر نسبت باو بدی کنی که این قدرت الهی و کرامت پادشاهی است پس از آن گذشت و بروایتی یکی بطریق موافقت و بیگری اهانت متولد شد و هفت عیسی را بر داشته مریم را همراه که هر یک بمانند مریم بود آنجا مدتی بود تا اهل بیت ایشان تمام و منتهی شد تا آنکه مریم از کلفت نفاس پاک شد بعد از آن مریم عیسی را بر داشته از غار بیرون آمد عیسی با مادر تکلم آغاز کرد که آیا اَبشری یا امی فَإِنِّي عَبْدُ اللَّهِ و مسیحه ای مادر تو را بشارت باد که من بنده خدا و مسیح اویم و چون به اهل خود در آمد ایشان از حال او دیدند بگریستند و گفتند ای مریم ما از خاندانی ایم که هرگز از ما مثل این عمل صادر نشده این امر عجیب و غریب که از تو بظهور رسید فَأَشَارَتْ إِلَيْهِ پس مریم اشارت کرد بعیسی علیه السلام که با وی سخن گوئید و جواب از وی شنوید قَالُوا گفتند باو كَيْفَ نُكَلِّمُ چگونه سخن کنیم مَنْ كَانَ فِي الْمَهْدِ با آنکه در گهواره است یعنی و در این وقت که شما بگویند او را است يا در حجر مادر صَبِيًّا در حالیکه کودکیست که نه مخاطب و تکلم بود و جواب ندارد بدانکه کان در این مقام زایدست نزد بعضی متکلمین و صبیا حال از ضمیر مستکن در ظرف و میتواند بود که تامه باشد و دائم مدلول وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا و بمعنی حدث و در کشاف گفته که کان برای ایقاع مضمون جمله است در زمان ماضی مبهم که صلاحیت نزدیک و بعید هر دو دارد اما در این مقام مخصوص است بزمان قریب معنی کلام ما آنست که ما این را شنیده ایم و تعجب میتواند بود که تکلم حکایت باشد از حال ماضیه یعنی چگونه سخن گوئیم با کسی که در زمان سخن کرده باشد با صبیان که در مهد بود ما سخن کنیم با او و گویند مریم گفت که جواب را از این کودک بشنوید عقیل یشان زیاده گشته گفتند بر او که با اینعمل قبیح و فعل شنیع که از تو صادر شده تکفی مع ذلک با ما استهزاء و سخریه میکنی و میگوئی که طفلی که در وی جواب ما باید داد چون مدعلان شد ندکه او را رجم نمایند که ناگاه عیسی بفرمان خدای تعالی دهن از پستان بر داشته و با ایشان کرد بر خاست چپ خود تکیه کرد و بسبابه خود اشاره فرمود و بزبان فصیح بیان بلیغ قَالَ إِنِّي عَبْدُ اللَّهِ گفت بدرستیکه من بنده خدایم تقدیم اقرار عبودیت جهت ابطال قول آنکسانیست که دعوی ربوبیت او کردند چه علم الهی تعلق گرفته بود بدین که غلاة در او دعوی الوهیت کنند پس بجهت این حق سبحانه اول او را ناطق ساخت با اقرار بعبودیت و همچنین امیرالمؤمنین علیه السلام چون دانست که جماعتی غلاة در حق او گویند آنچه در باره عیسی گفتند همیشه فرمودی انا عبد الله و اخو رسول الله و در یکی مناقب که کرسی سخن آنحضرت آن لم عبد یا کنند نفاقیکه فرمود از شر آن کی بنده او هم و اینکلام او رد قول است غالی مفرط و ناصب که انا عبد الله و رسول من مخزی باقی و عیسی نیز بجهت ابطال اعتقاد غلاة که بر وجه الوهیت او افکنده اند و از جهت تنبیه او بر کذب نسب داده و قایل بالوهیت شده اند او خود را بنده خدا گفت تا مقتضای نواصب بجهت غنا و وحشت نحیف او تقصیر ننمود از این بر تنزیه او نقص منع کرد اند بعد از این قول منبر است و بکلام لا یعلمها الا لعل از کتاب یعنی این کلمه را کسی بکی نگوید

مکر و دروغ گویند که ما را عیب و تهمت خود باشد از جماعتی اند که بنا حق دعوی خلافت رسول خدا کردند و او را در کنج خود نشانیدند
و باتفاق جمیع امت آنحضرت از ابتدای صغر سن تا حین وفات شخص خدا پرستید و در هیچ ساعتی خود را بغیر خدا بر زمین ننهاد و از شرک و بت
پرستیدن تبرا بود و عمر که چند سال بود اسلام او بعد از کفر و بت پرستیدن بود پس چنانکه عیسی را پیش از بلوغ و قبل از تکلیف کمال عقل
دادند تا اقرار کرد بعبودیت خدا و گفت انی عبد الله امیر المؤمنین علیه السلام نیز قبل از بلوغ کمال عقل دادند تا رسول خدا او را بتکلیف
دعوت کرد و عقل و تمیز او تا بالغ بود و پیش از تحریف وقت بلوغ دعوت اسلام در داد و دیگران هر وقت تکلیف ایشان بغیر ذو
الفقار و باسلام درآوردند و بایشان مفاخرت کرده و فرمود سبقتکم الی الاسلام طرا غلاما ما بلغت اوان حلمی و از سنگ منقولست که راوی
کرده که اشاره کرد بقوم خود که با عیسی سخن گوئید ایشان در غضب شده گفتند لسخریتها بنا اشد علینا من زناها ما سخریتها استهزا
مریم بما سخت تر است بر ما از زنای او و چون عیسی زبان بگشاد انی عبد الله بگشود و از آن متحیر شده گفتند ان هذا الامر عظیم یا امر
عظیم عجیب و غریب پس همه متوجه عیسی شدند تا دیگر از وی چه میشنوند فرمود که آتانی الکتاب داد است خدا مرا کتاب یعنی حکم
کرده و ازل که انجیل بمن دهد و ذکر آتیان بصورت ماضی بجهت تحقق وقوع باشد و معنی اینکه سیؤتینی الکتاب یعنی و دادنی باشد که خدا
تعالی کتاب انجیل بمن دهد و ثعلبی در تفسیر خود آورده که مراد آنست که تعلیم داد تورات بمن در شکم مادر و مثل اینست قوله وَجَعَلَنِی نَبِیًّا
و گردانید مرا پیغمبر یعنی حکم کرده که پیغمبری بمن دهد یا و دانسته که مرا مبعوث سازد و بنا بر این معنی تکلم وی بجهت معجزه مریمست برای
برائت ساحت وی و از جبائی و حسن منقولست که حق تعالی او را در صغر سن کمال عقل داد و پیغمبر ساخت او را در آن حال که چهل روزه شد
بروایتی و در همان ساعت که متولد شد بروایت ابن عباس و اکثر مفسران دعوی پیغمبری کرده و تلاوت انجیل نموده و تکلم بطریق اعجاز
نموده و بنده کائن خدا را دعوی میکرد و ظاهر مطابق این قولست وَجَعَلَنِی مُبَارَکًا و ساخت مرا با برکت و نفع أَیْنَ مَا کُنْتُ
هر جا که باشم و بهر موضع که توجه نمایم و برکت بمعنی نما و خیریت و مبارک کسی که بسبب خیر و نفع او زیاده شود و مجاهد
گفته که معنی آنست که مرا معلم خیر کرده و مقوی قول اوست آنچه در روایت صحیح وارد است که عیسی در هر جا که رو آورد
[illegible] و بدعای وی شفا یافتند و اگر جائی قحط واقع شدی و باران نیامدی ببرکت قدم وی باران آمدی و خصب
و خیر پیدا شدی و از جبائی مرویست که چون برکت در اصل لغت بمعنی ثبوتست پس معنی آنست که خدا مرا بر ایمان و طاعت خود ثابت گردانید
وَأَوْصَانِی بِالصَّلَاةِ وَالزَّکَاةِ و وصیت نمود یعنی امر کرد مرا بالصلوة بر اقامت نماز و ادای زکوة اگر مالک شوم یا بتطهیر نفس از
رذایل مَا دُمْتُ حَیًّا مادام که زنده باشم و قول او ظهارت بدان و باب بینش را صحیح انش مخفی نیست که امیر المؤمنین صلوات الله
علیه نیز باین صفات موصوفست باین نعوت منعوت بود اما اولا چنانکه در شأن عیسی گفت انی عبد الله تا و قوله بهتانات باشد که
غلو کردند و گفتند که المسیح ابن الله و بعد از آن گفت و جعلنی نبیا تا منع جهودان کند که تفریط کردند در او و گفتند هو ابن یوسف
النجار امیر المؤمنین نیز گفت انا عبد الله تا غلات افراط نکنند و نگویند که او خداست بعد از آن فرمود که انا خو رسول الله تا نواصب
تفریط نکنند و سلب خلافت و امامت او نکنند لیکن نشنودند با وجود این در شأن او افراط و تفریط کردند و بعضی او را رب
و شدند و جمعی او را از مرتبه خلافت منع کردند چنانکه در شأن عیسی که جمعی او را پسر خدا گفتند و گروهی او را بر پسر یوسف
نسبت دادند و با وجود منع آنحضرت از امامت خلافت سلب نمانداز بکردند و گفتند ایمان او صحیح نبود در حال صبی بود
صبیان را اعتبار نیست و این محل تعجبست دلیل ... تعصب ایشانکه نبوت عیسی را در صبی قبول دارند و ایمان امیر
علیه السلام قبول نمیکنند و نیز رسالت ... بعد ... حضرت رسالت و ابن طعن نسبت
بحضرت رسالت بیشتر است چه این دلالت دارد بر آنکه پیغمبر صلی الله علیه و آله علی علیه السلام را اهل دعوت نبود یا دعوت
کرده باشد و نیکو آنکه دعوت پیغمبر او را مراد نبوده پس لازم آید که تکلیف ما لا یطاق کرده باشد و این قبیحست و قبیح از پیغمبر
معلوم شد که پیغمبر صلی الله علیه و آله او را بمرتبه عالی اهلیت اسلام دعوت نمود و بمرتبه اهلیت تکلیف بود و اما ثانیا چنانکه خدا
عیسی را از زمان صغر کتاب داده و اورا تورات و انجیل و دانستن احکام او قدرت داد امیر المؤمنین علیه السلام را نیز او فی از انکه
بار باشا حضرت رسالت صلی الله علیه و آله علوم شریعت واقف ساخته و فطنت و ذکای او بروجهی بود که هر چه از پیغمبر میشنید حفظ
میکرد و هرگز آنرا فراموش نمیکرد تا آنکه در حق وی آیه اذن واعیة نازل شد و اما ثالثا پس چنانکه عیسی گفت
وجعلنی مبارکا بجهت برکت وجود او مریض و اعمی و امثال اینها از مرض و علت شفا یافتند و اکثر مردم ببرکت او اسلام درآمدند
و بسبب ایمان شاه ولایت نیز اکثر اهل شرک از ظلمات کفر و شرک بضیاء اخلاص و نور ایمان و هدایت رسیدند
بعضی بجهت خوف تیغ جان ستان او و بعضی بسبب مشاهده معجزه و وصلی الله علیه و آله اما رابع بجهت آنکه عیسی چنانکه
در شرح حال خود گفت که و اوصانی بالصلوة والزکوة ما دمت حیا امیر المؤمنین علیه السلام نیز در عبادت بمرتبه عالی بود که
شبانروزی هزار رکعت نماز میگزارد و در حالت رکوع انگشتری بسائل داد تا در حق او این آیه نازل شد
کرد انما ولیکم الله و رسوله و الذین آمنوا الذین یقیمون الصلوة و یؤتون الزکوة و هم راکعون و بعد از آن عیسی علیه السلام از لطف خود

ومن نیز خود نماز میگزاردم و بها زکات را اخبار ایشان کرده تا اقتدا بمن نموده بطریق نماز و صلوة کنند و گفت وَبَرًّا بِوَالِدَتِي یعنی
برپا دارنده نیکوکار ساخت مرا با مادر خود و مهربان برو که رنجانیده او خاصه از فرمان او سر نپیچم وَلَمْ يَجْعَلْنِي و نگردانید مرا جَبَّارًا
گردنکشی متکبر که با خلق تکبر کنم شَقِيًّا بدبختی که بعقوق مادر گرفتار گردم یعنی نه جبارم و نه شقی ام بلکه با جمیع مردمان بطریق تواضع
و تخلق سلوک میکنم و در جمیع حالات مامورم و منقاد اویم و این از آنست که بواسطه توفیق و لطف الهی که شامل من شد از این صفت مذموم
مبرا و منزهم و اختیار آن میکنم که از کبر و تجبر دور باشم و از او تواضع داشتن و حسن خلق و طریق
ملاطفت پیش گرفتن و انقیاد او بامر الهی و ظهور و ضوح و اشتهار است و هیچکس از این نیست که نماید و چون عیسی سخن را
باینجا رسانید ختم سخن بر این کرد وَالسَّلَامُ عَلَيَّ و سلام خدای بر من است چنانکه بر یحیی يَوْمَ وُلِدْتُ روزی که زاده
وَيَوْمَ أَمُوتُ و روزی که بمیرم وَيَوْمَ أُبْعَثُ حَيًّا و روزی که برانگیخته شوم زنده الف و لام در السلام از برای تعریف عهد است یعنی آن سلام
یحیی بود که گویند جاء في محل نکره کان من فعل ... یعنی همان سلام که متوجه یحیی بود در این مواضع متوجه منست
در این موضع و اظهر آنست که الف و لام برای تعریف جنس است و معنی آنکه جنس السلام علی خاصه و این تعریض است بلعنت کردن
بر کسانیکه مریم را تهمت ساختند چه هرگاه شخصی گوید که جنس سلام بمن خاصه مستلزم تعریض است باینکه ضد او بر شما است
و نظیر اینست قوله تعالی والسلام علی من اتبع الهدی یعنی ان العذاب علی من کذب و تولی و این ... کرده که آنکه انبیا را
وصف نفس خود کنند ... باشد بآن ... یحیی
گفت که انت خیر منی فاشفع لی عند الله تو بهتر از منی شفیع من شو نزد خدا عیسی جواب گفت بل انت خیر منی ... و سلام الله علیه
بلکه تو بهتر از منی ... که من سلام بر خود کردم و سلام کرد خدای تعالی بر تو ... به عکس است ...
مرتبه بود که ... خدا ... از ذنب ... و از جمیع ذنوب صغیره و کبیره ...
... و عنایت مخصوص ... که ... باختصاص یحیی بسلام ... عیسی
... یکی گفت که ان خیر ... میکند ... عیسی چون سخن
باینجا رسانید دیگر سخن نگفت تا آنگاه که به حد تکلم رسید و از حضرت رسالت صلی الله علیه و سلم مرویست که هیچ کس در مهد سخن نگفت
مگر سه کس عیسی و شاهد یوسف و ... صاحب جریج و همام عیسی ... طفل ...
... در ... حکایت کرده
ماشطه دختر فرعون بروایت ابن عباس آنست که سید عالم صلی الله علیه و سلم فرمود که در شب معراج چون به بهشت رسیدم بوی خوش شنیدم
من رسیدم که از این خوشتر ... جبرئیل گفت بوی ماشطه دختر فرعون که ایمان پنهان داشت
روزی سر دختر فرعون را شانه میکرد شانه از دستش بیفتاد گفت بسم الله دختر فرعون گفت از پدرم ... کرد
... خدای
... گفت ربی و ربک الله فرعون بفرمود تا ... بر افروختند ... و ... پیش چشم او
... انداختند تا نوبت بکودک شیر خواره رسید ... مادر
... و اما قصه صاحب جریج بروایت ابو هریره از رسول صلی الله علیه و سلم ... که جریج عابد ... بود
همیشه بعبادت مشغول بود و ... روزی مادر ... آمد و ... کرد او ...
... جریج ... جواب مادر ... گفت ... پس نماز را قطع نکرد و جواب
مادر نداد ... جواب نداد ... مادر ...
گفت خدایا او را از دنیا مبر تا آنکه ... و ... بود ... گفتند ... و شب
... جریج ... گفتند این کودک ... حاصل شد
... پادشاه ... خدا ...
... جریج گفت ... یا غلام من
ابوک ای کودک پدر تو کیست کودک بزبان فصیح گفت فلان ... متعجب شدند ... و بر ایشان ظاهر شد
... گفتند ... بسازیم گفت ...
... عیسی ... که ...
... عیسی ... بعد از ذکر عیسی ... قول ...
تمهید نمینماید که ذَلِكَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ یعنی آنکه ذکر او گذشت که ... ولادت ... نبوت تکلم نمود ...
مذکور ... که عیسی بن مریم است ... بعضی از ایشان ...

ابن الله وخدا مى‌یا ابن یوسف نجار میگویند وکروهی ساحر وکذاب قوله قَوْلَ الْحَقِّ منصوب است بر مصدریت که مؤکد جمله مذکوره
وقائل آن حفص وعاصم وابن عامر ویعقوب‌اند یعنی اقول قول الحق کقوله وعد الله حقا یعنی میگویم گفتن درست راست ومیتواند بود که تقدیر این باشد
که قال عیسی قول الحق یعنی گفت عیسی گفتن درست یا منصوب باشد بر مدح اگر قول حق مفسر باشد بکلمة الله وتسمیه وی بقول الحق وکلمة
الله بجهت آنکه تولد او محض گفتار خداست که آن کلمه کن است بدون واسطه پدر یا از قبیل تسمیه مسبب باشد باسم سبب بنا بر احتمال اول
بود که قول بمعنی اسم ونسبتها باشد یعنی گفتن حق سبحانه که آن لفظ کن است یا بمعنی ثبات وصدق یعنی گفتن راست ودرست مؤید اینست
قوله الَّذِي فِيهِ يَمْتَرُونَ یعنی آن قولی که حق است شک میکنند در وی یا منازعه میکنند با یکدیگر در امر او چون آنکه گفتند
ساحر کذاب است وتولد او از یوسف نجار است ونصاری میگویند که ابن الله وثالث ثلثه است وبنا بر معنی اول مشتق از مریه است که بمعنی شک است وثانی
از تماری که بمعنی تنازع است بعد از آن بجهت تکذیب نصاری وتنزیه خود از قول ایشان میفرماید که مَا كَانَ لِلَّهِ نیست ونشاید مر خدای را
أَنْ يَتَّخِذَ مِنْ وَلَدٍ آنکه فرا گیرد فرزندی سُبْحَانَهُ منزه ومبرا است از اتخاذ ولد چه ولد مجانس والد باشد وبراهین بامر
ثابت گشته وسبحانه از جنسیت ومثلیت منزه است پس حصول ولد او محال باشد واز دایره مقدورات او بیرون وسبحانه خارج است از آنکه امور وی محتاج
که مقصود او ونیست پس تبکیت ایشان میکند بقوله إِذَا قَضَىٰ أَمْرًا چون حکم کند خدا بچیزی یعنی اراده احداث شیئ نماید فَإِنَّمَا
يَقُولُ لَهُ پس جز این نیست که گوید مر آن چیز را کُنْ باش فَيَكُونُ پس میباشد بلا تأخیر کسی که قدرت او باین وجه باشد
که بلفظ ایجاد شیئ نماید منزه خواهد بود از مشابهت مخلوق ومبرا از احتیاج در اتخاذ ولد بآجال الاناث بدانکه قول اینجا بر
سبیل مجاز است وحقیقت معنی آنست که چون او سبحانه اراده شیئ نماید بفعل آن موجود شود بی توقف پس این تشبیه است مر امر
مطاع که مأمور ممتثل امر آن آمر بعد از آن حبیب خود را بدعوت بندگان امر میکند بقوله وَإِنَّ اللَّهَ وبدرستیکه خدای تعالی
رَبِّي وَرَبُّكُمْ پروردگار من وپروردگار شما است فَاعْبُدُوهُ پس بپرستید او را وبعبادت خود مشغول شوید هَٰذَا اینست
صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ راه راستی که موصل است بمنازل رضوان ومحال غفران ومشار الیه هذا یا مضمون جمله امر است یا جمیع امور
سابقه وجمله اولی اشارة است باستکمال قوت عملیه که آن ملازمت طاعت عبادت واتیان باوامر واجتناب از نواهی است وثانی
اشارة است بآن که توحید است که جمع میان آن دو طریقت که مشهور است باستقامت میتواند بود وکما کان لله تا اینجا از تتمه
کلام عیسی باشد وقوله قول الحق الذی فیه یمترون جمله معترضه وبنا بر آنکه کلام حضرت رسالت باشد مقدر است بانکه قل یا محمد
لامتک ما کان لله تا قوله صراط مستقیم فَاخْتَلَفَ الْأَحْزَابُ پس اختلاف کردند جمیع فرق مِنْ بَيْنِهِمْ از میان مردمان در باب
عیسی علیه السلام یعنی هر حزبی اعتقاد چیزی کردند که مخالف اعتقاد حزب دیگر بود چه یهود از طریق تفریط کرفتند وترسایان در
جانب افراط افتادند با آنکه ترسایان مختلف شدند وسه فرقه شدند نسطوریه عیسی را ابن الله گفتند ویعقوبیه او را خدا
قایل شدند وملکائیه گفتند که او بنده خدا است وپیغمبر او با جمیع فرقها دیگر در وی اختلاف کردند یهود از آن بتفریط وترسایان
بافراط ومسلمانان باقتصاد که آن مضمون انی عبد الله تا آخر آیات است بنا بر این من زاید است وبنا بر قول ثانی برای تبعیض
یعنی از میان ایشان اختلاف کرده‌اند وباقوال باطله قایل شده‌اند وما غیر ایشان بر دین حق بودند واعتقاد صحیح داشتند
یا مردم حق وباطل را اختلاف کردند فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ كَفَرُوا پس وای مر آنان را که کافر شدند مِنْ مَشْهَدِ يَوْمٍ عَظِيمٍ از
وقت حاضر شدن یا مکان حضور در روز بزرگ یعنی قیامت یا از مشاهده اهوال آن روز بر ایشان چه روز قیامت ملائکه
وانبیا والسنه وجوارح کفار بر کفر بکافران ایشان گواهی دهند یا مراد وقت شهادت باشد یا مکان آن ونزد بعضی
مراد از آن وقتی است که گواهی دادند بانکه در حق عیسی وما در او آنچه دادند أَسْمِعْ بِهِمْ وَأَبْصِرْ این هر دو فعل تعجب است در تأکید
بصیغه امر واقع شده بجهت اعتبار مبالغه یعنی چه شنوا باشند کافران وچه بینا يَوْمَ يَأْتُونَنَا در آن روز که بیایند بما
یعنی بعرصه قیامت حاضر شوند ولیکن سود نکند ایشان را دیدن وشنیدن یعنی بینا آیند بنا آنکه کنند وعید الهی را وبدان منتفع
گردند تا نفع دهد وچون حق سبحانه تعجب نمیشود پس معنی آنست که اسماع وابصار ایشان بحدیست که بان تعجب باید کرد بعد
از آنکه اصم واعمی بودند در دنیا ومواعید وآیات الهی بسمع رضا وعین قبول نمیشنیدند ونمیدیدند که هذا این سخن بر طریق
تهدید است یعنی چه شنوا باشند بعقاب وحشت وچه بینا بعقوبات واهوال شدیده ونزد جبائی اسمع وابصر صیغه امر است
وخطاب بحضرت رسالت صلی الله علیه وسلم یعنی بشنوان وبینا کن ایشان را از مواعید این روز وبنما احوال ایشان تا باید از عقوبات
امان یابند بنا بر قول اول بهم در موضع رفع است وبنا بر ثانی محل نصب بعد از آن ذکر حال ایشان میفرماید لَٰكِنِ الظَّالِمُونَ الْيَوْمَ
لیکن ستمکاران امروز یعنی در دنیا فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ در گمراهی آشکاراند وایشان چه از شنیدن وچه از دیدن ... غافل‌اند از دین حق
نموده‌اند وبجهت تصلیل ایشان که کافران در دنیا اند مانند با موری مقتبل که آخرت با ایشان در آخرت فایده ندهد
وایقاع ظالمین موقع ضمیر اشعار است بانکه ظلم کرده بر نفسهای خود که استماع سخن حق نکردند وندیدند آیات دانای ودیعتی که آیات
نفع مینماید وبجهت تسجیل بر غفلت ایشان بضلالت وذم است نسبت بایشان یعنی غفلت ایشان ضلالی است ظاهر وهویدا ابو مسلم گفته

کرا یشان کوره نا شنیده انکه طبع باشد چشم بکم عدم تدبر ایشانست با نچه شنوند و بینند نه انکه معیوب باشند بالفعل ظاهر که از آنکه کر نی
و کور نیست چه حق سبحانه فرموده لکن الظالمون الیوم فی ضلال مبین لیکن ستمکاران امروز در دنیا در گمراهی ظاهرند اسمع بهم وابصر نا شنوا و نابینا باشند چشم و گوش ایشان
بعد از آن پیغمبر صلی الله علیه وآله را میفرماید که **وَأَنذِرْهُمْ** و بیم کن ایشان را یعنی کفار را که **يَوْمَ الْحَسْرَةِ** از روز ندامت که بدکاران متحسر
باشند که چرا بد کردیم و نیکوکاران حسرت خورند که چرا نیکوی بیشتر نکردیم **إِذْ قُضِيَ الْأَمْرُ** بدل الیوم است یعنی نداری ایشان را از روزیکه تمام
شود کار یعنی در حساب فارغ شده شود و حکم صادر گردد که فریق فی الجنة و فریق فی السعیر یا انکه ظرف حسرت باشد یعنی از حسرت خوردن
وقتیکه حساب تمام شوند و بعضی را به بهشت و بعضی را بدوزخ در آورند یا نوبت که حکم کرده شود بر اهل جنت و نار باز ایشان
نمانند که امید رجوع بدنیا داشته باشند تا تدارک نمایند و حسرت خوانند و حسرت شوق باشد یعنی کشف عیوب و مکر کشف
شود که قوله یوم تبلی السرائر یا از حسرت یعنی تحیرات یعنی وقتیکه حیرت و سرگردان باشند **وَهُمْ فِي غَفْلَةٍ** حالست متعلق بقوله
فی ضلال مبین و ما بین جمله معترضه است یعنی کفار در گمراهی هویدا اند در حالتیکه ایشان در غفلت و بیخبری اند از احوال آخرت بجهت اشتغال
ایشان بحطام دنیوی **وَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ** در حالتیکه ایشان نمیگروند با خرت و متعلقات آن و یا انکه متعلق باشد باندرهم و بنا بر این
حال متضمن تعلیلست معنی اینکه بیم کن ایشان را و انذار کن در غفلت ایمان نمی آرند یعنی بسبب غفلت و عدم ایمان انذار ایشان کن
مسلم در صحیح خود از ابو سعید خدری روایت کرده که رسول صلی الله علیه وآله فرموده که چون روز قیامت شود مرگ را بیارند
حق سبحانه مرگ را بصورت کبش املح که آن گوسفند سیاه سفید است مثل سازد و بفرماید تا ان را در میان اهل دوزخ و بهشت بداریم و ندا
در دهند که اهل جنت و نار این مرگ است همه شناسند هر کوینده ملا مر این است پس بفرماید تا او را بکشند بعد از ان ایشان را نداکنند که
اهل الجنة خلود بلا موت و یا اهل النار خلود بلا موت ای اهل بهشت و دوزخ شما همیشه جاوید باشید که مرگ برای شما نیست پس پیغمبر صلی الله علیه
وآله این آیت را تلاوت فرمود که وانذرهم یوم الحسرة اذ قضی الامر یعنی ذبح الموت یعنی در ان وقت که این کبش که بصورت مرگ است بکشند اهل دوزخ
حسرت خورند و بعد از ان فرموده که بهشتیان چون این کبش را بکشند چندان فرحناک و شادمان شوند که اگر مرگ بودی همه از شادی هلاک شدندی
و دوزخیان چندان غمگین شوند که اگر مرگ بودی همه از حزن و اندوه هلاک گشتندی و این روایت اصحاب ما نیز از ابی جعفر و ابی عبد الله
علیهما السلام نقل کرده اند که ذبح مرگ بر طریق تمثیل است یعنی با ایشان کوینه که چنانچه این کبش مذبوح است
مذبوح امید حیات از و مرتفع است همچنین اهل دوزخ را امید ان نباشد که بمیرند و از عذاب نکال برهند و اهل بهشت را خوف ان
نباشد که فوت شوند و از نعیم بهشت محروم مانند **إِنَّا نَحْنُ** بدرستیکه ما **نَرِثُ الْأَرْضَ** میراث بریم زمین را **وَمَنْ عَلَيْهَا** و
هر که را که بر روی زمین است یعنی همه را فانی سازیم چنانچه هیچکس باقی نماند بر زمین که مالک و متصرف باشد غیر از ما و ملک و ملک همه بما
راجع شود یا انکه با فنا و اهلاک اینها مالکیم بر همه زمین و هر که بر زمین است بر وجه ارثیم چنانکه وارث که در میراث تصرف میکند بر طریق
ذکر ارث بر طریق تمثیل است یعنی چنانکه ملک مورث منتقل بوارث میشود و بوجه تصرف او در میاید همچنین بعد از هلاک همه ملکوت
در تحت تصرف ما باشد هیچکس نماند که مدعی ان که چنانکه خلق دعوی میکنند **وَإِلَيْنَا يُرْجَعُونَ** و بسوی ما رجعت کنند کافران
بعد از مرگ یعنی بجای که غیر ما مالک امری نباشد و ما جزا و سزای اعمال با ایشان رسانیم و در کشف و در [illegible] اشاره است بما
احدیت و فنای خلقیت یعنی چون سطوات تجلیات صفت از بدای الجلال و رسوم کونیات در نیاید همه را محو سازد و غبار اغیار از دامن هستی
بیفشاند و نظام اعلام بر هم زند چون منکری ندا کند که لمن الملک الیوم و چون ماسوا معدوم باشند بلا اسناد جمال محمد
مرتبه مدعی کمال سیوحی در جواب گوید لله الواحد القهار و بعد از ذکر احوال یحیی و زکریا و مریم و عیسی قصه ابرهیم را بیان میکند تا بدانند که
بدو انبیا ایشان که بوده در طریق نجات سلوک نمایند و میگوید که **وَاذْكُرْ** و یاد کن ای محمد برای قوم خود **فِي الْكِتَابِ** در قران ابرهیم قصه
ابرهیم علیه السلام را که همه اهل ملل و ادیان بفضل و تقدم معترف اند و مشرکان عرب بفرزندی او مباهات میکنند بر ایشان از توحید
او خبر ده و بگو با ایشان که **إِنَّهُ** بدرستیکه او **كَانَ صِدِّيقًا** بود و هست بسیار راست گوینده و تصدیق نماینده و این صیغه مبالغت
و نظیر اینست خمیر و نطیق و مراد از ان فرط صدق است و کمال در امر نبوت است که کثرت تصدیق یابد که غیر ما خوبی باشد که
و رسل و یعنی او در اقوال و افعال او و اعتقاد بر شأن و مصدق بود **نَبِيًّا** پیغمبر خبر دهنده بالبلند مرتبه مشتق از نبأ یا نبوت یا بنبو
إِذْ قَالَ بدل ابرهیم است و ما بین ان جمله معترضه یعنی یاد کن ابرهیم را وقتیکه گفت ابرهیم یا متعلق بکان و یا بصدیقا نبیا یعنی بود ابرهیم است
گوینده و خبر دهنده وقتیکه گفت **لِأَبِيهِ** مر پدر خود آزر را که عم او بود که از راست در طفولیت تربیت او بود او را پدر میگفت و
تمیتوان بود که آزر پدر او باشد بجهت انکه آباء و اجداد انبیا مسلمان باشند چنانکه در تقلبک فی الساجدین و حکایت ان
نزد یقلبنی الله سبحانه من اصلاب الطاهرین الی ارحام المطهرات شاهد اینست و تفصیل این در سورة الانعام گذشت و قوله یا ابت
تا عوض یای متکلم است ولیکن بجهت انکه تا و یا هر دو حرف زیادتی اند عوض معوض شود و این تا تأنیث است بجهت تعلیل بمادر و نقص مانند
تاء جماعت و تعویض تاء تأنیث از یاء اضافه بجهت انست که تاء تأنیث و اضافه مناسب یکدیگرند در انکه هر یک زیاده اند از اصل کلمه غیر مستقل
و در آخر کلام و کسره ان بجهت دلالت بر کسره که پیش از یاء متکلم است و اتیان بلفظ ابت بجهت تعظیم و تحنین است و عدم تصریح باسم او و ندا کردن

باین عنوان بجهت استعطاف و ترغیب خدا ابرهیم در این قصه این لفظ را مکرر ذکر نموده که از جهت عطوفت و رافت فرمود که ای پدر من لِمَ
تَعْبُدُ چرا می پرستی مَا لَا يَسْمَعُ چیزی را که نمی شنود دعا و نیاز ترا وَلَا يُبْصِرُ و نمی بیند خضوع و خشوع ترا که تو او را عبادت می
وَلَا يُغْنِي عَنْكَ و دفع نمی کند از تو شَيْئًا چیزی را از مکاره یا نفع نمی رساند ترا و دفع مضار و جلب منافع ابرهیم درین کلمات
با برکات دعوت عم خود نمود بهدایت و تبیین ضلالت او کرد و حجت بر او لازم ساخت با بلغ احتجاج با نزل غلت و فی و حسن ادب [illegible]
[illegible] نمود بلکه از و طلب علتی کرد که مرا عی او بود عبادت چیزی که عقل سلیم مستقیم ان میکند و اشنایع منماید از تو چیز [illegible]
[illegible] نمودن چه شایسته عبادت نیست مگر کسیکه متصف باشد باستغناء تام و انعام عام و ان حضرت رب الارباب است که خالق و رازق
[illegible] و بعضی می گفته که منافع متیب ماوراء و با ایشم را انبیه نمود به آنکه عاقل را سزاوار است که [illegible] باشد ممکن [illegible]
متصف باشد بجوده و سمع و بصر و امثال آن نفع و ضرر عقل تو هم مستنکف است از عبادت او و اگر چه اشرف مخلوقات باشد چون ملائکه و
انبیا بجهت ظهور احتیاج و امکان او بقدرت واجب پس کیف که جماد باشد که سمع و بصر از و مسلوب و چون از راه علم الهی بهره نداشت
و نظر مستقل نبود او را بجهت بیدار این تنبیه او و ابراهیم بعثت خود دعوت نمود تا هدایت او که بحلیه تقوی تحلیه و صراط مستقیم و فرمود که يَا
أَبَتِ ای پدر من إِنِّي قَدْ جَاءَنِي بدرستیکه آمده است بمن بطریق وحی مِنَ الْعِلْمِ از دانش مَا لَمْ يَأْتِكَ چیزی که نیامده
و آن معرفت توحید الهی و صفات کمال او و بعث بندگان برای ثواب و عقاب فَاتَّبِعْنِي پس پیروی کن مرا أَهْدِكَ تا بنمایم ترا صِرَاطًا
سَوِيًّا راه راستی که رساننده خود را در دو مطالب نبوی و اخروی رساند و او را از مهالک دارین ناجی و رستگار کرداند نظر [illegible]
[illegible] حضرت ابرهیم علیه السلام عم خود را بطریق متکمن طوی است نه انست که ملا همت و ملاطفت و مراعات [illegible]
[illegible] و استیاق [illegible] بطریق خود را ستایش ننموده بلکه خود را نسبت با و مانند کسی کرد که یا بد که در مسیر رفیق او باشد و اعرفند و
بود بطریقیکه موصل باشد بمنزل و مقصد و بعد از ان منع او کرد از کیش باطل او و اینکه عبادت اصنام با انکه از نفع خالیست [illegible]
[illegible] است چه آن فی الحقیقه عبادت شیطانست که آراسته بنا ترتیب و فرمود که يَا أَبَتِ لَا تَعْبُدِ الشَّيْطَانَ ای پدر من
پرستش دیو را یعنی فرمان و مبر ان فرمان خدا کران شرک است مکن إِنَّ الشَّيْطَانَ بدرستیکه دیو كَانَ لِلرَّحْمَٰنِ هست مر خدای
را عَصِيًّا فرمان نبرنده و از جمله عصیان او آنست که آدم را سجده نکرد و اولاد او را بر شرک واداشت [illegible] که مطاوع عاصی [illegible]
عاصی [illegible] باشد [illegible] و [illegible] عقوبات کرد [illegible]
[illegible] عاقبت تخویف نمود یا گفت يَا أَبَتِ إِنِّي أَخَافُ ای پدر من بدرستیکه من می ترسم أَنْ يَمَسَّكَ
انکه برسد بتو عَذَابٌ مِنَ الرَّحْمَٰنِ عذابی از جانب خدای بسبب متابعت تو شیطان را و چون عذاب الهی بتو رسد فَتَكُونَ پس
باشی لِلشَّيْطَانِ وَلِيًّا مر دیو را دوست یعنی [illegible] او قرین او در دوزخ همنشین او و در عذاب یا ثابت در موالات کردن یا [illegible]
اکر است از عذاب [illegible] وکویند مراد بعذاب خذلانست و تخلیه است یعنی می ترسم که [illegible] جهت [illegible]
[illegible] یار و دوست شیطان باشی [illegible]
[illegible] و میشاید که [illegible] ابرهیم بر عصیان شیطان [illegible] باشد [illegible]
[illegible] و [illegible] و چون [illegible] این کلام را ابرهیم شنید در مقابله استعطاف و الطف [illegible]
[illegible] کرده [illegible] در مقام یا ابتی که مناسب [illegible] قَالَ أَرَاغِبٌ أَنْتَ گفت آیا روی گرداننده
عَنْ آلِهَتِي از پرستش خدایان من و ترک کننده تو ایشان را يَا إِبْرَاهِيمُ ای ابرهیم [illegible]
[illegible] تعجب [illegible] ابرهیم [illegible] لَئِنْ لَمْ تَنْتَهِ اگر باز نایستی از مقالت خود [illegible]
[illegible] لَأَرْجُمَنَّكَ هر اینه دشنام دهم ترا یا سنگسار کنم ترا [illegible]
[illegible] وَاهْجُرْنِي عطف [illegible] یعنی [illegible]
[illegible] مَلِيًّا زمانی دراز [illegible]
عباس [illegible]
[illegible] قَالَ گفت سَلَامٌ
عَلَيْكَ سلام بر تو باد [illegible]
[illegible]
[illegible] سَأَسْتَغْفِرُ
لَكَ زود باشد که آمرزش خواهم برای تو رَبِّي از پروردگار خود [illegible]
[illegible]

مریم

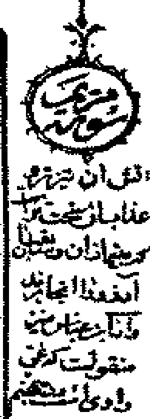
کرده باشد که از خدا استدعا کرد برای تو تا در دنیا ترا معذب نسازد و حق . این که استغفار ابراهیم برای پدر موعد او بود
برایمان او و در چنانکه گذشت در سوره التوبة **إِنَّهُ كَانَ** بدرستیکه خدا من هست **بِي حَفِيًّا** مهربان و بسیار لطف کننده
نهایت است **وَأَعْتَزِلُكُمْ** و کناره میگیرم از شما و از دیار شما و از عبادت اصنام یعنی از همه شما دوری میجویم **وَمَا تَدْعُونَ** و از
آنچه میخوانید و میپرستید **مِنْ دُونِ اللَّهِ** بجز از خدای یعنی بتان را اعتزال و ترک دیار شما کرده بسوی شام هجرت میکنم **وَأَدْعُو**
رَبِّي و میخوانم پروردگار خود را یعنی میپرستم او را **عَسَىٰ أَلَّا أَكُونَ** شاید که نباشم **بِدُعَاءِ رَبِّي** بخواندن و
پرستیدن آفریدگار خود **شَقِيًّا** ناامید و بیبهره چنانکه بیبهره اند شما از خواندن بتان و بجز امید [illegible]
امید دارم که از حق سبحانه تمام کرم بود در مسالت مخصوص شد و مقبول باشم و [illegible] کرده معاف باشد که در سوره الشعرا مذکورست
و تصدیر کلام بعسی جهت تواضع است و هضم نفس و اشعار بآنکه مؤمن باید که همیشه میان خوف و رجا باشد . [illegible] ابراهیم علیه السلام
از بابل بکوه و شام رسول امده و [illegible] در آن بلاد [illegible] بسته بانا غار کرده و در این تو
بتان را شکست و آتش نمرودی بر وی سرد شد چنانکه در سوره الانبیاء بیان رفته و چون [illegible] سید بنت ساره متزوج شد پس با ساره
و لوط هجرت شام فرمود و حق سبحانه از این هجرت خبر میدهد که **فَلَمَّا اعْتَزَلَهُمْ** پس آن هنگام که دور شد ابراهیم از ایشان و ساره و لوط
تا بجهت شام شد که ارض مقدسه است و بگذاشت ایشان را **وَمَا يَعْبُدُونَ** و آنچه را که میپرستیدند **مِنْ دُونِ اللَّهِ** بجز از خدا
وَهَبْنَا لَهُ بخشیدیم مر او را از ساره **إِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ** یعنی فرزندی اسحق نام از ساره و پس بنبیره از اسحق که سابق بود یعقوب
بدل کسانیکه از ایشان مفارقت نموده بود از کفار و عبده اصنام تا با ایشان انس گیرد **وَكُلًّا جَعَلْنَا** و هر یکی را گردانیدیم **نَبِيًّا** پیغمبر
و منت و اثر کرد بر او برفعت قرب و ستوده و تخصیص اسحق و یعقوب بذکر بجهت آن باشد که ایشان منشأ انبیا بودند و بجهت آنکه
ذکر اسمعیل کند بعد از آن علی الانفراد بجهت تیز فضل او **وَوَهَبْنَا لَهُمْ** و بخشیدیم مر ایشان را **مِنْ رَحْمَتِنَا** از بخشش خود سوای
نبوت از نعم دینی و دنیا و گویند مراد نبوت است و [illegible] با ایشان دادن و حسن رحمت را تفسیر به نبوت کرده **وَجَعَلْنَا لَهُمْ** و دادیم
مر ایشان را **لِسَانَ صِدْقٍ عَلِيًّا** زبان راست در غایت بلندی و آن ثنای صدق است در میان مردمان و در غیر مخفی تا ثنای نیکو و مدح
که جمیع اهل ملل از یهود و نصاری و مسلمانان ایشان را بزبان ستایش میکنند و با ایشان مفاخرت مینمایند و همه دعوی میکنند که
ما بر دین ایشانیم این اشاره است باجابت دعای ابراهیم علیه السلام که و اجعل لی لسان صدق فی الآخرین پس ابن لسان صدق ثنای
الفاظ است که جمیع مردمان بان تکلم میکنند مانند استعمال ید در عطیه . [illegible] بعضی گفته اند که صلوة و سلام [illegible]
شامل حال ایشان اند که نفی نمیشود و [illegible] و تبدل ملل از بعضی [illegible] بلند که آنچه ایشان را در میان امت
محمد صلی الله علیه و آله و سلم گفته اند [illegible] از ایشان خواهد کرد تا روز قیامت و گویند آنچه [illegible] میخوانند کما صلیت بارکت
و ترحمت علی ابرهیم و آل ابرهیم و نیز گفته اند که معنی آنست که ما ایشان را توفیق دادیم تا بزبان صدق و علو برهان ثنا گفتند و بعد از بیان
قصه موسی میکند علی نبینا و آله و علیه السلام بقوله **وَاذْكُرْ** و یاد کن ای محمد **فِي الْكِتَابِ** در قرآن **مُوسَىٰ** قصه موسی را علی نبینا
و علیه السلام **إِنَّهُ** بدرستیکه او **كَانَ مُخْلَصًا** بود پاک کرده شده از دنس نقایص یعنی موحد بود که عبادت او از ریا و شرک پاک بود
یا من جمیع الوجوه متوجه حضرت ربوبیت بود و نفس او از تعلق ما سوی پاک و پاکیزه **وَكَانَ رَسُولًا** و بود فرستاده شده از نزد حضرت
عزت عز شانه **نَبِيًّا** خبر دهنده خلق را بآنچه [illegible] بلند مقدار باشد تعالی و تقدیم رسول [illegible] اخص و اعلی است و امر ثانیا
در تقدیم رسول بر نبی این نیز گفته اند که حق سبحانه اول او را فرستاد پس و خلق را خبر داد **وَنَادَيْنَاهُ** و ندا کردیم موسی را بگفتار یا موسی
انی انا الله رب العالمین **مِنْ جَانِبِ الطُّورِ** از ناحیه کوه طور **الْأَيْمَنِ** که طرف راست موسی علیه السلام بود یا جانب یمین و مبارک
او و آن یمین شما خود داشت و ثمر از یمین مراد یمن که اینجا معنی کردیم در شجره که در کوه طور بود تا با موسی سخن کرد از جانب ما **وَقَرَّبْنَاهُ**
و نزدیک گردانیدیم او را بدرگاه قرب خود قرب تشریف **نَجِيًّا** در حالتیکه راز گوینده بود با ما این حالت را مناجات گویند و بجای آن
بجوه مشتق است بمعنی ارتفاع چه در روایت آمده از ابن عباس که موسی را بلند کرد نمود بالا بردند تا آنکه شنید از مجادی بیکدگر
بجای رسید که آواز قلم که بر تورات بزبان نوشته میشد شنید و [illegible] حق تعالی موسی [illegible] حجاب پیش نماند [illegible] قرب مکانت
و منزلت نه قرب مکان و منزل و صاحب کشف الاسرار گوید موسی را روش بود و [illegible] موسی را شارت نه [illegible] نجیا عبارت از
کشش و سالک تا در روش است خطر در بیم و چون کشش در رسید او را با خطر نیست یعنی رسانیدش بعد به معنی حقیقت
وَوَهَبْنَا لَهُ و بخشیدیم بموسی عطا فرمودیم او را **مِنْ رَحْمَتِنَا** از جهت رحمت و مهربانی ما بعضی از بخشش خود را **أَخَاهُ هَارُونَ**
برادر او هرون که اکبر از او بود در سن یعنی دعا او در معاونت او کرد اندیم در تبلیغ رسالت و برای خیر او اجابت دعوات او و هیث قال و اجعل
لی وزیرا من اهلی هرون اخی و **نَبِيًّا** در حالتی که پیغمبر بود یا نبع القدسیه [illegible] بنا بر قلعه به [illegible] تربان نبی و هرون
بدل است و در بیان حال اسمعیل میفرماید که **وَاذْكُرْ** و یاد کن **فِي الْكِتَابِ إِسْمَاعِيلَ** در قرآن قصه اسمعیل ابرهیم را علی نبینا
و علیه السلام **إِنَّهُ كَانَ** بدرستیکه او بود **صَادِقَ الْوَعْدِ** راست وعده **وَكَانَ رَسُولًا** و بود فرستاده خدا **نَبِيًّا**

پیغام الٰهی معصوم بودن

باآنکه اخص و اعلی است

وعده او از حق تعالی و وعده ان شد تا آنجا سه شبانه روز بانتظار بماند و چنانکه مشهور و معروفست که یکی وعده داده که من بروم و بیایم تو همینجا باش تا من بیایم
باقی سه شبانه روز و بقول شهر یکسال در همان مکان بود تا آن مرد بیامد و در انتظار او بود و گفت نخورد و نیاشامید و خلاف آن را روایت کرده‌اند
نیز مرویست تعبیر ایشان دال است بر صبر و وفا بر وعده چنانکه حق سبحانه و تعالی از ایشان ... بر وعده وفا نمود و در تفسیر ابی‌الفتوح آنست که آدم ...
که رسول صاحب شریعت باشد و اولاد ابراهیم بر شریعت او بودند چنانکه میگویند که او رسول بسوی جرهم بود و بعضی گویند که اسمعیل بن ابراهیم نیست
از پیغمبران بود و با اسمعیل بن حزقیل است که حق سبحانه و تعالی او را مبعوث ساخت بقوم خود و ایشان او را گرفتند و پوست از سر و روی او
بکندند پاره گوشت از سر او جدا ساختند و فرشته‌ای بر او آمد و گفت حق سبحانه ترا مخیر ساخت در آنکه اگر خواستی تا ایشان را هلاک کنم و اگر
و ایشان را امان دادی و عفو و مقابلت ایشان بحق باز گذاشت و گفت من ایشان را هلاک نکنی تا مرا با حسین بن علی علیهما السلام تاسی
و اقتدا باشد و این قول از ابو عبدالله منقولست نیز و صفوان و غیره آیند که **وَكَانَ يَأْمُرُ** و بود که میفرمود **أَهْلَهُ** کسان خود را **بِالصَّلَاةِ**
بنماز که اشرف عبادات بدنیه است **وَالزَّكَاةِ** و بزکوة که اکمل عبادات مالیه است و گویند مراد صلوة لیل و صدقه نهار است **وَكَانَ عِنْدَ**
رَبِّهِ و بود نزد آفریدگار خود **مَرْضِيًّا** پسندیده بجهت رسوخ و استقامت وی در اقوال و افعال و احوال ... آنکه تکمیل اهل او
و ایشان را بعیشه بالا قربین ... بعضی باد با اصل همه امتست و پیغمبران امم اند بعد از ان ... دین تا با یغمبر خود
... اقتدا کنند و میگویند **وَاذْكُرْ** و یاد کن **فِي الْكِتَابِ** در قرآن **إِدْرِيسَ** قصه ادریس را که پسر یرد بن ... شیث
و شیث پسر آدم است علیهم السلام و نام او در تورات اخنوخ است ... علوم با ادریس ملقب شد و منع صرف او مانع این و جه است
لیکن ... معنی ان در ... بر قریب باین بوده باشد و مرویست که سی صحیفه بروی نازل شد و اول کسیکه خط نوشت او بود
نجوم و حساب ... کرد و وضع موازین و مکاییل نمود و اسلحه ساخت و در جامع الاصول آورده که ادریس پیغمبر ... بعد از
وفات آدم علیه السلام متولد شد و از ابن مسعود مرویست که ... الیاس پیغمبر است **إِنَّهُ** بدرستیکه او **كَانَ صِدِّيقًا** بود راست
گوینده در جمیع اقوال و افعال **نَبِيًّا** خبر دهنده از حق با بلند مقداری ... بجهت خروج ... رسالت ... صدیقا
نَبِيًّا ... سلیمست **وَرَفَعْنَاهُ** و بر داشتیم او را **مَكَانًا عَلِيًّا** بمکانی بلند که آن شرف نبوت و ... مکانت ...
بهشت ... یا با سمان ششم یا چهارم و یا بآسمان پنجم و چهارم و این قول منقولست از ابی جعفر ... نقلست که رفع
و ... کسی ... که قبض روح او نشد و ... احادیث معراج ... رسالت صلی الله علیه و آله
فرموده که من ... در آسمان چهارم با ادریس ملاقات کردم و در رفع ادریس اخبار متفرقه وارد شده از انجمله ابن عباس ...
فرموده اند که ... ادریس ... آفتاب ... و گفت ... آفتاب ...
شدم ایا ان فرشته ... که حامل آفتاب ... آفتاب ...
خود ... از حق سبحانه و تعالی دعا ... استجابت ... یکی از فرشتگان که حامل آفتاب است ...
او ... سبب ... حضرت ... که بنده ... ادریس ...
گفت ... ادریس ... سلام کرد ادریس ... پرسید ...
گفت چون ملک الموت ... نکرد ... من تاخیر کند ... عبادت و طاعت ... زیاده کنم ان فرشته گفت هرچه
... ممکن نباشد ... بر ... نزدیک ... آفتاب ... و نزدیک
ملک الموت ... گفت ... ادریس گوید اگر ممکن
باشد ... اجل ... لیکن ... تعلق ... میتواند بود که از وقت ... معلوم کنم
... خود را ... گفت ... خواهد بود ... اجل
او نوشته است ... نزدیک مطلع آفتاب ... گفت ... ادریس ... گفت ...
... فرشته ... ادریس را ... جان ... ادریس ...
و ... که ملک الموت ... طاعت ادریس ... و بود پس باذن حق سبحانه ... ادریس ...
و ... ادریس ... قبض روح ... حق سبحانه جان بوی ... ادریس ... و از آنجا
بهشت ... که ... ادریس ...
بود فرشتگان ... ملک الموت ... سبحانه ... سلام کرد
و ... طعام ... ملک الموت ... ادریس ...
پرسید ... گفت من ملک الموتم از خدا ... گفت ...
ترا ... گفت ... قبض روح ... من ... سختی ... بچشم ...
که قبض روح ... ملک الموت روح ... قبض کرد ... گفت حاجت ... گفت ...

و در دوزخ را مغاینه ببینم چون شانی ملک الموت را مستوری نماند و در بهشت را باشنا برد و در هم را سنانها بگشت و در دوزخ را مشاهده کرد پس
بهشت را مد چون بهوش نو رسید که رفتن ملک الموت را بیکار بود بنشست و گفتند ملک الموت را بکار تا ما ازین جا بنشینم بعد از آن ملک الموت گفت
بر خیز و در آی گفت من ازین جا بیرون نمی آیم فضا کما الی الله پس خطاب کرد ندا برخلای حق سبحانه بود که وی را بگذار که بطیبات و شداید تکلیف
را در دنیا کشید و مرگ چشید وانبیا را نیاده و بپرتو بدوزخ در آورد و در بهشت بجا خود رسید پس بگذار که بجای خود نشست
مذلك قوله و رفعناه مکانا علیا و حق سبحانه بعد از تفصیل ذکر انبیا و وصف همه ایشان بمنفعر عضو مدح و ثنای ایشان
کرده فرمود که **أُولَٰئِكَ** آن گروه مذکور شدند از زکریا تا ادریس علیهم السلام **الَّذِينَ أَنْعَمَ اللَّهُ** آنانند که انعام کرده خدا
عَلَيْهِمْ بر ایشان بانواع نعم دینیه و دنیویه و اصناف مواهب صوریه و معنویه **مِنَ النَّبِيِّينَ** از پیغمبران بیان موصول است
یعنی آنان پیغمبرانند **مِنْ ذُرِّيَّةِ آدَمَ** از فرزندان آدم که ادریس است بدل من النبیین است باعادة حرف جر و میتواند بود
که من ثانیه از برای تبعیض باشد زیرا که منعم علیهم اعم از انبیا اند و اخص از ذریه **وَمِمَّنْ حَمَلْنَا** و از ذریه آنها که برداشتیم ایشان را
در کشتی **مَعَ نُوحٍ** با نوح و آنها غیر از ادریس اند **وَمِنْ ذُرِّيَّةِ إِبْرَاهِيمَ** و از فرزندان ابراهیم **وَإِسْرَائِيلَ** و از ذریه یعقوب
تهذیب نسبت انبیا کرده مذکور شدند با آنکه همه از ذریه آدم اند بجهت بیان منزلت ایشان است در شرف نسب ادریس شرف قرب
با آدم زیرا که پسر شیث پیغمبر است چنانکه گذشت ابراهیم از ذریه کسیست که با نوح در کشتی بوده زیرا که از اولاد سام بن نوح
و اسمعیل و اسحق و یعقوب از ذریه ابراهیم اند شرف قرب دارند با و موسی و هرون و زکریا و یحیی و عیسی از ذریه یعقوب
وَمِمَّنْ هَدَيْنَا و از آنها که راه نمودیم ایشان را بحق **وَاجْتَبَيْنَا** و برگزیدیم ایشان را از یشان مرمان بنبوت و کرامت در سو
ایمان و توفیق ایمان طاعت **إِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ** خبر اولئک است که جمله موصول صفت باشد یا کلام مستأنف است که جمله
موصول خبر باشد و استیناف از برای بیان خشیت ایشان باشد از خدا با وجود علو طبقه ایشان در شرف نسب و کمال نفس و اجتبا
قرب مکانت بحضرت عزت یعنی هرگاه خوانده شد بر ایشان **آيَاتُ الرَّحْمَٰنِ** آیتهای خدا بشما در کتبی که منزل شده بود بر ایشان
خَرُّوا بر روی در افتادند **سُجَّدًا** در حالتی که سجده کنندگان بودند مر خدا را **وَبُكِيًّا** و گریه کنندگان از خوف و بکی جمع باکی
چون سجود که جمع ساجد است و سجود و قعود که جمع ساجد و قاعد است میتواند بود که استیناف از من هدینا باشد و خبر اولئک
که بر بعضی من هدینا و اجتبینا موصول است پس از انکه یا چون عبدالله سلام و قوم او که چون آیات بر ایشان خوانده میشد سجده میافتادند
و گریها میکردند و از علی بن الحسین صلوات الله علیهما مرویست که فرمود نحن عنینا بها از ابن بابویه از اخوات است یعنی این آیه در ما
نازل کشته و این معنی نتیجه میشود آنکه سنت آنکه در وقت تلاوت یا استماع قرآن از جمله سنتهای موکد است و مرویست از حضرت
رسالت صلی الله علیه و آله که اتلوا القرآن و ابکوا فان لم تبکوا فتباکوا یعنی قرآن بخوانید و بگریید و اگر نتوانید خود را بشکل گریه آرید
صالح مری رحمه الله فرموده که در خواب قرآن بر حضرت رسول صلی الله علیه و آله میخواندم فرمود یا صالح هذا القرائة فاین البکاء ای صالح
این قرائت است که قرآن کو و شبه نیست که گریه لازم شوق است بکلام دوست چه هرگاه آتش شوق در کانون دل برافروخته کرد از
آن بیرون آید و اذا سمعوا ما انزل الی الرسول تری اعینهم تفیض من الدمع و از حضرت رسالت صلی الله علیه و آله روایت است که
القرآن نزل بحزن و اذا قرأتموه فتحازنوا باید دانست که قرآن بحزن نازل شده پس هرگاه که قرائت کنید خود را بحزن دارید و حضرت
هرگاه که تلاوت میفرمود دعائیکه مناسب آن بود در سجده میخواند پس اگر آیه سجده میخواند میگفت اللهم اجعلنی من الساجدین لوجهک
المسبحین بحمدک و اعوذ بک ان اکون من المستکبرین عن امرک و اگر بسجده سبحان الذی اسری میرسید میفرمود که اللهم اجعلنی من الباکین الیک
الخاشعین لک و اگر این آیه را میگفت اللهم اجعلنی من عبادک المنعم علیهم المهتدین الساجدین لک الباکین عند تلاوة آیاتک [illegible]
از سجدات قرآنی و بعضی از اکابر اختیار کرده اند که این سجده که بجهت تلاوت آیات رحمان وقوع میابد بجهت ما نحن فیه است [illegible] که متفرع بر دوست
که بر فرح و سرور [illegible] مقتضی [illegible] و انه است موجب بهجت و مسرت پس پیغمبران طریبت [illegible] و عقب بر آنکه چون حق سبحانه
ذکر پیغمبران و صالحان کرد و اکرام افعال و اقوال ایشان اخبار کرد بعد از آن از حال دیگر که بعد از ایشان پیدا شدند خبر میدهد که
فَخَلَفَ مِنْ بَعْدِهِمْ خَلْفٌ خلف بسکون لام بمعنی عقب طالحست و بفتح لام بمعنی عقب صالح یقال خلف سوء و خلف صدق بسکون لام
اول و فتح لام ثانی یعنی در رسیدند از پی ایشان فرزندان ناشایسته بدکار از فرط غفلت و جهالت **أَضَاعُوا الصَّلَاةَ** فرو گذاشتند نماز
را یعنی ترک کردند **وَاتَّبَعُوا الشَّهَوَاتِ** و پیروی کردند در هر چه نفس را از انواع معاصی چون شرب خمر و زنا و استحلال محرمات
و امثال آن از ابن عباس مرویست که اینها یهود بودند که از اولاد انبیا بودند و ترک صلوة مفروضه کردند و شرب خمر کردند و نکاح خواهر
پدری را حلال دانستند و از مجاهد و قتاده مرویست که مراد قومی اند که پیش از قیامت [illegible] و ابن مسعود و ابراهیم و عمر بن عبدالعزیز [illegible]
بر آنند که مراد باضاعت صلوة تأخیر است از مواقیت نه ترک آن و [illegible] از ابی عبدالله [illegible] مرویست [illegible] ابو سعید خدری [illegible]
از رسول صلی الله علیه و آله روایت کرده که اینجا [illegible] بعد از شصت سال از هجرت [illegible] امیر المؤمنین صلوات الله علیه
منقول است که [illegible] آنان باشند که بناهای بلند و [illegible] بپوشند [illegible]

من بعدهم خلف شاربون للقهوات لعابون بالكعاب ركابون للشهوات متبعون للذات تاركون للجماعات مضيعون للزكوة فسوف يلقون غيا
پس زود باشد که ببینند غیّا جزای گمراهی و تباهکاری که قوله تعالی یلق اثاما ای جزاء اثام یا غاوی شوند از طریق بهشت تا برسند به بدکرداری
زیان‌کاری و نومیدی که قول الشاعر شعر فمن یلق خیرا یحمد الناس امره ومن یغو لا یعدم علی الغی لائما و از ابن مسعود و عطا و کعب
مرویست که غی وادیست در جهنم که اهل دوزخ از قعر او خدا را تعالی پناه میخواهند طین خبال ما فی حتی و مهاوی من حر و اکل و بالیست که آن کافر عاق
والدین باشد و گواهی بدروغ دهند و زنی که فرزند دیگر از شوهر خود نباشد باو نسبت کند الا من تاب مگر آنکه باز گشت از معصیتها
وَآمَنَ و ایمان آورد بحلال و رسول او بعد از آنکه انکار آنها میکرد یا آنکه را باز آمد با ایمان از آنکه استیمان باشد وَعَمِلَ صَالِحًا
و کرده باشد کار شایسته فَأُولَٰئِكَ پس آنکه تائب مؤمن یَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ در آیند بهشت یعنی خدا ایشانرا ملائکه را امر کند تا
ایشانرا به بهشت در آرند و حفص بفعل معلوم میخواند یعنی در آیند به بهشت بفرمان خدا وَلَا يُظْلَمُونَ وستم کرده نشوند شَيْئًا چیزی از
پاداش خود یعنی از مزد ایشان هیچ کم نکنند بلکه اجر را اضعاف مضاعف ایشان دهند و اینجا تنبیه است بر آنکه کفرهای گذشته ایشان
نا ملحوظ و ایشان نمیشود و سبب غرور نمیکرد و حق تعالی هیچ کس را از ثواب عمل منع نمیکند و ابطال آن نمینماید چه آنرا ظلم میخواند و ظلم
بر وی سبحانه روا نیست جَنَّاتِ عَدْنٍ بدل الجنة است بدل کل از کل زیرا که جنة اسم جنس است مشتمل بر جنات عدن و با منصوب است
بر مدیح یعنی در آیند ببهشتها یا اعنی است یا حق که مدت گویند و بوستانهای عدن است و از ابن عباس مرویست که جنات عدن دار حق
خلقها بیده و بدانکه میتواند بود که عدن علم زمین بهشت باشد چه مکان را اسم علم معنی عدن که اقامت است از ملم بود که عدن
نمیتواند بدل الذی بدانکه بدل نمیکند الا معرفه مگر که منکر موصوف باشد و نیز صحیح نمیباشد وصف او بالتی که در این قول
واقع شده الَّتِي وَعَدَ الرَّحْمَٰنُ آن بهشتها که وعده داده است خدای بخشاینده عِبَادَهُ بندگان خود را بِالْغَيْبِ و حال آنکه آن
اندر ایشان از آنها غایب اند چون وعده صدق است از آن غیب باشد یا وعده داد ایشانرا بسبب ایمان آوردن و تصدیق کردن باینچه
غایب بود از ایشان از احوال آخرت یا بوجه آنکه ایشانرا صفات غیب باشند یا مراد بعباد در اینجا مؤمنانند که آن قوله تعالی
و گویند این شامل مؤمن و کافر است لکن بشرط رجوع کافر از کفر إِنَّهُ كَانَ بدرستیکه هست وَعْدُهُ مَأْتِيًّا وعده خدا آینده این
مفعولست یعنی حاصل و رسانیده که موعود خدا که جنات عدنات است آینده است محقق الوقوع و گفته اند که ماتی بر مفعول است
باقی باشد چه موعود بهشت است و مؤمنان آینده آن و گویند ما خواسته از اتیان اتیان یعنی وعده مفعول است لَا يَسْمَعُونَ
نشنوند بهشتیان فِيهَا در آن بهشتها لَغْوًا سخنی بیهوده و سخره و بیهوده مانند تحش و باطل إِلَّا سَلَامًا استثنا منقطع

لیکن شنوند سلام را از جانب خدا یا ملائکه که سلام قولا من رب رحیم یا سلام یکدیگر از زجاج منقولست که سلام اسم
جامع هر چیزیست متضمن سلامتست یعنی شنوند چیزی که موجب سلامتی ایشان باشد و گویند این استثنا متصل است و معنی
اینکه اگر لغو در بهشت باشد پس همین لغو شنوند و نظیر اینست قول شاعر ولا عیب فیهم غیر ان سیوفهم بهن فلول من قراع الکتائب یا آنکه
چون معنی سلام دعاست بسلامتی و اهل آن از آن بی نیازند پس ظاهر لغو مینماید بجهت تحصیل حاصل و بحسب حقیقت فایده اکرام و تعظیم
دارد و تنبیه است بر وجوب تجنب از لغو و احتراز از آن چه حق سبحانه منزه کرده است بهشت را از آن و نیز ما احسن قوله و اذا مروا باللغو مروا کراما
و اذا سمعوا اللغو اعرضوا عنه و قالوا لنا اعمالنا و لکم اعمالکم لا نبتغی الجاهلین و نیز با ما من اللهو و الجهل و الخوض فیما لا یعنینا وَلَهُمْ
و مر ایشانرا باشد رِزْقُهُمْ روزی ایشان از نعم عظمی فِيهَا در بهشت بُكْرَةً وَعَشِيًّا بامداد و شبانگاه یعنی در طرفین روز ایشانرا
نعمتهای بهشت خوانند چنانکه عادت متنعمانست و متوسطین ایشان زمانت و فنا بشکر روزی در نوبت طعام میخورند چون در بهشت
شمس و قمر و لیل و نهار نخواهد بود پس ذکر بکره و عشی بمقدار این دو زمانست یعنی بمقدار این دو زمان که در دنیا شناخته باشند
روزی بایشان دهند و بعضی گفته اند که در بهشت اگر چه شب و روز نخواهد بود اما علامتها باشد که بدان مقدار لیل و نهار
بشناسند و بعضی گفته اند که زمان لیل بفرو گذاشتن پرده ها و بستن درها معلوم شود و زمان نهار برفع حجاب و فتح ابواب
و در تیبان آورده که در زمان شب که اهل بهشت خدمت مؤمنان کنند در زمان نهار فرمان بهشت در کشادن گیرند که بعضی چنان
در شبانه روز یکبار طعام میخورند و چون یکی مرتبه طعام مینهایند و چون بقاحسن مینمایند که همه یکروزی در بادکرد
وقت صبح و شام است و چون این عادت بوده و طریق وسطی است از آنجهت حق سبحانه این طریق در بهشت طعام را بمؤمنان خوراند
و گفته اند که عرب هر که را چاشت و شام خوردن از طعام میخواندند پس مراد آنست که اهل بهشت متنعمان باشند و در نزد بعضی مراد از غدا
و عشا دوام روزیست و این قول الائمه یا نا عند فلان صباحا و مساء و بکرة و عشیا که مراد از این دیمومت و استمرار جمیع زمانست
نه این هر دو وقت معین و در وقتی آمده که عاشق و اهل سماع را بر اجت اهل بهشت حاجت نیست که ایشان در همه اوقات ایشان
سنگو بیحقیقت بهشت اهل خواص مبود و چون انجا الجنة برتو بهیم زیاده با ایمان بیاشد تِلْكَ آن بهشت که ذکر
کردیم الْجَنَّةُ الَّتِي نُورِثُ بهشتیست که میراث میدهیم مِنْ عِبَادِنَا از بندگان خود مَنْ كَانَ تَقِيًّا هر که باشد پرهیزکار یعنی
باقی میگذاریم آنرا بر ایشان بجهت تقوای ایشان همچنانکه بر وارث مال مورث باقی میماند و دانسته شود که لفظ میراث مستعمل است

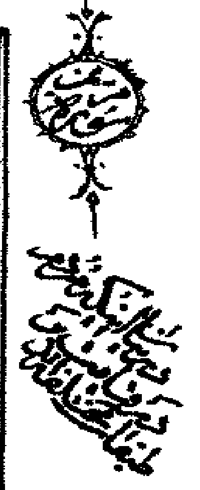

و استغنا و جهد و بعضی از نسخ و استرخاء نیست بر و اسقاط سمت زوال و انتقال تغییر و گوییا مراد است که سالک کما ذوا
از برای اینها بوده باشد و هشت بر تعدیل طاعت ایشان و ایشان را بجهت عدم اطاعت از آن محروم ساخته باشد و منزلها و درج کشته
با اهل تقوی میم بهشت را با دو درکرامت و مرتبه ایشان چه مرد طایر صحیح است که اینها ید و شفقا مده که در ندیج از برای مرتبه مکلف شما
تعیین فرمود و در بهشت هم مرد و در نج چون مکلف بایمان و درکه و اختیار طاعت کرد جای کرده و در نج نار او باشد بکار آن را نه هاشمی چون
کافر شود و معصیت کند جای که در بهشت برای او مقرر بوده باشد بمتقیان دهند و آورده اند که چون حضرت رسالت صلی الله علیه و آله وسلم از
اصحاب کهف و ذو القرنین و روح را سوال کردند فرمود که فردا خبر کنم شما را اما نگفت ان شاء الله تعالی تا جواب شما دهم و کلمه ان شاء الله نگفت وحی ۱۵ روز
دیر یا پانزده روز یا بیست و پنج یا چهل روز نازل نشد و مشرکان میگفتند که محمد را پروردگار او ترک کرده است و او را دشمن گرفته
و حضرت رسالت صلی الله علیه و آله وسلم از این جهت بغایت مغموم و مهموم بود چون جبرئیل فرود آمد با او گفت ای برادر من بدیدن تو منتظر بودم و جبرئیل
فرمود که من مشتاق ملاقات تو بودم اما بجهت آنکه در این مدت تا زحمت من نرسید بودم فرمان نیامد بعد از این حق سبحانه تعالی قول آن فرمان
فرو فرستاد و بر زبان ملائکه حبیب خود اخبار کرد که **وَمَا نَتَنَزَّلُ** و فرود نمی آئیم ما فرشتگان **إِلَّا بِأَمْرِ رَبِّكَ** مگر بفرمان پروردگار تو
تنزل بمعنی نزول است بر سبیل مهل و تدریج چه آن مطاوع نزل است که متعدی است و ملائکه بمطلق نزول میکنند بجهت آنکه ملائکه نزول
بمعنی انزال میکنند مناسب در این مقام معنی اول است حاصل معنی آنکه ما فرود نمی آئیم وقتی بعد از وقتی مگر بفرمان خدای تعالی و بامر
پروردگار تو **لَهُ** مر او راست **مَا بَيْنَ أَيْدِينَا** آنچه پیش ما است از اماکن و جهات **وَمَا خَلْفَنَا** و آنچه پس ما است از
اماکن و احایین **وَمَا بَيْنَ ذَٰلِكَ** و آنچه در میان ما است یعنی میان ما کان و ما سیکون که آن زمان حال است یا آنکه در قبضه اقتدار او است
جمیع اماکن و احایین و جهات و ما از مکانی بمکانی و زمانی بزمانی منتقل و متنزل نمی توانیم شد مگر بمشیت او و بعضی گفته اند که مراد ابتدا
آفرینش تا انتهای اجال ما و آنچه در مدت حیوة ما است یا مراد دنیا و آخرت و ما بین نفختین که چهل سال باشد یا آنچه گذشته
و آینده و زمان حال است از عمرها یا آنچه قبل از وجود ما در زمان وجود و بعد از فنای ما است یا زمین که زیر ما است و آنچه بر بالای
آسمان که در ماوراء ما است و آنچه میان آسمان و زمین است یعنی و محیط است بجمیع مکونات و هیچ چیز از او پوشیده و پنهان نیست پس چگونه
اقدام نمائیم بفعلی بی وقوف او **وَمَا كَانَ** و نیست و نبوده و نخواهد بود **رَبُّكَ** پروردگار تو **نَسِيًّا** فراموش کار یعنی از حال تو
آگاه است و هرگاه که حکمت او تقاضا کند ما را بتو فرستد پس عدم نزول ما بجهت عدم امر او است نه بجهت آنکه ترا فراموش کرده چنانکه
زعم کفره است و گوییا قول حکایت قول متقیان است وقت دخول ایشان به بهشت معنی آنست که ما فرود نمی آئیم به بهشت مگر بامر و لطف
او سبحانه و ما را است جمیع امور ماضیه و مترقبه و حاضره است و آنچه بما رسیده و خواهد رسید از فضل و لطف و است قول او و ما کان ربک
نسیا تقریر است از جانب و سبحانه برای قول ایشان یعنی بحق و نه تو فراموش اعمال عاملان نیست و تارک آنچه موعود باشد
و قوله **رَبُّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا** بیان است برای امتناع نسیان و این خبر مبتدا محذوف است یا بدل در بی یعنی
اوست آفریدگار آسمان و زمین و آنچه میان آنها است یا نسیت پروردگار آسمان و زمین و ما بینهما فراموش کننده امور یعنی از بنده
ارضی و سماوی و هرچه افعالی از ایشان بجهت فراموش کار نباشد **فَاعْبُدْهُ** پس او را پرستش کن **وَاصْطَبِرْ لِعِبَادَتِهِ** شکیبائی کن
در پرستش او یعنی چون دانستی که ترا با اعمال بنده کار از فراموش نکرده در عبادت خود ثابت قدم باش و بفترت آمدن وحی استهزاء
کفره یا ایشان دل مشوش مساز عبادت دشمنان مشوش شده است صبر با لام بجهت تضمن معنی ثبات است کقولک للمحارب اصطبر لقرنک یعنی
تقریر امر عبادات متمکن خود و اثبات و جهت خود میفرماید که **هَلْ تَعْلَمُ لَهُ سَمِيًّا** آیا میدانی مر خدای را مانندی که او را الله توان
گفت یا همنامی یعنی میدانی که کسی را غیر الله نام بوده باشد و این از جمله سلطان است اطلاق غیر او حکمت است که هیچکس از اهل شرک معبود
خود را الله یا رحمن نام نهاده اند بلکه الله گفته اند و از جهت آنکه قیمت صفت تنها و تست که این اسم سامی از تصرف کفار دور و قسمیه
ستان بدان و ربحمین حصین خود محفوظ داشته و زبان اهل ایمان ازو رفعت زحمت ستر و دست تکبر و این نام نامی جاری که ایشان کلو
مر و بیشکر مسمی **سَمِيًّا** یا میدانی مانندی او که مستحق این باشد که او را الله گویند و رازق و مجیب و مبدع و معید و قادر و مثیب و معاقب تواند گفت
غیر از او یعنی چون دانستی که هیچکس مثل او نیست هیچ احدی مستحق عبادت نیست غیر از او پس چاره نیست از تسلیم شدن امر او و اشتغال
نمودن بعبادات او و اصطبار در پرستش او آورده اند که ابی بن خلف جمحی یا ولید بن مغیره و دیگری نزد رسول الله صلی الله علیه و آله وسلم بر سبیل انکار و استهزاء
گفتند یا چون بمیریم ما را کو زنده کنند و در این حالت که استخوانهای پوسیده ریزیده شده میتند را بدست گرفت و نزد رسول الله و
در هم شست بمالید تا ذره شده بر باد داد زان بمید تا همچون که پراکنده شد و بطریق استهزا گفت ای محمد تو دعوی میکنی که این زنده
شود حق سبحانه رد قول و که ایشان **وَيَقُولُ الْإِنْسَانُ** و میگوید آدمی یعنی ابی و امثال وی ندو و کمال الکلام از برای جنس او
چه این قول در دنیا ایشان واقع شده اگر چه همه قائل آن نشده اند و نظیر این است که میگویند بنو فلان قتلوا فلانا با آنکه قاتل یکی
از ایشان یا بعضی از ایشان بوده باشد پس معنی آنست که در دنیا آدمی بر سبیل انکار گفته میشود که **أَإِذَا مَا مِتُّ** آیا وقتی که بمیرم
لَسَوْفَ أُخْرَجُ مرا بیرون آرند پس باشد که بیرون آورده شوم از خاک یا از حالت موت **حَيًّا** در حالتی که زنده باشم یعنی چگونه

وامثال نحو قمریة

تواند بود که مرده زنده شود و از قادر بر هر چه باید و از خالق مخلوقات بجانب خدا باشد و آیه تقدیم ظرف و ایلای لاسیما در لی حرف انکار بجهت
انستکه منکر حیاتیست که بعد از ممات باشد و استفهام بمعنی انکار مدلول علیه است با خروج و تقلید اینکه امانت بعث و حشر و انبعث
کرنا مرا اخرج باشد و مرا کما بعد لام عمل در ماقبل آن نمیکند و لام در این مقام محض تاکید است و بجهت آن معنی حال بجها نکلام
در باب اسکه محض تعویض است بجهت از تعریض پس جایز باشد اقتران آن بحرف استقبال و قوله **أَوَلَا يَذْكُرُ الْإِنْسَانُ** عطف است
یقول و توسیط همزه انکار میان معطوف علیه است بنابر آنکه اصل تقدم همزه است بر معطوف و معطوف علیه بجهت دلالت بر انکار منکر بالذات معطوف
و معطوف علیه با هم یا انکار یعنی آیا نمی اندیشد و یاد نمیکند انسان **أَنَّا خَلَقْنَاهُ** کما بیناه اینکه ما آفریدیم او را **مِنْ قَبْلُ** پیش از این
وَلَمْ يَكُ شَيْئًا و نبود چیزی بلکه عدم صرف بود یعنی باید که متنبه گردد باین معنی شود که ایجاد معدوم اعجب است از جمع مواد بعد
از تفریق آن و اعاده مثل آنچه بود از اعراض که کسی گوید بچگونه نشاه ثانیه را خیال کنم نشاه اولی دلالت کند بر نشاه ثانیه نکر حال را مدیم بر حرکات
و سکنات و اصوات و غیر آن دیگر اعاده او قدرت نداریم کو نیم افعال خدا را بر افعال ما است چه حق سبحانه خلق اجسام میکند و ایجاد حیات
میکند سوای و مانند آن جایز نیست در هر زمان پس لامحاله اعاده آن بحسب افعال ما که متصف بقا نیست قیاس اعاده بر آن
صحیح نباشد و دیگر آنکه بر او ثابت کرده شد اصعب است از اعاده پس هر که ابتدا را در باب اعاده اعاده نیز میتواند بود بطریق
اولی و نیز استدلال فرموده بخلق اجسام بر آنکه قادر است و قدرت و تناسل صحیح است که صحیح باشد وجود او پس از آنجا سلوک
قدرت و بر اعاده آن و بعد از آن بجهت تحقیق امر اعاده میفرماید که **فَوَرَبِّكَ** پس سوگند به پروردگار تو که بوقت قیام قیامت **لَنَحْشُرَنَّهُمْ**
هر آینه حشر کنیم و بیرون آریم مشرکان را حق سبحانه بذات خود سوگند یاد کرده است و ابدا و اعاده و اضافه او بجهت شان
صلی الله علیه و آله بجهت تحقیق امر اعاده است و تفخیم شان حضرت خاتم النبیین علیه التحیات و التسلیمات و قوله **وَالشَّيَاطِينَ** عطف است بر ضمیر
منصوب متصل یعنی حشر کنیم مشرکان را و بیرون آریم اگر مفعول معه باشد به معنی اینکه محشور سازیم بنی
آدم را با شیاطین که قرینان ایشان بوده باشند و در دنیا بجهت اغوا و اضلال در دنیا و هر یک از کفار با قرین خود مشد و
سلسله از کفار مقید سازند و اینحال اگر چه مخصوص بکفار است اما جایز است نسبت بجنس بشر که هر کافر محشور شوند و کفار
با ایشان باشند مقرون بشیاطین جمیعه مناد است که محشور بد با شیاطین **ثُمَّ لَنُحْضِرَنَّهُمْ** پس حاضر گردانیم مر ایشان را **حَوْلَ**
جَهَنَّمَ گرداگرد دوزخ تا غلبه و سرور سعدا بجهت نجات ایشان از آنچه بدیشان زیاده شود و اشقیا بجهت آنکه مشاهده نمایند آنچه
برای ایشان معدّ است در دوزخ از انواع عذاب غیظ ایشان بیشتر گردد و بسبب خروج سعدا از ایشان بحضرت و شماتت بر ایشان
و عدو ایشان مضاعف گردد **جِثِيًّا** در حالتیکه بر زانو در آمدگان باشند بجهت هول و ابهمی که ایشان ظاهر گردد و یا بجهت آنکه
بجاثی از توابع توقف باشد از اهل باطل باشد تا ثواب حساب چه اهل محشر هم متصف باین باشند که قوله تعالی و تری کل امة جاثیة و همچنانکه
عادت جاری است که تعاون متعاونت بجاثی میشوند و لذلک با ایشان کفر باشند پس وقوف ایشان در مواقف شاطی جهنم بر طریق جثو
بسبب ایشان باشد بجهت ایشان از قیام بجهت شامه شدت اید و اموال و جثی جمع جاث و کسر جیم بجهت جثوه است ضم جیم و فتح و کسر آن
که بمعنی چیزیست که مرکب باشد از مثل خاک یعنی ایشان را حاضر سازند که با جهنم در حالتیکه مجتمع باشند یا اجزای مختلفه یعنی جزء
جزء و گروه گروه باشند که و لفظ استعمال کل باب منهم جزء مقسوم و این قول از ابن عباس منقولست و شک نیست که معنی ثانی که ایشان
ایستاده باشند بر زانو چه بجهت ضیق مکان نتوانند که بنشینند **ثُمَّ لَنَنْزِعَنَّ** پس بیرون کشیم و بیرون آریم **مِنْ كُلِّ شِيعَةٍ** از
هر گروهی که متشیع و متابع دینی باشند **أَيُّهُمْ** هر کدام از ایشان **أَشَدُّ** که سخت تر و بیشتر باشد **عَلَى الرَّحْمَٰنِ عِتِيًّا** از روی
سرکشی یعنی از اهل هر گروهی سرکش تر و نافرمان تر بود بجهت آنکه در دوزخ اندازیم و بعد ذکر اشد بر تبه است بر آنکه حق
تعالی اکثر اهل عصیان را تمام عفو و حلم اغلال ایشان کند و اگر این مخصوص بکفار باشد پس مراد است که اول طایفه که از ایشان عتو
و کفر ایشان بیشتر بود جدا سازیم و بدوزخ اندازیم و بعد از آن جماعتی دیگر که عتو ایشان کمتر بود و باقی بر همین ترتیب قتاده گفته که
از هر اهل کیشی رؤسای ایشان را اول بدوزخ بریم بجهت اجتماع ضلالت و اضلال در ایشان یا آنکه هر طایفه را طبقه که لایق ایشان باشد
و بدانکه ایهم مبنی بر ضمست نزد سیبویه که حق آن بنا است مثل ما ند سایر موصولات لکن اعراب برکل و بعض که آن بجهت لزوم اضافه
معرب کردانید پس هر گاه که صله صدر او محذوف باشد نقصان زیادت شود و در جمع کرد به اصل خود که بنا است در این مقام مفعول
که مفعول لننزعن است نزد غیر سیبویه مرفوع المحل است با بتدائیت بنا بر آنکه استفهامیست و جمله اشد خبر او باشد و جمله محکی و تقدیر کلام اینکه
لننزعن من کل شیعة الذین یقال فیهم ایهم اشد و یا آنکه معلق عنها باشد و یا آنکه لننزعن متضمن معنی تمیز است که لازم علیها جمله مستأنفه
باشد و فعل واقع شده باشد بر من کل شیعة و بنا بر آنکه متعلق محذوف باشد مثل ما بعد آن مفسران خواهد بود و تواند بود که مرفوع باشد
بشیعه زیرا که آن بمعنی تشیع است علی ای ذلک بنا نیست با استفهام اصل صحیح آنست یاد تو در سجاده **ثُمَّ لَنَحْنُ أَعْلَمُ** پس ما دانا تریم
بِالَّذِينَ هُمْ با آنکه ایشان **أَوْلَىٰ بِهَا** سزاوارترند بدوزخ **صِلِيًّا** از روی در آمدن یعنی میدانیم که کیست سزاوار آنکه بخشند
جدا باید که در آتش افکند و شدت عذاب لزوم عقاب و او اسعد بنا خشد آنکه معنی صلی یصلی است بمعنی صلی و ضیا

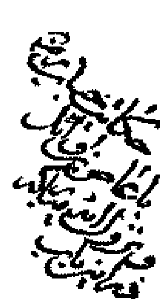
بیند و بعضی مردود یکم خوانده جمعی از اتباع ابن سیرین افضل و حق سبحانه بجهة زیادتی تهدید از غیبت بخطاب التفات فرموده مر تبیان احوال حشر فرماید که **وَإِنْ مِنْكُمْ** و نیست از شما هیچکس الا انبیا **إِلَّا وَارِدُهَا** مگر رسنده است و کننده بر دوزخ اما مؤمنان چون
بر وی کنند در نار آتش مرده و خفته کرده باشد برای پیغمبر صلی الله علیه و آله روایت کرده که بعضی پیشینیان بعضی پرسند که حق سبحانه و تعالی با ما وعده
فرموده بود که ان منکم الا واردها پس چگونه بود که ما آتش را ندیدیم فرشتگان گویند که در وقتی که شما می آمدید بدرستیکه شما گذرکرده
در دوزخ اما آتش از بسبب ایمان شما افسرده بود **كَانَ** هست ورود بر دوزخ **عَلَىٰ رَبِّكَ** بر پروردگار تو **حَتْمًا** حتم و قطع کرده
را زان **مَقْضِيًّا** حکم کرده شده بر آن یعنی عدۀ ایست که البته واقع شود و در آن تخلف نیست چون علما متکلمین وجوب و معنی اینکه حق
سبحانه بر خود واجب کرده اینست اشارت دو جمیع خلایق بر دوزخ چنانچه بر آنست برآنکه بر حق تعالی واجب است اشیا یکه حکمت و مصلحت
مقتضی آن باشد بخلاف اهل جبر که بآن قائل نیستند و اکثر معتزله بر آنند که ورود بمعنی دخول است و هیچ تخلف نخواهد بود الا آنکه بر دوزخ
در آید اما آتش بر مؤمنان سرد باشد چنانکه بر ابراهیم و مؤید اینست که میفرماید که **ثُمَّ نُنَجِّي** پس نجات دهیم **الَّذِينَ اتَّقَوْا** آنانرا
که پرهیزکرده اند از شرک یعنی بیرون آریم ایشانرا از دوزخ **وَنَذَرُ الظَّالِمِينَ** و بگذاریم ستمکاران را یعنی اهل شرک و کفر را که و گفته
اند از فرمان خدا **فِيهَا** در آتش **جِثِيًّا** بر زانو که بر زانو در آمده کان باشند از شدت هول آن در دوزخ اگرچه جماعات مختلف باشند در آن
و نیز بجا هست که ورود مرکب است غیر معنی دخول است ازین جاست که رسول صلی الله علیه و آله فرموده که الحمی حظ کل مؤمن من النار یعنی
هر مؤمن منسوب از دوزخ و نیز فرموده که الحمی من فیح جهنم تب از بوی و نفس دوزخ است و نیز حدیث که آنحضرت صلی الله علیه و آله بعیادت
بیماری رفت فرمود ابشر ان الله عز و جل یقول الحمی ناری اسلطها علی عبدی المؤمن فی الدنیا لیکون حظه من النار یعنی بشارت باد ترا که حق
سبحانه میفرماید که این آتش منست که مسلط میکنم آنرا بر بندۀ مؤمن خود در دنیا تا حظ او باشد و نصیب او از آتش دوزخ از ابن عباس و جابر و عکرمه
روایت کرده که ورود بمعنی دخول است که آیت کریمه فرمانی خاصست بکافران که قوله تعالی انکم وما تعبدون که خطاب با کفار است و قوله لو کان هؤلاء
الهة ما وردوها یعنی اگر اینها معبود بودند بدوزخ نمی آمدند و این دلالت میکند که ورود مخصوص است باهل ایمان و ابن مسعود و حسن و قتاده و ابو
مسلم بر قولند که یعنی مرور و وصول بآن و اشراف بر آن نه دخول در آن به دلیل قوله تعالی و لما ورد ماء مدین وجد علیه امة من الناس یسقون
و قوله فارسلوا واردهم فادلی دلوه و یقال وردت بلد کذا و ماء کذا ای اشرف علیه دخلت فیه او لم تدخله و زجاج گفته که حجت قاطعه درین باب
قول حق سبحانه است که ان الذین سبقت لهم منا الحسنی اولئک عنها مبعدون لا یسمعون حسیسها چه از این آیات ثابت که اهل حسنی که مؤمنانند
در دوزخ داخل نشوند و دیگر آنکه اگر این عام باشد لازم می آید که هیچکس از انبیا نیز نمانده که بدوزخ نرود و این خلاف اجماعست
و نیز کسانیکه قایلند بآنکه دخول عامست تاویل این میکنند بآنکه اولئک عنها مبعدون یعنی از عذاب آن دورند و نیز بعضی میگویند که ممکن است
که آنکه در دوزخ برای محاسبه چه هر وقت حشر از بیان دوزخ خواهد بود و قوله تعالی ثم حول جهنم جثیا و لایت میفرماید که ...
حتی آنکه مستحق عذاب باشد در دوزخ و بعضی دیگر میگویند که مراد ورود در حق آنجا است در روز محشر و مضامین و نیز اسامه ابو صالح غالب بن سلیمان
از کثیر بن زیاد روایت کرده که ابو سمیه گفت که ما را در معنی ورود اختلاف واقع شد بعضی گفتند که مؤمن بدوزخ نرود و بعضی دیگر
گفتند که داخل شوند اما اخر بیرون آید بدلیل ثم ننجی الذین اتقوا الخ پس از جابر بن عبدالله پرسیدیم انگشتان بر گوش خود نهاده گفت ... بر دو گوش خود کرد و گفت ممکن است اگر نه
سمعت رسول الله صلی الله علیه و آله یقول الورود الدخول لا یبقی بر و لا فاجر الا یدخلها فتکون علی المؤمنین بردا و سلاما کما کانت علی ابراهیم
ثم ننجی الذین اتقوا و نذر الظالمین فیها جثیا یعنی این هر دو گوش من کر باد اگر از رسول صلی الله علیه و آله نشنیده باشم که میگفت ورود دخول
و هیچ بر و فاجر نماند مگر آنکه در دوزخ در آید و لیکن در دوزخ بر مؤمنان سرد و سلامت باشد چنانکه بر ابراهیم خلیل بعد از آن نجات
بیرون آرند و کافران را در آن بگذارند و یعلی بن منبه از رسول صلی الله علیه و آله روایت کرده که آنحضرت فرمود ان للنار ضجیجا تقالت
للمؤمنین یوم القیامة جز یا مؤمن فقد اطفأ نورک لهبی یعنی آتش دوزخ بانگ و فریاد کند که مؤمن بگذر که نور تو آتش مرا
فرو نشاند و نیز در روایت آمده که رسول صلی الله علیه و آله از معنی این آیه پرسیدند فرمود ان الله یجعل النار کالسمن الجامد و یجمع
علیها الخلق ثم ینادی المنادی ان خذی اصحابک وذری اصحابی فوالذی نفسی بیده لهی اعرف باصحابها من الوالد بولده یعنی بتحقیق
که حق تعالی در قیامت آتش را همچو روغن بسته گرداند و همه خلایق را بر بالای آن جمع کند بعد از آن منادی ندا کند که ای آتش اصحاب خود را بگیر
و اصحاب مرا بگذار پس بحق خدائیکه نفس من بید قدرت اوست که معرفت آتش دوزخ باصحاب خود بیشتر از معرفت مادر باشد بفرزند خود و مروی
از حضرت رسالت صلی الله علیه و آله روایت کرده که هیچ مؤمن نباشد که وی را سه فرزند بمیرد که وی را بیش از تحلة القسم در دوزخ برد یعنی بآنکه سوگند
حق سبحانه راست شود و مقصود بیت که حسن بصری را پرسیدند که تحلة القسم چیست گفت قول حق تعالی که مؤمنان بدوزخ روند گفت بلی و ان
منکم الا واردها گفت هیچ جا خوانده که هر یکی بیرون خواهد آمد گفت نه گفت پس چند میکنی و بر خود خوش میکنی و یا اختلاف ندیده تا بیواده حق
پیوست و نیز جمعی از مفسرین مراد از ورود مرور داشته بر صراط که آن راهیست بر بالای دوزخ مانند پل از شمشیر تیزتر و از موی باریکتر
که هر کس بر آن گذرد باید که بر وی رسید روایت کند که مرا دیدم فلان معنی این آیه پرسیدم گفت عبدالله مسعود حدیث کرد که رسول گفت
که ورود مردمان بر صراط بقدر اعمال ایشان باشد جمعی چون برق جهند بگذرند و گروهی چون باد جهند و گروهی چون اسبان تازی و بعضی چون

زیاده و بر عمل افعال خیر ایشان و فرشتگان گویند اللهم سلّم اللهم سلّم از پیغمبر صلی الله علیه و آله روایت کرده که روز قیامت از دوزخ بیرون
آرند هر کس را که لا اله الا الله گفته باشد و در دل او مثقال ذره خیر بوده باشد … گفت جابر … کسی که من
بودم بر خواستم و بمجلسی ایشان بمدینه آمدم در مسجد رسول مردمان دو فرقه شده بودند با هر فرقه پیری نشسته حدیث رسول را
بیان میکرد پرسیدم که این چه کسند گفتند یکی ابوسعید خدری دیگری ابو هریره من نزد ابوسعید رفتم و گفتم که خبری
ومن بدان مترددم و بیچاره ام بیامدم تا … معلوم کنم گفت آن خبر کدامست گفتم اینکه رسول فرموده که … تو مانند چون …
بعد ما امتحشوا … یعنی که … از دوزخ بیرون آورند پس از آنکه ایشان از سوختگی انگشت شده باشند ابوسعید اشاره کرد بگوش
خود و گفت شنیدم از رسول الله … از رسول خدا که گوش من کر باد که خلائق در قیامت بر طبقات مختلفه باشند
بعضی بی حساب بهشت روند همانا پیغمبران باشند و دیگر آنکه حساب کنند پس اگر حسنات بعضی بیش از سیئات باشد ایشان نیز بهشت برند
و اگر حسنات و سیئات متقابل هم باشند حق تعالی بر ایشان نیز رحمت کند عفو نماید و بهشت برد یا آنکه من شفاعت ایشان کنم یا دیگری
از اهل شفاعت و اگر از این هر دو هیچ نبود ایشان را در دوزخ برند و بمقدار سیئات عقوبت بکنند آنگاه بهشت شان برند چون
… ایشان از دوزخ بیرون آیند … امر کند تا … دوزخ را صافی کنند … تا پاک کنند …
از روی ایشان … بسبیل … ایشان را گویند السلام علیکم مؤمنین السلام … ایمان آوردند
و نماز کردند … مؤمنان گویند بار خدایا ما را از … حق سبحانه جبرئیل را امر کند که برود
و مؤمنان را از دوزخ بیرون آورد و جبرئیل بیاید و جماعتی بسیار را از دوزخ بیرون آرد دیگر باره با وی خطاب کند که هر که در دل او مثقال
ذره ایمان هست … جمیع هر کسی را که لا اله الا الله گفته باشد … از آتش دوزخ بیرون آرند جبرئیل بیاید و جمیع مؤمنان را از دوزخ بیرون
آورد و در آنجا نمانند مگر کافران پس مؤمنان را بیارند بچشمه که آنرا عین الحیوة گویند و ایشان را گویند که در این چشمه خود را بشوئید
ایشان چون در این چشمه روند … ایشان … و بر پیشانی ایشان بماند … نوشته … عتقاء الله
من النار اهل بهشت چون ایشان را ببینند گویند اینها … حق تعالی آن نشان را نیز ببرد … که حق
سبحانه هیچکس را از اهل ایمان بهشت … مگر … مطلع شده بر دوزخ … انواع عذاب … عقاب عارف شود …
نعمت الهی را … لطف … و هیچکس را از اهل کفر و طغیان بدوزخ در نیارند
مگر که اول او را بر بهشت مطلع کرده … انواع … غایت … تا موجب حسرت و ندامت او شود و سبب زیادتی عقوبت
بعد از آن در … اهل کفر میفرماید که **وَإِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ** و چون خوانده شود بر مشرکان **آيَاتُنَا** آیتهای ما **بَيِّنَاتٍ** در حالتیکه
… و روشن اند … الفاظ … المعانی … الاعجاز … القاصد … چون محکمات و …
چون متشابهات **قَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا** گویند آنانکه کافر شدند **لِلَّذِينَ آمَنُوا** آنانرا که گرویدند … مؤمنین یعنی
توانگران اهل شرک … ایشان گویند که **أَيُّ الْفَرِيقَيْنِ** کدام از این دو گروه کافر و مؤمن **خَيْرٌ مَقَامًا** بهتر است از
روی مکان و مسکن **وَأَحْسَنُ نَدِيًّا** و نیکوتر از روی مجلس …
و اراسته … اهل مجلس …
… چون کفار …
… ایشان …
زبان حال … ایشان …
آخرت نیز … میفرماید که **وَكَمْ أَهْلَكْنَا**
و بسا که هلاک کردیم **قَبْلَهُمْ** پیش از مشرکان عرب **مِنْ قَرْنٍ** … **هُمْ** ایشان …
أَحْسَنُ أَثَاثًا نیکوتر بودند … **وَرِئْيًا** و نیکوتر از ایشان …
…
…
…
…
…
…
… ایشان …

ودیعت وضعیف شد آخرت که دار نجات است نه دنیا که سرای فنا است فرمود که قل بگو ای محمد مر ایشان را که بمال دنیا مفتخر شده متنبه
کنید که غره مشوید و از اسباب کرام خود منازید بدانکه من کان فی الضلالة هر که باشد در گمراهی و دور افتاده از صواب طریق حق فلیمدد
پس باید که بدانکه خبر است بصورت امر یعنی مد میدهد له الرحمن مر او را خدای بخشاینده عمر او را مدا باز کشیدنی و مهلت میدهد مدا
بطول عمر و تمتع با اخراج خبر بلفظ امر ایذان است بانکه امهال او بتحقیق از قبیل شیئی است که حتمی [illegible]
قطع معاذیر او [illegible] حاصل آنکه حق سبحانه مهلت [illegible]
[illegible] حتی اذا راوا تا وقتی که ببینند ما یوعدون انچه بوعده کرده میشوند [illegible]
موصولست و قوله اما العذاب تفصیل [illegible] یا عذاب دنیا بقتل و اسر [illegible]
بر ایشان و اما الساعة و یا روز قیامت [illegible]
مر مومنان را [illegible] ای الفریقین خیر مقاما و احسن ندیا است یعنی اهل کفر میگفتند با اهل اسلام [illegible]
[illegible] آخرت کنند فسیعلمون پس زود باشد که بدانند [illegible] من هو شر مکانا
از روی مکان [illegible] واضعف
[illegible] جندا [illegible]
[illegible]
[illegible] ویزید الله الذین اهتدوا هدی [illegible]
[illegible]
[illegible] والباقیات الصالحات [illegible]
[illegible]
خیر [illegible] عند ربک [illegible] ثوابا [illegible]
[illegible] وخیر مردا [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] افرایت الذی کفر [illegible]
[illegible]
[illegible]

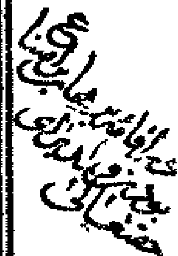

ودر آن که تا آنچه مطلب اینجا بود هم چه نصیب من از اموال واولاد اینجا بیشتر از نصیب تو خواهد بود حق سبحانه بود که ای محمد خبر ده
ما را آن کسی که بآیات ما کافر شد وانکار آن نمود **وَقَالَ** وگفت بخدا سوگند که فردای قیامت **لَأُوتَيَنَّ** هر آینه داده شوم یعنی بمن دهند
مَالًا وَوَلَدًا مال وفرزند **أَطَّلَعَ الْغَيْبَ** آیا مطلع شده بر غیب لوح محفوظ را مطالعه کرده یعنی علم شان او برچیزی رسیده که مر تقی شده
بنا بر غیب تا معلوم کرد برای حضرت احدیت وبران میداد ومیشد ونداشته بحقیقت این سوگند میخورد که فردا او را خواهد مال وفرزند باشد **أَمِ**
اتَّخَذَ یا فرا گرفته است **عِنْدَ الرَّحْمَٰنِ عَهْدًا** نزدیک خدا عهدی وپیمانی بدین تا خود چه علم او بدعوای مدعی او از بی دو طریق نه پس
نیست از ابن عباس مروی است که مراد بعهد کلمه شهادت است وقتاده عمل صالح هر وعده خدا بثواب بر شهادت وعمل صالح مانند عهد است
سبحانه یعنی آیا او بکلمه شهادت معترف شده واعمال صالحه ورزیده وبدین وسیله که اعتماد کرده باینکه در آخرت مال وولد باو دهند ورتبه
او وزیاده از دیگران کرده است بعضی گوید اعمال مال وعیال است باو دهد وبا نیا یعنی عاص بن وایل است حسن ولید بن مغیره گفت که اکثر بر بین
ابای خود اقامت نماید وسست از عبادت الهی خود بازنماند مال وفرزند بسیار در دنیا بمن دهد حق سبحانه اورا رد کرده وتخطئه مقصد
نموده نمود وفرموده **كَلَّا** نه چنانست که او میگوید وتصور میکند **سَنَكْتُبُ** زود باشد که بنویسیم **مَا يَقُولُ** آنچه میگوید یعنی حفظ
او امر کرده ایم که قول او را ثبت کنند در نامه عمل او تا جزا وسزای بحکم کفتار باطل او را در دنیا داده باشیم وجز اینقول کاذب برا مدد سلاسل واغلال
کشیده بانواع عذاب معذب بکنیم بدانکه سین در سوف مناسب آن کرده ما یلفظ من قول الا لدیه رقیب عتید نیست که دانسته بعدم تاخر کتبه
از قول است پس اکثر سین را ازسنکتب بیت که سنظهر له بعنی ظاهر کنیم ما آنکه نوشته ایم یعنی زود باشد که نامه عمل او را بازنمای وواعلام کنیم که ما کفتار او
نوشته ایم وثبت کرده در صحیفه عمل او ونظیر این است قول شاعر **شِعْرٌ** اذا ما انتسبنا لم تلدنی لئیمة ای تبین وعلم بالا نتساب انی لست بابن
لئیمة یا اکثر این سنکتب بسنتقم است یعنی زود باشد که انتقام کشیم از وی چو انتقام کسی که جرم ثبت وخود را بنویسد حفظ وتا بدیچه
عذاب کردن او بران **وَنَمُدُّ لَهُ** وزود باشد که دراز کشیم برای او **مِنَ الْعَذَابِ** از عذاب **مَدًّا** دراز کشیدنی یعنی زیاده کنیم مدت
عذاب اکر مستحق است یا عذاب ورا زیاده سازیم مضاعف کنیم براین وجه که عذابی بالای عذابی باو رسانیم بجهة کفر او وافترا و
استهزاء او ویرها ویقدا افضل ازانکه بعد که باشد تا دلالت کند برفرط غضب وسخط برا او **وَنَرِثُهُ** ومیراث کیریم یعنی بازستانیم از
او **مَا يَقُولُ** آنچه میگوید که در بهشت خواهد داد یعنی مال وفرزند **وَيَأْتِينَا** وبیاید بما است امروز یعنی بوقت مرگ یا روز قیامت
فَرْدًا در حالتیکه تنها باشد وصفر از مال وفرزند ندی کرده دنیا قرین ومصاحب وجود باشد چه جای آنکه زیاد از آن باو دهند و
گویند که فرد بمعنی رفض وترک است یعنی در آخرت منفرد بود از آنچه قول وتاد از ان بجهة علم او وبعدم وصول آنها خود **وَاتَّخَذُوا**
ضمیر جمع راجع بکفار مذکور است وهر که موافقت وی در قول واعتقاد با کلام مشابه است بطریق عطف قصه بر قصه دیگر وضمیر
راجع بکفار که مذکور نه معنی با حکام بر همه مقدمه معنی آنست که فرا گرفته مشرکان **مِنْ دُونِ اللَّهِ** بجز از خدای **آلِهَةً** خدایان
یعنی صنام وملائکه وغیر ان **لِيَكُونُوا** تا باشند این معبودان **لَهُمْ عِزًّا** مرایشان را سبب عزت واز جهت آنکه تا بشفاعت ایشان متعزز گردند
کردند نزدیک خدای تعالی **كَلَّا** ردع وانکار تعزز ایشان است یعنی نه چنانست که عزیز واز جمله شوند نزد خدا بوسیله آلهه خود **سَيَكْفُرُونَ**
زود باشد که کافر شوند وانکار کنند آلهه ایشان در مقابل شوند **بِعِبَادَتِهِمْ** بپرستش ایشان یعنی تکذیب ایشان کنند از ایشان بیزار
گردند که قوله تعالی حکایة عنهم تبرأنا الیک ما کانوا ایانا یعبدون وکقوله تعالی اذ تبرأ الذین اتبعوا من الذین اتبعوا یا زود باشد که کفار
چون شوء عاقبت خود را ببینند انکار شرک خود کنند منکر شوند باینکه آلهه باطل را پرستیده اند که قوله ثم لم تکن فتنتهم الا ان قالوا
والله ربنا ما کنا مشرکین وقوله **وَيَكُونُونَ عَلَيْهِمْ ضِدًّا** مؤید قول اول است یعنی باشند آن معبودان بر ایشان دشمن ومخالف
یا سبب مذلت وخواری بر عزت واز جهت آنکه دعوی میکنند یا آنکه ضد بمعنی عون باشد که یقال من اضدادکم ای اعوانکم وتسمیه
عون بضد بجهت آنکه او مضاد عدو است بسبیل غائب ازاو مناعت خود را بهدر بعنی باشند معبودان بر کافران معاون یکدیگر را آنکه
مهر منفق الکلمه شده دشمنی کنند بکافران وآتش دوزخ را برافروزند برای ایشان تا عذاب ایشان چه بسیار تکرار نمود دوزخ انحسار
کنند بر عقد برای ایشان واصنام هیزم دوزخ شوند بسبب آنکه آتش مشتعل گردد وبیشتر ایشان را بسوزانند یا آنکه ضمیر یکونوا راجع بکفار باشد
ومعنی آنکه کافران دشمن معبودان خود شوند یعنی انکار عبادت ایشان کنند وتوحید صانع بجهت وحدت جمع مصدر وجایز است چون مصدر
وحده تو بعد آنان رسول خود را خطاب میکند بقوله **أَلَمْ تَرَ** آیا ندیدی که ما فرستادیم **أَنَّا أَرْسَلْنَا الشَّيَاطِينَ** بدرستیکه ما فرستادیم
دیوان را **عَلَى الْكَافِرِينَ** بر کافران یعنی مسلط کردیم ایشان را تخلیه کردیم میان ایشان ودیوان تا میکشند ایشان را بکفر وتکذیب یعنی بجهة
فرط عناد وجحود کافران وعدم تنبه ایشان در امر حق با وجود ظهور آن دیوان را با ایشان واگذاشتیم تا قرین ورفیق ایشان شدند **تَؤُزُّهُمْ**
أَزًّا در حالتیکه میجنبانند ایشان را جنبانیدنی از طاعت بمعصیت یعنی تهییج وتحریص میکنند ایشان را بانواع معاصی وسوء ملازمت وجذب
شهوات مرادا از این تعجیب منوط است رسول از غلو بکفر وتمادی ایشان در ضلالت وکمراهی واتفاق ایشان بر کفر واجتماع ایشان بر منع حق
بعد از وضوح آن وانتفای شک از آن چنانکه آیات متعدد مذکور **فَلَا تَعْجَلْ عَلَيْهِمْ** پس شتاب مکن بر ایشان یعنی بعذاب ایشان
تعجیل مکن تا هلاک شوند وسینه تو تهی شود ومومنان از شر ایشان ریا کرده مسلمانان از ایشان **إِنَّمَا نَعُدُّ لَهُمْ** جز این نیست

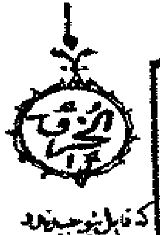
که میشماریم برای ایشان ایام آجال ایشان را **عَدًّا** شمردنی کردنان غلط نیست هر گاه که ازان ایام محصور و انفاس معدود ایشان کم شود حکمت خدای حکیم مقتضی کرد عذاب ایشان خواهد بود پس متوجه شدن از تو طلب عذاب عقاب ایشان اندک است چون ایام و انفاس محصور و معدود ایشان در سرعت انقضا مانند ساعتی است پس خوشحال باش و تعجیل مکن در نزول عذاب ایشان و مانند این است قوله تعالی و لا تستعجل لهم کانهم یوم یرون ما یوعدون لم یلبثوا الا ساعة من نهار و این بلاغ و عید است و بعضی گفته اند که معنی آنست که ما میشماریم اعمال ایشان را و ضبط میکنیم و روز قیامت جزا و سزا خواهیم داد و مرویست که ابن عباس چون این آیه میخواند میگریست و میگفت آخر العدد خروج نفسک آخر العدد فراق اهلک آخر العدد دخول قبرک و در خبر است که ابن سماک که واعظ کوفه بود و معروف گریه در مجلس وی بنشست تو به رسیده بود مرتبه عالی یافته بود [illegible] مامون بادی این آیه خواند گفت اذا کانت الانفاس بالعدد و لم یکن لها مدد فما اسرع ما تنفد یعنی از این آیه بود مقابل اهل تقوی میسر باید کرد **یَوْمَ نَحْشُرُ الْمُتَّقِينَ** روزی که فراهم آریم پرهیزکاران را و جمع کنیم **إِلَى الرَّحْمٰنِ** بسوی خداوند بخشاینده که ایشان را به رحمت خود یعنی به سوی جنت خود که ایشان را کرامت **وَفْدًا** در حالتی که فرستاده شوند که باشند بر مرکبهای سیر مانند قریب و کرم و بهشت باشند چنانکه فرموده است که ملوک میبرند ایشان منتظر کرامت انعام مانند ملوک و گفته اند که **وَفْدًا** رکبانا یعنی ایشان سواران باشند بر ناقه ها هیشه که ایشان را سوار به بهشت برند و در خبر است که میگوید علی نجائب امثال ایشان بر مرکبهای خود سوار میشوند و از امیر المؤمنین صلوات الله علیه روایت است که والله ما یحشرون و الله علی ارجلهم و لکنهم علی نوق نظرا لم ترید علی نجایب سرخ بها یاقوت بخدا سوگند که ایشان را حشر نکنند بر قدمهای ایشان پیاده بلکه محشور شوند بر بالای شتران که پالانهای آن از زر باشد و مهارهای آن یاقوت بود و همچنان ایشان را به بهشت در آرند و اگر خواهند طیران کرده بر موضع خود نشینند و صاحب بن عباد از امیر المؤمنین صلوات الله علیه روایت کرده که آن حضرت فرموده که من از رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم پرسیدم که یا رسول الله وفد خدا چگونه باشد و چه کیفیت بهشت و نعیم بود که زیاد علی چون مؤمنان از قبر خدا بر آید دیدند یعنی از موقف حساب و فرشتگان با استقبال ایشان بیایند با شتران که پالانهای ایشان از زر باشد و مهارها از زبرجد هر یکی حلها افکنده که قیمت آن به قیمت دنیا باشد پس هر مؤمنی حله از آن بپوشد و بر مرکبی نشیند و مرکبان ایشان را به بهشت برند چون به در بهشت رسند رضوان با ایشان خوش دلی با استقبال ایشان آید و گوید سلام علیکم طبتم فادخلوها خالدین و ابن عباس فرموده که بنوق لم یر مثلها علیها رحال الذهب و ازمتها الزبرجد فیرکبون علیها حتی یضربوا باب الجنة تا انتها بیان که هیچکس مثل آنها ندیده باشد و پالانهای آنها از طلا و مهارهای آن از زبرجد باشد و مؤمنان را بران سوار کنند تا به در بهشت رسند و در بهشت برند و بهشت رکشوی ایشان را تکریم و اجلال تمام به بهشت در آرند و بر مواضع خود ایشان نشانند [illegible] اورده که بعضی بر نجایب و عمارات سوار باشند و برخی بر مراکب هم علیها کمقاصد ایشان قریب جوار حق تعالی باشد جماعتی در بهشت چون مانند ایشان را در بهشت برند و فای بعضی ثانیه خدا طلبانند ایشان را به قرب رحمن خوانند چه فرق بسیار است میان طالب جنان و طالب رحمن و در کشف الاسرار مذکور است که مشتاقی جوئی قدس سره در نزع بود در روشنی در پیش وی ایستاده بود و دعا میکرد که خدایا برو رحمت تمامی بهشت اورا کرامت فرما مشتاق بازاند و بوی نگرانی خالی یعنی بسالتی که بهشت را باشرف و عز و حور و قصور در من جلوه میکنند من که شرم همت بر وی نیفکندم اکنون که به درگاه قرب میروم از برای من بهشت مطلبی نباید ذلک کاختیار نکه رحمن در این سوره در مواضع کرد بجهت آنکه سوق کلام در انتا از برای تعداد نعم احسانها و سجا و شرح حال شاکران نعم و بیان حال ناسپاسان آن و بعد از ذکر احوال اهل ایمان در انجها تبیین کیفیت حالات کافران و طاغیان میفرماید بقوله **وَنَسُوقُ الْمُجْرِمِينَ** و برانیم کافران را **إِلَىٰ جَهَنَّمَ** بسوی دوزخ چنانچه بهایم را برانند **وِرْدًا** در حالتی که تشنگان باشند مانند شتران تشنه که بآب آمده شوند و حقیقت ورد مسیر جماعت بآب است که آمده باشد که هیچکس بآب وارد نمیشود مگر بجهت عطش یا آنکه همچنانکه دواب که بآب ارد میشوند ایشان به دوزخ وارد شوند و از ابن عباس و حسن و قتاده روایت که ایشان را پیاده و تشنه به دوزخ برانند و ابو مسلم گفته که ورد بمعنی نصیب است یعنی کفار نصیب دوزخند چنانکه اهل ایمان که نصیب جنتند یا اذکر ناصب یوم نحشر ضمیر است تقدیره اینست که یوم نحشر و نسوق نفعل بالفریقین ما لا یحیط به الوصف یا اذکر یوم نحشر [illegible] بوده که منصوب باشد بقوله **لَا يَمْلِكُونَ** و ضمیر در آن راجع است بجمیع عباد که مدلول علیه است بذکر متقین و مجرمین یعنی در روزی که حشر کنیم متقیان را و سوق نماییم مجرمان را مالک نباشند و نتوانند هیچکدام از ایشان **الشَّفَاعَةَ** و جواب هیچ مشفوع بنا بر آنکه ناصب ضمیر تمکون یملکون باشد [illegible] خواهد بود و معنی اینکه هیچکس از عبد مالک شفاعت نتوانند شد **إِلَّا مَنِ اتَّخَذَ** مگر کسیکه فرا گرفته باشد **عِنْدَ الرَّحْمٰنِ** نزد خدای تعالی **عَهْدًا** پیمانی برای شفاعت که آن ایمان و عمل صالح است چه اهلیت شفاعت از برای شخص موقوف بان یا آنکه مراد از عهد او سبانیت باشد در باب شفاعت یعنی کسی نتواند که شفیع شخصی شود مگر که از خدای تعالی دستوری یافته باشد چه حق سبحانه فرموده که لا تنفع الشفاعة الا من اذن له الرحمن و بنا بر این عهد ماخوذ است از عهد الامیر الی فلان بکذا اذا امره و در مجمع البیان آورده که مالک شفاعت بود و منصب یکی شفاعت کردن از برای غیر و دیگر آنکه شفاعت از غیر بکند از برای خود یعنی ایشیر را این دو قسم مترتب شود که قبول شفاعت او خصوصیت مکرر ایشان که حق سبحانه وعده شفاعت داده باشد چون انبیا و شهدا و علما و سایر اهل ایمان که [illegible] شفاعت عطا و داده

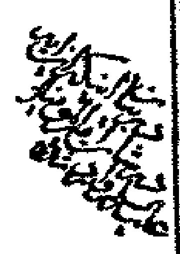
موقف حساب و میزان علی بن ابراهیم بن هاشم روایت کرده که پیغمبر حدیث کرد مرا از حسن بن محبوب و او از سلیمان بن جعفر و سلیمان از ابی عبد الله علیه السلام که آن
حضرت از آبای کرام خود صلوات الله علیهم نقل کرده که قال رسول الله صلی الله علیه وآله من لم یحسن وصیته عند الموت کان ذلک نقصا فی عقله و مروته قیل
یا رسول الله وکیف یوصی المیت قال اذا حضرته وفاته واجتمع الناس الیه قال اللهم فاطر السموات والارض عالم الغیب والشهادة الرحمن الرحیم انی اعهد
الیک فی دار الدنیا انی اشهد ان لا اله الا انت وحدک لا شریک لک وان محمدا عبدک ورسولک وان الساعة آتیة لا ریب فیها وانک تبعث من فی القبور
وان الحساب حق وان الجنة حق وان النار حق وان الدین کما وصفت وان الاسلام کما شرعت وان القول کما حدثت وان القرآن کما انزلت
وانک انت الله الحق المبین جزی الله محمدا عنا خیر الجزاء وحیا محمدا وآله بالسلام اللهم یا عدتی عند کربتی ویا صاحبی عند شدتی ویا ولیی فی نعمتی الهی واله آبائی
لا تکلنی الی نفسی طرفة عین ابدا فانک ان تکلنی الی نفسی اقرب من الشر وابعد من الخیر وآنس فی القبر وحشتی واجعل لی عهدا یوم القاک منشورا ثم یوصی
بحاجته وتصدیق هذه الوصیة فی سورة مریم فی قوله لا یملکون الشفاعة الا من اتخذ عند الرحمن عهدا فهذا عهد المیت والوصیة حق علی کل مسلم ان یحفظ هذه الوصیة
ویعلمها و امیر المؤمنین صلوات الله علیه فرمود که علمنیها رسول الله صلی الله علیه وآله وقال علمنیها جبرئیل علیه السلام
فرمود نبی الله پس سخن منقول است که فرمود که مرا از رسول خدا صلی الله علیه وآله شنیدم که می‌فرمود هر که وصیت نیکو نکند نزد مرگ نقص است در مروت او
ای امیر المؤمنین کلام از شما که در این خبر مذکور است که پیغمبر فرموده به این طریق که هر صبح و شام بگوید اللهم فاطر السموات
والارض تا آخر آن کسی که این را بخواند هر روز تا روز قیامت چون ... ابن الذین لم یتخذوا عند الرحمن عهدا
کما آنکه ایشان ... که ایشان از بهشت ... داخل الا بعون من اتخذ عند الرحمن عهدا ...
لا یملکون ای یملکون الشفاعة من اتخذ عند الرحمن عهدا یا منصوب المحل بر تقدیر ... الا شفاعة من اتخذ ...
اینکه ... شفاعت نیست الا آنکسی که او را گرفته باشد ... عهد اسلام ذکر ...
ضمیر ... وَقَالُوا اتَّخَذَ الرَّحْمَٰنُ وَلَدًا ... که راجع باشد ... که ایشان متولد ...
... وَقَالُوا اتَّخَذَ الرَّحْمَٰنُ وَلَدًا
... عیسی علیه السلام ... ایشان ...
... لَقَدْ جِئْتُمْ ... شَيْئًا إِدًّا ...
... تَكَادُ السَّمَاوَاتُ ...
... يَتَفَطَّرْنَ مِنْهُ ...
... وَتَنْشَقُّ الْأَرْضُ وَتَخِرُّ الْجِبَالُ هَدًّا ...
...
...
...
... أَنْ دَعَوْا لِلرَّحْمَٰنِ وَلَدًا ...
...
...
...
...
... وَمَا يَنْبَغِي ...
... لِلرَّحْمَٰنِ أَنْ يَتَّخِذَ وَلَدًا ...
...
...
...
...
... إِنْ كُلُّ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ ... إِلَّا
آتِي الرَّحْمَٰنِ ... عَبْدًا ...
...
...
... لَقَدْ أَحْصَاهُمْ ...

ایشان یعنی علم او محیط است بایشان و احاطه کرده بر سبیل تفصیل بجمیع آنچه متعلق است بایشان از ذوات و صفات و مقادیر و احوال ایشان **وَعَدَّهُمْ**
و شمرده است اشخاص و انفاس و اقوال و افعال ایشان را **عَدًّا** شمردنی پس هیچ چیز از احوال ایشان مخفی بر وی نیست **وَكُلُّهُمْ** و همه ایشان **آتِيهِ** آینده اند بوی
يَوْمَ الْقِيَامَةِ در روز قیامت **فَرْدًا** تنها یعنی رسنده اند همه ایشان بمحشر تنها بی یار و یاور و بی اتباع و انصار و بی مکنت و مال تا هر یک منفرد و متوحد باشد
و تنها بی هیچ شی از تعلقات جانب او نباشد تا او را لطف و کرم خود بگیرد و هیچ چیز مناسب بود تا او را ایمان خود کند بجا از ان در دنیا غافل و باز ماند
که **إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا** بدرستی که آنانکه گرویده اند بخدا و رسول او **وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ** و کرده اند عملهای پسندیده **سَيَجْعَلُ لَهُمُ**
زود باشد که بگرداند برای ایشان **الرَّحْمَٰنُ** خدای بخشاینده **وُدًّا** دوستی در دلهای مردمان یعنی مودت و محبت ایشان را در دلها افکند
بی اسباب و وسایط از قرابت و صداقت یا از اصطناع معروف و غیر آن بلکه بمحض اختراع باشد از جانب حق سبحانه و این کرامتیست مخصوص
با ولیاء او سبحانه ایشان را باو اختصاص فرموده بجهة اعظام و اجلال ایشان چنانکه رعب و هیبت در دل دشمنان ایشان افکند و گفته اند و
الرعب بجهة اظهار تمنای ایشان [illegible] خود و بعضی بر آنند که در آخرت است [illegible] نکات مخصوص است با میر المؤمنین صلوات الله
علیه چه هیچ مؤمنی نیست مگر که دوستی او در دل است و روایت کرده اند از ابن عباس و در تفسیر ابی حمزه ثمالی مذکور است که حضرت ابو جعفر علیه السلام فرمود که
رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم گفت اللهم اجعل لی عندک عهدا و اجعل لی فی قلوب المؤمنین ودا و در روایتی اجعل لعلی عندک عهدا و اجعل له فی قلوب المؤمنین ودا
فنزلت علی علیه السلام فقرأها هذه الآیة یعنی ابو حمزه در تفسیر خود گفته که ابو جعفر حدیث کرد مرا که حضرت رسالت صلی الله علیه و آله امیر المؤمنین علیه
السلام را گفت بگو ای علی که بار خدایا از برای من عهدی نزد خود پیدا کن و پدید آور در دلهای مؤمنان مودت من و دوستی من پس امیر المؤمنین علیه السلام این
دعا فرمود و حق سبحانه این آیه را فرستاد و مثل این روایت از جابر بن عبد الله و ابن عباس نیز روایت کرده اند و تعلبی در تفسیر خود گفته که جمیع مؤمنان
ذکر کرده اند که محبت آنحضرت جمیع اهل ایمان را در دلهای ایشان نهاد و حاکم در کتاب [illegible] از پیغمبر صلی الله علیه و آله روایت کرده که هیچ قلب مؤمنی نیست الا
و قبل الله قلوب المؤمنین الیه حتی [illegible] بر ایشان حق سبحانه مکرم و محبت او را در دل جمیع مؤمنان انداخت
و معطوف ساخته و مودت و عطوفت او در دلهای ایشان [illegible] تا اکثر ایشان فدای او شدند و از ابن عباس نقل است که حضرت رسالت صلی الله علیه و آله گفت که
ان الله اذا احب عبدا قال لجبرئیل انی احببت فلانا فاحبه فیحبه جبرئیل ثم ینادی فی السماء ان الله قد احب فلانا فاحبوه فیحبه اهل السماء ثم یوضع له القبول
فی اهل الارض یعنی چون حق سبحانه مؤمنی را دوست دارد جبرئیل را گوید که من فلان را دوست میدارم تو هم او را دوست دار جبرئیل نیز او را دوست گیرد و منادی
کند در میان اهل آسمانها که ای ساکنان آسمانها بدانید که حق سبحانه فلان بنده را دوست میدارد شما نیز او را دوست دارید پس جمیع اهل آسمان او را دوست گیرند
آنگاه محبت او را در زمین وضع کند در زمین تا همه اهل زمین نیز او را دوست گیرند و نکته آنکه حق تعالی محبت اهل ایمان در دلهای مخالفین و دشمنان نیز افکند تا دین
اسلام را قبول کنند و ایمان آرند بجهة آن که متعرض ایشان نشوند و بعضی گفته اند که مراد آنست که در آخرت ایشان را دوست دارند بعضی را در
بلاد و محنت خود باشند همه مجتمع گردند و بعد از آنکه مخالفت بین ایشان باشد مثل برادران باشند [illegible] **إِخْوَانًا عَلَىٰ سُرُرٍ مُتَقَابِلِينَ**
آنکه حق سبحانه در آخرت محبت در قلوب جمیع مؤمنان القا کند و محبت هر یک از ایشان محو گرداند تا همه یکدیگر را دوست دارند
محبت او در بهشت و این از اعظم مراتب است و تمتع او از نعمتها و لذات و در بعضی روایات آمده است که امیر المؤمنین علیه السلام فرمود
که اگر ضرب کنم بشمشیر خود خیشوم المؤمن یعنی بینی مؤمن را بر آنکه مرا دشمن دارد دشمن نداشت و اگر دنیا را بجملها بر منافق ریزم بر آنکه مرا دوست دارد دوست ندارد
و ذلک انه قضی فانقضی علی لسان النبی الامی صلی الله علیه و آله انه قال لا یبغضک مؤمن و لا یحبک منافق اگر این شمشیر خود را که میبینی بر خیشوم مؤمن زنم تا که مرا دشمن گیرد
هرگز مرا دشمن نشود و اگر همه دنیا را با جمیع آنچه در آن است بر منافق افشانم تا مرا دوست گیرد هرگز مرا دوست نگیرد و این بجهت آنست که حکم ازلی تعلق
گرفته و بر زبان مبارک حضرت رسالت پناه جاری گشته که ای علی هیچ مؤمنی ترا دشمن ندارد و هیچ منافق ترا دوست نگیرد و بنا بر آنست که روایت کرده اند که
که مرا قول علی شرا [illegible] که این سوره مکیست و مؤمنان در آنجا در نهایت قلت بودند و مقهور و مغلوب کفره پس حق سبحانه ایشان را وعده
کرده بود باینکه چون اکثر مردمان با اسلام رسند محبوب همه شوند یا آنکه این در آخرت باشد و وقتیکه حسنات ایشان را عرض کنند بر رؤس اشهاد و غل و
حقد را از سینه های ایشان نزع کنند پس همه محبت یکدیگر شوند جمیع فرشتگان با ایشان دوستی و محبت ورزند و قوله **فَإِنَّمَا يَسَّرْنَاهُ** خاتمه سوره و
منقطع است از ما قبل چه گویا خدای تعالی فرموده که **بَلِّغْ هَٰذَا الْمَنْزِلَ** یعنی تبلیغ کن قرآن را و بشارت ده و انذار کن مؤمنان را که هر آینه ما آسان کردیم آنرا [illegible]
آسان کردانیدیم آنرا **بِلِسَانِكَ** بزبان تو چه آنرا بلغت تو که لغت عرب است آسان کردیم باینکه با لفظ و معنی مأنوس گردد بنا بر
[illegible] است یعنی آنرا بزبان تو سهل و آسان کردیم تا بعضی را باصل خود دانستی و بعضی را [illegible] از آن است که
لِتُبَشِّرَ بِهِ تا مژده دهی بآن **الْمُتَّقِينَ** پرهیزگاران را از شرک و معاصی اجتناب کرده اند و بیکسان اسلام آورده **وَتُنْذِرَ بِهِ** و بیم کنی بآن
قَوْمًا لُدًّا گروه سخت کینه را که سخت خصومت باشند یعنی مجادله کنند و خصومت و لجاج شروع کنند که آنها اهل مکه اند یعنی مردمی که [illegible]
منسوب اند و لد جمع الد است بمعنی شدت خصومت و جدال و لجاج بجهت آنکه اهل مکه اند که در نهایت عناد و خصومت و لجاج بودند و قوله **وَكَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ** و بسا
ایشان را تخویف رسول بر انذار ایشان یعنی بسا که هلاک کردیم پیش از ایشان **مِنْ قَرْنٍ** از اهل زمان یعنی مردم قرنهای [illegible] قوم نوح و عاد و ثمود [illegible]
هَلْ تُحِسُّ هیچ می بینی **مِنْهُمْ** از آن هلاک شدگان **مِنْ أَحَدٍ** یکی را **أَوْ تَسْمَعُ لَهُمْ رِكْزًا** یا میشنوی برای ایشان آواز نرمی که [illegible]
حق اینست که اصل آن مطلق [illegible] است از هر چیز [illegible] الا کنا [illegible] باشد که جمعی از ایشان را [illegible]

که قابل بود حبیب بود
برای اینکه او را وصی بیاید

بعضی از آنها که ایشان را دوست
مادر و پدر بود ایشان را از
دلهای مؤمنان بیفکند
ابن ابی الحدید [illegible]
گویند

شده‌اند بعد از ایشان شخصی باقی ماند که کسی او را به پند ... وازوی کرکسی بشنود بلکه موکل فراقی با هیچ کدام در دنیا خبر و بهره‌ای [illegible]

و فیما فاند اختلاف ... و یعلم ... تکالیف ایشان بیان و منال و عد ... وحشم از اهل ... عذاب ... بر پیش ... ایشان ...

حال ایشان با نظر ... پس حال ایشان ... بیان خواهد بود **سورهٔ طٰه** مکیه است مدنیان صد و چهل ... شامیان صد و سی و پنج نزد کوفی

و صد و سی و چهار حجازی و صد و سی و بصری ... اختلاف در بیست ... آیت ... غشیهم ... اسرائیل ... کوفی ... کیرا و ذکرا

کثیرا ... مبحبة ... حجازی و شامی ... کوفی ... و لا تحزن ... اهل مدین ... اسرائیل ... الی موسی ...

غضبانا اسفا و اله موسی ... الا ابلیس ... الاخری ... شامی ... الاخیر ... صفا

... شامی ... ابی بن کعب ... رسول صلی الله علیه و سلم ... سوره ... ثواب ...

... مهاجران و انصار ... ابو هریره ... حضرت صلی الله علیه و سلم ... قرأ طٰه و یس قبل ان یخلق آدم بالفی عام فلما سمعت

الملائکة القرآن قالوا طوبی لامة ینزل هذا علیها و طوبی لاجواف تحمل هذا و طوبی لالسن تتکلم بهذا یعنی ... سوره ...

پیش از خلق آدم ... ملائکه ... خوشا حال ... سوره ...

... حضرت ... پیغمبر صلی الله علیه و سلم روایت کرده ... لا یقرأ اهل الجنة من القرآن الا طٰه

و یس ... اهل جنت تلاوت قرآن ... سوره ... ابی ... روایت کرده ... لا تدعوا قراءة القرآن ...

... یوم القیامة ... اسلام ... مکیه ...

... سوره ...

اسلام ... ثواب ... سوره ...

... **بسم الله الرحمن الرحیم طٰه**

در ... حروف مقطعه ... ابن عباس ... سعید بن جبیر و حسن و مجاهد و کلبی ...

حروف مقطعه ...

...

...

... رسالت پناه صلی الله علیه و سلم ... مقطعه ...

...

...

...

... صلی الله علیه و سلم ...

رسالت پناه ...

... علیهم السلام ...

...

...

...

...

زهرا و ائمهٔ معصومین علیهم السلام ...

...

...

...

ابن حبان ... اسلام ... پیغمبر صلی الله علیه و سلم ...

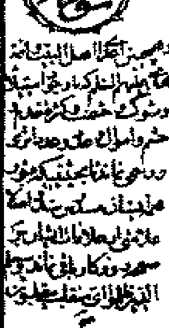
...

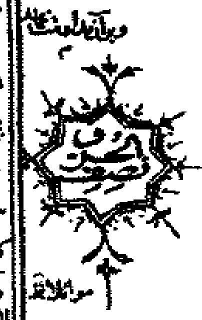
پای خود ... رسول صلی الله علیه و سلم ...

...

... **ما انزلنا علیک القرآن**

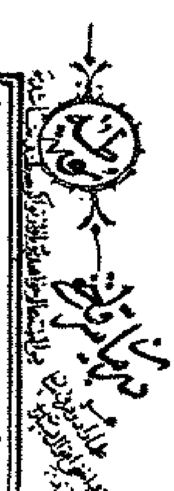
... **لتشقی** ...

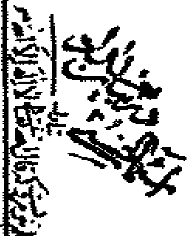
کنا وی گوید که پیغمبر بر سینه خود بستی و بر پای ایستادی تا بسیار از شب بگذشتی و بر پای وی ورم آمدی تا خواب بر او غلبه نکند و از عبادت باز نماند حق سبحانه فرمود که ای محمد
ما انزلنا علیک القرآن لتشقی تا خود را در تعب نداری و رنج و خواب را از خود باز نداری و از این جهت علیه السلام نیز در حدیث که حضرت رسالت
صلی الله علیه و آله فرمود نماز شب بجای آر و اما شب همه زنده داری تکلیف مشقت حضرت سبحانه این آیه فرستاد و با این تعب از وی برداشت و از مقیر و برخاست
کرد چون رسول صلی الله علیه و آله چندان بر پای ایستاد که هر دو پای وی ورم کرد و نیز گفتند یا رسول الله قدم شریف را رنج منه حق تعالی این آیه فرستاد و بر قرار دید
و این قول تعب چنانکه فرموده که فلعلک باخع نفسک اسفا شاکر باشم حق سبحانه این مذکور ما انزلنا فرموده و نیز بتخفیف مشقت او
کرد و بنا بر این لتشقی جایز بود و موصولیه یا خبریه است که از ابتدا لا شبهه تاویل سوره یا قرآن و بنا بر این قرآن در این جمله واقع موقع غایت یا جواب
قسم باشد که مقسم به باشد و یا منادی مرات که طه ندا باشد یا استینافیه که جمله خبریه باشد یا اسمیه مبتدا یا طاء و هاء یکه از حروف
شفا یا بعثت و معنی تعب منها شقی من ذا یعنی المهتدی بید القوم اشقیهم و میشاید که مدعای تعب شفا به هر آنچه باشد یا آنکه حق سبحانه
انزال قرآن فرموده بر پیغمبر تو تا سعید شوی و ناجی مراد شقاوت تو باشد که تابع ابوجهل یا اتباع او باشند که تکذیب میکنند و انزال علی انه سیّبت
وی میدانستند چنانکه مذکور شد و نیز بعضی بعقب حضرت بجهت زیاده استعداد و بر کفر و شرک عناد ایشان یعنی ما انزلنا القرآن نکرده بر تو تا تو
در رنج و تعب افتی بجهت کثرت تاسف بر سوختن ایشان که بر عناد قریش و تکذیب ایشان قرآن را و متمسک نشدن ایشان به پند ما دادن تو ایشان را
الا تذکرة لیکن فرستادیم او را بجهت پند دادن تو لمن یخشی مر کسی را که ترسد یعنی در دل وی خشیت و ترس باشد تا پند آن را بشارت کرده تمنا
انوار که به کسی که ایشان تذکره بر سبیل منقطع است باید به نیکی بدل باشد از محل لتشقی بجهت اختلاف جنسین و نه آنکه مفعول له انزلنا باشد
چه فعل واحد متعدی بدو علت نمیشود و نیز بعضی بر معتقد است در موقع حال از کاف علیک یا از قرآن یا مفعول له است که گویی لتشقی متعلق
باشد بجهت و بعد از آن صفت قرآن شدی یعنی ما انزلنا علیک القرآن المنزل لتعب بتبلیغه الا تذکرة لمن یخشی صاحب کشاف گفته که مراد لتشقی تذکرة
مکرر فعل مذکور وانه الا تذکرة که در اول فعل جهت یکی بالام باشد و نیز اکران زیرا که عامل فعل معلل نیست پس شرط امتناع مرتفع باشد مع تعدد
جایز است قطع آن و نصب آن بجهت اجتماع شرایط که آن فعل عامل معلل است و مقارن آن در وجود و تخصیص خاشی بذکر با آنکه تذکره عامست بجهت
انتفاع او است بدان و قوله تنزیلا منصوب است بانه فعل آن یعنی و فرستاده قرآن فرستادنی ممن خلق الارض آنکه کسی که بیافریده
زمین را والسموات العلی و آسمانهای بلند را و تواند بود که تنزیلا منصوب باشد بیخشی یا انزلنا که تذکره لمن یخشی تنزیلا تعرف و نیز بایدل
تا بدل تذکره آنکه حال باشد لکن مفعول له نباشد جایز نیست که بدل آن باشد زیرا که شی معلل بنفسه نشود بعض بنوع منوده قوله ممن خلق الارض
قوله الاسماء الحسنی تفخیمی است برای شان منزل پس بنیاد تعظیم فعل فرموده بذکر افعال و صفات او و ترتیب کرده نقل است زیرا که ابتدا بخلق سموات
و ارض نموده که اصول عالمند تقدیم ارض بجهت آنکه اقرب است بحس و آسمانها است از همه جمع علیا است تا نیشابوری علی و تعقبه از این اشاره
به جلال الهی از کائنات و تدبیر امر آن بانکه حقه بر عرش نمود و احکام و تقدیرات از آن اجرا کرده و اسباب را ترتیب مقادیر آن داده تا انزل نظیر بحکمت
مقتضی حکمت مشیت و بعد از آن قوله تعالی الرحمن و این خبر مبتدا محذوف است یعنی هو الرحمن یا مرفوع است بر مدح یعنی آنکه خلق زمین و آسمان
کرد خداوند رحمن بخشاینده است و قوله علی العرش استوی خبر بعد از خبر است یعنی خالق السموات و الارض خدا است بر عرش مستوی شده
یا خبر مبتدا محذوف باشد یعنی هو علی العرش استوی و تواند بود که الرحمن مبتدا باشد و خبرش استوی و الف و لام اشاره بمن خلق یعنی خداوند بخشاینده
بخشایش کار آسمان و زمین کرده بر عرش مستولی است یعنی عرش بالتمام معظم مخلوقات و تمام آن بر او وی مستولی باشد بر حسب تمکین
بود و در عرش مذکور است که عرش بمعنی ملک است یعنی حق سبحانه بر ملک مستولی است و حکم او نافذ است در آن
کشاف نیز آورده که چون عرش سریر ملک است و استوای بر آن مترادف ملک است کنایه از ملک شد از آن گفته اند استوی فلان علی العرش یرید ملک
و ان لم یقعد علی السریر البتة بجهت آن در شعر استوی علی العرش دلیل معنی مستولی است که تخییل کرده اند و اکثر جار شرح دلالت
و دلالة تشبیه می نموده مراد است یعنی بسط ید و فلان یبسط ید و فلان مغلولة یعنی اقرب جوادا و بخیل است و قوله تعالی و قالت الیهود ید الله مغلولة
ای هو بخیل بل یداه مبسوطتان ای هو جواد من غیر تصور ید و لا غل و لا بسط پس اینجا الرحمن علی العرش استوی دلالت بر تمکن
استوی و عرش و آنکه جمعی متابعان بر ظاهر تکیه کرده اند و بر نحو تنزیل اند و تشبیه و تجسیم نموده اند و علم ایشان و از فضل ایشان دور است و بعضی
علما مرادیه بر عرش توقف کرده اند و جمعی از آن گفته اند که استوی له ما فی السموات ای ثبت و بعضی گفته اند که استوی تعلق و تدبیر عرش کرد
باز در آن و تصدیق بآن نمودن و جلست به هیئت کان و تاویل آن جستن از باب طغیان بلکه اعتقاد میباید که بآنکه او سبحانه محتاج مکان نیست
و او را بر عرش استیلا است لیکن عرشی بر ما انه او له ما فی السموات مر او راست هر چه در آسمانها است از مبدعات علوی و ما فی الارض و هر چه در
زمینها است از مخلوقات سفلیه و ما بینهما و آنچه میان آسمانها و زمینها است از ملائکه و طبقات نار و هوا و غیر آن و ما تحت الثری
و آنچه در زیر طبقه ثری است و ثری خاک نمناک است که در منتهای سموات طبقه زیرین از طبقات ارضین است و ضحاک گفته
بر الاعراف و نیز بسنگ مخرا است که در زیر زمین هفتم است و در تفسیر دیگر آمده از عناصر روایت و حکایت است که وی گفته که زمین بر
دوش فرشته ایست و آن بر صخره ایست و صخره بر شاخ گاوی و گاو بر پشت ماهی و ماهی بر آب و آب بر هوا و هوا بر ظلمت و ظلمت بر
جهنم و جهنم بر ثری و بعد از آن علم اهل آسمان و زمین منقطع است و ما تحت الثری جز خدا نداند و از ابن عباس روایت کرده

بر پشت ماهیست و ماهی بر دریا و طرف ماهی که سر و دنبال و پشت بزیر عرش بهم رسیده و شکم ماهی در زیر دریا بر سنگیست بغیر کرسی تا آسمان
از آنست و آن سنگ بر گاو ... و زیر ثری کسی نداند بجز الله تعالی و آن گاو ... تا روز قیامت و چون تحت ثرا ما یکی
شوند ... [illegible] ... مکنونات پیدا نکند
ذات تو [illegible] ... قدرت و اراده ... و علم ... ما کونه را با عالم و جلیات
امور و خفیات ... فرمود که **وَإِن تَجْهَرْ بِالْقَوْلِ** و اگر آشکارا کنی سخن را به رفع صوت پس بتحقیق **فَإِنَّهُ يَعْلَمُ**
السِّرَّ پنهان و پوشیده را **وَأَخْفَى** و آنچه پوشیده تر است از آن پوشیده یعنی ... رفع صوت ... کرده از برای آنکه ...
... آنکه اینکه وان تجهر بالقول ... السر و اخفی ...
... و اخفی ...
... موجودات ...
... معنی ...
کرده ... امام محمد باقر و امام جعفر صادق صلوات الله علیهما ... السر ما اخفیته فی نفسک
و اخفی ...
...
...
...
خدای بحق **لَا إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ** نیست معبودی سزاوار پرستش مگر او ... **لَهُ الْأَسْمَاءُ**
الْحُسْنَىٰ مر او راست نامهای نیکوتر ...

تکریم ...
صفات ...
...
...
...
...
... الحسنی ...
...
عبد الله بن سلام ... علی بن موسی الرضا صلوات الله علیه ... امیر المؤمنین صلوات الله
علیه ... حضرت رسالت پناهی صلی الله علیه و آله ... تسعة و تسعین اسما من احصیها دخل الجنة ...
... امام جعفر صادق علیه السلام
از پدر خود محمد بن علی ... حسین بن علی ... علی بن ابی طالب صلوات الله علیهم ...
... رسالت صلی الله علیه و آله ... تسعة و تسعین اسما مائة الا واحد من احصیها دخل الجنة و هی الله

الواحد الاحد الصمد الاول الآخر السمیع البصیر القدیر القاهر العلی الاعلی الباقی البدیع البارئ الاکرم الظاهر الباطن الحی الحکیم العلیم
الحفیظ الحق الحسیب الحمید الحفی الرب الرحمن الرحیم الذاری الرازق الرقیب الرؤف الرائی السلام المؤمن المهیمن العزیز الجبار المتکبر السید السبوح الشهید
الصادق الصانع الطاهر العدل العفو الغفور الغنی الغیاث الفاطر الفرد الفتاح الفالق القدیم الملک القدوس القوی القریب القیوم القابض
الباسط قاضی الحاجات المجید المولی المنان المحیط المبین المقیت المصور الکریم الکبیر الکافی کاشف الضر الوتر النور الوهاب الناصر الواسع
الودود الهادی الوفی الوکیل الوارث البر الباعث التواب الجلیل الجواد الخبیر الخالق خیر الناصرین الدیان الشکور العظیم اللطیف الشافی ...
...
...
...
...
...
... **هَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ مُوسَىٰ** ...

موسی

موسی بن عمران این اخبار است بر وجه تحقیق نه بر آنکه قبل از این حدیث موسی به پیغمبر صلی الله علیه و آله رسیده بود تا او دانسته باشد و این از قبیل آیت که شخصی غیر خود را اخبار نماید بر وجه تحقیق و گوید هل بلغک خبر فلان یعنی استفهام از برای تقریر کلام است یعنی بتحقیق که آمده بتو قصه موسی اذ رای نارا چون دید موسی آتش را ظرف متعلق بحدیث است یا متعلق بمضمر یعنی حین رای نارا کان کیت و کیت یا اذکر مفعول انکار است از ابن عباس مرویست که موسی علیه السلام عیور بود چون مدت زمان اجل از شعیب علیه السلام مستوفی شد طلب کرد که مراجعت نماید و مادر خود را ببیند شعیب اجازت داد و اهل او را با جمعی نقار روان کرد و گوسفندی چند که از شعیب بود و حیله او بود با او کوه طور چون شب تاریک شد زمستان بود و راه گم کرد و زوجه او حامله بود و درد زه او را گرفت و گوسفندان متفرق شدند و باران آمد و آتش افروختن خواست که آتش روشن کند سنگ چخماق زد آتش نمی‌آمد موسی علیه السلام در تعجب شد که آتش از سنگ بیرون نمی‌آید ناگاه موسی از دور آتشی دید فقال پس گفت لاهله امکثوا اهل و عیال خود را که درنگ کنید در همین موضع انی آنست بدرستیکه من دیدم نارا آتشی را و گویند ایناس دیدن چیزی است که بآن انس گیرند یعنی دیدم آتشی را که آن مرغوب منست و اگر ایناس را ادراک بیننده گویند ابصار است و اگر بشنود آنرا سماع گویند لا تحسبن ما ... و چون مکث بمعنی سکون است و دوام را ... ثبات بمعنی سکون با دوام ... لعلی آتیکم شاید که من بیاورم برای شما منها از آن آتش بقبس شعله آتش ... او اجد یا شاید بیابم علی النار بر سر آن آتش هدی راه نمائی که بر راه راست رساند ... کنند که این را بجهت آنکه گم کرده بودند راه را ... احوال معلوم را ... تحقیق که هدی مصدر است بمعنی هادی ... کلام ... چون حصول ... هدایت بود ... و معنی استعلا ... آتش ... فلما اتاها پس چون آمد بآتش آتشی سفید دید ... درخت سبز که ... یا موسی ... تعجب ... نودی یا موسی انی انا ربک بدرستیکه من پروردگار توام ... تو کید ... تحقیق است ... خود گفت ... گوینده چه کسست فانا امد که انی انا ربک ... شیطان ... کلام ابلیس باشد موسی گفت ... که این کلام خداست ... آتش سفید ... درخت سبز ... سکینه ... کلام خداست ... موسی ... آتش ... انی انا الله ... موسی ...

انی اسمع صوتک ... ایلک ... تو ... فاخلع پس بیرون کن ... خود نعلیک نعلین خود را از کعب ... نعلین از جلد ... سیرت پیغمبران ... موسی ... ارض مقدسه ... سعید بن جبیر ... تعلیم طریق تواضع ... ادب ... نعلین ... کعبه ... ابو مسلم ... حق تعالی ... و ایمن ... و بطحا ... انک بدرستیکه تو بالواد المقدس طوی بوادی پاکیزه که طوی نام اوست ... از ابن عباس مقدس یعنی مبارک ... اشاره ...

دنیا و آخرت را از دل خود بیرون کن یعنی دل از تجرید و تفرید قدم بد و کون فرو کوبید که معنی آنست که دل خود را از اهل و ولد فارغ کن و بدانکه
طوی عطف بیان وادیست و تنوین او کرده آن برا انصراف است چنانکه قرائت شامیست بجهة تاویل آن بمکان و کسانیکه آنرا غیر منصرف خوانده اند
آنرا معرفه و علم میکنند بعضی گویند طوی چون ثنی است مشتق از طی یعنی وادی که دو بار مقدس شده یا پاکیزه گردیده شد مرة بعد اخری پس تثنیه است که تقدیس
ندا نیز او مقدس بوده و قول اول که علم وادیست از ابن عباس رضی الله عنهما و بتحقیق منقولست تا قاضی که منظور است
تفصیل اسرار مذکورات است چون موسی علیه السلام خلع نعلین نمود و قدم خود را از آن مقدس ساخت باز ندا آمد که وَاَنَا اخْتَرْتُكَ و من
برگزیدم ترا ای موسی برای نبوت فَاسْتَمِعْ پس گوش دار لِمَا يُوحٰى مر آنچه وحی کرده میشود بتو و میتواند بود که ما مصدریه باشد یعنی استماع
نما برای وحی کردن بتو و میتواند بود که لام متعلق بفعل اول باشد یعنی ترا برگزیدم برای آنچه وحی کرده میشود بتو و آن اینست اِنَّنِيْٓ اَنَا اللّٰهُ
بدرستیکه منم خدای بحق لَآ اِلٰهَ اِلَّآ اَنَا نیست خدائی بجز من فَاعْبُدْنِيْ پس مرا پرستش کن این دال است بر آنکه وحی مقصور بود بر تقریر
توحید که منتهی علم است و بر عبادت که کمال عمل است وَاَقِمِ الصَّلٰوةَ و بپای دار نماز را لِذِكْرِيْ برای یاد کردن من یعنی تا مرا یاد کنی چه
مراد آنکه نماز برای من کنا بدو بجا میکنند که معنی آنست که اقامت نماز کن تا یاد کنی مرا چه صلوة مشتملست بر اذکار که در رکوع
و سجود است و غیر آن پس تخصیص صلوة بذکر باعتبار آنست که اقامت نماز متعلق است بتذکر معبود و شغل قلب بذکر او
یا بجهت محض یاد کردن من و خلوص و عدم شوب آن بذکر غیر من و بقصد ریا و سمعه یا بجهت آنکه تا ذاکر من باشی و ناسی چنانکه فضل
در کار است که چنانچه رجال لا تلهیهم تجارة و لا بیع عن ذکر الله یا از جهت آنکه ذکر من کرده ام یا مواقیت صلوة است
کقوله ان الصلوة کانت علی المؤمنین کتابا موقوتا پس بنابراین لام از توقیت باشد کقوله تعالی فطلقوهن لعدتهن و قوله یالیتنی قدمت لحیوتی و قول
جئتک لوقت کذا و کان ذلک لست لیال خلون و بعضی بر آنند که از متشابهات تاویل ذکر بوده اند که صلوة بعد از نسیان و بیان آن یقول حضرت رسالت
صلی الله علیه و سلم من نام عن صلوة او نسیها فلیصلها اذا ذکرها امر کرد بسبب خواب یا نسیان نماز از وقت فوت شود چون یاد کرد آنرا بگذارد در هر وقت
که او را یاد آید و کسانیکه آنرا بر این وجه تفسیر میکنند میگویند که این قول خالی از ضعفی نیست زیرا که آنرا بر این وجه توجیه کنند که ذکرها
باشد چنانکه در حدیث جواب آنست که ذکر صلوة مستلزم ذکر خداست پس لذکری مستلزم در موضع حق باشد
انکه در کلام مضاف محذوف است یعنی لذکر صلوتی و نیز انس از رسول صلی الله علیه و آله روایت کرده که من نسی صلوة او فاتته فلیصلها اذا ذکرها
ان الله تعالی یقول و اقم الصلوة لذکری و از ابی جعفر صلوات الله علیه نیز مرویست که معناه اقم الصلوة متی ذکرت ان علیک صلوة کنت فی وقتها ام
لم تکن و اکثر مفسرین بر این قول اخیرند و نزد بعضی ذکر با متکلم اضافه معنی لانی ذکرتها فی الکتب و امرت بها او لان اذکرک
بالمدح و الثنا یعنی نماز را بپای دار بجهت آنکه من ذکر کرده ام آنرا در کتب خود و یا امر فرموده ام یا بجهت آنکه تا ترا ذکر کنم بمدح و ثنا و بعد از آن بر تخویف
و تخشیه اخبار مینماید بآمدن قیامت بقوله اِنَّ السَّاعَةَ اٰتِيَةٌ بدرستیکه ساعت قیامت آینده است متحقق الوقوع لامحاله اَكَادُ اُخْفِيْهَا
میخواهم که پنهان دارم و قول آنرا زینهار که چه تخویف بدان بکه وقت آن معلوم نیست تم و اشد است یا آنکه نزدیکست که اخفا کنم قیامت را
آینده است یعنی اخبار باتیان آن متضمن لطف و قطع اعذار است من بآن خبر ندادم و گویند که همزه اخفا از برای سلب است معنی آن سلب خفا
... بظهور آن و قراءت سعید جبیر که اَخْفِيْهَا است بفتح همزه مشتق از خفا بمعنی ظهور چنانکه یقال خفیت الشیء
کتمته و اظهرته و اکثر مفسرین بر قول اولند در مصحف عبدالله بن مسعود و ابی چنین است که اکاد اخفیها من
نفسی فکیف اظهرها لکم یعنی نزدیک باشد که آنرا از خود پوشیده دارم چه جای آنکه آنرا بر شما آشکار کنم
بندگانست و قطع طمع ایشان از علم آن و این عبارت بر عادت عرب است که کتمان الشیء ... کتمته من نفسی
من نفسی ... لِتُجْزٰى متعلق باتیة یا اخفیها بمعنی
آنچه یعنی ساعت قیامت آینده است تا جزا داده شود ... كُلُّ نَفْسٍۭ بِمَا تَسْعٰى مر هر نفسی
میشتابد از عملهای نیک و بد ... و معنی آنکه آمدن قیامت را
پوشیده ام ... تا جزای هر نفسی ... از اخبار ... معلوم بودی مکلفان
... فَلَا يَصُدَّنَّكَ پس باید که باز ندارد ترا عَنْهَا از ایمان بقیامت
و تصدیق بآمدن آن مَنْ لَّا يُؤْمِنُ بِهَا آنکه نمیگرود بوقوع آن وَاتَّبَعَ و پیروی کرده است هَوٰىهُ آرزوی نفس خود را
میل او بلذات ... فَتَرْدٰى پس
هلاک شوی ... موسی ...
یکی آنکه منکر ... تصدیق بقیامت ...
او ... سبب ...
... پس باید ...
باید که ... تصدیق ...

[illegible]

[illegible] وَمَا تِلْكَ بِيَمِينِكَ يَا مُوسَىٰ [illegible]

[illegible] هِيَ عَصَايَ [illegible]

[illegible] أَتَوَكَّأُ عَلَيْهَا [illegible] وَأَهُشُّ بِهَا [illegible]

عَلَىٰ غَنَمِي [illegible] وَلِيَ فِيهَا [illegible] مَآرِبُ أُخْرَىٰ [illegible]

[illegible]

[illegible] أَلْقِهَا يَا مُوسَىٰ [illegible]

[illegible] فَإِذَا هِيَ [illegible] حَيَّةٌ [illegible] تَسْعَىٰ [illegible]

[illegible]

[illegible] خُذْهَا [illegible] وَلَا تَخَفْ [illegible] سَنُعِيدُهَا [illegible]

[illegible] سِيرَتَهَا الْأُولَىٰ [illegible]

[illegible]

[illegible] وَاضْمُمْ يَدَكَ [illegible] إِلَىٰ جَنَاحِكَ [illegible]

[illegible] تَخْرُجْ [illegible] بَيْضَاءَ [illegible] مِنْ غَيْرِ سُوءٍ [illegible]

[illegible] آيَةً أُخْرَى [illegible]

[illegible] لِنُرِيَكَ مِنْ آيَاتِنَا الْكُبْرَى [illegible]

[illegible] اذْهَبْ إِلَى فِرْعَوْنَ إِنَّهُ طَغَى [illegible]

[illegible] قَالَ رَبِّ اشْرَحْ لِي صَدْرِي [illegible] وَيَسِّرْ لِي أَمْرِي [illegible]

[illegible] وَاحْلُلْ عُقْدَةً مِنْ لِسَانِي [illegible] يَفْقَهُوا قَوْلِي [illegible]

[illegible] وَاجْعَلْ لِي وَزِيرًا مِنْ أَهْلِي [illegible] هَارُونَ أَخِي [illegible]

[illegible] اشْدُدْ بِهِ أَزْرِي [illegible] وَأَشْرِكْهُ فِي أَمْرِي [illegible]

[illegible] كَيْ نُسَبِّحَكَ كَثِيرًا [illegible] وَنَذْكُرَكَ كَثِيرًا [illegible] إِنَّكَ كُنْتَ بِنَا بَصِيرًا [illegible]

[illegible] قَالَ قَدْ أُوتِيتَ سُؤْلَكَ يَا مُوسَى [illegible]

[illegible] ... انت منی بمنزلة هرون من موسی الا انه لا نبی بعدی ... [illegible]

... وَلَقَدْ مَنَنَّا عَلَيْكَ ... مَرَّةً أُخْرَىٰ ... [illegible]

إِذْ أَوْحَيْنَا ... إِلَىٰ أُمِّكَ ... مَا يُوحَىٰ ... [illegible]

... أَنِ اقْذِفِيهِ فِي التَّابُوتِ ... فَاقْذِفِيهِ فِي الْيَمِّ ... [illegible]

... فَلْيُلْقِهِ الْيَمُّ بِالسَّاحِلِ ... يَأْخُذْهُ عَدُوٌّ لِي وَعَدُوٌّ لَهُ ... [illegible]

... وَأَلْقَيْتُ عَلَيْكَ مَحَبَّةً مِنِّي ... [illegible]

... وَلِتُصْنَعَ عَلَىٰ عَيْنِي ... [illegible]

إِذْ تَمْشِي أُخْتُكَ ... [illegible]

[illegible] فَتَقُولُ هَلْ أَدُلُّكُمْ عَلَىٰ مَنْ يَكْفُلُهُ [illegible]

[illegible]

[illegible] فَرَجَعْنَاكَ إِلَىٰ أُمِّكَ [illegible]

[illegible] كَيْ تَقَرَّ عَيْنُهَا [illegible] وَلَا تَحْزَنَ [illegible]

[illegible] وَقَتَلْتَ نَفْسًا [illegible]

[illegible] فَنَجَّيْنَاكَ مِنَ الْغَمِّ [illegible]

[illegible] وَفَتَنَّاكَ فُتُونًا [illegible]

[illegible]

[illegible] فَلَبِثْتَ سِنِينَ فِي أَهْلِ مَدْيَنَ [illegible]

[illegible] ثُمَّ جِئْتَ عَلَىٰ قَدَرٍ يَا مُوسَىٰ [illegible]

[illegible] وَاصْطَنَعْتُكَ لِنَفْسِي [illegible]

[illegible] اذْهَبْ أَنْتَ وَأَخُوكَ بِآيَاتِي [illegible] وَلَا تَنِيَا فِي ذِكْرِي [illegible]

[illegible]

[illegible] اذهبا [illegible] الى فرعون [illegible] انه طغى [illegible]

فقولا له قولا لينا [illegible]

[illegible] لعله يتذكر او يخشى [illegible]

[illegible] ربنا اننا نخاف ان يفرط علينا او ان يطغى [illegible]

[illegible] لا تخافا انني معكما اسمع وارى [illegible]

[illegible] فأتياه فقولا انا رسولا ربك فارسل معنا بنى اسرائيل ولا تعذبهم [illegible]

[illegible] قد جئناك بآية من ربك [illegible]

سورة طه

[illegible] وَالسَّلَامُ عَلَىٰ مَنِ اتَّبَعَ الْهُدَىٰ [illegible] إِنَّا قَدْ أُوحِيَ إِلَيْنَا [illegible] أَنَّ الْعَذَابَ عَلَىٰ مَنْ كَذَّبَ وَتَوَلَّىٰ [illegible]

[illegible] قَالَ فَمَنْ رَبُّكُمَا يَا مُوسَىٰ [illegible]

[illegible] قَالَ رَبُّنَا الَّذِي أَعْطَىٰ كُلَّ شَيْءٍ [illegible] خَلْقَهُ [illegible] ثُمَّ هَدَىٰ [illegible]

[illegible] قَالَ فَمَا بَالُ الْقُرُونِ الْأُولَىٰ [illegible]

[illegible] قَالَ عِلْمُهَا عِنْدَ رَبِّي فِي كِتَابٍ [illegible] لَا يَضِلُّ رَبِّي وَلَا يَنْسَى [illegible]

[illegible] الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ مَهْدًا [illegible] وَسَلَكَ لَكُمْ فِيهَا سُبُلًا [illegible] وَأَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجْنَا [illegible] بِهِ أَزْوَاجًا مِنْ نَبَاتٍ شَتَّىٰ [illegible]

اصنافا باز و ازواج جمع زوج ... ازواج انها است و اقتران بعضی از آن به بعضی ... وَشَتّیٰ جمع شتیت ... بیاناتست که صفت ... و مختلفات

... كُلُوا ... وَارْعَوْا أَنْعَامَكُمْ ...

إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِأُولِي النُّهَىٰ

مِنْهَا خَلَقْنَاكُمْ وَفِيهَا نُعِيدُكُمْ وَمِنْهَا نُخْرِجُكُمْ تَارَةً أُخْرَىٰ

وَلَقَدْ أَرَيْنَاهُ آيَاتِنَا كُلَّهَا فَكَذَّبَ وَأَبَىٰ

قَالَ أَجِئْتَنَا لِتُخْرِجَنَا مِنْ أَرْضِنَا بِسِحْرِكَ يَا مُوسَىٰ

فَلَنَأْتِيَنَّكَ بِسِحْرٍ مِثْلِهِ فَاجْعَلْ بَيْنَنَا وَبَيْنَكَ مَوْعِدًا لَا نُخْلِفُهُ نَحْنُ وَلَا أَنْتَ مَكَانًا سُوًى

قَالَ مَوْعِدُكُمْ يَوْمُ الزِّينَةِ وَأَنْ يُحْشَرَ النَّاسُ ضُحًى

فَتَوَلَّىٰ فِرْعَوْنُ فَجَمَعَ كَيْدَهُ ثُمَّ أَتَىٰ

قَالَ لَهُمْ مُوسَىٰ وَيْلَكُمْ لَا تَفْتَرُوا عَلَى اللَّهِ كَذِبًا فَيُسْحِتَكُمْ بِعَذَابٍ وَقَدْ خَابَ مَنِ افْتَرَىٰ

[illegible] فَتَنَازَعُوا أَمْرَهُمْ بَيْنَهُمْ [illegible]

[illegible] وَأَسَرُّوا النَّجْوَىٰ [illegible]

[illegible] قَالُوا إِنْ هَٰذَانِ لَسَاحِرَانِ [illegible]

[illegible] يُرِيدَانِ أَنْ يُخْرِجَاكُمْ مِنْ أَرْضِكُمْ بِسِحْرِهِمَا وَيَذْهَبَا بِطَرِيقَتِكُمُ الْمُثْلَىٰ [illegible]

[illegible] فَأَجْمِعُوا كَيْدَكُمْ [illegible] ثُمَّ ائْتُوا صَفًّا [illegible]

[illegible] وَقَدْ أَفْلَحَ الْيَوْمَ مَنِ اسْتَعْلَىٰ [illegible]

[illegible] قَالُوا يَا مُوسَىٰ إِمَّا أَنْ تُلْقِيَ وَإِمَّا أَنْ نَكُونَ أَوَّلَ مَنْ أَلْقَىٰ [illegible]

[illegible] قَالَ بَلْ أَلْقُوا [illegible]

[illegible] فَإِذَا حِبَالُهُمْ وَعِصِيُّهُمْ يُخَيَّلُ إِلَيْهِ مِنْ سِحْرِهِمْ أَنَّهَا تَسْعَىٰ [illegible]

[illegible] فَأَوْجَسَ فِي نَفْسِهِ خِيفَةً مُوسَىٰ [illegible]

[illegible] قُلْنَا لَا تَخَفْ إِنَّكَ أَنْتَ الْأَعْلَىٰ [illegible]

خواهند گشت وَأَلْقِ مَا فِي يَمِينِكَ [illegible] اشارت بجهت تحقیر است یعنی یا ما اکبر [illegible]

[illegible] تَلْقَفْ مَا صَنَعُوا [illegible]

[illegible] إِنَّمَا صَنَعُوا كَيْدُ سَاحِرٍ [illegible]

[illegible] وَلَا يُفْلِحُ السَّاحِرُ [illegible]

ساحر [illegible] حَيْثُ أَتَى [illegible]

[illegible]

[illegible] فَأُلْقِيَ السَّحَرَةُ [illegible] سُجَّدًا [illegible]

قَالُوا آمَنَّا بِرَبِّ هَارُونَ وَمُوسَى [illegible]

[illegible]

قَالَ آمَنْتُمْ لَهُ قَبْلَ أَنْ آذَنَ لَكُمْ [illegible] إِنَّهُ لَكَبِيرُكُمُ [illegible]

الَّذِي عَلَّمَكُمُ السِّحْرَ [illegible]

[illegible] فَلَأُقَطِّعَنَّ أَيْدِيَكُمْ وَأَرْجُلَكُمْ مِنْ خِلَافٍ [illegible]

[illegible] وَلَأُصَلِّبَنَّكُمْ فِي جُذُوعِ النَّخْلِ [illegible]

[illegible] وَلَتَعْلَمُنَّ أَيُّنَا أَشَدُّ عَذَابًا وَأَبْقَى [illegible]

[illegible] قَالُوا لَنْ نُؤْثِرَكَ عَلَى مَا جَاءَنَا مِنَ الْبَيِّنَاتِ [illegible]

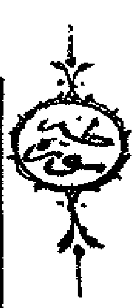
وَالَّذِي فَطَرَنَا [illegible]

[illegible] فَاقْضِ مَا أَنْتَ قَاضٍ [illegible] إِنَّمَا تَقْضِي هَذِهِ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا [illegible]

[illegible] إِنَّا آمَنَّا بِرَبِّنَا لِيَغْفِرَ لَنَا خَطَايَانَا وَمَا أَكْرَهْتَنَا عَلَيْهِ [illegible]

[illegible] مِنَ السِّحْرِ [illegible]

[illegible]

[illegible]

... که حلال را بحرام مستبدل مکنید که اگر چنین کنید **فیحل علیکم** پس فرود آید بر شما **غضبی** خشم من **ومن یحلل علیه** و هر که فرود آید بر او **غضبی** خشم من **فقد هوی** پس بحقیقت که افتاد در هاویه ... [illegible]

... **وانی لغفار** ... **لمن تاب** ... **وآمن** ... **وعمل صالحا** ... **ثم اهتدی** ... [illegible]

... [illegible] ...

... **وما اعجلک** ... **عن قومک یا موسی** ... [illegible]

... **قال هم اولاء علی اثری** ... [illegible]

... **وعجلت الیک رب لترضی** ... [illegible]

... **قال فانا قد فتنا قومک من بعدک** ... [illegible]

... **واضلهم السامری** ... [illegible]

... [illegible] ...

... **فرجع موسی الی قومه غضبان اسفا** ... [illegible]

... **قال یا قوم الم یعدکم ربکم وعدا حسنا** ... [illegible]

... **افطال علیکم العهد** ... **ام اردتم ان یحل علیکم غضب من ربکم** ... [illegible]

[illegible] فَأَخْلَفْتُمْ مَوْعِدِي [illegible]

[illegible] قَالُوا مَا أَخْلَفْنَا مَوْعِدَكَ بِمَلْكِنَا وَلَٰكِنَّا حُمِّلْنَا أَوْزَارًا مِنْ زِينَةِ الْقَوْمِ [illegible] فَقَذَفْنَاهَا فَكَذَٰلِكَ أَلْقَى السَّامِرِيُّ [illegible]

[illegible] فَأَخْرَجَ لَهُمْ عِجْلًا جَسَدًا لَهُ خُوَارٌ [illegible]

[illegible] فَقَالُوا هَٰذَا إِلَٰهُكُمْ وَإِلَٰهُ مُوسَىٰ فَنَسِيَ [illegible]

[illegible] أَفَلَا يَرَوْنَ أَلَّا يَرْجِعُ إِلَيْهِمْ قَوْلًا وَلَا يَمْلِكُ لَهُمْ ضَرًّا وَلَا نَفْعًا [illegible]

[illegible] وَلَقَدْ قَالَ لَهُمْ هَارُونُ مِنْ قَبْلُ يَا قَوْمِ إِنَّمَا فُتِنْتُمْ بِهِ [illegible] وَإِنَّ رَبَّكُمُ الرَّحْمَٰنُ فَاتَّبِعُونِي وَأَطِيعُوا أَمْرِي [illegible]

[illegible] قَالُوا لَنْ نَبْرَحَ عَلَيْهِ عَاكِفِينَ حَتَّىٰ يَرْجِعَ إِلَيْنَا مُوسَىٰ [illegible]

[illegible] قَالَ يَا هَارُونُ مَا مَنَعَكَ [illegible] إِذْ رَأَيْتَهُمْ ضَلُّوا [illegible] أَلَّا تَتَّبِعَنِ [illegible] أَفَعَصَيْتَ أَمْرِي [illegible]

[illegible] وَلَا تَتَّبِعْ سَبِيلَ الْمُفْسِدِينَ [illegible]

[illegible] قَالَ يَا ابْنَ أُمَّ [illegible] لَا تَأْخُذْ بِلِحْيَتِي [illegible]

[illegible] إِنِّي خَشِيتُ [illegible] أَنْ تَقُولَ فَرَّقْتَ بَيْنَ بَنِي إِسْرَائِيلَ وَلَمْ تَرْقُبْ قَوْلِي [illegible]

[illegible] قَالَ فَمَا خَطْبُكَ يَا سَامِرِيُّ [illegible] قَالَ بَصُرْتُ بِمَا لَمْ يَبْصُرُوا بِهِ [illegible]

[illegible] فَقَبَضْتُ قَبْضَةً مِنْ أَثَرِ الرَّسُولِ [illegible]

[illegible] فَنَبَذْتُهَا [illegible] وَكَذَلِكَ سَوَّلَتْ لِي نَفْسِي [illegible]

[illegible] قَالَ فَاذْهَبْ فَإِنَّ لَكَ فِي الْحَيَاةِ أَنْ تَقُولَ لَا مِسَاسَ [illegible] وَإِنَّ لَكَ [illegible]

موعدا وعده‌ای در آخرت [illegible] لن تخلفه خلاف نکنند [illegible]

[illegible] وانظر ونظر کن الی الهک

الذی ظلت علیه [illegible] لنحرقنه [illegible]

[illegible]

[illegible] لنحرقنه [illegible]

[illegible] لننسفنه [illegible] فی الیم [illegible] نسفا [illegible]

[illegible]

[illegible] انما الهکم [illegible] الله الذی

لا اله الا هو [illegible] وسع [illegible] کل شیء [illegible] علما [illegible]

[illegible]

[illegible] کذلک نقص علیک [illegible]

[illegible] من انباء ما قد سبق [illegible]

[illegible] وقد آتیناک [illegible]

[illegible] من لدنا ذکرا [illegible]

[illegible]

[illegible] من اعرض عنه [illegible]

[illegible] فانه [illegible] یحمل یوم القیمة [illegible]

وزرا [illegible]

[illegible]

[illegible]

خالدین فیه [illegible]

[illegible] وساء لهم [illegible] یوم القیمة حملا

[illegible]

[illegible]

[illegible] یوم ینفخ فی الصور [illegible]

[illegible] ونحشر المجرمین [illegible]

[illegible] زرقا [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] یتخافتون بینهم [illegible]

[illegible] ان لبثتم [illegible] الا عشرا [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] نحن اعلم [illegible] بما یقولون [illegible]

[illegible] اذ یقول امثلهم طریقة [illegible] ان لبثتم [illegible]

[illegible] الا یوما [illegible]

[illegible]

[illegible] ویسألونک عن الجبال [illegible]

[illegible] فقل ینسفها ربی نسفا [illegible]

[illegible] فیذرها [illegible] قاعا صفصفا [illegible]

[illegible] لا تری فیها عوجا ولا امتا [illegible]

[illegible]

[illegible] یومئذ یتبعون الداعی [illegible] لا عوج له [illegible]

[illegible] وخشعت الاصوات للرحمن [illegible]

[illegible] فلا تسمع الا همسا [illegible]

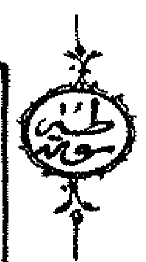
[illegible] یومئذ لا تنفع الشفاعة [illegible] الا من اذن له الرحمن ورضی له قولا [illegible]

[illegible] یعلم ما بین ایدیهم وما خلفهم [illegible] ولا یحیطون به علما [illegible]

[illegible] وعنت الوجوه للحی القیوم [illegible]

[illegible]

در کنار: [illegible] الجبال [illegible] الا من اذن له [illegible]

[illegible] **فَنَسِيَ** [illegible] **وَلَمْ نَجِدْ لَهُ عَزْمًا** [illegible]

[illegible]

وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ أَبَىٰ [illegible]

فَقُلْنَا يَا آدَمُ إِنَّ هَٰذَا عَدُوٌّ لَكَ وَلِزَوْجِكَ فَلَا يُخْرِجَنَّكُمَا مِنَ الْجَنَّةِ فَتَشْقَىٰ [illegible]

إِنَّ لَكَ أَلَّا تَجُوعَ فِيهَا وَلَا تَعْرَىٰ [illegible] **وَأَنَّكَ لَا تَظْمَأُ فِيهَا وَلَا تَضْحَىٰ** [illegible]

[illegible]

فَوَسْوَسَ إِلَيْهِ الشَّيْطَانُ [illegible] **قَالَ يَا آدَمُ هَلْ أَدُلُّكَ عَلَىٰ شَجَرَةِ الْخُلْدِ** [illegible] **وَمُلْكٍ لَا يَبْلَىٰ** [illegible]

واشان بند و پوشیده شد ... [illegible] ... از خوردن آن درخت ... [illegible]
که هرکه از ان بخورد ... [illegible] ... فنا و زوال ... [illegible] ... تا ملکی که هرگز کهنه نشود ... [illegible]
اشاره بشجره منهیه کرد ... [illegible] ... پس آدم و حوا بفرموده ابلیس ... [illegible]
چنین ... [illegible] ... فَأَكَلَا مِنْهَا پس بخوردند آدم و حوا از آن درخت
... [illegible] ... فَبَدَتْ لَهُمَا پس آشکارا شد مر ایشان را سَوْآتُهُمَا عورتهای ایشان ... [illegible]
... [illegible] ... وَطَفِقَا يَخْصِفَانِ و در ایستادند ایشان ... [illegible] ... عَلَيْهِمَا بر عورات خود
مِنْ وَرَقِ الْجَنَّةِ از برگ درختان بهشت ... [illegible]
... [illegible]
اکل شجره منهیه ... [illegible] ... وَعَصَىٰ آدَمُ رَبَّهُ و نافرمانی کرد آدم پروردگار خود را
... [illegible] ... فَغَوَىٰ پس بیراه ماند از مطلوب خود ... [illegible]
... [illegible]
... [illegible]
... [illegible]
... [illegible]
... [illegible]
... [illegible]
... [illegible]
... [illegible]
... [illegible]
... [illegible] ... ثُمَّ اجْتَبَاهُ رَبُّهُ پس برگزید او را پروردگار او ... [illegible]
... [illegible] ... حضرت خاتم صلوات الله علیه و آله ... [illegible]
... [illegible]
... [illegible]
... [illegible] ... فَتَابَ عَلَيْهِ پس قبول کرد توبه او را وَهَدَىٰ و راه نمود ... [illegible]
... [illegible]
... [illegible] ... قَالَ اهْبِطَا گفت فرود آیید ... [illegible]
جَمِيعًا ... [illegible] ... آدم و حوا ... [illegible]
... [illegible] ... در سوره البقره ... [illegible]
... [illegible] ... بَعْضُكُمْ ... [illegible] ... لِبَعْضٍ ... [illegible] ... عَدُوٌّ دشمن ... [illegible]
... [illegible]
قوله فَإِمَّا يَأْتِيَنَّكُمْ پس اگر بیاید شما را ... مِنِّي از نزدیک من هُدًى ... [illegible]
... فَمَنِ اتَّبَعَ هُدَايَ ... [illegible] ... فَلَا يَضِلُّ پس گمراه نشود ... وَلَا يَشْقَىٰ ... [illegible]
... [illegible] ... ابن عباس ... [illegible]
... [illegible] ... فلا یضل و لا یشقی
وَمَنْ أَعْرَضَ ... عَنْ ذِكْرِي ... [illegible] ... فَإِنَّ لَهُ پس بدرستی که مر او راست
مَعِيشَةً ضَنْكًا زندگانی تنگ ... [illegible]
... [illegible]
... [illegible]
... [illegible]
... [illegible] ... ومن يتوكل على الله فهو حسبه ... [illegible]

عنه فلا و قوله استغفروا ربکم انه کان غفارا یرسل السماء علیکم مدرارا و فی الحدیث القدسی یا ایها الخلق [illegible]
کرده [illegible] قناعت [illegible] و توکل [illegible] مرکب [illegible] دنیا [illegible] معیشت [illegible]
[illegible] زندگی [illegible] برکات [illegible] لفتحنا علیهم برکات من السماء و الارض [illegible] و لو انهم اقاموا التوریة
و لو ان اهل القری آمنوا و اتقوا [illegible] ابو هریره [illegible] رسول
روایت کرده [illegible] معیشت ضنک [illegible] عذاب قبر [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ابن عباس [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] وَنَحْشُرُهُ یَوْمَ الْقِیٰمَةِ
أَعْمٰی [illegible] و نحشرهم یوم القیمة علی وجوههم عمیا
[illegible]
[illegible] قَالَ [illegible] رَبِّ [illegible] لِمَ حَشَرْتَنِیٓ أَعْمٰی [illegible]
[illegible] وَقَدْ كُنْتُ بَصِیرًا [illegible]
[illegible]
[illegible] ابا عبد الله [illegible] ابو عبد الله [illegible]
[illegible] و نحشره یوم القیمة اعمی [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] قَالَ كَذٰلِكَ [illegible]
[illegible] أَتَتْكَ آیٰتُنَا [illegible]
[illegible] فَنَسِیتَهَا [illegible] وَكَذٰلِكَ الْیَوْمَ [illegible]
[illegible] تُنْسٰی [illegible]
[illegible] وَكَذٰلِكَ [illegible]
نَجْزِی [illegible] مَنْ أَسْرَفَ [illegible] وَلَمْ یُؤْمِنْ
[illegible] بِآیٰتِ رَبِّهِ [illegible]
[illegible] وَلَعَذَابُ الْآخِرَةِ [illegible]
أَشَدُّ [illegible] وَأَبْقٰی [illegible]
[illegible]
[illegible] أَفَلَمْ یَهْدِ لَهُمْ [illegible] كَمْ أَهْلَكْنَا
قَبْلَهُمْ [illegible] مِنَ الْقُرُونِ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] یَمْشُونَ [illegible] فِی مَسٰكِنِهِمْ [illegible]
[illegible] إِنَّ فِی ذٰلِكَ [illegible] لَآیٰتٍ [illegible]
[illegible] لِأُولِی النُّهٰی [illegible] وَلَوْلَا كَلِمَةٌ
[illegible] سَبَقَتْ [illegible] مِنْ رَبِّكَ [illegible]

تفسیر معیشت ضنک

[illegible]

ترک کردن [illegible]

[illegible]

... لکان ... لزاما لازم ... [illegible]

[illegible] ... لازم است ... [illegible]

[illegible] ... والالحاد وقوله واجل مسمی معطوف است ... [illegible]

[illegible]

[illegible] ... فاصبر علی ما یقولون ... [illegible]

[illegible] ... وسبح

بحمد ربک ... [illegible]

[illegible]

[illegible] ... قبل طلوع الشمس ... [illegible]

[illegible] ... وقبل غروبها ... [illegible] ... ومن آناء اللیل

[illegible] ... فسبح ... [illegible]

[illegible]

[illegible] ... ابن عباس ... [illegible]

[illegible] ... واطراف النهار ... [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ... لعلک ترضی ... [illegible]

[illegible] ... صلی الله ... واله

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ... لا تمدن عینیک ... [illegible]

[illegible] ... الی ما متعنا به ازواجا منهم ... [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ... زهرة الحیوة الدنیا ... [illegible]

[illegible]

[illegible] ... لنفتنهم فیه ... [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] وَلَا تَمُدَّنَّ عَيْنَيْكَ إِلَىٰ مَا مَتَّعْنَا بِهِ أَزْوَاجًا مِنْهُمْ زَهْرَةَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا لِنَفْتِنَهُمْ فِيهِ وَرِزْقُ رَبِّكَ [illegible]

[illegible] وَأْمُرْ أَهْلَكَ [illegible] بِالصَّلَاةِ [illegible]

[illegible] صلى الله عليه وآله [illegible] فاطمه زهرا و امیر المؤمنین صلوات الله علیهما [illegible] الصلوة رحمکم الله إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ وَيُطَهِّرَكُمْ تَطْهِيرًا [illegible]

[illegible] وَاصْطَبِرْ عَلَيْهَا [illegible]

[illegible] لَا نَسْأَلُكَ رِزْقًا نَحْنُ نَرْزُقُكَ [illegible] وَالْعَاقِبَةُ لِلتَّقْوَىٰ [illegible]

[illegible] لَوْلَا يَأْتِينَا بِآيَةٍ مِنْ رَبِّهِ أَوَلَمْ تَأْتِهِمْ بَيِّنَةُ مَا فِي الصُّحُفِ الْأُولَىٰ [illegible]

[illegible]

[illegible] ... محمد صلی الله علیه و آله [illegible]

وَلَوْ أَنَّا أَهْلَكْنَاهُمْ [illegible] **بِعَذَابٍ** [illegible] **مِنْ قَبْلِهِ** [illegible] **لَقَالُوا** [illegible]

[illegible] **رَبَّنَا** [illegible] **لَوْلَا أَرْسَلْتَ إِلَيْنَا رَسُولًا** [illegible]

فَنَتَّبِعَ آيَاتِكَ [illegible] **مِنْ قَبْلِ أَنْ نَذِلَّ وَنَخْزَىٰ** [illegible]

[illegible] **قُلْ كُلٌّ مُتَرَبِّصٌ** [illegible]

[illegible] **فَتَرَبَّصُوا** [illegible]

[illegible] **فَسَتَعْلَمُونَ** [illegible] **مَنْ أَصْحَابُ الصِّرَاطِ السَّوِيِّ** [illegible] **وَمَنِ اهْتَدَىٰ** [illegible]

الجزء السابع عشر من الاجزاء الثلاثین سورة الانبیاء علیهم السلام

[illegible] صلی الله علیه و آله [illegible] سورة الانبیاء [illegible]

بسم الله الرحمن الرحیم

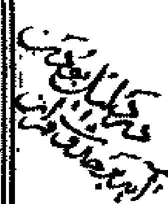
اقْتَرَبَ لِلنَّاسِ حِسَابُهُمْ [illegible]

[illegible] صلی الله علیه و آله [illegible]

[illegible] **وَهُمْ فِي غَفْلَةٍ مُعْرِضُونَ** [illegible]

[illegible] **مَا يَأْتِيهِمْ مِنْ ذِكْرٍ مِنْ رَبِّهِمْ مُحْدَثٍ** [illegible] **إِلَّا اسْتَمَعُوهُ وَهُمْ يَلْعَبُونَ** [illegible] **لَاهِيَةً**

قُلُوبُهُمْ [illegible]

چه استماع از صفت کلامست نه صفت آلات چنانکه [illegible]

[illegible] کلام الشاعر [illegible]

[illegible] وَأَسَرُّوا النَّجْوَى [illegible]

[illegible] الَّذِينَ ظَلَمُوا [illegible]

[illegible]

[illegible] هَلْ هٰذَا [illegible]

[illegible] إِلَّا بَشَرٌ [illegible]

[illegible] مِثْلُكُمْ [illegible]

[illegible]

[illegible] أَفَتَأْتُونَ السِّحْرَ

[illegible]

[illegible] وَأَنْتُمْ تُبْصِرُونَ [illegible]

[illegible]

[illegible] قُلْ رَبِّي [illegible]

[illegible] يَعْلَمُ الْقَوْلَ [illegible] فِي السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ [illegible]

[illegible]

[illegible] وَهُوَ السَّمِيعُ [illegible] الْعَلِيمُ [illegible] بَلْ قَالُوا

[illegible] أَضْغَاثُ أَحْلَامٍ [illegible]

[illegible] بَلِ افْتَرَاهُ [illegible]

[illegible] بَلْ هُوَ شَاعِرٌ [illegible]

[illegible]

[illegible] فَلْيَأْتِنَا بِآيَةٍ

[illegible] كَمَا أُرْسِلَ الْأَوَّلُونَ [illegible]

[illegible]

[illegible] مَا آمَنَتْ [illegible]

قَبْلَهُمْ [illegible] مِنْ قَرْيَةٍ أَهْلَكْنَاهَا [illegible]

[illegible] أَفَهُمْ [illegible] يُؤْمِنُونَ [illegible]

[illegible]

[illegible] وَمَا أَرْسَلْنَا قَبْلَكَ [illegible] إِلَّا رِجَالًا نُوحِي

[illegible] إِلَيْهِمْ [illegible]

سورة الأنبياء

[illegible] فَسْئَلُوا پس بپرسید اَهْلَ الذِّكْرِ از اهل کتاب که عالمند
باخبار انبیا [illegible] إِنْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ اگر هستید که نمیدانید [illegible]
[illegible]
[illegible] اهل کتاب [illegible]
[illegible]
[illegible] مِنْ اَهْلِ الذِّكْرِ [illegible]
[illegible]
[illegible] وَاَنْزَلْنَا اِلَيْكَ الذِّكْرَ لِتُبَيِّنَ لِلنَّاسِ [illegible]
[illegible]
[illegible] وَمَا جَعَلْنَاهُمْ [illegible] جَسَدًا [illegible]
لَا يَأْكُلُونَ الطَّعَامَ [illegible] وَمَا كَانُوا خَالِدِينَ [illegible]
[illegible]

انواع

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ثُمَّ صَدَقْنَاهُمُ الْوَعْدَ [illegible]
[illegible] فَاَنْجَيْنَاهُمْ [illegible] وَمَنْ نَشَاءُ [illegible]
[illegible] وَاَهْلَكْنَا الْمُسْرِفِينَ [illegible]
[illegible] لَقَدْ اَنْزَلْنَا [illegible]
اِلَيْكُمْ [illegible] كِتَابًا فِيهِ ذِكْرُكُمْ [illegible]
[illegible] اَفَلَا تَعْقِلُونَ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] وَكَمْ قَصَمْنَا
[illegible] مِنْ قَرْيَةٍ كَانَتْ ظَالِمَةً [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] وَاَنْشَاْنَا [illegible] بَعْدَهَا [illegible]
قَوْمًا آخَرِينَ [illegible]
[illegible] فَلَمَّا اَحَسُّوا [illegible]
بَاْسَنَا [illegible] اِذَا هُمْ [illegible] مِنْهَا يَرْكُضُونَ [illegible]
[illegible]
[illegible] لَا تَرْكُضُوا [illegible]
[illegible] وَارْجِعُوا [illegible] اِلَى مَا اُتْرِفْتُمْ فِيهِ [illegible]
[illegible] وَمَسَاكِنِكُمْ [illegible] لَعَلَّكُمْ
تُسْئَلُونَ [illegible]
[illegible]

[illegible]

سؤال کنند ... شما را از افعال و اعمال سؤال کنند ... [illegible]

... [illegible] ... سؤال کنند ... [illegible]

... [illegible] ... بکلام ... [illegible]

قَالُوا يَا وَيْلَنَا گفتند ای وای بر ما إِنَّا كُنَّا بدرستیکه ما بودیم ظَالِمِينَ ... [illegible]

... [illegible] ... فَمَا زَالَتْ پس همیشه بود تِلْكَ آن کلمه یا ویلنا دَعْوَاهُمْ خواندن ایشان ... [illegible]

... [illegible] ... حَتَّىٰ جَعَلْنَاهُمْ تا وقتیکه کردانیدیم ایشان را حَصِيدًا ... خَامِدِينَ ... [illegible]

... [illegible] ...

وَمَا خَلَقْنَا السَّمَاءَ وَالْأَرْضَ ... وَمَا بَيْنَهُمَا ... لَاعِبِينَ ... [illegible]

... [illegible] ... لَوْ أَرَدْنَا ... أَنْ نَتَّخِذَ ... لَهْوًا ... لَاتَّخَذْنَاهُ ... مِنْ لَدُنَّا ... [illegible]

... [illegible] ... إِنْ كُنَّا فَاعِلِينَ ... [illegible]

... [illegible] ... بَلْ نَقْذِفُ بِالْحَقِّ ... عَلَى الْبَاطِلِ ... فَيَدْمَغُهُ ... [illegible]

فَإِذَا هُوَ زَاهِقٌ ... [illegible]

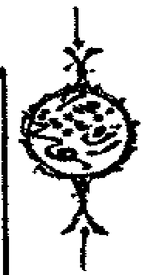
... [illegible] ... وَلَكُمُ ... مِمَّا تَصِفُونَ ... [illegible]

... [illegible] ... وَلَهُ ... مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ ... [illegible]

... وَمَنْ عِنْدَهُ ... [illegible]

... لَا يَسْتَكْبِرُونَ ... عَنْ عِبَادَتِهِ ... [illegible]

وَلَا يَسْتَحْسِرُونَ ... [illegible]

[illegible] **يُسَبِّحُونَ** [illegible] **اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ** [illegible]

[illegible] **لَا يَفْتُرُونَ** [illegible]

[illegible] **أَمِ اتَّخَذُوا آلِهَةً** [illegible]

[illegible] **مِنَ الْأَرْضِ** [illegible]

[illegible] **يُنْشِرُونَ** [illegible]

[illegible] **لَوْ كَانَ فِيهِمَا** [illegible] **إِلَّا اللَّهُ** [illegible]

[illegible] **لَفَسَدَتَا** [illegible]

[illegible]

[illegible] **فَسُبْحَانَ اللَّهِ** [illegible]

[illegible] **رَبِّ الْعَرْشِ** [illegible] **عَمَّا يَصِفُونَ** [illegible]

[illegible] **لَا يُسْأَلُ** [illegible]

[illegible] **عَمَّا يَفْعَلُ** [illegible]

[illegible] **وَهُمْ** [illegible] **يُسْأَلُونَ** [illegible]

[illegible] **أَمِ اتَّخَذُوا** [illegible] **مِنْ دُونِهِ** [illegible]

[illegible] **آلِهَةً** [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] **قُلْ هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ** [illegible]

[illegible]

[illegible] هذا ذكر من معى [illegible] وذكر من قبلى [illegible]

[illegible]

بل اكثرهم لا يعلمون الحق [illegible] فهم معرضون [illegible]

[illegible] وما ارسلنا من قبلك من رسول الا نوحى اليه [illegible] انه لا اله الا انا فاعبدون [illegible]

[illegible] وقالوا اتخذ الرحمن ولدا [illegible] سبحانه [illegible] بل عباد مكرمون [illegible]

[illegible] لا يسبقونه بالقول [illegible] وهم بامره يعملون [illegible]

[illegible] يعلم ما بين ايديهم وما خلفهم [illegible]

[illegible] ولا يشفعون الا لمن ارتضى [illegible]

[illegible] وهم من خشيته مشفقون [illegible]

[illegible] ومن يقل منهم انى اله [illegible] فذلك نجزيه جهنم [illegible] كذلك نجزى الظالمين [illegible]

خواهد بود

سورة الأنبياء

[illegible]

اولم یر الذین کفروا ان السموات والارض کانتا رتقا ففتقناهما

[illegible]

وجعلنا من الماء کل شیء حی

[illegible]

افلا یؤمنون

وجعلنا فی الارض رواسی ان تمید بهم

[illegible]

وجعلنا فیها فجاجا سبلا لعلهم یهتدون

[illegible]

وجعلنا السماء سقفا محفوظا

[illegible]

وهم عن آیاتها معرضون

[illegible]

وهو الذی خلق اللیل والنهار والشمس والقمر کل فی فلک یسبحون

[illegible]

[illegible] وَمَا جَعَلْنَا لِبَشَرٍ مِّن قَبْلِكَ الْخُلْدَ [illegible] أَفَإِن مِّتَّ فَهُمُ الْخَالِدُونَ [illegible]

[illegible] كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ [illegible] وَنَبْلُوكُم بِالشَّرِّ وَالْخَيْرِ فِتْنَةً [illegible] وَإِلَيْنَا تُرْجَعُونَ [illegible]

[illegible] وَإِذَا رَآكَ الَّذِينَ كَفَرُوا إِن يَتَّخِذُونَكَ إِلَّا هُزُوًا [illegible] أَهَٰذَا الَّذِي يَذْكُرُ آلِهَتَكُمْ [illegible] وَهُم بِذِكْرِ الرَّحْمَٰنِ هُمْ كَافِرُونَ [illegible]

[illegible] خُلِقَ الْإِنسَانُ مِنْ عَجَلٍ [illegible] سَأُرِيكُمْ آيَاتِي فَلَا تَسْتَعْجِلُونِ [illegible]

[illegible] وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَٰذَا الْوَعْدُ [illegible]

[illegible] **لو یعلم الذین کفروا** [illegible] **حین لا یکفّون** [illegible] **عن وجوههم النار** [illegible] **ولا عن ظهورهم** [illegible] **ولا هم ینصرون** [illegible]

[illegible]

[illegible] **لو یعلم الذین کفروا** [illegible]

[illegible] **بل تأتیهم بغتة** [illegible] **فتبهتهم** [illegible] **فلا یستطیعون ردّها** [illegible] **ولا هم ینظرون** [illegible]

[illegible] **ولقد استهزئ** [illegible] **برسل من قبلک** [illegible] **فحاق** [illegible] **بالذین سخروا منهم** [illegible] **ما کانوا به یستهزئون** [illegible]

[illegible] **قل من یکلؤکم** [illegible] **باللیل والنهار من الرحمن** [illegible]

[illegible]

[illegible] **بل هم** [illegible] **عن ذکر ربهم معرضون** [illegible] **أم لهم آلهة** [illegible] **تمنعهم من دوننا** [illegible] **لا یستطیعون نصر أنفسهم** [illegible] **ولا هم منّا یصحبون** [illegible]

[illegible]

[illegible] بَلْ مَتَّعْنَا هٰؤُلَاءِ وَآبَاءَهُمْ [illegible] حَتّٰى طَالَ عَلَيْهِمُ الْعُمُرُ [illegible]

[illegible] أَفَلَا يَرَوْنَ [illegible] أَنَّا نَأْتِي الْأَرْضَ [illegible] نَنْقُصُهَا مِنْ أَطْرَافِهَا [illegible] أَفَهُمُ الْغَالِبُونَ [illegible]

[illegible] قُلْ إِنَّمَا أُنْذِرُكُمْ بِالْوَحْيِ [illegible] وَلَا يَسْمَعُ الصُّمُّ الدُّعَاءَ إِذَا مَا يُنْذَرُونَ [illegible]

[illegible] وَلَئِنْ مَسَّتْهُمْ [illegible] نَفْحَةٌ مِنْ عَذَابِ رَبِّكَ [illegible] لَيَقُولُنَّ يَا وَيْلَنَا إِنَّا كُنَّا ظَالِمِينَ [illegible]

[illegible] وَنَضَعُ الْمَوَازِينَ الْقِسْطَ [illegible] لِيَوْمِ الْقِيَامَةِ [illegible]

[illegible] فَلَا تُظْلَمُ نَفْسٌ شَيْئًا [illegible] وَإِنْ كَانَ مِثْقَالَ حَبَّةٍ مِنْ خَرْدَلٍ أَتَيْنَا بِهَا [illegible]

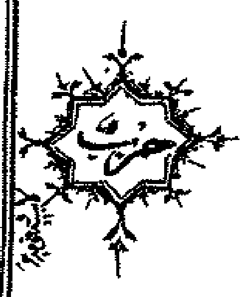
... جزای اعمالهم **وَكَفَىٰ بِنَا حَاسِبِينَ** و بسنده ایم ما شمار کنندگان اعمال بندگان را ...

... **وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَىٰ وَهَارُونَ الْفُرْقَانَ** موسی و هارون ... **وَضِيَاءً** ... **وَذِكْرًا لِّلْمُتَّقِينَ** ...

... **الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُم** ... **بِالْغَيْبِ** ... **وَهُم مِّنَ السَّاعَةِ مُشْفِقُونَ** ...

... **وَهَٰذَا** ... **ذِكْرٌ مُّبَارَكٌ** ... **أَنزَلْنَاهُ** ... **أَفَأَنتُمْ لَهُ مُنكِرُونَ** ...

... **وَلَقَدْ آتَيْنَا إِبْرَاهِيمَ رُشْدَهُ** ... **مِن قَبْلُ** ... **وَكُنَّا بِهِ عَالِمِينَ** ...

... **إِذْ قَالَ** ... **لِأَبِيهِ** ... **وَقَوْمِهِ** ... **مَا هَٰذِهِ التَّمَاثِيلُ الَّتِي** ... **أَنتُمْ لَهَا عَاكِفُونَ** ...

... **قَالُوا وَجَدْنَا** ... **آبَاءَنَا لَهَا عَابِدِينَ** ...

... **قَالَ لَقَدْ كُنتُمْ أَنتُمْ** ... **وَآبَاؤُكُمْ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ** ...

[illegible] قَالُوٓا أَجِئْتَنَا بِالْحَقِّ [illegible] أَمْ أَنتَ مِنَ اللَّٰعِبِينَ [illegible]

[illegible] قَالَ [illegible] بَل رَّبُّكُمْ

[illegible] رَبُّ السَّمَٰوَٰتِ وَالْأَرْضِ [illegible] الَّذِي فَطَرَهُنَّ [illegible]

[illegible] وَأَنَا عَلَىٰ ذَٰلِكُم [illegible]

[illegible] مِّنَ الشَّٰهِدِينَ [illegible]

[illegible]

[illegible] وَتَاللَّهِ [illegible] لَأَكِيدَنَّ [illegible] أَصْنَٰمَكُم بَعْدَ أَن تُوَلُّوا [illegible]

[illegible] مُدْبِرِينَ [illegible]

[illegible] فَجَعَلَهُمْ جُذَٰذًا [illegible]

[illegible] إِلَّا كَبِيرًا لَّهُمْ [illegible]

[illegible] لَعَلَّهُمْ [illegible] إِلَيْهِ يَرْجِعُونَ [illegible]

[illegible]

[illegible] قَالُوا [illegible] مَن فَعَلَ هَٰذَا بِآلِهَتِنَآ [illegible]

[illegible] إِنَّهُ لَمِنَ الظَّٰلِمِينَ [illegible]

[illegible]

[illegible] قَالُوا [illegible] سَمِعْنَا فَتًى [illegible] يَذْكُرُهُمْ [illegible] يُقَالُ لَهُ إِبْرَٰهِيمُ [illegible]

[illegible]

[illegible] قَالُوا [illegible] فَأْتُوا بِهِ [illegible] عَلَىٰٓ أَعْيُنِ النَّاسِ [illegible]

[illegible] لَعَلَّهُمْ يَشْهَدُونَ [illegible]

[illegible] قَالُوٓا [illegible] ءَأَنتَ فَعَلْتَ هَٰذَا [illegible]

[illegible] بِآلِهَتِنَا يَٰٓإِبْرَٰهِيمُ [illegible] قَالَ [illegible] بَلْ فَعَلَهُ [illegible] كَبِيرُهُمْ [illegible]

فاسئلوهم ... ان كانوا ينطقون [illegible]

[illegible]

ان كانوا ينطقون [illegible]

[illegible]

فرجعوا الى انفسهم [illegible] فقالوا انكم انتم الظالمون [illegible]

ثم نكسوا على رؤسهم [illegible]

لقد علمت ما هؤلاء ينطقون [illegible]

قال افتعبدون من دون الله ما لا ينفعكم شيئا ولا يضركم [illegible]

اف لكم ولما تعبدون من دون الله [illegible] افلا تعقلون [illegible]

[illegible]

و انصروا آلهتکم [illegible] با شما [illegible]

[illegible]

[illegible]

خواستند که در آتش اندازند [illegible] گفت اللهم انت الواحد فی السماء و انا الواحد فی الارض [illegible] حسبنا الله و نعم الوکیل [illegible]

[illegible]

قُلْنَا يَا نَارُ كُونِي بَرْدًا وَسَلَامًا عَلَى إِبْرَاهِيمَ [illegible]

[illegible]

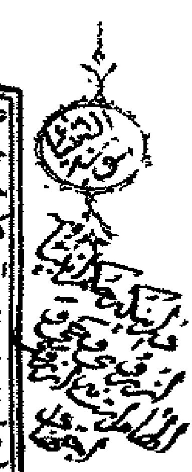

در بابل که ابراهیم را بسوزند خدای من قربانی از تو قبول نکند ما دام که بر کیش خویش باشی [illegible] نمرود چهار هزار گاو قربانی کرد [illegible]
کردند [illegible] چون ابراهیم را [illegible] گفت ای ابراهیم تو را این [illegible] گفت خدای من [illegible]
[illegible] گفت [illegible] ای ابراهیم [illegible]
[illegible] گفت [illegible] آتش [illegible]
[illegible] ابراهیم از آن آتش [illegible] نمرود [illegible]
برای خدای ابراهیم [illegible] اسمعیل [illegible]
[illegible] خطاب [illegible] خلیل [illegible] آتش [illegible]
[illegible] ابراهیم [illegible]
[illegible] معجزه خلیل [illegible] آتش [illegible]
[illegible] ابراهیم [illegible] آتش [illegible]
[illegible] وَأَرَادُوا بِهِ كَيْدًا [illegible] ابراهیم [illegible] فَجَعَلْنَاهُمُ الْأَخْسَرِينَ [illegible]
ایشان را [illegible] ابراهیم [illegible]
[illegible] ابراهیم [illegible]
[illegible]
[illegible] ابراهیم [illegible]
وَنَجَّيْنَاهُ [illegible] ابراهیم را از زمین عراق [illegible] نمرود [illegible] وَلُوطًا [illegible] لوط بن هاران بن تارخ [illegible]
إِلَى الْأَرْضِ الَّتِي بَارَكْنَا فِيهَا لِلْعَالَمِينَ [illegible] ابراهیم و لوط
[illegible] ابراهیم [illegible] زمین [illegible] انبیاء [illegible]
[illegible]
[illegible] ابراهیم [illegible] علیه السلام [illegible] فلسطین [illegible] زمین شام [illegible] لوط [illegible]
[illegible] بیت المقدس [illegible]
[illegible] شام [illegible] فلسطین [illegible]
[illegible]
[illegible] شام [illegible] اسلام [illegible] بیت المقدس [illegible]
[illegible]
شام [illegible] ابراهیم و لوط [illegible]
[illegible] فلسطین [illegible]
[illegible] ابراهیم [illegible] عراق [illegible]
[illegible] لِلْعَالَمِينَ وَوَهَبْنَا لَهُ [illegible] ابراهیم [illegible] إِسْحَاقَ نام او اسحق وَيَعْقُوبَ [illegible]
[illegible] نَافِلَةً [illegible] ابراهیم [illegible]
[illegible]
[illegible] اسحق و یعقوب [illegible]
[illegible] وَكُلًّا [illegible]
که ابراهیم و لوط و اسحق و یعقوب [illegible] جَعَلْنَا صَالِحِينَ [illegible]
ایشان [illegible]
[illegible] وَجَعَلْنَاهُمْ أَئِمَّةً [illegible] ایشان [illegible]
يَهْدُونَ [illegible] بِأَمْرِنَا [illegible]
[illegible] وَأَوْحَيْنَا إِلَيْهِمْ [illegible] فِعْلَ الْخَيْرَاتِ [illegible]
[illegible] ایشان [illegible] وَإِقَامَ الصَّلَاةِ [illegible]
[illegible] وَإِيتَاءَ الزَّكَاةِ [illegible]
وَكَانُوا لَنَا عَابِدِينَ [illegible]

و لوطا آتیناه و لوط را دادیم حکما حکمت ... وعلما و دانش ...
ونجیناه و رهانیدیم او را من القریة التی کانت تعمل الخبائث ...
[illegible]
انهم کانوا قوم سوء فاسقین ...
[illegible]
وادخلناه فی رحمتنا ... انه من الصالحین ...
ونوحا اذ نادی ... من قبل ... فاستجبنا له ...
فنجیناه واهله ... من الکرب العظیم ...
ونصرناه من القوم الذین کذبوا بآیاتنا ...
انهم کانوا قوم سوء فاغرقناهم اجمعین ...
وداود وسلیمان اذ یحکمان فی الحرث ... اذ نفشت فیه غنم القوم ... وکنا لحکمهم شاهدین ...
[illegible]
ففهمناها سلیمان ...
[illegible]

[illegible]

وَكُلًّا آتَيْنَا حُكْمًا [illegible]

وَعِلْمًا [illegible] وَسَخَّرْنَا [illegible] مَعَ دَاوُدَ الْجِبَالَ [illegible] يُسَبِّحْنَ [illegible]

[illegible] وَالطَّيْرَ [illegible] فَاعِلِينَ [illegible]

[illegible] وَعَلَّمْنَاهُ [illegible] صَنْعَةَ لَبُوسٍ [illegible] لَكُمْ [illegible]

لِتُحْصِنَكُمْ [illegible] مِنْ بَأْسِكُمْ [illegible] فَهَلْ أَنْتُمْ [illegible] شَاكِرُونَ [illegible]

[illegible]

وَلِسُلَيْمَانَ الرِّيحَ [illegible] عَاصِفَةً [illegible]

[illegible]

شهر و قوله تجری بامره ... [illegible] ... سلیمان ... [illegible]

[illegible]

[illegible]

الی الارض التی بارکنا فیها ... [illegible] ... شام ... [illegible]

[illegible] ... شام ... [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ... سلیمان ... [illegible]

[illegible]

[illegible] ... وکنا بکل شیء عالمین ... ومن الشیاطین ... [illegible]

من یغوصون له ... [illegible]

[illegible] ... ویعملون عملا دون ذلک ... [illegible]

[illegible] ... وکنا لهم حافظین ... [illegible]

[illegible] ... وایوب ... [illegible]

[illegible]

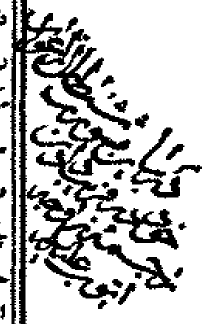
[illegible]

إِذْ نَادَىٰ رَبَّهُ ... أَنِّي مَسَّنِيَ الضُّرُّ ... وَأَنتَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ [illegible]

[illegible]

قوله

[illegible]

[illegible]

[illegible] ایوب [illegible]

[illegible] انی مسنی الضر [illegible]

[illegible] انی مسنی الضر [illegible]

[illegible] ایوب [illegible]

[illegible] انی مسنی الضر وانت ارحم الراحمین

فاستجبنا له [illegible] فکشفنا ما به من ضر [illegible]

[illegible] وآتیناه اهله ومثلهم معهم [illegible]

[illegible] ابن عباس [illegible]

[illegible]

[illegible] وخذ بيدك ضغثا فاضرب به ولا تحنث [illegible]

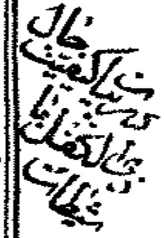
[illegible] وقوله رحمة من عندنا [illegible]

[illegible] وذكرى للعابدين [illegible]

[illegible]

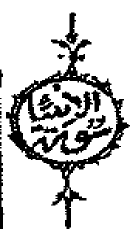
[illegible] واسمعيل واليسع وذا الكفل [illegible]

[illegible]

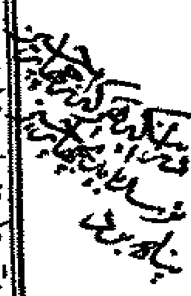

[illegible]

[illegible]

و نزدیک بیابان رسید که کشتی غرق شود اهل کشتی گفتند که بنده [illegible] گریخته [illegible] قرعه [illegible]
کرد [illegible] یونس [illegible] دریا انداختند [illegible]
دریا [illegible] شود [illegible] یونس [illegible] کما قال الله تعالی
وکان من المدحضین [illegible]
[illegible] ماهی [illegible] یونس [illegible]
[illegible] ماهی [illegible] یونس [illegible]
[illegible]
[illegible] یونس چهل روز [illegible]
[illegible]
[illegible] تسبیح [illegible]
[illegible] تسبیح و تقدیس [illegible] **فَنَادٰی**
فِی الظُّلُمٰتِ [illegible] ظلمات [illegible]
[illegible] **اَنْ لَّاۤ اِلٰهَ اِلَّاۤ اَنْتَ** [illegible]
[illegible] **سُبْحٰنَكَ** [illegible] **اِنِّیْ كُنْتُ** [illegible] **مِنَ الظّٰلِمِیْنَ**
[illegible]
[illegible] ظلم [illegible]
[illegible] خضوع و خشوع [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] الا انت سبحانک انی کنت من الظالمین [illegible]
[illegible] **فَاسْتَجَبْنَا لَهٗ** [illegible]
[illegible] **وَنَجَّیْنٰهُ مِنَ الْغَمِّ** [illegible]
[illegible] **وَكَذٰلِكَ نُـْۨجِی الْمُؤْمِنِیْنَ** [illegible]
[illegible]
[illegible] لا اله الا انت سبحانک انی کنت من الظالمین [illegible]
[illegible]
[illegible] لا اله الا انت سبحانک انی کنت من الظالمین [illegible]
[illegible] حسبنا الله ونعم الوکیل [illegible]
[illegible]
[illegible] ما شاء الله لا قوة الا بالله [illegible]
[illegible] **وَزَكَرِیَّاۤ اِذْ نَادٰی رَبَّهٗ**
[illegible] **رَبِّ لَا تَذَرْنِیْ فَرْدًا** [illegible]
[illegible] **وَّاَنْتَ خَیْرُ الْوٰرِثِیْنَ** [illegible]
[illegible]
[illegible] **فَاسْتَجَبْنَا لَهٗ** [illegible] **وَوَهَبْنَا لَهٗ یَحْیٰی** [illegible]
[illegible] **وَاَصْلَحْنَا لَهٗ زَوْجَهٗ** [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

صفت ایشان مذکور شد ... که انهم ... ایشان ... صفی نجی ... واشباع ... کانوا یسارعون بودند که مبادرت میکردند فی الخیرات در انواع نیکویها و طاعات ... و یدعوننا ... رغبا ... بطاعت ... ورهبا ... [illegible]

... [illegible] ... و کانوا لنا خاشعین ... خشوع ... [illegible]

... [illegible] ... لا یخرج ... [illegible]

... [illegible] ... والتی احصنت ... فرجها ... [illegible] ... فنفخنا ... فیها ... [illegible] ... من روحنا ... [illegible]

... [illegible] ... وجعلناها وابنها ... آیة ... للعالمین ... [illegible]

... [illegible] ... ان هذه امتکم امة واحدة ... وانا ربکم ... فاعبدون ... [illegible]

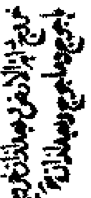
... [illegible] ... وتقطعوا امرهم بینهم ... کل الینا راجعون ... [illegible]

... [illegible] ... فمن یعمل من الصالحات ... وهو مؤمن ... [illegible] ... فلا کفران لسعیه ... [illegible] ... وانا له کاتبون ... [illegible]

... [illegible] ... وحرام علی قریة ... اهلکناها انهم لا یرجعون ... [illegible]

[illegible]

معهد

[illegible] یأجوج ومأجوج [illegible]

[illegible] مِن کُلِّ حَدَبٍ یَنسِلُونَ [illegible]

[illegible] وَاقْتَرَبَ الْوَعْدُ الْحَقُّ [illegible] فَإِذَا هِيَ شَاخِصَةٌ [illegible]

أَبْصَارُ الَّذِينَ كَفَرُوا [illegible] يَا وَيْلَنَا [illegible]

[illegible] قَدْ كُنَّا فِي غَفْلَةٍ مِّنْ هَٰذَا بَلْ كُنَّا ظَالِمِينَ [illegible]

[illegible] إِنَّكُمْ وَمَا تَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ [illegible] حَصَبُ جَهَنَّمَ [illegible]

[illegible] لَوْ كَانَ هَٰؤُلَاءِ آلِهَةً مَّا وَرَدُوهَا [illegible] وَكُلٌّ فِيهَا خَالِدُونَ [illegible]

[illegible] لَهُمْ فِيهَا زَفِيرٌ [illegible] وَهُمْ فِيهَا لَا يَسْمَعُونَ [illegible]

[illegible] إِنَّ الَّذِينَ سَبَقَتْ لَهُم مِّنَّا الْحُسْنَىٰ [illegible]

حاشیه:

ماشیه

الی قوله

تفکر نکردیم تا بدانیم که عاقبت کار بعقلیم

خطاب بکفار مکه

[illegible]

کلام

اولئک عنها مبعدون

بلا بحرف

[illegible]

... إِنَّ الَّذِينَ سَبَقَتْ لَهُم مِّنَّا الْحُسْنَىٰ ... [illegible] ...

... أُولَٰئِكَ عَنْهَا مُبْعَدُونَ ... [illegible] ...

... لَا يَسْمَعُونَ حَسِيسَهَا ... [illegible] ... وَهُمْ فِي مَا اشْتَهَتْ أَنفُسُهُمْ خَالِدُونَ ... [illegible] ...

... لَا يَحْزُنُهُمُ الْفَزَعُ الْأَكْبَرُ ... [illegible] ...

... وَتَتَلَقَّاهُمُ الْمَلَائِكَةُ هَٰذَا يَوْمُكُمُ الَّذِي كُنتُمْ تُوعَدُونَ ... [illegible] ...

... يَوْمَ نَطْوِي السَّمَاءَ ... كَطَيِّ السِّجِلِّ لِلْكُتُبِ ... [illegible] ...

... كَمَا بَدَأْنَا أَوَّلَ خَلْقٍ نُّعِيدُهُ ... [illegible]

[illegible] وَعْدًا [illegible]

[illegible] وَعْدًا عَلَيْنَا إِنَّا كُنَّا فَاعِلِينَ [illegible]

[illegible]

وَلَقَدْ كَتَبْنَا فِي الزَّبُورِ مِنْ بَعْدِ الذِّكْرِ [illegible]

أَنَّ الْأَرْضَ يَرِثُهَا عِبَادِيَ الصَّالِحُونَ [illegible]

[illegible]

[illegible] أَنَّمَا إِلَٰهُكُمْ إِلَٰهٌ وَاحِدٌ فَهَلْ أَنْتُمْ مُسْلِمُونَ [illegible]

[illegible] عَلَىٰ سَوَاءٍ [illegible]

[illegible]

[illegible] اعلام کردم شما را [illegible] تا روشن شود کافر و مؤمن [illegible]
[illegible]
وَاِنْ اَدْرِیْ و نمیدانم من اَقَرِیْبٌ آیا نزدیکست اَمْ بَعِیْدٌ یا دور است مَا تُوْعَدُوْنَ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] اِنَّهٗ [illegible] یَعْلَمُ الْجَهْرَ مِنَ الْقَوْلِ [illegible]
[illegible] وَیَعْلَمُ مَا تَکْتُمُوْنَ [illegible]
وَاِنْ اَدْرِیْ [illegible] لَعَلَّهٗ فِتْنَةٌ لَّکُمْ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] اِلٰی حِیْنٍ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] قٰلَ رَبِّ احْکُمْ [illegible]
[illegible] بِالْحَقِّ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] وَرَبُّنَا الرَّحْمٰنُ [illegible] الْمُسْتَعَانُ [illegible]
[illegible] عَلٰی مَا تَصِفُوْنَ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] سُوْرَةُ الْحَجِّ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ یٰۤاَیُّهَا النَّاسُ
[illegible]
[illegible] اتَّقُوْا رَبَّکُمْ [illegible]
اِنَّ زَلْزَلَةَ السَّاعَةِ [illegible] شَیْءٌ عَظِیْمٌ [illegible]

[illegible] بساعت [illegible]

[illegible]

[illegible] در زمین [illegible]

[illegible] یا ایها الناس اتقوا ربکم ان زلزلة الساعة شیء عظیم [illegible]

[illegible] بعظمت ساعت [illegible]

[illegible]

[illegible] یوم

ترونها [illegible] تذهل [illegible] کل مرضعة [illegible] عما ارضعت [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] وتضع کل ذات حمل [illegible]

[illegible] حملها [illegible]

[illegible]

[illegible] وتری الناس [illegible] سکاری [illegible]

[illegible]

[illegible] وما هم بسکاری [illegible]

[illegible] ولکن عذاب الله شدید [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] بنی المصطلق [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ومن الناس من یجادل [illegible]

[illegible] فی الله [illegible]

[illegible] بغیر علم [illegible] ویتبع [illegible]

کل شیطان مرید [illegible]

از راه نفسانی و مغرّ از صلاح و فلاح **کُتِبَ عَلَیْهِ** نوشته شده است بران در لوح محفوظ رقم کشیده شده [illegible]
[illegible] و جدال الذی بود و معصیت که کوبه الیه نوشته و واجب که بر او ثابت شده **اَنَّهٗ** انکه شان اینست که **مَنْ تَوَلَّاهُ** هر که تابع او شود
و دوست گیرد **فَاَنَّهٗ یُضِلُّهٗ** پس بیشک او **یُضِلُّهٗ** گمراه کرد اند تابع خود را از راه راست که طریق ناجیه است از شقاوت [illegible]
وَیَهْدِیْهِ اِلٰی عَذَابِ السَّعِیْرِ و برد او را بسوی عذاب آتش سوزان [illegible] تابع خود را بر کار [illegible] که [illegible] آتش [illegible]
و در بعضی [illegible] که [illegible] را جست [illegible] بجدال بغیر علم کرده [illegible] جدال کنند که هر که بیرو او باشد [illegible] رسید [illegible] کلام
اینکه هر که جدال [illegible] در چیزی که جایز نباشد [illegible] و [illegible] و افعال [illegible] متمکن [illegible]
[illegible] که [illegible] صفت [illegible] جدال [illegible] در [illegible] ضلالت [illegible] جدال [illegible]
[illegible] و [illegible] تابع [illegible] شود و [illegible] طریق [illegible] سخن [illegible]
[illegible] بر [illegible] تابع [illegible] که [illegible] نماید [illegible]
کو [illegible] طریق [illegible] که [illegible] ضلالت [illegible] مانند اتباع [illegible] ربنا [illegible]
[illegible] المقصود والمذهب الحق الذی هو [illegible] سید الانبیاء والمرسلین [illegible]
عن معتقد الائمة [illegible] محمد [illegible] الطاهرین [illegible]
[illegible] **یٰۤاَیُّهَا النَّاسُ** [illegible] منکران [illegible] **اِنْ كُنْتُمْ** اگر هستید
فِیْ رَیْبٍ مِّنَ الْبَعْثِ [illegible] ممکن [illegible] نظر کنید در آغاز خلق
فَاِنَّا خَلَقْنٰكُمْ مِّنْ تُرَابٍ [illegible] شما [illegible] که [illegible] خلقت [illegible]
[illegible] کرده [illegible] منکرون [illegible]
شما [illegible] **ثُمَّ مِنْ نُّطْفَةٍ** [illegible]
شود و نطفه [illegible] **ثُمَّ مِنْ عَلَقَةٍ** [illegible] **ثُمَّ مِنْ مُّضْغَةٍ** [illegible]
[illegible] **مُّخَلَّقَةٍ** تمام خلقت [illegible] **وَّغَیْرِ مُخَلَّقَةٍ** و ناتمام خلقت [illegible]
[illegible] تمام [illegible]
لِّنُبَیِّنَ لَكُمْ تا بیان کنیم برای شما [illegible]
[illegible] نطفه [illegible]
[illegible] نطفه [illegible]
[illegible] **وَنُقِرُّ** [illegible]
[illegible] **فِی الْاَرْحَامِ مَا نَشَآءُ** [illegible]
اِلٰۤی اَجَلٍ مُّسَمًّی [illegible]
[illegible] شهر [illegible]
[illegible] نطفه [illegible]
[illegible] نطفه [illegible] علقه [illegible]
[illegible] لوح محفوظ [illegible]
[illegible]
ثُمَّ نُخْرِجُكُمْ [illegible] **طِفْلًا** [illegible] طفل [illegible]
[illegible] **ثُمَّ لِتَبْلُغُوْۤا اَشُدَّكُمْ** [illegible]
[illegible] **لِتَبْلُغُوْۤا** [illegible]
[illegible] قوة [illegible]
[illegible]
[illegible] **وَمِنْكُمْ مَّنْ یُّتَوَفّٰی** [illegible]
[illegible] **وَمِنْكُمْ مَّنْ یُّرَدُّ** [illegible]
اِلٰۤی اَرْذَلِ الْعُمُرِ [illegible] **لِكَیْلَا یَعْلَمَ مِنْۢ بَعْدِ عِلْمٍ** [illegible]
شَیْــًٔا [illegible]
[illegible]

من قبل

[illegible] فَإِنْ أَصَابَهُ [illegible] خَيْرٌ [illegible] اطْمَأَنَّ [illegible]

[illegible] وَإِنْ أَصَابَتْهُ فِتْنَةٌ [illegible] انْقَلَبَ عَلَىٰ وَجْهِهِ [illegible]

[illegible] خَسِرَ الدُّنْيَا [illegible] وَالْآخِرَةَ [illegible] ذَٰلِكَ

هُوَ الْخُسْرَانُ الْمُبِينُ [illegible]

[illegible] يَدْعُو مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَضُرُّهُ [illegible] وَمَا لَا يَنْفَعُهُ [illegible] ذَٰلِكَ

هُوَ الضَّلَالُ الْبَعِيدُ [illegible]

[illegible] يَدْعُو لَمَنْ ضَرُّهُ [illegible] أَقْرَبُ مِنْ نَفْعِهِ [illegible]

[illegible] لَبِئْسَ الْمَوْلَىٰ [illegible] وَلَبِئْسَ الْعَشِيرُ [illegible]

[illegible] إِنَّ اللَّهَ يُدْخِلُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي [illegible]

مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ [illegible] إِنَّ اللَّهَ يَفْعَلُ مَا يُرِيدُ [illegible]

[illegible] مَنْ كَانَ يَظُنُّ [illegible]

[illegible] أَنْ لَنْ يَنْصُرَهُ اللَّهُ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ [illegible]

[illegible] فَلْيَمْدُدْ بِسَبَبٍ إِلَى السَّمَاءِ [illegible]

ثُمَّ لْيَقْطَعْ [illegible] فَلْيَنْظُرْ [illegible] هَلْ يُذْهِبَنَّ كَيْدُهُ [illegible]

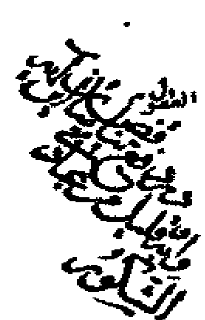
[illegible] مَا يَغِيظُ [illegible]

[illegible] وَكَذَٰلِكَ [illegible] أَنزَلْنَاهُ [illegible] آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ [illegible] وَأَنَّ اللَّهَ [illegible] يَهْدِي [illegible] مَن يُرِيدُ [illegible]

[illegible] إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا [illegible] وَالَّذِينَ هَادُوا [illegible] وَالصَّابِئِينَ [illegible] وَالنَّصَارَىٰ [illegible] وَالْمَجُوسَ [illegible] وَالَّذِينَ أَشْرَكُوا [illegible] إِنَّ اللَّهَ يَفْصِلُ بَيْنَهُمْ [illegible] يَوْمَ الْقِيَامَةِ [illegible]

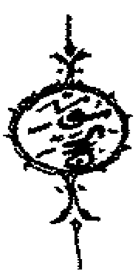
[illegible] إِنَّ اللَّهَ [illegible] عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ [illegible]

[illegible] أَلَمْ تَرَ [illegible] أَنَّ اللَّهَ يَسْجُدُ لَهُ [illegible] مَن فِي السَّمَاوَاتِ [illegible] وَمَن فِي الْأَرْضِ [illegible] وَالشَّمْسُ [illegible] وَالْقَمَرُ [illegible] وَالنُّجُومُ [illegible] وَالْجِبَالُ [illegible] وَالشَّجَرُ [illegible] وَالدَّوَابُّ [illegible]

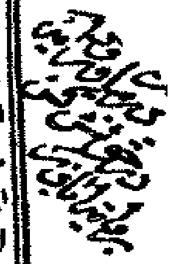

[illegible] وَكَثِيرٌ مِّنَ النَّاسِ [illegible] وَكَثِيرٌ [illegible] حَقَّ عَلَيْهِ الْعَذَابُ [illegible]

[illegible]

[illegible] ... در بهشت ... [illegible]

... وَهُدُوا ... [illegible] ... إِلَى الطَّيِّبِ مِنَ الْقَوْلِ ... [illegible]

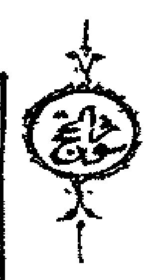
... الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَذْهَبَ عَنَّا الْحَزَنَ ... [illegible]

... [illegible] ... وَهُدُوا إِلَى صِرَاطِ الْحَمِيدِ ... [illegible]

... إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَيَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ ... [illegible]

... وَالْمَسْجِدِ الْحَرَامِ الَّذِي جَعَلْنَاهُ لِلنَّاسِ سَوَاءً الْعَاكِفُ فِيهِ وَالْبَادِ ... [illegible]

... وَمَنْ يُرِدْ فِيهِ بِإِلْحَادٍ بِظُلْمٍ ... [illegible]

... عذاب الیم ... [illegible]

[illegible]

... وَاِذْ بَوَّأْنَا لِاِبْرٰهِیْمَ مَکَانَ الْبَیْتِ ... [illegible]

[illegible]

... اَنْ لَّا تُشْرِکْ بِیْ شَیْئًا وَّطَهِّرْ بَیْتِیَ لِلطَّآئِفِیْنَ وَالْقَآئِمِیْنَ وَالرُّکَّعِ السُّجُوْدِ ... [illegible]

... وَاَذِّنْ فِی النَّاسِ بِالْحَجِّ یَاْتُوْکَ رِجَالًا وَّعَلٰی کُلِّ ضَامِرٍ ... [illegible]

ضامر ... [illegible] ... يَأْتِينَ مِنْ كُلِّ فَجٍّ عَمِيقٍ ...

[illegible]

... لِيَشْهَدُوا مَنَافِعَ لَهُمْ ...

[illegible]

... وَيَذْكُرُوا اسْمَ اللَّهِ فِي أَيَّامٍ مَعْلُومَاتٍ ...

[illegible]

... عَلَىٰ مَا رَزَقَهُمْ مِنْ بَهِيمَةِ الْأَنْعَامِ ...

[illegible]

ليشهدوا منافع لهم

ايام معلومات

[illegible] الله اکبر الله اکبر لا اله الا الله والله اکبر الله اکبر ولله الحمد الله اکبر علی ما هدانا والحمد لله علی ما اولانا الله اکبر علی ما رزقنا من بهیمة الانعام [illegible]

[illegible]

[illegible] فَكُلُوا مِنْهَا [illegible]

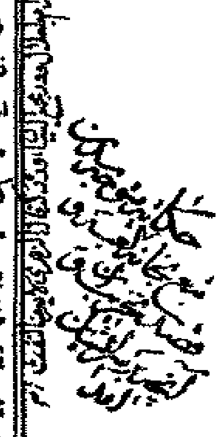
وَأَطْعِمُوا الْبَائِسَ الْفَقِيرَ [illegible]

[illegible]

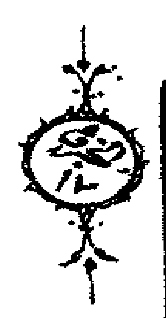
[illegible] ثُمَّ لْيَقْضُوا [illegible] تَفَثَهُمْ [illegible]

[illegible] وَلْيُوفُوا نُذُورَهُمْ [illegible]

[illegible] وَلْيَطَّوَّفُوا [illegible] بِالْبَيْتِ الْعَتِيقِ [illegible]

[illegible]

[illegible] وَمَنْ يُعَظِّمْ حُرُمَاتِ اللَّهِ [illegible] فَهُوَ خَيْرٌ لَهُ عِنْدَ رَبِّهِ [illegible]

[illegible] وَأُحِلَّتْ لَكُمُ الْأَنْعَامُ [illegible] إِلَّا مَا يُتْلَىٰ عَلَيْكُمْ [illegible]

[illegible] فَاجْتَنِبُوا الرِّجْسَ مِنَ الْأَوْثَانِ [illegible] وَاجْتَنِبُوا قَوْلَ الزُّورِ [illegible]

[illegible] حُنَفَاءَ لِلَّهِ غَيْرَ مُشْرِكِينَ بِهِ [illegible] وَمَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَكَأَنَّمَا خَرَّ مِنَ السَّمَاءِ [illegible] فَتَخْطَفُهُ الطَّيْرُ [illegible] أَوْ تَهْوِي بِهِ الرِّيحُ [illegible] فِي مَكَانٍ سَحِيقٍ [illegible] ذَٰلِكَ [illegible]

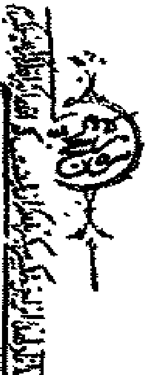

[illegible] و من یعظم و هر که تعظیم کند شعائر الله نشانهای خدا را [illegible]
[illegible] فانها من تقوی القلوب [illegible]
[illegible] ذلک تقوی القلوب [illegible]
[illegible]

منافع

[illegible] لکم فیها منافع [illegible]
[illegible] الی اجل مسمی [illegible]
[illegible] ثم محلها [illegible] الی البیت العتیق [illegible]
[illegible]
[illegible] و لکل امة جعلنا منسکا [illegible]
[illegible] لیذکروا اسم الله [illegible] علی ما رزقهم من بهیمة الانعام [illegible]
[illegible] فالهکم اله واحد [illegible] فله اسلموا [illegible]
[illegible] و بشر المخبتین [illegible]
[illegible] الذین اذا ذکر الله [illegible]
و جلت قلوبهم [illegible]

اثبات اخبات جهت ایشان سود و الصابرین علی ما اصابهم [illegible] که صبر کنند [illegible]
و المقیمی الصلوة و برپا دارندگان نماز [illegible] و مما رزقناهم [illegible]
داده ایم ایشانرا ینفقون نفقه میکنند [illegible] از ابن عباس [illegible]
[illegible] و البدن [illegible]
جعلناها لکم من شعائر الله [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] جعلناها لکم [illegible]
[illegible]
[illegible] لکم فیها خیر [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] فاذکروا اسم الله [illegible]
علیها [illegible] لا اله الا الله والله اکبر [illegible]
[illegible] صواف [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] فاذا وجبت جنوبها [illegible] فکلوا منها [illegible] و اطعموا القانع
[illegible] و المعتر [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] و کلوا منها و اطعموا القانع
و المعتر [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] کذلک سخرناها [illegible]
[illegible] لکم [illegible]
[illegible] لعلکم تشکرون [illegible]
[illegible] لن ینال الله لحومها [illegible] و لا
دماؤها [illegible] و لکن یناله
[illegible] التقوی منکم [illegible]

و خلوص [illegible] اعتقاد [illegible] خدا تعالی [illegible] با خلاص [illegible] کردن [illegible] لحوم و دماء [illegible]
[illegible] خدا را [illegible] بشروط تقوی [illegible]
[illegible] کَذَٰلِكَ سَخَّرَهَا لَكُمْ [illegible] رام کرد [illegible]
[illegible] لِتُكَبِّرُوا اللَّهَ [illegible]
[illegible] عَلَىٰ مَا هَدَاكُمْ [illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible] الله اکبر لا اله الا الله والله اکبر [illegible] الحمد لله على ما هدانا [illegible] والله اکبر على ما رزقنا من
بهيمة الانعام وَبَشِّرِ الْمُحْسِنِينَ [illegible]
[illegible] إِنَّ اللَّهَ يُدَافِعُ عَنِ الَّذِينَ آمَنُوا [illegible]
[illegible]
[illegible] إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ كُلَّ خَوَّانٍ [illegible]
كَفُورٍ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible] أُذِنَ [illegible] لِلَّذِينَ يُقَاتَلُونَ [illegible] بِأَنَّهُمْ
ظُلِمُوا [illegible]
[illegible] وَإِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ نَصْرِهِمْ
[illegible] لَقَدِيرٌ [illegible]
[illegible] الَّذِينَ أُخْرِجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ [illegible]
[illegible]
[illegible] بِغَيْرِ حَقٍّ [illegible]
[illegible]
[illegible] إِلَّا أَنْ يَقُولُوا رَبُّنَا اللَّهُ [illegible]
[illegible]
[illegible] الا ان يقولوا [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] وَلَوْلَا دَفْعُ اللَّهِ النَّاسَ [illegible]
بَعْضَهُمْ بِبَعْضٍ [illegible] لَهُدِّمَتْ [illegible]
[illegible] صَوَامِعُ [illegible] وَبِيَعٌ [illegible] وَصَلَوَاتٌ
[illegible]
[illegible]
[illegible] وَمَسَاجِدُ يُذْكَرُ فِيهَا [illegible]
[illegible] اسْمُ اللَّهِ كَثِيرًا [illegible]
[illegible]
[illegible] وَلَيَنْصُرَنَّ اللَّهُ [illegible]
[illegible] مَنْ يَنْصُرُهُ [illegible] إِنَّ اللَّهَ لَقَوِيٌّ [illegible] عَزِيزٌ [illegible]

[illegible]

... الَّذِينَ إِنْ مَكَّنَّاهُمْ فِي الْأَرْضِ ... [illegible]

... أَقَامُوا الصَّلَاةَ ... وَآتَوُا الزَّكَاةَ ... [illegible]

... وَأَمَرُوا بِالْمَعْرُوفِ ... وَنَهَوْا عَنِ الْمُنْكَرِ ... [illegible]

... وَلِلَّهِ عَاقِبَةُ الْأُمُورِ ... [illegible]

... تُؤْتِي الْمُلْكَ مَنْ تَشَاءُ وَتَنْزِعُ الْمُلْكَ مِمَّنْ تَشَاءُ ... [illegible]

... وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ ... [illegible]

... لِمَنِ الْمُلْكُ الْيَوْمَ لِلَّهِ الْوَاحِدِ الْقَهَّارِ ... [illegible]

... وَإِنْ يُكَذِّبُوكَ فَقَدْ كَذَّبَتْ ... قَوْمُ نُوحٍ ... وَعَادٌ وَثَمُودُ ... وَقَوْمُ إِبْرَاهِيمَ ... وَقَوْمُ لُوطٍ ... وَأَصْحَابُ مَدْيَنَ ... وَكُذِّبَ مُوسَى ... [illegible]

... فَأَمْلَيْتُ لِلْكَافِرِينَ ... [illegible]

... فَكَيْفَ كَانَ نَكِيرِ ... [illegible]

... فَكَأَيِّنْ مِنْ قَرْيَةٍ ... أَهْلَكْنَاهَا وَهِيَ ظَالِمَةٌ ... فَهِيَ خَاوِيَةٌ عَلَى عُرُوشِهَا ... [illegible]

... وَبِئْرٍ مُعَطَّلَةٍ ... وَقَصْرٍ مَشِيدٍ ... [illegible]

اشارت است بقصر که [illegible] ساختند و اولاد ایشان بعد از مدتی بت پرستیدند [illegible] حنظلة بن صفوان که مردی پیغمبر [illegible]
[illegible] ایشان [illegible] حنظله [illegible]
[illegible] پادشاهی [illegible]
از اهل ایمان [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] حنظلة بن صفوان [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] **أَفَلَمْ يَسِيرُوا** [illegible]
[illegible] **فِي الْأَرْضِ** [illegible]
[illegible]
[illegible]
لَهُمْ [illegible] **قُلُوبٌ يَعْقِلُونَ بِهَا** [illegible]
[illegible] **أَوْ آذَانٌ يَسْمَعُونَ** [illegible]
بِهَا [illegible] **فَإِنَّهَا** [illegible]
[illegible] **لَا تَعْمَى الْأَبْصَارُ** [illegible]
[illegible]
[illegible] **وَلَكِنْ تَعْمَى** [illegible] **الْقُلُوبُ الَّتِي فِي الصُّدُورِ** [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] **وَيَسْتَعْجِلُونَكَ** [illegible]
[illegible] **بِالْعَذَابِ** [illegible] **وَلَنْ يُخْلِفَ اللَّهُ** [illegible] **وَعْدَهُ**
[illegible]
[illegible]
[illegible] **وَإِنَّ يَوْمًا** [illegible] **عِنْدَ رَبِّكَ** [illegible] **كَأَلْفِ سَنَةٍ** [illegible]
مِمَّا تَعُدُّونَ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ابن عباس و مجاهد و عکرمه [illegible]
[illegible] السموات والارض [illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible] وَكَأَيِّن مِّن قَرْيَةٍ [illegible] وَهِيَ ظَالِمَةٌ [illegible] ثُمَّ أَخَذْتُهَا [illegible] وَإِلَيَّ الْمَصِيرُ [illegible]

[illegible] قُلْ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّمَا أَنَا لَكُمْ نَذِيرٌ مُّبِينٌ [illegible]

[illegible] فَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُم مَّغْفِرَةٌ [illegible] وَرِزْقٌ كَرِيمٌ [illegible]

[illegible] وَالَّذِينَ سَعَوْا فِي آيَاتِنَا [illegible] مُعَاجِزِينَ [illegible] أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَحِيمِ [illegible]

[illegible] وَمَا أَرْسَلْنَا مِن قَبْلِكَ مِن رَّسُولٍ وَلَا نَبِيٍّ [illegible]

[illegible] إِلَّا إِذَا تَمَنَّىٰ أَلْقَى الشَّيْطَانُ فِي أُمْنِيَّتِهِ [illegible]

[illegible] لِيَجْعَلَ [illegible]
[illegible] مَا يُلْقِي الشَّيْطَانُ [illegible] فِتْنَةً [illegible]
لِلَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ [illegible] مَرَضٌ [illegible] وَالْقَاسِيَةِ قُلُوبُهُمْ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] وَإِنَّ الظَّالِمِينَ [illegible]
[illegible] لَفِي شِقَاقٍ بَعِيدٍ [illegible]
[illegible] وَلِيَعْلَمَ الَّذِينَ [illegible]
[illegible] أُوتُوا الْعِلْمَ [illegible] أَنَّهُ الْحَقُّ [illegible]
[illegible] مِنْ رَبِّكَ [illegible] فَيُؤْمِنُوا بِهِ [illegible]
[illegible] فَتُخْبِتَ لَهُ [illegible] قُلُوبُهُمْ [illegible]
[illegible]
[illegible] وَإِنَّ اللَّهَ [illegible]
[illegible] لَهَادِ الَّذِينَ آمَنُوا إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] وَلَا يَزَالُ الَّذِينَ كَفَرُوا [illegible] فِي مِرْيَةٍ مِنْهُ [illegible]
[illegible]
[illegible] حَتَّى تَأْتِيَهُمُ السَّاعَةُ [illegible] بَغْتَةً [illegible]
[illegible] أَوْ يَأْتِيَهُمْ [illegible] عَذَابُ يَوْمٍ عَقِيمٍ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] الْمُلْكُ [illegible]
[illegible] يَوْمَئِذٍ لِلَّهِ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] يَحْكُمُ بَيْنَهُمْ [illegible] فَالَّذِينَ آمَنُوا
[illegible] وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ [illegible] فِي جَنَّاتِ النَّعِيمِ [illegible] وَالَّذِينَ كَفَرُوا
[illegible] وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا فَأُولَئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ مُهِينٌ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] وَالَّذِينَ هَاجَرُوا [illegible]

سورة الحج

في سبيل الله ثم قتلوا او ماتوا [illegible] ليرزقنهم الله رزقا حسنا [illegible]

وان الله لهو خير الرازقين [illegible]

[illegible] ليدخلنهم مدخلا يرضونه [illegible]

وان الله لعليم حليم [illegible]

ذلك [illegible] ومن عاقب بمثل ما عوقب به [illegible]

ثم بغي عليه لينصرنه الله [illegible] ان الله لعفو غفور [illegible]

ذلك [illegible] بان الله يولج الليل في النهار ويولج النهار في الليل [illegible]

[illegible] وَأَنَّ اللَّهَ [illegible] سَمِيعٌ [illegible] بَصِيرٌ [illegible]

[illegible] ذَٰلِكَ [illegible] بِأَنَّ اللَّهَ [illegible] هُوَ الْحَقُّ [illegible]

[illegible] وَأَنَّ مَا يَدْعُونَ [illegible] مِن دُونِهِ [illegible] هُوَ الْبَاطِلُ [illegible]

[illegible] وَأَنَّ اللَّهَ [illegible] هُوَ الْعَلِيُّ [illegible] الْكَبِيرُ [illegible]

[illegible] أَلَمْ تَرَ [illegible] أَنَّ اللَّهَ [illegible] أَنزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً [illegible]

فَتُصْبِحُ الْأَرْضُ [illegible] مُخْضَرَّةً [illegible]

[illegible] إِنَّ اللَّهَ [illegible] لَطِيفٌ [illegible] خَبِيرٌ [illegible]

[illegible] لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ [illegible] وَمَا فِي الْأَرْضِ [illegible] وَإِنَّ اللَّهَ [illegible] لَهُوَ الْغَنِيُّ [illegible]

[illegible] الْحَمِيدُ [illegible] أَلَمْ تَرَ [illegible]

[illegible] أَنَّ اللَّهَ [illegible] سَخَّرَ لَكُم [illegible] مَا فِي الْأَرْضِ [illegible]

[illegible] وَالْفُلْكَ [illegible]

[illegible] تَجْرِي فِي الْبَحْرِ [illegible] بِأَمْرِهِ [illegible]

[illegible] وَيُمْسِكُ السَّمَاءَ [illegible] أَن تَقَعَ [illegible] عَلَى الْأَرْضِ [illegible]

[illegible] إِلَّا بِإِذْنِهِ [illegible]

[illegible] إِنَّ اللَّهَ بِالنَّاسِ [illegible]

لَرَءُوفٌ رَّحِيمٌ [illegible]

[illegible] وَهُوَ الَّذِي أَحْيَاكُمْ [illegible]

[illegible] ثُمَّ يُمِيتُكُمْ [illegible] ثُمَّ يُحْيِيكُمْ [illegible]

إِنَّ الْإِنسَانَ [illegible] لَكَفُورٌ [illegible]

[illegible] لِّكُلِّ أُمَّةٍ [illegible]

جَعَلْنَا مَنسَكًا [illegible] هُمْ نَاسِكُوهُ [illegible]

[illegible]

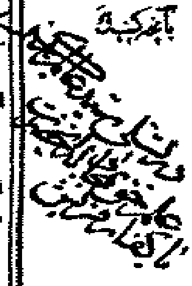
[illegible] فَلَا يُنَازِعُنَّكَ [illegible] فِي الْأَمْرِ [illegible]

[illegible]

ينزعنّك عن دينك بقول ايشان و ايشان را امكن نبود انكه با تو مناظره کنند که تو که ثنا عز ايشان شود چه مناظره نفع نمیدهد که بطالبی حق —
ايشان اهل درر عناد و محو کنندگان تو احادیث را ایشان را از رد حق و پیغمبر همتنا مشرباً او مدکن از نجاح مشغول شد که اداء حق بسبب نزول ان امتناع ایشان
کاینه لا انهما بنا لا ناکه الا تضاد بر دین حاضر است و بعضی گفته باشد که بمعنی لا تنهی شدنا با مخصوص و جدال بالجدل بر اهل رد کن نزاع مکن با ایشان
و انها کفار خزاعه بودند که ایشان این قوم بودند که فهم چه طریق حق را ممنوع داشتند و مجادله دین خود بریده اشتند و دندان عنادا و محجوب بودند
کرید بل بن ورقاء و بشر بن سفیان کرد و از خزاعه بودند که مجادله ایشان از خزاعه مسلمانان که گفتند چه چیز شما از اکل انچه خود میکشید
میکشند بعجون بسط و ایشان از ابکوشه مرده بوخیفاً این پیغمبر و ثنا و منع نزاع ایشان مردود و رد لئو خود از اسرکر که بخاصم نکن با ایشان انبیا ای منع
در نزاع ایشان ملتفت مشو که **لعلى هدى مستقيم** بر راهی راستی که موصل است بحق و نزد بعضی معقول است که ایشان را در این که با تو نزاع کنند
تشبیه شود که تا شرایع منقلد لسن دیرج چهر سنت پیمبر کرد و شریعت خود دعوت کن که ایشان را

وان جادلوك و اگر جدال کنند با تو و ضرورت ورزند بعضی بعهت بر لجاج و عنادا از نزاع و جدال منع شوند یا نه هر شوند جدال انکه حق ظاهر شد
و جدال لازم گشت **فقل الله** پس بگو که خدا **اعلم** دانا تر است **بما تعملون** بآنچه میکنید از عنادا و جدال باطل و بدین شما از جواب سزا خواهد
داد بنوعی که بر طریق رفق و لین بود اگر مخاصمه کنند و اندر بعضی بگو خدا اعلمست بکنید ما شما را باز از جواب داد و ایکر نزاع
کنند بدر تحریص شریعت که تا ایشان را ترک آن را دادند **الله يحكم** حکم کند
بينكم میان شما ای مؤمنان و کافران **يوم القيامة** روز رستخیز **فيما كنتم فيه** در آنچه بودید شما در آن **تختلفون** اختلاف میکنید

الم تعلم آیا ندانستی **ان الله يعلم ما في السماء** که خدا میداند آنچه در آسمان است **والارض** و زمین
ان ذلك بدرستیکه این **في كتاب** در لوح محفوظ ثبت است **ان ذلك على الله يسير** بدرستی که این بر خدای تعالی آسان است
ويعبدون من دون الله و می پرستند بجز خدای **ما لم ينزل به سلطانا** آنچه فرو نفرستاده بدان حجتی **وما ليس لهم به علم** و آنچه نیست ایشان را بدان علمی **وما للظالمين من نصير** و نیست ستمکاران را هیچ یاری دهنده

واذا تتلى عليهم آياتنا بينات و چون خوانده شود بر ایشان آیتهای ما روشن **تعرف في وجوه الذين كفروا المنكر** بشناسی در رویهای کافران ناخوشی
يكادون يسطون نزدیک باشد که حمله کنند **بالذين يتلون عليهم آياتنا** بر آنان که میخوانند بر ایشان آیتهای ما
قل افانبئكم بگو آیا خبر دهم شما را **بشر من ذلكم** ببدتر از این **النار** آتش است **وعدها الله الذين كفروا** وعده داده خدا آنرا کافران را **وبئس المصير** و بد بازگشتی است

از آن خطاب بمشرکان نکرد که ... یا ایها الناس ... ضرب مثل زده شد است مثلی برای بتان شما ... [illegible]

فاستمعوا له پس بشنوید ... [illegible]

[illegible]

... ان الذین تدعون ... [illegible]

من دون الله ... لن یخلقوا ذبابا ... ولو اجتمعوا

له ... [illegible]

[illegible]

... وان یسلبهم الذباب شیئا ... [illegible]

لا یستنقذوه منه ... [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

... ضعف الطالب ... والمطلوب ... [illegible]

[illegible]

[illegible]

... کمثل العنکبوت ... [illegible]

[illegible]

... ما قدروا الله ... حق قدره ... [illegible]

[illegible]

... ان الله لقوی ... [illegible]

... الله یصطفی من الملائکة ... [illegible]

رسلا ... ومن الناس ... [illegible]

... ان الله سمیع بصیر ... [illegible]

[illegible]

[illegible]

يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ [illegible]

وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ [illegible]

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا ارْكَعُوا وَاسْجُدُوا [illegible]

وَاعْبُدُوا رَبَّكُمْ [illegible] وَافْعَلُوا الْخَيْرَ [illegible]

لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ [illegible]

وَجَاهِدُوا فِي اللَّهِ حَقَّ جِهَادِهِ [illegible]

وَمَا جَعَلَ عَلَيْكُمْ فِي الدِّينِ مِنْ حَرَجٍ [illegible]

[illegible]

[illegible]

مِلَّةَ أَبِيكُمْ إِبْرَاهِيمَ [illegible]

هُوَ سَمَّاكُمُ الْمُسْلِمِينَ مِنْ قَبْلُ [illegible] وَفِي هَٰذَا [illegible]

لِيَكُونَ الرَّسُولُ شَهِيدًا عَلَيْكُمْ [illegible]

وَتَكُونُوا شُهَدَاءَ عَلَى النَّاسِ [illegible]

فَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ [illegible] وَآتُوا الزَّكَاةَ [illegible]

وَاعْتَصِمُوا بِاللَّهِ [illegible]

هُوَ مَوْلَاكُمْ [illegible]

فَنِعْمَ الْمَوْلَىٰ [illegible] وَنِعْمَ النَّصِيرُ [illegible]

[illegible]

الجزء الثامن عشر من الأجزاء الثلاثين سورة المؤمنون [illegible]

[illegible]

[illegible]

بسم الله الرحمن الرحیم

قد افلح المؤمنون [illegible]

[illegible] الذین هم فی صلاتهم خاشعون [illegible]

[illegible]

[illegible] نمود که نظر به سجده گاه داشتن و چشم بستن [illegible] و توجه تام باو [illegible]

[illegible] ابن عباس [illegible]

[illegible] قد افلح المؤمنون الذين هم في صلاتهم خاشعون [illegible]

[illegible] وَالَّذِينَ هُمْ عَنِ اللَّغْوِ مُعْرِضُونَ [illegible]

[illegible]

[illegible] وَالَّذِينَ هُمْ لِلزَّكَاةِ فَاعِلُونَ [illegible]

[illegible]

[illegible] وَالَّذِينَ هُمْ لِفُرُوجِهِمْ حَافِظُونَ [illegible]

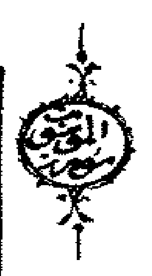
[illegible] إِلَّا عَلَىٰ أَزْوَاجِهِمْ أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ [illegible]

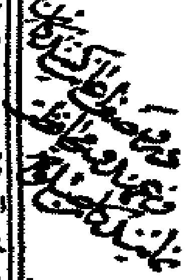
[illegible] فَإِنَّهُمْ غَيْرُ مَلُومِينَ [illegible]

[illegible] فَمَنِ ابْتَغَىٰ وَرَاءَ ذَٰلِكَ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْعَادُونَ [illegible]

[illegible]

[illegible] قد افلح

... مخلوق از ضعیف و ... سلاله ... که ... آدم ... [illegible]

... نطفه ... [illegible]

... مخلوق گشته و سلاله نطفه ... [illegible]

جَعَلْنَاهُ نُطْفَةً در کلام ... ثم جعلنا نسله ... از نطفه ... [illegible]

... **فِي قَرَارٍ مَكِينٍ** ... نطفه ... [illegible]

قرار مکین ... مستقر ... [illegible]

... نطفه ... [illegible]

... نطفه ... [illegible]

... **ثُمَّ خَلَقْنَا النُّطْفَةَ** ... نطفه ... **عَلَقَةً** ... [illegible]

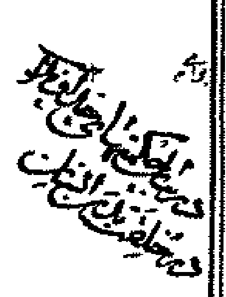
... **فَخَلَقْنَا الْعَلَقَةَ** ... **مُضْغَةً** ... **فَخَلَقْنَا الْمُضْغَةَ**

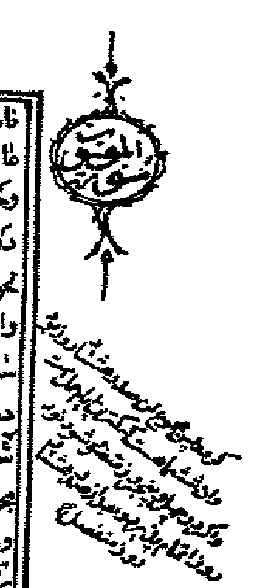
... **عِظَامًا** استخوان ... **فَكَسَوْنَا الْعِظَامَ** ... [illegible]

لَحْمًا ... استخوان ... [illegible]

... **ثُمَّ أَنْشَأْنَاهُ** ... **خَلْقًا آخَرَ** ... [illegible]

[illegible]

فتبارك الله احسن الخالقين

نطفه را علقه یعنی ... [illegible]

[illegible]

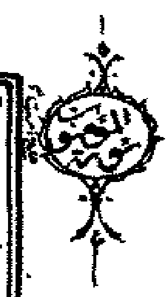
ثُمَّ إِنَّكُم بَعْدَ ذَٰلِكَ لَمَيِّتُونَ [illegible]

[illegible] ثُمَّ إِنَّكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ تُبْعَثُونَ [illegible]

[illegible] وَلَقَدْ خَلَقْنَا فَوْقَكُمْ سَبْعَ طَرَائِقَ [illegible]

[illegible] وَمَا كُنَّا عَنِ الْخَلْقِ غَافِلِينَ [illegible]

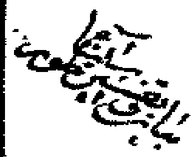
[illegible]

وَأَنزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً بِقَدَرٍ فَأَسْكَنَّاهُ فِي الْأَرْضِ

وَإِنَّا عَلَىٰ ذَهَابٍ بِهِ لَقَادِرُونَ

فَأَنشَأْنَا لَكُم بِهِ جَنَّاتٍ مِّن نَّخِيلٍ وَأَعْنَابٍ لَّكُمْ فِيهَا فَوَاكِهُ كَثِيرَةٌ وَمِنْهَا تَأْكُلُونَ

وَشَجَرَةً تَخْرُجُ مِن طُورِ سَيْنَاءَ تَنبُتُ بِالدُّهْنِ وَصِبْغٍ لِّلْآكِلِينَ

وَإِنَّ لَكُمْ فِي الْأَنْعَامِ لَعِبْرَةً نُّسْقِيكُم مِّمَّا فِي بُطُونِهَا وَلَكُمْ فِيهَا مَنَافِعُ كَثِيرَةٌ

و یکصد و هفتاد منافع از ایشان و منفعت دیگر یا مشیر و اشعار و اوبار ایشان و بعضی از ایشان را **وَمِنْهَا تَأْكُلُونَ** و از ایشان بعضی را می خورید و ایشان را نیز بحسب
عضلات مأکول ایشانند و فرق میکنید **وَعَلَيْهَا** و بر آنها یعنی بر انعام اگر از بعضی و بقر شتران بر آن نشیند بحمله مناسب آنها است نه این انعام
کشتیها است که عرب اند کما قال ذو الرمة سفینة بر تحت خدی زمامها یعنی شتران **وَعَلَى الْفُلْكِ** و بر کشتیها در دریا **تُحْمَلُونَ** بر داشته
می شوید بعضی در کشتی و بعضی بر شتران و بر حسب از موضع بموضعی می برند و حمل اکثر مولات را که در بار و بر نهند کشتی در دریا و شتر در خشکی است و گفته اند کشتی
انست که او هم تحمل میکنند مرکب تعالی و بعضی اسباب خیر از گوشت و شیر و جو ایشان می نهند تا مشفق دیگر که در نزد این نا کل است
بنگرند آنها پس هر شکر کنید منعم خود را که تحقیق کنند هر فردی ازان وجود ایشان موجود و مزید نعمت شما گردد و اگر کفران نعمت کنید ایشان
او اشتقاق ایشان بیشتر العیش کرد و در بلا و مشیت حق ایشان از چنانکه بر امم پیشین واقع شد **وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا** و بدرستی که فرستادیم
نُوحًا إِلَى قَوْمِهِ نوح را بسوی گروه او **فَقَالَ** پس گفت نوح **يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ** ای گروه من بپرستید خدای را **مَا لَكُمْ مِنْ إِلَٰهٍ**
نیست مر شما را هیچ معبودی که مستحق عبادت باشد **غَيْرُهُ** بجز او که خالق اصول و فروع شماست **أَفَلَا تَتَّقُونَ** آیا نمی ترسید
از انتقام او که غیر او را پرستید و شکر نعمت او بجای نیارید **فَقَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ كَفَرُوا** پس گفتند
گروهی از اشراف و بزرگان که کافر شدند **مِنْ قَوْمِهِ** از گروه نوح مر عوام خلق را **مَا هَٰذَا** نیست این نوح
إِلَّا بَشَرٌ مِثْلُكُمْ مگر آدمی مانند شما در خوردن و آشامیدن
يُرِيدُ أَنْ يَتَفَضَّلَ عَلَيْكُمْ می خواهد که افزونی جوید بر شما و سروری یابد بر شما و متبوع گردد
و اگر چنین که نوح میگوید باشد **وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ** و اگر خواستی خدای که رسول فرستد **لَأَنْزَلَ مَلَائِكَةً** هر آینه فرو فرستادی
فرشتگان را **مَا سَمِعْنَا بِهَٰذَا** نشنیده ایم این را که آدمی رسول خدا تواند بود **فِي آبَائِنَا الْأَوَّلِينَ** در پدران
پیشین ما
بیماری و محنت و دیوانگی و آنچه بر آن زمان در آن ایشان آن نبود و ایشان تصدیق نبوت نکرده بودند و از جمله جاهلان بودند
إِنْ هُوَ إِلَّا رَجُلٌ بِهِ جِنَّةٌ نیست نوح مگر مردی که بدو دیوانگی است
فَتَرَبَّصُوا بِهِ پس انتظار برید بدو **حَتَّىٰ حِينٍ** تا وقتی که بمیرد
قَالَ رَبِّ انْصُرْنِي گفت نوح ای پروردگار من یاری ده مرا بر ایشان **بِمَا كَذَّبُونِ** بسبب آنکه تکذیب کردند مرا
فَأَوْحَيْنَا إِلَيْهِ پس وحی فرستادیم بسوی نوح **أَنِ اصْنَعِ الْفُلْكَ** که بساز کشتی **بِأَعْيُنِنَا**
بحفظ و نگاهداشت ما **وَوَحْيِنَا** و بتعلیم ما
فَإِذَا جَاءَ أَمْرُنَا پس چون بیاید فرمان ما بعذاب ایشان **وَفَارَ التَّنُّورُ** و بجوشد تنور یعنی آب از تنور
ابتدا شود و جوش کند و نوح را فرمود که چون آب از تنور بجوشد کشتی نشین
و بعضی گفته اند که تنور روی زمین است و از ابن عباس منقول است که تنور همان تنور آدم بود که نوح بدان نان میپخت
و گفته اند فار التنور یعنی طلع الفجر یعنی نور صبح طلوع کند
فَاسْلُكْ فِيهَا پس در آر در کشتی **مِنْ كُلٍّ زَوْجَيْنِ** از هر نوعی جفت **اثْنَيْنِ** دو تا یعنی نر و ماده
و حفص بتنوین کل خوانده یعنی از هر نوع جفتی در کشتی در آر
وَأَهْلَكَ و اهل خود را **إِلَّا مَنْ سَبَقَ** مگر کسی که سبقت کرده است
عَلَيْهِ الْقَوْلُ مِنْهُمْ بر وی حکم بهلاک از ایشان یعنی زن نوح و پسرش کنعان

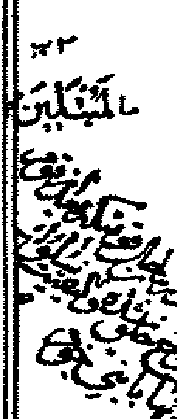

[illegible] وَلَا تُخَاطِبْنِي فِي الَّذِينَ ظَلَمُوا [illegible] إِنَّهُمْ مُغْرَقُونَ [illegible]

فَإِذَا اسْتَوَيْتَ أَنْتَ [illegible] وَمَنْ مَعَكَ [illegible] عَلَى الْفُلْكِ [illegible] فَقُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ [illegible] الَّذِي نَجَّانَا مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ [illegible]

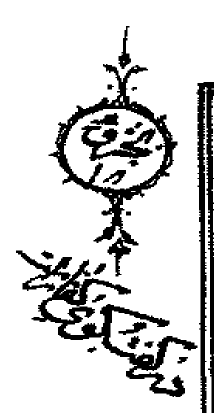
وَقُلْ [illegible] رَبِّ [illegible] أَنْزِلْنِي [illegible] مُنْزَلًا مُبَارَكًا [illegible] وَأَنْتَ خَيْرُ الْمُنْزِلِينَ [illegible]

[illegible] إِنَّ فِي ذَٰلِكَ [illegible] لَآيَاتٍ [illegible] وَإِنْ كُنَّا [illegible] لَمُبْتَلِينَ [illegible]

[illegible] ثُمَّ أَنْشَأْنَا [illegible] مِنْ بَعْدِهِمْ [illegible] قَرْنًا آخَرِينَ [illegible] فَأَرْسَلْنَا فِيهِمْ [illegible] رَسُولًا مِنْهُمْ [illegible] أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ [illegible] مَا لَكُمْ مِنْ إِلَٰهٍ غَيْرُهُ [illegible] أَفَلَا تَتَّقُونَ [illegible] وَقَالَ الْمَلَأُ [illegible] مِنْ قَوْمِهِ [illegible]

وَالَّذِينَ كَفَرُوا [illegible] وَكَذَّبُوا بِلِقَاءِ الْآخِرَةِ [illegible] وَأَتْرَفْنَاهُمْ [illegible] فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا [illegible] مَا هَٰذَا [illegible] إِلَّا بَشَرٌ مِثْلُكُمْ [illegible] يَأْكُلُ [illegible] مِمَّا تَأْكُلُونَ مِنْهُ [illegible] وَيَشْرَبُ [illegible] مِمَّا تَشْرَبُونَ [illegible]

[illegible] وَلَئِنْ أَطَعْتُمْ بَشَرًا مِثْلَكُمْ [illegible] إِنَّكُمْ إِذًا لَخَاسِرُونَ [illegible]

[illegible] أَيَعِدُكُمْ [illegible] أَنَّكُمْ إِذَا مِتُّمْ [illegible] تُرَابًا [illegible] وَعِظَامًا [illegible] أَنَّكُمْ [illegible] مُخْرَجُونَ [illegible]

[illegible] هَيْهَاتَ هَيْهَاتَ لِمَا تُوعَدُونَ [illegible]

[illegible] إِنْ هِيَ إِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا [illegible] نَمُوتُ وَنَحْيَا [illegible] وَمَا نَحْنُ بِمَبْعُوثِينَ [illegible] إِنْ هُوَ [illegible] إِلَّا رَجُلٌ افْتَرَى [illegible] عَلَى اللَّهِ كَذِبًا [illegible] وَمَا نَحْنُ لَهُ بِمُؤْمِنِينَ [illegible]

[illegible] رَبِّ انْصُرْنِي [illegible] بِمَا كَذَّبُونِ [illegible] قَالَ [illegible] عَمَّا قَلِيلٍ لَيُصْبِحُنَّ [illegible] نَادِمِينَ [illegible]

[illegible] فَأَخَذَتْهُمُ الصَّيْحَةُ [illegible] بِالْحَقِّ [illegible] فَجَعَلْنَاهُمْ غُثَاءً [illegible] فَبُعْدًا [illegible] لِلْقَوْمِ الظَّالِمِينَ [illegible]

[illegible] ثُمَّ أَنْشَأْنَا مِنْ بَعْدِهِمْ قُرُونًا آخَرِينَ [illegible] مَا تَسْبِقُ مِنْ أُمَّةٍ أَجَلَهَا وَمَا يَسْتَأْخِرُونَ [illegible]

[illegible] ثُمَّ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا تَتْرَى [illegible] كُلَّ مَا جَاءَ أُمَّةً رَسُولُهَا كَذَّبُوهُ [illegible]

سورة المؤمنون

فاتبعنا بعضهم بعضا وجعلناهم احاديث

فبعدا لقوم لا يؤمنون ثم ارسلنا موسى واخاه هارون بآياتنا وسلطان مبين

الى فرعون وملائه فاستكبروا وكانوا قوما عالين فقالوا انؤمن لبشرين مثلنا وقومهما لنا عابدون

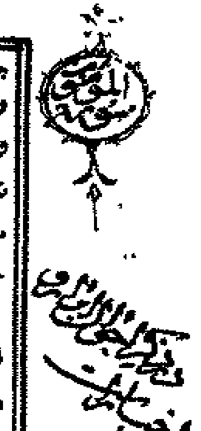
فكذبوهما فكانوا من المهلكين ولقد آتينا موسى الكتاب لعلهم يهتدون

وجعلنا ابن مريم وامه آية وآويناهما الى ربوة ذات قرار ومعين

يا ايها الرسل

مخالفه بوکه نه بلکه با معنیست که هر یک از ایشان در زمان خود مخاطب این خطاب بوده اند پس همه بیک خطاب داخل باشند و مقصود آنکه
ای پیغمبران و مومنان که تابع شمااند کان مرتبند که كُلُوا مِنَ الطَّيِّبَاتِ بخورید از لذتهای پاکیزه و حلال وَاعْمَلُوا صَالِحًا و بکنید کارهای شایسته چه غرض
از افرینش شما عبادتست و عمل صالح نه عیش و نعمت و نیز ابیحه نفع خواهد داد شما در روز قیامت همین خواهد بود و این خطاب عام و حکم توجیه نیست
نه بلکه آنکه در اسباب نعم مخصوص بجز نبود بلکه با خر طیبات را از باب اباحت شرع نه حرمه دایم بلکه اختلاف جهت احتیاج بر این معنیست
طیبات و حلال بودن که این کلام حکایت باشد از پیغمبران که اعلام ایشان و منتهی بود باشد چندانکه ای ایشا در ندبو تا اقتدا کنند پرسل پیشین ولی
طیبات کسب اعمال صالحات پس خطاب باشد که چون تعبیر مردم در این منع ما وکر فشد کنیم با ایشان اکمه رسل مخاطب بوده اند باکل طیبات و اعمال
صالحه پس شما مجوز بلکه همه شما کرا بنده ایم و اعمال صالحه بجا آرید و مسند ا رسل کرد بند خطاب با عیسی اولفظ جمع بجهت تعظیم و تفخیم
بر آنکه خطاب با حضرت رسالت است و او بنا بر همه پیغمبران خوانده زیرا که بر همه است و ذات عالی او جامع جمیع فضایل رسل است همه بود
و در جمع الرحمن عبارات افعال به خوبانه داند و نیز دانسته و مفهوم نیز اوست که خطاب با محمد نیست و بعضی گفته اند که این بشارتست و نیز
خودش بگو که حلال بخورید و عمل صالح کنید با نکه او طیبات هر چیزیست که طبع مستلذ آنرا بیابد و شرع ا ستیعاب ان کند مجتهد و این
طیبات مستلزم حلالست و قوام حلال هر چیزیست که حق تعالی بان کردن اباحت شده باشد حضرت او داناست موش کرده شده و قوام آن ...
داند و با نظر عقل باشد و صحیح است که طیبات شامل جمیع مباحات است و احسن آنست که اما والله ما عند به اصغر کم ولا اکبر کم ولا احلو کم و لا احامضکم
ولکنه قال لا تهوا الی الحلال و ما بان و سبیل با خرانست تفاوت ما با کیزه و شما مباحست و با برطریق وجوب بعضی میخورید و حلال خودید
قوة القلوب دره کراکل طیبات بر عمل صالح مقدم باشد بر آنکه تا انتیجه اوست و بعض عرفا گفته اند که منتج است و عمل هر چند تخم باکیزه بر
صحیح در حد نیست که هر غذا که شرع او را شمرده است حکم علامت و استغفار که ملت شریعت بود و سر این که و هم کم خوردن و لیغا ابر آش
حلال پایه است آمر شرع در نفس و اعضا او رسید و یکثر بد کار ای عبادت نه و منقاد شوید و گو عهد او بن حلال و نوم فلو بهم الی ذکر الله
اشاره بدینست که هر چه شرع را حرام کرده و با همه حیله از متشابه نیز پوشیده است حکم اختلاف معانی شرع با غذا است و اگر چه طعامیکه
با شد اجتناب آن اشد بنفس اعضا سر کنند تا طیبات و عبادات و تکالیف و ما شرع اولا قدرت بر طلب سده نوبتها امده کار الله
طیبات و لا الطیبات حاصل که شیخ اپنی فرماید که غذای حلال خورید و عمل شایسته کنید إِنِّي بدرستیکه من بِمَا تَعْمَلُونَ بانچه شما میکنید
عَلِيمٌ دانا ام و بران جزا دهم را در مدت این سبیل نیکی که عبادت مصالح عمل چه عاقل هر کار عمل کند برای آنکه علی العما به الله نفع حسب
میکند بجزای هر یک متقابل آن است او را مکار میکند البته را مصالح عمل خود میکوشد از ابرو تو برعیت ها باید بعین ظرف تو اتیکه
سیم با یکدیگر وَإِنَّ هَٰذِهِ أُمَّتُكُمْ بدرستیکه این ملت شما است ای رسل یا ای مومنان أُمَّةً وَاحِدَةً دینیست یگانه که مذکر است در عقاید
دینیه و اصول شرایع با جماعت شما با جمیع متحد است و منقول است توحید ده عبادات و مو تب مقتضا است قوله تعالی انا و جدنا آباءنا علی امة یعنی
دین و حیا اکنند که متضاد است که اینجا غرض شما و جماعت که ملت شما اند همه ملت است یعنی همه انبیا که امت یک دینند وَأَنَا رَبُّكُمْ و من پروردگار شمایم
فَاتَّقُونِ پس بترسید از من متکلم توحید و تعصب فَتَقَطَّعُوا همه با جمعیت پاره پاره شدند این بنا بر مفهوم او کند با راجع بامت بنا بر
ثانی یعنی پس قطع ساختند اهل ملل أَمْرَهُمْ بَيْنَهُمْ کار دین خود در میان خود زُبُرًا پاره پاره یعنی از اول با مختلف کرد آنکه و با
منفرق شدند و بیشتر دین خود دانیلکه فرقه فرقه بودند و بنا بر این امر هم منصوب بنزع خافض است یا تمیز است ...
یا بالست و امر هم و با ادعا و و با مفعول ثانی فقطعوا بجهت آنکه متضمن معنی جعل است یا تمیز بود است یعنی فرقه منقطع و منفرق
یا مرتبه ... در حال آنکه هر یک ایشان حزبی فرقه بود یعنی کتاب و متعلقات و یا اندر حال آنکه ایشان حزب حزب بودند یا ساختند امر دین خود
و ملل فنون کتب خود با همه احکام شرعیه و مصلحت و نیز عقیده بر اینکه هر دین تبعه دین خود ترا کرده اند
مانند کتب مختلفه ...
وضع کرده و هر چه پرستیدند ...
یک اشتند ...
و اجماع نظر کرده اند كُلُّ حِزْبٍ هر گروه از ایشان بِمَا لَدَيْهِمْ بانچه نزد ایشانست از دین باطل و شبه فَرِحُونَ شادانند
و نازانند و معتقد آنکه دین ایشان بر حقست ... تابع دین خود اند ...
بیچ ... فَذَرْهُمْ پس بگذار ایشانرا ...
فِي غَمْرَتِهِمْ در گمراهی ایشان حَتَّىٰ حِينٍ تا هنگامیکه کشته شوند ...
و عاجل ایشان را ...
شبیه ... أَيَحْسَبُونَ ایا میپندارند
کافران أَنَّمَا نُمِدُّهُمْ بِهِ آنچه مدد میکنیم ایشانرا بان مِنْ مَالٍ وَبَنِينَ از مال و پسران ...
علیه اعتقاد ایشان است ... نُسَارِعُ لَهُمْ فِي الْخَيْرَاتِ ...

جمله که داخل باشد ... [illegible]

[illegible] ... بَل لَّا يَشْعُرُونَ ... [illegible]

[illegible] ... إِنَّ الَّذِينَ هُم مِّنْ خَشْيَةِ رَبِّهِم مُّشْفِقُونَ ... [illegible]

[illegible] ... وَالَّذِينَ هُم بِآيَاتِ رَبِّهِمْ ... يُؤْمِنُونَ ... وَالَّذِينَ هُم بِرَبِّهِمْ لَا يُشْرِكُونَ ... [illegible]

[illegible] ... وَالَّذِينَ يُؤْتُونَ مَا آتَوا وَّقُلُوبُهُمْ وَجِلَةٌ ... أَنَّهُمْ إِلَىٰ رَبِّهِمْ رَاجِعُونَ ... [illegible]

[illegible] ... أُولَٰئِكَ يُسَارِعُونَ فِي الْخَيْرَاتِ ... وَهُمْ لَهَا سَابِقُونَ ... [illegible]

[illegible] ... وَلَا نُكَلِّفُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا ... وَلَدَيْنَا كِتَابٌ يَنطِقُ بِالْحَقِّ ... وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ... [illegible]

[illegible] ... بَلْ قُلُوبُهُمْ فِي غَمْرَةٍ مِّنْ هَٰذَا ... وَلَهُمْ أَعْمَالٌ مِّن دُونِ ذَٰلِكَ هُمْ لَهَا عَامِلُونَ ... حَتَّىٰ إِذَا أَخَذْنَا مُتْرَفِيهِم بِالْعَذَابِ ... [illegible]

[illegible] اللهم اشدد وطأتك على مضر واجعلها عليهم سنين كسنى يوسف [illegible]

[illegible] اذا هم يجأرون [illegible]

[illegible]

[illegible] لا تجأروا اليوم [illegible]

[illegible] انكم منا لا تنصرون [illegible]

[illegible]

[illegible] قد كانت آياتى تتلى عليكم [illegible]

فكنتم [illegible] على اعقابكم تنكصون [illegible]

[illegible] مستكبرين به [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] سامرا [illegible]

[illegible]

[illegible] تهجرون [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] افلم يدبروا القول [illegible] ام جاءهم [illegible]

ما لم يأت آباءهم الاولين [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ام لم يعرفوا رسولهم [illegible]

[illegible] فهم له منكرون [illegible]

[illegible]

[illegible] ام يقولون به جنة [illegible]

[illegible] بل جاءهم بالحق واكثرهم للحق كارهون [illegible]

[illegible]

[illegible] ولو اتبع الحق اهواءهم لفسدت [illegible]

السموات والارض [illegible] ومن فيهن [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

سورة المؤمنون

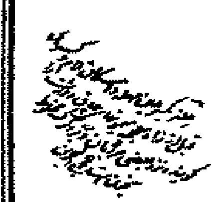
[illegible] بَلْ أَتَيْنَاهُمْ بِذِكْرِهِمْ [illegible] فَهُمْ عَنْ ذِكْرِهِمْ مُعْرِضُونَ [illegible] أَمْ تَسْأَلُهُمْ خَرْجًا [illegible] فَخَرَاجُ رَبِّكَ خَيْرٌ [illegible] وَهُوَ خَيْرُ الرَّازِقِينَ [illegible]

وَإِنَّكَ لَتَدْعُوهُمْ إِلَىٰ صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ [illegible]

[illegible] وَإِنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ [illegible] عَنِ الصِّرَاطِ لَنَاكِبُونَ [illegible] وَلَوْ رَحِمْنَاهُمْ [illegible] وَكَشَفْنَا مَا بِهِمْ مِنْ ضُرٍّ [illegible] لَلَجُّوا [illegible] فِي طُغْيَانِهِمْ [illegible] يَعْمَهُونَ [illegible]

[illegible] وَلَقَدْ أَخَذْنَاهُمْ [illegible] بِالْعَذَابِ [illegible] فَمَا اسْتَكَانُوا [illegible] لِرَبِّهِمْ [illegible] وَمَا يَتَضَرَّعُونَ [illegible]

[illegible] حَتَّىٰ إِذَا فَتَحْنَا [illegible] عَلَيْهِمْ بَابًا [illegible] ذَا عَذَابٍ شَدِيدٍ [illegible] إِذَا هُمْ فِيهِ مُبْلِسُونَ [illegible]

وَهُوَ الَّذِيٓ أَنشَأَ لَكُمُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَٰرَ وَالْأَفْـِٔدَةَ ۚ قَلِيلًا مَّا تَشْكُرُونَ

وَهُوَ الَّذِي ذَرَأَكُمْ فِي الْأَرْضِ وَإِلَيْهِ تُحْشَرُونَ

وَهُوَ الَّذِي يُحْيِۦ وَيُمِيتُ وَلَهُ اخْتِلَٰفُ الَّيْلِ وَالنَّهَارِ ۚ أَفَلَا تَعْقِلُونَ

بَلْ قَالُوا مِثْلَ مَا قَالَ الْأَوَّلُونَ

قَالُوٓا أَءِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا وَعِظَٰمًا أَءِنَّا لَمَبْعُوثُونَ

لَقَدْ وُعِدْنَا نَحْنُ وَءَابَآؤُنَا هَٰذَا مِن قَبْلُ إِنْ هَٰذَآ إِلَّآ أَسَٰطِيرُ الْأَوَّلِينَ

قُل لِّمَنِ الْأَرْضُ وَمَن فِيهَآ إِن كُنتُمْ تَعْلَمُونَ

سَيَقُولُونَ لِلَّهِ ۚ قُلْ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ

قُلْ مَن رَّبُّ السَّمَٰوَٰتِ السَّبْعِ وَرَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ

سَيَقُولُونَ لِلَّهِ ۚ قُلْ أَفَلَا تَتَّقُونَ

قُلْ مَنۢ بِيَدِهِۦ مَلَكُوتُ كُلِّ شَيْءٍ وَهُوَ يُجِيرُ وَلَا يُجَارُ عَلَيْهِ إِن كُنتُمْ تَعْلَمُونَ

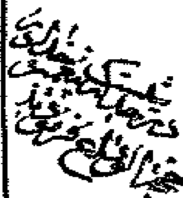
سَيَقُولُونَ لِلَّهِ ۚ قُلْ فَأَنَّىٰ تُسْحَرُونَ

بَلْ أَتَيْنَٰهُم بِالْحَقِّ وَإِنَّهُمْ لَكَٰذِبُونَ

مَا اتَّخَذَ اللَّهُ

مِن وَلَدٍ [illegible] وَمَا كَانَ مَعَهُ مِنْ إِلَٰهٍ [illegible]
[illegible]
[illegible] إِذًا لَّذَهَبَ كُلُّ إِلَٰهٍ بِمَا خَلَقَ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] وَلَعَلَا بَعْضُهُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] سُبْحَانَ اللَّهِ عَمَّا يَصِفُونَ [illegible]
[illegible] عَالِمِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ [illegible]
[illegible] فَتَعَالَىٰ [illegible]
[illegible] عَمَّا يُشْرِكُونَ [illegible]
[illegible]
[illegible] قُل رَّبِّ إِمَّا تُرِيَنِّي [illegible]
[illegible] رَبِّ فَلَا تَجْعَلْنِي [illegible]
[illegible] فِي الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ [illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible] عَلَىٰ أَن نُّرِيَكَ [illegible] لَقَادِرُونَ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ادْفَعْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ السَّيِّئَةَ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] نَحْنُ أَعْلَمُ بِمَا يَصِفُونَ [illegible]
[illegible]
[illegible] وَقُل رَّبِّ أَعُوذُ بِكَ مِنْ هَمَزَاتِ الشَّيَاطِينِ [illegible]
[illegible]

تسبیح و ... کرده حث شیاطین مردمان را بر کفر و معاصی بجهت ... و ایشان بر ... [illegible]

بر شی ... [illegible] ... با سلطنت نوع ... الهمزة ... وَأَعُوذُ بِكَ رَبِّ ...

... أَنْ يَحْضُرُونِ ... [illegible] ... وقت صلوة و ... تلاوت ...

... [illegible] ...

... حَتَّىٰ إِذَا جَاءَ أَحَدَهُمُ الْمَوْتُ ... [illegible]

... [illegible] ...

... [illegible] ...

... [illegible] ...

... [illegible] ... قَالَ ... [illegible]

رَبِّ ارْجِعُونِ ای پروردگار من ... [illegible] ... صیغه جمع برای تعظیم ... [illegible]

... [illegible] ...

... [illegible] ... رجوع ... [illegible]

... لَعَلِّي أَعْمَلُ صَالِحًا فِيمَا تَرَكْتُ ... [illegible]

... [illegible] ...

... [illegible] ... الملائکة ... [illegible]

... [illegible] ... كَلَّا ... [illegible]

... إِنَّهَا كَلِمَةٌ هُوَ قَائِلُهَا ... [illegible]

... [illegible] ...

... [illegible] ...

... [illegible] ...

... [illegible] ... كيف كان يكون ... [illegible]

... [illegible] ...

كان كيف يكون ... [illegible]

... وَمِنْ وَرَائِهِمْ بَرْزَخٌ إِلَىٰ يَوْمِ يُبْعَثُونَ ... [illegible]

... [illegible] ...

... [illegible] ...

... [illegible] ...

... [illegible] ... فَإِذَا نُفِخَ ...

... فِي الصُّورِ ... [illegible]

فَلَا أَنْسَابَ بَيْنَهُمْ ... [illegible]

... [illegible] ...

... [illegible] ... يوم القيمة

... [illegible] ...

... [illegible] ... فلا انساب بينهم يومئذ ... [illegible]

... [illegible] ...

... وَلَا يَتَسَاءَلُونَ ... [illegible]

... [illegible] ...

... [illegible] ...

... [illegible] ...

... [illegible] ...

... [illegible] ...

سورة المؤمنون

[illegible] ... فمن ثقلت موازينه فأولئك هم المفلحون ... [illegible]

[illegible] ... ومن خفت موازينه فأولئك الذين خسروا أنفسهم ... [illegible]

[illegible] ... في جهنم خالدون ... [illegible]

[illegible] ... تلفح وجوههم النار وهم فيها كالحون ... [illegible]

[illegible] ... ألم تكن آياتي تتلى عليكم فكنتم بها تكذبون ... [illegible]

[illegible] ... قالوا ربنا غلبت علينا شقوتنا وكنا قوما ضالين ... [illegible]

[illegible] ... ربنا أخرجنا منها فإن عدنا فإنا ظالمون ... [illegible]

[illegible] ... قال اخسئوا فيها ولا تكلمون ... [illegible]

[illegible] ربنا [illegible] [illegible]

[illegible] إِنَّهُ كَانَ فَرِيقٌ مِّنْ عِبَادِي يَقُولُونَ رَبَّنَا آمَنَّا فَاغْفِرْ لَنَا وَارْحَمْنَا وَأَنتَ خَيْرُ الرَّاحِمِينَ [illegible] فَاتَّخَذْتُمُوهُمْ سِخْرِيًّا [illegible] حَتَّىٰ أَنسَوْكُمْ ذِكْرِي [illegible] وَكُنتُم مِّنْهُمْ تَضْحَكُونَ [illegible]

[illegible] إِنِّي جَزَيْتُهُمُ الْيَوْمَ بِمَا صَبَرُوا أَنَّهُمْ هُمُ الْفَائِزُونَ [illegible]

[illegible] قَالَ كَمْ لَبِثْتُمْ فِي الْأَرْضِ عَدَدَ سِنِينَ [illegible] قَالُوا لَبِثْنَا يَوْمًا أَوْ بَعْضَ يَوْمٍ فَاسْأَلِ الْعَادِّينَ [illegible]

[illegible] قَالَ إِن لَّبِثْتُمْ إِلَّا قَلِيلًا لَّوْ أَنَّكُمْ كُنتُمْ تَعْلَمُونَ [illegible] أَفَحَسِبْتُمْ أَنَّمَا خَلَقْنَاكُمْ عَبَثًا [illegible] وَأَنَّكُمْ إِلَيْنَا لَا تُرْجَعُونَ [illegible]

[illegible]

... فَتَعَالَى اللّٰهُ الْمَلِكُ الْحَقُّ ... لَا إِلٰهَ إِلَّا هُوَ ... رَبُّ الْعَرْشِ الْكَرِيمِ ...

وَمَنْ يَدْعُ مَعَ اللّٰهِ إِلٰهًا آخَرَ لَا بُرْهَانَ لَهُ بِهِ فَإِنَّمَا حِسَابُهُ عِنْدَ رَبِّهِ ... إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الْكَافِرُونَ ...

وَقُلْ رَبِّ اغْفِرْ وَارْحَمْ وَأَنْتَ خَيْرُ الرَّاحِمِينَ ...

[illegible]

سورة النور

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

سُورَةٌ أَنْزَلْنَاهَا وَفَرَضْنَاهَا وَأَنْزَلْنَا فِيهَا آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ...

الزَّانِيَةُ وَالزَّانِي فَاجْلِدُوا كُلَّ وَاحِدٍ مِنْهُمَا مِائَةَ جَلْدَةٍ ...

[illegible]

[illegible] فعليهن نصف ما على المحصنات من العذاب [illegible]

[illegible]

ولا تأخذكم بهما رأفة في دين الله [illegible] إن كنتم تؤمنون بالله واليوم الآخر [illegible]

[illegible]

اما الثلاث التي في الدنيا فيذهب البهاء ويورث الفقر وينقص العمر واما الثلاث التي في الآخرة فيوجب السخط وسوء الحساب والخلود في النار [illegible]

[illegible]

وليشهد عذابهما طائفة من المؤمنين [illegible]

[illegible]

الزاني لا ينكح إلا زانية أو مشركة والزانية [illegible]

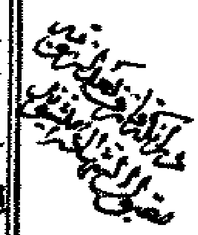
کننده لا ینکحها در نکاح در نیارد او را الا زان مگر زانی یا مشرک باشد یا زانیه و این حکم بر سبیل اغلب است یعنی غالب آنست
که ما یل نا زنیه ... در نکاح صوالح و صلحا رغبت نمیکنند ... مشاکلة علت الفت است ... سبب الفت و افتراق
و تخالف ... باشد ... لا ینکح الا من زان او مشرک ... احوال ... ناکح ...
... زانیه ... چنانکه گذشت ... که زنا ... مواجر ... خود ...
... نکنند ... بکنند ...
بنکاح در آورد ... اگر ... با ایشان ...
... الزنا ... منسوخ ...
... بنکاح ... جعفر ...
... الناس ... الحمد ...
... نکاح ... حرام ...
... الخبیثات للخبیثین ...
... الاسلام ... منسوخ ... وانکحوا الایامی منکم ...
... بنکاح ...
... حرام ... وَحُرِّمَ ذٰلِكَ حرام کرده شد ...

عَلَى الْمُؤْمِنِينَ ...
... منسوخ الحکم ...
... مومنان ...
بنکاح ... وَالَّذِينَ يَرْمُونَ الْمُحْصَنَاتِ
...
... بلوغ و عقل ... اسلام ...
... ثُمَّ لَمْ يَأْتُوا بِأَرْبَعَةِ شُهَدَاءَ ...
... فَاجْلِدُوهُمْ ... ثَمَانِينَ جَلْدَةً ...
... وَلَا تَقْبَلُوا لَهُمْ

... شَهَادَةً أَبَدًا ...
... وَأُولٰئِكَ ... هُمُ الْفَاسِقُونَ ...
...
...
...
...
...
...
...
...
...
...
... ولا تقبلوا لهم شهادة ابدا
...
إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا ... مِنْ بَعْدِ ذٰلِكَ ... وَأَصْلَحُوا ...

...
... فَإِنَّ اللّٰهَ ... غَفُورٌ ... رَحِيمٌ ...
...

[illegible]

... مقبول ... بعد از توبه ... ابن عباس ... [illegible]

... ابن عیینه ... شهادة القاذف ... [illegible]

[illegible]

... مقبول الشهادة ... [illegible]

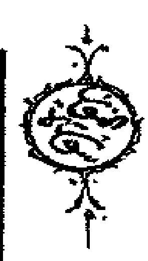
[illegible]

... وَالَّذِينَ يَرْمُونَ أَزْوَاجَهُمْ ... وَلَمْ يَكُن لَّهُمْ شُهَدَاءُ إِلَّا أَنفُسُهُمْ ... فَشَهَادَةُ أَحَدِهِمْ ... أَرْبَعُ شَهَادَاتٍ بِاللَّهِ ... [illegible]

... شهادة احدهم ... [illegible]

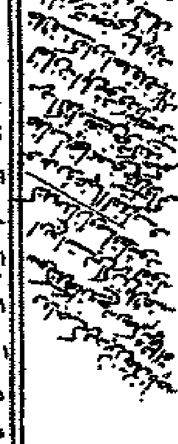
... لَمِنَ الصَّادِقِينَ ... [illegible]

[illegible]

[illegible] وَالْخَامِسَةُ [illegible] أَنَّ لَعْنَتَ اللَّهِ عَلَيْهِ [illegible]
[illegible] إِنْ كَانَ مِنَ الْكَاذِبِينَ [illegible]
[illegible]
[illegible] وَيَدْرَؤُا [illegible] عَنْهَا الْعَذَابَ
[illegible] أَنْ تَشْهَدَ أَرْبَعَ شَهَادَاتٍ بِاللَّهِ [illegible] إِنَّهُ [illegible] لَمِنَ الْكَاذِبِينَ [illegible]
[illegible] وَالْخَامِسَةَ [illegible] أَنَّ غَضَبَ اللَّهِ [illegible] عَلَيْهَا [illegible] إِنْ كَانَ [illegible]
مِنَ الصَّادِقِينَ [illegible]

[illegible]

[illegible]

وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ [illegible] وَأَنَّ اللَّهَ تَوَّابٌ حَكِيمٌ [illegible]

[illegible]

[illegible] عائشه **عُصْبَةٌ مِنْكُمْ** گروهی اند از شما ای اهل اسلام [illegible]

[illegible]

[illegible] **لَا تَحْسَبُوهُ شَرًّا لَكُمْ** [illegible]

[illegible] **بَلْ هُوَ خَيْرٌ لَكُمْ** [illegible]

[illegible]

لِكُلِّ امْرِئٍ مِنْهُمْ [illegible] **مَا اكْتَسَبَ** [illegible] **مِنَ الْإِثْمِ** [illegible]

[illegible] **وَالَّذِي تَوَلَّى** [illegible] **كِبْرَهُ** [illegible] **مِنْهُمْ** [illegible]

[illegible] **لَهُ عَذَابٌ عَظِيمٌ** [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] **لَوْلَا إِذْ سَمِعْتُمُوهُ**

[illegible] **ظَنَّ الْمُؤْمِنُونَ** [illegible] **وَالْمُؤْمِنَاتُ**

[illegible] **بِأَنْفُسِهِمْ** [illegible] **خَيْرًا** [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] **وَقَالُوا هَٰذَا إِفْكٌ**

مُبِينٌ [illegible]

[illegible] **لَوْلَا جَاءُوا عَلَيْهِ** [illegible] **بِأَرْبَعَةِ شُهَدَاءَ** [illegible] **فَإِذْ لَمْ**

يَأْتُوا بِالشُّهَدَاءِ [illegible] **فَأُولَٰئِكَ** [illegible] **عِنْدَ اللَّهِ** [illegible] **هُمُ الْكَاذِبُونَ**

[illegible]

[illegible] **وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ** [illegible]

[illegible] **وَرَحْمَتُهُ** [illegible] **فِي الدُّنْيَا** [illegible] **وَالْآخِرَةِ** [illegible] **لَمَسَّكُمْ** [illegible] **فِيمَا**

أَفَضْتُمْ فِيهِ [illegible] **عَذَابٌ عَظِيمٌ** [illegible]

[illegible] **إِذْ** [illegible] **تَلَقَّوْنَهُ** [illegible] **بِأَلْسِنَتِكُمْ** [illegible]

[illegible] **وَتَقُولُونَ**

بِأَفْوَاهِكُمْ [illegible] **مَا لَيْسَ لَكُمْ بِهِ عِلْمٌ** [illegible]

[illegible] **وَتَحْسَبُونَهُ** [illegible] **هَيِّنًا** [illegible]

[illegible] **وَهُوَ** [illegible] **عِنْدَ اللَّهِ** [illegible] **عَظِيمٌ** [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] **وَلَوْلَا إِذْ سَمِعْتُمُوهُ** [illegible] **قُلْتُمْ** [illegible]

[illegible] **مَا يَكُونُ لَنَا** [illegible] **أَنْ نَتَكَلَّمَ** [illegible] **بِهَٰذَا** [illegible]

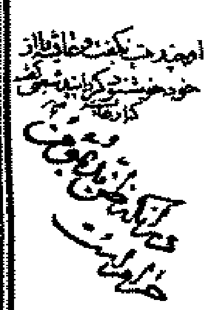
[illegible] **سُبْحَانَكَ** [illegible] **هَٰذَا بُهْتَانٌ عَظِيمٌ** [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] يَعِظُكُمُ اللّٰهُ [illegible] أَنْ تَعُودُوا [illegible] لِمِثْلِهِ أَبَدًا [illegible] إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ [illegible]

[illegible] وَيُبَيِّنُ اللّٰهُ [illegible] لَكُمُ الْآيَاتِ [illegible] وَاللّٰهُ عَلِيمٌ [illegible] حَكِيمٌ [illegible]

[illegible] إِنَّ الَّذِينَ يُحِبُّونَ [illegible] أَنْ تَشِيعَ الْفَاحِشَةُ [illegible] فِي الَّذِينَ آمَنُوا [illegible] لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ [illegible] فِي الدُّنْيَا [illegible] وَالْآخِرَةِ [illegible] وَاللّٰهُ يَعْلَمُ [illegible] وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ [illegible]

[illegible] وَلَوْلَا فَضْلُ اللّٰهِ عَلَيْكُمْ [illegible] وَرَحْمَتُهُ [illegible] وَأَنَّ اللّٰهَ رَءُوفٌ [illegible] رَحِيمٌ [illegible]

[illegible] يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا [illegible] لَا تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ [illegible] وَمَنْ يَتَّبِعْ خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ [illegible] فَإِنَّهُ يَأْمُرُ بِالْفَحْشَاءِ [illegible] وَالْمُنْكَرِ [illegible]

[illegible] وَلَوْلَا فَضْلُ اللّٰهِ عَلَيْكُمْ [illegible] وَرَحْمَتُهُ [illegible] مَا زَكَىٰ مِنْكُمْ مِنْ أَحَدٍ [illegible] أَبَدًا [illegible] وَلَٰكِنَّ اللّٰهَ يُزَكِّي [illegible] مَنْ يَشَاءُ [illegible] وَاللّٰهُ سَمِيعٌ [illegible] عَلِيمٌ [illegible]

[illegible] وَلَا يَأْتَلِ أُولُو الْفَضْلِ [illegible] مِنْكُمْ [illegible] وَالسَّعَةِ [illegible] أَنْ يُؤْتُوا [illegible] أُولِي الْقُرْبَىٰ [illegible] وَالْمَسَاكِينَ [illegible] وَالْمُهَاجِرِينَ فِي سَبِيلِ اللّٰهِ [illegible]

[illegible] وَلْيَعْفُوا [illegible] وَلْيَصْفَحُوا [illegible] أَلَا تُحِبُّونَ [illegible] أَنْ يَغْفِرَ اللّٰهُ لَكُمْ [illegible] وَاللّٰهُ غَفُورٌ [illegible] رَحِيمٌ [illegible]

[illegible] إِنَّ الَّذِينَ [illegible] يَرْمُونَ [illegible]

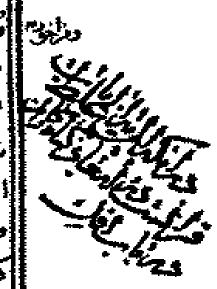

(المحصنات) [illegible] (الغافلات) [illegible] (المؤمنات) [illegible]

[illegible]

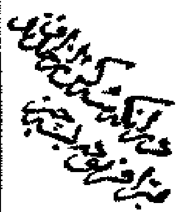
(لعنوا في الدنيا والآخرة) [illegible] (ولهم عذاب عظيم) [illegible]

(يوم تشهد عليهم ألسنتهم) [illegible] (وأيديهم وأرجلهم بما كانوا يعملون) [illegible]

(يومئذ يوفيهم الله دينهم الحق) [illegible] (ويعلمون أن الله هو الحق المبين) [illegible]

[illegible]

(الخبيثات للخبيثين) [illegible] (والخبيثون للخبيثات) [illegible] (والطيبات للطيبين والطيبون للطيبات) [illegible]

[illegible] (أولئك) [illegible] (مبرؤن مما يقولون) [illegible]

[illegible] يا ايها الذين آمنوا [illegible]

لا تدخلوا [illegible] بيوتا [illegible] غير بيوتكم [illegible]

[illegible] حتى تستأنسوا [illegible]

[illegible]

[illegible] وتسلموا [illegible]

على اهلها [illegible]

[illegible] السلام عليكم [illegible]

[illegible] ذلكم [illegible]

خير لكم [illegible]

[illegible] لعلكم تذكرون [illegible]

[illegible]

[illegible] فان لم تجدوا فيها احدا [illegible] فلا تدخلوها حتى

يؤذن لكم [illegible]

[illegible] وان قيل لكم ارجعوا [illegible]

فارجعوا [illegible] هو ازكى لكم [illegible]

[illegible] والله بما تعملون [illegible]

عليم [illegible]

[illegible]

ليس عليكم جناح ان تدخلوا بيوتا غير مسكونة [illegible] فيها متاع

لكم [illegible]

سورة النور

والله يعلم ما تبدون وما تكتمون [illegible]

[illegible]

قل للمؤمنين يغضوا من أبصارهم [illegible] ويحفظوا فروجهم [illegible]

ذلك أزكى لهم [illegible] إن الله خبير بما يصنعون [illegible]

[illegible]

وقل للمؤمنات يغضضن من أبصارهن [illegible] ويحفظن فروجهن [illegible] ولا يبدين زينتهن [illegible]

[illegible]

و بعضی برآنند که زینت بر دو قسم است ظاهره و باطنه [illegible] لقوله الا ما ظهر منها [illegible]

[illegible] ابن مسعود [illegible] ابن عباس [illegible] کحل

و خاتم [illegible] قتاده [illegible] ضحاک و عطا [illegible] ابراهیم [illegible]

[illegible]

[illegible] وَلْيَضْرِبْنَ بِخُمُرِهِنَّ عَلَىٰ جُيُوبِهِنَّ [illegible]

[illegible] وَلَا يُبْدِينَ زِينَتَهُنَّ [illegible] إِلَّا لِبُعُولَتِهِنَّ [illegible]

[illegible] أَوْ آبَائِهِنَّ [illegible] أَوْ آبَاءِ بُعُولَتِهِنَّ [illegible] أَوْ أَبْنَائِهِنَّ [illegible] أَوْ أَبْنَاءِ بُعُولَتِهِنَّ [illegible] أَوْ إِخْوَانِهِنَّ [illegible] أَوْ بَنِي إِخْوَانِهِنَّ [illegible] أَوْ بَنِي أَخَوَاتِهِنَّ [illegible]

[illegible] أَوْ نِسَائِهِنَّ [illegible]

[illegible] أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُنَّ [illegible]

[illegible] أَوِ التَّابِعِينَ غَيْرِ أُولِي الْإِرْبَةِ مِنَ الرِّجَالِ [illegible]

[illegible] أَوِ الطِّفْلِ الَّذِينَ لَمْ يَظْهَرُوا عَلَىٰ عَوْرَاتِ النِّسَاءِ [illegible]

در موضع جمع و انضیه و جهت صعود و النفیعبیات **ولا یضربن بارجلهن** و باید که نزنند زنان پایها خود را بزمین بوقت رفتن **لیعلم**
تا دانسته شود **ما یخفین** آنچه پنهان میدارند **من زینتهن** از آرایش خود که خلخال است یعنی پای که او از خلخال خود را بگوش مردان رسانند

[illegible]

وتوبوا الی الله جمیعا ایه المؤمنون لعلکم تفلحون

[illegible]

وانکحوا الایامی منکم

[illegible]

والصالحین من عبادکم وامائکم

[illegible]

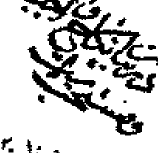

ان یکونوا فقراء یغنهم الله من فضله

[illegible]

والله واسع علیم

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] یا معشر الشباب من استطاع منکم الباءة فلیتزوج فانه اغض للبصر واحصن للفرج ومن لم یستطع فعلیه بالصوم فانه له وجاء [illegible]

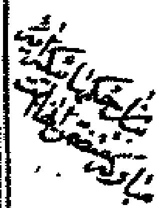
[illegible]

[illegible] لا یجدون نکاحا [illegible] حتی یغنیهم الله من فضله [illegible]

[illegible] یا معشر الشباب من استطاع منکم الباءة فلیتزوج ومن لم یستطع فعلیه بالصوم فانه له وجاء وقوله لا یجدون نکاحا [illegible]

[illegible]

[illegible] والذین یبتغون الکتاب [illegible] مما ملکت ایمانکم [illegible]

[illegible]

[illegible] **وَلَا تُكْرِهُوا فَتَيَاتِكُمْ** [illegible] **عَلَى الْبِغَاءِ** [illegible] **إِنْ أَرَدْنَ تَحَصُّنًا** [illegible]

[illegible] **لِتَبْتَغُوا عَرَضَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا** [illegible] **وَمَنْ يُكْرِهْهُنَّ** [illegible] **فَإِنَّ اللَّهَ** [illegible] **مِنْ بَعْدِ إِكْرَاهِهِنَّ** [illegible] **غَفُورٌ** [illegible] **رَحِيمٌ** [illegible]

[illegible] **وَلَقَدْ أَنْزَلْنَا إِلَيْكُمْ** [illegible] **آيَاتٍ مُبَيِّنَاتٍ** [illegible]

[illegible] **وَمَثَلًا مِنَ الَّذِينَ خَلَوْا** [illegible] **مِنْ قَبْلِكُمْ** [illegible] **وَمَوْعِظَةً لِلْمُتَّقِينَ** [illegible]

[illegible] **اللَّهُ نُورُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ** [illegible]

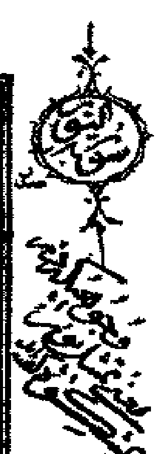
لتبتغوا الخ

[illegible]

المصباح ... في زجاجة ... الزجاجة كأنها كوكب دريّ ... يوقد ... من شجرة مباركة زيتونة ... لا شرقية ولا غربية ... يكاد زيتها يضيء ولو لم تمسسه نار ... نور على نور

المصباح في زجاجة الزجاجة كأنها كوكب دري يوقد من شجرة مباركة زيتونة لا شرقية ولا غربية يكاد زيتها يضيء ولو لم تمسسه نار

نور على نور

يهدي الله لنوره من يشاء

ويضرب الله الأمثال للناس

والله بكل شيء عليم

في بيوت أذن الله أن ترفع

ويذكر فيها اسمه

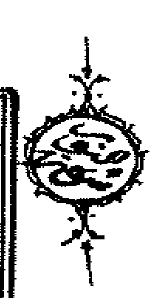
وَالْغُدُوِّ وَالْآصَالِ

رِجَالٌ

لَا تُلْهِيهِمْ تِجَارَةٌ وَلَا بَيْعٌ عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ وَإِقَامِ الصَّلَاةِ وَإِيتَاءِ الزَّكَاةِ

يَخَافُونَ يَوْمًا تَتَقَلَّبُ فِيهِ الْقُلُوبُ وَالْأَبْصَارُ

لِيَجْزِيَهُمُ اللَّهُ أَحْسَنَ مَا عَمِلُوا وَيَزِيدَهُمْ مِنْ فَضْلِهِ وَاللَّهُ يَرْزُقُ مَنْ يَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ

[illegible]

[illegible] ... بر بیابانها [illegible] ... نور [illegible]

[illegible] ... ظلمات [illegible] ... مثل نوره [illegible]

[illegible] ... حتی اذا جاءه لم یجده شیئا [illegible]

[illegible] ... ظلمات بعضها فوق بعض [illegible] ... ومن لم یجعل الله له نورا فما له من نور [illegible]

أَلَمْ تَرَ [illegible] **أَنَّ اللَّهَ** [illegible] **يُسَبِّحُ لَهُ** [illegible] **مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ** **وَالْأَرْضِ** [illegible] **وَالطَّيْرُ صَافَّاتٍ** [illegible]

[illegible] **كُلٌّ** [illegible] **قَدْ عَلِمَ** [illegible] **صَلَاتَهُ** [illegible] **وَتَسْبِيحَهُ** [illegible] **وَاللَّهُ عَلِيمٌ** **بِمَا يَفْعَلُونَ** [illegible] الصلوة للانسان والتسبیح لکل شیء [illegible]

[illegible] **وَلِلَّهِ** [illegible] **مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ** [illegible] **وَإِلَى اللَّهِ الْمَصِيرُ** [illegible] **أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ** [illegible] **يُزْجِي سَحَابًا** [illegible] **ثُمَّ يُؤَلِّفُ بَيْنَهُ** [illegible] **ثُمَّ يَجْعَلُهُ رُكَامًا** [illegible]

فَتَرَى الْوَدْقَ [illegible] **يَخْرُجُ مِنْ خِلَالِهِ** [illegible] **وَيُنَزِّلُ مِنَ السَّمَاءِ** [illegible] **مِنْ جِبَالٍ فِيهَا** [illegible] **مِنْ بَرَدٍ** [illegible]

[illegible] ... من جبال فیها من برد [illegible] ... من السماء [illegible]

[illegible] **فَيُصِيبُ بِهِ** [illegible] **مَنْ يَشَاءُ** [illegible] **وَيَصْرِفُهُ عَنْ مَنْ يَشَاءُ** [illegible] **يَكَادُ سَنَا بَرْقِهِ** [illegible] **يَذْهَبُ بِالْأَبْصَارِ** [illegible]

[illegible] **يُقَلِّبُ اللَّهُ** **اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ** [illegible] **إِنَّ فِي ذَلِكَ** [illegible] **لَعِبْرَةً** [illegible] **لِأُولِي الْأَبْصَارِ** [illegible]

[illegible] ... یقلب الله اللیل والنهار [illegible]

[illegible] **وَاللَّهُ خَلَقَ** [illegible] **كُلَّ دَابَّةٍ** [illegible] **مِنْ مَاءٍ** [illegible]

[illegible]

سورة النور

[illegible] ... وجعلنا من الماء کل شیء حی ... [illegible]

[illegible]

... فَمِنْهُمْ مَنْ يَمْشِي عَلَىٰ بَطْنِهِ ... [illegible] ... وَمِنْهُمْ مَنْ يَمْشِي عَلَىٰ رِجْلَيْنِ ... [illegible] ... وَمِنْهُمْ مَنْ يَمْشِي عَلَىٰ أَرْبَعٍ ... [illegible]

[illegible] ... يَخْلُقُ اللَّهُ مَا يَشَاءُ ... [illegible] ... إِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ... [illegible]

... لَقَدْ أَنْزَلْنَا آيَاتٍ مُبَيِّنَاتٍ ... [illegible] ... وَاللَّهُ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ ... [illegible] ... إِلَىٰ صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ... [illegible]

[illegible] ... وَيَقُولُونَ آمَنَّا بِاللَّهِ وَبِالرَّسُولِ وَأَطَعْنَا ... [illegible] ... ثُمَّ يَتَوَلَّىٰ فَرِيقٌ مِنْهُمْ ... مِنْ بَعْدِ ذَٰلِكَ ... وَمَا أُولَٰئِكَ بِالْمُؤْمِنِينَ ... [illegible]

[illegible]

... وَإِذَا دُعُوا إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ ... لِيَحْكُمَ بَيْنَهُمْ ... إِذَا فَرِيقٌ مِنْهُمْ مُعْرِضُونَ ... [illegible]

... وَإِنْ يَكُنْ لَهُمُ الْحَقُّ يَأْتُوا إِلَيْهِ مُذْعِنِينَ ... [illegible]

... أَفِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ ... أَمِ ارْتَابُوا ... أَمْ يَخَافُونَ أَنْ يَحِيفَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ وَرَسُولُهُ ... بَلْ أُولَٰئِكَ ... [illegible]

هُمُ الظَّالِمُونَ ایشانند ستمکاران [illegible]

[illegible]

إِنَّمَا كَانَ قَوْلَ الْمُؤْمِنِينَ [illegible] إِذَا دُعُوا إِلَى اللَّهِ [illegible] وَرَسُولِهِ [illegible] لِيَحْكُمَ بَيْنَهُمْ [illegible] أَنْ يَقُولُوا سَمِعْنَا [illegible] وَأَطَعْنَا [illegible] وَأُولَٰئِكَ [illegible] هُمُ الْمُفْلِحُونَ [illegible]

وَمَنْ يُطِعِ اللَّهَ [illegible] وَرَسُولَهُ [illegible] وَيَخْشَ اللَّهَ [illegible] وَيَتَّقْهِ [illegible] فَأُولَٰئِكَ [illegible] هُمُ الْفَائِزُونَ ایشانند [illegible]

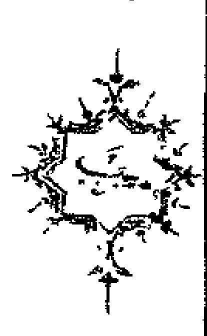
[illegible]

وَأَقْسَمُوا بِاللَّهِ [illegible] جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ [illegible]

[illegible]

لَئِنْ أَمَرْتَهُمْ [illegible] لَيَخْرُجُنَّ [illegible] قُلْ [illegible] لَا تُقْسِمُوا [illegible] طَاعَةٌ مَعْرُوفَةٌ [illegible]

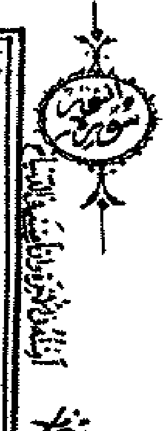
[illegible]

إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ [illegible] بِمَا تَعْمَلُونَ [illegible] قُلْ [illegible] أَطِيعُوا اللَّهَ [illegible] وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ [illegible] فَإِنْ تَوَلَّوْا [illegible] فَإِنَّمَا عَلَيْهِ [illegible] مَا حُمِّلَ [illegible] وَعَلَيْكُمْ [illegible] مَا حُمِّلْتُمْ [illegible] وَإِنْ تُطِيعُوهُ [illegible] تَهْتَدُوا [illegible] وَمَا عَلَى الرَّسُولِ [illegible] إِلَّا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ [illegible]

[illegible]

وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا [illegible] مِنْكُمْ [illegible] وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ [illegible] لَيَسْتَخْلِفَنَّهُمْ [illegible] فِي الْأَرْضِ [illegible]

مکه است کما استخلف الذین من قبلهم چنانکه خلیفه کرد آنانرا که ... [illegible]

... ولیمکنن لهم دینهم الذی ارتضی لهم ... ولیبدلنهم من بعد خوفهم امنا ... [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ذلك الذی تنجز الله علی یدیه مشارق الارض ومغاربها ... [illegible]

[illegible]

وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ

[illegible]

لَا تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا مُعْجِزِينَ فِي الْأَرْضِ

[illegible]

وَمَأْوَاهُمُ النَّارُ ... لَبِئْسَ الْمَصِيرُ

[illegible]

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لِيَسْتَأْذِنْكُمُ الَّذِينَ مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ وَالَّذِينَ لَمْ يَبْلُغُوا الْحُلُمَ مِنْكُمْ ثَلَاثَ مَرَّاتٍ مِنْ قَبْلِ صَلَاةِ الْفَجْرِ وَحِينَ تَضَعُونَ ثِيَابَكُمْ مِنَ الظَّهِيرَةِ وَمِنْ بَعْدِ صَلَاةِ الْعِشَاءِ ثَلَاثُ عَوْرَاتٍ لَكُمْ

[illegible]

سه وقت بدون اذن شما بر شما در آیند **لیس علیکم ولا علیهم** [illegible] **جناح** گناهی [illegible]

[illegible] **بعدهن** [illegible] **طوافون علیکم** [illegible]

[illegible] **بعضکم علی بعض** [illegible]

[illegible]

[illegible] **کذلک یبین**

الله لکم الآیات [illegible]

[illegible]

[illegible] **یا ایها الذین آمنوا** [illegible]

[illegible]

[illegible] **لیس علیکم ولا علیهم جناح** [illegible]

[illegible] **طوافون علیکم** [illegible]

[illegible]

واذا بلغ الاطفال منکم [illegible]

[illegible] **الحلم** [illegible] **فلیستاذنوا** [illegible]

[illegible] **کما استاذن الذین** [illegible]

[illegible] **کذلک یبین الله** [illegible]

والله علیم حکیم [illegible]

[illegible]

[illegible] **والقواعد** [illegible] **من النساء اللاتی** [illegible]

لا یرجون نکاحا [illegible]

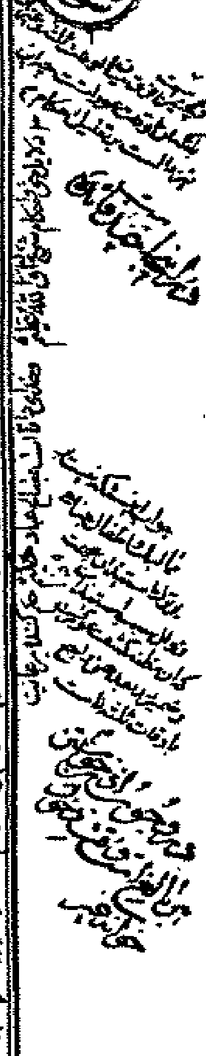
فلیس علیهن جناح ان یضعن ثیابهن [illegible]

غیر متبرجات بزینة [illegible]

[illegible] **وان یستعففن** [illegible]

خیر لهن [illegible] **والله سمیع علیم** [illegible]

[illegible]

از ترک جهاد و بیت طلبکار از برای مساهلت کنند بر آنکه خروج تو لصد بانفسید دلالت کند بر آنکه ایشان استیجاب کنند و بعد از آن بتجویز خروج ایشان با خلف خود دانند
کلام مروی از ابن عباس است که چون آیه نازل شد ... اعمی و اعرج و مریض و مؤاکله با ایشان ... تحرج کردند و گفتند که ما نمی بینیم ...
اعمی از طعام آنچه بخورد ... مریض ... تمام ... از جمله ... و ...
... اقربا ایشان ... بعضی ...
خانه ... اهل ... ابن عباس ... مجاهد گفته که
کسی که از ایشان ... تا آنکه **لَيْسَ عَلَى الْأَعْمَىٰ**
حَرَجٌ ... **وَلَا عَلَى الْأَعْرَجِ** ... **حَرَجٌ** ... **وَلَا عَلَى الْمَرِيضِ** ... **حَرَجٌ** ... **وَلَا عَلَىٰ أَنفُسِكُمْ** و نه بر نفسهای شما و نه
أَن تَأْكُلُوا از آنکه بخورید ... **مِن بُيُوتِكُمْ** از خانهای شما ... از خانهای زنان و فرزندان ...
... طعام ... از خانه ...
... بخورید و ... خانه ... **أَوْ بُيُوتِ** ...
أَوْ بُيُوتِ آبَائِكُمْ یا از خانهای پدران خود **أَوْ بُيُوتِ أُمَّهَاتِكُمْ** یا خانهای مادران خود **أَوْ بُيُوتِ إِخْوَانِكُمْ** یا خانهای برادران خود **أَوْ بُيُوتِ أَخَوَاتِكُمْ**
یا خانهای خواهران خود **أَوْ بُيُوتِ أَعْمَامِكُمْ** یا خانهای برادران پدر خود **أَوْ بُيُوتِ عَمَّاتِكُمْ** یا خانهای خواهران پدر خود **أَوْ بُيُوتِ أَخْوَالِكُمْ**
یا خانهای برادران مادر خود **أَوْ بُيُوتِ خَالَاتِكُمْ** یا خانهای خواهران مادران خود **أَوْ مَا مَلَكْتُم مَّفَاتِحَهُ** یا خانهائی که مالک کلید ... آن
از نقود و ... مفاتح الغیب ... وکلاء و ... خازنان ...
... خانه ... **أَوْ صَدِيقِكُمْ** ...
...
... یا خانهای دوستان خود ...
صدیق ... خانه ... طعام ...
بخورد ... خانه ...
... حاضر ... صاحب خانه ...
... خود ...
...
...
... واجب ...
... **لَا تَدْخُلُوا بُيُوتَ النَّبِيِّ إِلَّا أَن يُؤْذَنَ لَكُمْ إِلَىٰ طَعَامٍ** ...
... **وَلَا جُنَاحَ** ...
... عبد الله ...
... صدیقکم ...
...
...
...
...
... ابن عباس ...
... **لَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ** نیست بر شما گناهی **أَن تَأْكُلُوا** که بخورید **جَمِيعًا** ... **أَوْ أَشْتَاتًا**
... **فَإِذَا دَخَلْتُم** پس چون در آئید **بُيُوتًا** بخانهائی ... خانه خود باشد ...
... **فَسَلِّمُوا** پس سلام کنید **عَلَىٰ أَنفُسِكُمْ** بر نفسهای خود ...
... السلام علینا وعلی عباد الله الصالحین ...
... ابن عباس ...
... فهو سلام ...
کبند مراد آنست که چون ... سلام ... سلام کردن ...
دیرا که ... السلام علینا من ربنا ... السلام علینا ... الصالحین ... السلام علی اهل البیت ورحمة الله

مِنْ عِنْدِ اللَّهِ مُبَارَكَةً طَيِّبَةً

كَذَٰلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمُ الْآيَاتِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَإِذَا كَانُوا مَعَهُ عَلَىٰ أَمْرٍ جَامِعٍ

لَمْ يَذْهَبُوا حَتَّىٰ يَسْتَأْذِنُوهُ

إِنَّ الَّذِينَ يَسْتَأْذِنُونَكَ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ

فَإِذَا اسْتَأْذَنُوكَ لِبَعْضِ شَأْنِهِمْ فَأْذَنْ لِمَنْ شِئْتَ مِنْهُمْ وَاسْتَغْفِرْ لَهُمُ اللَّهَ

إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ

لَا تَجْعَلُوا دُعَاءَ الرَّسُولِ بَيْنَكُمْ كَدُعَاءِ بَعْضِكُمْ بَعْضًا

[illegible] قَدْ يَعْلَمُ اللَّهُ الَّذِينَ يَتَسَلَّلُونَ مِنْكُمْ لِوَاذًا [illegible]

[illegible] فَلْيَحْذَرِ الَّذِينَ يُخَالِفُونَ عَنْ أَمْرِهِ [illegible] أَنْ تُصِيبَهُمْ فِتْنَةٌ أَوْ يُصِيبَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ [illegible]

[illegible] أَلَا إِنَّ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ [illegible] قَدْ يَعْلَمُ مَا أَنْتُمْ عَلَيْهِ وَيَوْمَ يُرْجَعُونَ إِلَيْهِ فَيُنَبِّئُهُمْ بِمَا عَمِلُوا [illegible] وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ [illegible]

سورة الفرقان

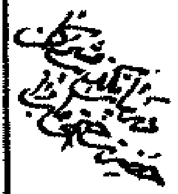
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تَبَارَكَ [illegible] الَّذِي نَزَّلَ الْفُرْقَانَ [illegible] عَلَى عَبْدِهِ لِيَكُونَ [illegible] لِلْعَالَمِينَ نَذِيرًا [illegible] الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ [illegible]

[illegible] وَلَمْ يَتَّخِذْ وَلَدًا [illegible] وَلَمْ يَكُنْ لَهُ شَرِيكٌ فِي الْمُلْكِ [illegible] وَخَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ [illegible] فَقَدَّرَهُ تَقْدِيرًا [illegible]

[illegible] وَاتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ آلِهَةً لَا يَخْلُقُونَ شَيْئًا وَهُمْ يُخْلَقُونَ [illegible] وَلَا يَمْلِكُونَ لِأَنْفُسِهِمْ ضَرًّا وَلَا نَفْعًا [illegible] وَلَا يَمْلِكُونَ مَوْتًا وَلَا حَيَاةً وَلَا نُشُورًا [illegible]

[illegible] وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ هَذَا إِلَّا إِفْكٌ افْتَرَاهُ وَأَعَانَهُ عَلَيْهِ قَوْمٌ آخَرُونَ [illegible] فَقَدْ جَاءُوا ظُلْمًا وَزُورًا [illegible] وَقَالُوا أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ اكْتَتَبَهَا فَهِيَ تُمْلَى عَلَيْهِ بُكْرَةً وَأَصِيلًا [illegible]

[illegible] قُلْ أَنْزَلَهُ الَّذِي يَعْلَمُ السِّرَّ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ [illegible] إِنَّهُ كَانَ غَفُورًا رَحِيمًا [illegible] وَقَالُوا مَالِ هَذَا الرَّسُولِ يَأْكُلُ الطَّعَامَ وَيَمْشِي فِي الْأَسْوَاقِ [illegible] لَوْلَا أُنْزِلَ إِلَيْهِ مَلَكٌ فَيَكُونَ مَعَهُ نَذِيرًا [illegible] أَوْ يُلْقَى إِلَيْهِ كَنْزٌ أَوْ تَكُونُ لَهُ جَنَّةٌ يَأْكُلُ مِنْهَا [illegible]

[illegible] وَقَالَ الظَّالِمُونَ [illegible] إِنْ تَتَّبِعُونَ [illegible] إِلَّا رَجُلًا مَسْحُورًا [illegible]

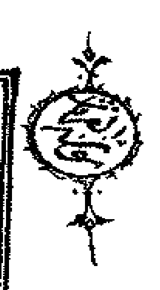
[illegible] انْظُرْ [illegible] كَيْفَ ضَرَبُوا لَكَ الْأَمْثَالَ [illegible] فَضَلُّوا [illegible] فَلَا يَسْتَطِيعُونَ سَبِيلًا [illegible]

[illegible] تَبَارَكَ الَّذِي إِنْ شَاءَ جَعَلَ لَكَ خَيْرًا مِنْ ذَٰلِكَ جَنَّاتٍ [illegible] تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ وَيَجْعَلْ لَكَ [illegible] قُصُورًا [illegible]

[illegible] مَالِ هَٰذَا الرَّسُولِ يَأْكُلُ الطَّعَامَ [illegible] إِلَّا إِنَّهُمْ لَيَأْكُلُونَ الطَّعَامَ وَيَمْشُونَ فِي الْأَسْوَاقِ [illegible]

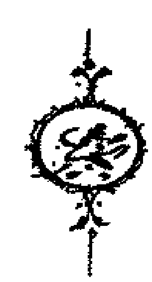
[illegible] بَلْ كَذَّبُوا بِالسَّاعَةِ [illegible] وَأَعْتَدْنَا لِمَنْ كَذَّبَ بِالسَّاعَةِ سَعِيرًا [illegible]

[illegible]

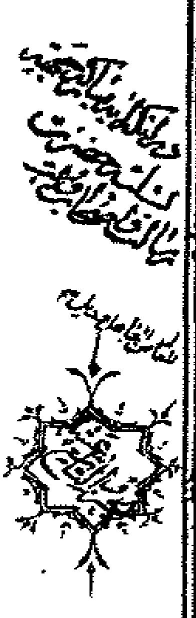

[illegible] مَا كَانَ يَنبَغِي لَنَا أَن نَّتَّخِذَ مِن دُونِكَ مِنْ أَوْلِيَاءَ [illegible] وَلَٰكِن مَّتَّعْتَهُمْ وَآبَاءَهُمْ حَتَّىٰ نَسُوا الذِّكْرَ [illegible] وَكَانُوا قَوْمًا بُورًا [illegible] فَقَدْ كَذَّبُوكُم بِمَا تَقُولُونَ [illegible] فَمَا تَسْتَطِيعُونَ صَرْفًا وَلَا نَصْرًا [illegible] وَمَن يَظْلِم مِّنكُمْ نُذِقْهُ عَذَابًا كَبِيرًا [illegible] وَمَا أَرْسَلْنَا قَبْلَكَ مِنَ الْمُرْسَلِينَ إِلَّا إِنَّهُمْ لَيَأْكُلُونَ الطَّعَامَ وَيَمْشُونَ فِي الْأَسْوَاقِ [illegible] وَجَعَلْنَا بَعْضَكُمْ لِبَعْضٍ فِتْنَةً [illegible] أَتَصْبِرُونَ [illegible] وَكَانَ رَبُّكَ بَصِيرًا [illegible]

الجزء التاسع عشر [illegible] وَقَالَ الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَاءَنَا [illegible] لَوْلَا أُنزِلَ عَلَيْنَا الْمَلَائِكَةُ أَوْ نَرَىٰ رَبَّنَا [illegible] لَقَدِ اسْتَكْبَرُوا فِي أَنفُسِهِمْ [illegible]

[illegible] وعتوا [illegible]
عتوا كبيرا [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] تبارك الله [illegible]
[illegible] يوم يرون الملائكة [illegible]
[illegible] لا بشرى يومئذ للمجرمين [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ويقولون [illegible]
[illegible] حجرا محجورا [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] الى ما عملوا من عمل [illegible]
[illegible] فجعلناه هباء منثورا [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] اصحاب الجنة يومئذ خير مستقرا [illegible]
[illegible] واحسن مقيلا [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ويوم
تشقق السماء [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] بالغمام [illegible]

[illegible]

[illegible] ونزل الملائكة [illegible]

[illegible] تنزيلا [illegible]

[illegible] الملك يومئذ الحق للرحمن [illegible]

[illegible] وكان يوما على الكافرين عسيرا [illegible]

[illegible] ويوم يعض الظالم [illegible] على يديه [illegible]

[illegible]

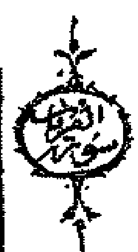
[illegible] يقول [illegible] يا ليتني اتخذت مع الرسول سبيلا [illegible]

[illegible] يا ويلتى ليتني لم اتخذ فلانا خليلا [illegible]

[illegible] لقد اضلني عن الذكر [illegible] بعد اذ جاءني [illegible] وكان الشيطان للانسان [illegible] خذولا [illegible]

[illegible] وقال الرسول يا رب ان قومي اتخذوا [illegible]

[illegible] هذا القرآن مهجورا [illegible]

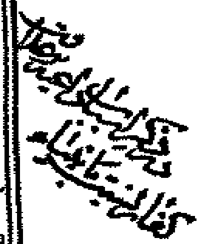
[illegible]

وَكَذَٰلِكَ جَعَلْنَا لِكُلِّ نَبِيٍّ عَدُوًّا مِّنَ الْمُجْرِمِينَ

[illegible]

وَكَفَىٰ بِرَبِّكَ هَادِيًا وَنَصِيرًا

[illegible]

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْلَا نُزِّلَ عَلَيْهِ الْقُرْآنُ جُمْلَةً وَاحِدَةً

[illegible]

كَذَٰلِكَ لِنُثَبِّتَ بِهِ فُؤَادَكَ وَرَتَّلْنَاهُ تَرْتِيلًا

[illegible]

وَلَا يَأْتُونَكَ بِمَثَلٍ إِلَّا جِئْنَاكَ بِالْحَقِّ وَأَحْسَنَ تَفْسِيرًا

[illegible]

الذين يحشرون [illegible] على وجوههم [illegible] الى جهنم [illegible]

[illegible] أولئك شرّ مكانا [illegible] وأضلّ سبيلا [illegible]

[illegible] ولقد آتينا موسى [illegible] الكتاب [illegible] وجعلنا معه أخاه هارون وزيرا [illegible]

[illegible] فقلنا اذهبا الى القوم الذين كذّبوا بآياتنا [illegible] فدمّرناهم تدميرا [illegible]

[illegible] وقوم نوح لمّا كذّبوا الرسل [illegible] أغرقناهم [illegible] وجعلناهم للناس آية [illegible] وأعتدنا للظالمين عذابا أليما [illegible]

[illegible] وعادا وثمود وأصحاب الرسّ [illegible]

[illegible]

[illegible] وقرونا بين ذلك [illegible]

كثيرا [illegible]

وكلا ضربنا له الأمثال [illegible]

وكلا تبرنا تتبيرا [illegible]

ولقد أتوا على القرية التي

أمطرت مطر السوء [illegible]

أفلم يكونوا يرونها [illegible]

بل كانوا لا يرجون نشورا [illegible]

وإذا رأوك إن يتخذونك إلا هزوا [illegible]

أهذا الذي بعث الله رسولا [illegible]

إن كاد ليضلنا عن آلهتنا

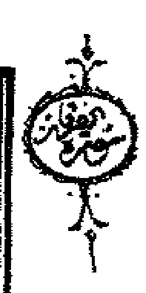
لولا أن صبرنا عليها [illegible]

وسوف يعلمون حين

يرون العذاب من أضل سبيلا [illegible]

أرأيت من اتخذ إلهه هواه [illegible]

[illegible]

[illegible]

أَفَأَنْتَ تَكُونُ عَلَيْهِ وَكِيلًا [illegible]

أَمْ تَحْسَبُ أَنَّ أَكْثَرَهُمْ يَسْمَعُونَ أَوْ يَعْقِلُونَ [illegible]

إِنْ هُمْ إِلَّا كَالْأَنْعَامِ بَلْ هُمْ أَضَلُّ سَبِيلًا [illegible]

أَلَمْ تَرَ إِلَىٰ رَبِّكَ كَيْفَ مَدَّ الظِّلَّ [illegible]

وَلَوْ شَاءَ لَجَعَلَهُ سَاكِنًا [illegible]

ثُمَّ جَعَلْنَا الشَّمْسَ عَلَيْهِ دَلِيلًا [illegible]

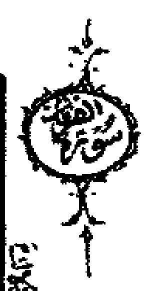
ثُمَّ قَبَضْنَاهُ إِلَيْنَا قَبْضًا يَسِيرًا [illegible]

[illegible]

وَهُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ اللَّيْلَ لِبَاسًا وَالنَّوْمَ سُبَاتًا [illegible] وَجَعَلَ النَّهَارَ نُشُورًا [illegible]

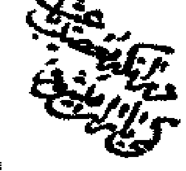

وَهُوَ الَّذِي أَرْسَلَ الرِّيَاحَ بُشْرًا بَيْنَ يَدَيْ رَحْمَتِهِ [illegible] وَأَنْزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً طَهُورًا [illegible]

[illegible] بَلْدَةً مَّيْتًا [illegible] وَنُسْقِيَهُ [illegible] مِمَّا خَلَقْنَا [illegible] أَنْعَامًا [illegible] وَأَنَاسِيَّ كَثِيرًا [illegible]

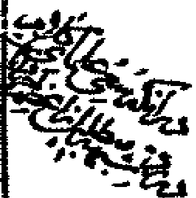
[illegible] وَلَقَدْ صَرَّفْنَاهُ [illegible] بَيْنَهُمْ [illegible]

[illegible] لِيَذَّكَّرُوا [illegible] فَأَبَىٰ أَكْثَرُ النَّاسِ [illegible] إِلَّا كُفُورًا [illegible]

[illegible] وَلَوْ شِئْنَا لَبَعَثْنَا [illegible] فِي كُلِّ قَرْيَةٍ نَّذِيرًا [illegible]

[illegible] فَلَا تُطِعِ الْكَافِرِينَ [illegible] وَجَاهِدْهُم بِهِ [illegible] جِهَادًا كَبِيرًا [illegible]

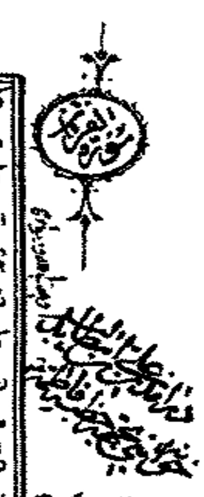

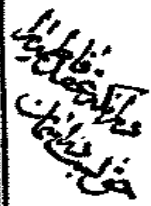
[illegible] وَهُوَ الَّذِي [illegible] مَرَجَ الْبَحْرَيْنِ [illegible] هَٰذَا عَذْبٌ فُرَاتٌ [illegible] وَهَٰذَا مِلْحٌ أُجَاجٌ [illegible] وَجَعَلَ بَيْنَهُمَا [illegible] بَرْزَخًا [illegible] وَحِجْرًا مَّحْجُورًا [illegible]

[illegible] وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ [illegible] فَجَعَلَهُ [illegible] نَسَبًا وَصِهْرًا [illegible]

عرض کرد و مهر جواهر مسئلت بر ایشان نمایم و بر ضوان که خازن بهشت است پیغام رسید که طوبی را امر فرمود تا [illegible] نثار کرد [illegible]

[illegible] انواع جواهر نثار کرد و فرشتگان [illegible] [illegible]

[illegible] تزویج فاطمه است [illegible]

[illegible]

[illegible] ادنی بهشت [illegible] دوزخ [illegible] بهشت [illegible]

[illegible] فرشتگان [illegible] علی و اولاد او [illegible]

[illegible] فاطمه [illegible] بهشت [illegible]

[illegible] فرشتگان [illegible]

[illegible] ایشان [illegible] بهشت [illegible]

[illegible] اولیاء الله [illegible]

[illegible] پیغمبر [illegible]

[illegible]

[illegible] پیغمبر [illegible] فرشتگان [illegible] جبرئیل [illegible]

[illegible] تزویج فاطمه [illegible] علی [illegible]

[illegible]

[illegible] فرشتگان [illegible] احکام [illegible]

[illegible]

[illegible] فاطمه [illegible]

[illegible] الاعلی [illegible]

[illegible] فاطمه [illegible]

[illegible] امیرالمؤمنین [illegible] یا رسول الله [illegible]

[illegible]

[illegible] امیرالمؤمنین [illegible]

[illegible] رسول الله [illegible]

[illegible] مهاجر و انصار [illegible]

[illegible] مهاجر و انصار [illegible] و جمیع اصحاب [illegible]

[illegible] منبر [illegible] خطبه خواند که الحمد لله المحمود بنعمته المعبود بقدرته المطاع بسلطانه

المرهوب من عذابه [illegible] النافذ امره فی سمائه وارضه الذی خلق الخلق بقدرته ومیزهم باحکامه واعزهم بدینه واکرمهم بنبیه محمد ثم ان الله تعالی

[illegible] وامرا مفترضا وشج بها الارحام والزمها الانام فقال تبارک اسمه وتعالی ذکره وهو الذی خلق من الماء بشرا فجعله نسبا وصهرا وکان ربک قدیرا فامر الله

یجری الی قضائه وقضاؤه یجری الی قدره ولکل قضاء قدر ولکل قدر اجل ولکل اجل کتاب یمحوا الله ما یشاء ویثبت وعنده ام الکتاب ثم ان الله امرنی

ان ازوج فاطمة من علی فاشهدوا انی قد زوجتها [illegible] یا علی [illegible] مهاجر و انصار [illegible] جبرئیل [illegible]

[illegible] فرشتگان [illegible] فاطمه [illegible] علی [illegible]

[illegible] امیرالمؤمنین [illegible] خطبه بخواند که الحمد لله الذی قرب من حامدیه ودنا من سائلیه ووعد الجنة من یتقیه

[illegible] علی قدیم احسانه وایادیه حمد من یعلم انه خالقه وباریه [illegible] ونستعینه ونستهدیه ونؤمن به ونستکفیه

ونشهد ان لا اله الا الله وحده لا شریک له شهادة تبلغه وترضیه وان محمدا عبده ورسوله صلوة تزلفه وتحظیه وترفعه وتصطفیه [illegible]

[illegible] وانکحوا الایامی منکم والصالحین من عبادکم وامائکم والنکاح مما امر الله به ورضیه واجتماعنا مما قدره الله واذن فیه [illegible]

[illegible] رسول الله [illegible] فاطمة فاسئلوه واشهدوا [illegible] یا رسول الله فقال نعم [illegible]

[illegible] فاطمه [illegible] یا رسول الله

[illegible] امیرالمؤمنین [illegible]

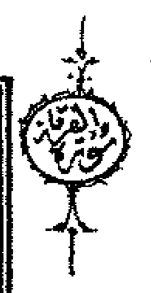

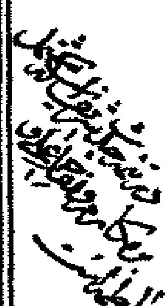

[illegible]

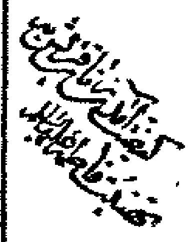
خوانرة رمحها

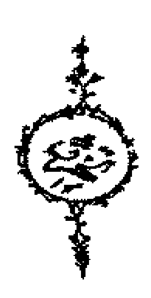
نعشرة رفضة

مَا لَا يَنفَعُهُمْ وَلَا يَضُرُّهُمْ وَكَانَ الْكَافِرُ عَلَىٰ رَبِّهِ ظَهِيرًا

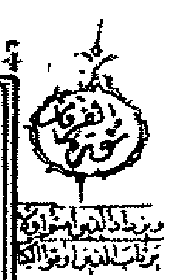
وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا مُبَشِّرًا وَنَذِيرًا

قُلْ مَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِلَّا مَن شَاءَ أَن يَتَّخِذَ إِلَىٰ رَبِّهِ سَبِيلًا

وَتَوَكَّلْ عَلَى الْحَيِّ الَّذِي لَا يَمُوتُ وَسَبِّحْ بِحَمْدِهِ

وَكَفَىٰ بِهِ بِذُنُوبِ عِبَادِهِ خَبِيرًا

الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَىٰ عَلَى الْعَرْشِ

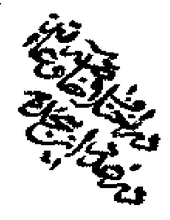

[illegible]

الرَّحْمٰنُ [illegible] فَسْئَلْ بِهِ خَبِيرًا [illegible]

[illegible] وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ اسْجُدُوا لِلرَّحْمٰنِ [illegible] وَمَا الرَّحْمٰنُ [illegible] أَنَسْجُدُ لِمَا تَأْمُرُنَا [illegible] وَزَادَهُمْ نُفُورًا [illegible]

[illegible] تَبَارَكَ الَّذِي جَعَلَ فِي السَّمَاءِ بُرُوجًا [illegible] وَجَعَلَ فِيهَا [illegible] سِرَاجًا [illegible] وَقَمَرًا مُنِيرًا [illegible] وَهُوَ الَّذِي [illegible] جَعَلَ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ خِلْفَةً [illegible] لِمَنْ [illegible] أَرَادَ أَنْ يَذَّكَّرَ [illegible] أَوْ أَرَادَ شُكُورًا [illegible]

وَعِبَادُ الرَّحْمٰنِ

الَّذِينَ يَمْشُونَ عَلَى الْأَرْضِ هَوْنًا

وَإِذَا خَاطَبَهُمُ الْجَاهِلُونَ

قَالُوا سَلَامًا

وَالَّذِينَ يَبِيتُونَ لِرَبِّهِمْ سُجَّدًا وَقِيَامًا

وَالَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا اصْرِفْ عَنَّا عَذَابَ جَهَنَّمَ إِنَّ عَذَابَهَا كَانَ غَرَامًا

سَاءَتْ مُسْتَقَرًّا وَمُقَامًا

وَالَّذِينَ إِذَا أَنْفَقُوا لَمْ يُسْرِفُوا وَلَمْ يَقْتُرُوا وَكَانَ بَيْنَ ذٰلِكَ قَوَامًا

سورة الفرقان

[illegible]

... وَالَّذِينَ لَا يَدْعُونَ مَعَ اللَّهِ إِلَٰهًا آخَرَ وَلَا يَقْتُلُونَ النَّفْسَ الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ إِلَّا بِالْحَقِّ ... وَلَا يَزْنُونَ ... [illegible]

... وَمَن يَفْعَلْ ذَٰلِكَ يَلْقَ أَثَامًا ... [illegible]

... يُضَاعَفْ لَهُ الْعَذَابُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَيَخْلُدْ فِيهِ مُهَانًا ... [illegible]

... إِلَّا مَن تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ عَمَلًا صَالِحًا ... فَأُولَٰئِكَ يُبَدِّلُ اللَّهُ سَيِّئَاتِهِمْ حَسَنَاتٍ ... [illegible]

[illegible] رسول الله [illegible]

[illegible] وکان الله غفورا رحیما [illegible]

[illegible] ومن تاب [illegible]

[illegible] وعمل صالحا [illegible]

[illegible] فانه یتوب الی الله متابا [illegible]

[illegible] التوبة الی الله [illegible]

[illegible] والذین لا یشهدون الزور [illegible]

[illegible] واذا مروا باللغو [illegible]

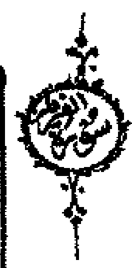
[illegible] مروا کراما [illegible]

[illegible] والذین اذا ذکروا بآیات ربهم [illegible]

[illegible] لم یخروا علیها صما وعمیانا [illegible]

[illegible] والذین یقولون ربنا هب لنا [illegible]

[illegible] من ازواجنا وذریاتنا قرة اعین [illegible]

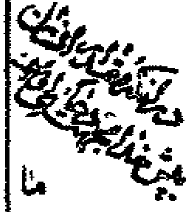
[illegible] ... و ابن عباس ... [illegible]

[illegible] ... قرة اعين ... [illegible] ... **واجعلنا للمتقين اماما** ... [illegible]

[illegible]

اولئك يجزون الغرفة ... [illegible] ... **بما صبروا** ... [illegible] ... **ويلقون فيها تحية وسلاما** ... [illegible]

[illegible] ... **خالدين فيها** ... [illegible] ... **حسنت مستقرا ومقاما** ... [illegible]

[illegible] ... **قل ما يعبؤ بكم ربي لولا دعاؤكم** ... [illegible]

[illegible] ... **فقد كذبتم** ... [illegible] ... **فسوف يكون لزاما** ... [illegible]

[illegible] ... **سورة الشعراء** ... [illegible]

[illegible]

بسم الله الرحمن الرحيم

طسم [illegible] ... [illegible]

[illegible]

تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ الْمُبِينِ [illegible]

[illegible]

لَعَلَّكَ بَاخِعٌ نَفْسَكَ أَلَّا يَكُونُوا مُؤْمِنِينَ [illegible]

[illegible]

إِنْ نَشَأْ نُنَزِّلْ عَلَيْهِمْ مِنَ السَّمَاءِ آيَةً فَظَلَّتْ أَعْنَاقُهُمْ لَهَا خَاضِعِينَ [illegible]

[illegible]

وَمَا يَأْتِيهِمْ مِنْ ذِكْرٍ مِنَ الرَّحْمَٰنِ مُحْدَثٍ إِلَّا كَانُوا عَنْهُ مُعْرِضِينَ [illegible]

فَقَدْ كَذَّبُوا فَسَيَأْتِيهِمْ أَنْبَاءُ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ [illegible]

[illegible]

سورة الشعراء

سورة الشعراء

[illegible] فقد كذبوا فسيأتيهم [illegible] ما كانوا به يستهزءون [illegible]

أولم يروا [illegible] **إلى الأرض** [illegible] **كم أنبتنا فيها** [illegible]

من كل زوج [illegible] **كريم** [illegible]

[illegible]

إن في ذلك [illegible] **لآية** [illegible] **وما**

كان أكثرهم [illegible] **مؤمنين** [illegible] **وإن ربك** [illegible] **لهو العزيز** [illegible]

[illegible] **الرحيم** [illegible]

[illegible] **وإذ نادى** [illegible] **ربك موسى** [illegible] **أن ائت** [illegible] **القوم الظالمين** [illegible]

[illegible] **قوم فرعون** [illegible]

[illegible] **ألا يتقون** [illegible]

[illegible] **قال** [illegible]

[illegible] **رب** [illegible] **إني أخاف** [illegible] **أن يكذبون** [illegible] **ويضيق**

صدري [illegible] **ولا ينطلق لساني** [illegible]

[illegible] **فأرسل** [illegible] **إلى هارون** [illegible]

[illegible]

[illegible] **ولهم علي** [illegible] **ذنب** [illegible] **فأخاف**

أن يقتلون [illegible]

[illegible] **قال** [illegible] **كلا** [illegible]

فاذهبا [illegible] **بآياتنا** [illegible] **إنا معكم** [illegible]

[illegible] **مستمعون** [illegible]

[illegible]

[illegible] **فأتيا فرعون** [illegible] **فقولا**

پس گوئید انا رسول رب العالمین بدرستیکه ما فرستادهٔ پروردگار عالمیانیم [illegible]

[illegible] ان ارسل معنا بنی اسرائیل [illegible]

[illegible] قال الم نربک فینا ولیدا [illegible] ولبثت فینا من عمرک سنین [illegible]

[illegible] وفعلت فعلتک التی فعلت وانت من الکافرین [illegible]

[illegible] قال فعلتها اذا وانا من الضالین [illegible]

[illegible] ففررت منکم لما خفتکم فوهب لی ربی حکما وجعلنی من المرسلین [illegible]

[illegible] وتلک نعمة تمنها علی ان عبدت بنی اسرائیل [illegible]

[illegible]

[illegible]

قَالَ فِرْعَوْنُ وَمَا رَبُّ الْعَالَمِينَ

[illegible]

قَالَ رَبُّ السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا إِنْ كُنْتُمْ مُوقِنِينَ

[illegible]

قَالَ لِمَنْ حَوْلَهُ أَلَا تَسْتَمِعُونَ

[illegible]

قَالَ رَبُّكُمْ وَرَبُّ آبَائِكُمُ الْأَوَّلِينَ

[illegible]

قَالَ إِنَّ رَسُولَكُمُ الَّذِي أُرْسِلَ إِلَيْكُمْ لَمَجْنُونٌ

[illegible]

قَالَ رَبُّ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ وَمَا بَيْنَهُمَا إِنْ كُنْتُمْ تَعْقِلُونَ

[illegible]

قَالَ لَئِنِ اتَّخَذْتَ إِلٰهًا غَيْرِي لَأَجْعَلَنَّكَ مِنَ الْمَسْجُونِينَ

[illegible]

[illegible] قَالَ أَوَلَوْ جِئْتُكَ بِشَيْءٍ مُبِينٍ [illegible]

[illegible] قَالَ فَأْتِ بِهِ إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ [illegible] فَأَلْقَىٰ عَصَاهُ [illegible] فَإِذَا هِيَ ثُعْبَانٌ مُبِينٌ [illegible]

[illegible] وَنَزَعَ يَدَهُ [illegible] فَإِذَا هِيَ بَيْضَاءُ لِلنَّاظِرِينَ [illegible]

[illegible] قَالَ لِلْمَلَإِ حَوْلَهُ [illegible] إِنَّ هَٰذَا لَسَاحِرٌ عَلِيمٌ [illegible]

[illegible] يُرِيدُ أَنْ يُخْرِجَكُمْ مِنْ أَرْضِكُمْ بِسِحْرِهِ [illegible] فَمَاذَا تَأْمُرُونَ [illegible]

[illegible] قَالُوا أَرْجِهْ وَأَخَاهُ [illegible] وَابْعَثْ فِي الْمَدَائِنِ حَاشِرِينَ [illegible]

[illegible] يَأْتُوكَ بِكُلِّ سَحَّارٍ عَلِيمٍ [illegible]

[illegible] فَجُمِعَ السَّحَرَةُ [illegible] لِمِيقَاتِ يَوْمٍ مَعْلُومٍ [illegible]

[illegible] وَقِيلَ لِلنَّاسِ هَلْ أَنْتُمْ مُجْتَمِعُونَ [illegible]

[illegible] لَعَلَّنَا نَتَّبِعُ السَّحَرَةَ [illegible] إِنْ كَانُوا هُمُ الْغَالِبِينَ [illegible]

[illegible] فَلَمَّا جَاءَ السَّحَرَةُ [illegible] قَالُوا لِفِرْعَوْنَ [illegible] أَئِنَّ لَنَا لَأَجْرًا [illegible] إِنْ كُنَّا نَحْنُ الْغَالِبِينَ [illegible] قَالَ نَعَمْ [illegible] وَإِنَّكُمْ إِذًا لَمِنَ الْمُقَرَّبِينَ

قَالَ لَهُم مُّوسَىٰٓ أَلْقُوا۟ مَآ أَنتُم مُّلْقُونَ

فَأَلْقَوْا۟ حِبَالَهُمْ وَعِصِيَّهُمْ وَقَالُوا۟ بِعِزَّةِ فِرْعَوْنَ إِنَّا لَنَحْنُ ٱلْغَٰلِبُونَ

فَأَلْقَىٰ مُوسَىٰ عَصَاهُ فَإِذَا هِىَ تَلْقَفُ مَا يَأْفِكُونَ

فَأُلْقِىَ ٱلسَّحَرَةُ سَٰجِدِينَ

قَالُوٓا۟ ءَامَنَّا بِرَبِّ ٱلْعَٰلَمِينَ رَبِّ مُوسَىٰ وَهَٰرُونَ

قَالَ ءَامَنتُمْ لَهُۥ قَبْلَ أَنْ ءَاذَنَ لَكُمْ إِنَّهُۥ لَكَبِيرُكُمُ ٱلَّذِى عَلَّمَكُمُ ٱلسِّحْرَ فَلَسَوْفَ تَعْلَمُونَ

لَأُقَطِّعَنَّ أَيْدِيَكُمْ وَأَرْجُلَكُم مِّنْ خِلَٰفٍ وَلَأُصَلِّبَنَّكُمْ أَجْمَعِينَ

قَالُوا۟ لَا ضَيْرَ إِنَّآ إِلَىٰ رَبِّنَا مُنقَلِبُونَ

إِنَّا نَطْمَعُ أَن يَغْفِرَ لَنَا رَبُّنَا خَطَٰيَٰنَآ أَن كُنَّآ أَوَّلَ ٱلْمُؤْمِنِينَ

وَأَوْحَيْنَآ إِلَىٰ مُوسَىٰٓ أَنْ أَسْرِ بِعِبَادِىٓ إِنَّكُم مُّتَّبَعُونَ

فَأَرْسَلَ فِرْعَوْنُ فِي الْمَدَائِنِ حَاشِرِينَ

إِنَّ هَٰؤُلَاءِ لَشِرْذِمَةٌ قَلِيلُونَ

وَإِنَّهُمْ لَنَا لَغَائِظُونَ

وَإِنَّا لَجَمِيعٌ حَاذِرُونَ

فَأَخْرَجْنَاهُم مِّن جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ

وَكُنُوزٍ وَمَقَامٍ كَرِيمٍ

كَذَٰلِكَ

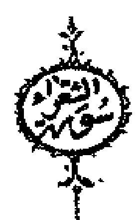
وَأَوْرَثْنَاهَا بَنِي إِسْرَائِيلَ

فَأَتْبَعُوهُم مُّشْرِقِينَ

فَلَمَّا تَرَاءَى الْجَمْعَانِ قَالَ أَصْحَابُ مُوسَىٰ إِنَّا لَمُدْرَكُونَ

قَالَ كَلَّا

إِنَّ مَعِيَ رَبِّي سَيَهْدِينِ

فَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ مُوسَىٰ أَنِ اضْرِب بِّعَصَاكَ الْبَحْرَ ۖ فَانفَلَقَ فَكَانَ كُلُّ فِرْقٍ كَالطَّوْدِ الْعَظِيمِ

وَأَزْلَفْنَا ثَمَّ الْآخَرِينَ

وَأَنجَيْنَا مُوسَىٰ وَمَن مَّعَهُ أَجْمَعِينَ ثُمَّ أَغْرَقْنَا الْآخَرِينَ

إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً ۖ وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُم مُّؤْمِنِينَ

وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ

وَاتْلُ عَلَيْهِمْ نَبَأَ إِبْرَاهِيمَ

إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِ مَا تَعْبُدُونَ

قَالُوا نَعْبُدُ أَصْنَامًا فَنَظَلُّ لَهَا عَاكِفِينَ

قَالَ هَلْ يَسْمَعُونَكُمْ إِذْ تَدْعُونَ

[illegible] أَوْ يَنفَعُونَكُمْ [illegible]

[illegible] أَوْ يَضُرُّونَ [illegible]

[illegible]

[illegible] قَالُوا [illegible] بَلْ وَجَدْنَا آبَاءَنَا [illegible]

كَذَٰلِكَ يَفْعَلُونَ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] قَالَ أَفَرَأَيْتُم مَّا كُنتُمْ [illegible]

تَعْبُدُونَ [illegible] أَنتُمْ وَآبَاؤُكُمُ الْأَقْدَمُونَ [illegible]

[illegible]

[illegible] فَإِنَّهُمْ [illegible] عَدُوٌّ لِّي [illegible]

[illegible]

[illegible] إِلَّا رَبَّ

الْعَالَمِينَ [illegible]

[illegible]

[illegible] الَّذِي خَلَقَنِي [illegible] فَهُوَ يَهْدِينِ

[illegible]

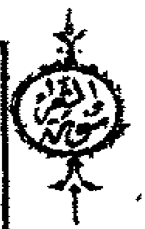
[illegible] وَالَّذِي هُوَ يُطْعِمُنِي [illegible]

وَيَسْقِينِ [illegible]

[illegible]

[illegible] وَإِذَا مَرِضْتُ فَهُوَ يَشْفِينِ [illegible]

[illegible]

وَالَّذِي يُمِيتُنِي ثُمَّ يُحْيِينِ

وَالَّذِي أَطْمَعُ أَنْ يَغْفِرَ لِي خَطِيئَتِي يَوْمَ الدِّينِ

رَبِّ هَبْ لِي حُكْمًا وَأَلْحِقْنِي بِالصَّالِحِينَ

وَاجْعَلْ لِي لِسَانَ صِدْقٍ فِي الْآخِرِينَ

وَاجْعَلْنِي مِنْ وَرَثَةِ جَنَّةِ النَّعِيمِ

وَاغْفِرْ لِأَبِي إِنَّهُ كَانَ مِنَ الضَّالِّينَ

وَلَا تُخْزِنِي يَوْمَ يُبْعَثُونَ

يَوْمَ لَا يَنْفَعُ مَالٌ وَلَا بَنُونَ

إِلَّا مَنْ أَتَى اللَّهَ بِقَلْبٍ سَلِيمٍ

وَأُزْلِفَتِ الْجَنَّةُ لِلْمُتَّقِينَ

وَبُرِّزَتِ الْجَحِيمُ لِلْغَاوِينَ

وَقِيلَ لَهُمْ أَيْنَ مَا كُنْتُمْ تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ

هَلْ يَنْصُرُونَكُمْ أَوْ يَنْتَصِرُونَ

فَكُبْكِبُوا فِيهَا هُمْ وَالْغَاوُونَ

وَجُنُودُ إِبْلِيسَ أَجْمَعُونَ

قَالُوا وَهُمْ فِيهَا يَخْتَصِمُونَ

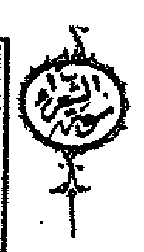
تَاللَّهِ إِنْ كُنَّا لَفِي ضَلَالٍ مُبِينٍ

إِذْ نُسَوِّيكُمْ بِرَبِّ الْعَالَمِينَ

وَمَا أَضَلَّنَا إِلَّا الْمُجْرِمُونَ

فَمَا لَنَا مِنْ شَافِعِينَ

وَلَا صَدِيقٍ حَمِيمٍ

[illegible] ... فلو

أن لنا كرة فنكون من المؤمنين [illegible]

[illegible] إن في ذلك لآية [illegible]

[illegible] وما كان أكثرهم مؤمنين [illegible]

[illegible] وإن ربك لهو العزيز الرحيم [illegible]

[illegible] كذبت قوم نوح المرسلين [illegible]

[illegible] إذ قال

لهم أخوهم نوح [illegible] ألا تتقون [illegible]

[illegible] إني لكم رسول أمين [illegible]

[illegible] فاتقوا الله [illegible]

[illegible] وأطيعون [illegible] وما أسألكم عليه [illegible]

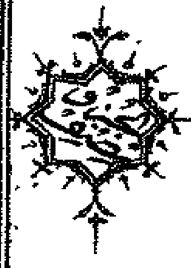
[illegible] من أجر إن أجري إلا على رب العالمين [illegible] فاتقوا الله [illegible]

[illegible] وأطيعون [illegible]

[illegible] قالوا

أنؤمن لك [illegible] واتبعك الأرذلون [illegible]

[illegible]

[illegible] قال [illegible] وما علمي بما كانوا يعملون [illegible]

[illegible] إن حسابهم

[illegible] إلا على ربي لو تشعرون [illegible]

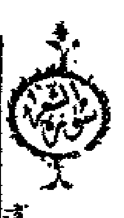
[illegible]

وما أنا بطارد المؤمنين [illegible] إن أنا إلا نذير مبين [illegible]

[illegible] قالوا لئن لم تنته يا نوح [illegible] لتكونن [illegible]

من المرجومين [illegible]

[illegible] **قَالَ رَبِّ إِنَّ قَوْمِي كَذَّبُونِ** [illegible] **فَافْتَحْ بَيْنِي وَبَيْنَهُمْ فَتْحًا** [illegible] **وَنَجِّنِي وَمَنْ مَعِيَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ** [illegible] **فَأَنْجَيْنَاهُ وَمَنْ مَعَهُ فِي الْفُلْكِ الْمَشْحُونِ** [illegible] **ثُمَّ أَغْرَقْنَا بَعْدُ الْبَاقِينَ** [illegible] **إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً** [illegible] **وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ** [illegible] **وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ** [illegible] **كَذَّبَتْ عَادٌ الْمُرْسَلِينَ** [illegible] **إِذْ قَالَ لَهُمْ أَخُوهُمْ هُودٌ أَلَا تَتَّقُونَ** [illegible] **إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ** [illegible] **فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُونِ** [illegible] **وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَى رَبِّ الْعَالَمِينَ** [illegible] **أَتَبْنُونَ بِكُلِّ رِيعٍ آيَةً تَعْبَثُونَ** [illegible] **وَتَتَّخِذُونَ مَصَانِعَ لَعَلَّكُمْ تَخْلُدُونَ** [illegible] **وَإِذَا بَطَشْتُمْ بَطَشْتُمْ جَبَّارِينَ** [illegible] **فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُونِ** [illegible] **وَاتَّقُوا** [illegible]

الذی امدکم [illegible] بما تعلمون [illegible]

[illegible] امدکم بانعام [illegible] وبنین [illegible] وجنات [illegible] وعیون [illegible] انی اخاف علیکم [illegible] عذاب یوم عظیم [illegible] قالوا [illegible] سواء علینا اوعظت [illegible] ام لم تکن من الواعظین [illegible]

[illegible] ان هذا الا خلق الاولین [illegible] وما نحن بمعذبین [illegible] فکذبوه [illegible] فاهلکناهم [illegible] ان فی ذلک لآیة [illegible] وما کان اکثرهم مؤمنین [illegible] وان ربک لهو العزیز [illegible] الرحیم [illegible] کذبت ثمود المرسلین [illegible] اذ قال لهم اخوهم [illegible] صالح [illegible] الا تتقون [illegible] انی لکم رسول [illegible] امین [illegible] فاتقوا الله [illegible] واطیعون [illegible] وما اسألکم علیه [illegible] من اجر [illegible] ان اجری الا علی رب العالمین [illegible] اتترکون [illegible] فیما ههنا آمنین [illegible]

[illegible] فی جنات وعیون [illegible] وزروع ونخل [illegible] طلعها هضیم [illegible]

[illegible] وتنحتون [illegible] من الجبال بیوتا فارهین [illegible] فاتقوا الله [illegible] واطیعون [illegible] ولا تطیعوا امر المسرفین [illegible] الذین یفسدون فی الارض [illegible] ولا یصلحون [illegible]

قالوا [illegible] انما انت من المسحرین [illegible]

[illegible] **ما أَنْتَ إِلَّا بَشَرٌ مِثْلُنَا** [illegible] **فَأْتِ بِآيَةٍ** [illegible] **إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ** [illegible] **قَالَ هَذِهِ نَاقَةٌ** [illegible] **لَهَا شِرْبٌ** [illegible] **وَلَكُمْ شِرْبُ يَوْمٍ مَعْلُومٍ** [illegible]

[illegible] **وَلَا تَمَسُّوهَا بِسُوءٍ** [illegible] **فَيَأْخُذَكُمْ عَذَابُ يَوْمٍ عَظِيمٍ** [illegible] **فَعَقَرُوهَا فَأَصْبَحُوا نَادِمِينَ** [illegible] **فَأَخَذَهُمُ الْعَذَابُ** [illegible] **إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً** [illegible] **وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ** [illegible] **وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ** [illegible]

كَذَّبَتْ قَوْمُ لُوطٍ [illegible] **إِذْ قَالَ لَهُمْ أَخُوهُمْ لُوطٌ** [illegible] **أَلَا تَتَّقُونَ** [illegible] **إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ** [illegible] **فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُونِ** [illegible] **وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ** [illegible] **إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَى رَبِّ الْعَالَمِينَ** [illegible] **أَتَأْتُونَ الذُّكْرَانَ مِنَ الْعَالَمِينَ** [illegible] **وَتَذَرُونَ مَا خَلَقَ لَكُمْ رَبُّكُمْ مِنْ أَزْوَاجِكُمْ** [illegible] **بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ عَادُونَ** [illegible] **قَالُوا لَئِنْ لَمْ تَنْتَهِ يَا لُوطُ لَتَكُونَنَّ مِنَ الْمُخْرَجِينَ** [illegible] **قَالَ إِنِّي لِعَمَلِكُمْ مِنَ الْقَالِينَ** [illegible]

[illegible]

[illegible] رَبِّ نَجِّنِي [illegible] وَأَهْلِي مِمَّا يَعْمَلُونَ [illegible]
[illegible] فَنَجَّيْنَاهُ [illegible] وَأَهْلَهُ [illegible] أَجْمَعِينَ [illegible]
[illegible] إِلَّا عَجُوزًا [illegible] فِي الْغَابِرِينَ [illegible]
[illegible] ثُمَّ دَمَّرْنَا الْآخَرِينَ [illegible] وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ [illegible] مَطَرًا [illegible]
[illegible] فَسَاءَ [illegible] مَطَرُ الْمُنْذَرِينَ [illegible]
ذَٰلِكَ [illegible] لَآيَةً [illegible] وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ [illegible] مُؤْمِنِينَ [illegible] وَإِنَّ رَبَّكَ [illegible]
[illegible] الْعَزِيزُ [illegible] الرَّحِيمُ [illegible]
[illegible] كَذَّبَ [illegible] أَصْحَابُ الْأَيْكَةِ الْمُرْسَلِينَ [illegible]
[illegible] إِذْ قَالَ لَهُمْ شُعَيْبٌ [illegible]
[illegible] أَلَا تَتَّقُونَ [illegible] إِنِّي لَكُمْ [illegible] رَسُولٌ أَمِينٌ
[illegible] فَاتَّقُوا اللَّهَ [illegible] وَأَطِيعُونِ [illegible]
[illegible] وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ [illegible] مِنْ أَجْرٍ [illegible] إِنْ أَجْرِيَ [illegible] إِلَّا عَلَىٰ رَبِّ الْعَالَمِينَ [illegible]
[illegible] أَوْفُوا الْكَيْلَ [illegible] وَلَا تَكُونُوا [illegible] مِنَ الْمُخْسِرِينَ [illegible]
[illegible] وَزِنُوا [illegible] بِالْقِسْطَاسِ الْمُسْتَقِيمِ [illegible] وَلَا
تَبْخَسُوا النَّاسَ [illegible] أَشْيَاءَهُمْ [illegible] وَلَا تَعْثَوْا [illegible]
فِي الْأَرْضِ [illegible] مُفْسِدِينَ [illegible]
[illegible] وَاتَّقُوا الَّذِي [illegible] خَلَقَكُمْ [illegible] وَالْجِبِلَّةَ الْأَوَّلِينَ [illegible] قَالُوا [illegible]
[illegible] إِنَّمَا أَنْتَ [illegible] مِنَ الْمُسَحَّرِينَ [illegible]
[illegible] وَمَا أَنْتَ [illegible] إِلَّا بَشَرٌ مِثْلُنَا
[illegible] وَإِنْ نَظُنُّكَ [illegible] لَمِنَ الْكَاذِبِينَ [illegible] فَأَسْقِطْ [illegible]
عَلَيْنَا [illegible] كِسَفًا مِنَ السَّمَاءِ [illegible]
[illegible] إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ [illegible]
[illegible] قَالَ رَبِّي أَعْلَمُ [illegible] بِمَا تَعْمَلُونَ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] فَكَذَّبُوهُ [illegible] فَأَخَذَهُمْ [illegible]

يَوْمِ الظُّلَّةِ [illegible]

[illegible] إِنَّهُ كَانَ عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ [illegible] إِنَّ فِي ذَٰلِكَ

لَآيَةً [illegible] وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُم مُّؤْمِنِينَ

[illegible] وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ [illegible]

[illegible] وَإِنَّهُ لَتَنزِيلُ رَبِّ الْعَالَمِينَ [illegible] نَزَلَ بِهِ الرُّوحُ الْأَمِينُ عَلَىٰ قَلْبِكَ [illegible]

[illegible] لِتَكُونَ مِنَ الْمُنذِرِينَ [illegible]

[illegible] بِلِسَانٍ عَرَبِيٍّ مُّبِينٍ [illegible]

[illegible] وَإِنَّهُ لَفِي زُبُرِ الْأَوَّلِينَ [illegible]

أَوَلَمْ يَكُن لَّهُمْ آيَةً أَن يَعْلَمَهُ عُلَمَاءُ بَنِي إِسْرَائِيلَ [illegible]

[illegible] وَلَوْ نَزَّلْنَاهُ عَلَىٰ بَعْضِ الْأَعْجَمِينَ فَقَرَأَهُ عَلَيْهِم مَّا كَانُوا [illegible]

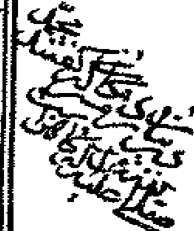
[illegible] **مؤمنين** [illegible]

[illegible] **كذلك سلكناه في قلوب المجرمين** [illegible] **لا يؤمنون به حتى يروا العذاب الأليم** [illegible]

[illegible] **فيأتيهم بغتة وهم لا يشعرون** [illegible] **فيقولوا هل نحن منظرون** [illegible] **أفبعذابنا يستعجلون** [illegible]

[illegible] **أفرأيت إن متعناهم سنين** [illegible] **ثم جاءهم ما كانوا يوعدون** [illegible] **ما أغنى عنهم ما كانوا يمتعون** [illegible]

[illegible] **وما أهلكنا من قرية إلا لها منذرون** [illegible] **ذكرى** [illegible] **وما كنا ظالمين** [illegible]

[illegible] **وما تنزلت به الشياطين** [illegible] **وما ينبغي لهم وما يستطيعون** [illegible] **إنهم عن السمع لمعزولون** [illegible]

[illegible] **فلا تدع مع الله إلها آخر فتكون من المعذبين** [illegible]

[illegible]

[illegible] واخفض جناحک [illegible]

[illegible] لمن اتبعک [illegible] من المؤمنین [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] فان عصوک [illegible]

فقل [illegible] انی بریء مما تعملون [illegible]

وتوکل [illegible] علی العزیز الرحیم [illegible]

[illegible] الذی یریک [illegible]

[illegible] حین تقوم [illegible]

[illegible] وتقلبک [illegible]

فی الساجدین [illegible]

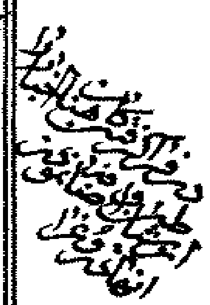
[illegible]

[illegible] انه هو السمیع العلیم [illegible]

[illegible] هل انبئکم علی من تنزل الشیاطین [illegible]

[illegible] تنزل علی کل افاک اثیم [illegible]

[illegible] یلقون السمع [illegible] واکثرهم کاذبون [illegible]

[illegible]

[illegible] **وَالشُّعَرَاءُ** [illegible]

يَتَّبِعُهُمُ الْغَاوُونَ [illegible]

[illegible]

أَلَمْ تَرَ أَنَّهُمْ فِي كُلِّ وَادٍ [illegible]

يَهِيمُونَ [illegible]

[illegible] **وَأَنَّهُمْ** [illegible]

يَقُولُونَ مَا لَا يَفْعَلُونَ [illegible]

[illegible]

إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا [illegible]

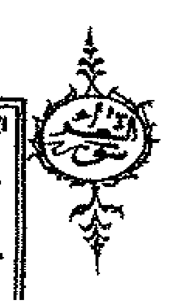
وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ [illegible]

وَذَكَرُوا اللَّهَ [illegible] **كَثِيرًا** [illegible]

[illegible] **وَانْتَصَرُوا** [illegible]

[illegible] **مِنْ بَعْدِ مَا ظُلِمُوا** [illegible]

[illegible]

الجهر بالسوء الا من ظلم و زیاده از هجو ایشان نمیگویند کقوله تعالی فمن اعتدی علیکم فاعتدوا علیه بمثل ما اعتدی علیکم
پیغمبر صلی الله علیه و آله فرموده که المستبان ما قالا فعلی البادی منهما ما لم یعتد المظلوم دو فحش دهنده که یکدیگر را دشنام دهند
هر چه گویند وبال آن بر آنکس باشد که ابتدا کرده مادام که مظلوم از حد نگذرد و در خبر آمده که چون مشرکان هجو پیغمبر کردند
علما را امر شد که ما منع الذین نصروا رسول الله بسیوفهم ان ینصروا بالسنتهم چه منع میکند کسانی را که رسول خدا را
بشمشیرهای خود نصرت کرده‌اند از آنکه نیز بزبانهای خود او را نصرت دهند و حسان و امثال [illegible] گفتند یا رسول الله ما
کار را کفایت کنیم آنحضرت فرمود که اهجهم و روح القدس معکم و بروایتی دیگر حسان را گفت اهج المشرکین فان
جبرئیل معک یعنی هجو مشرکان بگو که جبرئیل با تست و بروایتی دیگر قل و روح القدس معک و کعب بن مالک روایت کرده که
پیغمبر حسان را گفت که اهجهم فوالذی نفسی بیده لهو اشد علیهم من النبل یعنی هجو اهل شرک کن که بحق آنکه
نفس من بید قدرت اوست که آن سخت‌تر است بر ایشان از تیر و ابن [illegible] نقل کرده و حدیث بخاری و مسلم در صحیح
آورده‌اند و شعبی گفته که کان ابو بکر یقول الشعر و کان عمر یقول الشعر و کان عثمن یقول الشعر و کان
اشعر الثلثة و دیوان اشعار امیر المؤمنین علیه السلام معروف و مشهور است و نیز [illegible] نیز آنکه حجة
حسبما نقل ذکر در آیه کریمه و الشعراء یتبعهم الغاوون شعرائی‌اند که شیاطین بهجو شعر [illegible] ساخته
و کلام [illegible] ساختند که در غزل [illegible] غایت عواطف [illegible] و گاه تشبیب [illegible] ذوات
حرم و حلائل [illegible] ایشان بواسطه عمل صالح و صفای [illegible] در دورت
اما آن الا الذین آمنوا و عملوا الصالحات [illegible] یوسیله [illegible] و ذکروا الله کثیرا [illegible]
خلاص و [illegible] نجات پیوسته [illegible] شاعرانی که چیزی [illegible] خوانند [illegible] خدای هست
و زایشان [illegible] ظاهر استثنای [illegible] وسیعلم الذین ظلموا و زود باشد که بدانند
آنانکه ستم کردند [illegible] و هجو پیغمبر با نسبت شعر و کهانت با آنحضرت که [illegible]
ای منقلب ینقلبون بکدام مکان باز خواهند گشت [illegible] است که
منقلب ایشان دوزخ خواهد بود و این تهدیدی شدید و عظیم است مر ایشان را
[illegible] از سیعلم مفهوم میگردد از وعید بلیغ و اینجه [illegible] الذین ظلموا مفهوم
میگردد از تعمیم [illegible] و اطلاق [illegible] و در ای منقلب ینقلبون از ابهام
و تهویل [illegible] ایشان بعذاب شدید و عقاب الیم خواهند گشت باز
نیران و جحیم که هیچ وجه ایشان را روی نجات نباشد بلکه دایم در
آنجا معذب باشند و هرگز خلاص نشوند نعوذ بالله منها و من غضب
الله سورة النمل مکیست عدد آیات آن نود و پنج است
نزد شامی و نود و چهار نزد بصری و شامی و نود و سه نزد
کوفی و اختلاف آن در دو آیه است و اولوا باس شدید
کلمات [illegible] است [illegible] ابی بن کعب از
پیغمبر صلی الله علیه و آله روایت کرده است که
هر که او سوره طس بخواند حق تعالی برای او ده
حسنه بنویسد بعدد هر که تصدیق سلیمان
و هود و شعیب و صالح و ابرهیم کرده و هر
که تکذیب ایشان کرده و چون روز
قیامت از قبر بیرون آید گوید لا اله
الا الله [illegible]
[illegible]
دراین سوره [illegible]
[illegible]
کرده [illegible]

بسم الله الرحمن الرحيم طس

لباب التفسير از اخفش نقل میکند که حروف مقطعه برای ابتداء کلام و انتهاء کلام است یعنی لا الشاید بر افتتاح و اختتام سخن باشد چنانچه
نزد ختم سوره شعرا و فتح سوره نمل ... طا اشاره است بطهارت ... سین ... و سلامت ...
بیان انما یخشى الله ... و با طا از لطف است و سین از سمیع و با ظهار ... شرح ... ابن عباس ... ذکر این نام ... ابتداء که ... قسم ...
بود بانکه **تِلْكَ** این آیتهای سوره **آيَاتُ الْقُرْآنِ** آیتهای قرآن است **وَكِتَابٍ مُبِينٍ** و آیتهای کتاب روشن کننده ... کتاب ...
است ... آیات آن ... مکتوب ... لوح ... میکند ... واقع است ... مکنونات ...
قرآن باعتبار تعلق ... و تقدیم آن ... باعتبار وجود با قرآن است ... باشان بجهة ... موضع است ...
و احکام ... عطف کتاب بر قرآن عطف ... صفتین است ... قرآن ...
باعتبار آنکه ... تنکیر کتاب بجهة ... ابهام ... تعظیم و تفخیم ...
... و کتاب مبین ... تعظیم است ... تعظیم ...
با ... ما ... **هُدًى وَبُشْرَىٰ** حال است از آیات ...
... آیتهای قرآن و کتاب مبین ... راه نماینده است ... مستقیم و ...
مژده دهنده است **لِلْمُؤْمِنِينَ** ... مرفوع ... باشد ... خبر ...
... هادی و مبشر است ... باشد ...
... الذين آمنوا فزادتهم ايمانا ... آیات قرآن ... رجس ...
... **الَّذِينَ** ... مؤمنین است یعنی قرآن هادی و مبشر است ... **يُقِيمُونَ**
الصَّلَاةَ ... **وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ** ... **وَهُمْ بِالْآخِرَةِ**
... ایشان ... **هُمْ يُوقِنُونَ** ایشان ... بهشت ... دوزخ ...
... صلات ... عطف ... باشد ...
... ایشان ... مثل ... الذين يؤمنون ويعملون الصالحات
هم المؤمنون بالآخرة ... عمل صالح ...
... ایشان ... وصف ... میکند که کفارند ... **إِنَّ الَّذِينَ** بدرستیکه
آنانکه **لَا يُؤْمِنُونَ** ... **بِالْآخِرَةِ** ... **زَيَّنَّا لَهُمْ** آراسته ایم برای ایشان **أَعْمَالَهُمْ** عملهای ایشان را **فَهُمْ يَعْمَهُونَ** پس ایشان
... ضلالت ... اعمال ... حسن ... ابو مسلم گفته
... اعمال حسنه ... ایشان ...
... ایشان ... اعمال ...
... اعمال ایشان ... اعمال ...
... ایشان ... تکلیف ... مشقت ...
... طریق ... طبع ...

ذ. س. [illegible] سنت سلوك [illegible] بنوعيه الظاهر [illegible] كه اند كه ما حرام كرده ايم [illegible] بر ايشان ولطف خود را از ايشان
باز داشتيم [illegible] عقوبت كفر [illegible] ايشان [illegible] اعمال قبيحه ايشان در نظر ايشان [illegible] ايشان [illegible] صاحب كشاف [illegible]
[illegible] اعمال ايشان [illegible] كرده [illegible] الشيطان اعمالهم [illegible] شيطان [illegible]
[illegible] اسناد [illegible] شيطان [illegible] حقيقت [illegible] مجازى [illegible]
[illegible] مجازى [illegible] حقيقى [illegible] تطبيع [illegible]
[illegible] ايشان [illegible] لازم ايشان [illegible]
[illegible] الذكر [illegible]
[illegible] شيطان [illegible] اعمال قبيحه [illegible] در نظر ايشان [illegible]
[illegible] **اولئك** [illegible] **الذين لهم سوء العذاب**
[illegible] **وهم في الآخرة هم الاخسرون** [illegible] ايشان [illegible]
[illegible] ايشان [illegible] **وانك** [illegible]
لتلقى القرآن [illegible] جبرئيل [illegible] **من لدن**
حكيم [illegible] **عليم** [illegible]
[illegible] علم [illegible] حكمت [illegible]
[illegible] حكمت [illegible] علم [illegible] **اذ قال**
[illegible] **موسى لاهله** [illegible]
[illegible]
[illegible] **اني آنست نارا** [illegible]
[illegible] **سآتيكم منها بخبر** [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] **او آتيكم**
بشهاب قبس [illegible] **لعلكم تصطلون** [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
فلما جاءها [illegible]
[illegible]
[illegible] **نودي** [illegible] **ان بورك من في النار**
[illegible] **ومن حولها** [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

خبر محذوف است تقدیر اینکه بود آنکه در آتش است نور و سلطان او و آنکه در حوالی آتش است موسی است و مفسران گفته‌اند که مراد از من فی النار و من حولها [illegible]
ای بورک من فی النار و من حولها گویند [illegible] فرمود من فی النار [illegible] جسد [illegible]
موسی و علیم حکیم خواهد بود که برکت [illegible] و سبحان الله و سبحان الله رب العالمین
رَبِّ الْعَالَمِينَ که پروردگار عالمیان است [illegible] که موسی را گوید [illegible] از سماع کلام [illegible]
موسی [illegible] که [illegible] و مخاطب [illegible]
[illegible] **یَا مُوسَىٰ إِنَّهُ** ای موسی بدرستیکه شأن [illegible] **أَنَا اللَّهُ الْعَزِيزُ** غالب **الْحَكِيمُ** حکم کننده [illegible]
[illegible] متکلم باشد [illegible] انا الله [illegible] که خدا [illegible]
[illegible] موسی [illegible]
[illegible] حکمت [illegible] و قوله **وَأَلْقِ عَصَاكَ** عطف [illegible]
ان یا موسی انی انا الله [illegible]
[illegible] موسی [illegible] **فَلَمَّا رَآهَا**
پس چون دید موسی عصا را **تَهْتَزُّ** حرکت میکند باضطراب [illegible] **كَأَنَّهَا جَانٌّ** گوییا که آن [illegible]
[illegible] فرعون [illegible]
[illegible] کلام خدا است [illegible]
[illegible] فرعون [illegible]
[illegible] موسی [illegible] **وَلَّىٰ** پشت کرد **مُدْبِرًا** [illegible] **وَلَمْ يُعَقِّبْ** و بازنگشت
[illegible]
[illegible] **يَا مُوسَىٰ لَا تَخَفْ** مترس
[illegible] **إِنِّي لَا يَخَافُ**
[illegible] **لَدَيَّ الْمُرْسَلُونَ** [illegible]
[illegible] **إِلَّا مَن ظَلَمَ** [illegible]
[illegible] **ثُمَّ بَدَّلَ** [illegible] **حُسْنًا بَعْدَ سُوءٍ**
[illegible] **فَإِنِّي غَفُورٌ** [illegible]
رَحِيمٌ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] الا من ظلم
[illegible]
[illegible] **وَأَدْخِلْ يَدَكَ** [illegible] **فِي جَيْبِكَ**
[illegible]
[illegible] **تَخْرُجْ** تا بیرون آید **بَيْضَاءَ** [illegible] **مِنْ غَيْرِ سُوءٍ** [illegible]
[illegible]
[illegible] **فِي تِسْعِ آيَاتٍ** [illegible]
[illegible] **إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَقَوْمِهِ** [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] **إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا فَاسِقِينَ** [illegible]
[illegible]

سورة النمل

[illegible] فلما جاءتهم [illegible] آياتنا [illegible] مبصرة [illegible] قالوا [illegible] هذا سحر مبين [illegible]

[illegible] وجحدوا بها واستيقنتها أنفسهم [illegible] ظلما وعلوا [illegible] فانظر كيف كان عاقبة المفسدين [illegible]

[illegible] ولقد آتينا داود وسليمان علما [illegible] وقالا الحمد لله الذي فضلنا على كثير من عباده المؤمنين [illegible]

[illegible] وورث سليمان داود [illegible] وقال يا أيها الناس علمنا منطق الطير [illegible]

[illegible]

وَأُوتِينَا [illegible]

[illegible] مِن كُلِّ شَيْءٍ إِنَّ هَٰذَا لَهُوَ الْفَضْلُ الْمُبِينُ [illegible]

[illegible]

وَحُشِرَ لِسُلَيْمَانَ جُنُودُهُ [illegible] مِنَ الْجِنِّ وَالْإِنسِ [illegible] وَالطَّيْرِ [illegible] فَهُمْ يُوزَعُونَ [illegible]

[illegible]

خواهد بود و خوشا حال کسی که بشرف ملازمت ... [illegible]

... [illegible] ...

حَتَّىٰٓ إِذَآ أَتَوْا۟ عَلَىٰ وَادِ ٱلنَّمْلِ ... [illegible]

... [illegible] ...

قَالَتْ نَمْلَةٌ ... [illegible]

... [illegible] ...

يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّمْلُ ٱدْخُلُوا۟ مَسَٰكِنَكُمْ ... [illegible]

لَا يَحْطِمَنَّكُمْ سُلَيْمَٰنُ وَجُنُودُهُۥ ... [illegible]

وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ... [illegible]

... [illegible] ...

فَتَبَسَّمَ ضَاحِكًا مِّن قَوْلِهَا ... [illegible]

... [illegible] ...

وَقَالَ رَبِّ أَوْزِعْنِىٓ أَنْ أَشْكُرَ نِعْمَتَكَ ٱلَّتِىٓ أَنْعَمْتَ عَلَىَّ ... [illegible]

تفسیر نمل

... وعلى والدي ... [illegible]

[illegible]

وأن أعمل صالحاً ترضاه ... [illegible]

وأدخلني برحمتك في عبادك الصالحين ... [illegible]

[illegible]

وتفقد الطير ... [illegible] ... فقال ما لي لا أرى الهدهد ... [illegible]

أم كان من الغائبين ... [illegible]

[illegible]

لأعذبنه عذاباً شديداً ... [illegible]

أو لأذبحنه أو ليأتيني ... [illegible]

بسلطان مبين ... [illegible]

[illegible]

فمكث غير بعيد ... [illegible]

[illegible]

... فقال أحطت بما لم تحط به ...

گفت **احطت** شناختم و دریافتم **بما لم تحط به** آنچه که نشناخته‌ای [illegible]

[illegible]

وجئتك من سبا بنبا يقين [illegible]

[illegible]

اني وجدت امراة تملكهم [illegible] **واوتيت من كل شيء** [illegible] **ولها عرش عظيم** [illegible]

[illegible]

وجدتها وقومها يسجدون للشمس من دون الله [illegible] **وزين لهم الشيطان اعمالهم** [illegible] **فهم لا يهتدون** [illegible]

وقوله **الا يسجدوا لله** [illegible]

[illegible] **الذي يخرج الخبء في السموات والارض** [illegible] **ويعلم ما تخفون وما تعلنون** [illegible]

[illegible] الا یسجدوا لله [illegible]

اللّه لا اله الا هو رب العرش العظیم [illegible]

[illegible]

قال سننظر أصدقت ام کنت من الکاذبین [illegible]

[illegible]

اذهب بکتابی هذا فالقه الیهم ثم تول عنهم فانظر ماذا یرجعون [illegible]

[illegible]

قالت یا ایها الملأ انی القی الیّ کتاب کریم [illegible]

[illegible]

انه من سلیمان وانه بسم الله الرحمن الرحیم [illegible] الا تعلوا علیّ وأتونی مسلمین [illegible]

[illegible]

[illegible] يا أيها الملأ [illegible] أفتوني في أمري [illegible] ما كنت قاطعة أمرا حتى تشهدون [illegible] قالوا نحن أولوا قوة وأولوا بأس شديد [illegible] والأمر إليك فانظري ماذا تأمرين [illegible]

[illegible] قالت إن الملوك إذا دخلوا قرية أفسدوها وجعلوا أعزة أهلها أذلة [illegible] وكذلك يفعلون [illegible]

[illegible] وإني مرسلة إليهم بهدية [illegible] فناظرة بم يرجع المرسلون [illegible]

[illegible]

بودکرهمت

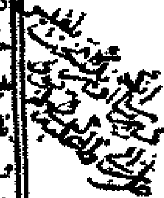

[illegible] قَالَ عِفْرِيتٌ مِنَ الْجِنِّ [illegible] أَنَا آتِيكَ بِهِ قَبْلَ أَنْ تَقُومَ مِنْ مَقَامِكَ [illegible] وَإِنِّي عَلَيْهِ لَقَوِيٌّ أَمِينٌ [illegible]

[illegible] قَالَ الَّذِي عِنْدَهُ عِلْمٌ مِنَ الْكِتَابِ [illegible]

[illegible] أَنَا آتِيكَ بِهِ قَبْلَ أَنْ يَرْتَدَّ إِلَيْكَ طَرْفُكَ [illegible]

[illegible] فَلَمَّا رَآهُ مُسْتَقِرًّا عِنْدَهُ [illegible] قَالَ هَذَا مِنْ فَضْلِ رَبِّي لِيَبْلُوَنِي أَأَشْكُرُ أَمْ أَكْفُرُ [illegible] وَمَنْ شَكَرَ فَإِنَّمَا يَشْكُرُ لِنَفْسِهِ [illegible] وَمَنْ كَفَرَ فَإِنَّ رَبِّي غَنِيٌّ كَرِيمٌ [illegible]

[illegible] قَالَ نَكِّرُوا لَهَا عَرْشَهَا [illegible] نَنْظُرْ أَتَهْتَدِي أَمْ تَكُونُ مِنَ الَّذِينَ لَا يَهْتَدُونَ [illegible] فَلَمَّا جَاءَتْ [illegible]

آنجا و پیش سلیمان نهادند بود پس قیل گفتند او را **أهكذا عرشك** آیا همچنین است تخت تو [illegible] تا امتحان عقل او [illegible]

که عرش تو مانند این است **قالت** گفت **كأنه هو** گویا این تخت [illegible] نگفت که همو است از جهت آنکه احتمال داشت که غیر آن باشد [illegible]

[illegible] **وأوتينا العلم** [illegible] سلیمان [illegible]

[illegible] **وكنا مسلمين** و [illegible] اسلام [illegible]

[illegible] کلام سلیمان [illegible] بلقیس [illegible]

[illegible] سلیمان [illegible]

[illegible]

[illegible] بلقیس [illegible]

ما كانت تعبد [illegible] **من دون الله** [illegible]

[illegible]

[illegible] اسلام [illegible] **إنها كانت** [illegible] بلقیس [illegible] اسلام [illegible] **من قوم**

كافرين [illegible] سلیمان [illegible]

[illegible]

[illegible] بلقیس [illegible]

[illegible] بلقیس [illegible] **قيل لها** [illegible] **ادخلي الصرح** [illegible]

[illegible] **فلما رأته** [illegible] بلقیس [illegible] **حسبته لجة** [illegible] **وكشفت**

[illegible] **عن ساقيها** [illegible] سلیمان [illegible] **قال** [illegible]

[illegible] **إنه** [illegible] **صرح ممرد** [illegible] **من قوارير** [illegible]

[illegible] سلیمان [illegible]

[illegible]

[illegible] سلیمان [illegible]

[illegible] بلقیس [illegible] **قالت رب إني ظلمت**

نفسي [illegible] سلیمان [illegible]

[illegible] **وأسلمت** [illegible] **مع سليمان** [illegible]

[illegible] **لله رب العالمين** [illegible]

[illegible] بلقیس [illegible] سلیمان [illegible]

[illegible] سلیمان [illegible] بلقیس [illegible]

[illegible] بلقیس [illegible]

[illegible] سلیمان [illegible] اسلام [illegible]

[illegible] سلیمان [illegible] اسلام [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] سلیمان [illegible]

[illegible] سلیمان [illegible]

[illegible] سلیمان [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] بسم الله الرحمن الرحیم [illegible] سلیمان [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا [illegible] إِلَىٰ ثَمُودَ [illegible] أَخَاهُمْ صَالِحًا [illegible]

اللَّهَ [illegible] فَإِذَا هُمْ [illegible] فَرِيقَانِ [illegible]

يَخْتَصِمُونَ [illegible]

[illegible]

[illegible] قَالَ [illegible]

[illegible] يَا قَوْمِ لِمَ تَسْتَعْجِلُونَ بِالسَّيِّئَةِ [illegible] قَبْلَ

الْحَسَنَةِ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] لَوْلَا تَسْتَغْفِرُونَ اللَّهَ [illegible]

لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ [illegible]

[illegible] قَالُوا اطَّيَّرْنَا بِكَ [illegible]

[illegible]

[illegible] وَبِمَن مَّعَكَ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] طَائِرُكُمْ عِندَ اللَّهِ [illegible]

[illegible]

[illegible] بَلْ أَنتُمْ قَوْمٌ تُفْتَنُونَ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] وَكَانَ فِي الْمَدِينَةِ [illegible]

تِسْعَةُ رَهْطٍ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] يُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ وَلَا يُصْلِحُونَ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] قَالُوا تَقَاسَمُوا بِاللَّهِ [illegible]

[illegible] لَنُبَيِّتَنَّهُ [illegible] وَأَهْلَهُ [illegible]

[illegible]

... باتفاق که شب بکشیم صالح را و اهل او را **ثُمَّ لَنَقُولَنَّ لِوَلِيِّهِ** پس هر آینه بگوییم با ولی صالح و او یعنی آنکس که طلب خون او کند [illegible]

... **مَا شَهِدْنَا** حاضر نبودیم [illegible] **مَهْلِكَ أَهْلِهِ** هلاک کردن [illegible] و در حفص بکسر لام خوانده [illegible]

[illegible] **وَإِنَّا لَصَادِقُونَ** [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] **وَمَكَرُوا مَكْرًا** [illegible] صالح را [illegible] **وَمَكَرْنَا مَكْرًا**

[illegible] **وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ** [illegible]

[illegible] ابن عباس [illegible]

[illegible]

[illegible] صالح [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] **فَانْظُرْ** پس بنگر ای بیننده **كَيْفَ كَانَ** چگونه بود

عَاقِبَةُ مَكْرِهِمْ سرانجام مکر ایشان **أَنَّا دَمَّرْنَاهُمْ** [illegible] **وَقَوْمَهُمْ** [illegible]

أَجْمَعِينَ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] **فَتِلْكَ بُيُوتُهُمْ** [illegible]

خَاوِيَةً [illegible] **بِمَا ظَلَمُوا** [illegible]

[illegible] **إِنَّ فِي ذَلِكَ** [illegible] **لَآيَةً**

لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ [illegible]

[illegible] ابن عباس [illegible]

[illegible]

[illegible]

وَأَنْجَيْنَا الَّذِينَ آمَنُوا [illegible] صالح **وَكَانُوا يَتَّقُونَ** [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] قوم لوط [illegible] **وَلُوطًا**

[illegible]

[illegible] **إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ** [illegible]

[illegible] **أَتَأْتُونَ الْفَاحِشَةَ** [illegible] **وَأَنْتُمْ تُبْصِرُونَ** [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] **أَئِنَّكُمْ لَتَأْتُونَ الرِّجَالَ** [illegible] **شَهْوَةً** [illegible] **مِنْ دُونِ النِّسَاءِ**

[illegible]

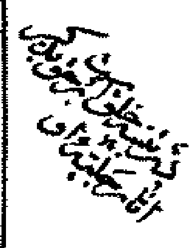
[illegible] **بَلْ أَنْتُمْ** [illegible] **قَوْمٌ تَجْهَلُونَ** [illegible]

[illegible]

[illegible] **الْعَشَرَاتِ**

التَّائِبِينَ [illegible] **فَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِ** [illegible]

انکه گفتند با یکدیگر **أَخْرِجُوا آلَ لُوطٍ** بیرون کنید کسانی که تابع لوط اند **مِنْ قَرْيَتِكُمْ** از قریه خود که سدوم است **إِنَّهُمْ** بدرستیکه ایشان **أُنَاسٌ**
يَتَطَهَّرُونَ مردمانی اند که پاکی میجویند از افعال ما [illegible]
[illegible] **فَأَنجَيْنَاهُ** پس نجات دادیم لوط را **وَأَهْلَهُ** و کسان او را یعنی دختران او **إِلَّا**
امْرَأَتَهُ مگر زن او را که **قَدَّرْنَاهَا** تقدیر کردیم [illegible] **مِنَ الْغَابِرِينَ** [illegible]
[illegible] **وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِم** و بباریدیم بر ایشان [illegible] **مَطَرًا** [illegible] **فَسَاءَ** پس بد [illegible]
مَطَرُ الْمُنذَرِينَ باران بیم کرده شدگان [illegible]
[illegible] **قُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ** بگو ستایش خدای راست [illegible] **وَسَلَامٌ عَلَىٰ عِبَادِهِ** و سلام بر بندگان او **الَّذِينَ اصْطَفَىٰ** که برگزید ایشان را
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] **آللَّهُ خَيْرٌ** [illegible]
[illegible] **أَمَّا يُشْرِكُونَ** [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] **أَمَّنْ خَلَقَ**
[illegible]
[illegible]
السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ [illegible] **وَأَنزَلَ لَكُم** [illegible]
مِّنَ السَّمَاءِ مَاءً [illegible] **فَأَنبَتْنَا بِهِ** [illegible] **حَدَائِقَ** [illegible]
ذَاتَ بَهْجَةٍ [illegible]
[illegible]
[illegible] **مَّا كَانَ لَكُمْ أَن تُنبِتُوا** [illegible] **شَجَرَهَا**
[illegible] **أَإِلَٰهٌ مَّعَ اللَّهِ** [illegible]
[illegible] **بَلْ هُمْ قَوْمٌ يَعْدِلُونَ** [illegible]
أَمَّن جَعَلَ الْأَرْضَ قَرَارًا [illegible]
[illegible] **وَجَعَلَ خِلَالَهَا** [illegible]
[illegible] **أَنْهَارًا** [illegible] **وَجَعَلَ لَهَا** [illegible] **رَوَاسِيَ** [illegible]
[illegible] **وَجَعَلَ بَيْنَ الْبَحْرَيْنِ** [illegible]
[illegible] **حَاجِزًا** [illegible] **أَإِلَٰهٌ مَّعَ اللَّهِ**
[illegible] **بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ** [illegible]
[illegible] **أَمَّن يُجِيبُ الْمُضْطَرَّ** [illegible]
[illegible] **إِذَا دَعَاهُ** [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] **وَيَكْشِفُ السُّوءَ** [illegible]
[illegible]

[illegible] **وَيَجْعَلُكُمْ** [illegible] **خُلَفَاءَ الْأَرْضِ** [illegible]

[illegible] **أَإِلَٰهٌ مَعَ اللَّهِ** [illegible]

قَلِيلًا مَا تَذَكَّرُونَ [illegible]

[illegible]

[illegible] **أَمَّنْ يَهْدِيكُمْ** [illegible] **فِي ظُلُمَاتِ الْبَرِّ وَالْبَحْرِ** [illegible]

[illegible]

[illegible] **وَمَنْ يُرْسِلُ الرِّيَاحَ** [illegible]

بُشْرًا [illegible] **بَيْنَ يَدَيْ رَحْمَتِهِ** [illegible]

[illegible]

أَإِلَٰهٌ مَعَ اللَّهِ [illegible] **تَعَالَى اللَّهُ**

عَمَّا يُشْرِكُونَ [illegible] **أَمَّنْ يَبْدَأُ الْخَلْقَ** [illegible]

[illegible] **ثُمَّ يُعِيدُهُ** [illegible]

[illegible] **وَمَنْ يَرْزُقُكُمْ** [illegible]

مِنَ السَّمَاءِ [illegible] **وَالْأَرْضِ** [illegible] **أَإِلَٰهٌ مَعَ اللَّهِ** [illegible]

[illegible] **قُلْ هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ** [illegible] **إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ** [illegible]

[illegible]

[illegible] **قُلْ لَا يَعْلَمُ** [illegible] **مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ** [illegible]

[illegible] **الْغَيْبَ** [illegible] **إِلَّا اللَّهُ** [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] **وَمَا يَشْعُرُونَ** [illegible] **أَيَّانَ يُبْعَثُونَ** [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] **بَلِ ادَّارَكَ عِلْمُهُمْ** [illegible]

فِي الْآخِرَةِ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] **بَلْ هُمْ فِي شَكٍّ مِنْهَا** [illegible]

[illegible] **بَلْ هُمْ مِنْهَا عَمُونَ** [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] وقال الذين كفروا [illegible] أإذا كنا ترابا وآباؤنا [illegible] أئنا لمخرجون [illegible]

لقد وعدنا هذا نحن وآباؤنا من قبل [illegible] إن هذا إلا أساطير الأولين [illegible]

قل سيروا في الأرض فانظروا كيف كان عاقبة المجرمين [illegible]

ولا تحزن عليهم ولا تكن في ضيق مما يمكرون [illegible]

ويقولون متى هذا الوعد إن كنتم صادقين [illegible]

قل عسى أن يكون ردف لكم بعض الذي تستعجلون [illegible]

وإن ربك لذو فضل على الناس ولكن أكثرهم لا يشكرون [illegible]

وإن ربك ليعلم ما تكن صدورهم وما يعلنون [illegible]

وما من غائبة في السماء والأرض إلا في كتاب مبين [illegible]

إن هذا القرآن يقص على بني إسرائيل أكثر الذي هم فيه يختلفون [illegible]

وإنه لهدى ورحمة للمؤمنين [illegible]

إن ربك يقضي بينهم بحكمه وهو العزيز العليم [illegible]

... [illegible] ...

فَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ ... [illegible] ...

إِنَّكَ عَلَى الْحَقِّ الْمُبِينِ ... [illegible] ...

... إِنَّكَ لَا تُسْمِعُ الْمَوْتَىٰ ... [illegible] ...

وَلَا تُسْمِعُ الصُّمَّ الدُّعَاءَ ... إِذَا وَلَّوْا مُدْبِرِينَ ... [illegible] ...

وَمَا أَنتَ بِهَادِي الْعُمْيِ عَن ضَلَالَتِهِمْ ... [illegible] ...

إِن تُسْمِعُ إِلَّا مَن يُؤْمِنُ بِآيَاتِنَا فَهُم مُّسْلِمُونَ ... [illegible] ...

وَإِذَا وَقَعَ الْقَوْلُ عَلَيْهِمْ ... [illegible] ...

أَخْرَجْنَا لَهُمْ دَابَّةً مِّنَ الْأَرْضِ تُكَلِّمُهُمْ أَنَّ النَّاسَ كَانُوا بِآيَاتِنَا لَا يُوقِنُونَ ... [illegible] ...

[illegible]

وَيَوْمَ نَحْشُرُ مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ فَوْجًا مِمَّنْ يُكَذِّبُ بِآيَاتِنَا فَهُمْ يُوزَعُونَ

[illegible]

حَتَّى إِذَا جَاءُوا قَالَ أَكَذَّبْتُمْ بِآيَاتِي وَلَمْ تُحِيطُوا بِهَا عِلْمًا أَمَّاذَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ

[illegible]

وَوَقَعَ الْقَوْلُ عَلَيْهِمْ بِمَا ظَلَمُوا فَهُمْ لَا يَنْطِقُونَ

[illegible]

[illegible] الیوم نختم علی افواههم [illegible]

[illegible] ألم يروا انا جعلنا الليل [illegible]

[illegible] ليسكنوا فيه [illegible] والنهار مبصرا [illegible]

[illegible]

[illegible] ان في ذلك [illegible] لآيات [illegible]

لقوم يؤمنون [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ويوم ينفخ في الصور [illegible]

ففزع [illegible] من في السموات [illegible] ومن في الارض [illegible]

[illegible]

[illegible] الا من شاء الله [illegible] وكل اتوه [illegible]

داخرين [illegible] وترى الجبال [illegible] تحسبها [illegible] جامدة [illegible]

[illegible] تمر مر السحاب [illegible]

[illegible]

صُنْعَ اللَّهِ مصدر است مؤکد [illegible] جمله متقدمه است [illegible] ای یوم ینفخ فی الصور [illegible] الَّذِي أَتْقَنَ كُلَّ شَيْءٍ [illegible] إِنَّهُ خَبِيرٌ [illegible] بِمَا تَفْعَلُونَ [illegible]

مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ [illegible] فَلَهُ خَيْرٌ مِنْهَا [illegible]

[illegible] لا اله الا الله [illegible] از امام زین العابدین [illegible] لا اله الا الله وحده لا شریک له [illegible]

[illegible] وَهُمْ مِنْ فَزَعٍ يَوْمَئِذٍ آمِنُونَ [illegible]

وَمَنْ جَاءَ بِالسَّيِّئَةِ [illegible] فَكُبَّتْ وُجُوهُهُمْ فِي النَّارِ [illegible] هَلْ تُجْزَوْنَ إِلَّا مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ [illegible]

[illegible] حدثنا الحاکم ابو القاسم عبد الله الحسکانی قال اخبرنا [illegible] عن ابی عبد الله [illegible] قال رسول الله یا علی [illegible]

[illegible] إِنَّمَا أُمِرْتُ أَنْ أَعْبُدَ رَبَّ هَذِهِ الْبَلْدَةِ [illegible] وَلَهُ كُلُّ شَيْءٍ [illegible] وَأُمِرْتُ أَنْ أَكُونَ مِنَ الْمُسْلِمِينَ [illegible] وَأَنْ أَتْلُوَ الْقُرْآنَ [illegible] فَمَنِ اهْتَدَى فَإِنَّمَا يَهْتَدِي لِنَفْسِهِ [illegible]

[illegible] وَمَن ضَلَّ فَقُلْ إِنَّمَا أَنَا مِنَ الْمُنذِرِينَ [illegible]

[illegible] وَقُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ [illegible] سَيُرِيكُمْ [illegible] آيَاتِهِ [illegible] فَتَعْرِفُونَهَا [illegible] وَمَا رَبُّكَ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ [illegible]

سورة القصص

[illegible]

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

طسم [illegible]

[illegible] تِلْكَ [illegible] آيَاتُ الْكِتَابِ الْمُبِينِ [illegible]

[illegible] نَتْلُوا عَلَيْكَ [illegible] مِن نَّبَإِ مُوسَىٰ وَفِرْعَوْنَ [illegible] بِالْحَقِّ [illegible] لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ [illegible] إِنَّ فِرْعَوْنَ عَلَا فِي الْأَرْضِ [illegible]

وَجَعَلَ [illegible] أَهْلَهَا [illegible] شِيَعًا [illegible]

[illegible] يَسْتَضْعِفُ طَائِفَةً مِّنْهُمْ [illegible]

[illegible] يُذَبِّحُ أَبْنَاءَهُمْ [illegible]

[illegible] وَيَسْتَحْيِي [illegible] نِسَاءَهُمْ [illegible] إِنَّهُ كَانَ مِنَ [illegible]

الْمُفْسِدِينَ [illegible]

[illegible] وَنُرِيدُ [illegible] أَن نَّمُنَّ [illegible] عَلَى الَّذِينَ اسْتُضْعِفُوا [illegible]

[illegible] فِي الْأَرْضِ [illegible] وَنَجْعَلَهُمْ

وکرداننده ایشانرا أئمة پیشوایان [illegible] ونجعلهم الوارثین وکرداننده ایشانرا وارثان [illegible]

ونمکن لهم [illegible] فی الارض [illegible]

[illegible] ونری فرعون وهامان [illegible] وجنودهما [illegible] منهم

[illegible] ما کانوا یحذرون [illegible]

[illegible]

[illegible] واوحینا [illegible] الی ام موسی [illegible] ان

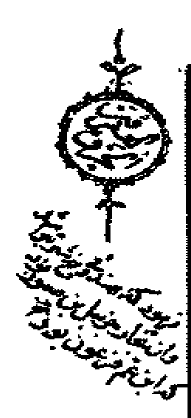
ارضعیه [illegible] فاذا خفت علیه [illegible] فالقیه

[illegible] فی الیم [illegible]

[illegible] ولا تخافی [illegible] ولا تحزنی [illegible] انا رادوه [illegible]

[illegible] الیک [illegible] وجاعلوه [illegible] من المرسلین

[illegible]

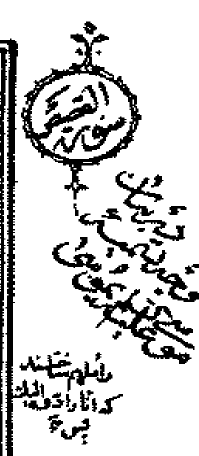
[illegible]

... فَالْتَقَطَهُ آلُ فِرْعَوْنَ ... لِيَكُونَ لَهُمْ عَدُوًّا وَحَزَنًا ... [illegible]

... إِنَّ فِرْعَوْنَ وَهَامَانَ وَجُنُودَهُمَا كَانُوا خَاطِئِينَ ... [illegible]

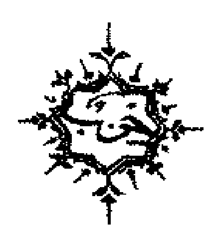
... وَقَالَتِ امْرَأَتُ فِرْعَوْنَ ... قُرَّتُ عَيْنٍ لِي ... وَلَكَ ... [illegible]

... لَا تَقْتُلُوهُ عَسَىٰ أَنْ يَنْفَعَنَا أَوْ نَتَّخِذَهُ وَلَدًا ... وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ... [illegible]

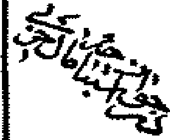

قُرَّتُ عَیْنٍ لِّیْ وَلَکَ لَا تَقْتُلُوْہُ عَسٰٓی اَنْ یَّنْفَعَنَآ اَوْ نَتَّخِذَہٗ وَلَدًا وَّھُمْ لَا یَشْعُرُوْنَ

وَاَصْبَحَ فُؤَادُ اُمِّ مُوْسٰی فٰرِغًا اِنْ کَادَتْ لَتُبْدِیْ بِہٖ لَوْلَآ اَنْ رَّبَطْنَا عَلٰی قَلْبِھَا لِتَکُوْنَ مِنَ الْمُؤْمِنِیْنَ

وَقَالَتْ لِاُخْتِہٖ قُصِّیْہِ فَبَصُرَتْ بِہٖ عَنْ جُنُبٍ وَّھُمْ لَا یَشْعُرُوْنَ وَحَرَّمْنَا عَلَیْہِ الْمَرَاضِعَ مِنْ قَبْلُ فَقَالَتْ ھَلْ اَدُلُّکُمْ عَلٰٓی اَھْلِ بَیْتٍ یَّکْفُلُوْنَہٗ لَکُمْ وَھُمْ لَہٗ نٰصِحُوْنَ

فَرَدَدْنٰہُ اِلٰٓی اُمِّہٖ کَیْ تَقَرَّ عَیْنُھَا وَلَا تَحْزَنَ وَلِتَعْلَمَ اَنَّ وَعْدَ اللّٰہِ حَقٌّ وَّلٰکِنَّ اَکْثَرَھُمْ لَا یَعْلَمُوْنَ

وَلَمَّا بَلَغَ اَشُدَّہٗ وَاسْتَوٰٓی اٰتَیْنٰہُ حُکْمًا وَّعِلْمًا

وكذلك ... نجزي المحسنين ... ودخل المدينة ... على حين غفلة ... من أهلها ...

فوجد فيها ... رجلين يقتتلان ... هذا من شيعته ... وهذا ... من عدوه ... فاستغاثه ... الذي من شيعته ... على الذي من عدوه ...

فوكزه موسى ... فقضى عليه ... قال ... هذا ... من عمل الشيطان ... إنه عدو ... مضل ... مبين ...

قال رب ... إني ظلمت نفسي ... فاغفر لي ... فغفر له ... إنه هو الغفور ... الرحيم

سورة القصص

قَالَ رَبِّ بِمَا أَنْعَمْتَ عَلَيَّ فَلَنْ أَكُونَ ظَهِيرًا لِلْمُجْرِمِينَ

فَأَصْبَحَ فِي الْمَدِينَةِ خَائِفًا يَتَرَقَّبُ

فَإِذَا الَّذِي اسْتَنْصَرَهُ بِالْأَمْسِ يَسْتَصْرِخُهُ

قَالَ لَهُ مُوسَىٰ إِنَّكَ لَغَوِيٌّ مُبِينٌ

فَلَمَّا أَنْ أَرَادَ أَنْ يَبْطِشَ بِالَّذِي هُوَ عَدُوٌّ لَهُمَا

قَالَ يَا مُوسَىٰ أَتُرِيدُ أَنْ تَقْتُلَنِي كَمَا قَتَلْتَ نَفْسًا بِالْأَمْسِ

إِنْ تُرِيدُ إِلَّا أَنْ تَكُونَ جَبَّارًا فِي الْأَرْضِ

فِي الْأَرْضِ [illegible] وَمَا تُرِيدُ أَنْ تَكُونَ مِنَ الْمُصْلِحِينَ [illegible]

[illegible]

وَجَاءَ رَجُلٌ [illegible] مِنْ أَقْصَا الْمَدِينَةِ [illegible] يَسْعَىٰ [illegible]

[illegible] قَالَ يَا مُوسَىٰ إِنَّ الْمَلَأَ [illegible] يَأْتَمِرُونَ بِكَ لِيَقْتُلُوكَ [illegible] فَاخْرُجْ [illegible] إِنِّي لَكَ مِنَ النَّاصِحِينَ [illegible]

[illegible] فَخَرَجَ [illegible] مِنْهَا [illegible] خَائِفًا [illegible] يَتَرَقَّبُ [illegible]

[illegible] قَالَ رَبِّ [illegible] نَجِّنِي [illegible] مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ [illegible]

[illegible] وَلَمَّا تَوَجَّهَ [illegible] تِلْقَاءَ مَدْيَنَ [illegible]

[illegible] قَالَ عَسَىٰ رَبِّي أَنْ يَهْدِيَنِي سَوَاءَ السَّبِيلِ [illegible]

[illegible] وَلَمَّا وَرَدَ [illegible] مَاءَ مَدْيَنَ [illegible]

وَجَدَ عَلَيْهِ [illegible] أُمَّةً مِنَ النَّاسِ [illegible] يَسْقُونَ [illegible] وَوَجَدَ [illegible] مِنْ دُونِهِمُ امْرَأَتَيْنِ [illegible] تَذُودَانِ [illegible]

[illegible] قَالَ [illegible] مَا خَطْبُكُمَا [illegible]

[illegible] قَالَتَا [illegible] لَا نَسْقِي [illegible] حَتَّىٰ يُصْدِرَ الرِّعَاءُ [illegible]

وَأَبُونَا شَيْخٌ كَبِيرٌ [illegible]

[illegible]

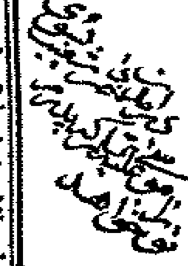

[illegible] فسقى [illegible] لهما [illegible]

[illegible] ثم تولى الى الظل [illegible]

فقال رب [illegible] انى لما انزلت الى [illegible] من خير فقير [illegible]

[illegible]

[illegible] فجاءته احديهما [illegible] تمشى على استحياء [illegible]

[illegible] قالت ان ابى يدعوك ليجزيك اجر ما سقيت لنا [illegible]

[illegible] فلما جاءه وقص عليه القصص قال لا تخف نجوت من القوم الظالمين [illegible]

[illegible] قالت احديهما [illegible]

يا ابت استاجره [illegible] ان خير من استاجرت القوى الامين [illegible]

[illegible]

[illegible]

... خاتم النبیین ... [illegible]

... قال انی ارید ان انکحک احدی ابنتی هاتین ... [illegible]

... علی ان تاجرنی ... ثمانی حجج ... [illegible]

... فان اتممت عشرا فمن عندک ... [illegible]

... وما ارید ان اشق علیک ... ستجدنی ان شاء الله من الصالحین ... [illegible]

... قال ذلک بینی وبینک ایما الاجلین قضیت فلا عدوان علی ... [illegible]

... والله علی ما نقول وکیل ... [illegible]

[illegible]

فَلَمَّا قَضَىٰ مُوسَى الْأَجَلَ [illegible] وَسَارَ بِأَهْلِهِ [illegible] آنَسَ مِن جَانِبِ الطُّورِ نَارًا [illegible] قَالَ لِأَهْلِهِ [illegible] امْكُثُوا [illegible] إِنِّي آنَسْتُ نَارًا [illegible] لَّعَلِّي آتِيكُم [illegible] مِّنْهَا بِخَبَرٍ [illegible] أَوْ جَذْوَةٍ مِّنَ النَّارِ [illegible] لَعَلَّكُمْ تَصْطَلُونَ [illegible] فَلَمَّا أَتَاهَا [illegible] نُودِيَ [illegible] مِن شَاطِئِ الْوَادِ الْأَيْمَنِ [illegible] فِي الْبُقْعَةِ الْمُبَارَكَةِ [illegible] مِنَ الشَّجَرَةِ [illegible] أَن يَا مُوسَىٰ [illegible] إِنِّي أَنَا اللَّهُ

[illegible] رب العالمین [illegible]

[illegible]

[illegible] وان الق عصاك [illegible] فلما رآها [illegible] تهتز [illegible] كأنها جان [illegible]

[illegible] ولى [illegible] مدبرا [illegible] ولم يعقب [illegible]

[illegible] يا موسى اقبل [illegible] ولا تخف [illegible] انك [illegible] من الآمنين

[illegible]

[illegible] اسلك يدك [illegible] في جيبك [illegible] تخرج بيضاء [illegible]

[illegible] من غير سوء [illegible] واضمم اليك جناحك [illegible]

[illegible] من الرهب [illegible]

[illegible] فذانك [illegible] برهانان [illegible] من ربك [illegible]

[illegible] الى فرعون وملائه [illegible]

[illegible] انهم كانوا قوما فاسقين [illegible]

[illegible]

قَالَ رَبِّ إِنِّي قَتَلْتُ مِنْهُمْ نَفْسًا فَأَخَافُ أَنْ يَقْتُلُونِ

وَأَخِي هَارُونُ هُوَ أَفْصَحُ مِنِّي لِسَانًا فَأَرْسِلْهُ مَعِيَ رِدْءًا يُصَدِّقُنِي إِنِّي أَخَافُ أَنْ يُكَذِّبُونِ

قَالَ سَنَشُدُّ عَضُدَكَ بِأَخِيكَ وَنَجْعَلُ لَكُمَا سُلْطَانًا فَلَا يَصِلُونَ إِلَيْكُمَا بِآيَاتِنَا أَنْتُمَا وَمَنِ اتَّبَعَكُمَا الْغَالِبُونَ

فَلَمَّا جَاءَهُمْ مُوسَىٰ بِآيَاتِنَا بَيِّنَاتٍ قَالُوا مَا هَٰذَا إِلَّا سِحْرٌ مُفْتَرًى وَمَا سَمِعْنَا بِهَٰذَا فِي آبَائِنَا الْأَوَّلِينَ

وَقَالَ مُوسَىٰ رَبِّي أَعْلَمُ بِمَنْ جَاءَ بِالْهُدَىٰ مِنْ عِنْدِهِ وَمَنْ تَكُونُ لَهُ عَاقِبَةُ الدَّارِ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الظَّالِمُونَ

وَقَالَ فِرْعَوْنُ يَا أَيُّهَا الْمَلَأُ مَا عَلِمْتُ لَكُمْ مِنْ إِلَٰهٍ غَيْرِي

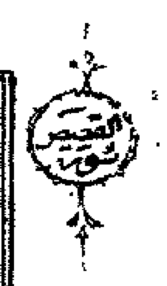
فَأَوْقِدْ لِي يَا هَامَانُ عَلَى الطِّينِ فَاجْعَل لِّي صَرْحًا لَّعَلِّي أَطَّلِعُ إِلَىٰ إِلَٰهِ مُوسَىٰ وَإِنِّي لَأَظُنُّهُ مِنَ الْكَاذِبِينَ

وَاسْتَكْبَرَ هُوَ وَجُنُودُهُ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَظَنُّوا أَنَّهُمْ إِلَيْنَا لَا يُرْجَعُونَ

فَأَخَذْنَاهُ وَجُنُودَهُ فَنَبَذْنَاهُمْ فِي الْيَمِّ فَانظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الظَّالِمِينَ

وَجَعَلْنَاهُمْ أَئِمَّةً يَدْعُونَ إِلَى النَّارِ وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ لَا يُنصَرُونَ

وَأَتْبَعْنَاهُمْ فِي هَٰذِهِ الدُّنْيَا لَعْنَةً وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ هُم مِّنَ الْمَقْبُوحِينَ

[illegible]

وَلَقَدْ آتَيْنَا بتحقیق که دادیم مُوسَى الْكِتَابَ موسی را توریت مِنْ بَعْدِ مَا از پس آنکه أَهْلَكْنَا الْقُرُونَ الْأُولَى [illegible]

[illegible] قوم نوح و هود و صالح و لوط علیهم السلام [illegible]

[illegible] فرعون [illegible] بَصَائِرَ [illegible] لِلنَّاسِ [illegible]

[illegible] وَهُدًى [illegible]

[illegible] وَرَحْمَةً [illegible]

لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ [illegible]

[illegible]

[illegible] وَمَا كُنتَ [illegible] بِجَانِبِ الْغَرْبِيِّ [illegible] إِذْ قَضَيْنَا [illegible] إِلَىٰ مُوسَى الْأَمْرَ [illegible]

[illegible] وَمَا كُنتَ [illegible] مِنَ الشَّاهِدِينَ [illegible]

[illegible] وَلَٰكِنَّا [illegible] أَنشَأْنَا [illegible] قُرُونًا [illegible]

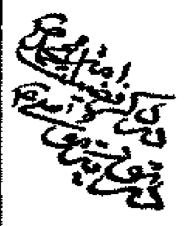
[illegible] فَتَطَاوَلَ [illegible] عَلَيْهِمُ الْعُمُرُ [illegible]

[illegible]

[illegible] وَمَا كُنتَ ثَاوِيًا [illegible] فِي أَهْلِ مَدْيَنَ [illegible]

تَتْلُو عَلَيْهِمْ [illegible] آيَاتِنَا [illegible] وَلَٰكِنَّا كُنَّا مُرْسِلِينَ [illegible] وَمَا كُنتَ بِجَانِبِ الطُّورِ [illegible]

إِذْ نَادَيْنَا [illegible]

[illegible] وَلَٰكِن رَّحْمَةً [illegible]

مِّن رَّبِّكَ [illegible] لِتُنذِرَ [illegible]

قَوْمًا مَّا أَتَاهُم [illegible] مِّن نَّذِيرٍ [illegible] مِّن قَبْلِكَ [illegible]

[illegible] لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ [illegible]

[illegible] وَلَوْلَا أَن تُصِيبَهُم [illegible] مُّصِيبَةٌ بِمَا قَدَّمَتْ [illegible]

أَيْدِيهِمْ [illegible] فَيَقُولُوا [illegible] رَبَّنَا [illegible]

لَوْلَا أَرْسَلْتَ إِلَيْنَا رَسُولًا [illegible] فَنَتَّبِعَ آيَاتِكَ [illegible]

وَنَكُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ [illegible]

[illegible] فَلَمَّا جَاءَهُمُ الْحَقُّ مِنْ عِنْدِنَا قَالُوا لَوْلَا أُوتِيَ مِثْلَ مَا أُوتِيَ مُوسَىٰ [illegible] أَوَلَمْ يَكْفُرُوا بِمَا أُوتِيَ مُوسَىٰ مِنْ قَبْلُ [illegible] قَالُوا سِحْرَانِ تَظَاهَرَا [illegible] وَقَالُوا إِنَّا بِكُلٍّ كَافِرُونَ [illegible] قُلْ فَأْتُوا بِكِتَابٍ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ هُوَ أَهْدَىٰ مِنْهُمَا أَتَّبِعْهُ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ [illegible] فَإِنْ لَمْ يَسْتَجِيبُوا لَكَ فَاعْلَمْ أَنَّمَا يَتَّبِعُونَ أَهْوَاءَهُمْ [illegible] وَمَنْ أَضَلُّ مِمَّنِ اتَّبَعَ هَوَاهُ بِغَيْرِ هُدًى مِنَ اللَّهِ [illegible] إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ [illegible] وَلَقَدْ وَصَّلْنَا لَهُمُ الْقَوْلَ [illegible] لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ [illegible] الَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِهِ هُمْ بِهِ يُؤْمِنُونَ [illegible] وَإِذَا يُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ قَالُوا آمَنَّا بِهِ إِنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّنَا [illegible] إِنَّا كُنَّا [illegible]

كنا من قبله مسلمين [illegible]

أولئك يؤتون أجرهم مرتين بما صبروا [illegible]

ويدرءون بالحسنة السيئة [illegible]

ومما رزقناهم ينفقون [illegible]

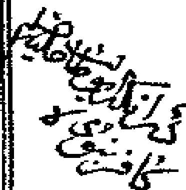
وإذا سمعوا اللغو أعرضوا عنه وقالوا لنا أعمالنا ولكم أعمالكم [illegible]

سلام عليكم [illegible]

لا نبتغي الجاهلين [illegible]

إنك لا تهدي من أحببت [illegible]

ولكن الله يهدي من يشاء وهو أعلم بالمهتدين [illegible]

[illegible] **وَقَالُوا** [illegible] **إِن نَّتَّبِعِ الْهُدَىٰ** [illegible] **مَعَكَ** [illegible] **نُتَخَطَّفْ** [illegible] **مِنْ أَرْضِنَا** [illegible] **أَوَلَمْ نُمَكِّن** [illegible] **لَّهُمْ** [illegible] **حَرَمًا آمِنًا** [illegible] **يُجْبَىٰ إِلَيْهِ** [illegible] **ثَمَرَاتُ كُلِّ شَيْءٍ** [illegible] **رِّزْقًا** [illegible] **مِّن لَّدُنَّا** [illegible] **وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ** [illegible] **لَا يَعْلَمُونَ** [illegible] **وَكَمْ أَهْلَكْنَا** [illegible] **مِن قَرْيَةٍ** [illegible] **بَطِرَتْ** [illegible] **مَعِيشَتَهَا** [illegible] **فَتِلْكَ** [illegible] **مَسَاكِنُهُمْ** [illegible] **لَمْ تُسْكَن مِّن بَعْدِهِمْ** [illegible] **إِلَّا قَلِيلًا** [illegible]

سورة القصص

سکونت کنند [illegible] باشد [illegible] ساکن شوند [illegible] ایشان

وَكُنَّا نَحْنُ الْوَارِثِينَ [illegible] ایشان [illegible]

[illegible] باشد [illegible]

[illegible] **وَمَا كَانَ رَبُّكَ مُهْلِكَ الْقُرَىٰ** [illegible]

[illegible] **حَتَّىٰ يَبْعَثَ فِي أُمِّهَا** [illegible]

[illegible] **رَسُولًا يَتْلُو عَلَيْهِمْ** [illegible] **آيَاتِنَا** [illegible]

[illegible]

[illegible] **وَمَا كُنَّا مُهْلِكِي الْقُرَىٰ** [illegible] **إِلَّا وَأَهْلُهَا ظَالِمُونَ**

[illegible]

[illegible]

وَمَا أُوتِيتُمْ مِنْ شَيْءٍ [illegible] **فَمَتَاعُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا** [illegible]

وَزِينَتُهَا [illegible] **وَمَا عِنْدَ اللَّهِ** [illegible]

[illegible] **خَيْرٌ** [illegible] **وَأَبْقَىٰ** [illegible]

[illegible] **أَفَلَا تَعْقِلُونَ** [illegible] ابو جهل

[illegible] ابو جهل [illegible]

[illegible] **أَفَمَنْ وَعَدْنَاهُ** [illegible] **وَعْدًا حَسَنًا** [illegible]

[illegible] **فَهُوَ لَاقِيهِ** [illegible]

[illegible]

[illegible] **كَمَنْ مَتَّعْنَاهُ** [illegible] **مَتَاعَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا**

[illegible]

[illegible] **ثُمَّ هُوَ** [illegible] **يَوْمَ الْقِيَامَةِ** [illegible] **مِنَ الْمُحْضَرِينَ** [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ابن عباس [illegible]

[illegible] **وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ** [illegible] یوم القیمة [illegible]

[illegible] **فَيَقُولُ** [illegible] **أَيْنَ شُرَكَائِيَ الَّذِينَ كُنْتُمْ تَزْعُمُونَ** [illegible]

[illegible] **قَالَ الَّذِينَ حَقَّ** [illegible]

[illegible] **عَلَيْهِمُ الْقَوْلُ** [illegible]

[illegible] **رَبَّنَا** [illegible] **هَٰؤُلَاءِ الَّذِينَ** [illegible] **أَغْوَيْنَا** [illegible]

[illegible] **أَغْوَيْنَاهُمْ كَمَا غَوَيْنَا** [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ان الله وعدکم وعد الحق ووعدتکم فاخلفتکم وما کان لی علیکم من سلطان

الا ان دعوتکم فاستجبتم لی فلا تلومونی ولوموا انفسکم [illegible]

[illegible]

[illegible] **تَبَرَّأْنَا إِلَيْكَ** [illegible]

[illegible]

مَا كَانُوا [illegible] **إِيَّانَا يَعْبُدُونَ** [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] **وَقِيلَ ادْعُوا شُرَكَاءَكُمْ** [illegible]

منع خاطفی [illegible] معیشتها

[illegible] اغوینا [illegible]

[illegible]

[illegible] فَدَعَوْهُمْ [illegible] فَلَمْ يَسْتَجِيبُوا لَهُمْ [illegible]
وَرَأَوُا الْعَذَابَ [illegible] لَوْ أَنَّهُمْ [illegible] كَانُوا
يَهْتَدُونَ [illegible]
[illegible] وَيَوْمَ
يُنَادِيهِمْ [illegible]
[illegible] فَيَقُولُ [illegible] مَاذَا أَجَبْتُمُ الْمُرْسَلِينَ [illegible]
فَعَمِيَتْ [illegible] عَلَيْهِمُ الْأَنْبَاءُ [illegible] يَوْمَئِذٍ [illegible]
[illegible]
[illegible] فَأَمَّا مَنْ تَابَ [illegible] وَآمَنَ [illegible]
وَعَمِلَ صَالِحًا [illegible] فَعَسَىٰ أَنْ يَكُونَ [illegible] مِنَ الْمُفْلِحِينَ [illegible]
[illegible]
وَرَبُّكَ [illegible] يَخْلُقُ [illegible] مَا يَشَاءُ [illegible] وَيَخْتَارُ [illegible] مَا كَانَ لَهُمُ
الْخِيَرَةُ [illegible]
[illegible] سُبْحَانَ اللَّهِ [illegible] وَتَعَالَىٰ [illegible] عَمَّا يُشْرِكُونَ
[illegible] وَرَبُّكَ يَعْلَمُ [illegible] مَا تُكِنُّ صُدُورُهُمْ [illegible]
[illegible] وَمَا يُعْلِنُونَ [illegible]
وَهُوَ اللَّهُ [illegible] لَا إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ [illegible] لَهُ الْحَمْدُ [illegible] فِي
الْأُولَىٰ وَالْآخِرَةِ [illegible]
[illegible] وَلَهُ
الْحُكْمُ [illegible]
وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ [illegible]

[illegible] قُلْ [illegible] أَرَأَيْتُمْ [illegible]

إِنْ جَعَلَ اللَّهُ عَلَيْكُمُ اللَّيْلَ سَرْمَدًا إِلَىٰ يَوْمِ الْقِيَامَةِ [illegible]

مَنْ إِلَٰهٌ غَيْرُ اللَّهِ يَأْتِيكُمْ بِضِيَاءٍ [illegible]

أَفَلَا تَسْمَعُونَ [illegible]

[illegible] قُلْ أَرَأَيْتُمْ [illegible]

إِنْ جَعَلَ اللَّهُ عَلَيْكُمُ النَّهَارَ سَرْمَدًا إِلَىٰ يَوْمِ الْقِيَامَةِ [illegible]

مَنْ إِلَٰهٌ غَيْرُ اللَّهِ يَأْتِيكُمْ بِلَيْلٍ [illegible]

تَسْكُنُونَ فِيهِ [illegible] أَفَلَا تُبْصِرُونَ [illegible]

[illegible]

وَمِنْ رَحْمَتِهِ [illegible] جَعَلَ لَكُمُ [illegible]

اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ [illegible] لِتَسْكُنُوا فِيهِ [illegible] وَلِتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ [illegible]

وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ [illegible] فَيَقُولُ [illegible] أَيْنَ شُرَكَائِيَ [illegible]

الَّذِينَ كُنْتُمْ تَزْعُمُونَ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] وَنَزَعْنَا [illegible] مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ [illegible] شَهِيدًا [illegible]

[illegible]

[illegible] فَقُلْنَا [illegible] هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ [illegible]

فَعَلِمُوا أَنَّ الْحَقَّ لِلَّهِ [illegible] وَضَلَّ عَنْهُمْ [illegible]

[illegible] مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ [illegible]

[illegible]

[illegible] إِنَّ قَارُونَ كَانَ مِنْ قَوْمِ مُوسَىٰ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] فَبَغَىٰ [illegible] عَلَيْهِمْ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] وَآتَيْنَاهُ [illegible] مِنَ الْكُنُوزِ [illegible]

[illegible] مَا إِنَّ مَفَاتِحَهُ [illegible]

لَتَنُوءُ بِالْعُصْبَةِ [illegible] أُولِي الْقُوَّةِ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ابو زید [illegible] العصبة [illegible] جماعة کثیرة [illegible] عشرة [illegible]
[illegible] ابو صالح گفته که چهل [illegible] ابن عباس منقولست که از ثلثه تا عشره است [illegible]
[illegible] جمله موصوله [illegible]
[illegible] مفاتح [illegible]
[illegible]
[illegible] مفاتح [illegible]
إِذْ قَالَ لَهُ [illegible]
[illegible] **قَوْمُهُ** [illegible] **لَا تَفْرَحْ** [illegible]
[illegible] **إِنَّ اللَّهَ** [illegible] **لَا يُحِبُّ الْفَرِحِينَ** [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] **وَابْتَغِ** [illegible] **فِيمَا آتَاكَ اللَّهُ** [illegible]
[illegible] **الدَّارَ الْآخِرَةَ** [illegible]
[illegible] **وَلَا تَنْسَ** [illegible] **نَصِيبَكَ** [illegible] **مِنَ الدُّنْيَا** [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] **وَأَحْسِنْ** [illegible] **كَمَا أَحْسَنَ اللَّهُ إِلَيْكَ** [illegible]
[illegible] **وَلَا تَبْغِ الْفَسَادَ** [illegible]
[illegible] **فِي الْأَرْضِ** [illegible] **إِنَّ اللَّهَ** [illegible] **لَا يُحِبُّ الْمُفْسِدِينَ**
[illegible]
[illegible] **قَالَ** [illegible] **إِنَّمَا أُوتِيتُهُ** [illegible]
[illegible] **عَلَىٰ عِلْمٍ عِنْدِي** [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] **أَوَلَمْ يَعْلَمْ** [illegible] **أَنَّ اللَّهَ**
[illegible] **قَدْ أَهْلَكَ** [illegible] **مِنْ قَبْلِهِ** [illegible] **مِنَ الْقُرُونِ** [illegible] **مَنْ هُوَ**
أَشَدُّ مِنْهُ [illegible] **قُوَّةً** [illegible] **وَأَكْثَرُ جَمْعًا** [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] **وَلَا يُسْأَلُ** [illegible] **عَنْ ذُنُوبِهِمُ الْمُجْرِمُونَ** [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] **فَخَرَجَ** [illegible] **عَلَىٰ قَوْمِهِ** [illegible] **فِي زِينَتِهِ** [illegible]

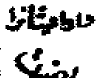
[illegible] قال الذين يريدون الحيوة الدنيا [illegible]

[illegible] يا ليت لنا مثل ما اوتي قارون [illegible] انه لذو حظ عظيم [illegible] وقال الذين اوتوا العلم [illegible]

[illegible] ويلكم [illegible] ثواب الله خير [illegible] لمن امن وعمل صالحا [illegible] ولا يلقيها [illegible] الا الصابرون [illegible]

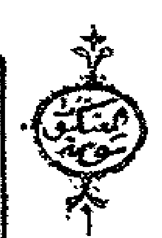
[illegible]

[illegible]

[illegible] فَخَسَفْنَا بِهِ وَبِدَارِهِ الْأَرْضَ [illegible] فَمَا كَانَ لَهُ مِنْ فِئَةٍ يَنْصُرُونَهُ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَمَا كَانَ مِنَ الْمُنْتَصِرِينَ [illegible] وَأَصْبَحَ الَّذِينَ تَمَنَّوْا مَكَانَهُ بِالْأَمْسِ [illegible] يَقُولُونَ وَيْكَأَنَّ اللَّهَ [illegible] يَبْسُطُ الرِّزْقَ [illegible] لِمَنْ يَشَاءُ [illegible] مِنْ عِبَادِهِ [illegible] وَيَقْدِرُ [illegible] لَوْلَا أَنْ مَنَّ اللَّهُ عَلَيْنَا [illegible] تَصْنَعُنَا [illegible] وَيْكَأَنَّهُ [illegible] تِلْكَ الدَّارُ الْآخِرَةُ [illegible] نَجْعَلُهَا لِلَّذِينَ لَا يُرِيدُونَ عُلُوًّا فِي الْأَرْضِ [illegible] وَلَا فَسَادًا [illegible] وَالْعَاقِبَةُ [illegible] لِلْمُتَّقِينَ [illegible] مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ [illegible] فَلَهُ خَيْرٌ مِنْهَا [illegible] وَمَنْ جَاءَ بِالسَّيِّئَةِ [illegible] فَلَا يُجْزَى الَّذِينَ عَمِلُوا السَّيِّئَاتِ إِلَّا مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ [illegible] إِنَّ الَّذِي فَرَضَ [illegible] عَلَيْكَ الْقُرْآنَ [illegible] لَرَادُّكَ [illegible] إِلَىٰ مَعَادٍ [illegible]

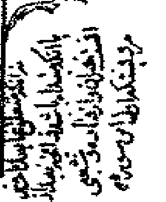

[illegible]

قُلْ … رَبِّي أَعْلَمُ مَنْ جَاءَ بِالْهُدَىٰ … وَمَنْ هُوَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ … وَمَا كُنتَ تَرْجُوا أَن يُلْقَىٰ إِلَيْكَ الْكِتَابُ إِلَّا رَحْمَةً مِّن رَّبِّكَ … فَلَا تَكُونَنَّ ظَهِيرًا لِّلْكَافِرِينَ … وَلَا يَصُدُّنَّكَ عَنْ آيَاتِ اللَّهِ بَعْدَ إِذْ أُنزِلَتْ إِلَيْكَ … وَادْعُ إِلَىٰ رَبِّكَ … وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُشْرِكِينَ … وَلَا تَدْعُ مَعَ اللَّهِ إِلَٰهًا آخَرَ … لَا إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ … كُلُّ شَيْءٍ هَالِكٌ إِلَّا وَجْهَهُ … لَهُ الْحُكْمُ … وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ

[illegible]

سورة العنكبوت … [illegible]

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

الم … [illegible]

کرده باشند و بحکمت [illegible] **احسب الناس** آیا پنداشتند مردمان **ان یترکوا** آنکه واگذاشته شوند **ان یقولوا** بآنکه گویند **آمنا** ایمان آوردیم [illegible] **وهم لا یفتنون** [illegible]

[illegible]

ولقد فتنا الذین من قبلهم [illegible]

فلیعلمن الله الذین صدقوا [illegible] **ولیعلمن الکاذبین** [illegible]

ام حسب الذین یعملون السیئات ان یسبقونا [illegible]

[illegible]

من کان یرجوا لقاء الله فان اجل الله لآت [illegible] **وهو السمیع العلیم** [illegible]

[illegible]

[illegible] وَمَنْ جَاهَدَ [illegible] فَإِنَّمَا يُجَاهِدُ [illegible] لِنَفْسِهِ [illegible] إِنَّ اللَّهَ لَغَنِيٌّ [illegible] عَنِ الْعَالَمِينَ [illegible] وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ [illegible] لَنُكَفِّرَنَّ عَنْهُمْ [illegible] سَيِّئَاتِهِمْ [illegible] وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ [illegible] أَحْسَنَ الَّذِي [illegible] كَانُوا يَعْمَلُونَ [illegible]

[illegible] وَوَصَّيْنَا الْإِنْسَانَ [illegible] بِوَالِدَيْهِ [illegible] حُسْنًا [illegible] وَإِنْ جَاهَدَاكَ [illegible] لِتُشْرِكَ بِي [illegible] مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ [illegible] فَلَا تُطِعْهُمَا [illegible] إِلَيَّ [illegible] مَرْجِعُكُمْ [illegible] فَأُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ [illegible]

[illegible] وَالَّذِينَ آمَنُوا [illegible] وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ [illegible] لَنُدْخِلَنَّهُمْ [illegible] فِي الصَّالِحِينَ [illegible]

[illegible] وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَقُولُ [illegible] آمَنَّا بِاللَّهِ [illegible] فَإِذَا أُوذِيَ [illegible] فِي اللَّهِ [illegible] جَعَلَ [illegible] فِتْنَةَ النَّاسِ [illegible] كَعَذَابِ اللَّهِ [illegible] وَلَئِنْ جَاءَ نَصْرٌ مِنْ رَبِّكَ [illegible] لَيَقُولُنَّ [illegible] إِنَّا كُنَّا مَعَكُمْ [illegible] أَوَلَيْسَ اللَّهُ [illegible] بِأَعْلَمَ [illegible] بِمَا فِي صُدُورِ الْعَالَمِينَ [illegible] وَلَيَعْلَمَنَّ اللَّهُ [illegible]

[illegible]

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلَّذِينَ آمَنُوا اتَّبِعُوا سَبِيلَنَا [illegible] وَلْنَحْمِلْ خَطَايَاكُمْ [illegible]

وَمَا هُمْ بِحَامِلِينَ مِنْ خَطَايَاهُمْ مِنْ شَيْءٍ إِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ [illegible]

[illegible] وَلَيَحْمِلُنَّ أَثْقَالَهُمْ [illegible] وَأَثْقَالًا مَعَ أَثْقَالِهِمْ [illegible] وَلَيُسْأَلُنَّ [illegible] يَوْمَ الْقِيَامَةِ عَمَّا كَانُوا يَفْتَرُونَ [illegible]

[illegible] وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَى قَوْمِهِ [illegible] فَلَبِثَ فِيهِمْ [illegible] أَلْفَ سَنَةٍ إِلَّا خَمْسِينَ عَامًا [illegible]

از اسلام

[illegible]

... فَأَخَذَهُمُ الطُّوفَانُ وَهُمْ ظَالِمُونَ ... [illegible]

... فَأَنْجَيْنَاهُ وَأَصْحَابَ السَّفِينَةِ ... [illegible]

... وَجَعَلْنَاهَا آيَةً لِلْعَالَمِينَ ... [illegible]

... وَإِبْرَاهِيمَ ... إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ ... [illegible]

... اعْبُدُوا اللَّهَ ... وَاتَّقُوهُ ... [illegible]

... ذَٰلِكُمْ خَيْرٌ لَكُمْ ... إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ... [illegible]

... إِنَّمَا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ ... أَوْثَانًا وَتَخْلُقُونَ إِفْكًا ... [illegible]

... إِنَّ الَّذِينَ تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ لَا يَمْلِكُونَ لَكُمْ ... رِزْقًا ... [illegible]

... فَابْتَغُوا عِنْدَ اللَّهِ الرِّزْقَ ... وَاعْبُدُوهُ ... وَاشْكُرُوا لَهُ ... إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ... [illegible]

... وَإِنْ تُكَذِّبُوا ... فَقَدْ كَذَّبَ ... أُمَمٌ مِنْ قَبْلِكُمْ ... [illegible]

... وَمَا عَلَى الرَّسُولِ إِلَّا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ ... [illegible]

... أَوَلَمْ يَرَوْا كَيْفَ يُبْدِئُ اللَّهُ الْخَلْقَ ... [illegible]

[illegible] ثم يعيده [illegible]

[illegible] إن ذلك على الله يسير [illegible]

[illegible] قل سيروا في الأرض [illegible] فانظروا [illegible] كيف بدأ الخلق [illegible] ثم الله [illegible] ينشئ النشأة الآخرة [illegible]

[illegible] إن الله [illegible] على كل شيء قدير [illegible]

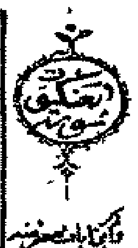
[illegible] يعذب من يشاء [illegible] ويرحم من يشاء [illegible] وإليه تقلبون [illegible]

[illegible] وما أنتم [illegible] بمعجزين [illegible] في الأرض [illegible] ولا في السماء [illegible]

[illegible] وما لكم [illegible] من دون الله [illegible] من ولي [illegible] ولا نصير [illegible]

[illegible] والذين كفروا [illegible] بآيات الله [illegible] ولقائه [illegible] أولئك [illegible] يئسوا من رحمتي [illegible]

[illegible] وأولئك لهم عذاب أليم [illegible]

[illegible] فَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِ [illegible] إِلَّا أَن قَالُوا اقْتُلُوهُ أَوْ حَرِّقُوهُ [illegible] فَأَنجَاهُ اللَّهُ مِنَ النَّارِ [illegible] إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ [illegible]

وَقَالَ إِنَّمَا اتَّخَذْتُم مِّن دُونِ اللَّهِ أَوْثَانًا مَّوَدَّةَ بَيْنِكُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا [illegible] ثُمَّ يَوْمَ الْقِيَامَةِ يَكْفُرُ بَعْضُكُم بِبَعْضٍ وَيَلْعَنُ بَعْضُكُم بَعْضًا [illegible] وَمَأْوَاكُمُ النَّارُ [illegible] وَمَا لَكُم مِّن نَّاصِرِينَ [illegible]

فَآمَنَ لَهُ لُوطٌ [illegible] وَقَالَ إِنِّي مُهَاجِرٌ إِلَىٰ رَبِّي [illegible] إِنَّهُ هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ [illegible]

وَوَهَبْنَا لَهُ إِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ [illegible] وَجَعَلْنَا فِي ذُرِّيَّتِهِ النُّبُوَّةَ وَالْكِتَابَ [illegible] وَآتَيْنَاهُ أَجْرَهُ فِي الدُّنْيَا [illegible] وَإِنَّهُ فِي الْآخِرَةِ لَمِنَ الصَّالِحِينَ [illegible] وَلُوطًا [illegible] إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ [illegible] إِنَّكُمْ لَتَأْتُونَ الْفَاحِشَةَ [illegible]

[illegible] مَا سَبَقَكُم بِهَا مِنْ أَحَدٍ مِّنَ الْعَالَمِينَ [illegible]

أَئِنَّكُمْ لَتَأْتُونَ الرِّجَالَ [illegible]

وَتَقْطَعُونَ السَّبِيلَ [illegible]

[illegible]

[illegible] وَتَأْتُونَ فِي نَادِيكُمُ الْمُنكَرَ [illegible]

[illegible] فَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِ [illegible] إِلَّا أَن قَالُوا ائْتِنَا بِعَذَابِ اللَّهِ إِن كُنتَ مِنَ الصَّادِقِينَ [illegible]

[illegible] قَالَ رَبِّ انصُرْنِي [illegible] عَلَى الْقَوْمِ الْمُفْسِدِينَ [illegible]

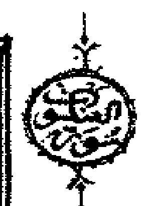
[illegible] وَلَمَّا جَاءَتْ رُسُلُنَا [illegible] إِبْرَاهِيمَ بِالْبُشْرَىٰ [illegible] قَالُوا [illegible] إِنَّا مُهْلِكُو [illegible] أَهْلِ هَٰذِهِ [illegible] إِنَّ أَهْلَهَا [illegible] كَانُوا ظَالِمِينَ [illegible] قَالَ [illegible] إِنَّ فِيهَا لُوطًا [illegible]

[illegible] قَالُوا [illegible] نَحْنُ أَعْلَمُ [illegible] بِمَن فِيهَا [illegible] لَنُنَجِّيَنَّهُ [illegible] وَأَهْلَهُ [illegible] إِلَّا امْرَأَتَهُ [illegible] كَانَتْ مِنَ الْغَابِرِينَ [illegible]

[illegible] وَلَمَّا أَن جَاءَتْ رُسُلُنَا لُوطًا [illegible] سِيءَ بِهِمْ [illegible] وَضَاقَ بِهِمْ ذَرْعًا [illegible]

[illegible] وَقَالُوا لَا تَخَفْ وَلَا تَحْزَنْ [illegible] إِنَّا مُنَجُّوكَ [illegible]

وَأَهْلَكَ إِلَّا امْرَأَتَكَ كَانَتْ مِنَ الْغَابِرِينَ [illegible] إِنَّا مُنزِلُونَ [illegible]

عَلٰى اَهْلِ هٰذِهِ الْقَرْيَةِ بر اهل این ده **رِجْزًا مِّنَ السَّمَآءِ** عذابی از آسمان یعنی سنگباران و نیز **بِمَا كَانُوْا يَفْسُقُوْنَ** بسبب آنکه بودند که بیرون شدند [illegible]

[illegible]

وَلَقَدْ تَّرَكْنَا مِنْهَآ [illegible] **اٰيَةًۢ بَيِّنَةً** [illegible] **لِّقَوْمٍ يَّعْقِلُوْنَ** [illegible]

[illegible] **وَاِلٰى مَدْيَنَ اَخَاهُمْ شُعَيْبًا** [illegible] **فَقَالَ** [illegible] **يٰقَوْمِ اعْبُدُوا اللّٰهَ** [illegible] **وَارْجُوا الْيَوْمَ الْاٰخِرَ** [illegible]

وَلَا تَعْثَوْا فِي الْاَرْضِ مُفْسِدِيْنَ [illegible]

فَكَذَّبُوْهُ [illegible] **فَاَخَذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ** [illegible] **فَاَصْبَحُوْا فِيْ دَارِهِمْ جٰثِمِيْنَ** [illegible]

[illegible] **وَعَادًا وَّثَمُوْدَا۟** [illegible] **وَقَدْ تَّبَيَّنَ لَكُمْ مِّنْ مَّسٰكِنِهِمْ** [illegible]

[illegible] **وَزَيَّنَ لَهُمُ الشَّيْطٰنُ اَعْمَالَهُمْ** [illegible] **فَصَدَّهُمْ عَنِ السَّبِيْلِ** [illegible]

وَكَانُوْا مُسْتَبْصِرِيْنَ [illegible]

[illegible] **وَقَارُوْنَ وَفِرْعَوْنَ وَهَامٰنَ** [illegible] **وَلَقَدْ جَآءَهُمْ مُّوْسٰى بِالْبَيِّنٰتِ** [illegible] **فَاسْتَكْبَرُوْا فِي الْاَرْضِ** [illegible] **وَمَا كَانُوْا سٰبِقِيْنَ** [illegible]

[illegible] **فَكُلًّا اَخَذْنَا بِذَنْۢبِهٖ** [illegible] **فَمِنْهُمْ مَّنْ اَرْسَلْنَا عَلَيْهِ حَاصِبًا** [illegible] **وَمِنْهُمْ مَّنْ اَخَذَتْهُ الصَّيْحَةُ** [illegible] **وَمِنْهُمْ مَّنْ خَسَفْنَا بِهِ الْاَرْضَ** [illegible]

[illegible] **وَمِنْهُمْ مَّنْ اَغْرَقْنَا** [illegible] **وَمَا كَانَ اللّٰهُ لِيَظْلِمَهُمْ** [illegible] **وَلٰكِنْ كَانُوْا اَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُوْنَ** [illegible]

مَثَلُ الَّذِيْنَ اتَّخَذُوْا مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ اَوْلِيَآءَ [illegible] **كَمَثَلِ الْعَنْكَبُوْتِ اتَّخَذَتْ بَيْتًا** [illegible]

[illegible] **وَاِنَّ اَوْهَنَ الْبُيُوْتِ لَبَيْتُ الْعَنْكَبُوْتِ** [illegible] **لَوْ كَانُوْا يَعْلَمُوْنَ** [illegible]

[illegible]

[illegible] ... بیت عنکبوت ... [illegible] ... مثل الذین اتخذوا من دون الله اولیاء کمثل العنکبوت ... [illegible]

... إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا يَدْعُونَ ... مِنْ دُونِهِ ... مِنْ شَيْءٍ ... وَهُوَ الْعَزِيزُ ... الْحَكِيمُ ... [illegible]

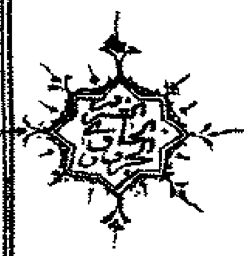
... وَتِلْكَ الْأَمْثَالُ ... نَضْرِبُهَا لِلنَّاسِ ... وَمَا يَعْقِلُهَا ... إِلَّا الْعَالِمُونَ ... [illegible]

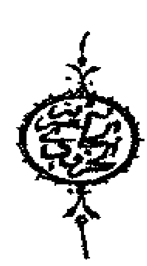
... خَلَقَ اللَّهُ ... السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ ... بِالْحَقِّ ... إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً ... لِلْمُؤْمِنِينَ ... [illegible]

... اتْلُ مَا أُوحِيَ إِلَيْكَ مِنَ الْكِتَابِ ... وَأَقِمِ الصَّلَاةَ ... تَنْهَىٰ ... عَنِ الْفَحْشَاءِ ... وَالْمُنْكَرِ ... [illegible]

وَلَذِكْرُ اللّٰهِ أَكْبَرُ

وَلَا تُجَادِلُوا أَهْلَ الْكِتَابِ إِلَّا بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ

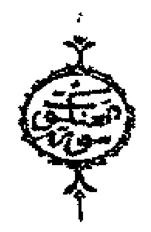
[illegible] إلا الذين ظلموا منهم [illegible]

[illegible] وقولوا [illegible] آمنا بالذي أنزل إلينا [illegible] وأنزل إليكم [illegible] وإلهنا وإلهكم واحد [illegible] ونحن له مسلمون [illegible]

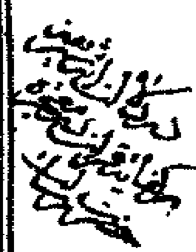
[illegible] وكذلك أنزلنا إليك الكتاب [illegible] فالذين آتيناهم الكتاب يؤمنون به [illegible] ومن هؤلاء من يؤمن به [illegible] وما يجحد بآياتنا إلا الكافرون [illegible]

[illegible] وما كنت تتلوا من قبله من كتاب ولا تخطه بيمينك [illegible] إذا لارتاب المبطلون [illegible]

[illegible] بل هو آيات بينات في صدور الذين أوتوا العلم [illegible]

[illegible] وَمَا يَجْحَدُ بِآيَاتِنَا [illegible] إِلَّا الظَّالِمُونَ [illegible]
[illegible] وَقَالُوا لَوْلَا أُنزِلَ [illegible] عَلَيْهِ [illegible] آيَاتٌ مِّن رَّبِّهِ [illegible]
[illegible] قُلْ إِنَّمَا الْآيَاتُ [illegible] عِندَ اللَّهِ [illegible]
[illegible] وَإِنَّمَا أَنَا [illegible] نَذِيرٌ مُّبِينٌ [illegible]
[illegible] أَوَلَمْ يَكْفِهِمْ [illegible] أَنَّا أَنزَلْنَا [illegible] عَلَيْكَ الْكِتَابَ
[illegible] يُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ [illegible]

[illegible] إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَرَحْمَةً [illegible] وَذِكْرَىٰ [illegible] لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ [illegible]
[illegible] قُلْ [illegible] كَفَىٰ بِاللَّهِ [illegible] بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ [illegible] شَهِيدًا [illegible]
[illegible] يَعْلَمُ [illegible] مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ [illegible]
[illegible] وَالَّذِينَ آمَنُوا [illegible] بِالْبَاطِلِ
[illegible] وَكَفَرُوا بِاللَّهِ [illegible]
[illegible] أُولَٰئِكَ [illegible] هُمُ الْخَاسِرُونَ [illegible] وَيَسْتَعْجِلُونَكَ [illegible]
بِالْعَذَابِ [illegible] وَلَوْلَا أَجَلٌ مُّسَمًّى [illegible]
[illegible] لَّجَاءَهُمُ الْعَذَابُ [illegible] وَلَيَأْتِيَنَّهُم
[illegible] بَغْتَةً [illegible] وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ [illegible]
[illegible] يَسْتَعْجِلُونَكَ بِالْعَذَابِ [illegible] وَإِنَّ جَهَنَّمَ [illegible]
[illegible] لَمُحِيطَةٌ بِالْكَافِرِينَ [illegible]
[illegible] يَوْمَ يَغْشَاهُمُ
الْعَذَابُ [illegible]
[illegible] مِن فَوْقِهِمْ وَمِن تَحْتِ أَرْجُلِهِمْ [illegible]
[illegible]

[illegible] وَيَقُولُ ذُوقُوا مَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ [illegible]

[illegible] يَا عِبَادِيَ الَّذِينَ آمَنُوا [illegible] إِنَّ أَرْضِي وَاسِعَةٌ [illegible] فَإِيَّايَ فَاعْبُدُونِ [illegible]

[illegible] كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ [illegible] ثُمَّ إِلَيْنَا تُرْجَعُونَ [illegible]

[illegible] وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ [illegible] لَنُبَوِّئَنَّهُم مِّنَ الْجَنَّةِ غُرَفًا [illegible] تَجْرِي مِن تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا [illegible] نِعْمَ أَجْرُ الْعَامِلِينَ [illegible]

[illegible] الَّذِينَ صَبَرُوا [illegible] وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ [illegible] وَكَأَيِّن مِّن دَابَّةٍ [illegible] لَّا تَحْمِلُ رِزْقَهَا [illegible] اللَّهُ يَرْزُقُهَا وَإِيَّاكُمْ [illegible] وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ [illegible]

[illegible] وَلَئِن سَأَلْتَهُم مَّنْ خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ [illegible] لَيَقُولُنَّ اللَّهُ [illegible]

فَأَنّٰى يُؤْفَكُونَ ... اَللّٰهُ يَبْسُطُ الرِّزْقَ ... لِمَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَيَقْدِرُ لَهُ ... إِنَّ اللّٰهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ... وَلَئِنْ سَأَلْتَهُمْ مَنْ نَزَّلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَحْيَا بِهِ الْأَرْضَ مِنْ بَعْدِ مَوْتِهَا ... لَيَقُولُنَّ اللّٰهُ ... قُلِ الْحَمْدُ لِلّٰهِ ... بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ ... وَمَا هٰذِهِ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَهْوٌ وَلَعِبٌ ... وَإِنَّ الدَّارَ الْآخِرَةَ لَهِيَ الْحَيَوَانُ ... لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ ... فَإِذَا رَكِبُوا فِي الْفُلْكِ ... دَعَوُا اللّٰهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ ... إِذَا هُمْ يُشْرِكُونَ ... لِيَكْفُرُوا بِمَا آتَيْنَاهُمْ ... وَلِيَتَمَتَّعُوا ... فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ ... أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّا جَعَلْنَا حَرَمًا آمِنًا ... وَيُتَخَطَّفُ النَّاسُ مِنْ حَوْلِهِمْ ... أَفَبِالْبَاطِلِ يُؤْمِنُونَ وَبِنِعْمَةِ اللّٰهِ يَكْفُرُونَ ... وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَىٰ عَلَى اللّٰهِ كَذِبًا أَوْ كَذَّبَ بِالْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُ ... أَلَيْسَ فِي جَهَنَّمَ مَثْوًى لِلْكَافِرِينَ

[illegible] **وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا** [illegible] **لَنَهْدِيَنَّهُمْ** [illegible]

[illegible] **سُبُلَنَا** [illegible]

[illegible]

[illegible] **وَإِنَّ اللَّهَ** [illegible] **لَمَعَ الْمُحْسِنِينَ** [illegible]

[illegible] **سُورَةُ الرُّومِ** مكية [illegible]

[illegible]

[illegible] **بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ**

الم [illegible]

[illegible] **غُلِبَتِ الرُّومُ** [illegible]

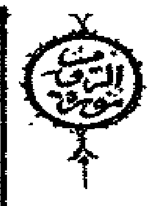
[illegible] **فِي أَدْنَى الْأَرْضِ** [illegible]

[illegible]

[illegible] **سَيَغْلِبُونَ** [illegible]

فِي بِضْعِ سِنِينَ [illegible]

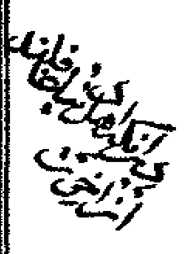
[illegible]

[illegible]

[illegible] **لِلّٰهِ الْأَمْرُ** [illegible] **مِنْ قَبْلُ** [illegible] **وَمِنْ بَعْدُ** [illegible] **وَيَوْمَئِذٍ** [illegible] **يَفْرَحُ الْمُؤْمِنُونَ** [illegible] **بِنَصْرِ اللّٰهِ** [illegible] **يَنْصُرُ** [illegible] **مَنْ يَشَاءُ** [illegible] **وَهُوَ الْعَزِيزُ** [illegible] **الرَّحِيمُ** [illegible] **وَعْدَ اللّٰهِ** [illegible] **لَا يُخْلِفُ اللّٰهُ وَعْدَهُ** [illegible] **وَلٰكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ** [illegible] **لَا يَعْلَمُونَ** [illegible] **يَعْلَمُونَ** [illegible] **ظَاهِرًا** [illegible] **مِنَ الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا** [illegible] **وَهُمْ عَنِ الْآخِرَةِ هُمْ غَافِلُونَ** [illegible]

[illegible] **أَوَلَمْ يَتَفَكَّرُوا** [illegible]

و اینها برای تقریر است یعنی آیا باید که تفکر کنند **فی انفسهم** در نفسهای خود [illegible] تفکر کنند [illegible]

[illegible]

[illegible] تفکر کنند [illegible]

[illegible] **اولم یتفکروا** [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] **ما خلق الله** [illegible]

[illegible] **السموات والارض**

[illegible] **وما بینهما الا بالحق** [illegible]

[illegible] **واجل مسمی** [illegible]

[illegible] **وان کثیرا من الناس** [illegible]

بلقاء ربهم [illegible] **لکافرون** [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] **اولم یسیروا** [illegible]

[illegible] **فی الارض** [illegible] **فینظروا کیف کان**

[illegible] **عاقبة الذین** [illegible] **من قبلهم** [illegible] **کانوا** [illegible]

اشد منهم [illegible] **قوة** [illegible] **واثاروا الارض** [illegible]

[illegible]

[illegible] **وعمروها** [illegible] **اکثر مما عمروها** [illegible]

[illegible] **وجاءتهم رسلهم** [illegible]

[illegible] **بالبینات** [illegible] **فما کان الله**

لیظلمهم [illegible] **ولکن کانوا** [illegible]

[illegible] **انفسهم یظلمون** [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] **ثم کان عاقبة الذین اساؤا** [illegible]

[illegible] **السوای** [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] **ان کذبوا بآیات الله** [illegible] **وکانوا بها**

[illegible] **یستهزؤن** [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] **الله یبدؤا الخلق** [illegible] **ثم یعیده** [illegible]

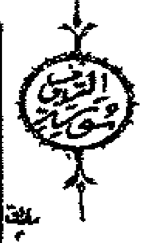
[illegible] **ثم الیه ترجعون** [illegible]

[illegible] **ویوم تقوم الساعة** [illegible] **یبلس**

المجرمون [illegible]

[illegible] **ولم یکن لهم من شرکائهم** [illegible]

[illegible] **شفعاء** [illegible]

از شفاعت ایشان محروم و نا امید شوند **وكانوا** و باشند کافران **بشركائهم** بانبازان خود **كافرين** نا گروندگان [illegible]

[illegible] **ويوم تقوم الساعة** [illegible] **يتفرقون** [illegible]

[illegible] **فأما الذين آمنوا** [illegible] **وعملوا الصالحات** [illegible] **فهم في روضة** [illegible] **يحبرون** [illegible]

[illegible]

[illegible] **وأما الذين كفروا** [illegible] **وكذبوا بآياتنا** [illegible]

ولقاء الآخرة [illegible] **فأولئك** [illegible] **في العذاب محضرون** [illegible]

[illegible] **فسبحان الله** [illegible]

[illegible] **حين تمسون** [illegible]

[illegible] **وحين تصبحون** [illegible] **وله الحمد** [illegible] **في السموات**

والأرض [illegible] **وعشيا** [illegible]

[illegible] **وحين تظهرون** [illegible]

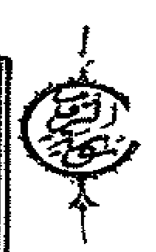
[illegible]

يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ ... وَيُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ ... وَيُحْيِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا ... وَكَذَلِكَ تُخْرَجُونَ

... وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَكُمْ مِنْ تُرَابٍ ... ثُمَّ إِذَا أَنْتُمْ بَشَرٌ تَنْتَشِرُونَ

... وَمِنْ آيَاتِهِ ... أَنْ خَلَقَ لَكُمْ ... مِنْ أَنْفُسِكُمْ ... أَزْوَاجًا لِتَسْكُنُوا إِلَيْهَا ... وَجَعَلَ بَيْنَكُمْ ... مَوَدَّةً وَرَحْمَةً

إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ

وَمِنْ آيَاتِهِ خَلْقُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ

وَاخْتِلَافُ أَلْسِنَتِكُمْ وَأَلْوَانِكُمْ

إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِلْعَالِمِينَ

وَمِنْ آيَاتِهِ مَنَامُكُمْ بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَابْتِغَاؤُكُمْ مِنْ فَضْلِهِ

إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَسْمَعُونَ

وَمِنْ آيَاتِهِ يُرِيكُمُ الْبَرْقَ خَوْفًا وَطَمَعًا

مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَيُحْيِي بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا

إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ

وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ تَقُومَ السَّمَاءُ وَالْأَرْضُ بِأَمْرِهِ

ثُمَّ إِذَا دَعَاكُمْ دَعْوَةً مِنَ الْأَرْضِ إِذَا أَنْتُمْ تَخْرُجُونَ

[illegible] وَلَهُ مَنْ فِي السَّمٰوَاتِ وَالْأَرْضِ [illegible] كُلٌّ لَهُ قَانِتُونَ [illegible] وَهُوَ الَّذِي يَبْدَأُ الْخَلْقَ [illegible] ثُمَّ يُعِيدُهُ [illegible] وَهُوَ [illegible] أَهْوَنُ عَلَيْهِ [illegible]

[illegible] وَلَهُ الْمَثَلُ [illegible] الْأَعْلَىٰ [illegible] فِي السَّمٰوَاتِ وَالْأَرْضِ [illegible] وَهُوَ الْعَزِيزُ [illegible] الْحَكِيمُ [illegible]

[illegible] ضَرَبَ لَكُمْ [illegible] مَثَلًا مِنْ أَنْفُسِكُمْ [illegible] هَلْ لَكُمْ [illegible] مِنْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ [illegible] مِنْ شُرَكَاءَ فِي مَا رَزَقْنَاكُمْ [illegible] فَأَنْتُمْ [illegible] فِيهِ سَوَاءٌ [illegible] تَخَافُونَهُمْ [illegible] كَخِيفَتِكُمْ [illegible] أَنْفُسَكُمْ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] كَذٰلِكَ [illegible] نُفَصِّلُ الْآيَاتِ [illegible] لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ

[illegible]

[illegible] بَلِ اتَّبَعَ الَّذِينَ [illegible] ظَلَمُوا [illegible]

[illegible] أَهْوَاءَهُمْ [illegible] بِغَيْرِ عِلْمٍ [illegible]

[illegible] فَمَنْ يَهْدِي [illegible]

مَنْ أَضَلَّ اللَّهُ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] فَأَقِمْ وَجْهَكَ لِلدِّينِ [illegible]

[illegible] حَنِيفًا [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

فِطْرَتَ اللَّهِ [illegible]

[illegible]

الَّتِي فَطَرَ النَّاسَ عَلَيْهَا [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] لَا تَبْدِيلَ لِخَلْقِ اللَّهِ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ذلك الدين القيم ولكن اكثر الناس لا يعلمون

منيبين اليه واتقوه واقيموا الصلوة ولا تكونوا من المشركين

من الذين فرقوا دينهم وكانوا شيعا كل حزب بما لديهم فرحون

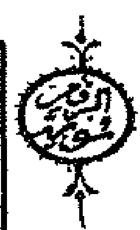
واذا مس الناس ضر دعوا ربهم منيبين اليه ثم اذا اذاقهم منه رحمة اذا فريق منهم بربهم يشركون

ليكفروا بما آتيناهم فتمتعوا فسوف تعلمون

ام انزلنا عليهم سلطانا فهو يتكلم بما كانوا به يشركون

واذا اذقنا الناس رحمة فرحوا بها وان تصبهم سيئة بما قدمت ايديهم اذا هم يقنطون

اولم يروا ان الله يبسط الرزق لمن يشاء ويقدر ان في ذلك لايات لقوم يؤمنون

[illegible] فَآتِ ذَا الْقُرْبَىٰ [illegible] حَقَّهُ [illegible]

[illegible] وَالْمِسْكِينَ [illegible]

[illegible] وَابْنَ السَّبِيلِ [illegible] ذَٰلِكَ [illegible] خَيْرٌ [illegible]

[illegible] لِّلَّذِينَ يُرِيدُونَ [illegible] وَجْهَ اللَّهِ [illegible] وَأُولَٰئِكَ [illegible] هُمُ الْمُفْلِحُونَ [illegible]

[illegible] وَمَا آتَيْتُم [illegible] مِّن رِّبًا [illegible] لِّيَرْبُوَ [illegible] فِي أَمْوَالِ النَّاسِ [illegible]

[illegible] فَلَا يَرْبُو [illegible] عِندَ اللَّهِ [illegible]

[illegible] وَمَا آتَيْتُم مِّن زَكَاةٍ [illegible] تُرِيدُونَ وَجْهَ اللَّهِ [illegible] فَأُولَٰئِكَ [illegible] هُمُ الْمُضْعِفُونَ [illegible]

[illegible] اللَّهُ الَّذِي خَلَقَكُمْ [illegible]

ثُمَّ رَزَقَكُمْ [illegible] ثُمَّ يُمِيتُكُمْ [illegible]

[illegible] ثُمَّ يُحْيِيكُمْ [illegible] هَلْ مِن شُرَكَائِكُم [illegible]

[illegible] مَّن يَفْعَلُ [illegible] مِن ذَٰلِكُم [illegible] مِّن شَيْءٍ [illegible]

از برای خود نفع رسانیده باشم ... بعد از آن استنتاج کرده تقدیس خود را از شرک مشرکان از برای ... سُبْحَانَهُ

پاک است او منزه است وَتَعَالَى و برتر است عَمَّا يُشْرِكُونَ از آنچه شریک او میسازند ... هَلْ مِنْ شُرَكَائِكُمْ مَنْ يَفْعَلُ مِنْ

ذَٰلِكُمْ مِنْ شَيْءٍ ... [illegible]

[illegible]

... ظَهَرَ الْفَسَادُ ... فِي الْبَرِّ ... [illegible]

... وَالْبَحْرِ ... [illegible]

[illegible]

... بِمَا كَسَبَتْ ... أَيْدِي النَّاسِ ... [illegible]

... وَمَا أَصَابَكُمْ مِنْ مُصِيبَةٍ فَبِمَا كَسَبَتْ أَيْدِيكُمْ ... [illegible]

[illegible]

[illegible]

... ظَهَرَ الْفَسَادُ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ ... [illegible]

[illegible]

... لِيُذِيقَهُمْ ... بَعْضَ الَّذِي عَمِلُوا ... [illegible]

... لَعَلَّهُمْ ... يَرْجِعُونَ ... [illegible]

[illegible]

... قُلْ ... سِيرُوا فِي الْأَرْضِ ... فَانْظُرُوا كَيْفَ كَانَ ... [illegible]

عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلُ ... [illegible]

... كَانَ أَكْثَرُهُمْ ... مُشْرِكِينَ ... [illegible]

[illegible]

... فَأَقِمْ وَجْهَكَ ... لِلدِّينِ الْقَيِّمِ ... مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ ... يَوْمٌ لَا مَرَدَّ لَهُ مِنَ اللَّهِ ... [illegible]

... يَوْمَئِذٍ يَصَّدَّعُونَ ... [illegible]

... مَنْ كَفَرَ فَعَلَيْهِ كُفْرُهُ ... وَمَنْ عَمِلَ صَالِحًا فَلِأَنْفُسِهِمْ يَمْهَدُونَ ... [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

استطراد

عمله فلا نفسهم ... از ابو عبدالله نقل کرده که ان العمل الصالح لیسبق صاحبه الی الجنة فیمهد له کما یمهد لاحدکم خادمه فراشه ... [illegible]

... لِیَجْزِیَ ... [illegible] ... الَّذِینَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ ... [illegible]

... مِنْ فَضْلِهِ ... [illegible]

... [illegible] ... إِنَّهُ لَا یُحِبُّ الْکَافِرِینَ ... [illegible]

... وَمِنْ آیَاتِهِ أَنْ یُرْسِلَ الرِّیَاحَ ... مُبَشِّرَاتٍ ... [illegible]

... وَلِیُذِیقَکُمْ مِنْ رَحْمَتِهِ ... [illegible] ... وَلِتَجْرِیَ الْفُلْکُ ... [illegible]

... بِأَمْرِهِ ... وَلِتَبْتَغُوا ... مِنْ فَضْلِهِ ... [illegible]

... وَلَعَلَّکُمْ تَشْکُرُونَ ... [illegible]

... وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا ... مِنْ قَبْلِکَ ... إِلَىٰ قَوْمِهِمْ ... [illegible]

... فَجَاءُوهُمْ ... بِالْبَیِّنَاتِ ... [illegible] ... فَانْتَقَمْنَا ... مِنَ الَّذِینَ أَجْرَمُوا ... [illegible]

... وَکَانَ حَقًّا عَلَیْنَا نَصْرُ الْمُؤْمِنِینَ ... [illegible]

... اللَّهُ الَّذِی یُرْسِلُ الرِّیَاحَ ... [illegible]

... فَتُثِیرُ سَحَابًا ... فَیَبْسُطُهُ ... فِی السَّمَاءِ ... کَیْفَ یَشَاءُ ... [illegible]

... وَیَجْعَلُهُ کِسَفًا ... [illegible]

... فَتَرَى الْوَدْقَ ... یَخْرُجُ مِنْ خِلَالِهِ ... [illegible]

... فَإِذَا أَصَابَ بِهِ ... مَنْ یَشَاءُ ... مِنْ عِبَادِهِ ... [illegible]

... إِذَا هُمْ ... یَسْتَبْشِرُونَ ... وَإِنْ کَانُوا ... [illegible]

مِنْ قَبْلِ أَنْ یُنَزَّلَ عَلَیْهِمْ ... مِنْ قَبْلِهِ ... لَمُبْلِسِینَ

[illegible]

[illegible] فَانْظُرْ إِلَىٰ آثَارِ رَحْمَتِ اللَّهِ [illegible] كَيْفَ [illegible] يُحْيِي الْأَرْضَ [illegible] إِنَّ ذَٰلِكَ [illegible] لَمُحْيِي الْمَوْتَىٰ [illegible] وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ [illegible] قَدِيرٌ [illegible]

وَلَئِنْ أَرْسَلْنَا [illegible] رِيحًا [illegible] فَرَأَوْهُ [illegible] مُصْفَرًّا [illegible] لَظَلُّوا [illegible] مِنْ بَعْدِهِ [illegible] يَكْفُرُونَ [illegible]

[illegible] فَإِنَّكَ [illegible] لَا تُسْمِعُ الْمَوْتَىٰ [illegible]

وَلَا تُسْمِعُ الصُّمَّ [illegible] الدُّعَاءَ [illegible] إِذَا وَلَّوْا [illegible] مُدْبِرِينَ [illegible]

[illegible] وَمَا أَنْتَ [illegible] بِهَادِي الْعُمْيِ [illegible] عَنْ ضَلَالَتِهِمْ [illegible] إِنْ تُسْمِعُ [illegible] إِلَّا مَنْ يُؤْمِنُ [illegible] بِآيَاتِنَا [illegible] فَهُمْ مُسْلِمُونَ [illegible]

[illegible] اللَّهُ [illegible] الَّذِي خَلَقَكُمْ [illegible] مِنْ ضَعْفٍ [illegible] ثُمَّ جَعَلَ [illegible] مِنْ بَعْدِ ضَعْفٍ قُوَّةً [illegible] ثُمَّ جَعَلَ [illegible] مِنْ بَعْدِ قُوَّةٍ [illegible] ضَعْفًا [illegible] وَشَيْبَةً [illegible] يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ [illegible] وَهُوَ الْعَلِيمُ [illegible] الْقَدِيرُ

[illegible] وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ [illegible] يُقْسِمُ الْمُجْرِمُونَ [illegible] مَا لَبِثُوا [illegible] غَيْرَ سَاعَةٍ [illegible]

[illegible] كَذَٰلِكَ [illegible]
كَانُوا يُؤْفَكُونَ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
وَقَالَ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ وَالْإِيمَانَ [illegible]
[illegible] لَقَدْ لَبِثْتُمْ [illegible]
[illegible] فِي كِتَابِ اللَّهِ [illegible] إِلَىٰ يَوْمِ الْبَعْثِ [illegible]
[illegible]
[illegible] إِلَىٰ يَوْمِ يُبْعَثُونَ [illegible]
[illegible] فَهَٰذَا يَوْمُ الْبَعْثِ [illegible] وَلَٰكِنَّكُمْ كُنتُمْ
[illegible] لَا تَعْلَمُونَ [illegible]
[illegible]
[illegible] فَيَوْمَئِذٍ لَّا يَنفَعُ الَّذِينَ ظَلَمُوا [illegible]
مَعْذِرَتُهُمْ [illegible] وَلَا هُمْ يُسْتَعْتَبُونَ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] وَلَقَدْ ضَرَبْنَا لِلنَّاسِ [illegible]
فِي هَٰذَا الْقُرْآنِ [illegible] مِن كُلِّ مَثَلٍ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] وَلَئِن جِئْتَهُم بِآيَةٍ [illegible]
[illegible] لَّيَقُولَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا [illegible]
[illegible] إِنْ أَنتُمْ [illegible] إِلَّا مُبْطِلُونَ [illegible]
[illegible]
كَذَٰلِكَ [illegible] يَطْبَعُ اللَّهُ [illegible] عَلَىٰ قُلُوبِ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
فَاصْبِرْ [illegible] إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ [illegible]
[illegible] حَقٌّ [illegible]
وَلَا يَسْتَخِفَّنَّكَ [illegible] الَّذِينَ لَا يُوقِنُونَ [illegible]
[illegible]

[illegible] ... سورة لقمان [illegible] ...

[illegible]

بسم الله الرحمن الرحيم

الم [illegible] ... تلك آيات الكتاب الحكيم [illegible] ... هدى ورحمة للمحسنين [illegible] ... الذين يقيمون الصلاة [illegible] ... ويؤتون الزكاة [illegible] ... وهم بالآخرة هم يوقنون [illegible] ... أولئك على هدى من ربهم [illegible] ... وأولئك هم المفلحون [illegible]

[illegible] ... ومن الناس من يشتري لهو الحديث [illegible] ... ليضل عن سبيل الله [illegible] ... ويتخذها هزوا أولئك لهم عذاب مهين [illegible]

[illegible]

لهو الحديث

وَإِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِ آيَاتُنَا وَلَّىٰ مُسْتَكْبِرًا كَأَن لَّمْ يَسْمَعْهَا كَأَنَّ فِي أُذُنَيْهِ وَقْرًا

فَبَشِّرْهُ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ جَنَّاتُ النَّعِيمِ

خَالِدِينَ فِيهَا

وَعْدَ اللَّهِ حَقًّا

وَهُوَ الْعَزِيزُ

الْحَكِيمُ

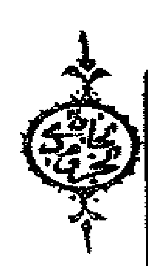
خَلَقَ السَّمَاوَاتِ بِغَيْرِ عَمَدٍ تَرَوْنَهَا

وَأَلْقَىٰ فِي الْأَرْضِ رَوَاسِيَ أَن تَمِيدَ بِكُمْ

وَبَثَّ فِيهَا

مِن كُلِّ دَابَّةٍ وَأَنزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَنبَتْنَا فِيهَا مِن كُلِّ زَوْجٍ كَرِيمٍ

هَٰذَا خَلْقُ اللَّهِ فَأَرُونِي مَاذَا خَلَقَ الَّذِينَ مِن دُونِهِ

مسئول عنه و استماع آنها برای [illegible] بَلِ الظَّالِمُونَ [illegible]

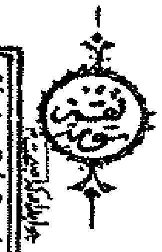
کدام چیز است که [illegible] فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ [illegible]

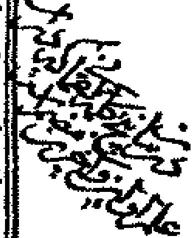
[illegible]

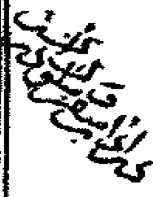
[illegible] وَلَقَدْ آتَيْنَا [illegible]

لُقْمَانَ الْحِكْمَةَ لقمان بن باعورا [illegible]

[illegible]

سبقنا او را از نظر [illegible] شکر [illegible] ضعیفا او را [illegible] حکم [illegible] مفتوح [illegible]

بود و لقمان [illegible] ما لقمان الحکمة [illegible] او را **أَنِ اشْكُرْ لِلَّهِ** یعنی آنکه شکر کوی خدای را و صفت کرد [illegible]

حکمت [illegible] شکر [illegible] لان یشکر الله [illegible]

یا آنکه شکر کند خدای را **وَمَن يَشْكُرْ** و هر که شکر کند خدای را **فَإِنَّمَا يَشْكُرُ** جز این نیست که شکر میکند **لِنَفْسِهِ** برای نفع خود [illegible] شکر کند

[illegible] **وَمَن كَفَرَ** و هر که ناسپاسی کند نعمت **فَإِنَّ اللَّهَ** پس بدرستی که خدا **غَنِيٌّ** بی نیاز از شکر **حَمِيدٌ**

[illegible] **وَإِذْ قَالَ لُقْمَانُ** و یاد کن چون گفت لقمان **لِابْنِهِ** مر پسر خود را

[illegible] با اسلم [illegible] یعنی [illegible] حکمت [illegible]

وَهُوَ يَعِظُهُ حال [illegible] **يَا بُنَيَّ** ای پسرک من [illegible]

لَا تُشْرِكْ بِاللَّهِ [illegible] **إِنَّ الشِّرْكَ** بدرستی که شرک **لَظُلْمٌ عَظِيمٌ** [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] اسلام [illegible]

[illegible]

وَوَصَّيْنَا الْإِنسَانَ [illegible] **بِوَالِدَيْهِ** [illegible]

[illegible] **حَمَلَتْهُ** [illegible]

أُمُّهُ [illegible] **وَهْنًا عَلَىٰ وَهْنٍ** [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] **وَفِصَالُهُ فِي عَامَيْنِ** [illegible]

[illegible]

[illegible] **أَنِ اشْكُرْ لِي** [illegible]

[illegible] **وَلِوَالِدَيْكَ** [illegible] **إِلَيَّ**

الْمَصِيرُ [illegible]

[illegible] **وَإِن جَاهَدَاكَ**

[illegible] **عَلَىٰ أَن تُشْرِكَ بِي مَا لَيْسَ لَكَ** [illegible] **بِهِ عِلْمٌ**

فَلَا تُطِعْهُمَا [illegible]

[illegible]

[illegible] **وَصَاحِبْهُمَا** [illegible]

فِي الدُّنْيَا [illegible] **مَعْرُوفًا** [illegible]

[illegible] **وَاتَّبِعْ** [illegible] **سَبِيلَ مَنْ أَنَابَ** [illegible] **إِلَيَّ**

[illegible] **ثُمَّ إِلَيَّ مَرْجِعُكُمْ** [illegible]

[illegible] **فَأُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ** [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

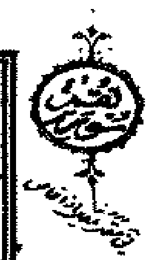
[illegible]

[illegible] **يَا بُنَيَّ إِنَّهَا** [illegible] **إِن تَكُ**

[illegible] **مِثْقَالَ حَبَّةٍ** [illegible] **مِّنْ خَرْدَلٍ** [illegible] **فَتَكُن** [illegible] **فِي صَخْرَةٍ** [illegible]

[illegible]

[illegible] دانا [illegible] ملک [illegible] خانه [illegible] حکم [illegible] یا مادر [illegible] شکر [illegible] ملک [illegible] مادر [illegible] اسلام [illegible] مثل [illegible]

[illegible] او فی السموات [illegible]

او فی الارض [illegible] یات بها الله [illegible]

ان الله لطیف [illegible] خبیر [illegible]

[illegible]

یا بنی اقم الصلوة [illegible]

وامر بالمعروف [illegible] وانه عن المنکر [illegible]

[illegible] واصبر علی ما اصابک [illegible]

[illegible] ان ذلک [illegible] من عزم الامور [illegible]

[illegible]

[illegible] ولا تصعر [illegible] خدک للناس [illegible]

[illegible] ولا تمش فی الارض [illegible]

مرحا [illegible]

ان الله لا یحب [illegible] کل مختال [illegible] فخور [illegible]

[illegible] واقصد [illegible] فی مشیک [illegible]

[illegible] واغضض [illegible]

[illegible] من صوتک [illegible] ان انکر الاصوات [illegible]

لصوت الحمیر [illegible]

[illegible]

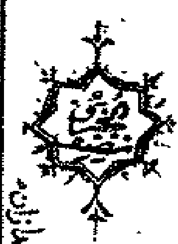
[illegible] ... **أَلَمْ تَرَوْا** [illegible] **أَنَّ اللَّهَ** [illegible] **سَخَّرَ لَكُمْ** [illegible] **مَا فِي السَّمٰوٰتِ** [illegible] **وَمَا فِي الْأَرْضِ** [illegible] **وَأَسْبَغَ عَلَيْكُمْ** [illegible] **نِعَمَهُ** [illegible] **ظَاهِرَةً** [illegible] **وَبَاطِنَةً** [illegible]

[illegible] ... **النَّاسِ** [illegible] **مَنْ يُجَادِلُ فِي اللَّهِ** [illegible]

[illegible] ... **بِغَيْرِ عِلْمٍ** [illegible] **وَلَا هُدًى** [illegible] **وَلَا كِتَابٍ مُنِيرٍ** [illegible] **وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ** [illegible] **اتَّبِعُوا** [illegible] **مَا أَنْزَلَ اللَّهُ** [illegible] **قَالُوا** [illegible] **بَلْ نَتَّبِعُ** [illegible] **مَا وَجَدْنَا عَلَيْهِ** [illegible] **آبَاءَنَا** [illegible] **أَوَلَوْ كَانَ الشَّيْطَانُ** [illegible] **يَدْعُوهُمْ** [illegible] **إِلَىٰ عَذَابِ السَّعِيرِ** [illegible]

[illegible]

[illegible] وَمَنْ يُسْلِمْ وَجْهَهُ [illegible] إِلَى اللَّهِ [illegible] وَهُوَ مُحْسِنٌ [illegible] فَقَدِ اسْتَمْسَكَ [illegible] بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَى [illegible] وَإِلَى اللَّهِ [illegible] عَاقِبَةُ الْأُمُورِ [illegible] وَمَنْ كَفَرَ [illegible] فَلَا يَحْزُنْكَ [illegible] كُفْرُهُ [illegible] إِلَيْنَا مَرْجِعُهُمْ [illegible] فَنُنَبِّئُهُمْ [illegible] بِمَا عَمِلُوا [illegible] إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ [illegible] بِذَاتِ الصُّدُورِ [illegible] نُمَتِّعُهُمْ [illegible] قَلِيلًا [illegible] ثُمَّ نَضْطَرُّهُمْ [illegible] إِلَى عَذَابٍ غَلِيظٍ [illegible] وَلَئِنْ سَأَلْتَهُمْ [illegible] مَنْ خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ [illegible] لَيَقُولُنَّ اللَّهُ [illegible] قُلِ [illegible] الْحَمْدُ لِلَّهِ [illegible] بَلْ أَكْثَرُهُمْ [illegible] لَا يَعْلَمُونَ [illegible] لِلَّهِ [illegible] مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ [illegible] إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْغَنِيُّ [illegible] الْحَمِيدُ [illegible] وَلَوْ أَنَّ [illegible] مَا فِي الْأَرْضِ [illegible] مِنْ شَجَرَةٍ [illegible] أَقْلَامٌ [illegible] وَالْبَحْرُ [illegible] يَمُدُّهُ مِنْ بَعْدِهِ [illegible] سَبْعَةُ أَبْحُرٍ [illegible] مَا نَفِدَتْ [illegible] كَلِمَاتُ اللَّهِ [illegible] إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ [illegible] حَكِيمٌ [illegible]

[illegible]

[illegible] **مَا خَلْقُكُمْ وَلَا بَعْثُكُمْ** [illegible] **إِلَّا كَنَفْسٍ وَاحِدَةٍ** [illegible]

[illegible] **إِنَّ اللّٰهَ سَمِيعٌ** [illegible] **بَصِيرٌ** [illegible]

[illegible] **أَلَمْ تَرَ** [illegible] **أَنَّ اللّٰهَ** [illegible] **يُولِجُ اللَّيْلَ** [illegible] **فِي النَّهَارِ** [illegible] **وَيُولِجُ النَّهَارَ** [illegible] **فِي اللَّيْلِ** [illegible] **وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ** [illegible] **كُلٌّ يَجْرِي** [illegible] **إِلَىٰ أَجَلٍ مُسَمًّى** [illegible]

[illegible] **وَأَنَّ اللّٰهَ** [illegible] **بِمَا تَعْمَلُونَ** [illegible] **خَبِيرٌ** [illegible] **ذٰلِكَ** [illegible] **بِأَنَّ اللّٰهَ** [illegible] **هُوَ الْحَقُّ** [illegible] **وَأَنَّ مَا يَدْعُونَ** [illegible] **مِنْ دُونِهِ** [illegible] **الْبَاطِلُ** [illegible] **وَأَنَّ اللّٰهَ** [illegible] **هُوَ الْعَلِيُّ** [illegible] **الْكَبِيرُ** [illegible]

[illegible] **أَلَمْ تَرَ** [illegible] **أَنَّ الْفُلْكَ** [illegible] **تَجْرِي فِي الْبَحْرِ** [illegible] **بِنِعْمَتِ اللّٰهِ** [illegible] **لِيُرِيَكُمْ** [illegible] **مِنْ آيَاتِهِ** [illegible] **إِنَّ فِي ذٰلِكَ** [illegible] **لَآيَاتٍ** [illegible] **لِكُلِّ صَبَّارٍ** [illegible] **شَكُورٍ** [illegible]

[illegible] **وَإِذَا غَشِيَهُمْ** [illegible] **مَوْجٌ كَالظُّلَلِ** [illegible] **دَعَوُا اللّٰهَ** [illegible] **مُخْلِصِينَ** [illegible] **لَهُ الدِّينَ** [illegible] **فَلَمَّا نَجَّاهُمْ** [illegible] **إِلَى الْبَرِّ** [illegible] **فَمِنْهُمْ مُقْتَصِدٌ** [illegible] **وَمَا يَجْحَدُ بِآيَاتِنَا** [illegible] **إِلَّا كُلُّ خَتَّارٍ** [illegible] **كَفُورٍ** [illegible]

[illegible]

سورة لقمان

از رحم مکی ... یا ایها الناس ای جمیع مردمان اتقوا ربکم بترسید از عقوبت پروردگار خود ... واخشوا و بترسید یوما لا یجزی والد از روزی که جزا نکند ... عن ولده از فرزند خود ... ولا مولود و نه فرزندی هو جاز عن والده شیئا ...

[illegible]

ان وعد الله حق ...

فلا تغرنکم الحیوة الدنیا ... ولا یغرنکم بالله الغرور ...

[illegible]

ان الله عنده علم الساعة ... وینزل الغیث ... ویعلم ما فی الارحام ... وما تدری نفس ماذا تکسب غدا ... وما تدری نفس بای ارض تموت ... ان الله علیم خبیر ...

[illegible]

سورة السجدة

[illegible]

... حدیث ... ابی بن کعب ... پیغمبر ... هر که الم تنزیل و تبارک الذی بیده الملک ... بخواند ...

... تا الم تنزیل و تبارک الذی بیده الملک ...

... سورۃ الملک ...

... سورۃ السجدۃ ...

...

... سورۃ السجدۃ ...

بسم الله الرحمن الرحیم الٓمّٓ ...

...

...

... سورۃ البقرۃ ... قوله تنزیل الکتٰب ...

...

قوله لا ریب فیه ... من رب العٰلمین ...

...

...

...

ام یقولون افترٰىه ... بل هو الحق من ربک ...

...

...

...

قوله لتنذر قوما ما اتٰىهم من نذیر من قبلک ...

... لعلهم یهتدون ...

...

... الله الذی خلق السمٰوٰت والارض ...

وما بینهما ... فی ستة ایام ...

... ثم استوٰى ... علی العرش ...

... ما لکم ...

من دونه من ولی ... ولا شفیع ...

...

...

... افلا تتذکرون ...

... یدبر الامر ... من السماء الی الارض

... ثم یعرج الیه ... فی یوم کان مقداره ...

... الف سنة ... مما تعدون ...

...

...

...

...

...

[illegible]

ذٰلِكَ عَالِمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ [illegible] الْعَزِيزُ [illegible] الرَّحِيمُ [illegible] الَّذِي [illegible] أَحْسَنَ [illegible] كُلَّ شَيْءٍ خَلَقَهُ [illegible]

[illegible] وَبَدَأَ [illegible] خَلْقَ الْإِنْسَانِ [illegible] مِنْ طِينٍ [illegible] ثُمَّ جَعَلَ [illegible] نَسْلَهُ [illegible] مِنْ سُلَالَةٍ [illegible] مِنْ مَاءٍ مَهِينٍ [illegible]

[illegible] ثُمَّ سَوَّاهُ [illegible]

وَنَفَخَ فِيهِ مِنْ رُوحِهِ [illegible]

[illegible] وَجَعَلَ لَكُمُ السَّمْعَ [illegible] وَالْأَبْصَارَ [illegible]

وَالْأَفْئِدَةَ [illegible] قَلِيلًا مَا تَشْكُرُونَ [illegible]

[illegible] وَقَالُوا [illegible] أَإِذَا ضَلَلْنَا [illegible] فِي الْأَرْضِ [illegible]

[illegible] أَإِنَّا [illegible] لَفِي خَلْقٍ

جَدِيدٍ [illegible] بَلْ هُمْ [illegible] بِلِقَاءِ رَبِّهِمْ [illegible] كَافِرُونَ [illegible]

[illegible] قُلْ [illegible] يَتَوَفَّاكُمْ [illegible]

[illegible] مَلَكُ الْمَوْتِ [illegible] الَّذِي

وُكِّلَ بِكُمْ [illegible]

[illegible] ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّكُمْ [illegible] تُرْجَعُونَ [illegible]

[illegible] ملک الموت [illegible]

[illegible]

[illegible] **وَلَوْ تَرَىٰ** [illegible]

إِذِ الْمُجْرِمُونَ [illegible] **نَاكِسُو رُءُوسِهِمْ** [illegible]

[illegible] **عِندَ رَبِّهِمْ** [illegible]

[illegible] **رَبَّنَا** [illegible] **أَبْصَرْنَا** [illegible] **وَسَمِعْنَا** [illegible]

[illegible] **فَارْجِعْنَا** [illegible] **نَعْمَلْ صَالِحًا** [illegible]

[illegible] **إِنَّا مُوقِنُونَ** [illegible]

[illegible]

[illegible] **وَلَوْ شِئْنَا**

[illegible] **لَآتَيْنَا** [illegible] **كُلَّ نَفْسٍ هُدَاهَا** [illegible]

[illegible]

[illegible] **وَلَٰكِنْ حَقَّ الْقَوْلُ مِنِّي** [illegible]

[illegible] **لَأَمْلَأَنَّ جَهَنَّمَ** [illegible] **مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ** [illegible] **أَجْمَعِينَ** [illegible]

[illegible] **فَذُوقُوا** [illegible] **بِمَا نَسِيتُمْ** [illegible]

[illegible] **لِقَاءَ يَوْمِكُمْ هَٰذَا** [illegible]

[illegible] **إِنَّا نَسِينَاكُمْ**

من برا و مسلمان کردم [illegible]

[illegible]

یاد به ... رشد [illegible]

خصوص [illegible]

ترجمه

[illegible] فذوقوا بما نسيتم لقاء يومكم هذا [illegible] إنا نسيناكم [illegible] وذوقوا عذاب الخلد بما كنتم تعملون [illegible]

[illegible]

إنما يؤمن بآياتنا الذين إذا ذكروا بها خروا سجدا [illegible] وسبحوا بحمد ربهم [illegible] وهم لا يستكبرون [illegible]

[illegible]

تتجافى جنوبهم عن المضاجع يدعون ربهم خوفا وطمعا [illegible]

[illegible]

[illegible] بهشت [illegible] دوزخ [illegible]

[illegible] تتجافى جنوبهم عن المضاجع [illegible] بهشت [illegible]

[illegible] صلوة الليل [illegible]

[illegible] اهل الجمع [illegible] تتجافى جنوبهم عن المضاجع [illegible]

[illegible] اللهم [illegible]

وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ [illegible]

فَلَا تَعْلَمُ نَفْسٌ مَا أُخْفِيَ لَهُمْ [illegible] مِنْ قُرَّةِ أَعْيُنٍ [illegible]

[illegible] ما لا عين رأت ولا اذن سمعت ولا خطر على قلب بشر [illegible]

[illegible] فلا تعلم نفس ما اخفي لهم من قرة اعين [illegible] جَزَاءً [illegible]

بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ [illegible]

[illegible]

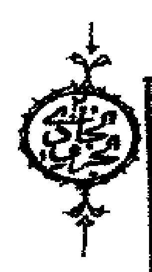

أَفَمَنْ كَانَ مُؤْمِنًا كَمَنْ كَانَ فَاسِقًا لَا يَسْتَوُونَ

أَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَلَهُمْ جَنَّاتُ الْمَأْوَىٰ نُزُلًا بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

وَأَمَّا الَّذِينَ فَسَقُوا فَمَأْوَاهُمُ النَّارُ كُلَّمَا أَرَادُوا أَنْ يَخْرُجُوا مِنْهَا أُعِيدُوا فِيهَا وَقِيلَ لَهُمْ ذُوقُوا عَذَابَ النَّارِ الَّذِي كُنْتُمْ بِهِ تُكَذِّبُونَ

وَلَنُذِيقَنَّهُمْ مِنَ الْعَذَابِ الْأَدْنَىٰ دُونَ الْعَذَابِ الْأَكْبَرِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ

[illegible] خروج دابة الارض [illegible]

[illegible] وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ ذُكِّرَ بِآيَاتِ رَبِّهِ ثُمَّ أَعْرَضَ عَنْهَا [illegible]

[illegible] إِنَّا مِنَ الْمُجْرِمِينَ مُنْتَقِمُونَ [illegible]

[illegible] وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ [illegible] فَلَا تَكُنْ فِي مِرْيَةٍ مِنْ لِقَائِهِ [illegible]

[illegible] وَجَعَلْنَاهُ هُدًى لِبَنِي إِسْرَائِيلَ [illegible] وَجَعَلْنَا مِنْهُمْ أَئِمَّةً يَهْدُونَ بِأَمْرِنَا لَمَّا صَبَرُوا [illegible] وَكَانُوا بِآيَاتِنَا يُوقِنُونَ [illegible]

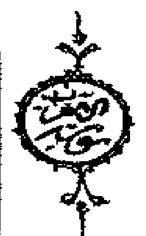
[illegible] إِنَّ رَبَّكَ هُوَ يَفْصِلُ بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ [illegible]

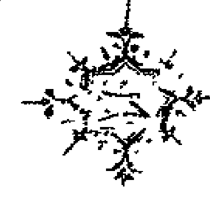
[illegible] أَوَلَمْ يَهْدِ لَهُمْ [illegible] كَمْ أَهْلَكْنَا مِنْ قَبْلِهِمْ مِنَ الْقُرُونِ [illegible] يَمْشُونَ فِي مَسَاكِنِهِمْ [illegible]

[illegible] إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ [illegible] أَفَلَا يَسْمَعُونَ [illegible]

[illegible] أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّا نَسُوقُ الْمَاءَ إِلَى الْأَرْضِ الْجُرُزِ [illegible]

[illegible] فَنُخْرِجُ [illegible]

و زرعا کشت زاری [illegible]

[illegible] تأکل [illegible] أنعامهم [illegible] وأنفسهم

[illegible] أفلا يبصرون [illegible]

[illegible] ويقولون و میگویند کفار مکه متى هذا الفتح که باشد این فتح [illegible]

[illegible]

[illegible] إن كنتم صادقين [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] قل بگو ای محمد در جواب ایشان [illegible] يوم الفتح روز فتح [illegible]

[illegible] لا ينفع الذين كفروا [illegible] إيمانهم [illegible]

[illegible]

[illegible] ولا هم

ينظرون [illegible]

[illegible] فأعرض عنهم [illegible]

وانتظر [illegible] إنهم منتظرون [illegible]

[illegible]

[illegible] سورة الأحزاب مدنیست [illegible]

[illegible]

[illegible]

سورة الأحزاب

بسم الله الرحمن الرحيم

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] یا رسول الله [illegible]

[illegible]

[illegible] يا أيها النبي ای پیغمبر [illegible] اتق الله [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

نظم شان نبوت

[illegible] ولا تطع الكافرين

[illegible] والمنافقين [illegible]

[illegible]

[illegible] إن الله كان [illegible] عليما [illegible] حكيما [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

که اگر از دین خود رجوع کنی [illegible] شیبة بن ربیعه [illegible]

[illegible] وَاتَّبِعْ مَا يُوحَىٰ

إِلَيْكَ مِن رَّبِّكَ [illegible] إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ

خَبِيرًا [illegible]

[illegible] وَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ [illegible]

[illegible] وَكَفَىٰ بِاللَّهِ وَكِيلًا [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] أَبُو سُفْيَان [illegible]

[illegible]

[illegible] مَّا جَعَلَ اللَّهُ لِرَجُلٍ

مِّن قَلْبَيْنِ فِي جَوْفِهِ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] وَمَا جَعَلَ أَزْوَاجَكُمُ اللَّائِي تُظَاهِرُونَ مِنْهُنَّ أُمَّهَاتِكُمْ

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] وَمَا جَعَلَ أَدْعِيَاءَكُمْ أَبْنَاءَكُمْ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ذَٰلِكُمْ قَوْلُكُم

بِأَفْوَاهِكُمْ [illegible] وَاللَّهُ يَقُولُ الْحَقَّ [illegible]

[illegible] وَهُوَ يَهْدِي السَّبِيلَ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

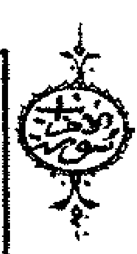
Margin notes:

[illegible]

خواهد بود [illegible]

[illegible]

[illegible] خوانده بود

[illegible] ادعوهم لآبائهم [illegible] هو اقسط عند الله [illegible]

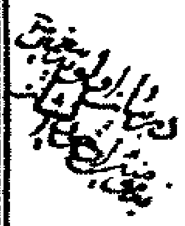
[illegible] فإن لم تعلموا آباءهم [illegible] فإخوانكم في الدين [illegible]

ومواليكم [illegible]

[illegible] وليس عليكم جناح [illegible] فيما أخطأتم به [illegible] ولكن ما تعمدت [illegible] قلوبكم [illegible]

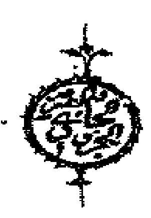
[illegible] وكان الله غفورا رحيما [illegible]

[illegible] النبي أولى بالمؤمنين [illegible] من أنفسهم [illegible]

[illegible] وأزواجه أمهاتهم [illegible]

[illegible] وأولوا الأرحام بعضهم أولى [illegible] ببعض [illegible] في كتاب الله [illegible] من المؤمنين [illegible] والمهاجرين

[illegible] مؤمنان [illegible] مهاجران [illegible] اولی الارحام [illegible]

[illegible] ارث [illegible]

[illegible] **إِلَّا أَنْ تَفْعَلُوا** مستثنی [illegible]

[illegible] **إِلَىٰ أَوْلِيَائِكُمْ** [illegible] **مَعْرُوفًا** [illegible]

[illegible] وصیت [illegible]

[illegible] **كَانَ ذَٰلِكَ** [illegible] **فِي الْكِتَابِ** [illegible] **مَسْطُورًا** [illegible]

[illegible]

وَإِذْ أَخَذْنَا مِنَ النَّبِيِّينَ مِيثَاقَهُمْ [illegible] **وَمِنْكَ** [illegible] **وَمِنْ نُوحٍ وَإِبْرَاهِيمَ وَمُوسَىٰ وَعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ** [illegible]

[illegible]

وَأَخَذْنَا مِنْهُمْ مِيثَاقًا غَلِيظًا [illegible]

لِيَسْأَلَ الصَّادِقِينَ عَنْ صِدْقِهِمْ [illegible]

[illegible]

وَأَعَدَّ لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا أَلِيمًا [illegible] **يَا أَيُّهَا** [illegible]

[illegible]

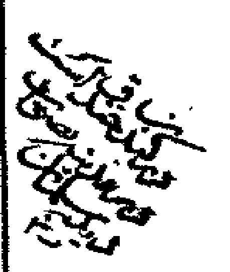
قوله يا أيها الذين آمنوا [illegible] اذكروا [illegible] نعمة الله عليكم [illegible] جنود [illegible]

عليهم [illegible] ريحا [illegible] وجنودا لم تروها [illegible]

[illegible] وكان الله بما تعملون [illegible]

[illegible] بصيرا [illegible]

[illegible]

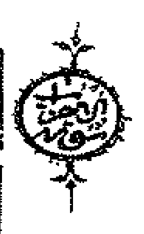
[illegible]

اللهم لولا انت ما اهتدینا ولا تصدقنا ولا صلینا فانزلن سکینة علینا وثبت الاقدام ان لاقینا

[illegible]

اذ جاؤکم من فوقکم [illegible] ومن اسفل منکم [illegible] واذ زاغت الابصار [illegible] وبلغت القلوب الحناجر [illegible] وتظنون بالله الظنونا [illegible]

هنالک ابتلی المؤمنون [illegible] وزلزلوا زلزالا شدیدا [illegible]

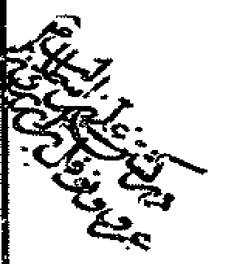

[illegible] امیرالمؤمنین [illegible] عمرو [illegible] کشته شد [illegible]

[illegible] امیرالمؤمنین علیه السلام [illegible]

[illegible] گفت اللهم احفظه من بین یدیه ومن خلفه وعن یمینه وعن شماله ومن فوقه ومن تحته [illegible]

[illegible] گفت یا علی [illegible] عمرو [illegible]

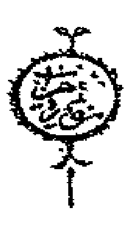

[illegible] ضربة علی یوم الخندق [illegible] افضل من عبادة الثقلین [illegible]

[illegible] لم یبق بیت من بیوت المشرکین الا وقد دخله وهن بقتل عمرو ولم یبق بیت من بیوت المسلمین الا وقد دخله عز بقتل عمرو بن عبدود [illegible]

[illegible]

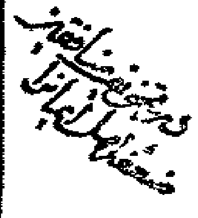
[illegible] وَإِذْ يَقُولُ الْمُنَافِقُونَ [illegible] وَالَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ [illegible] مَا وَعَدَنَا اللَّهُ وَرَسُولُهُ [illegible] إِلَّا غُرُورًا [illegible] وَإِذْ قَالَتْ طَائِفَةٌ مِنْهُمْ [illegible] يَا أَهْلَ يَثْرِبَ [illegible] لَا مُقَامَ لَكُمْ [illegible] فَارْجِعُوا [illegible] وَيَسْتَأْذِنُ فَرِيقٌ مِنْهُمُ النَّبِيَّ [illegible] يَقُولُونَ إِنَّ بُيُوتَنَا عَوْرَةٌ [illegible] وَمَا هِيَ بِعَوْرَةٍ [illegible] إِنْ يُرِيدُونَ إِلَّا فِرَارًا [illegible] وَلَوْ دُخِلَتْ عَلَيْهِمْ [illegible] مِنْ أَقْطَارِهَا [illegible] ثُمَّ سُئِلُوا الْفِتْنَةَ [illegible] لَآتَوْهَا [illegible] وَمَا تَلَبَّثُوا بِهَا [illegible] إِلَّا يَسِيرًا [illegible]

[illegible] **وَلَقَدْ كَانُوا عَاهَدُوا اللَّهَ مِنْ قَبْلُ** [illegible] **لَا يُوَلُّونَ الْأَدْبَارَ** [illegible] **وَكَانَ عَهْدُ اللَّهِ مَسْئُولًا** [illegible]

[illegible] **قُلْ لَنْ يَنْفَعَكُمُ الْفِرَارُ إِنْ فَرَرْتُمْ مِنَ الْمَوْتِ أَوِ الْقَتْلِ** [illegible] **وَإِذًا لَا تُمَتَّعُونَ إِلَّا قَلِيلًا** [illegible]

[illegible] **قُلْ مَنْ ذَا الَّذِي يَعْصِمُكُمْ مِنَ اللَّهِ** [illegible] **إِنْ أَرَادَ بِكُمْ سُوءًا أَوْ أَرَادَ بِكُمْ رَحْمَةً** [illegible] **وَلَا يَجِدُونَ لَهُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا** [illegible]

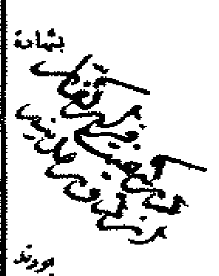
[illegible] **قَدْ يَعْلَمُ اللَّهُ الْمُعَوِّقِينَ مِنْكُمْ** [illegible] **وَالْقَائِلِينَ لِإِخْوَانِهِمْ** [illegible] **هَلُمَّ إِلَيْنَا** [illegible] **وَلَا يَأْتُونَ الْبَأْسَ** [illegible] **إِلَّا قَلِيلًا** [illegible] **أَشِحَّةً** [illegible]

[illegible] **عَلَيْكُمْ** [illegible] **فَإِذَا جَاءَ الْخَوْفُ** [illegible] **رَأَيْتَهُمْ يَنْظُرُونَ إِلَيْكَ تَدُورُ أَعْيُنُهُمْ** [illegible] **كَالَّذِي يُغْشَىٰ عَلَيْهِ** [illegible] **مِنَ الْمَوْتِ** [illegible] **فَإِذَا ذَهَبَ الْخَوْفُ** [illegible]

[illegible] سلقوكم [illegible] بألسنة حداد [illegible]
أشحة على الخير [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] أولئك [illegible] لم يؤمنوا [illegible] فأحبط الله [illegible]
أعمالهم [illegible]
[illegible]
[illegible] وكان ذلك على الله يسيرا
[illegible]
[illegible] يحسبون الأحزاب [illegible]
[illegible] لم يذهبوا [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] وإن يأت الأحزاب [illegible] يودوا [illegible]
[illegible] لو أنهم بادون في الأعراب [illegible]
[illegible] يسألون [illegible] عن أنبائكم [illegible]
[illegible] ولو كانوا فيكم [illegible]
[illegible] ما قاتلوا [illegible] إلا قليلا [illegible]
[illegible] لقد كان لكم [illegible]
[illegible] في رسول الله [illegible] أسوة حسنة [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] لمن كان يرجوا الله [illegible]
واليوم الآخر [illegible]
[illegible] وذكر الله كثيرا [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ولما رأى المؤمنون [illegible]
الأحزاب [illegible] قالوا
هذا ما وعدنا الله [illegible]
[illegible] ورسوله [illegible]
[illegible] وصدق الله ورسوله [illegible]
[illegible] وما زادهم [illegible]
[illegible] إلا إيمانا [illegible] وتسليما [illegible]
[illegible]
[illegible] من المؤمنين رجال صدقوا [illegible]
[illegible] ما عاهدوا الله عليه [illegible]
[illegible]

[illegible] فَمِنْهُمْ [illegible] مَنْ قَضَىٰ
[illegible] نَحْبَهُ [illegible]
[illegible]
[illegible] وَمِنْهُمْ [illegible] مَنْ يَنْتَظِرُ [illegible]
[illegible] وَمَا بَدَّلُوا [illegible] تَبْدِيلًا [illegible]
[illegible] لِيَجْزِيَ اللَّهُ [illegible] الصَّادِقِينَ
[illegible] بِصِدْقِهِمْ [illegible] وَيُعَذِّبَ الْمُنَافِقِينَ [illegible] إِنْ شَاءَ [illegible]
[illegible] أَوْ يَتُوبَ عَلَيْهِمْ [illegible]
[illegible] إِنَّ اللَّهَ كَانَ [illegible] غَفُورًا [illegible] رَحِيمًا [illegible]
[illegible]

[illegible] وَرَدَّ اللَّهُ [illegible]
[illegible] الَّذِينَ كَفَرُوا [illegible] بِغَيْظِهِمْ [illegible]
[illegible] لَمْ يَنَالُوا خَيْرًا [illegible]
[illegible] وَكَفَى اللَّهُ الْمُؤْمِنِينَ الْقِتَالَ [illegible]
[illegible] وَكَانَ اللَّهُ [illegible] قَوِيًّا [illegible] عَزِيزًا [illegible]
[illegible]

[illegible]

... وَأَنزَلَ الَّذِينَ ظَاهَرُوهُم مِّنْ أَهْلِ الْكِتَابِ ... وَقَذَفَ فِي قُلُوبِهِمُ الرُّعْبَ فَرِيقًا تَقْتُلُونَ وَتَأْسِرُونَ فَرِيقًا ... وَأَوْرَثَكُمْ أَرْضَهُمْ وَدِيَارَهُمْ وَأَمْوَالَهُمْ وَأَرْضًا لَّمْ تَطَئُوهَا ... وَكَانَ اللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرًا ...

... يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُل لِّأَزْوَاجِكَ إِن كُنتُنَّ تُرِدْنَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا وَزِينَتَهَا فَتَعَالَيْنَ أُمَتِّعْكُنَّ ...

شما را بان متمتع سازد [illegible] سورة البقره معلوم شد [illegible] تمام مهر [illegible]

وَأُسَرِّحْكُنَّ و رها کنم شما را سَرَاحًا جَمِيلًا [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] وَإِنْ كُنْتُنَّ تُرِدْنَ اللَّهَ [illegible] وَرَسُولَهُ

[illegible] وَالدَّارَ الْآخِرَةَ [illegible] فَإِنَّ اللَّهَ أَعَدَّ

لِلْمُحْسِنَاتِ مِنْكُنَّ [illegible] أَجْرًا عَظِيمًا [illegible]

[illegible]

يَا نِسَاءَ النَّبِيِّ [illegible] مَنْ يَأْتِ مِنْكُنَّ بِفَاحِشَةٍ مُبَيِّنَةٍ [illegible]

[illegible] يُضَاعَفْ لَهَا الْعَذَابُ ضِعْفَيْنِ [illegible]

[illegible] وَكَانَ ذَٰلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرًا [illegible]

[illegible] وَمَنْ يَقْنُتْ [illegible] مِنْكُنَّ لِلَّهِ وَرَسُولِهِ وَتَعْمَلْ صَالِحًا نُؤْتِهَا أَجْرَهَا

مَرَّتَيْنِ [illegible] وَأَعْتَدْنَا لَهَا [illegible] رِزْقًا كَرِيمًا [illegible]

[illegible]

[illegible] يا نساء النبي لستن كاحد من النساء [illegible]

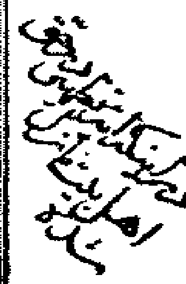
[illegible] فلا تخضعن بالقول فيطمع الذي في قلبه مرض [illegible] وقلن قولا معروفا [illegible]

[illegible] وقرن في بيوتكن [illegible]

[illegible] ولا تبرجن تبرج الجاهلية الاولى [illegible]

[illegible] واقمن الصلوة واتين الزكوة واطعن الله ورسوله [illegible]

[illegible] انما يريد الله ليذهب عنكم الرجس اهل البيت ويطهركم تطهيرا [illegible]

دایره ... ایشان ... و فرمود اللهم هؤلاء اهل بیتی و خاصتی اللهم فاذهب عنهم الرجس و طهرهم تطهیرا پس چون ... [illegible]

... گفتم یا رسول الله و انا معکم پیغمبر فرمود انک علی خیر یعنی تو بر نیکی ... اهل بیت ... [illegible]

... [illegible] ... ابو عبد الله ... [illegible]

... [illegible] ... فاطمه ... [illegible]

السلام علیکم و رحمة الله و برکاته ... یا رسول الله و رحمة الله و برکاته ... [illegible]

کما یرید الله لیذهب عنکم الرجس اهل البیت و یطهرکم تطهیرا ... [illegible]

... [illegible] ...

... ابو سعید ... و انس بن مالک ... و ابو الحمراء ... و علی و فاطمه و حسن و حسین ... [illegible]

... ام سلمه ... فاطمه ... [illegible]

... اللهم هؤلاء اهل بیتی و عترتی فاذهب عنهم الرجس و طهرهم تطهیرا ... رسول الله ... [illegible]

... ام سلمه ... فاطمه ... [illegible]

قالت ام سلمه ... [illegible] ... اللهم هؤلاء اهل بیتی و حامتی فاذهب عنهم الرجس و طهرهم تطهیرا ... [illegible]

... یا رسول الله ... [illegible]

... [illegible] ...

... [illegible] ...

الناس ... علیا و فاطمه و حسنا و حسینا ... رسول الله ... اللهم هؤلاء اهل بیتی ... فاذهب عنهم الرجس و طهرهم تطهیرا

... [illegible] ...

... [illegible] ... اهل بیت ... [illegible]

... رسول الله ... [illegible]

... علی و فاطمه و حسن و حسین ... [illegible]

... علی و فاطمه و حسن و حسین ... [illegible]

... [illegible] ...

علی النبی ... انما یرید الله لیذهب عنکم الرجس اهل البیت ... اللهم هؤلاء اهل بیتی ... [illegible]

... علی و فاطمه و حسن و حسین علیهم السلام

... [illegible] ...

... اللهم هؤلاء اهل بیتی و عترتی ... [illegible]

... [illegible] ... اهل بیت ... [illegible]

... [illegible] ...

... [illegible] ...

... [illegible] ...

... [illegible] ...

... [illegible] ...

... [illegible] ...

... [illegible] ...

... [illegible] ...

... [illegible] ...

... [illegible] ...

... [illegible] ... رسول الله ... علیا و فاطمه ... [illegible]

... [illegible] ...

... اللهم ... [illegible]

... یا رسول الله ... [illegible]

رسول الله جمع ... اهل ... رسول الله

... [illegible] ...

... [illegible] ...

... انما یرید الله لیذهب عنکم الرجس اهل البیت ویطهرکم تطهیرا ...

... واذکرن ما یتلی فی بیوتکن من آیات الله والحکمة ... ان الله کان لطیفا خبیرا ...

... ان المسلمین والمسلمات والمؤمنین والمؤمنات ... والقانتین والقانتات

... [illegible] ... **الصَّادِقِينَ وَالصَّادِقَاتِ** ... [illegible] ... **وَالصَّابِرِينَ وَالصَّابِرَاتِ** ... [illegible] ...

... [illegible] ... **وَالْخَاشِعِينَ وَالْخَاشِعَاتِ** ... [illegible] ...

... [illegible] ... **وَالْمُتَصَدِّقِينَ وَالْمُتَصَدِّقَاتِ** ... [illegible] ...

وَالصَّائِمِينَ وَالصَّائِمَاتِ ... [illegible] ...

... [illegible] ... **وَالْحَافِظِينَ فُرُوجَهُمْ وَالْحَافِظَاتِ** ... [illegible] ... **وَالذَّاكِرِينَ**

اللَّهَ كَثِيرًا ... [illegible] ... **وَالذَّاكِرَاتِ** ... [illegible] ...

... [illegible] ... **أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ** ... [illegible] ... **مَغْفِرَةً** ... [illegible] ... **وَأَجْرًا**

عَظِيمًا ... [illegible] ... ازواج رسول ... [illegible] ...

... [illegible] ... رسول الله ... [illegible] ...

... [illegible] ...

روایت کرده ... [illegible] ... یا رسول الله ... سبحان الله والحمد لله ولا اله الا الله والله اکبر ولا حول ولا قوة الا بالله العلی العظیم

... [illegible] ...

... [illegible] ... **وَمَا كَانَ لِمُؤْمِنٍ** ... [illegible] ... **وَلَا مُؤْمِنَةٍ** ... [illegible] ...

... **إِذَا قَضَى اللَّهُ وَرَسُولُهُ** ... [illegible] ... **أَمْرًا** ... [illegible] ... **أَنْ يَكُونَ لَهُمُ**

الْخِيَرَةُ ... [illegible] ... **مِنْ أَمْرِهِمْ** ... [illegible] ...

... [illegible] ... **وَمَنْ يَعْصِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ** ... [illegible] ...

... **فَقَدْ ضَلَّ** ... **ضَلَالًا مُبِينًا** ... [illegible] ...

... [illegible] ...

[illegible]

وَإِذْ تَقُولُ لِلَّذِي أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِ

[illegible]

وَأَنْعَمْتَ عَلَيْهِ أَمْسِكْ عَلَيْكَ زَوْجَكَ وَاتَّقِ اللَّهَ

[illegible]

وَتُخْفِي فِي نَفْسِكَ مَا اللَّهُ مُبْدِيهِ

[illegible]

وَتَخْشَى النَّاسَ

[illegible]

وَاللَّهُ أَحَقُّ أَنْ تَخْشَاهُ

[illegible]

[illegible]

... [illegible] که نکاح ... [illegible] ... فَلَمَّا قَضٰى زَيْدٌ

مِّنْهَا وَطَرًا ... [illegible] ... نکاح ... [illegible] ... زینب ...

... [illegible] ... طلاق ... زَوَّجْنٰكَهَا تزویج نمودیم ترا با او

... [illegible] ... لِكَيْلَا يَكُوْنَ عَلَى الْمُؤْمِنِيْنَ حَرَجٌ ... [illegible]

فِيْٓ اَزْوَاجِ اَدْعِيَآئِهِمْ ... [illegible] ... اِذَا قَضَوْا مِنْهُنَّ وَطَرًا ... [illegible] ... نکاح

... [illegible] ... نکاح ... [illegible] ... طلاق ... زینب ... نکاح ...

... [illegible] ... وَكَانَ اَمْرُ اللّٰهِ ... [illegible] ... مَفْعُوْلًا ...

... [illegible] ... زینب ...

... [illegible] ... زینب ...

... [illegible] ... عظیم الشان ... [illegible]

... [illegible] ... رسول الله ... [illegible] ...

... [illegible] ...

... [illegible] ... زینب ... یا رسول الله ... نکاح ...

... [illegible] ... زینب ... [illegible] ...

... [illegible] ...

... [illegible] ...

... [illegible] ...

... [illegible] ... عبد المطلب ... [illegible] ...

... [illegible] ... رسول ... زینب ...

... [illegible] ... القلوب ...

... [illegible] ...

... [illegible] ...

... [illegible] ...

... [illegible] ...

... [illegible] ... حَتّٰى يَبْلُغَ الْكِتٰبُ اَجَلَهٗ ... نکاح ...

... [illegible] ...

... [illegible] ... مَا كَانَ عَلَى النَّبِيِّ مِنْ حَرَجٍ

... [illegible] ... فِيْمَا فَرَضَ اللّٰهُ لَهٗ ... [illegible] ...

... [illegible] ...

... [illegible] ... سُنَّةَ اللّٰهِ ... [illegible] ...

... [illegible] ... فِي الَّذِيْنَ

خَلَوْا ... [illegible] ... مِنْ قَبْلُ ... [illegible] ...

... [illegible] ...

... [illegible] ... نکاح ...

... [illegible] ... وَكَانَ اَمْرُ اللّٰهِ قَدَرًا

مَّقْدُوْرًا ... [illegible] ...

... [illegible] ...

الَّذِيْنَ يُبَلِّغُوْنَ ... [illegible] ... رِسٰلٰتِ اللّٰهِ

[illegible] وَيَخْشَوْنَهُ [illegible] وَلَا يَخْشَوْنَ أَحَدًا [illegible]
إِلَّا اللَّهَ [illegible] وَكَفَىٰ بِاللَّهِ
حَسِيبًا [illegible]

[illegible]

مَا كَانَ مُحَمَّدٌ [illegible] أَبَا أَحَدٍ [illegible] مِنْ رِجَالِكُمْ [illegible]

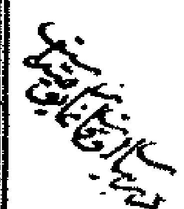
[illegible]

وَلَٰكِنْ رَسُولَ اللَّهِ [illegible]

[illegible] وَخَاتَمَ النَّبِيِّينَ [illegible]

[illegible]

[illegible] وَكَانَ اللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا [illegible]

[illegible]

[illegible] يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا [illegible] اذْكُرُوا اللَّهَ
[illegible] ذِكْرًا كَثِيرًا [illegible] وَسَبِّحُوهُ [illegible]
[illegible] بُكْرَةً وَأَصِيلًا [illegible]

[illegible]

بادکر

یاد کنید بسیار یعنی واسماء حسنی وصفات [illegible] زیرا که [illegible] عبادات [illegible] مقاله [illegible] که [illegible]

و الحمد لله ولا اله الا الله والله اکبر [illegible] مرکب [illegible] اربع [illegible] آورده در [illegible]

که [illegible] اربعین [illegible] صلی الله علیه وسلم [illegible] تسبیح فاطمه [illegible] ذکر الله اکبر [illegible]

باشنا [illegible] نقل کرده که ابن عباس [illegible] سبحان الله والحمد لله ولا اله الا الله والله اکبر ولا حول ولا

قوة الا بالله العلی العظیم [illegible] ذکر الله کثیرا [illegible]

[illegible] ذکر [illegible]

[illegible] ذکروا [illegible]

[illegible] انواع ذکر [illegible]

[illegible] ذکر [illegible] تسبیح [illegible]

[illegible] ذکر [illegible]

[illegible] طاعات [illegible]

[illegible] تسبیح [illegible] صلوة [illegible] طاعات [illegible] عبد الله [illegible]

[illegible]

[illegible] هُوَ الَّذِي يُصَلِّي عَلَيْكُمْ [illegible]

[illegible] وَمَلَائِكَتُهُ

[illegible]

[illegible] لِيُخْرِجَكُمْ [illegible] مِنَ الظُّلُمَاتِ [illegible] إِلَى النُّورِ [illegible]

[illegible]

[illegible] صلوة [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] اللهم صل علی [illegible] وَكَانَ بِالْمُؤْمِنِينَ رَحِيمًا

[illegible]

[illegible]

[illegible]

تَحِيَّتُهُمْ [illegible] يَوْمَ يَلْقَوْنَهُ [illegible]

سَلَامٌ [illegible] سلام [illegible] اسلام [illegible]

[illegible]

[illegible] سلام علیکم [illegible] ملک الموت [illegible]

[illegible] والملائکة یدخلون علیهم من کل باب سلام

علیکم [illegible] السلام علیک [illegible]

[illegible] السلام [illegible] وَأَعَدَّ [illegible] لَهُمْ

[illegible] أَجْرًا كَرِيمًا [illegible]

[illegible]

[illegible] يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ [illegible] إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ [illegible] شَاهِدًا [illegible]

[illegible] وَمُبَشِّرًا [illegible] وَنَذِيرًا [illegible]

[illegible] وَدَاعِيًا إِلَى اللَّهِ [illegible]

[illegible] بِإِذْنِهِ [illegible] وَسِرَاجًا مُنِيرًا [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] وسراجا منیرا [illegible]

[illegible]

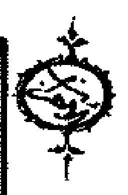
و بشر المؤمنین بان لهم من الله فضلا کبیرا [illegible]

[illegible] ولا تطع الکافرین والمنافقین [illegible]

[illegible] ودع اذاهم [illegible] وتوکل علی الله وکفی بالله وکیلا [illegible]

[illegible]

که هرگاه از مکافات ایشان اعراض نموده باشد [illegible] و مقابل [illegible]
و توکل بر خدا کند [illegible] و برهان [illegible] کرده باشد
[illegible]
[illegible] **یا ایها الذین آمنوا** [illegible] **اذا نکحتم المؤمنات** [illegible] چون نکاح کنید
[illegible] **ثم طلقتموهن** [illegible] **من قبل ان تمسوهن** [illegible]
[illegible] **فما لکم** [illegible] **علیهن** [illegible] **من عدة تعتدونها** [illegible]
[illegible]
[illegible] **فمتعوهن** [illegible]
[illegible] **وسرحوهن** [illegible] **سراحا جمیلا** [illegible]
[illegible]
[illegible] **یا ایها النبی** [illegible] **انا احللنا لک**
[illegible] **ازواجک** [illegible] **اللاتی آتیت اجورهن** [illegible]
[illegible] **وما ملکت**
یمینک [illegible] **مما افاء الله علیک** [illegible]
[illegible] **وبنات عمک وبنات عماتک** [illegible]
[illegible] **وبنات خالک وبنات خالاتک اللاتی** [illegible]
هاجرن معک [illegible]
[illegible] **وامرأة مؤمنة** [illegible]

و زن مؤمنه اِنْ وَهَبَتْ نَفْسَهَا لِلنَّبِیِّ اگر ببخشد تن خود را به پیغمبر اِنْ اَرَادَ النَّبِیُّ اگر خواهد پیغمبر اَنْ یَسْتَنْکِحَهَا آنکه طلب نکاح کند [illegible]

[illegible]

خَالِصَةً لَکَ مِنْ دُونِ الْمُؤْمِنِینَ [illegible]

[illegible]

قَدْ عَلِمْنَا مَا فَرَضْنَا عَلَیْهِمْ [illegible] فِی اَزْوَاجِهِمْ [illegible] وَمَا مَلَکَتْ اَیْمَانُهُمْ [illegible]

[illegible] لِکَیْلَا یَکُونَ عَلَیْکَ حَرَجٌ [illegible]

[illegible] وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَّحِيمًا [illegible]

[illegible]

[illegible] تُرْجِي مَن تَشَاءُ مِنْهُنَّ [illegible]

وَتُؤْوِي إِلَيْكَ مَن تَشَاءُ [illegible]

[illegible]

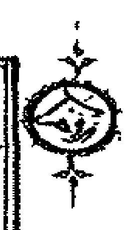
[illegible] وَمَنِ ابْتَغَيْتَ مِمَّنْ عَزَلْتَ [illegible]

فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكَ [illegible]

[illegible] ذَٰلِكَ أَدْنَىٰ أَن تَقَرَّ أَعْيُنُهُنَّ وَلَا يَحْزَنَّ وَيَرْضَيْنَ بِمَا آتَيْتَهُنَّ كُلُّهُنَّ [illegible] وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا فِي قُلُوبِكُمْ [illegible] وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَلِيمًا [illegible]

[illegible]

[illegible] لَا يَحِلُّ لَكَ النِّسَاءُ مِن بَعْدُ [illegible]

از پس این هر زنی که کنند عقد تو [illegible] ولا أن تبدل

بهن من أزواج [illegible]

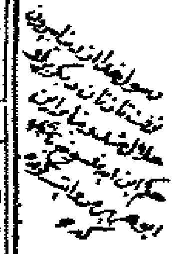
[illegible] ولو أعجبك حسنهن [illegible]

[illegible]

[illegible] إلا ما ملكت يمينك [illegible]

[illegible] وكان الله على كل شيء رقيبا [illegible]

[illegible]

[illegible]

يا أيها الذين آمنوا لا تدخلوا بيوت النبي إلا أن يؤذن لكم [illegible]

[illegible] إلى طعام غير ناظرين إناه [illegible] ولكن إذا دعيتم فادخلوا فإذا طعمتم فانتشروا [illegible]

[illegible] ولا مستأنسين لحديث [illegible]

مستأنسین لحدیث برای سخن یکدیگر یا برای سخن اهل بیت طریق تسمع بان بعد از ان [illegible] مکث طویل میکنید بقوله إِنَّ ذَٰلِكُمْ یعنی بنشستن

در خانه بعد از طعام و شنیدن سخن کلام كَانَ يُؤْذِي النَّبِيَّ [illegible] فَيَسْتَحْيِي مِنكُمْ [illegible] از شما که [illegible]

وَاللَّهُ لَا يَسْتَحْيِي [illegible] عبد الله مِنَ الْحَقِّ [illegible] شما [illegible] کرده شود [illegible]

[illegible]

[illegible] رسول [illegible] حضرت [illegible]

[illegible] الصلاة [illegible] عائشه [illegible]

[illegible] طعام [illegible]

[illegible] رسول الله [illegible]

[illegible] طعام [illegible] عائشه [illegible]

[illegible] رسول [illegible]

[illegible] رسول [illegible] وَإِذَا سَأَلْتُمُوهُنَّ مَتَاعًا [illegible]

فَاسْأَلُوهُنَّ مِن وَرَاءِ حِجَابٍ [illegible] ذَٰلِكُمْ [illegible] أَطْهَرُ [illegible] لِقُلُوبِكُمْ

وَقُلُوبِهِنَّ [illegible]

[illegible] ابن عباس [illegible]

[illegible] عبد الله [illegible]

[illegible] نکاح [illegible]

[illegible] نکاح [illegible] وَمَا كَانَ لَكُمْ

أَن تُؤْذُوا رَسُولَ اللَّهِ [illegible] وَلَا أَن تَنكِحُوا [illegible]

[illegible] أَزْوَاجَهُ مِن بَعْدِهِ [illegible] أَبَدًا [illegible] إِنَّ ذَٰلِكُمْ [illegible]

[illegible] كَانَ عِندَ اللَّهِ عَظِيمًا [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] نکاح [illegible] اجماع [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] إِن تُبْدُوا

شَيْئًا [illegible] أَوْ تُخْفُوهُ [illegible]

فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] لَّا جُنَاحَ عَلَيْهِنَّ فِي آبَائِهِنَّ

[illegible] وَلَا أَبْنَائِهِنَّ [illegible] وَلَا إِخْوَانِهِنَّ [illegible] وَلَا أَبْنَاءِ إِخْوَانِهِنَّ [illegible]

[illegible] وَلَا أَبْنَاءِ أَخَوَاتِهِنَّ [illegible] وَلَا نِسَائِهِنَّ [illegible]

[illegible] وَلَا

مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُنَّ [illegible]

وَاتَّقِينَ اللَّهَ [illegible] إِنَّ اللَّهَ كَانَ
عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ [illegible] شَهِيدًا [illegible]

[illegible]

إِنَّ اللَّهَ [illegible] وَمَلَائِكَتَهُ [illegible] يُصَلُّونَ [illegible] عَلَى النَّبِيِّ [illegible] يَا أَيُّهَا
الَّذِينَ آمَنُوا [illegible] صَلُّوا عَلَيْهِ [illegible] وَسَلِّمُوا [illegible] تَسْلِيمًا [illegible]

[illegible]

اللهم صل علی محمد وعلی آل محمد کما صلیت علی ابرهیم وعلی آل ابرهیم انک حمید مجید [illegible]

[illegible]

اللهم صل علی محمد [illegible]

[illegible]

[illegible] صلوات [illegible] پیغمبر [illegible]

[illegible] صلوات [illegible] بر پیغمبر [illegible]

[illegible] صلوة [illegible]

[illegible] صلوات [illegible]

[illegible] پیغمبر [illegible] تشهد [illegible]

[illegible] صلی الله علیه [illegible] صلوات بر پیغمبر [illegible]

[illegible] صلوة [illegible] واجب [illegible]

[illegible] واجب [illegible]

[illegible]

[illegible] لا تجعلوا دعاء الرسول بینکم کدعاء بعضکم بعضا [illegible]

[illegible]

[illegible] یا رسول الله [illegible] صلوات علی النبی [illegible]

[illegible]

[illegible] صلی الله [illegible] وملائکته [illegible]

[illegible] صلوات بر ابراهیم [illegible] واجب [illegible]

[illegible] السلام علیک [illegible] قولوا اللهم [illegible]

علی محمد و آل محمد کما صلیت علی ابراهیم و آل ابراهیم انک حمید مجید [illegible] صحیح مسلم [illegible]

[illegible]

[illegible] اللهم صل علی محمد [illegible]

اللهم صل علی [illegible] صلوات [illegible]

[illegible]

[illegible] صلی [illegible]

[illegible] و ملائکته [illegible] صلوات [illegible]

[illegible]

اللهم صل علی آل ابی اوفی [illegible] صلوات [illegible]

[illegible] صلوات [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] صلوات [illegible] پیغمبر [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

صلوة بر آنحضرت [illegible] صلوات [illegible] واجب [illegible]

[illegible]

[illegible] رسول الله [illegible] صلوات [illegible]

[illegible]

[illegible] التسلیم [illegible]

[illegible] الصلوة [illegible]

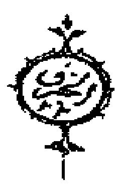
[illegible] صلوة

السلام علیک ایها النبی و رحمة الله و برکاته [illegible] السلام [illegible] ایها النبی [illegible]

[illegible] السلام علی النبی [illegible] السلام فی التشهد [illegible]

[illegible] پیغمبر

[illegible]

[illegible] بوسیله محمد و آل محمد [illegible]

[illegible]

[illegible] اللهم صل علی محمد و آل محمد [illegible]

[illegible] صلی الله علی محمد و آله وسلم [illegible]

[illegible] علیه السلام [illegible]

[illegible] الصلوة علی محمد و آل محمد [illegible]

[illegible] صل علی محمد و آل محمد [illegible]

[illegible] الصلوة علی محمد و آل محمد [illegible]

[illegible] ان الذین یؤذون الله و رسوله [illegible]

[illegible] علیه الصلوة والسلام [illegible]

[illegible] لعنهم الله فی الدنیا

والآخرة [illegible] واعدّ لهم عذاباً مهيناً [illegible]

[illegible] رسول الله [illegible] گفته‌اند [illegible]

[illegible]

وَالَّذِينَ يُؤْذُونَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ بِغَيْرِ مَا اكْتَسَبُوا [illegible] فَقَدِ احْتَمَلُوا بُهْتَانًا [illegible] وَإِثْمًا مُبِينًا [illegible]

[illegible]

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ [illegible] قُلْ لِأَزْوَاجِكَ [illegible] وَبَنَاتِكَ [illegible] وَنِسَاءِ الْمُؤْمِنِينَ [illegible] يُدْنِينَ [illegible] عَلَيْهِنَّ مِنْ جَلَابِيبِهِنَّ [illegible] ذَٰلِكَ أَدْنَىٰ [illegible] أَنْ يُعْرَفْنَ [illegible] فَلَا يُؤْذَيْنَ [illegible] وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا [illegible]

[illegible] لَئِنْ لَمْ يَنْتَهِ الْمُنَافِقُونَ [illegible] وَالَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ [illegible]

[illegible]

[illegible] وَالْمُرْجِفُونَ [illegible]

[illegible] فِي الْمَدِينَةِ [illegible]

[illegible] لَنُغْرِيَنَّكَ بِهِمْ [illegible]

[illegible] ثُمَّ لَا يُجَاوِرُونَكَ [illegible]

[illegible] فِيهَا [illegible] إِلَّا قَلِيلًا [illegible] مَلْعُونِينَ [illegible]

[illegible] أَيْنَمَا ثُقِفُوا [illegible] أُخِذُوا [illegible] وَقُتِّلُوا [illegible]

[illegible] سُنَّةَ اللَّهِ [illegible]

[illegible] فِي الَّذِينَ خَلَوْا [illegible] مِنْ قَبْلُ [illegible]

[illegible] وَلَنْ تَجِدَ [illegible] لِسُنَّةِ اللَّهِ [illegible]

[illegible] يَسْأَلُكَ النَّاسُ [illegible]

[illegible] عَنِ السَّاعَةِ [illegible] قُلْ [illegible]

إِنَّمَا عِلْمُهَا [illegible] عِنْدَ اللَّهِ [illegible] وَمَا يُدْرِيكَ [illegible]

[illegible] لَعَلَّ السَّاعَةَ [illegible] تَكُونُ قَرِيبًا [illegible]

[illegible] إِنَّ اللَّهَ [illegible] لَعَنَ الْكَافِرِينَ [illegible]

[illegible] وَأَعَدَّ لَهُمْ [illegible] سَعِيرًا [illegible]

[illegible] خَالِدِينَ فِيهَا [illegible] أَبَدًا [illegible]

[illegible] لَا يَجِدُونَ وَلِيًّا [illegible] وَلَا نَصِيرًا [illegible]

[illegible] يَوْمَ تُقَلَّبُ وُجُوهُهُمْ [illegible]

[illegible] فِي النَّارِ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] يَقُولُونَ [illegible]

[illegible] يَا لَيْتَنَا [illegible] أَطَعْنَا اللَّهَ [illegible] وَأَطَعْنَا الرَّسُولَا [illegible]

[illegible] وَقَالُوا رَبَّنَا [illegible] إِنَّا أَطَعْنَا [illegible]

[illegible] سَادَتَنَا وَكُبَرَاءَنَا [illegible] فَأَضَلُّونَا السَّبِيلَا [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] رَبَّنَا [illegible]

آتِهِمْ [illegible] ضِعْفَيْنِ مِنَ الْعَذَابِ [illegible] وَالْعَنْهُمْ [illegible]

[illegible] لَعْنًا كَبِيرًا [illegible]

[illegible] يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا [illegible] لَا تَكُونُوا [illegible] كَالَّذِينَ آذَوْا مُوسَى [illegible]

[illegible] فَبَرَّأَهُ اللَّهُ [illegible] مِمَّا قَالُوا [illegible]

[illegible] وَكَانَ عِنْدَ اللَّهِ وَجِيهًا [illegible]

[illegible] يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ [illegible] وَقُولُوا قَوْلًا سَدِيدًا [illegible]

[illegible] يُصْلِحْ لَكُمْ أَعْمَالَكُمْ [illegible] وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ [illegible]

وَمَنْ يُطِعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ [illegible] فَقَدْ فَازَ [illegible] فَوْزًا عَظِيمًا [illegible]

[illegible] إِنَّا عَرَضْنَا الْأَمَانَةَ [illegible] عَلَى السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَالْجِبَالِ [illegible] فَأَبَيْنَ [illegible]

أَنْ يَحْمِلْنَهَا [illegible] وَأَشْفَقْنَ مِنْهَا [illegible]

[illegible] وَحَمَلَهَا الْإِنْسَانُ [illegible] إِنَّهُ كَانَ ظَلُومًا [illegible]

سخن بعضی آمده [illegible] گفت ما قابل امانت [illegible] گفت [illegible] با امانت [illegible] قبول نکردند [illegible]
گفت [illegible] عرضنا [illegible] آدم [illegible] قابل [illegible] ظلم و جهالت [illegible]
[illegible] امانت [illegible] حامل [illegible] امانت [illegible]
[illegible] حامل [illegible] امانت [illegible] فحملها [illegible] امانت [illegible]
[illegible] حامل امانت [illegible]
[illegible] الامانة [illegible] ظلوما جهولا [illegible] انا عرضنا [illegible]
[illegible] امانت [illegible]
[illegible] امانت [illegible] آسمان و زمین [illegible]
[illegible] حمل [illegible]
[illegible] ظلم [illegible]
[illegible] عقل [illegible] امانت [illegible]
[illegible] ارض [illegible] جبال [illegible]
[illegible] ظلم و جهل [illegible] امانت [illegible]
[illegible] آسمان و زمین و کوه [illegible] امانت [illegible]
[illegible] انسان [illegible]
[illegible] آدم [illegible]
[illegible] خلق [illegible] ظلم و جهل [illegible]
[illegible] قبول [illegible]
[illegible] امانت [illegible]
[illegible] امانت [illegible]
[illegible] حامل الامانة [illegible]
ظلم و جهالت [illegible]
[illegible]
[illegible] ظلم [illegible]
[illegible] خلق [illegible] امانت [illegible] حامل [illegible] ظلم و جهل [illegible]
ظلم بر نفس خود [illegible]
[illegible] امانت عقل و تکلیف [illegible]
[illegible] ظلوم و جهول [illegible]
[illegible] غضب و شهوت [illegible] عقل [illegible]
[illegible] شهوت [illegible] عقل و تکلیف [illegible]
[illegible] قوه شهوت [illegible]
[illegible] عقل [illegible]
ظلومیت و جهولیت [illegible] امانت [illegible]
[illegible] امانت [illegible]
[illegible] البر و البحر [illegible]
[illegible] انسان [illegible] ظلم [illegible]
[illegible] ظلوم و جهول [illegible]
[illegible] امانت [illegible] آسمان و زمین [illegible]
[illegible] ظلوم [illegible] جهول [illegible]
لا اله الا الله [illegible] امانت [illegible] قبول نمود [illegible]

ماستحره [illegible]

ربانه [illegible]

وجوه انسان را استعداد [illegible]

[illegible]

لِيُعَذِّبَ اللّٰهُ الْمُنَافِقِينَ وَالْمُنَافِقَاتِ وَالْمُشْرِكِينَ وَالْمُشْرِكَاتِ وَيَتُوبَ اللّٰهُ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَكَانَ اللّٰهُ غَفُورًا رَحِيمًا

[illegible]

سورة سبا

[illegible]

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

الْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِي لَهُ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَلَهُ الْحَمْدُ فِي الْآخِرَةِ [illegible] وَهُوَ الْحَكِيمُ الْخَبِيرُ يَعْلَمُ مَا يَلِجُ فِي الْأَرْضِ وَمَا يَخْرُجُ مِنْهَا وَمَا يَنْزِلُ مِنَ السَّمَاءِ وَمَا يَعْرُجُ فِيهَا

[illegible]

[illegible] وَهُوَ الرَّحِيمُ الْغَفُورُ [illegible]

[illegible] وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا [illegible] لَا تَأْتِينَا السَّاعَةُ [illegible] قُلْ [illegible] بَلَىٰ [illegible] وَرَبِّي لَتَأْتِيَنَّكُمْ [illegible] عَالِمِ الْغَيْبِ [illegible]

[illegible] لَا يَعْزُبُ عَنْهُ [illegible] مِثْقَالُ ذَرَّةٍ [illegible] فِي السَّمَاوَاتِ [illegible] وَلَا فِي الْأَرْضِ [illegible] وَلَا أَصْغَرُ [illegible] مِنْ ذَٰلِكَ [illegible] وَلَا أَكْبَرُ [illegible] إِلَّا [illegible] فِي كِتَابٍ مُبِينٍ [illegible]

[illegible] لِيَجْزِيَ الَّذِينَ آمَنُوا [illegible] وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ [illegible] أُولَٰئِكَ [illegible] لَهُمْ مَغْفِرَةٌ [illegible] وَرِزْقٌ كَرِيمٌ [illegible]

[illegible] وَالَّذِينَ سَعَوْا [illegible] فِي آيَاتِنَا [illegible] مُعَاجِزِينَ [illegible] أُولَٰئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ [illegible] مِنْ رِجْزٍ أَلِيمٌ [illegible]

[illegible] وَيَرَى الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ [illegible] الَّذِي أُنْزِلَ [illegible] مِنْ رَبِّكَ [illegible] هُوَ الْحَقَّ [illegible] وَيَهْدِي [illegible] إِلَىٰ صِرَاطِ الْعَزِيزِ الْحَمِيدِ [illegible]

[illegible] وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا [illegible] هَلْ نَدُلُّكُمْ [illegible] عَلَىٰ رَجُلٍ يُنَبِّئُكُمْ [illegible] إِذَا مُزِّقْتُمْ [illegible] كُلَّ مُمَزَّقٍ [illegible] إِنَّكُمْ [illegible] لَفِي خَلْقٍ جَدِيدٍ [illegible]

[illegible] أَفْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ [illegible] كَذِبًا [illegible] أَمْ بِهِ جِنَّةٌ [illegible]

[illegible] بَلِ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ [illegible] فِي الْعَذَابِ [illegible]

وَالضَّلَالِ الْبَعِيدِ [illegible]

[illegible]

أَفَلَمْ يَرَوْا [illegible] إِلَىٰ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ [illegible] وَمَا خَلْفَهُمْ [illegible] مِنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ [illegible]

إِنْ نَشَأْ [illegible] نَخْسِفْ بِهِمُ الْأَرْضَ [illegible] أَوْ نُسْقِطْ عَلَيْهِمْ [illegible] كِسَفًا مِنَ السَّمَاءِ [illegible]

[illegible]

إِنَّ فِي ذَٰلِكَ [illegible] لَآيَةً لِكُلِّ عَبْدٍ مُنِيبٍ [illegible]

[illegible]

وَلَقَدْ آتَيْنَا دَاوُودَ [illegible] مِنَّا فَضْلًا [illegible]

[illegible]

يَا جِبَالُ [illegible] أَوِّبِي [illegible] مَعَهُ [illegible]

[illegible]

وَالطَّيْرَ [illegible]

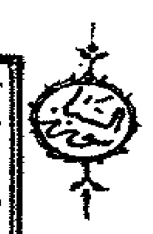
[illegible]

وَأَلَنَّا لَهُ الْحَدِيدَ [illegible]

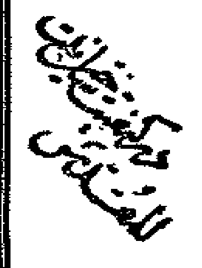
أَنِ اعْمَلْ [illegible] سَابِغَاتٍ [illegible] وَقَدِّرْ [illegible] فِي السَّرْدِ [illegible]

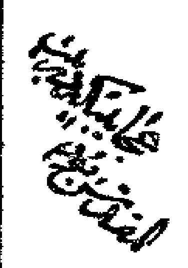
[illegible]

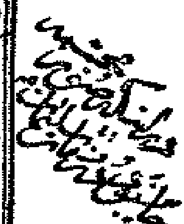
[illegible] وَاعْمَلُوا [illegible]
صَالِحًا [illegible] إِنِّي بِمَا تَعْمَلُونَ [illegible] بَصِيرٌ [illegible]
[illegible]
[illegible] وَلِسُلَيْمَانَ الرِّيحَ [illegible]
[illegible] غُدُوُّهَا شَهْرٌ [illegible] وَرَوَاحُهَا شَهْرٌ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] وَأَسَلْنَا لَهُ [illegible]
[illegible] عَيْنَ الْقِطْرِ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] وَمِنَ الْجِنِّ [illegible] مَنْ يَعْمَلُ [illegible]
[illegible] بَيْنَ يَدَيْهِ بِإِذْنِ رَبِّهِ [illegible] وَمَنْ يَزِغْ مِنْهُمْ [illegible] عَنْ أَمْرِنَا [illegible]
[illegible] نُذِقْهُ [illegible] مِنْ عَذَابِ السَّعِيرِ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] يَعْمَلُونَ لَهُ [illegible] مَا يَشَاءُ [illegible] مِنْ مَحَارِيبَ [illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible] ... اعملوا آل داود شکرا ... [illegible]

[illegible] ... وقلیل من عبادی الشکور ... [illegible]

[illegible] ... فلما قضینا علیه الموت ... [illegible]

[illegible] ... ما دلهم علی موته الا دابة الارض ... [illegible]

[illegible] ... تأکل منسأته فلما خر ... [illegible]

[illegible] ... تبینت الجن ان لو کانوا یعلمون الغیب ... [illegible]

[illegible] ... ما لبثوا فی العذاب المهین ... [illegible]

[illegible]

... لا تلبثوا في العذاب المهين ... [illegible]

... تأكل منسأته ... [illegible]

... لقد كان لسبإ ... في مساكنهم آية ... [illegible]

... جنتان عن يمين وشمال ... [illegible]

... كلوا من رزق ربكم واشكروا له ... [illegible]

... بلدة طيبة ورب غفور ... [illegible]

... فأعرضوا ... [illegible]

... فأرسلنا عليهم سيل العرم ... [illegible]

[illegible] ... سیل عرم ... [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ... فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ سَيْلَ الْعَرِمِ وَبَدَّلْنَاهُمْ ... بِجَنَّتَيْهِمْ ... جَنَّتَيْنِ ذَوَاتَيْ أُكُلٍ خَمْطٍ

[illegible] ... خمط ... [illegible]

[illegible] ... وَأَثْلٍ وَشَيْءٍ مِنْ سِدْرٍ قَلِيلٍ

[illegible]

[illegible] ... ذَٰلِكَ جَزَيْنَاهُمْ بِمَا كَفَرُوا ... [illegible]

... وَهَلْ نُجَازِي إِلَّا الْكَفُورَ ... [illegible]

[illegible]

[illegible] ... وَجَعَلْنَا بَيْنَهُمْ وَبَيْنَ الْقُرَى الَّتِي بَارَكْنَا فِيهَا ... [illegible]

[illegible] ... قُرًى ظَاهِرَةً ... [illegible]

[illegible] ... وَقَدَّرْنَا فِيهَا السَّيْرَ ... [illegible]

[illegible] ... سِيرُوا فِيهَا لَيَالِيَ وَأَيَّامًا آمِنِينَ ... [illegible]

[illegible] ... فَقَالُوا رَبَّنَا بَاعِدْ بَيْنَ أَسْفَارِنَا ... [illegible]

وَظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ ... [illegible]

[illegible] ... فَجَعَلْنَاهُمْ أَحَادِيثَ ... [illegible]

[illegible] ... وَمَزَّقْنَاهُمْ كُلَّ مُمَزَّقٍ ... [illegible]

[illegible] ... إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ ... [illegible]

... لِكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ ... [illegible]

[illegible]

[illegible]

وَلَقَدْ صَدَّقَ عَلَيْهِمْ إِبْلِيسُ ظَنَّهُ

[illegible]

إِلَّا فَرِيقًا مِنَ الْمُؤْمِنِينَ

[illegible]

وَمَا كَانَ لَهُ عَلَيْهِمْ مِنْ سُلْطَانٍ إِلَّا لِنَعْلَمَ مَنْ يُؤْمِنُ بِالْآخِرَةِ مِمَّنْ هُوَ مِنْهَا فِي شَكٍّ

[illegible]

وَرَبُّكَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ حَفِيظٌ

[illegible]

قُلِ ادْعُوا الَّذِينَ زَعَمْتُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ لَا يَمْلِكُونَ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ فِي السَّمَاوَاتِ وَلَا فِي الْأَرْضِ

[illegible]

وَمَا لَهُمْ فِيهِمَا مِنْ شِرْكٍ وَمَا لَهُ مِنْهُمْ مِنْ ظَهِيرٍ

[illegible]

وَلَا تَنْفَعُ الشَّفَاعَةُ عِنْدَهُ إِلَّا لِمَنْ أَذِنَ لَهُ

[illegible]

حَتَّىٰ إِذَا فُزِّعَ عَنْ قُلُوبِهِمْ

[illegible]

قَالُوا مَاذَا قَالَ رَبُّكُمْ

[illegible]

قَالُوا الْحَقَّ وَهُوَ الْعَلِيُّ الْكَبِيرُ

[illegible]

[illegible] ... حتى اذا فزع عن قلوبهم ... قالوا ماذا قال ربكم ... [illegible]

[illegible] ... قالوا الحق ... [illegible]

[illegible] ... وهو العلي الكبير ... [illegible]

[illegible] ... قل من يرزقكم من السموات والارض ... قل الله ... [illegible]

[illegible] ... وانا او اياكم لعلى هدى او في ضلال مبين ... [illegible]

[illegible] ... قل لا تسئلون عما اجرمنا ولا نسئل عما تعملون ... [illegible]

[illegible] ... قل يجمع بيننا ربنا ثم يفتح بيننا بالحق وهو الفتاح العليم ... [illegible]

[illegible] ... قل اروني الذين الحقتم به شركاء كلا بل هو الله العزيز الحكيم ... [illegible]

[illegible] ... وما ارسلناك الا كافة للناس ... [illegible]

[illegible]

... بَشِيرًا وَنَذِيرًا ... وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ...

[illegible]

... وَيَقُولُونَ ... مَتَىٰ هَٰذَا الْوَعْدُ ... إِنْ كُنْتُمْ ...

... قُلْ ... لَكُمْ مِيعَادُ يَوْمٍ ... لَا تَسْتَأْخِرُونَ عَنْهُ ... سَاعَةً ... وَلَا تَسْتَقْدِمُونَ ...

[illegible]

... وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا ... لَنْ نُؤْمِنَ ... بِهَٰذَا الْقُرْآنِ ... وَلَا بِالَّذِي ... بَيْنَ يَدَيْهِ ...

[illegible]

... وَلَوْ تَرَىٰ ... إِذِ الظَّالِمُونَ ... مَوْقُوفُونَ ... عِنْدَ رَبِّهِمْ ... يَرْجِعُ بَعْضُهُمْ ... إِلَىٰ بَعْضٍ ... الْقَوْلَ ...

... يَقُولُ الَّذِينَ اسْتُضْعِفُوا ... لِلَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا ... لَوْلَا أَنْتُمْ ... لَكُنَّا مُؤْمِنِينَ ...

... قَالَ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا ... لِلَّذِينَ اسْتُضْعِفُوا ... أَنَحْنُ صَدَدْنَاكُمْ ... عَنِ الْهُدَىٰ ... بَعْدَ إِذْ جَاءَكُمْ ... بَلْ كُنْتُمْ ... مُجْرِمِينَ ...

[illegible]

... وَقَالَ الَّذِينَ اسْتُضْعِفُوا ... لِلَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا ... بَلْ ... مَكْرُ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ ... إِذْ تَأْمُرُونَنَا ... أَنْ نَكْفُرَ بِاللَّهِ ... وَنَجْعَلَ لَهُ ... أَنْدَادًا ...

[illegible]

[illegible] وَأَسَرُّوا النَّدَامَةَ [illegible]

[illegible]

[illegible] لَمَّا رَأَوُا الْعَذَابَ [illegible]

[illegible] وَجَعَلْنَا الْأَغْلَالَ [illegible] فِي أَعْنَاقِ الَّذِينَ كَفَرُوا

مظهر موضع [illegible]

هَلْ يُجْزَوْنَ [illegible] إِلَّا مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ [illegible]

بدو مفعول [illegible] وَمَا أَرْسَلْنَا فِي قَرْيَةٍ

[illegible] مِنْ نَذِيرٍ [illegible] إِلَّا قَالَ [illegible] مُتْرَفُوهَا [illegible]

إِنَّا بِمَا أُرْسِلْتُمْ بِهِ كَافِرُونَ [illegible]

[illegible]

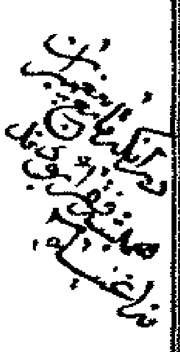
[illegible] وَقَالُوا [illegible] نَحْنُ أَكْثَرُ أَمْوَالًا وَأَوْلَادًا [illegible]

[illegible] وَمَا نَحْنُ بِمُعَذَّبِينَ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] قُلْ [illegible] إِنَّ رَبِّي [illegible] يَبْسُطُ الرِّزْقَ [illegible] لِمَنْ يَشَاءُ [illegible]

[illegible] وَيَقْدِرُ [illegible]

[illegible] وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ [illegible]

[illegible]

وَمَا أَمْوَالُكُمْ [illegible] وَلَا أَوْلَادُكُمْ [illegible] بِالَّتِي تُقَرِّبُكُمْ [illegible]

عِنْدَنَا [illegible] زُلْفَىٰ [illegible]

[illegible]

[illegible] إِلَّا مَنْ آمَنَ [illegible]

[illegible] وَعَمِلَ

صَالِحًا [illegible]

فَأُولَٰئِكَ [illegible] لَهُمْ [illegible] جَزَاءُ الضِّعْفِ [illegible]

[illegible] بِمَا عَمِلُوا [illegible]

[illegible] وَهُمْ فِي الْغُرُفَاتِ [illegible] آمِنُونَ [illegible]

[illegible] وَالَّذِينَ يَسْعَوْنَ [illegible] فِي آيَاتِنَا [illegible]

[illegible] مُعَاجِزِينَ [illegible]

[illegible] أُولَٰئِكَ

[illegible] فِي الْعَذَابِ مُحْضَرُونَ [illegible] قُلْ إِنَّ رَبِّي [illegible] يَبْسُطُ الرِّزْقَ [illegible]

[illegible] لِمَنْ يَشَاءُ [illegible] مِنْ عِبَادِهِ [illegible] وَيَقْدِرُ [illegible] لَهُ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] وَمَا أَنْفَقْتُمْ [illegible] مِنْ شَيْءٍ [illegible] فَهُوَ [illegible] يُخْلِفُهُ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ... بپرستیم ... [illegible] ... ان كان للمؤمنين ... [illegible]

[illegible] ... ان یبسط الرزق لمن یشاء ... [illegible]

[illegible] ... وما انفقتم من شیء فهو یخلفه ... [illegible]

[illegible] ... وهو خیر الرازقین ... [illegible]

[illegible] ... ویوم یحشرهم ... جمیعا ... ثم یقول ... للملائکة اهؤلاء ایاکم کانوا یعبدون ... [illegible]

[illegible] ... قالوا سبحانک انت ولینا من دونهم ... [illegible]

[illegible] ... بل کانوا یعبدون الجن ... اکثرهم بهم مؤمنون ... [illegible]

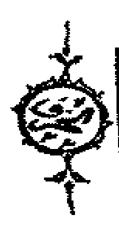
[illegible] ... فالیوم لا یملک بعضکم لبعض نفعا ولا ضرا ... [illegible]

[illegible] ... ونقول للذین ظلموا ذوقوا عذاب النار التی کنتم بها تکذبون ... [illegible]

[illegible] ... واذا تتلی علیهم آیاتنا بینات ... قالوا ما هذا الا رجل یرید ان یصدکم عما کان یعبد آباؤکم ... [illegible]

[illegible] ... وقالوا ما هذا الا افک مفتری ... وقال الذین کفروا للحق لما جاءهم ان هذا الا سحر مبین ... [illegible]

[illegible] ... وما آتیناهم من کتب یدرسونها ... وما ارسلنا الیهم قبلک من نذیر ... [illegible]

بعثت رسوله [illegible] ... اهل کتاب ... [illegible]

... بقوله **وَكَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ** [illegible] ... **وَمَا بَلَغُوا** ... **مِعْشَارَ مَا آتَيْنَاهُمْ** [illegible] ... **فَكَذَّبُوا رُسُلِي فَكَيْفَ كَانَ نَكِيرِ** [illegible]

[illegible] ... **قُلْ إِنَّمَا أَعِظُكُمْ بِوَاحِدَةٍ** [illegible] ... **أَنْ تَقُومُوا لِلَّهِ** [illegible] ... **مَثْنَى وَفُرَادَى** [illegible] ... **ثُمَّ تَتَفَكَّرُوا** [illegible] ... **مَا بِصَاحِبِكُمْ مِنْ جِنَّةٍ** [illegible]

[illegible] ... **إِنْ هُوَ إِلَّا نَذِيرٌ لَكُمْ** ... **بَيْنَ يَدَيْ عَذَابٍ شَدِيدٍ** [illegible] ... **قُلْ مَا سَأَلْتُكُمْ مِنْ أَجْرٍ** ... **فَهُوَ لَكُمْ** [illegible]

[illegible] ... **إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَى اللَّهِ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ** [illegible] ... **قُلْ إِنَّ رَبِّي يَقْذِفُ بِالْحَقِّ** [illegible] ... **عَلَّامُ الْغُيُوبِ** [illegible]

[illegible] ... **قُلْ جَاءَ الْحَقُّ وَمَا يُبْدِئُ الْبَاطِلُ وَمَا يُعِيدُ** [illegible]

[illegible]

قُلْ إِنْ ضَلَلْتُ ... عَلَىٰ نَفْسِي ... وَإِنِ اهْتَدَيْتُ فَبِمَا يُوحِي إِلَيَّ رَبِّي ... سَمِيعٌ قَرِيبٌ

[illegible]

وَلَوْ تَرَىٰ إِذْ فَزِعُوا فَلَا فَوْتَ وَأُخِذُوا مِنْ مَكَانٍ قَرِيبٍ

[illegible]

[illegible] ... وَقَدْ كَفَرُوا بِهِ مِنْ قَبْلُ ... [illegible]

وَيَقْذِفُونَ بِالْغَيْبِ ... [illegible]

[illegible] ... مِنْ مَكَانٍ بَعِيدٍ ... [illegible]

[illegible] ... وَحِيلَ بَيْنَهُمْ ... [illegible]

وَبَيْنَ مَا يَشْتَهُونَ ... [illegible]

[illegible] ... كَمَا فُعِلَ ... [illegible]

بِأَشْيَاعِهِمْ ... مِنْ قَبْلُ ... [illegible]

[illegible] ... كَانُوا فِي شَكٍّ مُرِيبٍ ... [illegible]

[illegible] ... سورة الفاطر ... [illegible]

[illegible]

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ الْحَمْدُ لِلَّهِ ... [illegible]

[illegible] ... فَاطِرِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ ... [illegible]

[illegible]

قوله جَاعِلِ الْمَلَائِكَةِ رُسُلًا ... [illegible]

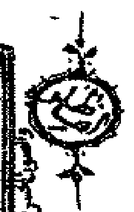
[illegible] ... أُولِي أَجْنِحَةٍ ... [illegible]

[illegible] ... مَثْنَى وَثُلَاثَ وَرُبَاعَ ... [illegible]

[illegible]

[illegible] ... يَزِيدُ ... فِي الْخَلْقِ مَا يَشَاءُ ... [illegible]

[illegible]

[illegible]

إِنَّ اللّٰهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

[illegible]

مَا يَفْتَحِ اللّٰهُ لِلنَّاسِ مِنْ رَحْمَةٍ فَلَا مُمْسِكَ لَهَا وَمَا يُمْسِكْ فَلَا مُرْسِلَ لَهُ مِنْ بَعْدِهِ

[illegible]

وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

[illegible]

يَا أَيُّهَا النَّاسُ اذْكُرُوا نِعْمَتَ اللّٰهِ عَلَيْكُمْ هَلْ مِنْ خَالِقٍ غَيْرُ اللّٰهِ يَرْزُقُكُمْ مِنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ لَا إِلٰهَ إِلَّا هُوَ فَأَنَّىٰ تُؤْفَكُونَ

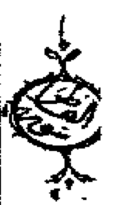
[illegible]

وَإِنْ يُكَذِّبُوكَ فَقَدْ كُذِّبَتْ رُسُلٌ مِنْ قَبْلِكَ

[illegible]

[illegible] وَإِلَى اللَّهِ
تُرْجَعُ الْأُمُورُ [illegible]
[illegible]
[illegible] فَقَدْ
كُذِّبَتْ رُسُلٌ [illegible]
[illegible] يَا أَيُّهَا النَّاسُ
إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ [illegible] فَلَا تَغُرَّنَّكُمُ [illegible]
الْحَيَاةُ الدُّنْيَا [illegible] وَلَا يَغُرَّنَّكُمْ [illegible]
بِاللَّهِ الْغَرُورُ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] إِنَّ الشَّيْطَانَ لَكُمْ [illegible] عَدُوٌّ
[illegible] فَاتَّخِذُوهُ عَدُوًّا [illegible]
[illegible]
[illegible] إِنَّمَا يَدْعُو حِزْبَهُ [illegible]
[illegible] لِيَكُونُوا مِنْ أَصْحَابِ السَّعِيرِ [illegible]
[illegible]
الَّذِينَ كَفَرُوا [illegible] لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ [illegible] وَالَّذِينَ آمَنُوا
[illegible] وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ [illegible] لَهُمْ مَغْفِرَةٌ [illegible]
وَأَجْرٌ كَبِيرٌ [illegible] أَفَمَنْ
زُيِّنَ لَهُ [illegible] سُوءُ عَمَلِهِ [illegible] فَرَآهُ [illegible] حَسَنًا [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] فَإِنَّ اللَّهَ [illegible] يُضِلُّ [illegible] مَنْ يَشَاءُ [illegible]
[illegible]
[illegible] وَيَهْدِي مَنْ يَشَاءُ [illegible]
[illegible]
[illegible] فَلَا تَذْهَبْ نَفْسُكَ [illegible] عَلَيْهِمْ [illegible]
[illegible] حَسَرَاتٍ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] إِنَّ اللَّهَ [illegible] عَلِيمٌ بِمَا يَصْنَعُونَ [illegible]
[illegible] وَاللَّهُ الَّذِي [illegible]
[illegible] أَرْسَلَ الرِّيَاحَ [illegible] فَتُثِيرُ سَحَابًا [illegible]
[illegible]
[illegible] فَسُقْنَاهُ [illegible] إِلَىٰ بَلَدٍ مَيِّتٍ

[illegible]

[illegible] فَأَحْيَيْنَا بِهِ [illegible] الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا [illegible]

[illegible] كَذَٰلِكَ النُّشُورُ [illegible]

[illegible] مَن كَانَ يُرِيدُ الْعِزَّةَ [illegible] فَلِلَّهِ الْعِزَّةُ جَمِيعًا [illegible]

[illegible] إِلَيْهِ يَصْعَدُ الْكَلِمُ الطَّيِّبُ [illegible]

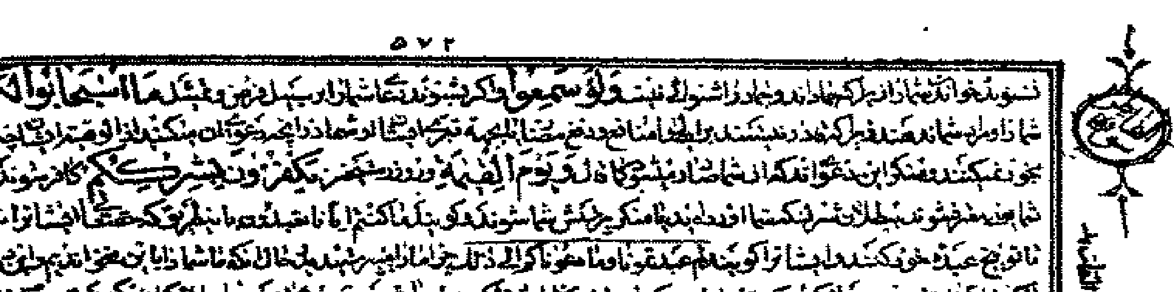
[illegible] وَالْعَمَلُ الصَّالِحُ يَرْفَعُهُ [illegible]

[illegible] وَالَّذِينَ يَمْكُرُونَ السَّيِّئَاتِ [illegible] لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ [illegible] وَمَكْرُ أُولَٰئِكَ هُوَ يَبُورُ [illegible]

[illegible] وَاللّٰهُ خَلَقَكُمْ مِنْ تُرَابٍ [illegible] ثُمَّ مِنْ نُطْفَةٍ [illegible] ثُمَّ جَعَلَكُمْ أَزْوَاجًا [illegible] وَمَا تَحْمِلُ مِنْ أُنْثَىٰ [illegible] وَلَا تَضَعُ [illegible] إِلَّا بِعِلْمِهِ [illegible] وَمَا يُعَمَّرُ [illegible] مِنْ مُعَمَّرٍ [illegible] وَلَا يُنْقَصُ [illegible] مِنْ عُمُرِهِ [illegible] إِلَّا فِي كِتَابٍ [illegible] إِنَّ ذَٰلِكَ [illegible] عَلَى اللّٰهِ يَسِيرٌ [illegible]

وَمَا يَسْتَوِي الْبَحْرَانِ [illegible] هَٰذَا عَذْبٌ فُرَاتٌ [illegible] سَائِغٌ شَرَابُهُ [illegible] وَهَٰذَا مِلْحٌ أُجَاجٌ [illegible] وَمِنْ كُلٍّ [illegible] تَأْكُلُونَ لَحْمًا طَرِيًّا [illegible] وَتَسْتَخْرِجُونَ [illegible] حِلْيَةً تَلْبَسُونَهَا [illegible] وَتَرَى الْفُلْكَ [illegible] فِيهِ مَوَاخِرَ [illegible] لِتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ [illegible] وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ [illegible]

يُولِجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ [illegible] وَيُولِجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ [illegible] وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ [illegible] كُلٌّ يَجْرِي [illegible] لِأَجَلٍ مُسَمًّى [illegible] ذَٰلِكُمُ اللّٰهُ رَبُّكُمْ [illegible] لَهُ الْمُلْكُ [illegible] وَالَّذِينَ تَدْعُونَ [illegible] مِنْ دُونِهِ مَا يَمْلِكُونَ مِنْ قِطْمِيرٍ [illegible] إِنْ تَدْعُوهُمْ [illegible] لَا يَسْمَعُوا دُعَاءَكُمْ [illegible]

[illegible] وَمَنْ تَزَكّٰى [illegible] فَاِنَّمَا يَتَزَكّٰى لِنَفْسِهٖ [illegible]

[illegible]

[illegible] وَاِلَى اللّٰهِ الْمَصِيْرُ [illegible]

[illegible]

[illegible] وَمَا يَسْتَوِي الْاَعْمٰى [illegible] وَالْبَصِيْرُ [illegible]

[illegible]

[illegible] وَلَا الظُّلُمٰتُ [illegible] وَلَا النُّوْرُ [illegible]

[illegible] وَلَا الظِّلُّ [illegible]

وَلَا الْحَرُوْرُ [illegible]

[illegible]

[illegible] وَمَا يَسْتَوِي الْاَحْيَآءُ وَلَا الْاَمْوَاتُ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] اِنَّ اللّٰهَ يُسْمِعُ [illegible]

[illegible] مَنْ يَّشَآءُ [illegible]

[illegible]

[illegible] وَمَآ اَنْتَ [illegible] فِي الْقُبُوْرِ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] اِنْ اَنْتَ اِلَّا نَذِيْرٌ [illegible]

[illegible] اِنَّآ اَرْسَلْنٰكَ بِالْحَقِّ [illegible]

[illegible] بَشِيْرًا وَّنَذِيْرًا [illegible]

[illegible] وَاِنْ مِّنْ اُمَّةٍ [illegible] اِلَّا خَلَا فِيْهَا [illegible]

[illegible] نَذِيْرٌ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] وَاِنْ يُّكَذِّبُوْكَ فَقَدْ كَذَّبَ الَّذِيْنَ مِنْ قَبْلِهِمْ [illegible] جَآءَتْهُمْ

رُسُلُهُمْ [illegible] بِالْبَيِّنٰتِ [illegible] وَبِالزُّبُرِ [illegible]

[illegible] وَبِالْكِتٰبِ الْمُنِيْرِ [illegible]

[illegible] ثُمَّ اَخَذْتُ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا [illegible] فَكَيْفَ كَانَ نَكِيْرِ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

أَلَمْ تَرَ آیا نمی بینی ای بیننده أَنَّ اللَّهَ آنکه خدای تعالی [illegible] أَنْزَلَ فرو فرستاد مِنَ السَّمَاءِ از آسمان یا از ابر مَاءً [illegible] فَأَخْرَجْنَا پس بیرون آوردیم [illegible] بِهِ [illegible] ثَمَرَاتٍ [illegible] مُخْتَلِفًا أَلْوَانُهَا [illegible]

[illegible] وَمِنَ الْجِبَالِ [illegible] جُدَدٌ [illegible] بِيضٌ [illegible] وَحُمْرٌ مُخْتَلِفٌ أَلْوَانُهَا [illegible] وَغَرَابِيبُ سُودٌ [illegible]

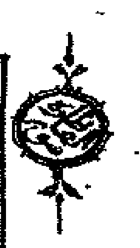
[illegible] وَمِنَ النَّاسِ [illegible] وَالدَّوَابِّ [illegible] وَالْأَنْعَامِ [illegible] مُخْتَلِفٌ أَلْوَانُهُ [illegible] كَذَٰلِكَ [illegible] إِنَّمَا يَخْشَى اللَّهَ [illegible] مِنْ عِبَادِهِ [illegible] الْعُلَمَاءُ [illegible]

[illegible] إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ [illegible] غَفُورٌ [illegible]

[illegible] إِنَّ الَّذِينَ يَتْلُونَ كِتَابَ اللَّهِ [illegible] وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ [illegible] وَأَنْفَقُوا مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ [illegible] سِرًّا وَعَلَانِيَةً [illegible] يَرْجُونَ تِجَارَةً لَنْ تَبُورَ [illegible] لِيُوَفِّيَهُمْ أُجُورَهُمْ [illegible] وَيَزِيدَهُمْ مِنْ فَضْلِهِ [illegible]

[illegible] إِنَّهُ غَفُورٌ [illegible]
شَكُورٌ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] وَالَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ [illegible] مِنَ الْكِتَابِ
[illegible] هُوَ الْحَقُّ [illegible] مُصَدِّقًا [illegible]
[illegible] لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ [illegible]
[illegible] إِنَّ اللَّهَ [illegible] بِعِبَادِهِ لَخَبِيرٌ بَصِيرٌ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ثُمَّ أَوْرَثْنَا [illegible]
الْكِتَابَ [illegible]
[illegible] الَّذِينَ اصْطَفَيْنَا [illegible] مِنْ عِبَادِنَا [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] فَمِنْهُمْ [illegible] ظَالِمٌ لِنَفْسِهِ [illegible] وَمِنْهُمْ [illegible]
مُقْتَصِدٌ [illegible] وَمِنْهُمْ [illegible] سَابِقٌ بِالْخَيْرَاتِ [illegible]
[illegible] بِإِذْنِ اللَّهِ [illegible] ذَٰلِكَ [illegible] هُوَ الْفَضْلُ الْكَبِيرُ [illegible]
[illegible]

لیس علی أهل لا اله الا الله وحشة فی قبورهم ولا فی نشرهم ... کأنی أنظر الی أهل لا اله الا الله یخرجون من قبورهم وینفضون التراب عن وجوههم ویقولون

الحمد لله الذی أذهب عنا الحزن [illegible] کلمه طیبه لا اله الا الله [illegible]

[illegible] لا اله الا الله [illegible]

[illegible] إن ربنا لغفور [illegible]

[illegible] شکور [illegible]

[illegible]

[illegible] الذی أحلنا [illegible]

[illegible] دار المقامة [illegible]

[illegible] من فضله

[illegible] لا یمسنا

فیها [illegible] نصب [illegible] ولا یمسنا فیها [illegible]

لغوب [illegible]

[illegible]

[illegible] ادخلوها بسلام آمنین [illegible]

[illegible]

[illegible] والذین کفروا [illegible]

[illegible] لهم نار جهنم [illegible] لا یقضی

[illegible] علیهم [illegible] فیموتوا [illegible]

[illegible] ولا یخفف عنهم [illegible] من عذابها [illegible]

[illegible] کذلک نجزی کل کفور [illegible]

[illegible] وهم یصطرخون فیها [illegible]

[illegible] ربنا أخرجنا [illegible]

[illegible] نعمل صالحا [illegible] غیر الذی کنا نعمل [illegible]

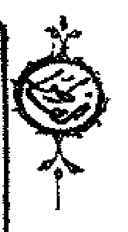
[illegible]

[illegible] أولم نعمرکم [illegible]

[illegible] ما یتذکر فیه من تذکر [illegible]

[illegible]

[illegible] إِنَّ اللَّهَ يُمْسِكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ أَن تَزُولَا [illegible]

[illegible]

وَلَئِن زَالَتَا إِنْ أَمْسَكَهُمَا مِنْ أَحَدٍ مِّن بَعْدِهِ [illegible]

[illegible]

إِنَّهُ كَانَ حَلِيمًا غَفُورًا [illegible]

[illegible]

وَأَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ لَئِن جَاءَهُمْ نَذِيرٌ لَّيَكُونُنَّ أَهْدَىٰ مِنْ إِحْدَى الْأُمَمِ [illegible]

[illegible]

فَلَمَّا جَاءَهُمْ نَذِيرٌ مَّا زَادَهُمْ إِلَّا نُفُورًا اسْتِكْبَارًا فِي الْأَرْضِ وَمَكْرَ السَّيِّئِ [illegible]

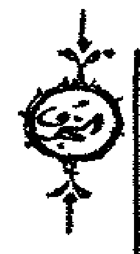
[illegible]

وَلَا يَحِيقُ الْمَكْرُ السَّيِّئُ إِلَّا بِأَهْلِهِ [illegible]

[illegible]

[illegible] وَلَا يَحِيقُ الْمَكْرُ السَّيِّئُ إِلَّا بِأَهْلِهِ [illegible]

[illegible]

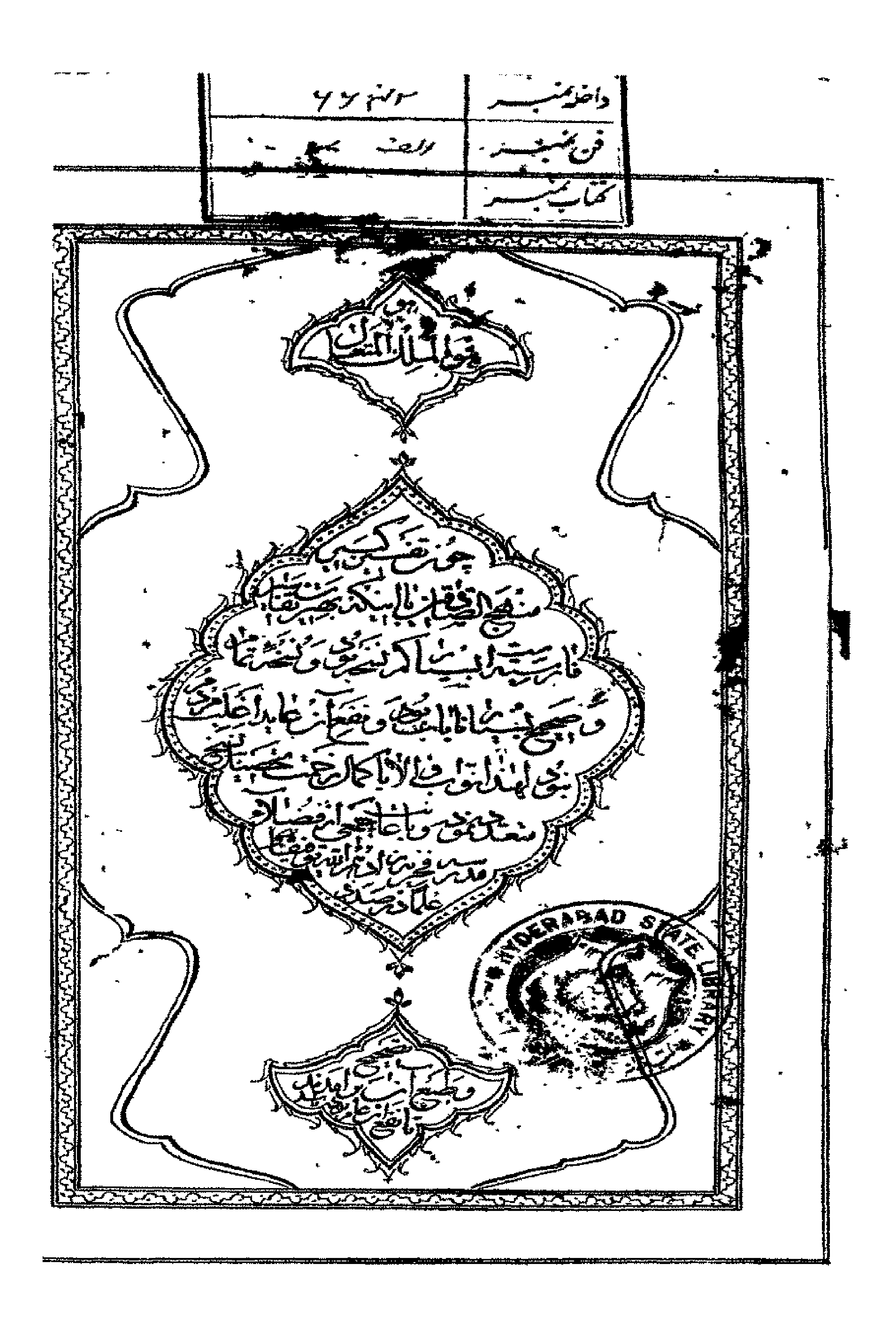
[illegible] ... إِلَّا بِأَهْلِهِ ... فَهَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا سُنَّتَ الْأَوَّلِينَ ... فَلَنْ تَجِدَ لِسُنَّتِ اللَّهِ تَبْدِيلًا ... وَلَنْ تَجِدَ لِسُنَّتِ اللَّهِ تَحْوِيلًا ... [illegible]

أَوَلَمْ يَسِيرُوا ... فِي الْأَرْضِ ... فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ ... وَكَانُوا أَشَدَّ مِنْهُمْ قُوَّةً ... وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُعْجِزَهُ مِنْ شَيْءٍ فِي السَّمَاوَاتِ وَلَا فِي الْأَرْضِ ... إِنَّهُ كَانَ عَلِيمًا قَدِيرًا ... وَلَوْ يُؤَاخِذُ اللَّهُ النَّاسَ بِمَا كَسَبُوا مَا تَرَكَ عَلَى ظَهْرِهَا مِنْ دَابَّةٍ ... وَلَٰكِنْ يُؤَخِّرُهُمْ إِلَىٰ أَجَلٍ مُسَمًّى ... فَإِذَا جَاءَ أَجَلُهُمْ ... فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ بِعِبَادِهِ بَصِيرًا [illegible]

تمت المجلدة الرابعة من تفسير منهج الصادقين في الزام المخالفين [illegible]

حرره العبد المذنب العاصي [illegible] محمد [illegible]

غفر الله لنا ولوالدينا بحق محمد وآله ١٢٨[illegible]

داخلہ نمبر
فن نمبر
کتاب نمبر
HYDERABAD STATE LIBRARY